TRIPOLIS AMPHORALARI

Yüksek Lisans Tezi

Serkan KATIRANCI

Eskişehir

TRIPOLIS AMPHORALARI

Serkan KATIRANCI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Klasik Arkeoloji Anabilim Dalı

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi B. S. Alptekin ORANSAY

Eskişehir

Anadolu Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Mayıs 2020

ÖZET

TRIPOLIS AMPHORALARI
Serkan KATIRANCI
Arkeoloji Anabilim Dalı
Klasik Arkeoloji Bilim Dalı
Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mayıs 2020
Danışman: Dr. Öğr. Üyesi B. S. Alptekin ORANSAY

Tripolis Antik Kenti'nde 2012-2019 yılları arasında sürekli ve sistemli bir şekilde gerçekleştirilen kazı ve yüzey araştırmalarında kent mimarisinin yanı sıra antik dönem insanının günlük yaşamı da şekillenmektedir. Gerçekleştirilen bu çalışmalarda, depolama ve özellikle de ticarette yoğun olarak kullanım görmüş olan *amphora* buluntuları tez çalışmamızın ana konusunu oluşturmuştur. Bu kapsamda 2012-2019 yılları arasındaki çalışmalarda ele geçen amphora buluntularından toplam 331 eserin çizim, katalog ve analoji çalışmaları yapılarak tez kapsamına dahil edilmiştir. Yapılan analoji araştırmaları sonucunda değerlendirilen parçalar ithal, yerel ve sınıflandırılamayan olmak üzere üç ana başlık altında incelenerek tipoloji oluşturulmuştur. Yapılan bu tipoloji ayrımı kentin diğer üretim bölgeleriyle olan ticari ilişkilerine yönelik önemli bilgiler vermiştir. Ayrıca kent içinde gerçekleştirilen üretim faaliyetleri hakkında da görüş sahibi olmamıza olanak sağlamıştır. Özellikle yerel üretim faaliyetlerinin ön planda olduğu görülen Tripolis, Hierapolis ve Laodikeia kentlerinin yakın ticari ilişki içinde olduğu anlaşılmıştır. Kıyı kentlerine göre İç Batı Anadolu'da Menderes (Meandros) Nehri'nin kenarında bir yamaç kenti olarak konumlanan Tripolis, Lykos Vadisi'nde önemli bir ticari konuma sahiptir. Yerel üretim ürünleri ve amphoralarının yanısıra, bulunan farklı bölge ve yerleşim amphoraları sayesinde deniz aşırı kentlerle de hatırı sayılır derecede önemli bir ticari ilişki içerisinde olduğu anlaşılmıştır. Amphora buluntuları kentte kamusal ve sivil mimari özellikler gösteren yapılardan ele geçmiştir. Özellikle kamu yapılarından olan Kemerli Yapı ve Kutsal Alan, sivil yapılardan olan Mozaikli Konut'ta ele geçen bol miktarda amphora buluntuları dikkat çekicidir. Kentin tarihi süreci ve mimari yapıları göz önüne alındığında genel olarak Tripolis'in MS 4. ve MS 7. yüzyıllar arasında yoğun şekilde üretim ve ticari faaliyetler içerisinde olduğu anlaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Tripolis, Amphora, Ticaret, Yerel Üretim Amphora, İthal Amphora

ABSTRACT

AMPHORAS FROM TRIPOLIS

Serkan KATIRANCI

Archeology Department

Classical Archeology Department

Anadolu University, Institute of Social Sciences, May 2020

Supervisor: Dr. Öğr. Üyesi B. S. Alptekin ORANSAY

In the excavations and surveys carried out in Tripolis Ancient City between 2012 and 2019, the daily life of the ancient people is shaped as well as the city architecture. In these studies, amphora finds, which were used extensively in storage and especially in trade, were the main subject of our thesis study. In this context, drawing, catalog and analogy studies of 331 works from the amphora finds uncovered during the studies between 2012-2019 have been included in the scope of the thesis. The typology was created by examining the parts evaluated as a result of the analogy researches under three main headings: imported, local and unclassified. This typology distinction provided important information regarding the commercial relations of the city with other production regions. It also allowed us to have an idea about the production activities carried out in the city. It is understood that the cities of Tripolis, Hierapolis and Laodikeia, which are seen to be in the foreground, especially local production activities, have close commercial relations. Tripolis, which is located as a hillside city on the edge of the Menderes (Meandros) River in Inner West Anatolia, has an important commercial position in the Lykos Valley. Apart from local production products and amphoras, it has been understood that it has a considerable commercial relationship with overseas cities, thanks to the different region and settlement amphoras found. The finds of Amphora were recovered from the structures showing public and civil architectural features in the city. Especially the arched building and sanctuary, which are public buildings, and the abundant amphora finds uncovered in the Mozaikli Residence, one of the civil buildings, are remarkable. Considering the historical process of the city and its architectural structures, it was understood that Tripolis was generally engaged in production and commercial activities between the 4th and 7th centuries AD.

Keywords: Tripolis, Amphora, Trade, Local Production Amphora, Imported Amphora

TEŞEKKÜR

Öğrenim hayatıyla başlayan ve her geçen gün yeni bilgiler öğrendiğim bu sonsuz arkeoloji dünyasına adım attığım günden bu yana, bilimsel kazı çalışmalarında yer aldığım Tripolis Antik Kenti kazısı, teori ve uygulamada bilgi haznemin genişlemesine büyük katkı sağlamıştır. Öncelikle işinde özveri ve titizlikle çalışmakta olan başta kazı başkanı Doç. Dr. Bahadır DUMAN olmak üzere, kendi alanlarında oldukça donanımlı ve uzman bir kazı ekibinin üyesi olmak beni her zaman gururlandırmıştır.

Tez süreci boyunca bilgilerini hiçbir zaman esirgemeyen gerek sürecin işlemesinde gerekse tez konumun şekillenmesinde her zaman yardımını gördüğüm tez danışmanım, sayın Dr. Öğr. Üyesi B. S. Alptekin ORANSAY hocama teşekkür ederim. Antik Dönem insanının birebir elinden çıkan, günlük hayatlarında kullandıkları kap, kacaklardan oluşan seramik buluntularını inceleme fırsatı sunan, tez konumu oluşturan amphora buluntularını çalışmama izin veren ve tüm imkanları sağlayarak bilgileriyle beni aydınlatan, sayın Doç. Dr. Bahadır DUMAN hocama teşekkürü borç bilirim. Ayrıca kazı çalışmalarına başladığım öğrencilik dönemimde şefim olarak her zaman bilgisini paylaşan ve yardımlarını gördüğüm, Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Ok hocama da ayrıca teşekkür ederim. Yüksek lisans eğitimim de bana her zaman yol gösterici olan Doç. Dr. Ahmet Tolga TEK hocama da teşekkürü borç bilirim.

Tez çalışması süresince yardımlarını hiçbir zaman esirgemeyen gerek bilgileriyle gerekse yol gösterici yönleriyle her zaman desteklerini hissettiğim çalışma arkadaşlarım olan Tripolis kazısı ekip üyelerine teşekkür ediyorum. Çalışma konumu oluşturan amphora buluntularının fotoğraf çekimlerini gerçekleştiren Arkeolog M. Uğur ÖZER'e, tez metninin düzenlenmesinde yardımcı olan Eskiçağ Uzmanı H. Tolga CANDUR'a, Uzman Arkeolog Bulut CESUR'a ve Eskişehir'de yaşadığım süre içerisinde bana evinin kapılarını açan değerli ailesine ayrıca teşekkür ederim.

Son olarak bugüne kadar her zaman yanımda olan, maddi ve manevi desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen değerli aileme, en içten teşekkür ve şükranlarımı sunuyorum.

28/05/2020

ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ

Bu tezin bana ait, özgün bir çalışma olduğunu; çalışmamın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu olmak üzere tüm aşamalarında bilimsel etik ilke ve kurallara uygun davrandığımı; bu çalışma kapsamında elde edilen tüm veri ve bilgiler için kaynak gösterdiğimi ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi; bu çalışmanın Anadolu Üniversitesi tarafından kullanılan "bilimsel intihal tespit programıyla tarandığını ve hiçbir şekilde "intihal içermediğini" beyan ederim. Herhangi bir zamanda, çalışmamla ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçları kabul ettiğimi bildiririm.

Serkan KATIRANCI

İÇİNDEKİLER

Sayfa

BAŞLIK SAYFASI ……i
JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI ……ii
ÖZET ……iii
ABSTRACT ……iv
TEŞEKKÜR ……v
ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ ……vi
İÇİNDEKİLER ……vii
GÖRSELLER DİZİNİ ……ix
TABLOLAR VE GRAFİKLER DİZİNİ ……xii
LEVHALAR DİZİNİ ……xiii
KISALTMALAR DİZİNİ ……xviii
GİRİŞ ……1

BİRİNCİ BÖLÜM

1. TRIPOLIS ANTİK KENTİ TARİHİ COĞRAFYASI ve ARAŞTIRMA TARİH..4
1.1. Tarihi Coğrafya ……4
1.2. Kentin Araştırma Tarihi ……9

İKİNCİ BÖLÜM

2. ANTİK DÖNEM'DE AMPHORALAR ……10
2.1. Amphoraların Kökeni ve Araştırma Tarihi ……10
2.2. Amphoraların Yapım Teknikleri, Taşıdıkları Mallar ve Kullanım Alanları.17

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. TRIPOLIS AMPHORALARI ……21
3.1. İthal Amphoralar ……21
3.1.1. Batı Akdeniz Üretimi Amphoralar ……21
3.1.1.1. Almagro 50 ……22
3.1.2. Kuzey Afrika Üretimi Amphoralar ……24
3.1.2.1. Dressel 30 ……25
3.1.2.2. Afrika 3 ……28

Sayfa

3.1.2.3. Spatheion ……32
3.1.3. Doğu Akdeniz Üretimi Amphoralar ……..38
3.1.3.1. Late Roman 1 (LR 1) ……..38
3.1.3.2. Late Roman 4 (LR 4) ……..44
3.1.3.3. Agora M 334 ……...50
3.1.3.4. Late Roman 5 (LR 5) ……..53
3.1.3.5. Late Roman 7 (LR 7) ……..57
3.1.4. Karadeniz Üretimi Amphoralar ……60
3.1.4.1. Kuzmanov 9 ……60
3.1.5. Adalar ve Ege Üretimi Amphoralar ……..63
3.1.5.1. Agora M 273 ……...63
3.1.6. Batı Anadolu Üretimi Amphoralar ……...67
3.1.6.1. Late Roman 3 (LR 3) ……..67
3.1.6.2. Sardis Tip B ……73
3.1.6.3. Sagalassos Amphoraları ……77
3.2. Yerel Amphoralar ……..79
3.2.1. Lykos Vadisi Amphoraları ……80
3.2.1.1. Tip 1 ……82
3.2.1.2. Tip 2 ……84
3.2.2. Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı Amphoraları ……87
3.3. Sınıflandırılamayan Amphoralar ……90
SONUÇ ……..93
KATALOG ……101
KAYNAKÇA ……..213
EKLER ……234
EK-1: Görseller ……...232
Ek-2: Tablolar ve Grafikler ……...255
Ek-3: Levhalar ……264
ÖZGEÇMİŞ ……373

GÖRSELLER DİZİNİ

Sayfa

Görsel 1: Batı Anadolu haritası üzerinde kentin konumunu ve Roma ticaret yollarını gösteren harita (Tripolis kazı arşivi) ……...234

Görsel 2: Uydu fotoğrafı üzerinde Lykos Vadisi kentleri (Şimşek vd. 2017, **a.g.k.,**6,Harita 2) ……235

Görsel 3: Menderes Vadisi aşağı havza antik kentleri haritası (P. Thonemann, (2011). *The Meander Valley. A Historical Geography Antiquity to Byzantium*. Cambridge, Oxford, s. 6, Map 2) ……235

Görsel 4: Tripolis'te bulunan sikkelerin darp edildiği kentler ve Antik Dönem yol güzergahı (Duman 2017a, **a.g.k.,** 9, Fig. 15) ……236

Görsel 5: Tripolis amphora tiplerinin ana üretim bölgeleri ve merkez kentlerini gösteren harita (Harita çizimi tarafımca yapılmıştır) …….....237

Görsel 6: Tripolis antik kenti hava fotoğrafı üzerinde yapı isimleri (Tripolis kazı arşivi) ……238

Görsel 7: Kemerli Yapı'nın üst-ön cepheden ve içeriden görünümü (Tripolis kazı arşivi) …….....239

Görsel 8: Erken Bizans Kilisesi 2, yapı kalıntıları ve batı pastaphorion odasında insitu halde açığa çıkarılan Lykos Vadisi Amphoraları Tip 1 ve Tip 2 (Tripolis kazı arşivi) ……240

Görsel 9: Kutsal Alan doğudan batıya görünümü (Tripolis kazı arşivi) ……240

Görsel 10: Mozaikli Konut havadan ve güneyden kuzeye görünümü (Tripolis kazı arşivi) ……...241

Görsel 11: Tripolis kent planı (Tripolis kazı arşivi) ……..242

Görsel 12: Kent planı üzerinde amphora buluntu alanları (Tripolis kazı arşiv) ……..243

Görsel 13: Kemerli Yapı planı (Tripolis kazı arşivi) ……244

Görsel 14: Erken Bizans Kilisesi 2 planı (Tripolis kazı arşivi) ……...244

Görsel 15: Kutsal Alan planı (Tripolis kazı arşivi) ……...245

Sayfa

Görsel 16: Mozaikli Konut ve Doğu Sokak planı (Tripolis kazı arşivi) ……246

Görsel 17: Tripolis kazı çalışmalarında bulunan *dipinto* bulunan LR 1 amphoralarına ait gövde parçaları (Tripolis kazı arşivi) ……....247

Görsel 18: Kat. no. 44 olan tıpalı LR 1 amphora örneği (Tripolis kazı arşivi) ……...247

Görsel 19: Spatheion 3 tipi amphoralara ait tıpa buluntuları (Tripolis kazı arşivi) …..248

Görsel 20: Kat. no. 56 olan LR 3 amphorasının iç yüzeyinde bulunan reçine kalıntısı (Tripolis kazı arşivi) ……...248

Görsel 21: Kat. no. 162 olan Sardis Tip B amphorasının iç yüzeyinde bulunan reçine kalıntısı (Tripolis kazı arşivi) ……..249

Görsel 22: Kat. no. 88 olan Kuzmanov 9 amphorasında bulunan demir oksit katkısının detayı (Tripolis kazı arşivi) ……...249

Görsel 23: Kat. no. 192 olan Lykos Vadisi Amphorası Tip 1'in içinden ele geçen Fiğ (*Vicia sativa*) tohumu kalıntıları (Tripolis kazı arşivi) ……250

Görsel 24: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1-Tip 2 (?)'ye ait gövde parçalarının iç yüzeylerinde bulunan (şarap, zeytinyağı ?) tortu kalıntıları (Tripolis kazı arşivi) ……..250

Görsel 25: Kat. no. 310 (a) ve **311 (b)** olan Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı Amphoralarının daldırma tekniği ile astarlandığını gösteren iç yüzeylerdeki boya akıntıları (Tripolis kazı arşivi) ……251

Görsel 26: Batı Akdeniz üretimi amphora, *Almagro 50* (**a**); Kuzey Afrika üretimi amphoralar, *Dressel 30* (**b**), *Afrika 3B* (**c**), *Spatheion 1* (**d**), *Spatheion 2* (**e**), *Spatheion 3* (**f**, **g**, **h)** (https://archaeologydataservice.ac.uk/ Erişim tarihi: 06.04.2020) ……..252

Görsel 27: Doğu Akdeniz üretimi amphoralar, *LR 1A-B* (**a-e**); LR 4 (**f**); *Agora M 334* (**g**); *LR 5* (**h**); *LR 7* (**ı**) (https://archaeologydataservice.ac.uk/ Erişim tarihi: 06.04.2020) ……...253

Görsel 28: Karadeniz üretimi amphora, *Kuzmanov 9* (**a**), Adalar ve Ege üretimi amphora, *Agora M 273* (**b**) (https://archaeologydataservice.ac.uk/ Erişim tarihi: 06.04.2020) ……...253

Sayfa

Görsel 29: Batı Anadolu üretimi amphoralar, *LR 3* (**a-c**); *Sardis Tip B* (**d**); *Sagalassos* (**e**) (https://archaeologydataservice.ac.uk/ Erişim tarihi: 06.04.2020) ……254

TABLOLAR VE GRAFİKLER DİZİNİ

Sayfa

Tablo 1: Üretim bölgelerine göre amphora tiplerinin kentteki sayısal ve yüzdelik oran tablosu ……255

Tablo 2: Tripolis amphora tiplerinin yüzyıllara göre dağılım tablosu ……..256

Tablo 3: Yerel üretim amphoralarından bazı örneklerin hamur kesit fotoğrafları, hamur renkleri ve katkı maddelerini gösteren tablo ……257

Grafik 1: İthal, yerel ve sınıflandırılamayan amphora gruplarının kentteki yoğunluğunu gösteren yüzdelik oran grafiği ……258

Grafik 2: Tripolis amphora formlarının sayısal değer grafiği ……258

Grafik 3: Tripolis amphora formlarının sayısal değerlere göre yüzdelik oran grafiği ……...259

Grafik 4: Amphoraların buluntu alanlarına göre sayısal değer grafiği ……259

Grafik 5: Amphoraların buluntu alanlarına göre sayısal değerlerinin yüzdelik oran grafiği ……260

Grafik 6: Tripolis amphora tiplerinin buluntu alanlarına göre yoğunluk grafiği ……261

Grafik 7: Lykos Vadisi Amphoraları'nın yoğunluk grafiği ……...262

Grafik 8: Lykos Vadisi Amphoraları'nın buluntu alanlarına göre dağılım grafiği …..262

Grafik 9: Lykos Vadisi Amphoraları hamur rengi yoğunluk grafiği ……263

LEVHALAR DİZİNİ

Sayfa

Levha 1: Almagro 50A (Kat. no. 1-2); Almagro 50B (Kat. no. 3) çizimi 264

Levha 2: Dressel 30 (Kat. no. 4); Afrika 3 (Kat. no. 5-7) çizimi 265

Levha 3: Spatheion 1A (Kat. no. 8-12) çizimi 266

Levha 4: Spatheion 2B (Kat. no. 13-14); Spatheion 3A (Kat. no. 15-19) çizimi 267

Levha 5: Spatheion 3A (Kat. no. 20-23); Spatheion 3B (Kat. no. 25-26) çizimi 268

Levha 6: Spatheion 3C (Kat. no. 27-28) çizimi 269

Levha 7: Late Roman 1A (LR 1A) (Kat. no. 29-34) çizimi 270

Levha 8: Late Roman 1B (LR 1B) (Kat. no. 35-41) çizimi 271

Levha 9: Late Roman 1B (LR 1B) (Kat. no. 42-47) çizimi 272

Levha 10: Late Roman 1B (LR 1B) (Kat. no. 48-53) çizimi 273

Levha 11: Late Roman 4B (LR 4B) (Kat. no. 54-61) çizimi 274

Levha 12: Agora M 334 (Kat. no. 62-71) çizimi 275

Levha 13: Late Roman 5 (LR 5) (Kat. no. 72-76); Late Roman 7 (LR 7) (Kat. no. 77-79) çizimi 276

Levha 14: Late Roman 7 (LR 7) (Kat. no. 80-87) çizimi 277

Levha 15: Kuzmanov 9 (Kat. no 88) çizimi 278

Levha 16: Agora M 273 (Kat. no. 89-94) çizimi 279

Levha 17: Agora M 273 (Kat. no. 95-102) çizimi 280

Levha 18: Agora M 273 (Kat. no. 103-106) çizimi 281

Levha 19: Agora M 273 (Kat. no. 107-112) çizimi 282

Levha 20: Late Roman 3 (LR 3) (Kat. no. 113-117) çizimi 283

Levha 21: Late Roman 3 (LR 3) (Kat. no. 114-128) çizimi 284

Levha 22: Late Roman 3 (LR 3) (Kat. no. 129-137) çizimi 285

Levha 23: Late Roman 3 (LR 3) (Kat. no. 138-146) çizimi 286

Levha 24: Late Roman 3 (LR 3) (Kat. no. 147-156) çizimi 287

Sayfa

Levha 25: Sardis Tip B (Kat. no. 157-167) çizimi 288
Levha 26: Sardis Tip B (Kat. no. 168-176) çizimi 289
Levha 27: Sardis Tip B (Kat. no. 177-183) çizimi 290
Levha 28: Sagalassos Amphorası (Kat. no. 184) çizimi 291
Levha 29: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1A (Kat. no. 185-186) çizimi 292
Levha 30: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1A (Kat. no. 187-195) çizimi 293
Levha 31: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1A (Kat. no. 196-204) çizimi 294
Levha 32: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1A (Kat. no. 205-206) çizimi 295
Levha 33: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1A (Kat. no. 207-211) çizimi 296
Levha 34: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1A (Kat. no. 212-218) çizimi 297
Levha 35: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1B (Kat. no. 219-225) çizimi 298
Levha 36: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1A-B (Kat. no. 226-232) çizimi 299
Levha 37: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A (Kat. no. 233-234) çizimi 300
Levha 38: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A (Kat. no. 235-241) çizimi 301
Levha 39: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A (Kat. no. 242-249) çizimi 302
Levha 40: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A (Kat. no. 250-257) çizimi 303
Levha 41: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A (Kat. no. 258-266) çizimi 304
Levha 42: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A (Kat. no. 267-270) çizimi 305
Levha 43: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2B (Kat. no. 271-274) çizimi 306
Levha 44: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2B (Kat. no. 275-282) çizimi 307
Levha 45: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2B (Kat. no. 283-289) çizimi 308
Levha 46: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2B (Kat. no. 290-298) çizimi 309
Levha 47: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A-B (Kat. no. 299-304) çizimi 310
Levha 48: Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı Amphoraları (A)
(Kat. no. 305-310) çizimi 311
Levha 49: Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı Amphoraları (B)
(Kat. no. 311-316) çizimi 312

Sayfa

Levha 50: Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı Amphoraları (A-B) (Kat. no. 317-319) çizimi 313
Levha 51: Sınıflandırılamayanlar (Kat. no. 320) çizimi 314
Levha 52: Sınıflandırılamayanlar (Kat. no. 321) çizimi 315
Levha 53: Sınıflandırılamayanlar (Kat. no. 322-325) çizimi 316
Levha 54: Sınıflandırılamayanlar (Kat. no. 326-331) çizimi 317
Levha 55: Almagro 50A (Kat. no. 1-2); Almagro 50B (Kat. no. 3) fotoğrafı 318
Levha 56: Dressel 30 (Kat. no. 4); Afrika 3 (Kat. no. 5-7) fotoğrafı 319
Levha 57: Spatheion 1A (Kat. no. 8-12) fotoğrafı 320
Levha 58: Spatheion 2B (Kat. no. 13-14); Spatheion 3A (Kat. no. 15-19) fotoğrafı ...321
Levha 59: Spatheion 3A (Kat. no. 20-23); Spatheion 3B (Kat. no. 25-26) fotoğrafı ...322
Levha 60: Spatheion 3C (Kat. no. 27-28) fotoğrafı 323
Levha 61: Late Roman 1A (LR 1A) (Kat. no. 29-34) fotoğrafı 324
Levha 62: Late Roman 1B (LR 1B) (Kat. no. 35-41) fotoğrafı 325
Levha 63: Late Roman 1B (LR 1B) (Kat. no. 42-47) fotoğrafı 326
Levha 64: Late Roman 1B (LR 1B) (Kat. no. 48-53) fotoğrafı 327
Levha 65: Late Roman 4B (LR 4B) (Kat. no. 54-61) fotoğrafı 328
Levha 66: Agora M 334 (Kat. no. 62-71) fotoğrafı 329
Levha 67: Late Roman 5 (LR 5) (Kat. no. 72-76); Late Roman 7 (LR 7) (Kat. no. 77-79) fotoğrafı 330
Levha 68: Late Roman 7 (LR 7) (Kat. no. 80-87) fotoğrafı 331
Levha 69: Kuzmanov 9 (Kat. no 88) fotoğrafı 332
Levha 70: Agora M 273 (Kat. no. 89-94) fotoğrafı 333
Levha 71: Agora M 273 (Kat. no. 95-102) fotoğrafı 334
Levha 72: Agora M 273 (Kat. no. 103-106) fotoğrafı 335
Levha 73: Agora M 273 (Kat. no. 107-112) fotoğrafı 336
Levha 74: Late Roman 3 (LR 3) (Kat. no. 113-117) fotoğrafı 337

Sayfa

Levha 75: Late Roman 3 (LR 3) (Kat. no. 114-128) fotoğrafı 338
Levha 76: Late Roman 3 (LR 3) (Kat. no. 129-137) fotoğrafı 339
Levha 77: Late Roman 3 (LR 3) (Kat. no. 138-146) fotoğrafı 340
Levha 78: Late Roman 3 (LR 3) (Kat. no. 147-156) fotoğrafı 341
Levha 79: Sardis Tip B (Kat. no. 157-167) fotoğrafı 342
Levha 80: Sardis Tip B (Kat. no. 168-176) fotoğrafı 343
Levha 81: Sardis Tip B (Kat. no. 177-183) fotoğrafı 344
Levha 82: Sagalassos Amphorası (Kat. no. 184) fotoğrafı 345
Levha 83: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1A (Kat. no. 185-186) fotoğrafı 346
Levha 84: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1A (Kat. no. 187-195) fotoğrafı 347
Levha 85: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1A (Kat. no. 196-204) fotoğrafı 348
Levha 86: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1A (Kat. no. 205-206) fotoğrafı 349
Levha 87: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1A (Kat. no. 207-211) fotoğrafı 351
Levha 88: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1A (Kat. no. 212-218) fotoğrafı 352
Levha 89: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1B (Kat. no. 219-225) fotoğrafı 353
Levha 90: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1A-B (Kat. no. 226-232) fotoğrafı 354
Levha 91: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A (Kat. no. 233-234) fotoğrafı 355
Levha 92: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A (Kat. no. 235-241) fotoğrafı 356
Levha 93: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A (Kat. no. 242-249) fotoğrafı 357
Levha 94: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A (Kat. no. 250-257) fotoğrafı 358
Levha 95: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A (Kat. no. 258-266) fotoğrafı 359
Levha 96: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A (Kat. no. 267-270) fotoğrafı 360
Levha 97: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2B (Kat. no. 271-274) fotoğrafı 361
Levha 98: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2B (Kat. no. 275-282) fotoğrafı 362
Levha 99: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2B (Kat. no. 283-289) fotoğrafı 363
Levha 100: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2B (Kat. no. 290-298) fotoğrafı 364
Levha 101: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A-B (Kat. no. 299-304) fotoğrafı 365

Sayfa

Levha 102: Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı Amphoraları (A)
(Kat. no. 305-310) fotoğrafı ……366
Levha 103: Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı Amphoraları (B)
(Kat. no. 311-316) fotoğrafı ……367
Levha 104: Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı Amphoraları (A-B)
(Kat. no. 317-319) fotoğrafı ……368
Levha 105: Sınıflandırılamayanlar (Kat. no. 320) fotoğrafı ……...369
Levha 106: Sınıflandırılamayanlar (Kat. no. 321) fotoğrafı ……...370
Levha 107: Sınıflandırılamayanlar (Kat. no. 322-325) fotoğrafı ……371
Levha 108: Sınıflandırılamayanlar (Kat. no. 326-331) fotoğrafı ……372
Levha 109: Tripolis amphoralarının kronoloji şeması ……..373

KISALTMALAR DİZİNİ

Genel Kısaltmalar

AASOR : Annual of the American Schools of Oriental Research
AETAM : Aslan Eyce Taşucu Amphora Müzesi
a.g.k. : Adı Geçen Kaynak
AST : Araştırma Sonuçları Toplantısı
BAR : British Archeological Reports
BAP : Bulletin Archéologique de Provence
BASOR : Bulletin of the American Schools of Oriental Research
BCH : Bulletin of Correspondance Hellenique
BIFAO : Bulletin de I'Institut Français d'archéologie orientale
bkz. : Bakınız
BSA : British School at Athens
CCE : Cahiers de la Céramique Égyptienne
cm : Santimetre
çev : Çeviren
Ed : Editör
ESI : Excavations and Surveys in Israel
ÉtTrav : Études et Travaux
HEROM : Hellenistic and Roman Material Culture
JAR : Journal of Roman Archeology
JRS : The Journal of Roman Studies
Kat. no. : Katalog Numarası
km : Kilometre
KST : Kazı Sonuçları Toplantısı
lev : Levha
LR 1 : Late Roman 1
LR 3 : Late Roman 3
LR 4 : Late Roman 4
LR 5 : Late Roman 5
LR 7 : Late Roman 7

LRCW : Late Roman Coarse Ware
m : Metre
MAKÜ : Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
MKKS : Müze Kurtarma Kazıları Semineri
MÖ : Milattan Önce
MS : Milattan Sonra
MSAC : Mission Suisse d'archéologie capte de I'Université de Genéve
OP : Occasional Paper
ÖAW : Österreichische Akademie der Wissenschaften
RCRF : Rei Cretarie Romana e Foutores
RDAC : Report of the Departmen of Antiquities Cyprus
RdFiCla : Indici della Rivista di Filologia e di Istruzione Classica
res : Resim
s : Sayfa
SFECAG : Société Française d'Étude de la Céramique Antique en Gaule
TUBA-KED : Türkiye Bilimler Akademisi Kültür Envanteri Dergisi
vb : ve benzeri
vd : ve diğerleri
vol : volüme
yy : yüzyıl

Katalogda Yer Alan Kısaltmalar

A.Ç : Ağız Çapı
C.K : Cidar Kalınlığı
cm : Santimetre
Çiz : Çizim
D.Ç : Dip Çapı
Foto : Fotoğraf
Kat. no : Katalog Numarası
K.Ç : Kaide Çapı
K.G : Kulp Genişliği
K.K : Kulp Kalınlığı

Y	: Yükseklik
ABP	: Agora Batı Portik
ARS2	: Ara Sokak 2 (Agora Batı Portik)
HC	: Hierapolis Caddesi
HCDP	: Hierapolis Caddesi Doğu Portik
DABP	: Devlet Agorası Batı Portik (Kutsal Alan)
DAKP	: Devlet Agorası Kuzey Portik (Kutsal Alan)
EBK2	: Erken Bizans Kilisesi 2
GRA	: Geç Roma Agorası (Agora)
KA	: Kemerli Yapı
MB	: Mekân B (Tabernae)
MK	: Mozaikli Konut
MKDS	: Mozaikli Konut Doğu Sokak
MK.M8	: Mozaikli Konut Mekân 8
MK.M9	: Mozaikli Konut Mekân 9
MK.M11	: Mozaikli Konut Mekân 11
MK.M12	: Mozaikli Konut Mekân 12
MK.M13	: Mozaikli Konut Mekân 13
PY	: Podyumlu Yapı
SC	: Sütunlu Cadde
TY	: Tonozlu Yapı
7S/8H-G	: Mozaikli Konut

GİRİŞ

Çağlar boyunca insanlık, yaşamını idame ettirebilmek için çeşitli arayışlar içerisine girmiştir. Şüphesiz insanlık tarihinin en önemli olaylarından biri, yerleşik hayata geçilmesiyle beraber tarım faaliyetlerinin de başlamış olmasıdır. Yerleşik düzenin beraberinde getirdiği üretim faaliyetleri zamanla daha da yoğunlaşarak artı ürünün oluşmasını sağlamış ve bir ekonomik güç haline dönüşerek kentler arasında ticari organizasyon haline dönüşmüştür.

Antik dönemdeki kentlerin ticari organizasyonlarının en önemli kanıtı şüphesiz, ödeme aracı olarak kullanılan sikkelerdir. Sikkeler dışında bir diğer önemli kanıt ise depolama ve taşıma amaçlı kullanılan amphoralardır. Amphoralar, içine konulan ürünün dış etkenlere karşı izole edilmesini sağlayan özel bir kaptır. Kentler, ürettikleri şarap, zeytinyağı ve diğer bitkisel yağlar gibi sıvı ürünleri, arpa ve buğday gibi tahıl ürünlerini, bunlar dışında balık ve balık sosu gibi gıda maddelerinin muhafazası ve ticareti için bu kapları kullanmışlardır. Amphoralar üretim merkezlerine göre çeşitli morfolojik özellikler gösterebilmektedir. Kapların morfolojilerinde görülen bu çeşitlilik, üretim merkezi farklılıklarını ve içinde taşınacak olan ürüne göre şekillendirildiğini ortaya çıkarmaktadır. Öyle ki ticarette kullanıma en elverişli olacak şekilde üretilen amphoralar bazı kentler için simge haline dönüşecek kadar önemli bir hal almıştır.

Tripolis'te bugüne kadar diğer seramik grupları hakkında detaylı çalışmalar yapılmış olsa da amphoralar hakkında yapılmış olan kısıtlı çalışmalar[1] bu konuya yönelmemize neden olmuştur. Bu çalışma, Batı Anadolu'da, Lydia Bölgesi sınırları içerisinde bulunan önemli ticaret kentlerinden biri olan Tripolis'in 2012-2019 yılları arasındaki kazı çalışmalarında ele geçen amphora buluntularını kapsamaktadır. Tripolis kazı buluntularından hareketle kentte kullanılan amphora tipolojisi, kentin ticarette oynadığı rol, tarımsal üretim faaliyetleri, ekonomik yapısını ortaya çıkarmayı amaçlamıştır. Bu kapsamda amphoraların çizim, katalog ve analoji çalışmaları gerçekleştirilerek 1176 parça içerisinden tam, tama yakın ve kırık olarak profil veren toplam 331 parça tez kapsamına dahil edilmiştir.

[1]Daha önceki yıllarda Kazı Başkanı Doç. Dr. Bahadır Duman tarafından amphoralar hakkında bir makale çalışması gerçekleştirilmiştir bkz. B. Duman (2017b). A typo-chronological table of Late Roman amphorae from Lydian Tripolis, *LRCW,5-2,* s.743-756. Ayrıca Tripolis'te bulunan mühürlü amphora kulpları ise bir başka araştırmacı tarafından makale çalışması olarak değerlendirilmiştir bkz. E. Alkaç (2017). Tripolis ad Maeandrum kazısı Geç Roma Dönemi amphora mühürleri, *Tripolis Araştırmaları I* (Ed: B. Duman), İstanbul: Ege Yayınları, s. 111-120.

Bu çalışma üç ana bölüm altında oluşturulan alt başlıklarda ele alınarak değerlendirilmiştir.

Birinci bölümde; "Kentin Tarihi Coğrafyası ve Araştırma Tarihi" ana başlığı altında oluşturulan iki alt başlıkta, Tripolis kentinin tarihi coğrafyası ve bugüne kadar yapılan araştırma tarihi hakkında bilgilere yer verilmiştir. Kentin konumu ve dönemler içinde sahip olduğu öneme vurgu yapılmaya, kentte gerçekleştirilen kazı ve araştırma çalışmaları hakkında bilgiler özetlenerek sunulmaya çalışılmıştır.

İkinci bölümde; "Antik Çağ'da Amphoralar" ana başlığı altında oluşturulan iki alt başlıkta, amphoraların kökeni ve araştırma tarihi, hazırlanışı ve kullanım alanları hakkındaki bilgiler ana hatlarıyla verilmeye çalışılmıştır. Amphoraların ortaya çıkışı ve adlandırılmaları, tarihi süreçte göstermiş olduğu gelişimi ve tipolojik evrimi hakkında bilgilere değinilmiştir.

Üçüncü bölümde ise; tez çalışmasının ana konusunu oluşturan amphora buluntuları, "Tripolis Amphoraları" ana başlığı altında değerlendirilen üç alt başlık altında ele alınmıştır. Bu alt başlıklar mevcut parçaların analoji çalışmaları yapılarak belirlenen tipolojiye bağlı kalınarak ithal, yerel ve sınıflandırılamayan amphoralar olmak üzere değerlendirilmiştir. İthal amphora grupları içerisinde Batı Akdeniz, Kuzey Afrika, Doğu Akdeniz, Karadeniz, Adalar ve Ege, Batı Anadolu kökenli olduğu tespit edilen 14 farklı tip, yerel amphora grupları içerisinde Lykos ve Menderes Vadisi kökenli olduğu tespit edilen 3 farklı tip ve sınıflandırılamayan amphora grubu içerisinde kökeni belirlenemeyen 6 farklı tip olmak üzere toplam 23 tip belirlenmiştir. Belirlenen bu tipler, Tripolis'in konumuna göre en batıdan başlanarak doğuya doğru sıralanarak ele alınmıştır. Bu tipler sırasıyla, Almagro 50, Dressel 30, Afrika 3/Keay 25, Spatheion, Late Roman 1, Late Roman 4, Agora M334, Late Roman5, Late Roman 7, Kuzmanov 9, Agora M273, Late Roman 3, Sardis Tip B, Sagalassos Amphorası, Lykos Vadisi Amphorası Tip 1, Lykos Vadisi Amphorası Tip 2, Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı Amphoraları'ndan oluşmaktadır. Bu tiplerin analojileri, oluşturulan tipoloji başlıkları altında anlatılmıştır. Tripolis için belirlenen parçalar ise bu bölümlerde değerlendirilerek ele alınmıştır. Sınıflandırılamayan grup altında değerlendirilen 6 farklı tipte ise sadece parçalar için hazırlanan katalogların bir değerlendirmesi yapılmıştır.

"Değerlendirme ve Sonuç" bölümünün değerlendirme kısmında, grafik ve tablolarla desteklenen amphora verilerinin, kent bazında bir değerlendirmesi yapılarak kazısı yapılan mimari yapılardaki amphora buluntu yoğunluklarına değinilmiştir. Sonuç

kısmında ise kentte olası üretim faaliyetleri, diğer kent merkezleri ile olan ticari ilişkilere ve kentin ekonomik durumu hakkında düşünülen görüşlere yer verilmiştir.

"Katalog" bölümünde, kazı çalışmaları sonucunda açığa çıkarılan ve tarafımızca oluşturulan tipolojiye göre değerlendirilen 331 parçanın tanıtımı yapılmıştır. Katalog çalışmasında her bir parçaya katalog numarası verilmiş, sırasıyla; kazı envanter numarası, buluntu yeri, buluntu seviyesi, ölçüler, hamur rengi, dış yüzey rengi, iç yüzey rengi, hamur tanımı, tip, tanım, tarih ve benzerleri bölümleri oluşturularak her bir parça için uygulanmıştır.

Bu çalışmanın amacına uygun olarak oluşturulan metinde yöntem olarak öncelikle, amphoralar ve Tripolis ile ilgili olan literatür taraması gerçekleştirilmiştir. Bu taramada elde edilen veriler neticesinde metnin oluşturulmasında her türlü kitap, dergi, makale, bildiri ve yayınlanmış-yayınlanmamış tez çalışmalarından faydalanılmıştır. Değerlendirmeye dahil edilecek parçaların belirlenebilmesi için, yapılan kazı çalışmalarında ele geçen tüm amphora parçaları diğer seramik gruplarından ayrılmıştır. Ayrılan parçalar kendi içerisinde oluşturulan tipolojiye göre sınıflandırılarak tasniflenmiştir. Bu tasnif çalışmasından sonra tam ve tama yakın profile sahip 331 parçanın karakalem ve Macromedia *FreeHand MXa* programı yardımıyla dijital ortamda çizimleri gerçekleştirilerek levhalandırılmıştır. Katalog bölümünde parçaların hamur ve astar renklerinin belirlenmesinde Munsell *Soil-Colour Charts 2010* renk kataloğundan faydalanılmıştır. Ayrıca parçaların daha iyi anlaşılabilmesi için fotoğraf çekimleri de gerçekleştirilerek levhalandırılmıştır. Yerel üretim olarak değerlendirilen parçalardan bazılarının hamur kesit fotoğrafları da verilerek anlatılan bilgilere görsel kanıtlar sunulmuştur. Son olarak haritalara, hava fotoğraflarına ve plan çizimleri gibi görsel verilere de yer verilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. TRIPOLIS ANTİK KENTİ TARİHİ COĞRAFYASI ve ARAŞTIRMA TARİHİ

1.1. Tarihi Coğrafya

Antik Dönem'de Phrygia, Karia ve Lydia sınırlarının kesiştiği noktada bulunan kentin doğusunda Antik Dönem'deki ismi *Messogis* olan Aydın Dağları ve *Maiandros* olan Büyük Menderes Nehri[2] bulunmaktadır. Büyük Menderes Nehri'nin kenarında kurulan kent yaklaşık 2 km^{2}lik bir alana sahiptir[3]. Kent günümüzde İç Batı Anadolu Bölgesi'nde Denizli ili, Buldan ilçesi, Yenicekent mahallesi sınırları içerisinde, modern yerleşime yakın sayılabilecek bir konumdadır[4].

Kentin konumu hakkında antik kaynaklarda farklı görüşler bulunur. Antik Dönem'de doğal oluşumların bölgeler ve kentler arasında sınır görevi üstlendiği göz önüne alındığında kent, Ptolemaiaos (Geogr. V. 2. 18) tarafından Karia kenti olarak nitelendirilmiştir[5]. Her ne kadar Ptolemaios tarafından Karia kenti olarak nitelendirilse de Plinius (Nat. Hist. V. 29) ve Hierokles (Synek. 669.4) tarafından Lydia sınırları içerisine dahil edilerek değerlendirilmiştir[6]. Kentin Lydia bölgesi sınırları içerisinde olduğunu kanıtlar nitelikteki ilk bilgiye Herodotos (VII. 30) tarafında ulaşmaktayız[7]. Roma Dönemi'ne ait bir yazıtta yer alan *"Μαιονίη Τρίπολις"* ifadesi[8] ve günümüzde de yapılan çalışmalar göz önüne alındığında kentin bir Lydia bölgesi kenti olduğu ve Tripolis'te

---

[2]Büyük Menderes Nehri Antik Dönem'de bölgeler arasında sınır olarak görüldüğü antik yazarlar tarafından da bildirilmektedir. *"Maiandros, Orgas adında bir ırmakla daha birleştikten sonra düz bir ülkeden yumuşak ve ağır bir akıntıyla geçer ve ileride genişleyerek Phrygia içerisinden bir süre aktıktan sonra, Maiandros Ovası denen yerde Karia'yla Lydia arasındaki sınırı meydana getirir."* Strabon (2000). *Geographika, XII;8,83* (çev. A. Pekman), İstanbul.

[3]B. Duman (2013). Son arkeolojik araştırmalar ve yeni bulgular ışığında Tripolis ad Maeandrum. *Cedrus I*, s. 179; B. Duman (2017a). Tripolis'in yeri, önemi ve kısa tarihi, *Tripolis ad Maeandrum I, Tripolis Araştırmaları 1* (Ed: B. Duman), İstanbul: Ege Yayınları, s.1; B. Duman (2018a). Geç Antik Çağ'da Lydia Tripolis'i (MS 4. yy.dan Sasani tahribatına kadar) Lydian Tripolis during late antiquity (From the fourth century to the Sassanian destruction, Geç Antik Çağ'da Lykos Vadisi ve çevresi, *Laodikeia çalışmaları ek yayın dizisi 1*. (Ed: C. Şimşek ve T. Kaçar), İstanbul: Ege Yayınları, s.343.

[4]Duman, 2013, **a.g.k.,** 179; Duman, 2017a, **a.g.k.,** 1; Duman, 2018a, **a.g.k.,** 343.

[5]Ptolemaios (Goegr. V.2. 18), Duman, 2017a, **a.g.k.,** 1.

[6]Ptolemaios (Geogr. V. 2. 18); Plinius (1938-1971). *Naturalis Historia, V;29*, (çev. H.R. Rackham- W.H.S. Jones- D.E. Eichholz), London: LOEB; Hierokles (1839). *Synekdemos, 669,4* (çev. E. Honigmann), Brussels; Duman, 2017a, **a.g.k.,** 1.

[7]Herodotos Lydia ile Phrygia bölgesini ayıran sınır olarak Kydrara'yı göstermiştir ve burada Kroisos tarafından yaptırılan yazıtlı bir sınır taşının varlığından bahsetmektedir. bkz. Herodotos (1983). *Historiae VII,30*, (çev. M. Ökten- A. Erhat), İstanbul; Duman 2017a, **a.g.k.,** 1.

[8]W. M. Ramsay (1887). Antiquities of southern Phrygia and the border lands (I). *The American Journal of Archaeology and of the History of the Fine Arts, Vol. 3, 3/4*, s. 357.

yaşayan halkın kendilerini Lydialı olarak hissettiklerine dair önemli birçok yazıt[9], kentin Lydia Bölgesi kenti olduğunun önemli bir göstergesidir.

Strabon;

> *". . . Ovadan ve kentten doğuya doğru giderken, yüksekçe bir yerde kurulmuş olan Apollonia'ya ve gene güneye doğru bir dağ silsilesi geçtikten sonra Sardis yolu üzerinde sol tarafta, bazılarınca Mysialıların en uzaktaki kenti olarak bilinen, Makedonia'lılara ait bir kent olan Thyateria'ya gelinir."* [10]

diyerek kentin ismini "*Apollonia*" olarak bildirmiş ve kenti Kaikos Ovası ve Pergamon kentinden doğuya doğru giderken yüksek bir tepede kurulduğuna vurgu yapmıştır. Araştırmacı Blumer-Imhoof'un Lydia sikkeleri üzerinde yaptığı araştırmada, sikkelerde görülen "*ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ*" lejantı[11] ve Maiandros sembolü ve ayrıca bu tip sikkelerin Augustus Dönemi sikkelerinde de görülmesi kentin ilk isminin "*Apollonia*" olduğunu kanıtlar niteliktedir. Triumvir Marcus Antonius' un MÖ 41'de Küçük Asya'yı ziyareti esnasında onu onurlandırmak için kent *"Antoniopolis"* olarak adlandırılmıştır[12]. Plinus (Nat. Hist. V.) metinlerinde kentin ismi *"Tripolitani / Antoniopolitae"* olarak geçmesi, kentte basılan Augustus Dönemi sikkelerinde ve günümüzde de yapılan çalışmalar sırasında tespit edilen aynı dönem sikkelerin tamamının lejantında okunan "*ΤΡΙΠΟΛΕΙΤΩΝ*" lejantı kentin isminin bu dönemden itibaren *"Tripolis"* olarak anıldığının önemli bir tespitidir. Phrygia, Lydia ve Karia bölgelerinin kesişim noktasında konuşlanan kent, bu bölgelerden gelen halkların yerleştiği bir kent olmuş ve Augustus Dönemi'nden itibaren görülen Tripolis adlandırması ise üç küçük topluluk veya yerleşimin oluşturduğu bir kent anlamına gelir[13].

Antik kaynaklar tarafından kent hakkında ulaşabildiğimiz bilgiler dışında, 18. ve 19. yy.daki araştırmacı ve seyyahların da kent hakkında bilgiler sunduğu bilinmektedir. Smith; tiyatro ve kale kalıntılarından[14], Hamilton; Hierapolis, Laodikeia ve Tripolis'ten

[9]Duman, 2017a, **a.g.k.,** 1.
[10]Strabon, 2000, **a.g.k.,** XIII.4.4.169.
[11]F. I. Blumer (1897). *Lydische Stadtmünzen,* Leipzig, s.37.
[12]C. Habicht (1975). New evidence on the Province of Asia, *JRS 6,* s.84.
[13]Duman, 2013, **a.g.k.,** 181.
[14]T. Smith (1678). *Remarks upon the manners, religion and government of the Turks: together with a survey of the seven churches of Asia, as they now lye in their ruines, and a brief description of Constantinople*, London: s.245; Duman, 2013, **a.g.k.,** 180.

geçerek Ephosas'a doğru ilerlediğinden bahsetmektedir[15]. Laborde; tiyatro ve tiyatronun konumu hakkında bilgiler sunmuş, tiyatronun gravür çizimini yapmıştır. Gravürde, yıkılmış durumdaki sahne binası ve sağlam kalabilmiş basamakların bir bölümü aktarılmıştır[16]. Chandler ise nehir kıyısında kemerlerden yapılan antik bir köprünün yıkıldığından bahsederek sallardan yapılmış geçici bir köprüden geçtiğini ve Tripolis'e ulaştığını, kente ulaştığında ise tiyatro ve Messogis yamacındaki kale kalıntıları hakkında bilgi vermiştir[17]. Ayrıca konumu hakkında Ramsay, kentin antik dönem ticaret yolu üzerinde kurulu olduğundan bahsetmektedir[18].

Kentin tarihlendirilmesi hakkında, kentin konumuna göre doğusunda yer alan Hamambükü Höyük'te, Erken ve Geç Tunç Çağı'na, güneydoğusunda yer alan Yenice (Akkaya) Höyük'te ise Geç Neolitik-Erken Kalkolitik, Geç Kalkolitik, Erken, Orta ve Geç Tunç Çağı'na ait seramikler ele geçmiştir[19]. Bu veriler ışığında kentin konumlandığı alanın yerleşim tarihi izleri MÖ 5500'e dayandırılabilir[20]. Ancak Tripolis ve çevresinde gerçekleştirilen yüzey araştırmaları ve diğer çalışmalarda Hellenistik Dönem öncesine ait bir yapı kalıntısına rastlanılmamıştır[21].

Kentin kuruluş tarihi hakkında araştırmacılar tarafından farklı görüşler bulunmaktadır. L. Moretti, kentin kuruluş tarihini, yaptığı epigrafi çalışmalarına dayandırarak MÖ 3. yy.a[22], L. Robert ise MÖ 281 yılında Seleukoslar tarafından kurulmuş olabileceğini bildirir[23]. Ramsay, kentin Pergamon kolonisi olarak, Seleukos kolonisi olan Laodikeia'ya karşı kurulduğunu ileri sürer ve Kolossai'yi Phrygialı, Attouda'yı Karia'lı, Hierapolis'i Lydialı olarak değerlendirmiş, Laodikeia'yı Seleukos,

[15]W. I. Hamilton (1837). Extracts from Notes Made on a Journey in Asia Minor in 1836, *Journal of the Royal Geographical Society of London 7*, s.61; Duman, 2013, **a.g.k.,** 180.
[16]L. De Laborde (1838), *Voyage de la Syrie et de I'Asie Mineure,* Paris, lev. XL, s.88; Duman, 2013, **a.g.k.,** 180.
[17]R. Chandler (1817). *Travels in Asia Minor and Greece*, Oxford: At The Clarendon Press. s.275, 305.
[18]Ramsay'ın verdiği bilgilere göre, Pergamon, Germe üzerinden gelen ticaret yolu Thyeteria (Akhisar), Sardis (Salihli), Philadelphia (Alaşehir) güzergâhından geçerek, Tripolis (Yenicekent), Hierapolis (Pamukkale) ve Laodikeia'ya (Goncalı) doğru ilerlemektedir. Bilgi için bkz. W.M. Ramsay (1890). *The Historical Geography of Asia Minor*. London 49. Bu bilgiler doğrultusunda kentin stratejik ve jeopolitik anlamda önemli bir konumda kurulduğu söylenebilir. Konumu önemi neticesinde kentin çağlar boyunca korunması sağlanmıştır. Bilgi için bkz. Duman, 2018a, **a.g.k.,** 344.
[19]E. Konakçı (2017). Prehistorik Tripolis: Akkaya (Yenice) ve Hamambükü Höyük, *Tripolis ad Maeandrum I, Tripolis Araştırmaları 1* (Ed: B. Duman), İstanbul: Ege Yayınları, s.23-46.
[20]Duman, 2017a, **a.g.k.,** 2.
[21]Duman, 2013, **a.g.k.,** 182; Konakçı, 2017, **a.g.k.,** 23-46.
[22]L. Moretti (1979). Epigraphica: 18. A proposito di Apollonia al Meandro. *RdFiCla 107, 3,* s. 295; Duman, 2013, **a.g.k.,** 180.
[23]L. Robert (1983). Documents d'Asie Minure, *BCH 107, 1,* s.501.

Tripolis'i ise Pergamon koloni sistemi özelliği gösteren yerleşimler olarak görmüştür[24]. Ancak kentin Attalos'un kurduğu bir kent olduğunu kabul etmeyen araştırmacılar da bulunmaktadır[25].

Tripolis'in de içinde bulunduğu, Çürüksu (*Lykos*) Vadisi yerleşimleri, MÖ 190 yılında Seleukoslar ile Pergamon Krallığı arasında yapılan Magnesia Savaşı'na kadar, bağımsız kentlerden oluşmaktadır[26]. Pergamon Krallığı'nın, Roma'dan aldığı destek sayesinde kazandığı savaş sonrası, MÖ 188 yılındaki Apameia barışı ile bölge Pergamon Krallığı'na bağlanmış, MÖ 133 yılında da III. Attalos'un ölümü ve vasiyeti üzerine bölge tamamen Roma İmparatorluğu altına alınmıştır[27]. Tripolis, Augustus Dönemi'nde Sardis Conventusu'na bağlı iken[28], Flaviuslar Dönemi'nde Apameia Conventusu'nu oluşturan kentler içerisinde yer almıştır[29]. Antik kaynaklardan elde edilen bilgilere göre kent, Geç Antik Dönem'de piskoposluk seviyesinde temsil edilmiştir[30].

MS 350-400 yıllarında Küçük Asya üzerindeki bazı kentlerin etrafı surlarla çevrilmiş ve bu kentler içerisinde yer alan Tripolis kentinde de MS 400 yıllarında kentin kamuya ait (bouleterion, agoralar, su yapıları, kiliseler vd.) ticari, siyasi ve dini yapılarının birçoğunun bu düzenleme içine alındığı görülmektedir[31]. Bu düzenlemeye rağmen kentteki yaşamın sınırlı bir alanda sürmediği, 2013 yılı kazılarında tespit edilen, 2018 ve 2019 yılı kazılarında da çalışmaların devam ettiği Mozaikli Konut Alanı'nda, MS 5-6. yy.larda da yapılaşmanın sürdüğü görülmektedir[32]. Bunun yanı sıra Sütunlu Cadde olarak adlandırılan ve kentin ana caddelerinden biri olan alanın güneyinde yer alan Bizans Dönemi mekânları da bu verileri destekler nitelikteki kalıntılardır[33].

---

[24]W.M. Ramsay (1895). *The Cities And Bishoprics Of Phyrgia: Being an Essay Of The Local History of Phyrgia from the earliest Times to the Turkish Conquest, Vol. 1,1,* The Lycos Valley and South-Western Phrygia. Oxford: s.10,38.

[25]Duman, 2013, **a.g.k.,** 181. Tripolis'in Attalos kuruluşu bir kent olamayacağına dair, Milet'te bulunan ve Robert tarafından MÖ 200 yıllarına tarihlenen yazıtta Apollonia'nın Pergamon kuruluşu olmayacağına dair bilgiler bulunmuştur; bkz. L.J. Robert (1954). *La Carie II: Histoire et Geographie Historiquele plateau de Tabai et ses environs,* Paris: s.237-242.

[26]Duman, 2018a, **a.g.k.,** 345.

[27]Duman, 2013, **a.g.k.,** 182; Duman, 2017a, **a.g.k.,** 4; Duman, 2018a, **a.g.k.,** 345.

[28]Ramsay, 1890, **a.g.k.,** 120; Habicht, 1975, **a.g.k.,** 83.

[29]Habicht, 1975, **a.g.k.,** 64.

[30]Geç Antik dönemde oluşturulan, MS 325'te I. Niceia Konsili, MS 359'da Isauria Seleuciası Konsili, MS 431'de I. Ephesus Konsili ve MS 449-451'deki Khalkedon Konsili'nde, Tripolis'li rahipler, Piskoposluk seviyesinde temsil edilmişlerdir. Bkz. Duman, 2018a, **a.g.k.,** 349; Duman, 2017a, **a.g.k.,** 7.

[31]Duman, 2013, **a.g.k.,** 184; Duman, 2017a, **a.g.k.,** 12; Duman, 2018a, **a.g.k.,** 345.

[32]B. Duman ve O. Koçyiğit (2019). *Geç Antik Dönem konut kalıntıları ve buluntuları*, *Tripolis ad Maeandrum II*, İstanbul: Ege Yayınları, s.14-18.

[33]Duman, 2018a, **a.g.k.,** 351.

İnsanların yaşamını idame ettirdikleri kent olgusunun yok oluşunda doğal afetlerin payı büyüktür. Kentlerin yaşanılabilirliğini günümüzde de olduğu gibi antik dönemde de etkilemişlerdir. Bunun yanında istilalar da bu duruma neden olan bir diğer faktör olarak karşımıza çıkmaktadır. MS 494 yılındaki deprem Agathe Kome[34] ve Laodikeia[35] kentleri ile Tripolis'teki yaşamı da etkilemiş[36] olup, Kemerli Yapı olarak adlandırılan mimari yapının yıkıntıları arasından ele geçen iki insana ait iskelet parçaları bahsedilen deprem etkisinin iyi bir göstergesidir[37]. İstila faktörünün de etkilediği kentte MS 7. yy.ın başlarında Anadolu'nun birçok bölgesinde ortaya çıkan Sasani akınları[38] etkili olmuş ve kentte yaşam MS 7. yy.ın ortalarından itibaren zayıflamaya başlamıştır[39]. Günümüzde yapılan çalışmalar sayesinde, Sütunlu Cadde ve Agora Batı Portik zemini üzerindeki yanık tabakaları ve ok uçları Sasani akınlarıyla ilişkilendirilebilir[40]. Bu süreçte kentte yerleşim küçülerek[41], MS 8-9. yy.da *kome* yerleşimi haline gelmiştir[42]. Kentte MS 9-11. yy.lara ait yaşam izleri, beyaz boyalı seramikler[43] ve Erken Bizans Kilisesi 4 olarak adlandırılan kilise yapısının zeminde bulunan VII. Konstantinos - II. Romanos Dönemi'ne (MS 950-959) tarihlenen sikke buluntuları ve yapının duvarlarında bulunan aziz betimlemelerinin[44] yanı sıra, Agora ortasında bulunan nekropol niteliği kazandırılmış alanda çıkarılan iskeletler, kentte yaşamsal faaliyetlerin devam ettiğini gösteren bulgulardır[45]. Kent MS 13. yy.ın ilk yarısında Türk akınlarının başlamasıyla Bizanslılar-Türkler arasında birkaç defa el değiştirmesinin ardından, 1304-1306 yıllarından itibaren

[34]C. Şimşek (2007). *Laodikeia (Laodikeia ad Lycum).* İstanbul: Ege Yayınları, s.13.
[35]MS 494 depreminin Laodikeia'ya etkisi hakkında bilgi sahibi olmak için bkz. C. Şimşek (2013). *Laodikeia (Laodikeia ad Lycum),* İstanbul: Ege Yayınları, s.33.
[36]E. Honigmann (1949). Le cubiculaire urbicius, *Revue des études byzantines, tome 7,* s.49.
[37]Duman, 2017a, **a.g.k.,** 13.
[38]MS Erken 7. yüzyılda Sasani akınlarının Anadolu'ya etkileri hakkında bilgi sahibi olmak için bkz. G. Gratrex (2018). The impact on Asia Minor of the Persian invasions in the Early Seventh Century, Erken VII. Yüzyılda Sasani işgallerinin Anadolu'ya etkileri, Geç Antik Çağ'da Lykos Vadisi ve çevresi, *Laodikeia çalışmaları ek yayın dizisi 1*, (Ed: C. Şimşek-T. Kaçar), İstanbul: Ege Yayınları, s.13-26.
[39]Duman-Koçyiğit, 2019, **a.g.k.,** 11.
[40]Duman, 2018a, **a.g.k.,** Fig. 18, 359.
[41]Erken Roma İmparatorluk Dönemi'nde yaklaşık olarak 123.00 ha'lık bir alana yayılmış olan kent, MS 400 civarında kentin etrafının korunaklı bir sur ile çevrilmesiyle, yaklaşık 15.00 ha'lık oldukça küçük bir alan içerisine sıkıştırılmıştır. Bkz. Duman-Koçyiğit, 2019, **a.g.k.,** 7.
[42]Duman, 2017a, **a.g.k.,** 13.
[43]B. Duman (2014a). A group of local production Middle Byzantine Period pottery from Tripolis: Micaceous white painted ware, *Anatolia Antiqua, XXII,* s.225-234.
[43]Duman, 2014a, **a.g.k.,** 231,232.
[44]Duman, 2014a, **a.g.k.,** 231,232.
[45]B. Duman (2018b). Tripolis 2016 yılı kazı, koruma ve onarım çalışmaları, *39. KST, 1,* Star Matbaacılık, Bursa: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları, s.262.

bölge, Tripolis'te dâhil olmak üzere Germiyanoğulları hâkimiyetinde Türk toprağı haline gelmiştir[46].

1.2. Kentin Araştırma Tarihi

Kentteki ilk çalışmalar 1993 yılında Denizli Müze Müdürlüğü'nce, Sütunlu Cadde olarak adlandırılan alanda kısa süreli devam eden kazı çalışmaları olarak başlatılmıştır[47].

2001-2003 yıllarında Türkiye Bilimler Akademisi'nin "*Türkiye'nin Kültür Sektörü Girişimi'nin Kültür Envanteri*" projesi kapsamında, Prof. Dr. Neşe Atik ve ekibi tarafından, arkeolojik kültür envanteri çalışmaları kapsamına dâhil edilen Tripolis'in de bulunduğu Buldan ve çevresinde yüzey araştırmaları gerçekleştirilmiştir[48].

2007-2009 yılları arasında Denizli Müze Müdürlüğü başkanlığında ve Ege Üniversitesi'nden Dr. Öğr. Üyesi Aytekin Erdoğan'ın bilimsel danışmanlığında yeni bir araştırma başlamıştır. İlk olarak 2007 yılında Roma Caddesi'nde kazı çalışmaları ve yerleşim alanında yüzey araştırmaları yapılmıştır[49]. 2008-2009 yıllarında ise Roma Caddesi, caddenin doğusu ve nekropol alanında kazı çalışmaları yürütülmüştür[50].

2012-2015 yılları arasında Denizli Müze Müdürlüğü başkanlığında, Pamukkale Üniversitesi'nden Doç. Dr. Bahadır Duman'ın bilimsel danışmanlığıyla yürütülen çalışmalar, 2016 yılından itibaren bakanlar kurulu kararıyla Doç. Dr. Bahadır Duman'ın başkanlığında devam etmektedir. 2012 yılından bu yana başlayan planlı çalışmalarla beraber aralıksız olarak devam eden kazı, koruma ve onarım çalışmaları sayesinde, Sütunlu Cadde, Hierapolis Caddesi, Erken Bizans Kilisesi 2, Erken Bizans Kilisesi 4, Bizans Dönemi Dükkanları, Orpheus Çeşmesi, Kemerli Yapı, Tabernea, Podyumlu Yapı, Agora, Kutsal Alan, Anıtsal Çeşme, Mozaikli Konut gibi farklı yapıların açığa çıkarılmasıyla kentin mimari dokusu şekillenmeye başlamıştır[51].

---

[46]Duman, 2017a, **a.g.k.,** 13,14; B. Duman (2015). Tripolis'te Geç Bizans kalesi, *Mustafa Büyükkolancı'ya armağan, Essays in honour of Mustafa Büyükkolancı,* (Ed: C. Şimşek-B. Duman-E. Konakçı). Ege Yayınları, İstanbul, s.232-233.

[47]A. Ceylan (1995). Tripolis Sütunlu Cadde'sinde yapılan kazı ve temizlik çalışmaları, *MKKS 5*, s.159-170.

[48]N. Atik ve Z.K. Erdem (2003). Denizli-Buldan arkeolojik kültür varlıkları rnvanter çalışması, 2002 yılı raporu (Levha 1-25), *TUBA-KED, 2/2,* s.1-16; N. Atik ve Z.K. Erdem (2004). Buldan (Denizli) arkeolojik kültür varlıkları envanteri 2001-2003 yılı saptamalarının değerlendirilmesi, *TUBA- KED, 2,* s.9-40.

[49]A. Erdoğan ve U. Çörtük (2009). Tripolis kazısı 2007 yılı çalışmaları, *30. KST, 4,* Ankara, s.107-138.

[50]A. Erdoğan (2011). Tripolis 2008-2009 yılı kazıları, *32. KST, 3,* Ankara, s.328-347.

[51]Yapılan çalışmalar için bkz. Duman, 2013, **a.g.k.,** 179-200; B. Duman (2014b). Tripolis Antik Kenti 2012 yılı kazı ve restorasyon çalışmaları ön raporu, *Türkiye felsefe kurumu seminerler dizisi, 16,* s.41-58; B. Duman ve H.H. Baysal (2014). Tripolis 2. sezon kazı ve restorasyon raporu: 2013, *36. Uluslararası Kazı, Araştırma ve Arkeometri Sempozyumu, 2,* Ankara, s.633-650; B. Duman, H. H. Baysal (2016). Tripolis ad Maeandrum 2014 yılı kazı, onarım ve koruma çalışmaları, *37. KST, 1,* Ankara: İsmail Aygün Ofset Matbaacılık, s.563-584; B. Duman ve H.H. Baysal (2017). Tripolis 2105 yılı kazı, koruma ve onarım

İKİNCİ BÖLÜM

2. ANTİK DÖNEM'DE AMPHORALAR

2.1. Amphoraların Kökeni ve Araştırma Tarihi

Amphora kelimesi *Amphoreus* veya *Amphiphoreus* "karşılıklı" veya "iki taraflı" anlamındaki *Amphi* kelimesi ile taşımak anlamındaki *Pherein* fiilinden türetilen *Phoros* kelimesinin birleştirilmesiyle oluşturulmuş yunanca kökenli bir kelimedir. Bu kelime antik dönemde olduğu gibi günümüzde de farklı tip çeşitliliği içeren iki kulplu kapların tümü için aynı isim kullanılmıştır[52]. Ancak buna benzer ya da bu kelimenin ilk kullanış biçimi sayılacak nitelikteki kelime Yunanlıların ataları olarak kabul edilen Akhaların[53] Linear B[54] tabletlerinde görülen Miken yazısı ile yazılmış "*a-pi-po-re-we"* ideogramıdır[55]. Bu kelime antik kaynaklarda ilk olarak Homeros'un Odysseia[56] adlı eserinde, Telemakhos'un, Ithake'den Pylos'a giderken gemide amphoraların da olduğu ve içlerindeki şaraptan tanrılara sunu yapıldığından bahseder. Bu olay ve öncesi eserde şu şekilde verilmiştir:

> *". . . Şimdi eve git, taliplere bir görün, bir yandan da yollukları düz, her şeyi koydurt ayrı ayrı kaplara, şarabı iki kulplu testilere (amphoralara) koydurt, buğday ununu sağlam tulumlara, insanlara ilik olan unu . . .* [57] *"*
>
> *". . . Telemakhos çağırdı onu odaya, dedi ki: "Şarap doldur, dadı, iki kulplu testilere (amphoralara), tatlı olsun, hani o talihsize ayırdığın, bir gün çıkagelir diye sakladığın güzel şarap var ya tatlılıkta ondan sonra gelenle doldur on iki testi (amphora), sımsıkı kapa ağzını bütün testilerin, sağlam dikişli tulumlara un dök, yirmi ölçek olsun en iyi öğütülmüşünden. .* [58] *"*

çalışmaları, *38. KST, 2,* Ankara, s.539-562; Duman, 2018b, **a.g.k.,** 261-284; B. Duman (2019). Tripolis 2017 kazı ve restorasyon çalışmaları, *40. KST, 1*, Bursa, s.325-344.

[52]E. Doğer (1991). *Antik çağda amphoralar,* İzmir: Sergi Yayınevi, s.7.

[53]Eski Yunan tarihi için bkz. S.B. Pomeroy, S.M. Donlan, W. Roberts, J.T (2004). *A bief history of ancient Greece: Politics, society, and culture,* New York: Oxford.

[54]Linear B yazısı için bkz. E. L. Bennett (2016). Lınear B-Abel. notes on the transcription of the Mycenaen ideograms, *MINOS Revista de Filofogia Egea, Vol.8*, s.63-99. Linear B yazısı ile Eski Yunancanın benzer ve farklı yönleri için bkz. T.G. Palaima (2011). Scrıbes, scrıbal hands and palaeography, *A companion to Linear B Mycenaean Greek texts and their world,* (Ed: Y. Duhoux – A. M. Davies), Peeters, Louvaın-La-Neuve – Walpole, Ma.

[55]V. Grace (1979). *Amphoras and the ancient wine trade, excavations of the Athenian Agora picture book,* no.6, Princeton, Fig.19; E. Doğer (1988). *Klazomenai Arkaik Dönem ticari amphoraları,* Yayınlanmamış Doktora Tezi, İzmir: Ege Üniversitesi, s.16.

[56]Homeros (2005). *Odysseia* (çev. A. Erhat ve A. Kadir), İstanbul: Can Yayınları. II.

[57]Homeros, 2005, **a.g.k.,** II,290.

[58]Homeros, 2005, Odysseia, II,350.

". . . Halatları bağladıktan sonra boylu boyunca tez gidişli kara tekneye, diktiler silme şarap dolu testileri (amphoraları), sunu sundular hep var olan tanrılara, en çok da Zeus'un gök gözlü kızına. Gemi bütün gece, gün ağarana dek, gitti. . .[59]*"*

Homeros, Odysseia eseri dışında İlyada[60] eserinde de amphoralardan bahsetmektedir. Ayrıca, Herodotos[61], Ksenophon[62], Strabon[63], Aristophanes[64], Plutarkhos[65] gibi diğer antik yazarlarda farklı eserlerinde amphoralar ve kullanım alanları hakkında bize yol gösterecek önemli bilgiler aktarmaktadırlar. Romalılar ise bu iki kulplu testilerden *amphoras* olarak bahsetmiştir. Bu testiler Erken Hristiyanlık Dönemi'nde *kouphon*, Bizans Dönemi'nde ise *megarikon* veya *magarikon* olarak adlandırılmışlardır. Amphoraları tanımlayan bu isim ilk önceleri Megara'dan gelen amphoralar daha sonra ise bütün amphoralar için kullanılmıştır[66].

Çeşitli formlara sahip olan ve "*amphora*" olarak tanımlanan bu kaplardaki genel karakteristik özellikler; geçirgenliği olmayan, içindeki ürünü kısa veya uzun süre depolamaya yarayan, tıpalanmaya elverişli veya ağzının kapatılmasına olanak sağlayan dışa çekik dar bir ağır kenarı olan, dar boynu, karşılıklı iki dikey kulplu ve içindeki ürünü

---

[59]Homeros, 2005, Odysseia, II,430.

[60]*"Bir kapta saklasınlar kemiklerimizi de Ulu ananın sana verdiği altın amphorada"* için bkz. Homeros (2005). *İlyada* (çev. A. Erhat ve A. Kadir), İstanbul: Can Yayınları. XIII, 92. *"Ulu canı Akhilleus aldı hepsinin yağından bir parça sürdü yağı ölünün bedenine, yüzülmüş kurbanları çevresine yığdı, yanına da amphoralar dayadı, balla zeytinyağı dolu."* bkz. Homeros, İlyada, XIII, 170.

[61]*"Ve isteği kabul etmekle kalmadı, bir de krateros yaptırdılar, bronzdan, dışı işlemeli, ağzının çevresi hayvan resimleriyle süslü, üç yüz amphoralık bir krateros."* bkz. Herodotos, Herodot Tarihi, I,70. *"Her Demarkos bölgesindeki amphoraları toplayıp, Memphis'e göndermekle görevlidir. Amphoralara burada su doldurup, Suriye Çölü'nü geçecek olan koruma birliklerine gönderilir."* bkz. Herodotos, Herodot Tarihi, (III, 6). *"Sen evine dön ve rahat dur. Eğer fırını amphora dolu bulursan, amphoraları pişirme, dışarıdaki rüzgâra ver. Eğer fırını yakacak olursan, su duvarı içerisine girme! Yoksa hem sen ölürsün hem de seninle beraber en güzel boğa ölür."* bkz. Herodotos, Herodot Tarihi, IV,163. *"... gölün yanında kazılmış bir çukura zift boşaltılır, zift çok toplandığı zaman amphoralara koymak için buraya doldurulur."* bkz. Herodotos, *Herodot Tarihi*, IV,195.

[62]*"Ayrıca tuzlanarak amphoralara bastırılmış yunus balığı eti, çanaklarda yunus yağı vardı. Mossynoikler bu yağı Yunanlılar'ın zeytinyağını kullanması gibi kullanırlar."* bkz. Ksenophon (2015). *Anabasis, On binlerin dönüşü* (çev. A. Çokona), V,4.28. *"Şehir halkı Yunanlılar'a konukseverliklerini göstermek için 3000 kilo arpa unu ve 1500 amphora şarap yolladılar."* bkz. Ksenophon, *Anabasis*, VI, 1.15.

[63]Strabon, *Coğrafya*, (VII.2.3).

[64]*"Mobilyalardan neler kaldığını seyrediyorum, birkaç çanak çömlek, birkaç sandalye, masa ve şarap amphoraları."* için bkz. Aristophanes (1975). *Barış oyunları* (çev. A. Erhat), İstanbul, satır 201-205. *"Oh Zeus! Fakat bu Thasos şaraplarının kokusundan daha güzel. Bu şarabın tadı içildiği zaman uzun süre güzel tadı kalır. Bunun için Thasos amphoraları da uzun ömürlüdür."* bkz. Aristophanes (2016). *Kadınlar meclisi* (çev. Y. Güleryüz), Ankara, satır 1115-1123.

[65]*"Savaş için trampet sesleri duyulur ve onu, içleri mersin dalından yapılmış çelenklerle dolu arabalar takip eder, daha sonra siyah bir boğa gelir, sonra da özgür gençler sürahiler dolu yağlar, amphoralar dolusu süt ve şarap taşırlar, ardından özgürlükleri için ölen insanlar anısına libasyon yapılır."* bkz. Plutarkhos, *Aristeides'in Yaşamı*, (21.11.3).

[66]C.H. Bakirtzis (1989). Byzantine amphora, *BCH XVIII,* s.73.

boşaltırken kullanılan üçüncü bir tutamak işlevi gören sivri bir kaidesinin bulunmasıdır[67]. Ancak amphora özelliği taşıyan bazı tiplerin düz bir dibe veya yuvarlak kaideye sahip oldukları bilinmektedir. Bu tip amphoraların ayakta durabilmeleri için ekstra bir aparata ihtiyacı olmadığı ve bu yüzden de masa üstü amphoraları olarak kullanıldığı, ticaret için tercih edilmediği söylense de özellikle Adriyatik kıyısında ve Gallia'da üretilen ticari amphoralar halka formlu kaideye sahiptir[68].

Amphoralara dair en erken örneklerin, Batı Anadolu ve Ege Adaları'nda Erken Tunç Dönemi'nden itibaren görüldüğü bilinmektedir[69]. Yüksekliği 50 cm'yi aşan çift kulplu varyasyonlarının Troia'da MÖ 3. bine tarihlendiği söylenebilir[70]. Yaygın olarak ilk örnekler ise Doğu Akdeniz'de Eski Tunç Dönemi'nde Kenanlılar tarafından MÖ 1600-1500 tarihlerinde Kuzey Lübnan ve Suriye kıyılarında görülmeye başlar. Bu örnekler yumurta formundaki gövde yapısı, gövde üzerindeki dikey kulpları ve düz dipleriyle genel ticari amphora tanımlamasından farklıdır[71]. Kenan amphoraları ve daha sonra görülen Fenike amphoraları bu gelenek ile üretilmiş olan Mana grubu amphoralarının omuz veya gövde üzerindeki kulak biçimli kulpların, Kıbrıs amphoralarının bazı tiplerinde görülen sepet biçimindeki kulpların tercih edilmesi, taşınan malzemenin cinsi ya da amphoranın kapasitesiyle alakalı olabileceği gibi oradaki insanların kendi tercihlerine göre yaptıkları da düşünülebilir[72].

Amphoralarda temel ilke yetişkin bir insanın taşıyabileceği bir ağırlığı ve yüksekliğinin bulunması, denizaşırı ticaret için elverişli olması ve yeterli hacimde yük taşıyabilmesi[73], bu kapların Kuzey Lübnan ve Suriye Bölgesi'nin yanı sıra geniş bir alanda kullanımı yaygınlaştırmıştır. Bu bölge dışında batıya da yayılan bu amphora örnekleri Mısır, Miken, Atina, Kıta Yunanistan, Güney Girit'te, Knossos ve Thera'da da bulunmuştur[74]. Ayrıca Anadolu kıyılarında Kaş-Uluburun batığı kazısında çok sayıda Kenan amphorası ortaya çıkmıştır[75]. Bu amphoralar Mısır'da MÖ 15.-erken 14. yüzyıla

[67]G. Cankardeş-Şenol (2009). Antik dönemde amphora kullanımı, *Taşucu Arslan Eyce Amphora Müzesi.* (Ed: Kaan Şenol), Taşeli Matbaacılık, İzmir, s.7,8.
[68]Cankardeş-Şenol, 2009, **a.g.k.,** 8.
[69]Doğer, 1991, **a.g.k.,** 8
[70]Doğer, 1991, **a.g.k.,** 9.
[71]Grace, 1979, **a.g.k.,** 6.
[72]Cankardeş-Şenol, 2009, **a.g.k.,** 7.
[73]Doğer, 1991, **a.g.k.,** 8.
[74]D.P.S. Peacock ve D.F. Williams (1986). *Amphorae and the Roman Economy: An Introductory Guide.* Longman, Londra, s.21,22.
[75]Kaş-Uluburun batığında ele geçen ve Bodrum Sualtı Arkeoloji müzesinde sergilenen Kenan amphoraları için bkz. Ü. Yalçın, C. Pulak ve R. Slotta (2006). Uluburun gemisi 3000 yıl önce dünya ticareti, *Eser Kataloğu,* 583, no.80,81.

tarihlenen bir mezarın duvarlarında Kenanlılar'ın malzeme dolu amphoraları taşıdığı betimlenmiştir[76]. Bu örnek ışığında Mısır, Kenanlılar'dan öğrendiği bu iki kulplu amphorayı kendi kulpsuz amphoralarına tercih etmiştir. Ancak daha uzun ince gövdeli formu ile kendi tiplerini üretmeye başlamışlardır. Kenan amphoraları Tunç Çağı'nda her ne kadar Yunanistan ve Girit'te bulunmuş olsalar da benimsenmemiştir[77].

MÖ 8. yy.dan itibaren Akdeniz'de gelişen Fenike, Yunan ve Etrüsk hâkimiyeti amphora formlarının çeşitlenmesinde önemli bir rol oynamıştır. Kenan amphoralarının formu batı Akdeniz'de farklı bir tip oluşturularak yeni bir yapı kazanmıştır. Fenike amphoralarının en erken örneği de bu tip içerisinde yer alır ve MÖ 8-7. yy.larda İspanya, Malta ve Tunus'a kadar geniş bir alanda yayılım gösterir. Geç Fenike amphoraları daha çok Doğu amphoralarının etkisinde olmakla beraber, zamanla geniş, ince ve silindirik gövdeye doğru genel bir eğilim göstermiştir[78].

Bilinen ilk Yunan amphoraları MÖ 8. yy.ın sonlarında ve 7. yy.ın başlarında ortaya çıkmıştır. MÖ 6. yy.ın başlarında kolonizasyon sürecinin yoğunlaşmasıyla beraber Yunanistan'dan ve Batı Anadolu kıyılarından, Sicilya, Güney İtalya, Marmara ve Karadeniz'e kadar yayılım göstererek yeni pazarlar oluşturmuştur[79]. Yunanistan'da görülen bu ilk form "*SOS*" amphoraları olarak adlandırılır. Bu forma böyle bir isim verilmesinin sebebi ise boyunları üzerinde bulunan sembollerin Yunan alfabesine benzemesidir. MÖ 6. yy.ın ortalarına kadar kullanım gören bu form sivri dipli olmayıp, geniş kaideleri sayesinde ayakta durabilmeleri bakımından genel ticari amphora tanımından farklılık gösterseler de yayılım alanından da anlaşılacağı üzere ticaret amaçlı kullanılmış olmalıdırlar[80].

Kolonizasyon süreciyle oluşan yeni pazarlar sayesinde kentlerin zeytinyağı ve şarap üretimleri de artmış ve böylelikle kentlerin yeni amphora formları üretmelerine yol açmıştır. Böylece önemli koloni kurucularından olan Korinthos üretim fazlası zeytinyağı ve şarabın ticareti için 2 farklı tip amphora üretmeye başlamıştır. Korinthos A olarak adlandırılan form ile MÖ 7. yy.da zeytinyağı, Korinthos B olarak adlandırılan form ile de MÖ 6. yy.da şarap ticareti yapılmıştır. Aynı Korinthos gibi batı Anadolu'daki İonia ve Aiolis kentlerinden; Khios, Samos, Lesbos, Klazomenai ve Miletos'ta MÖ 7. yy

[76]Grace, 1979, **a.g.k.,** 6.
[77]Peacock - Williams, 1986, **a.g.k.,** 22.
[78]Peacock - Williams, 1986, **a.g.k.,** 22.
[79]Doğer, 1991, **a.g.k.,** 11.
[80]Doğer, 1991, **a.g.k.,** 11,12.

ortalarında üretim fazlası zeytinyağı ve şarap ticareti için kendi amphoralarını üreterek tüm Akdeniz, Ege ve Karadeniz kıyılarındaki diğer kolonilere ihraç etmişlerdir. Bununla beraber bir sonraki yüzyılda ise bu tüketici kolonilerden önemli şarap ve zeytinyağı ihracatçısı kentler ortaya çıkacaktır[81].

Batı Anadolu'daki İonia ve Aiolis kentlerinin ürettikleri amphoraların ortak özelliği, zeytinyağı naklinde kullanılan "*SOS*" amphoralarından farklı olarak dar ayaklı olmaları ve sivri dipli olmalarından dolayı kendi başlarına ayakta duramamalarıdır. Bu dar diple gemilerde istifleme kolaylığının ve az yer kaplama avantajının yanı sıra, taşıma ve boşaltma sırasında üçüncü bir kulp işlevi görmesi, bu formu daha kullanışlı bir hale sokmuştur. MÖ 5. yy.ın başlarında ortaya çıkan İonia ihtilalini bastıran Persler'in yaptıkları yıkım, Batı Anadolu kıyı kentlerindeki amphora üretimini yavaşlatması bakımından da sonuçlarını göstermiştir. Buna karşın, Khios, Samos ve Lesbos gibi kıyıya yakın adaların, bu yüzyıl boyunca üretime devam edebildikleri görülmektedir[82]. MÖ 5. yy, Khios, Samos, Lesbos ve Thasos kentlerinin, şarap ve amphora üretiminde parladığı bir dönem olmuştur. MÖ 5-3. yy.lar arasında Thasos amphoraları Ege ve Karadeniz kıyılarındaki bazı kentlerde üretilen yerli amphoralara form olarak esin kaynağı ve model olmuşlardır[83]. MÖ 4. yy sonu ve MÖ 3. yy.ın başlarında Ege ve Doğu Akdeniz'de ucuz ve bol şarap üretimi, ticari amphora üretimini de beraberinde getirmiştir. Bu dönemde Rhodos, Knidos ve Kos üretim açısından büyük rol oynayan kentlerdir[84].

Yunanistan, Ege Adaları ve Anadolu'daki Yunan kolonilerinde üretilen amphoralar, MÖ 7–2. yy.lar arasında belirgin farklılıklarla birbirlerinden ayrılmaya başlar. Arkaik Dönem Yunan amphoraları geniş omuzlu, geniş karınlı, basık ve küçük kulplu olmalarıyla bilinirken, daha sonraki dönemlerde, hacimlerinin küçüldüğü ve boylarının uzayarak yapım merkezlerine göre farklı özellikler taşıdıkları görülmektedir. Dip kısımlarında ise oldukça belirgin bir çeşitlilik söz konusudur[85].

Karadeniz'de bulunan Yunan kolonilerinden Herakleia Pontike ve Sinope'de MÖ 4. yy.ın başlarında, MÖ 3. yy.ın başlarında ise Khersonnessos ve Amastrris gibi kentlerde bağcılıkta görülen artış ve verim, kentlere kendi amphoralarını üretme ihtiyacı doğurmuş

[81]Doğer, 1991, **a.g.k.,** 14.
[82]Doğer, 1991, **a.g.k.,** 15.
[83]Doğer, 1991, **a.g.k.,** 15.
[84]S. Baylan (2008). *2006-2007 Tralleis kazılarında ele geçen amphoralar,* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Aydın: Adnan Menderes Üniversitesi, s.8.
[85]T.O. Alpözen, B. Berkaya, H. Özdaş (1995). *Bodrum Sualtı Arkeoloji Müzesi ticari amphoraları, Eski çağda Akdeniz ticareti-Bodrum,* Bodrum Sualtı Arkeoloji Müzesi yayınları*, II,* s.40,41.

ve bu kentlerde ürettikleri amphoraları kent isimleriyle mühürlemeye başlamışlardır[86]. MÖ 4. yy.ın sonu ile MÖ 3. yy.ın başlarında, Büyük İskender öldükten sonra kumandanları arasındaki savaşlar sırasında askerlerin şarap ihtiyaçlarının artması ve yamaç teraslaması sonucunda oluşturulan geniş bağ alanlarına bağlı olarak şarap üretimindeki artış, amphora kullanımını da Ege ve Akdeniz'de arttırmıştır[87]. Aynı yüzyıllarda Rhodos, Knidos ve Kos amphoraları pazarlarda yaygın bir şekilde kullanılmıştır. Anadolu kıyılarında Rhodos amphora üretim atölyelerinden birisi Datça Yarımadası'nın doğusunda Hisarönü Çubucak mevkiinde bulunmuştur[88]. Aynı yüzyıllar içinde Roma Cumhuriyet Dönemi'nde, Batı Akdeniz'de genel özelliği mantar şekilli dışa taşkın üçgen profilli bir ağız yapısına sahip olan Greko-İtalik amphora formu ortaya çıkmıştır. Yapılan araştırmalarda A,B,C,D ve E olarak 5 farklı tipe ayrılan[89] bu amphoraların, kısmen Yunan ve kısmen de Roma özellikleri taşıdığı için kökeni tartışmalı olup, erken örneklerinin genellikle Yunanistan veya Ege kökenli oldukları ve Sicilya, İtalya, Fransa ve İspanya gibi merkezlerde üretildikleri saptanmıştır[90]. Geç örneklerinin ise Pompei ve Cosa yakınlarında üretilmiş olabileceği ve buralardan da Akdeniz'de geniş bir alana yayıldığı kabul gören görüştür[91].

MÖ 2. yy.ın ortalarında Greko-İtalik amphoraların yerini Roma Cumhuriyet Dönemi'nde ortaya çıkan ve ağır, büyük boyutlu oluşlarıyla dikkat çeken ilk özgün tip olan "Dressel" amphoraları alır. Roma amphoralarının sınıflandırılmasında üreticinin isimleri, üretildikleri bölge adları, buluntu yerlerine ya da ilk tespit eden kişinin adıyla anılan bir sınıflandırma söz konusudur. Bu yüzden bu formu çalışan ilk kişi olan Alman arkeolog Heincrich Dressel tarafından 1899 yılında yapılan çalışma ile tespit edilen 45 amphora tipi "Dressel" amphoraları olarak literatürdeki yerini almıştır[92]. Greko-İtalik amphoralardan esinlenerek MÖ 2. yy.ın üçüncü çeyreğinde üretilmeye başlanılan bu tip, form farklılıklarından dolayı Dressel 1A ve daha ağır olan Dressel 1B ve Dressel 1B'ye benzeyen Dressel 1C olarak gruplanmıştır[93]. Dressel 1A ve 1B Etruria'dan İtalya'ya kadar

[86]Doğer, 1991, **a.g.k.,** 16.
[87]Doğer, 1991, **a.g.k.,** 17.
[88]Alpözen vd., 1995, **a.g.k.,** 43-45.
[89]E. L. Will (1982). Greco-İtalik amphoras, *Hesperia 51/3,* s. 2.
[90]Doğer, 1991, **a.g.k.,** 18.
[91]Peacock - Williams, 1986, **a.g.k.,** 24.
[92]B. Lahi (2009). Amfora transporti të shekujve 3 - 1 pr. kr. në shqipëri, qendra e studimeve albanologjike, *Inst. İ Arkeologjisë, Tiranë,* s.32.
[93]Baylan, 2008, **a.g.k.,** 8,9.

uzanan geniş bir alanda üretilmiştir. Aynı zamanda Dressel 1B ve 1C'nin taklit üretimlerinin de olduğu bilinmektedir[94].

MÖ 1. yy.ın son yıllarında Dressel 2-4 ya da Koan tipi amphora ortaya çıkmıştır. Bu amphoralar Kos amphoralarının taklitleri şeklinde üretilmişlerdir. Bu formdaki belirgin değişikliğin nedeni şarap alışkanlığına bağlanmaktadır. Erken Roma İmparatorluk Dönemi'nin en yaygın şarap amphorası olan Dressel 2-4 amphoralarının MÖ 1. yy ortalarından MS 2. yy sonu- 3. yy.ın başlarına kadar üretildikleri bilinmektedir[95]. Dressel 2-4 (Koan) amphoraları, İtalya ve Catalonia dışında, Fransa'da Velax, Baetica ve İngiltere'de Brockley Hill'de üretilmiştir[96]. MS geç 1. yy.dan itibaren bu tip amphoraların üretimleri azalmıştır[97]. Diğer önemli amphora formları ise MÖ 1. yy.ın sonu ile MS 1. yy.larda İtalya'da üretilen Lamboglia 2 (Apulia Bölgesi) ile Dressel 6 (İstria Bölgesi) amphoralarıdır. Bu amphoralar Dalmaçya, Yunanistan ve Anadolu'ya kadar yayılmıştır[98]. MS 1. yy.da Güney Fransa'da bağcılığın artmasıyla, bölgede Gaulois amphoraları üretilmeye başlamıştır. MS 3. yy.a kadar üretilen bu tip, geniş kaideli, yuvarlak gövdeli ve küçük boyunlu olmalarıyla genel anlamda bilinen amphora formlarından ayrılmaktadır[99]. Bu süre içinde Yunanistan'da amphora üretimi devam etmiştir. Rhodos amphoraları gibi bazı formlar Batı Akdeniz ve Kuzey Avrupa'ya kadar ulaşmıştır. Batı Akdeniz'de Yunanlılardan önce Fenikeliler'in ticari varlığı bilinmektedir. Fenike'nin ortadan kalkmasından sonra kolonisi Kartaca ticari geleneği devam ettirmiş, Yunan ve Roma amphoralarından form olarak ayrılan Kartaca kökenli amphoraları üretmiştir. Genellikle küçük kulplu, boyunsuz, torba veya torpil formundaki bu tip, MS 4. yy itibariyle Kartaca'da, Kuzey Afrika'nın kıyı yerleşimlerinde üretilmişlerdir. Bu nedenle Kartaca kökenli olan bu amphoralar Kuzey Afrika amphoraları olarak isimlendirilmiştir. Bununla birlikte bu tipin sınıflandırılması araştırmacı J. P. Mana tarafından yapıldığı için, bu amphoralar onun adıyla da anılmaktadır[100].

[94]Peacock - Williams, 1986, **a.g.k.,** 24.
[95]T. Bezeczky (2005). Late Roman amphorae from the Tetragonos-Agora in Ephesus, *Spatantike und mittelalterliche keramik aus Ephesos archaologische forschungen band 13,* (Ed: F. Krinzinger), ÖAW, s.38.
[96]Peacock - William, 1986, **a.g.k.,** 24,25.
[97]Doğer, 1991, **a.g.k.,** 25.
[98]Peacock - Williams, 1986, **a.g.k.,** 25.
[99]Doğer, 1991, **a.g.k.,** 26.
[100]Doğer, 1991, **a.g.k.,** 27,28.

MS 2. yy.da başlayan ahşap fıçı kullanımı MS 3-4. yy.larda gemi taşımacılığında da kendini gösterince, İtalya ve kuzey bölgelerde ticari amphora kullanımını zayıflatmıştır. Ancak fıçı kullanımı Ege, Filistin ve Kuzey Afrika'ya ulaşamamış, bu bölgelerde ticari amphora üretimi MS 7. yy.a kadar devam etmiştir. MS. 4. ve 7. yy.lar arasında Filistin üretimi torba formlu amphoralar ve Ege kökenli iki tip amphora olan Kuzmanov 13 ve Kuzmanov 20 isimli amphoralar, İngiltere'den Karadeniz'e kadar yayılmıştır[101]. Doğu Akdeniz'de ticaretin ne kadar devam ettiği kesin olarak belli değildir. Fakat MS 7. yy ortalarında Arap-İslam istilasıyla son bulmuştur. Doğu Akdeniz'de amphora üretimi az miktarda, yalnızca küçük yerel atölyelerde devam etmiştir. Kahire ve Geniza bölgelerinde MS 11-12. yy.larda yağ taşımacılığında seramik testilerin yerine deri tulumların kullanıldığı anlaşılmaktadır. Orta çağ başlarında Avrupa'daki şarap ticaretinde büyük ahşap fıçılar kullanılmıştır. Orta çağ öncesine ait zeytinyağı testileri çoğunlukla İspanya, Kuzey Avrupa ve Amerika'da bulunmuştur[102].

2.2. Amphoraların Yapım Teknikleri, Taşıdıkları Mallar ve Kullanım Alanları

Amphoraların büyük boyutlu yapıya sahip olması, kabın çömlekçi çarkında yapılmasında bazı güçlüklere yol açtığı bilinmektedir. Bu büyük kapların yapımında üretilen çözüm yolları, Neolitik dönemden bu yana kullanılan kil çamuruyla kap yapım tekniğinin, çömlekçiler tarafından ne denli ileri seviyelere ulaştığını göstermektedir.

Amphoraların yapımında kullanılan kil çamurunun uygun plastik özelliğe sahip olması gerekmektedir. Bu yüzden çok ince tanecikli ya da yoğun yabancı katkılı iri taneli kilin bu kabın yapımı için uygun olmadığı bilinmektedir. Bunun sebebi ise çok ince taneli kilden yapılan amphoranın kendi ağırlığını dahi taşıyamayacağı riski, yoğun yabancı madde katkılı ve iri taneli kilden yapılan amphoralarda ise şekil vermede oluşacak zorluk derecesidir. Bu iki zorluğun aşılabilmesi için kile yağ giderici ya da yağlandırıcı özellikteki bazı maddelerin eklenmesi öngörülmüştür. Bu maddeler arasında kuvars, mika, kum, kireç ve istiridye kabuğu en çok tespit edilen maddelerdir[103]. Kullanılacak olan kilin seçiminin ardından kil, havuzlarda dinlendirilerek içindeki diğer maddelerden arındırılıp, yoğurma işlemiyle hava kabarcıklarının yok edilmesiyle geçirgenliği azaltılmış olur ve kap yapımına hazır hale gelir[104].

[101]Doğer, 1991, **a.g.k.,** 29.
[102]Peacock - Williams, 1986, **a.g.k.,** 29.
[103]Doğer, 1991, **a.g.k.,** 66,67.
[104]Doğer, 1991, **a.g.k.,** 67.

Yukarıda bahsettiğimiz kil işlemlerinden sonra, kilin çömlekçi çarkı üzerinde şekillendirme aşamasına gidilir. Bu aşama kabın boyutlarından dolayı oldukça uğraştırıcı olmalıdır. Çünkü büyük boyutlardaki kapların yapımı bir hayli zor ve bazen birkaç aşamadan oluşabilir. Bu kapların şekillendirilmesi hakkında araştırmacıların farklı önerileri bulunmaktadır. E. Doğer, amphoralar için sunduğu öneride; "Genellikle sivri dipli ve 50 ile 100 cm arasında yükseklikleri olan amphoralara tek bir safhada şekil verilmesi mümkün değildir. Bu nedenle en az iki veya daha fazla aşamada parça parça imal edilmekte ve bu parçalar bir müddet kurumaya bırakıldıktan sonra yine çamurla birleştirilmektedir[105]" diyerek bu yöntemin kullanıldığını ileri sürmüştür. F. Kerem'in; "amphoraların bazen iki, bazen de daha fazla sayıda işlem yapılarak, birinci aşamada gövde, ikinci aşamada boyun, üçüncü aşamada kulplar ve dip kısmının eklenerek pişirmeye hazırlamak[106]" şeklinde bir tanımlaması bulunur. İ. Akkaş ise; "kabın ağız ve gövde kısmının birlikte yapıldığı yönündedir. Küçük boyutlu amphoralarda kabın tamamı çarkta yapılabilir. Ancak daha büyük boyutlu amphoralarda ise, ağız ve gövde yapıldıktan sonra, kil halkalarıyla dip kısmı yapılmış olmalıdır. Kulplar kaba her zaman en son aşamada yapıştırılmıştır[107]" diyerek kabın şekillenmesini bu şekilde anlatmıştır.

Formu oluşturulan kabın bir sonraki aşaması ise fırınlama işlemidir. Bu işlem gerektiği şekilde yapılmazsa kabın yeterli seviyede sağlam yapılmış olduğu söylenemez. Bu yüzden fırınlama işleminde de titiz bir çalışma gerekmektedir. Bu aşama hakkında E. Doğer; " çarktan alınan amphoraların fırına girmeden önce yavaş kuruması için bir süre gölgede bekletilmesi gerekmektedir" diye ifade ederek fırınlama aşamasından önce kurutma işleminden söz etmektedir. Bu aşamanın uygulanmasının sebebi ise nemli olarak fırına sürülen kabın hacminin küçüleceği, kırılacağı ya da çatlayacağı gibi olumsuzluklarla karşılaşılmasıdır. Kurutma aşamasından geçen kabın kil özelliklerine göre 850 ile 1000 derece arasında bir fırın sıcaklığında pişirilmesi gerekmektedir[108].

Pişirme aşamasından sonra tıpkı pişirme kadar önemli olan bir diğer aşama ise bu kapların yalıtılmasıdır. Kapların yalıtma işleminde çömlekçi ustaları hem içindeki malzemenin sızmasını engellemek hem de uzun süre kalitesini koruyabilmeleri için, kabı

[105]Doğer, 1991, **a.g.k.,** 67.
[106]F. Kerem (1999). *İçel Müzesinden bir grup amphora,* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Hacettepe Üniversitesi, s.27.
[107]İ. Akkaş (2015). *Parion Arkaik, Klasik ve Hellenistik Dönem amphoraları,* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzurum: Atatürk Üniversitesi, s.14.
[108]Doğer, 1991, **a.g.k.,** 68.

dış etkenlerden de koruyabilecek şekilde amphoraların içini ağaç zifti, katran, sakız veya balmumu gibi reçineli maddeler kullanarak yalıtma işlemi uygulamışlardır[109].

Amphoralarda taşınan maddelerin bozulmasını engellemek için yalıtım dışında da önlemler gerekmektedir. Buna aynı zamanda amphoraların içindeki maddelerin dökülmemesi için de ihtiyaç duyulmuştur. Bu amaçla amphoraların ağızları çeşitli materyallerden yapılan tıpalarla kapatılmıştır. Tıpalar genellikle, ahşap ve mantar gibi organik maddelerin yanı sıra, kireç taşı, çam kozalağı, çiğ kil, pişmiş toprak tıpalar ve daha çok ikincil kullanım amphora gövde parçalarından elde edilen yuvarlatılmış örnekler şeklinde karşımıza çıkmaktadır[110].

Amphoralar çömlekçiler tarafından belli ölçülerde ve belli malların muhafazası için ona uygun belli şekillerle tasarlanmışlardır[111]. Ticareti ve depolanması amacıyla içine konulan mal sayesinde o kente dair yeme-içme alışkanlığının da tespit edilebildiği bu kaplarda genel olarak zeytinyağı ve şarap gibi sıvıların yanı sıra su, süt, sirke, bira gibi diğer sıvı mallar, bal, zift ve reçine gibi daha yoğun kıvamdaki sıvılarda depolanıp taşınmaktaydı. Her ne kadar sıvı malların taşınması ve korunması için daha yoğun bir şekilde kullanım görse de balık, balık sosu, meyveler, baharatlar, peynir, baklagiller, fındık, badem, ceviz, şeker, diğer hububat malları ve arap tutkalı, merhem ve göz boyası gibi farklı mal grupları da taşınmaktaydı[112]. Amphoraların taşıdığı malların kanıtı niteliğinde olabilecek MÖ 15. yy.ın sonu MÖ 14. yy.ın başlarına tarihlenen Mısır mezar fresklerinde firavunun mezarına getirilen Kenan amphoraları betimlenmiştir. Kenan amphoralarının kenarlarında yer alan hiyerogliflerde amphoralarda taşınan maddeler arasında zeytinyağı, şarap, bal, çeşitli meyveler, baharatlar, kurutulmuş balık, şeker, tereyağı, *myrhh* adı verilen bir tütsü çeşidi sayılmaktadır[113]. Yine Mısır'da Thebes'teki bir mezar resminde fırında tütsülenen kuşların temizlenip, güneşte kurutulduktan sonra amphoralara konulduğu görülmektedir[114]. Aynı zamanda Girne yakınlarında batan Kyrenia gemisinden ele geçen amphoraların içinde badem bulunmuştur[115]. Tell-el Amarna'da ise içinde menengeç reçinesine ait izler bulunan Kenan amphoraları ele

[109]G.C. Koehler (1986). Handling of Greek transport amphoras, *BCH, Suppl. XIII,* s.51.
[110]Alpözen vd., 1995, **a.g.k.,** 19-21.
[111]A. Opait (2007). From Dressel 24 to LR2?, *LRCW 2,* s.628.
[112]Alpözen vd., 1995, **a.g.k.,** 22,23.
[113]Grace, 1979, **a.g.k.,** 6,7.
[114]Doğer, 1991, **a.g.k.,** 33.
[115]M.L. Katzev (1969). *The Kyreneia shipwreck, expedition 11*, Winter, s.57.

geçmiştir[116]. Menengeç reçinesi izlerine MÖ 14. yy.a tarihlenen Uluburun batığından ele geçen amphoralarda da rastlanılmıştır[117]. Aynı batıktan ele geçen amphoralardan birinin içinde kehribar boncuklar bulunmuştur[118].

Ticaret ve depolama gibi birincil derecedeki amaçlarının dışında çok farklı alan ve amaçlarda da kullanım görmüş olan amphoralar hakkında özellikle antik yazarlar önemli bilgiler sunmaktadır[119]. Bu bilgiler arasında, içinde zeytinyağı veya şarap dolu olan mezar hediyesi, ikincil kullanım aşamasında su taşıma kabı, mezar, askeri bir savaş tuzağı, saksı, para sandığı, soğutucu kap, kireç taşıyıcı ve pisuar (idrar kabı) olarak da kullanıldığı belirtilmektedir[120].

[116] A.K. Şenol (2009). *AETAM'da (Arslan Eyce Taşucu Amphora Müzesi) bulunan ticari amphoralar ve Akdeniz'de ticaretin izleri,* Mersin, s.13.
[117] Alpözen vd., 1995, **a.g.k.,** 23.
[118] C. Pulak (1991). Uluburun (Kaş) Sualtı kazısı, *12.KST*, s.295.
[119] C. Atila (2004). Antik kaynaklar ve kazı buluntuları ışığında amphoraların kullanım alanları. *KUBABA, Arkeoloji – Sanat Tarihi – Tarih Dergisi, Yıl:1, Sayı:3*, İzmir, s.33-36.
[120] Doğer, 1991, **a.g.k.,** 64.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. TRIPOLIS AMPHORALARI

Tripolis'te 2012 yılından bu yana devam eden kazı çalışmalarında ele geçen seramik buluntu gruplarından biri olan ve çalışmanın ana konusunu oluşturan amphora buluntuları bu bölüm altında sunulmuştur. Söz konusu amphoralar için öncelikle bir tipoloji oluşturulmuştur. Oluşturulan bu tipoloji, amphoraların köken saptaması yapılıp, üretim bölgeleri dikkate alınarak ithal, yerel ve sınıflandırılamayan olmak üzere üç başlık altında değerlendirilmiştir.

İthal amphora tipleri Batı Akdeniz, Kuzey Afrika, Doğu Akdeniz, Adalar-Ege, Karadeniz ve Batı Anadolu Bölgesi'nde bulunan kentler tarafından üretimi olduğu saptanan, Batı Akdeniz'de; İspanya-Portekiz merkezli *Almagro 50*, Kuzey Afrika'da; Cezayir merkezli *Dressel 30,* Tunus merkezli *Afrika 3* ve *Spatheion*, Doğu Akdeniz'de; Kilikia ve Kuzey Suriye merkezli *Late Roman 1 (LR 1),* Gaza merkezli *Late Roman 4 (LR 4),* Filistin merkezli *Agora M334* ve *Late Roman 5 (LR 5)*, Mısır merkezli *Late Roman 7 (LR 7),* Adalar-Ege'de; Samos merkezli *Agora M273,* Karadeniz'de; Sinop merkezli *Kuzmanov 9,* Batı Anadolu'da; Efes, Halikarnassos, Tralleis ve Sardis merkezli *Late Roman 3 (LR 3),* Sardis merkezli *Sardis Tip B* ve Sagalassos merkezli üretimi bulunan, *Sagalassos Amphorası* olmak üzere on dört farklı amphora tipinden oluşmaktadır.

Yerel amphora tipleri Lykos Vadisi'nde bulunan Laodikeia, Hierapolis ve Tripolis merkezli üretimi olduğu düşünülen *Lykos Vadisi Amphoraları Tip 1* ve *Tip 2*, Menderes Vadisi'nde bulunan kentlerde üretimi olduğu düşünülen, henüz net bir üretim merkezinin saptanamadığı ve Tripolis'te de üretilmiş olabileceği düşünülen *Kırmızı Astarlı Amphoralar* olmak üzere üç faklı amphora tipinden oluşmaktadır.

Sınıflandırılamayan amphoralar olarak değerlendirilen parçalar, yapılan literatür taramasında benzer bir tipolojik karşılığının bulunamadığı ve kökenini saptayamadığımız altı farklı tip amphoradan oluşmaktadır.

3.1. İthal Amphoralar

3.1.1.Batı Akdeniz Üretimi Amphoralar

Batı Akdeniz kökenli amphoralardan biri olan ve İspanya-Portekiz merkezli üretimi saptanan *Almagro 50* tipi amphoralar, yapılan tipoloji araştırmaları sonucunda

Tripolis'te de tespit edilmiştir. Parçalar Kemerli Yapı ve Podyumlu Yapı olarak adlandırılan alanlardan bulunmuş olup, **Kat. no. 1-3** olarak değerlendirmeye alınmıştır.

3.1.1.1. Almagro 50

Almagro 50 olarak literatürde yer alan bu tip amphoralar **(Görsel 26, a)**, Ostia VII[121], Keay XXII[122] ve Class 22[123] olarak da adlandırılmıştır.

Ağız kenarından başlayarak omuz üzerine kadar inen, kalın ve oval kesitli kulplara, kısa ve genişleyen bir boyun yapısına, silindirik, tabana doğru genişleyen ve tabanda sivrilen bir gövde yapısına, dışa hafif çıkıntı yapan sivri içi boş bir dip yapısına sahiptir[124]. Boyutları ortalama 95-100 cm, gövde çapları ise 30 cm civarındadır[125].

Almagro 50 tipinin kil yapısı küçük, beyaz tanecikler halinde bulunan kireçtaşı parçacıkları, kaba kumlu, bazen mika katkılı olarak görülmektedir. Kil renginin ise pembe tonlarında olduğu görülmektedir[126]. Ayrıca yüzey rengi, çoğu zaman krem tonlarında bir renge sahiptir[127].

Bu tip amphoraların üretim yeri olarak İber Yarımadası'nda bulunan Portekiz ve İspanya Bölgesi önerilmiştir[128]. Ayrıca Tejo, Sado Vadileri'nde ve Portekiz'deki Algarve'de üretime dair fırın alanlarının varlığı bilinmektedir[129]. Araştırmacılar tarafından üretim yerine göre A ve B olarak iki alt grupta incelenmiştir. Bu tip amphoralarda Baetica üretimi mühürlü olanlar *Almagro 50A* olarak nitelendirilmiştir. Mühürsüz Lusitania üretimi olanlar ise *Almagro 50B* tipini oluşturmaktadır[130].

Almagro 50 amphoralarının yayılım alanları çoğunlukla batı Akdeniz ve Mısır coğrafyası olarak karşımıza çıkmakta olup, bu tip amphoralarda genel olarak balık ve balık ürünlerinin ticareti için kullanılmış olabileceği görüşü hakimdir[131].

---

[121]C. Panella (1973). Appunti su un gruppo di anfore della prima, media e tarda età Imperiale." *Ostia III: Le terme del nuotatore: scavo dell'ambiente V et di un saggio dell'area. studi miscellenei, 21,* s.460-633.
[122]S.J. Keay (1984). Late Roman Amphorae in the Western Mediterranean. A typology and economic study: The Catalan evidence. *BAR Int. Series 196, 1-2,* (Ed. A. R. Hands, B. Sc., M. A, D. Phil. D. R. Walker, M. A.), Oxford, İngiltere , s.169-172.
[123]Peacock - Williams, 1986, **a.g.k.,** 130.
[124]Peacock - Williams, 1986, **a.g.k.,** 130.
[125] F. Mayet, (2001). "Les amphores lusitaniennes." *Céramiques Hellénistiques et Romaines III*, s. 279.
[126] Peacock ve Williams 1986, 131.
[127] Mayet, 2001, **a.g.k.,** 279.
[128] Bezeczky, 2005, **a.g.k.,** 213.
[129] T. Bezeczky (2013). The amphorae of Roman Ephesus. *Forschungen ın Ephesos XV,1,* (Ed: P. Scherrer-R. Sauer). Österreichischen Arhaologischen İnstitut in Wien, s.180.
[130]Bezeczky, 2005, **a.g.k.,** 213.
[131]Bezeczky, 2013, **a.g.k.,** 180.

Söz konusu amphora tipinin üretimi hakkında kabul gören genel tarih aralığı MS 3-5. yy iken[132], Almagro 50A için MS 4-5. yy.ın başları ve Almagro 50B için MS 3-4. yy tarihleri önerilmektedir[133].

Tripolis'te Almagro 50 tipine ait 3 parça tespit edilmiştir. Kemerli Yapı ve Podyumlu Yapı çalışmaları sırasında ağız-boyun-kulp ve dip-gövde bölümlerinin bir kısmının sağlam olarak ele geçtiği parçaların çizim ve katalog çalışmaları yapılarak **Kat. no. 1-3** olarak değerlendirmeye alınmıştır. Yapılan çalışmalarda henüz tam profile sahip bir buluntuyla karşılaşılmamıştır.

Parçalarının morfolojik özelliklerine bakıldığında, ağız kenarları sağlam kalabilmiş **1** ve **3** numaralı parçalara göre, 12.2 cm ağız çapına[134], sağlam kalabilmiş en uç noktalarından alınan ölçüye göre 1 cm cidara ve 3.5x4.6 cm ölçülerinde oval kesitli kulplara sahip olduğu görülmektedir. Balık gibi büyük boyutlu ürünlerin ticaretinde kullanılan bu amphora tipinde görülen geniş ağız çapı, içinde bulunan ürünün rahat bir şekilde kullanılabilmesini, kalın cidar ise ticaretinin sağlam olarak yerine ulaşmasını sağlamak amacıyla yapılmış olmalıdır.

1 ve **2** numaralı parçalar Almagro 50A, **3** numaralı parça ise Almagro 50B tipi olarak değerlendirmiştir.

Almagro 50A; olarak değerlendirilen **1** numaralı parçasının kulpunun üst kısmında dikdörtgen formlu bir alan içerisinde görülen ve Latince harflerden oluşan "*OATM*" kısaltması yer almaktadır[135]. Parçanın genel morfolojik özelliği incelendiğinde, üstte dışa çekilerek genişletilmiş bir ağız kenarına, hafif dışa çıkarılmış dudak yapısına ve hemen ağız kenarından başlayıp dudak kenarı altından birleştirilen bir kulp yapısına sahip olduğu görülmektedir. Boyun bölümünün iç duvarı hafif bir içbükey kavisle genişletilmiştir. **2** numaralı parçanın dip-gövde bölümünün bir kısmı sağlamdır ve tabanda yuvarlaklaştırılmış, iki yanda hafif çıkıntı bulunan içi boş bir dibe sahiptir.

[132]Peacock - Williams, 1986, **a.g.k.,** 131.
[133]T. Bertoldi (2012). Guida alle anfore romane di età imperiale. *Forme, impasti e distribuzione, Vol. II*, Roma, s.64.
[134]Söz konusu ağız çapları dış cidarlardan alınamadığı için parçaların iç cidarlarından alınmıştır. Parçalar dış cidarlara göre de tipin genel ağız çapına uygun olarak 17 cm civarında olmalıdır.
[135]Söz konusu parça "Tripolis ad Maeandrum Kazısı Geç Roma Dönemi Amphora Mühürleri" başlığı altında değerlendirmeye alınmıştır. Ayrıntılı bilgi için bkz. Alkaç, 2017, **a.g.k.,** 114, Kat. no. 1, Fig. no. 1, 117. Ayrıca Efes'te ele geçen bir başka örneğin kulpunda Latin harflerinden oluşan kısaltma mühür bulunmaktadır bkz. Bezeczky, 2013, **a.g.k.,** 180, lev. 50, 650. Elaiussa Sebaste'de de tıpkı diğer önekler gibi Latince harflerden oluşan bir mühür bulunan örnek söz konusudur. Örnek için bkz. A.F. Ferrazzoli (2008). Economy of Roman Eastern rough Cilicia: Some Archaeological Indicators. *XVII International Congress of Classical Archaeology*, Roma, Fig. 39, s.46.

Gövdeye doğru genişleyerek devam eden dip konik yapılıdır. Her iki parçanın da hamurunun sert ve ince gözenekli olduğu, mika, ince kireç, kırmızı renkli mineral ve çok ince kum tanecikli katkı maddelerinin bulunduğu görülmektedir. Pembe (7.5 YR 8/4) tonlarında olan hamur rengi, kabın iç ve dış yüzey astarında da takip edilmektedir.

Almagro 50B; olarak değerlendirilen **3** numaralı parçanın mevcut korunabilmiş kulpunda mühür bulunmaması ve kil rengindeki farklılık, söz konusu parçanın Almagro 50B olarak değerlendirilmesine olanak sağlamıştır. Parçanın morfolojik özelliği incelendiğinde, **1** numaralı parçayla aynı özelliklere sahip olduğu görülmüştür. Hamurunun sert, ince gözenekli olduğu, beyaz ve sarı renkli mika, ince kireç, kum ve kırmızı renkli mineral tanecikli katkı maddelerinin bulunduğu görülmüştür. Ancak **1** ve **2** numaralı parçalardan farklı olarak, kırmızımsı sarı (5 YR 6/6) tonlarında hamur rengine, çok soluk kahverengi (10 YR 8/3) tonlarında iç ve dış yüzey rengine sahiptir. Söz konusu parçalarda izlenebilen bu ayrım, her iki tipin de farklı merkezlerde üretildiğinin kanıtı olarak görülebilir.

Tripolis'te örneklerin bulunduğu alanlarda ele geçen Afrika ve Sagalassos Kırmızı Astarlıları'na ait tabak, kâse ve çanak gibi masa üstü kabı niteliğindeki ithal seramikler[136], çok sayıdaki MS 4-5. yy sikkesi[137] ve diğer kentlerde görülen karşılaştırma örnekleri[138] dikkate alındığında, Tripolis'te Almagro 50 tipi için MS 3. yy.ın ikinci yarısı-5. yy.ın başları önerilebilir.

3.1.2. Kuzey Afrika Üretimi Amphoralar

Kuzey Afrika kökenli amphoralardan olduğu tespit edilen, Cezayir merkezli *Dressel 30*, Tunus merkezli üretimi saptanan *Afrika 3* ve *Spatheion* tipi amphoralar, yapılan tipoloji araştırmaları sonucunda Tripolis'te de tespit edilmiştir. Dressel 30 tipi, Kemerli Yapı'da bulunmuş olup **Kat. no. 4**, Afrika 3 tipi, Kemerli Yapı, Hierapolis

[136]Duman, 2016, **a.g.k.,** 699-706; M. Ok (2018a). *Tripolis Hellenistik ve Roma Dönemi Seramiği,* Yayınlanmamış Doktora Tezi, Denizli: Pamukkale Üniversitesi, s.254-276, Kat. no. T F1-20, lev. 53-58.
[137]Duman-Baysal, 2014, **a.g.k.,** 636-642; Duman ve Baysal, 2017, **a.g.k.,** 544-546.
[138]Farklı merkezlerde ele geçen örnekler; Efes'te MS 4. yy.ın ortalarına, örnekler için bkz. Bezeczky 2013, **a.g.k.,** 179, lev. 37, Kat no. 414; Smyrna'da MS 5. yy.a, örnekler için bkz. G. Cankardeş-Şenol (2015). Smyrna kazılarında ele geçen amphora mühürleri: İlk gözlemler, *Smyrna/İzmir Kazı ve Araştırmaları 1. Çalıştay Bildirileri.* İzmir, s.250; Elaiussa Sebaste'de MS 3-4. yy.a, örnekler için bkz. Ferrazzoli, 2008, **a.g.k.,** 46. Fig. 39; Ostia'da MS 3-4. yy.a, örnekler için bkz. Mayet, 2001, **a.g.k.,** 279, Fig.1, 2; Balsa'da MS 4. yy.a, örnekler için bkz. C. Viegas (2008). *Amphora imports in southern Lusitania (Algarve): recent evidence from urban sites: the town of Balsa, RCRF Acta,* s.498, Fig.5, 5-6; Escolletes Batığı'nda ise MS 4. yy.a tarihlendirilmiştir, örnekler için bkz. F.C. Andreo (2016). Escolletes 1. Lusitanian Amphorae and Late Roman maritime trade in the Iberian Southeast". Lusitanian Amphorae: Production and distribution. *Roman and Late Antique Mediterranean Pottery 10,* s.327, Fig. 4, 02334, 328.

Caddesi ve Mozaikli Konut'ta bulunmuş olup **Kat. no. 5-7** ve Spatheion tipi ise Sütunlu Cadde, Mozaikli Konut, Hierapolis Caddesi ve Kutsal Alan yapılarında bulunmuş olup, **Kat. no. 8-28** olarak değerlendirmeye alınmıştır.

3.1.2.1. Dressel 30

Dressel 30 ismiyle anılan bu tip **(Görsel 26, b)**, farklı araştırmacılar tarafından Agora K109[139], Ostia V[140], Keay 1[141] ve Class 38[142] gibi farklı isimler altında da değerlendirilmiştir.

Formun genel morfolojik özellikleri; dikey, bazen dışa kalınlaştırılmış bir dudak yapısı bulunan ağız kenarı, kısa, dar bir boyun, boyundan omuz üzerine bağlanan dar aralıklı, üst yüzeyi geniş, iç bükey oluklu kulplar, armudi formlu konik bir gövde yapısı ve dar, içi boş bir dip olarak tanımlanmaktadır. Bazı örneklerde gövde üzerinde yivler görülürken bazı örneklerin kulplarında ise mühür bulunabilmektedir[143].

Formda görülen hamur yapısı genellikle serttir. Kili kırmızı, kırmızımsı sarı, bej ve kırmızımsı kahverengi bir renge sahiptir. Genel olarak kuvars, kuvarsit, mika kil katkısı olarak bulunurken, bazı örneklerde şist ve granit parçacıklarının yanı sıra yapılan petrolojik analizler sonucunda fosil *algler* ve ayrı ayrı *augit, plajiyoklas* ve *ortoklas felspar* tanecikleri de bulunmaktadır[144]. Kil içeriğinde görülen bu katkı maddeleri üretim yeri olarak Kuzey Afrika'yı işaret etmektedir[145]. Kabın yüzeyi genelde açık/koyu bej renginde bir astarla kaplıdır[146].

Farklı araştırmacılar tarafından yapılan çalışmalarda form hakkında değişik görüşler ortaya atılmıştır. Keay yaptığı çalışmada Dressel 30 amphoralarını Varyant A ve Varyant B olmak üzere iki grup altında incelemiştir[147]. Keay bu ayrımı Panella'nın Ostia buluntuları için yaptığı tipoloji[148] ayrımını esas alarak oluşturmuştur. Keay'ın Tip IA ve Tip IB olarak ayırdığı iki alt tipte farklılıklar ağız yapılarında ve kulplarda görülmektedir.

---

[139]H.S. Robinson (1959). *Pottery of the Roman Period, The Athenian agora, Vol. V.* s.68, lev.15, Kat. no. K109.
[140]Panella, 1973, **a.g.k.,** 601-605.
[141]Keay, 1984, **a.g.k.,** Fig.35-36, 95-99.
[142]Peacock-Williams, 1986, **a.g.k.,** Fig. 89, 171,172.
[143]Bezeczky, 2005, **a.g.k.,** 211; Bezeczky, 2013, **a.g.k.,** 181; D. Williams ve C. Carreras (1995). North African amphorae in Roman Britain: a Re- appraisal. Britannia, *Society for the Promotion of Roman Studies, Vol. 26*, s.242.
[144]Peacock-Williams, 1986, **a.g.k.,** 171,172.
[145]Williams-Carreras, 1995, **a.g.k.,** 242.
[146]Keay, 1984, **a.g.k.,** 95.
[147]Keay 1984, **a.g.k.,** 95,96.
[148]Panella, 1973, **a.g.k.,** 601-605.

Ilici ve Xabi gibi kentlerde de ele geçen ve Tip A olarak değerlendirilen örneklerin kulplarında genelde "EX.OF.IULI/HONOR/P.M.C./TUB ve EX PROVINCE/MAURETAN/CAES. TUB" gibi mühürler baskıları [149] bulunurken aynı zamanda da ağız yapıları dışa kalınlaştırılmıştır. Boyunları dar ve kısadır. Bu mühürlerin[150] üretim yerlerini işaret ettiği vurgulanmış, yapılan petrolojik analizler neticesinde de üretim yeri olarak Mauritania Caesariensis'teki Tubusuctu kenti[151] olduğu belirtilmiştir[152]. Tip IB'de görülen fark ise kulplarında mühür bulunmaması ve ağız kenarının dik, uzatılmış yapıda olmasıdır. Tip IA'ya göre biraz daha uzun bir boyuna sahiptir[153].

Matin-Kilcher, Augst ve Kaiseaugst buluntuları olan Dressel 30 amphoralarını, Augst 14-Augst 15-Augst 16 olarak adlandırmıştır[154]. Yaptığı bu çalışmada Augst 14 Keay IA tipi, Augst 15-16 ise Keay IB tipi olarak değerlendirilmiştir[155].

Formun üretim tarihi genel olarak MS 3-4. yy aralığı olarak kabul edilmektedir. Ancak Ostia ve Monte Testaccia (Roma)'dan ele geçen örneklerin MS 2. yy.ın sonlarından MS 4. yy.ın başlarına kadar olan dönemi kapsadığı düşünülmektedir[156]. Salakta üretimi olduğu düşünülen ve MS 2. yy.ın sonu-3. yy.ın başına tarihlenen Plammirio B Batığı'nda, forma ait olduğu tespit edilen erken örnekleri bulunmaktadır[157]. Arles örnekleri MS 4. yy.ın ortalarına tarihlenen tabakalarda ele geçmiştir. Aynı zamanda Arles'teki bu yoğun buluntu grubu, Tabusuctu atölyesinin formun geç örneklerinin de üretim merkezi olduğunu göstermektedir[158].

---

[149]Bahsi geçen mühür örnekleri ve diğer mühürler için bkz. Panella, 1973, **a.g.k.,** 633; C. Panella (1977). Anfore Tripolitane a Pompeii. *L'Instrumentum Domesticum di Ercolano e Pompei nella Prima età Imperiale*, Rome, Fig. 1, 261; Fig. 114, tav. XVI; Fig. 256, tav. XXXV.

[150]Tubusuctu üretimi amphoraların kulplarında farklı mühürler tespit edilerek tipoloji oluşturulmuştur. Mühür tipolojisi için bkz. J.P. Laporte (1980). Les amphores de Tubusuctu et I'huile de Maurétanie césarienne. *Bulletin archéologique du Comité des travaux historiques et scientifiques,* s.138.

[151]Günümüzde Cezayir'de bulunan Tiklat şehridir.

[152]Keay, 1984, **a.g.k.,** 96.

[153]Panella'ya göre yapılan Tip 1A ve Tip 1B ayrımındaki fark için bkz. Panella 1973, **a.g.k.**, 601-605; Keay, 1984, **a.g.k.,** 97, Fig. 35, 1. T/12/19; 3. T/8/37, 4. T/12/6.

[154]S. Martin-Kilcher, (1994). Die römischen amphoren aus Augst und Kaiseraugst. Ein beitrag zur römischen handels- und kulturgeschichte, 2. *Die Amphoren für Wein, Fischsauce, Südfrüchte (Gruppen 2-24) und Gesamtauswertung,* 3. *Archäologische und naturwissenschaftliche Tonbestimmungen* (mit Beiträgen von G. Thierrin-Michael, A. Desbat, M. Picon, A. Schmitt), *Augst, Band 7*, s.377.

[155]Martin-Kilcher, 1994, **a.g.k.,** 377, Fig. 152.

[156]Williams-Carreras, 1995, **a.g.k.,** 242.

[157]M. Bonifay (2004). *Etudes sur la céramique romaine tardive d'Afrique, BAR IS 1301,* Oxford: Basım Evi, s.148.

[158]Bonifay, 2004, **a.g.k.,**148.

Amphoralarda taşınan malların, büyük olasılıkla üretim merkezinde bulunan çok sayıdaki zeytinyağı atölyesinden dolayı zeytinyağı olduğu öngörülmektedir. Ancak bazı örneklerin iç yüzeylerinin reçine ya da zift ile kaplı olması, zeytinyağı dışında şarabın ve kuru gıda (hurma, balık, incir, bakliyat) gibi malların da taşınmış olabileceğini düşündürmektedir[159].

Dressel 30 tipinin yayılım alanları Batı Akdeniz ve Mısır'da bulunan birçok merkezde yoğun olarak kullanıldığını göstermektedir[160]. Özellikle Cezayir ve Fas'ta yaygın olarak bulunmaktadır[161]. Aynı zamanda Ostia[162], İskenderiye[163], Tarragona, Fos, Sabratha ve Bingazi'de[164] de kayda değer sayıda ele geçmiştir[165]. Kuzey Avrupa'da nadir olarak bulanan form, İspanya'nın Atlantik kıyısındaki Metz, Meyrthe-et-Moselle, Mainz, Köln, Augst, Kaiseragust ve Lanzadal gibi merkezlerde ele geçen birkaç örnekle temsil edilir[166].

Tripolis'te Dressel 30 tipine ait tek örnek ele geçmiştir. Çizim ve katalog çalışması yapılarak **Kat. no. 4** olarak değerlendirilmiştir.

Kemerli Yapı'dan ele geçen bu parça Dressel 30 tipi amphoraların genel karakteristik özelliklerini yansıtan ve Keay'ın[167] tipoloji tanımında Tip IB olarak grupladığı örnekle benzer özelliklere sahiptir. Parçanın sağlam kalabilmiş olan bölümlerine göre morfolojik özellikleri incelendiğinde, dar boyunludur ve gövde boyun altından itibaren genişleyerek devam etmektedir. Omuz üzerinden itibaren yiv bulunmaktadır. Boyundan omuz üzerine bağlanan oval kesitli, üstte geniş içbükey kavis bulunan, dar aralıklı kulp yapısına sahiptir. Kabın sağlam kalabilmiş en uç noktasından alınan ölçülere göre cidar kalınlığının 0.9 cm'dir. Mevcut parçaya göre oldukça ağır bir yapıya sahiptir. Parçanın hamuru sert, ince gözeneklidir. Bol miktarda küçük parçacıklı mika, iyi elenmiş kum, ince tanecikli kireç ve siyah renkli mineral tanecikleri kil katkısı olarak bulunur. Hamur rengi açık kırmızı tonlarındadır (2.5 YR 6/8). Görülen bu hamur rengi kabın fırınlama esnasında pembe tonlarında (7.5 YR 7/4) bir renkten dönüştüğü

[159]Williams-Carreras, 1995, **a.g.k.,** 242.
[160]Bezeczky, 2013, **a.g.k.,** 181.
[161]Panella, 1973, **a.g.k.,** 602.
[162]Panella, 1973, **a.g.k.,** 601-605.
[163]A.K. Şenol ve F. Kerem (2000). İçel Müzesinde bulunan bir grup amphora, *OLBA, III,* Mersin, s.86.
[164]J.A. Riley (1979). The Coarse Pottery from Berenice. *Excavations at Sidi Khrebish Benghazi (Berenice), Volume II (Supplements to Libya Antiqua, V, Vol. II),* s.195-197, Kat. no. 247-255, Fig. 84,85.
[165]Williams-Carreras, 1995, **a.g.k.,** 242.
[166]Williams-Carreras, 1995, **a.g.k.,** 242.
[167]Keay, 1984, **a.g.k.,** 95,96, Fig. 35; Type IB, 4. T/12/6.

söylenebilir. Parçanın dış yüzeyi bej (10 YR 8/2) renkli bir astarla kaplıdır. Hamur renginde bırakılan iç yüzey renginin ise yine fırınlamadan dolayı açık kırmızımsı kahverengi (2.5 YR 7/4) bir renge dönüştüğü görülmektedir. Kabın dış ve iç yüzeyinde yer yer demir oksit tortuları bulunmaktadır. Mat ve pürüzlü bir yüzeye sahip olan parçanın kulp bağlantı bölümlerinde hamur tortuları vardır.

Tripolis'te tek örnek ile temsil edilen Dressel 30 tipinin buluntu yeri olan Kemerli Yapı'da, bazı ithal seramik parçaları ve sikke buluntuları da ele geçmiştir. MS 3. Yy.ın ikinci yarısı-MS 4. yy.a tarihlendirilen Sagalassos Kırmızı Astarlıları'na ait masa üstü kabı olarak işlev görmüş tabak, kâse ve çanak gibi ithal seramikler[168], çok sayıda 4-5. yy sikkesi[169] ve farklı kentlerdeki karşılaştırma örnekleri[170] dikkate alındığında, Tripolis'te Dressel 30 tipi için MS 3. yy.ın ortaları-4. yy önerilebilir.

3.1.2.2. Afrika 3

Farklı araştırmacıların yapmış olduğu çalışmalarda Beltran 64-65[171], Ostia IV[172], Keay 25[173] ve Class 35[174] olarak da adlandırılan bu tip, son olarak Afrika Amphoraları[175] olarak adlandırılmıştır **(Görsel 26, c)**.

Keay'ın oluşturduğu tipoloji çalışmasında Keay 25 grubu altında oluşturulan 29 alt varyantın bulunduğu "*Geç İmparatorluk Dönemi Silindirik Kapları*" olarak da anılan[176] söz konusu form, Bonifay tarafından "*Afrika Amphoraları*" olarak, 3 ana tip altında değerlendirilmiştir[177]. Bu değerlendirmeler her iki araştırmacı tarafından da morfolojik özelliklerinde görülen farklılıklar esas alınarak yapılmıştır. Son olarak Bonifay'ın 3 ana tip altında (Afrika 1 – Afrika 2 ve Afrika 3) topladığı bu grupta, tez kapsamımıza dahil olan Afrika 3 amphoralarının morfolojik özelliklerine göre 3 alt tipe

[168]Ok, 2018a, **a.g.k.,** 254-276, T F1-20, lev. 53-58.
[169]Duman-Baysal, 2014, **a.g.k.,** 636-640.
[170]Farklı kentlerde ele geçen örnekler, Ephesos'ta MS 3-5. yy.a, örnekler için bkz. Bezeczky, 2013, **a.g.k.,** 181-182, lev.47, No. 617; Smyrna Agorası'nda MS 4-5. yy.a, örnekler için bkz. G. Karcı-Ağlar (2015). *Smyrna Agorası'nda ele geçen ticari amphoralar*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi, s.395-397, Kat. no. 421,422; Atina'da MS 3. yy.a, örnekler için bkz. Robinson,1959, **a.g.k.,** 68, lev.15, K 109; Benghazi'de ise MS 3. yy.a, örnekler için bkz. Riley, 1979, **a.g.k.,** 195-197, Kat. no. 247-255, Fig. 84,85 tarihlendirilmiştir.
[171]L.M. Beltran (1970). *Las ánforas romanas en España*, Zaragosa, s.567.
[172]D. Manacorda (1977). Ambiente XVI. Anfore. *Ostia IV. Le terme del nuotatore. Scavo dell'ambiente XVI e del'-l'area XXV, Studi miscellanei 23*, s.171-190.
[173]Keay, 1984, **a.g.k.,**171-212.
[174]Peacock-Williams, 1986, **a.g.k.,**158.
[175]Bonifay, 2004, **a.g.k.,**107-122.
[176]Keay, 1984, **a.g.k.,**184.
[177]Bonifay, 2004, **a.g.k.,**107-122.

ayrıldığı görülmektedir[178]. Bonifay tarafından oluşturulan tipoloji ayrımında *Afrika 3A* olarak adlandırılan tip Keay'ın tipolojisinde Keay 25.1 (A-C varyantları), *Afrika 3B* olarak adlandırılan tip, Keay 25.3 (K-V varyantları) ve *Afrika 3C* olarak adlandırılan tip ise Keay 25.2 (E-I varyantları) tipine karşılık gelmektedir[179].

Afrika 3 amphoralarının genel olarak morfolojik özellikleri; dışa çekik, yüksek ağız kenarlı, konik boyunlu, ağız kenarı altından başlayıp omuz üzerine bağlanan oval kesite sahip dikey kulplu, silindirik uzun gövdeli ve içi dolu uzun, konik, sivri uçlu bir dip olarak karşımıza çıkmaktadır[180]. Morfolojik özelliklerinde görülen bu genel tanımlama dışında 3A, 3B ve 3C alt tiplerinde görülen farklılıklar, *3A* alt tipi[181]; dikey şerit halinde uzayan ağız kenarlı, konik boyunlu, silindirik gövdeli ve altta belirgin içi dolu ortada şişkin bodur sivri dip[182], *3B* alt tipi[183]; dışa kalınlaştırılmış basitçe sarkıtılmış dudağı bulunan ağız kenarlı, 3A tipine göre daha uzun bir boyun yapısına sahip, silindirik gövdeli ve uzun içi dolu altta yuvarlaklaştırılmış sivri dipli[184] ve *3C* alt tipi[185]; ağız kenarı dışa doğru iyice çekilerek neredeyse kulp hizasında sarkıtılmış dudak kenarlı, silindirik uzun boyunlu, silindirik gövdeli ve tabanda düzleştirilmiş içi dolu uzun silindirik dipli[186] olarak görülmektedir.

Afrika 3 amphoralarının kil ve astar özelliklerinin Spatheion grubu amphoralarla benzer özelliklere sahip olduğu söylenebilir. Bazen orta sertlikte, çok ince dokulu bir yapıya sahip, turuncu bejden, morumsu kırmızıya kadar değişen bir hamur rengi bulunmaktadır ve kil katkısı olarak ise çoğunlukla kireç, kuvars ve taşçık tanecikleri görülürken, mika ve tuğla tanecikleri de görülmektedir. Astar beyazımsı, hamur renginde veya grimsi bir renge sahiptir. Yüzeyinde genellikle dikey perdah izleri bulunmaktadır[187].

---

[178] Ayrıca Bonifay yapmış olduğu çalışmada söz konusu alt tipleri, Amphora Tip 27, Amphora Tip 28 ve Amphora Tip 29 olarak adlandırmıştır. Bonifay, 2004, **a.g.k.,**119.
[179]Keay, 1984, **a.g.k.,**184-212; Bonifay, 2004, **a.g.k.,**119-122.
[180]Şenol, 2009, **a.g.k.,**174.
[181]Bonifay 2004, **a.g.k.,**119, Fig. 63.
[182]Keay, 1984, **a.g.k.,**184,185; Bonifay, 2004, **a.g.k.,**119.
[183]Bonifay, 2004, **a.g.k.,**120, Fig. 64.
[184]Keay, 1984, **a.g.k.,**187-189; Bonifay, 2004, **a.g.k.,**119.
[185]Bonifay, 2004, **a.g.k.,**121, Fig. 65.
[186]Keay, 1984, **a.g.k.,**186; Bonifay, 2004, **a.g.k.,**119,122.
[187]G. Congés, M. Leguilloux, F. Brien-Poitevin (1991). Un dépotoir de I'Antiquité tardive dans le quartier de I'Esplanade ä Arles. *RAN*, *24*, s.216; T, Ghalia, M. Bonifay, C. Capelli (2005). L'atelier de Sidi-Zahruni: Misse en Evidence d'une Production d'amphores de I'antiquité Tardive sur le Territoire de la Cité de napolis (Nabeul, Tunusie). *LRCW 1,* s.495,496. Ayrıca Keay'ın çalışmasında bulunan kil özellikleri detayı için bkz. Keay, 1984, **a.g.k.,**446-450.

Afrika 3 amphoralarının içinde ne taşındığına dair genel kabul edilen görüş şarap olmakla beraber, balık ve balık ürünleri, salamura zeytin ve zeytinyağı gibi diğer besin ürünlerinin de taşındığı belirtilmiştir[188].

Afrika 3 amphoralarının üretim yeri üzerine görüşler, Kuzey Afrika üzerinde yoğunlaşmaktadır. Bu bağlamda ana üretim merkezinin Kuzey Afrika'da Tunus olduğu[189] yapılan analizler ve atölye çalışmaları sonucunda kil yapılarındaki farklılıklardan dolayı bu merkezde bulunan farklı atölyelerde üretilmiş olduğu görülmüştür[190]. Söz konusu tipin dağılım alanları Afrika 3A tipi, Batı Akdeniz'de özellikle Ostia ve Roma'da görülen en yaygın amphora türlerinden biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Aynı zamanda Doğu Akdeniz'de Beyrut'ta da görülmektedir[191]. Afrika 3B tipi, Batı Akdeniz'de Fransa ve İtalya'da önemli sayıda buluntuya sahiptir. Katalonya, Kartaca gibi merkezlerde yoğun miktarda ele geçmiştir[192]. Afrika 3C tipi ise tıpkı Afrika 3A gibi Batı Akdeniz'de yoğun bir dağılımı görülmektedir. İspanya, Güney Fransa ve İtalya'nın yanı sıra Doğu Akdeniz'de de görülmektedir[193]. Bu tipin üretimi için önerilen tarih aralığı ise genel olarak MS 4. yy - MS 5. yy.ın ortaları olarak gösterilmektedir[194].

Tripolis'te Afrika 3 amphorası olarak tespit edilen toplam 10 parça bulunmaktadır. Bu parçalardan 3 adetinin çizim ve katalog çalışmaları yapılıp **Kat. no. 5-7** olarak tez kapsamına dahil edilmiştir. Parçalar kazısı yapılan, Kemerli Yapı, Hierapolis Caddesi ve Mozaikli Konut Mekân 9 gibi farklı alanlardan bulunmuştur.

---

[188]Keay, 1984, **a.g.k.,**193; M. Woodworth, D. Bernal, M. Bonifay, N. Garnier, S. Keay, A. Pecci, J. Poblome, M. Pollard, F. Richez, A. Wilson (2015). The content of African Keay 25 /Africana 3 amphorae: initial results of the CORONAM Project. *ArchaeoAnalytics*. *Chromatography and DNA analysis in archaeolog,* s.54; M. Bonifay (2016). Amphores de I'Afrique romaine: Nouvelles avancées sur la production, la typo-chronologie et le contenu. *Monografías Ex Officana Hispana III, AMphorae ex Hispania: paisajes de producción y consumo,* (Ed: R. Járrega ve P. Berni), ICAC, s.601.

[189]Tunus Sahel Bölgesi'ndeki amphora üretimi için bkz. D.P.S. Peacock, F. Bejaoui, N. Belazreg (1989). Roman amphora production in the Sahel region of Tunisia, *Amphores remaines et histoire économique. Dix ans de recherche. Actes du colloque de Sienne (22-24 mai 1986)*, Roma, s.179-122.

[190]Keay, 1984, **a.g.k.,**193; Bonifay, 2004, **a.g.k.,**122. Byzacene (Moknina), Zeugitana (Nabeul), Sidi Zahruni (Neapolis) gibi atölyelerde üretimin varlığı kanıtlanmıştır. Bkz. Bonifay, 2004, **a.g.k.,**35,37,39, Fig. 19; Ghalia vd., 2005, **a.g.k.,**496-497; M. Bonifay (2010). Avancées dans I'étude des céramiques africaines de I'Antiquité tardive (IIIe-VIIe s.). *Κεραμικη Τησ υστερησ αρχαιοτητασ απο τον ελλαδικο χωρο* (3ος-7ος αι. μ.Χ.), *Επιστημονίκή Συνάντηση (Θεσσαλονίκη, 2006).*Thessalonique, s.38-41.

[191]Kartaca, Ostia ve Katalonya'da yoğun miktarlarda bulunmuştur. Ayrıca Güney Fransa'da bulunan Pampelonne, Héliopolis 1 ve Pointe de la Luque B gibi batıklarda da ele geçmiştir. Manacorda, 1977, **a.g.k.,**171-190; Keay, 1984, **a.g.k.,**171-212; Congés vd., 1991, **a.g.k.,**216,217; Woodworth vd., 2015, **a.g.k.,**43.

[192]Manacorda, 1977, **a.g.k.,**171-190; Keay, 1984, **a.g.k.,**171-212; Congés vd., 1991, **a.g.k.,**216,217; Woodworth vd., 2015, **a.g.k.,**43.

[193]Özellikle Güney Fransa'da bulunan Dramont E ve Dramont F batıklarında yoğun olarak bulunmuştur. Bkz. Manacorda, 1977, **a.g.k.,**171-190; Keay, 1984, **a.g.k.,**171-212; Congés vd., 1991, **a.g.k.,**216,217; Woodworth vd., 2015, **a.g.k.,**43.

[194]Bonifay, 2004, **a.g.k.,**122; Şenol, 2009, **a.g.k.,**174.

Parçaların hepsi mevcut durumuna göre tipin dip-gövde kısımlarından oluşmaktadır. Yapılan kazı çalışmalarında henüz tam profil veren sağlam bir örnekle karşılaşılmamıştır.

Parçaların morfolojik özelliklerinden yola çıkarak Afrika 3B tipine ağıt olduğu anlaşılmıştır. Parçaların morfolojik özellikleri incelendiğinde, her üç örnekte de oval kesitli, kalın, alta doğru uzayan içi dolu bir diplidir. Taban bölümü sağlam kalabilmiş **5** numaralı parçadan yola çıkılarak, tabanda yuvarlaklaştırılmış olduğu görülmüştür. Her üç parçada da sap şeklide bulunan diplerin yüzeylerinde belli aralıklarla görülen yivler bulunmaktadır. Dip kısmından gövdeye geçişte kalınlaşan cidar üste çıktıkça incelerek devam etmektedir. Parçaların dış yüzeylerinde gövdeye geçiş kısmından itibaren dikey perdah izleri **5** ve **6** numaralı parçalarda izlenebilmektedir.

Parçaların kil ve astar özellikleri incelendiğinde, killerinin kırmızı tonlarında (2.5 YR 4/8, 2.5 YR 5/8 ve 2.5 YR 6/8) bir renge sahip olduğu görülmüştür. Hamuru sert, ince gözenekli bir yapıda ve bol miktarda, kireç, taşçık ve nadir mika tanecikli katkılı olduğu görülmektedir. İç yüzey astarı hamur renginde bırakılan parçaların, dış yüzey astarları **5** ve **7** numaralı parçalarda soluk kahverengi (bej) tonlarında (2.5 Y 8/2), **6** numaralı parçada ise kırmızı tonlarındadır (2.5 YR 5/6).

Tripolis'te üç örnek ile temsil edilen Afrika 3B tipinin buluntu yerleri olan Kemerli Yapı, Hierapolis Caddesi ve Mozaikli Konut yapılarında parçaların bulunduğu kazı tabakasının kod aralıklarında, tarihlendirmeye yardımcı olacağı düşünülen bazı ithal seramik parçaları ve sikke buluntuları da ele geçmiştir. MS 4-5. yy.a tarihlendirilmiş Afrika ve Sagalassos Kırmızı Astarlıları'na ait olan, tabak, kâse ve çanak gibi masaüstü kabı olarak işlev gören ithal seramikler[195], MS 4-5. yy.a tarihlendirilen sikke buluntuları[196] ve farklı kent merkezlerindeki karşılaştırma örnekleri[197] dikkate

[195]Duman, 2016, **a.g.k.,**699-706; Ok, 2018a, **a.g.k.,**254-276, T F1-20, lev.53-58.
[196]Duman-Baysal, 2014, **a.g.k.,**639; Duman-Baysal, 2016, **a.g.k.,**565-567.
[197]Farklı yerleşim merkezlerinde bu forma ait örnekler, Roma'da MS 4-5. yy.a, örnekler için bkz. Williams-Carreras, 1995, **a.g.k.,**248, Fig. 3.13-14,18; Marsilya'da MS 4-5. yy.a, örnekler için bkz. M. Bonifay ve D. Pieri (1995). Amphores du Ve au VIIe s. A Marseille: Nouvelles données sur la typologie et le contenu. *JRA, 8,* s.95-96, Fig. 1.1; Arles'te MS 3-5. yy.a, örnekler için bkz. M. Bonifay ve J. Piton (2008). Amphores africaines du musée d'Arles (Bouches-du-Rhône). *Archéologies de Provence et d'ailleurs*. *Mélanges offerts à Gaëtan Congés Gérard Sauzade. BAP. Supplément 5*, s.589-590, Fig. 2. 9-12; İspanya'da MS 4-5. yy.a, örnekler için bkz. Bonifay, 2016, **a.g.k.,** 602. fig. 95, 20-22; Cyrenicica'da MS 3-5. yy.a, örnekler için bkz. L. Mazou (2017). Nouvelles données sur les amphores d'Afrique vers la Cyrénaique et l'Égypte. Archaeology and archaeometry. Centre d'Études Alexandrines, *LRCW 5-2*. Fig. 4.3; Alexandria'da MS 4-5. yy.a, örnekler için bkz. M. Bonifay, C. Capelli, A.K. Şenol (2017). Amphores africaines tardives à Alexandria. Archaeology and archaeometry. Centre d'Études Alexandrines *LRCW 5-2*. s. 845, 846, Fig. 4-Fig. 5; Kekova'da MS 4-5. yy.a, örnekler için bkz. E. Aslan (2015). Kekova Adası 2012-2013 yılı sualtı araştırmalarında bulunan amphoraların için tipolojik değerlendirmesi. *Olba XXIII*, Mersin, s.345, Kat. no. 31-32; Patara'da MS 4-5. yy.a, örnekler için bkz. D. Şen-Yıldırım (2012). Hurmanlık hamamı buluntuları ışığında Patara'nın Geç Roma-Erken Bizans Dönemi Kuzey Afrika kökenli seramikleri. *Anadolu*

alındığında, Tripolis'te Afrika 3B tipi için, MS 4. yy.ın ortaları – 5. yy.ın başları önerilebilir.

3.1.2.3. Spatheion

Farklı araştırmacılar tarafından yapılan çalışmalarda Ostia VI. 162-165[198], Benghazi Late Roman 8[199], Keay XXVI[200], Class 51[201], Bonifay Tip 31-33[202] olarak adlandırılmış olan söz konusu Spatheia amphoraları için kullanılan, "*spate", "spatheion"* ya da çoğulu anlamındaki *"spatheia"* terimi, uzun dar gövdeli, uzun konik sivri uçlu, dışa eğik ağız kenarlı, oldukça yüksek boyunlu, boyuna uygulanan iki kısa kulplu, bir grup amphora için kullanılmıştır[203].

Söz konusu Spatheion amphoraları **(Görsel 26, d-e-f-g-h)**, farklı araştırmacıların oluşturduğu tipoloji çalışmalarında morfolojik özelliklerinde görülen farklılıklar dikkate alınarak alt tiplere ayrılarak değerlendirilmiştir[204]. Bonifay tarafından yapılan tipoloji çalışmasında boyutlarına göre üç ana grup altında sınıflandırılmış olan Spatheion amphoraları, ağız yapılarına göre de alt tiplere ayrılarak değerlendirilmiştir[205]. *Spatheion 1* grubu amphoralar; büyük boyutlu, yüksekliği 77 ile 92 cm arasında değişen, ağız çapı 13-18 cm arasında olan amphoralar için tanımlanmıştır. Ağız yapılarına göre Varyant A-D olmak üzere dört alt tipe ayrılmıştır[206]. *Spatheion 2* grubu amphoralar; boyutlarına

---

Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt 12, Sayı 4, s.160-170, Kat. no. 2-6, Şek. 1. 2-6; Myndos'ta MS 4-5. yy.a, örnekler için bkz. G. Gülsefa (2015). *2006-2013 Myndos kazılarında ele geçen amphoralar ve amphora mühür buluntuları*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bursa: Uludağ Üniversitesi, s.50,51, Kat. no. 99; Smyrna'da MS 4-5. yy.a, örnekler için bkz. Karcı-Ağlar 2015, **a.g.k.,** s.383-385, Kat. no. 378-383; Taşucu Aslan Eyce Amphora Müzesi'nde MS 4-5. yy.a, örnekler için bkz. Şenol, 2009, **a.g.k.,**277,278, Kat. no. 119,120 tarihlendirilmiştir.

[198]Manacorda, 1977, **a.g.k.,**116-266.

[199]Riley, 1979, **a.g.k.,**226-228.

[200]Keay, 1984, **a.g.k.,**212-219.

[201]Peacock-Williams, 1986, **a.g.k.,**202,203.

[202]Bonifay, 2004, **a.g.k.,**125-129.

[203]Riley, 1979,**a.g.k.,** 226; Keay, 1984, **a.g.k.,**215; Peacock-Williams, 1986, **a.g.k.,**202; Bonifay, 2004, **a.g.k.,**125;M. Bonifay (2005). Observations sur la typologie des amphores Africaines de L'Antiquité Tardive. *LRCW I, BAR International Series 1340*, s.452.

[204] Spatheion Amphoralarının tipoloji ayrımı hakkında yapılan ilk çalışmalarda söz konusu tip, boyutlarına göre basit bir şekilde iki gruba ayrılmıştır. Ancak daha sonraki yıllarda yapılan kapsamlı çalışmalar sonucunda boyutları dışında ağız ve gövde yapıları da dikkate alınarak yeniden değerlendirilmiştir. Ostia Tip 162-165, bkz. Manacorda, 1977, **a.g.k.,**116-266. Benghazi LR 8 ve LR 8a; Riley, 1979, **a.g.k.,**226-228; Keay XXVI, Varyant A-M, Keay, 1984, **a.g.k.,**212-219; Bonifay Tip 31-33, Bonifay, 2004, **a.g.k.,**125-129.

[205]Bonifay, 2004, **a.g.k.,**Fig. 67-69, Bonifay, 2005, **a.g.k.,**Fig. 4-6.

[206]Varyant A: African IIIC tipinde görülen genişletilmiş yakalı geniş ağız kenarı, sarkık dudak; Varyant B: hafif sarkık dudaklı dışa şişkin kenarlı ağızlı; Varyant C: sarkık dudaklı, üçgen kesitli; Varyant D: basitçe dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı; Bonifay, 2004, **a.g.k.,**124,125, Fig. 67; Bonifay, 2005, **a.g.k.,**452,453, Fig. 4; G. Majcherek (2017). African amphorae in the east a view from Alexandria, *HEROM, 6, 2,* s.220, Fig. 6.

göre A ve B olmak üzere iki alt tipe ayrılmıştır[207]. A grubu örneklerin boyutları yaklaşık 85 cm iken, B grubu örnekler 50-55 cm yüksekliğe sahiptir ve bir alt grup olan Spatheion 3 grubunun öncüleri olarak kabul görmektedir[208]. *Spatheion 3* grubu amphoralar; 40-44 cm yüksekliğe, 6-9 veya 12-13 cm ağız çapı olan minyatür amphoralardır ve ağız yapılarına göre A-D olmak üzere dört alt gruba ayrılmıştır[209].

Spatheion amphoralarının kil özellikleri genel olarak, birden fazla kil yapısı bulunmasına rağmen sert, pürüzlü, oldukça kumlu, açık kırmızıdan (2.5 YR 6/6) açık devetüyüne (10 YR 8/4) kadar değişkenlik gösterirken, kil katkısı olarak genellikle kuvars, kireçtaşı tanecikleri görülmektedir ve dış yüzey birçoğunda yeşilimsi krem renkli bir astarla kaplıdır[210]. Ayrıca bej, sarımsı, pembemsi gibi farklı renk tonlarında astarlar da görülmektedir[211]. Birçok örneğin yüzeyinde dikey perdah izleri bulunur[212]. Genellikle boyunlarında, kapasite belirten *sextarii,* dini semboller ve taşınan madde hakkında *dipintolar* bulunur[213].

Spatheion amphoralarında ne taşındığına dair kesin bir yargı bulunmamasına rağmen, yapılan petrolojik analizler ve buluntular doğrultusunda şarap ve balık ürünleri taşınmış olma olasılığının üzerinde duran araştırmacılar, bal, zeytinyağı, mercimek ve *garum* gibi farklı gıda maddelerinin de taşınmış olabileceğini bildirmişlerdir[214]. Ticarette kullanımının yanı sıra, akustiği sağlamak amacıyla çatı altında, mezar yapılarında ve kanalizasyon hatlarında da kullanıldığı görülmüştür[215].

---

[207]Varyant A: yaklaşık 85 cm yükseklikte, 13 ağız çapı bulunan, dörtgen kesitli ağız kenarına sahiptir; Varyant B: 50-55 cm yüksekliği olan, 15 cm ağız çapına sahiptir. Bkz. Bonifay, 2004, **a.g.k.,**125,127, Fig. 68; Bonifay, 2005, **a.g.k.,**453, Fig. 4.

[208]Bonifay, 2004, **a.g.k.,**126.

[209]Varyant A: 12-13 cm çapında geniş, iki kaburgalı dörtgen kesitli ağız kenarlı, kulplar hemen dudak kenarının altından başlar; Varyant B: dışa çekilmiş iki kademeli konik ağız kenarlı; Varyant C: yarım ay kesitli dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, kulplu ve kulpsuz; Varyant D: geniş dikey bant kenarlı ve kulpsuzdur. Bonifay, 2004, **a.g.k.,**127,128, Fig. 69; Bonifay, 2005, **a.g.k.,**453, Fig. 5; Majcherek, 2017, **a.g.k.,**222,223, Fig. 7. Riley Benghazi örneklerinde LR 8 olarak ele aldığı Spatheion 3 tipinin kapasitesini 2,5 litre olarak belirtmiştir. Riley, 1979, **a.g.k.,**226.

[210]Peacock – Williams 1986, **a.g.k.,** 203.

[211]Keay, 1984, **a.g.k.,**212-214.

[212]C. Panella (2001). Le amphore di età imperiale nel Mediterraneo occidentale.*Céramiques hellénistiques et romaines III*, Paris, s.179; Bonifay, 2004, **a.g.k.,**Fig. 68, n. B-12, Fig. 69, n. C-1.

[213]Majcherek, 2017, **a.g.k.,**223; Bir Spatheion 1 amphorasının kapasitesi, Afrika sextariusunun kullanıldığı varsayılarak, yaklaşık 14.5 litre olan 36 *sextarii* olarak belirtildi; T. Derda (1992). *Inscriptions with the formula « θεου χάρις κέρδος » on Late Roman amphorae*, *Zeitschrift fur Papyrologie und Epigraphik, 94,* s.142,143.

[214]Riley, 1979, **a.g.k.,**228; Keay, 1984, **a.g.k.,**215; Bonifay, 2004, **a.g.k.,**129; Bonifay, 2005, **a.g.k.,**453; Bezeczk, 2013, **a.g.k.,**184; Majcherek, 2017, **a.g.k.,**223.

[215]O. Alpözen (1975). Bodrum Müzesi ticari amphoraları, *Türk Arkeoloji Dergisi XXII,2,* s.15; Şenol-Kerem, 2000, **a.g.k.,**85.

Spatheion amphoralarının üretim yeri üzerine görüşler, yapılan analizler sonucunda kil yapılarındaki farklılıklardan dolayı, İspanya ve Kuzey Afrika üzerinde yoğunlaşmaktadır. Bu bağlamda ana üretim merkezlerinin Kuzey Afrika'da Tunus, Kartaca, İspanya'da ise Cartagena olduğu[216] ve bu merkezlerde bulunan farklı atölyelerde üretilmiş olduğu yönündedir.[217].

Spatheion amphoralarının üretim tarihi genel olarak MS 4. yy- 7. yy.ın sonları olarak kabul görmektedir[218]. Geç Antik Dönem'de özellikle MS 5-7. yy.larda Afrika ticari amphora üretiminin, en büyük grubunu oluşturmaktadır[219]. Roma İmparatorluğu'nun Batı ve Doğu Akdeniz topraklarında bulunan kentlerde oldukça yoğun bir şekilde karşımıza çıkan Spatheion amphoraları, kuzey kentlerde ve Karadeniz Bölgesi'nde bulunan kentlerde de görülmektedir[220].

Tripolis'te gerçekleştirilen kazı çalışmalarında ele geçen toplam 23 parçanın Spatheion amphoralarına ait olduğu belirlenmiştir. Bu parçalardan 21 adetinin çizim ve katalog çalışmaları yapılıp, **Kat. no. 8-28** olarak değerlendirmeye alınmıştır. Bonifay'ın çalışması[221] dikkate alınarak oluşturulan gruplandırmada, parçaların 5'i *Spatheion 1,* 2'si *Spatheion 2* ve 14'ü ise *Spatheion 3* olarak değerlendirilmiştir. Kutsal Alan, Mozaikli Konut Mekân 8, Mozaikli Konut Doğu Sokak, Hierapolis Caddesi Doğu Portik ve Sütunlu Cadde gibi farklı kazı sektörlerinden ele geçen parçaların tümü kırık haldedir ve yapılan kazı çalışmalarında henüz bu tipe ait tam profile sahip bir buluntuya rastlanılmamıştır.

Spatheion 1 olarak değerlendirilen **8** numaralı parça, ağız kenarı-boyun-gövde, **9** numaralı parça, ağız kenarı-boyun-kulp, **10** ve **11** numaralı parçalar ağız kenarı-boyun, son olarak **12** numaralı parça ise dip-gövde kısmından oluşmaktadır. Bu gruba dahil edilen parçaların hepsi kentteki Mozaikli Konut Alanı'ndan ele geçmiştir. Parçaların morfolojik özellikleri; ağız kenarları üstte yuvarlaklaştırılmış, sarkıtılmış dudaklıdır ve ortalama ağız çapları 11-13 cm arasındadır. Dudak kenarı altından derin bir içbükey

[216]Keay, 1984, **a.g.k.,**215;Peacock-Williams, 1984, **a.g.k.,**202; Bonifay, 2004, **a.g.k.,**129; Bonifay, 2005, **a.g.k.,**452; Bezeczk, 2013, **a.g.k.,**184.
[217]Byzacene (Moknina), Zeugitana (Nabeul), Sidi Zahruni gibi atölyelerde üretimin varlığı kanıtlanmıştır. Bkz. Bonifay, 2004, **a.g.k.,**35,37,39, Fig.19.
[218]Riley, 1979, **a.g.k.,**228; Keay, 1984, **a.g.k.,**215-217; Peacock-Williams, 1986, **a.g.k.,**203; Bezeczky, 2013, **a.g.k.,**183; Bonifay, 2004, **a.g.k.,**125-129.
[219]Bonifay, 2016, **a.g.k.,**601,603; Majcherek, 2017, **a.g.k.,**223.
[220]Riley, 1979, **a.g.k.,**227; Keay, 1984, **a.g.k.,**219; Peacock-Williams, 1986, **a.g.k.,**203; Bonifay-Pieri, 1995, **a.g.k.,**97; Alpözen vd., 1995, **a.g.k.,**103; Şenol-Kerem, 2000, **a.g.k.,**84; Bonifay, 2004, **a.g.k.,**129; Bezeczky 2013, **a.g.k.,**183; Bonifay, 2005, **a.g.k.,**453; Bonifay, 2016, **a.g.k.,**601,603.
[221]Bonifay, 2004, **a.g.k.,**124-129.

kavisten sonra boyun kısmına geçilmiştir. Boyun ve gövde kısmının bir bölümü sağlam kalabilmiş olan **8** numaralı parçadan yola çıkarak, uzatılmış boyunlu, dar yapılı bir gövdeye sahip oldukları söyleyebilir. **8** ve **9** numaralı parçalarda görülen kulp kalıntılarına göre, hemen dudak kenarı altından omuz üzerine, dar aralıklı bağlanan kulpları olduğu söylenebilir. **12** numaralı dip-gövde parçasının ise büyük bir bölümü kırık olarak ele geçmiştir. İçi dolu bir dip özelliği göstermektedir. Söz konusu parçaların kil özellikleri; kırmızı ve pembe (2.5 YT 5/8 – 5 YR 7/6 – 7.5 YR 7/4) tonlarında bir renge sahiptir. Sert ve ince gözenekli bir kil yapısı, kil katkısı olarak, kireç ve siyah renkli kuvars görülmektedir. İç yüzeyleri genellikle kil renginde olup, dış yüzeyleri ise astarlanmıştır. **11** numaralı parçanın dış yüzeyi pembe tonunda (7.5 YR 8/3) bir renge sahipken, **8, 9, 10** ve **12** numaralı parçaların dış yüzey renkleri soluk kahverengi tonlarındadır (10 YR 8/2-8/3 – 2.5 Y 8/2). Ayrıca gövde kısmının bir bölümü sağlam kalabilmiş olan **8** numaralı parçanın yüzeyinde astarlama sırasında oluşan fırça ve perdah izleri, kırmızı tonlarında Grekçe harflerden oluşan eksik parçanın bulunduğu bölümde muhtemelen bir harf daha bulunan ".εγςτο" dipintosu yer almaktadır[222]. **12** numaralı parçanın yüzeyinde de astarlama işleminde oluşan perdah izleri takip edilebilmektedir. Tüm bu özellikler dikkate alındığında Spatheion 1 olarak değerlendirdiğimiz **8-12** numaralı parçaların Spatheion 1A alt tipine ait olduğu anlaşılmıştır.

Spatheion 2 olarak değerlendirilen **13-14** numaralı parçalar, ağız kenarı-boyun-kulp kısımlarının bir bölümünden oluşmaktadır. Bu parçalar Kutsal Alan'ın kuzey portiğinden ve Sütunlu Cadde'den ele geçmiştir. Parçaların morfolojik özellikleri, ağız kenarları üstte yuvarlaklaştırılmış, neredeyse dörtgen bir kesite sahip, dışa kalınlaştırılmış dudak kenarlı olarak söylenebilir. Ağız çapları ise ortalama 6-7 cm arasındadır. Kulplar dudak kenarının hemen altından silindirik inen boyuna birleştirilmiştir. Söz konusu parçaların kil özellikleri, soluk kahverengi ve açık kırmızı tonlarındadır (2.5 Y 8/2 – 2.5 YR 6/8). Hamurlarının sert ve ince gözenekli bir kil yapısı, kil katkısı olarak ise kireç ve kuvars tanecikleri görülmektedir. Parçaların iç yüzeylerinin kil renginde, dış yüzeylerinin ise soluk kahverengi tonlarında (2.5 Y 8/2) bir renge sahip astarla kaplandığı görülmektedir. Tüm bu özellikler dikkate alındığında Spatheion 2 olarak değerlendirilen **13** ve **14** numaralı parçaların, Spatheion 2B alt tipine ait olduğu anlaşılmıştır.

[222]Araştırmacılar Alexandria örneklerinden yola çıkarak bu tipteki amphoralarda görülen dipintoların daima grekçe harflerden ve siyah renkli yazılmış olduğunu söylemektedir; bkz. Majcherek, 2017, **a.g.k.,**223.

Spatheion 3 olarak değerlendirilen, **15-21** ve **27-28** numaralı parçaların, ağız-boyun-gövde-kulp kısımlarının bir bölümü sağlam kalabilmiştir. **22-26** numaralı parçaların ise dip-gövde kısımlarının bir bölümü sağlam kalabilmiştir. Söz konusu parçaları, ağız yapılarındaki farklılıklardan dolayı Bonifay'in tipolojisini[223]dikkate alarak üç alt tipe ayırabiliriz. Aynı zamanda bu grup altında değerlendirilen örneklerin kapak-tıpaları olabilecek buluntular söz konusu parçalarla aynı seviyelerde ele geçmiştir **(Görsel 19)**.

15-24 numaralı parçalar, Spatheion 3A olarak değerlendirilmiştir. Büyük bir kısmı Kutsal Alan'ın kuzey ve batı portiklerinden, bir tanesi ise Hierapolis Caddesi'nin doğu portiğinden bulunmuştur. Parçaların morfolojik özellikleri olarak, ağız kenarları üstte yuvarlaklaştırılmış, dışa doğru kalınlaştırılarak neredeyse oval bir kesit sağlanmıştır. Dudak kenarı üzerinde içbükey bir derinlik verilerek oluk oluşturulmuştur. **15** ve **16** numaralı parçalarda sağlam kalabilmiş boyun, gövde ve kulp yapılarına göre, boyun; ortada basık silindirik inmekte, gövde; omuzlardan itibaren genişleyerek fusiform bir yapı sergilerken, kulplar; hemen dudak kenarı altından dar aralıklı kulakçık şeklinde omuz üzerine bağlanmaktadır. Dip kısmı sağlam kalabilmiş, **22, 23** ve **24** numaralı parçalarda ise içi dolu, kısa bir sivri dip görülmektedir. Söz konusu parçaların hamurları, soluk kahverengi, kırmızı ve pembe tonlarındadır (2.5 Y 8/2, 10 YR 7/4, 2.5 YR 6/8, 5 YR 7/4, 7.5 YR 7/4). Hamurları sert, ince gözenekli bir kil yapısına, genel olarak kırmızı ve siyah renkli kuvars ve ince tanecikli kireç tanecikli katkılı olduğu görülmektedir. Parçaların iç yüzeyleri kil renginde bırakılmıştır. Dış yüzeylerinde ise yine soluk kahverengi, pembe ve kırmızı tonlarında bir renk ile astarlanmıştır. Parçaların yüzeyinde astarlama işleminde oluşan perdah izleri de takip edilebilmektedir.

Spatheion 3B olarak değerlendirilen, **25** ve **26** numaralı parçaların her ikisi de Kutsal Alan'ın kuzey ve batı portiklerinden ele geçmiştir. Parçalar morfolojik olarak incelendiğinde, altta içi dolu, kısa dipli, dipten gövdeye geçişte kalınlaştırılmış cidarın üste doğru çıktıkça inceldiği görülmüştür. Hamuru soluk kahverengi ve gri tonlarında bir renge sahipken, kilde, kuvars ve kireç katkısı görülmektedir. İç yüzeyleri kil renginde bulunan parçaların dış yüzeyleri, pembe ve beyaz tonlarında (7.5 YR 8/2, 2.5 Y 8/1) bir renkle astarlanmıştır. Astar yüzeyinde perdah izleri takip edilebilmektedir.

[223]Bonifay, 2004, **a.g.k.,**127, Fig. 69.

Spatheion 3C olarak değerlendirilen, **27** ve **28** numaralı parçalar, Kutsal Alanı'ın kuzey portiği ve Sütunlu Cadde'den ele geçmiştir. Parçalar morfolojik olarak incelendiğinde, **27** numaralı parçanın ağız kenarı üstte hafif sivriltilmiş ve dışa doğru kalınlaştırılmış üçgenimsi kesitli konik dudak yapısına sahip olduğu, uzun, dar, silindirik boyundan yumuşak bir şekilde gövdeye geçildiği ve dudak kenarının altından bağlanan dar aralıklı kulpların omuz üzerinde birleştirildiği görülmüştür. Ağız çapı 4.5 cm civarındadır. **28** numaralı parçanın ağız kenarı üstte yuvarlaklaştırılmış, dışa doğru şişkin bir şekilde kalınlaştırılmıştır. Dudak kenarının biraz altından boyun üzerinde kulp başlangıcı görülmektedir. Ağız çapı 6.4 cm civarındadır. Söz konusu parçaların hamurlarında kırmızımsı sarı ve soluk kahverengi tonlarında (7.5 YR 6/6, 2.5 Y 8/2) rengi olan, kuvars ve kireç tanecikli katkısı bulunan bir kil yapısı görülmektedir. Parçaların iç yüzeyleri hamur renginde bırakılırken, dış yüzeyleri pembe ve soluk kahverengi tonlarında (7.5 YR 7/3, 2.5 Y 8/2) astarlanmıştır. **27** numaralı parçanın dış yüzeyinde omuz altından itibaren dikey perdah izleri takip edilebilmektedir.

Spatheion 1 grubu içerisinde değerlendirilen **8-12** numaralı parçaların buluntu yeri olan Mozaikli Konut Alanı ve Doğu Sokak hem diğer buluntu grupları hem de mimari düzenlemesinden dolayı son kullanım evresi MS 5-6. yy.a tarihlendirilebilir[224]. Spatheion 2 ve Spatheion 3 olarak değerlendirilen parçaların yoğun olarak ele geçtiği Kutsal Alan'da ele geçen çok sayıdaki MS 4-5. yy.a tarihlenen sikkeler[225], Geç Antik Dönem unguentarium[226] ve oinophoros (matara) [227] buluntuları sayesine bu alan için MS 4. yy-6. yy.ın başları genel bir tarih olarak düşünülebilir.

Tüm bu veriler ve farklı kent merkezlerinde ele geçen karşılaştırma örnekleri[228] dikkate alındığında, Tripolis'te *Spatheion 1* grubu için MS 4-5. yy, *Spatheion 2* grubu için 4-5. yy, *Spatheion 3* grubu için ise MS 5-6. yy önerilebilir.

---

[224]Duman, 2018a, **a.g.k.,**351, Duman-Koçyiğit, 2019, **a.g.k.,**79-96.
[225]Duman, 2018b, **a.g.k.,**264-269.
[226]Duman, 2018a, **a.g.k.,**352-358.
[227]B. Duman (2018c). The first evidence of round oinophoros workshop in Late Roman Tripolis, *RCRF ACTA, 45*, s.667-674.
[228]Farklı kent merkezlerinde ele geçen örneklere baktığımızda, Thespiai'de MS 6. yy.ın son çeyreği-7. yy.a, örnekler için bkz. P. Bes ve J. Poblome (2017). Urban Thespiai: the Late Hellenistic to Late Roman pottery. *Boeotia Project, Vol. II*: *The city of Thespiai, Chapter 12*, s.331, Fig.12.9a-b,; Marsilya'da MS 6. yy-7. yy.ın başlarına, örnekler için bkz. Bonifey-Piéri, 1995, **a.g.k.,**97.96, Fig. 1, 2-4, 5-6; Nag-el Hagar'da MS 6-7. yy.a, örnekler için bkz. M. Mackensen ve M. El-Bialy (2006). The Late Roman fort at Nag el-Hagar near Kom Ombo in the province of Thebaïs (Upper Egypt). Report on the first season of the Egyptian-Swiss Joint Mission, *MDAI(K), 62*, s.188, Fig. 12,2; Paphos'ta MS 4. yy sonu-5. yy ortasına, örnekler için bkz. H. Meyza ve D. Baginska (2013). Roman Amphorae from the Polish excavations at ne a Paphos, Maloutena. *The Tarnasport amphorae and trade of Cypru, Gösta enborn monograps, Vol. 3*, s.149,150; Taşucu Aslan Eyce Amphora Müzesi'nde MS 7. yy.a, örnekler için bkz. Şenol, **a.g.k.,**2009, 174; Side

3.1.3. Doğu Akdeniz Üretimi Amphoralar

Doğu Akdeniz kökenli amphoralardan olduğu tespit edilen, Kilikya-Kuzey Suriye merkezli *Late Roman 1 (LR 1)*, Gaza merkezli *Late Roman 4 (LR4)*, Filistin merkezli *Agora M334* ve *Late Roman 5 (LR 5)*, Mısır merkezli üretimi bulunan *Late Roman 7 (LR 7)* olmak üzere 5 farklı tip, yapılan tipoloji araştırmaları sonucunda Tripolis'te de tespit edilmiştir. Late Roman 1 (LR 1) tipi Sütunlu Cadde, Hierapolis Caddesi, Kutsal Alan ve Mozaikli Konut yapılarından bulunmuş olup, **Kat. no. 29-53** olarak, Late Roman 4 (LR 4) tipi Kutsal Alan'da bulunmuş olup **Kat. no. 54-61** olarak, Agora M334 tipi Mozaikli Konut ve Kutsal Alan yapılarında bulunmuş olup, **Kat. no. 62-71** olarak, Late Roman 5 (LR 5) tipi Kutsal Alan'da bulunmuş olup, **Kat. no. 72-76** olarak, Late Roman 7 (LR 7) tipi ise Kemerli Yapı, Mozaikli Konut ve Kutsal Alan yapılarından bulunmuş olup **Kat. no. 77-87** olarak değerlendirilmiştir.

3.1.3.1. Late Roman 1 (LR 1)

Literatürde Late Roman 1 (LR 1) olarak kabul görmüş olan bu tipe[229] **(Görsel 27, a-b-c-d-e)**, araştırmacılar tarafından, Agora M333[230], Kuzmanov 13[231], Egloff 164-169[232], Keay LIII[233] ve Class 44[234] gibi farklı isimler de verilmiştir.

LR 1 amphoralarına karakterize edilen genel morfolojik özellikler; dışa taşkın yuvarlatılmış ağız kenarına, dudak kenarının altından başlayarak gövdeyle omuzdan birleşen oval kesitli yivli kulplara, ovoidal gövdeye ve bir çıkıntıyla belirtilen basit dip yapısı olarak tanımlanmıştır[235]. Bu tanımlama ile söz konusu LR 1 amphoralarının

müzeisnde bir örnek MS. 6. yy.a, örnek için bkz. E. Dündar (2012). A group of amphorae from Side Museum and a new type of amphora: The Lycian amphora? *AA 1. Halbband*, s.44,45, Fig.2; Knidos'ta MS 6-7. yy.a, örnekler için bkz. Aslan, 2015, **a.g.k.,**114, Fig.23, Fig.2-18-23; Myndos'ta MS 5-7. yy.a, örnekler için bkz. Gülsefa, 2015, **a.g.k.,**48-50, Kat. no. 93-98; Efes'te MS 6. yy.ın sonları-7. yy.ın sonlarına, örnekler için bkz. Bezecky, 2013, **a.g.k.,**183, Type 70, lev.37, no. 418,419; Smyrna Agorası'nda MS 5-6. yy.a, örnekler için bkz. Karcı-Ağlar, 2015, **a.g.k.,**386-289, Kat. no. 392-395; Yenikapı kazılarında ise MS 6-7. yy.a, örnekler için bkz. R. Asal (2010). *Yenikapı Marmaray ve metro kurtarma kazıları buluntuları ışığında İstanbul'un Roma ve Bizans Dönemi deniz ticareti,* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Edirne: Trakya Üniversitesi, s.51. Kat. no. 22 tarihlendirilmiştir.

[229]Late Roman Amphorası 1 ismi, Riley'in Kartaca ve Berenike kazılarında ulaştığı amphoralar üzerine oluşturmuş olduğu tipolojide kullandığı isimdir. Riley 1975, **a.g.k.,** 26-63; Riley 1979, **a.g.k.,** 212-216.

[230] Robinson, 1959, **a.g.k.,**115.

[231]G. Kuzmanov (1973). Typologie et chronologie des amphores de la haute époque byzantine. *ArcheologijaSof, 15,1*, s.14-21.

[232]M. Egloff (1977). *Kellia. La poterie copte. Quatre siécles d'artisanat et d'échanges enBasse-Égypte. Recherches suisses d'archéologie copte,* s.110-115.

[233]Keay, 1984, **a.g.k.,**268-278.

[234]Peacock-Williams, 1986, **a.g.k.,**185-187.

[235]Riley, 1979, **a.g.k.,**212; Peacock-Williams, 1986, **a.g.k.,**185,186; A.K. Şenol (2003). *Marmaris Müzesi ticari amphoraları*, s.83.

morfolojisinin ana hatları çizilmiş olmalıdır. Ancak farklı araştırmacıların incelediği örneklerde görülen farklılıklar nedeniyle LR 1 amphoraları için alt tipler oluşturulmuştur[236]. Oluşturulan farklı tipolojilerin en kapsamlısı Pieri'nin Galya amphoraları üzerine yapmış olduğu çalışmadır. Söz konusu çalışmada Pieri, bu tipi LR 1A ve LR 1B olarak iki ana gruba ayırmıştır. LR 1B'yi ise LR 1B 1 ve LR 1B 2 olarak iki alt tip altında değerlendirmiştir. LR 1A ve LR 1B özelliği gösteren ancak daha küçük boyutlara sahip örnekleri ise söz konusu iki alt tipin alt versiyonu LR 1C olarak değerlendirmiştir. Yapmış olduğu bu tipolojide LR 1A olarak nitelendirdiği amphoraları, oval gövdeli, çoğu zaman kesik konik şeklinde, dar ve dikey boyunlu, yüksekliği 1 ile 2,5 cm arasında değişen bir şeritten oluşan dörtgen veya yuvarlak dudaklı, 5 ile 7,5 cm arasında değişen dar ağız kenarlı, oval kesitli derinlemesine yivli kulplu, düğme şeklinde bir çıkıntıyla son bulan oval dipli ve gövde yüzeyini düzenli yivli olarak tanımlamıştır. Kapasitelerinin ise 15-25 litre arasında değiştiğini belirtmiştir. LR 1B 1 olarak nitelendirdiği amphoraları, silindirik boyunlu, 10-12,5 cm çapında değişen, geniş ağız kenarlı, kalınlaştırılmış dudak yapılı ve tıpkı LR 1A'da olduğu gibi 15-25 litre kapasiteli olarak tanımlamıştır. LR 1B 2 olarak nitelendirdiği amphoraları ise ters konik boyunlu, dışa sarkıtılmış dudak kenarlı, oval kesitli, derin yiv bulunmayan kulplu olarak tanımlamıştır. LR 1A ve 1B tiplerinin alt varyasyonları olarak tanımladığı LR 1C tipini ise konik gövdeli, dar ağız kenarlı, uzun boyunlu, ince kulplu, 3,5-9 litre kapasiteye sahip küçük boyutlu olarak tanımlamıştır[237].

LR 1 amphoralarında görülen kil yapısına baktığımızda, araştırmacılar tarafından yapılan petrolojik analizler sonucunda, bu tipte kullanılan killerin ofiyolitik kayaların oluşturduğu yerlerden geldiğini gösteren kuvars, serpantin ve piroksenin karbonatlarının

[236]Farklı araştırmacılar tarafından yapılan çalışmalarda oluşturulan tipolojide LR 1 amphoraları, ağız-boyun-gövde yapılarına ve kapasitelerine göre alt tiplere ayrılarak incelenmiştir. Riley, Kartaca ve Berenice örneklerini LR 1 ve LR 1a; Keay, Katalan örneklerini Variant A, Variant B, Variant C ve Variant D olarak değerlendirmiştir. Bonifay ve Pieri, Marsilya örneklerini LR 1A ve LR 1B olarak iki alt grup olarak tipoloji oluşturmuşlardır. Van Alfen ise Yassı Ada Batığı buluntularını 11 alt tip olarak değerlendirmiştir. Son olarak LR 1 amphoraları üzerine yapılan en kapsamlı çalışma Pieri tarafından Galya amphoraları üzerine yapılan tipolojide karşımıza çıkmaktadır. Pieri bu çalışmasında LR 1 amphoralarını LR 1A ve LR 1B olarak iki alt grupta, LR 1B grubunu da LR 1B-1 ve LR 1B-2 olmak üzere iki alt gruba daha ayırmış, küçük boyutlu örnekleri de LR 1 A ve B'nin alt modülleri olarak tanımlamıştır. Daha sonraki yıllarda yapılan çalışmalarla bu küçük boyutlu örnekler LR 1 C olarak tanımlanmıştır. Bahsedilen tipoloji ayrımları hakkında daha ayrıntılı bilgi sahibi olmak için bkz. Riley 1975, 26-63; Riley, 1979, **a.g.k.,**212-216; Keay, 1984, **a.g.k.,**268-278; Bonifay-Pieri, 1995, **a.g.k.,**107-109; P.G. Van Alfen (1996). New Light on the 7th c. Yassi Ada Shipwreck: Capacities and standard sizes of LRA 1 amphoras. *JRA, 9,* s.189-213; D. Pieri (2005). *Le commerce du vin oriental a L'Epoque Byzantine (Ve-VIIe siecle), Le Temoignage des Amphoras en Gaule*, Beyrouth, s.69-85.

[237]Pieri 2005, **a.g.k.,** 70-77.

(kalsit) kalıntılarının varlığı tespit edilmiştir[238]. Genel olarak iki kil yapısından bahsedilmektedir. Bunlar, az rafine edilmiş, bol kireçtaşı ve kum katkılı, devetüyü ve turuncu renkli kumlu olan, sarımsı krem renkli kumsu yapıda olan killerdir[239]. Ancak Pieri'ye göre LR 1A için tanımlanan iki farklı kil vardır. Bunlardan ilki; siyah ve kırmızı renkli mineral, kireçtaşı, kuvars ve bazen mika katkısı içeren, bej ve turuncu renkli, kumlu ve grenli bir yapıya sahip kildir. Yüzey rengi beyazdan parlak turuncu arasında değişir ve pudralı bir yapısı vardır. İkincisi; ince ve kompakt bir kil yapısına sahip, az ya da çok miktarda kil katkısı bulunan, pembe veya turuncu renklidir. Yüzey bej ve turuncu renklidir ve yüzey kil çapaklarından temizlenmiştir. LR 1B için ise üç farklı kil yapısından bahsetmektedir. Bunlardan ilki; çok kumlu, beyazımsı, yeşilimsi ve turuncu renklidir. İkincisi; turuncu renkli kumsu yapıya sahiptir. Üçüncüsü ise bej, pembe ve turuncu renkli, özellikle bol miktarda kalsit katkısı bulunan kildir[240].

LR 1 amphoralarının yüzeyinde genellikle boyun ve omuz bölgelerinde "*tituli picti"* olarak adlandırılan, çoğunlukla kırmızı renkli olmak üzere siyah renkte de olabilen el yazması dipintolar bulunmaktadır. Bu dipintolar Kıbrıs "*modiusu"* yani bir ölçü birimi, vergi gösterimleri (içindeki taşıdığı malzeme) veya dini sembollerden oluşmaktadır[241].

Söz konusu LR 1 amphoralarının içinde ne taşındığına dair farklı görüşler bulunmaktadır. Genel olarak şarap ve zeytinyağı taşındığı görüşü ağır basmakla beraber, tahıl ürünleri içinde kullanılmış olmalıdır[242].

LR 1 amphoralarının üretim alanları farklı araştırmacılar tarafından tartışma konusu olmuştur[243]. İlk başlarda üretim bölgesinin Mısır olabileceği ileri sürülmüş olsa da[244] yapılan petrolojik analizler sonucunda, kil yapısının özelliklerinden dolayı, yoğun silisli kayaçlı; kireçtaşı (kalker) ve ofiyolit kayaçlı bir bölgede üretilmiş olduğu

---

[238]Riley, 1979, **a.g.k.,**212; Keay, 1984, **a.g.k.,**271; Peaccock-Williams, 1986, **a.g.k.,**187, Pieri, 2005, **a.g.k.,**81.
[239]Riley, 1979, **a.g.k.,**212; Keay, 1984, **a.g.k.,**270; Peacock-Williams, 1986, **a.g.k.,**187; Şenol, 2003, **a.g.k.,**82.
[240]Pieri, 2005, **a.g.k.,**81.
[241]Riley, 1979, **a.g.k.,**212; Keay, 1984, **a.g.k.,**270,271; Pieri, 2005, **a.g.k.,**78,79.
[242]Riley,1979, **a.g.k.,**215; Keay, 1984, **a.g.k.,**271; Peacock-Williams, 1986, **a.g.k.,**187; A.K. Şenol (2000a). *İskenderiye kazılarında ele geçen amphoralar ışığında kentin Roma Dönemi şarap, zeytinyağı, salamura balık ve sos ticareti,* Yayınlanmamış Doktora Tezi, İzmir: Ege Üniversitesi, s.200; Şenol, 2003, **a.g.k.,**83; Pieri, 2005, **a.g.k.,**82,83; Bezeczky, 2013, **a.g.k.,**159; M. Tekocak ve K.L. Zoroğlu (2013). Kelenderis'te bulunan bir grup Roma Dönemi ticari amphorası ve düşündürdükleri. *Olba, 21*, s.117.
[243]Yapılan araştırmalar sonucunda farklı hamur yapısına sahip örneklerden de bahsedilmiş olması, bu amphora tipinin farklı merkezlerde üretiminin olduğuna bağlanabilir. S. Demesticha ve D. Michaelides (2001). The excavation of a Late Roman 1 amphora Kiln in Paphos. La céramique byzantine et proto-islamique en Syrie-Jordanie (IVe-VIIIe siécles apr. J.-C.), actes du colloque (Amman, 3-56 décembre 1994). *BAH, 159*, Beyrouth, s.291.
[244]Egloff, 1977, **a.g.k.,**190.

kesinleştirilmiştir[245]. Bu öneri soncuna göre, Türkiye'nin güney kıyılarında bulunan Kilikia[246], Kuzey Suriye Bölgesi'nin ve Kıbrıs Adası'nın, daha mümkün olduğu görülmektedir[247]. Kilikia Bölgesi'nde gerçekleştirilen araştırmalar sonucu bu amphoranın bu bölgede üretilmiş olduğu kesinlik kazanmıştır. Elaiussa Sebaste ile Seleukeia Pieria sınırları arasında kalan alan ve Yumurtalık Körfezi etrafında LR 1 amphorlarının üretimini kanıtlayan artık seramik tabakaları ortaya çıkarılmıştır[248]. Ayrıca Soli-Pompeipolis antik kenti çevresinde gerçekleştirilen sondaj çalışmalarında LR1 amphora işlikleri tespit edilmiş olup, Domuz Burnu ve Ayaş Hotel civarında yapılan çalışmalarda ise LR1-B amphora işlikleri tespit edilmiştir[249]. Aigai, Rhodos, İçmeler, Tarsus, Magarsus, Antiokheia, Amathous, Kourion gibi farklı yerlerde bulunan antik kentlerde de üretim atölyeleri tespit edilmiştir[250]. LR 1 amphoralarının üretimine dair en önemli kanıtlardan biri Histria'da yapılan çalışmalarda ele geçen ve boynunda κωρυκου (Korykos) mühürü bulunan amphoradır[251].

Özellikle Doğu Akdeniz'deki Mısır, Kyrenaika, Filistin ve Ege Bölgesi'ndeki kent merkezlerinde yoğun olarak ele geçen söz konusu LR 1 amphoralarının, Galler, İngiltere, İspanya, Tunus, İtalya, İstanbul ve Karadeniz gibi imparatorluğun farklı coğrafyalarında bulunan kentlere de dağılımının sağlandığı görülmektedir[252]. LR 1 tipi amphoraları Geç Antik Dönem boyunca en çok tercih edilen amphora gruplarından biri olarak MS 4-7. yy tarih aralığında bulunur ve bir görüşe göre Arap-İslam akınlarının etkisiyle ortadan kalkmıştır[253].

---

[245]Riley, 1979, **a.g.k.,**212; Keay, 1984, **a.g.k.,**271; Peacock-Williams, 1986, **a.g.k.,**186.

[246]Yapılan kazı ve yüzey araştırmaları sonucunda dağlık Kilikia Bölgesi'ndeki farklı kentlerde üretim atölyelerine rastlanmıştır. Bu kentler arasında, Aigai; bkz. Şenol, 2009, **a.g.k.,**145, Magarsos; Pieri, 2005, **a.g.k.,**80, Fig. 38, Korykos; E. Alkaç (2012). Korykos (Kilikia) yüzey araştırmalarında bulunan LR1 amphoraları. *OLBA, XX*, s.331, Anemurium; P. Reynolds (1993). Settlement and pottery in the Vinalopo Valley (Alicante, Spain): AD 400-700. *BAR Int. Series 588*, Oxford, s.144,145, Elaiussa Sebaste; Ferrazzoli, 2008, **a.g.k.,**47, Fig. 41, bulunmaktadır.

[247]Riley, 1979, **a.g.k.,**212; J.Y. Empereur ve M. Picon (1989). Les régions de production d'amphores impériales en Méditerranée orientale. *Amphores romaines et historie économique: dix ans de recherche, actes du colloque de Sienne (22-24 mai 1986)*, Roma, s.239.

[248]Empereur-Picon, 1989, **a.g.k.,**236-243; Şenol, 2009, **a.g.k.,**145.

[249]A.K. Şenol ve E. Alkaç (2017). The rediscovery of an LR 1 workshop in Cilicia and the presence of LRA 1 in Alexandria in the light of new evidence. *LRCW* 5, *Vol. II*, s.831-840.

[250]Empereur-Picon, 1989, **a.g.k.,**236-239.

[251]A. Opait (2004a). Aspects of economic life in the province of Scythia (4-6 centuries AD). Local and imported ceramic production, *BAR international series, 1274*, s.295; Bezecky, 2013, **a.g.k.,**159.

[252]Keay, 1984, **a.g.k.,**271,272; Peacock-Williams, 1986, **a.g.k.,**186.

[253]Riley, 1979, **a.g.k.,**212; Keay, 1984, **a.g.k.,**278; Peacock-Williams, 1986, **a.g.k.,**187; J. Lund (1993). The land of the Paphan Aphrodite. Vol. 2, *Studies in the Mediterranean Archaeology, Vol. CIV, 2*, s.131; Bonifay-Pieri, 1995, **a.g.k.,**108,109; D. Pieri (1998a). Les importations d'amphores orientales en Gaule méridionale durant I'Antiquité tardive et le Haut Moyen Âge (IVe-VIIe siécle aprés J.-C.). *Typologie,*

Tripolis'te tespit edilen LR 1 tipi amphoralar Pieri'nin Galya amphoraları üzerine yapmış olduğu LR 1 tipolojisi kullanılarak değerlendirilmiştir[254]. Parçalar kazısı yapılan, Sütunlu Cadde, Hierapolis Caddesi ve Hierapolis Caddesi Doğu Portik, Kutsal Alan Kuzey ve Batı Portik, Mozaikli Konut Doğu Sokak, Mozaikli Konut Mekân 9 ve Mekân 11 alanlarından ele geçmiştir. LR 1 amphoralarına ait olduğu tespit edilen toplam 75 parçadan 25'inin çizim ve katalogları hazırlanarak **Kat. no. 29-53** olarak değerlendirmeye alınmıştır. Yapılan kazı çalışmalarında bu tipe ait tam profil verebilen bir esere henüz ulaşılamamıştır. Yapılan morfoloji incelemeleri, bu parçaların 6'sının LR 1-A, 19'unun ise LR 1-B grubuna ait olduğunu göstermiştir.

LR 1-A; **29-34** numaralı parçalar yer almaktadır. Parçaların ağız kenar çapı ortalamaları 5.8-8 cm arasında değişmektedir. Sağlam kalabilmiş en uç noktalarından alınan cidar kalınlığı ortalaması ise 0.6-0.8 cm arasında değişmektedir. Parçalarda görülen hamur renkleri ise kırmızı (2.5 YR 4/8), açık kırmızı (2.5 YR 6/6), kırmızımsı sarı (5 YR 6/6) ve çok soluk kahverengi (10 YR 8/3) tonlarındadır. Kapların iç ve dış yüzey renkleri genel olarak hamur renkleri ile paralellik göstermektedir. Genel olarak parçaların hamur yapıları sert, ince gözenekli ve kumsu bir yapıdayken, bol miktarda mika, siyah, kırmızı ve kahverengi renkli mineral, çok ince tanecikler halinde kireç kil katkısı olarak görülmektedir. Parçalar ağız ve dudak yapılarına göre dört alt tipe ayrılabilir. **29** ve **30** numaralı parçalar kalın duvarlara sahip üstte yuvarlaklaştırılmış bir ağız yapısına sahipken, **31** ve **32** numaralı parçaların ağız kenarları üstte düzleştirilmiş ve boyun ortada daraltılmıştır. **33** numaralı parçanın ağız kenarı dışarı çekilerek üstte yuvarlaklaştırılmıştır. **34** numaralı parçada ise ağız kenarı dışa kalınlaştırılarak bir dudak oluşturulmuş ve ağız kenarı üstte yuvarlaklaştırılmıştır.

LR 1-B; **35-53** numaralı parçalar yer almaktadır. Parçaların ağız kenar çapları 9-12 cm aralığında değişmekte olup **35** numaralı tek örnekte ağız kenarı çapı 12 cm'dir. Parçaların sağlam kalabilmiş en uç noktalarından alınan cidar kalınlıkları ise 0.6-0.8 cm arasındadır. Görülen hamur, kırmızımsı sarı (5 YR 6/6), kırmızımsı kahverengi (7.5 YR 7/4), pembe (5 YR 7/4), pembemsi beyaz (7.5 YR 8/2), çok soluk kahverengi (10 YR 7/4) tonlarında renklere sahiptir[255]. Parçaların iç ve dış yüzey renkleri ise hamur renk

chronologie et contenu. SFECAG, actes du congrés d'Istres (21-24 mai 1998), Marseille, s.99; Bezeczky, 2013, **a.g.k.,**159.

[254]Pieri, 2005, **a.g.k.,**69-85.

[255]Parçaların killerinde görülen bu renk çeşitliliği, muhtemelen, kapların pişim esnasında fırında maruz kaldıkları sıcaklık derecesinden kaynaklanıyor olmalıdır.

tonlarıyla paralellik göstermektedir. Genel olarak parçaların hamur yapıları sert, ince gözenekli ve kumsu yapıdadır. Bol miktarda mika, siyah, kırmızı ve kahverengi renkli mineral, çok ince tanecikler halinde kireç, kil katkısı olarak görülmektedir. Parçalar ağız ve dudak yapılarına göre ikiye ayrılabilir. **35-41** numaralı parçalarda ağız kenarı üstte yuvarlaklaştırılmış ve dışa çekilmiştir. Dışa kalınlaştırılan dudak kenarı ortasından geniş bir içbükey kavisle oluk oluşturulmuştur. **42-53** numaralı parçalarda ise dudak kenarı dışa çekilerek üstte yuvarlaklaştırılmıştır. **44** numaralı parça insitu halde tıpalı olarak ele geçmiştir **(Görsel 18)**. Gruplar içinde değerlendirilen parçalar arasındaki bu farklılıklar, üretim atölyelerindeki çömlekçilerin farklı uygulamaları olabileceği gibi, farklı atölyelerin üretimi olabileceğini de düşündürmektedir.

LR 1A ve LR 1B olarak iki alt grupta incelenen parçaların genel olarak yapısal durumları birbirine benzemektedir[256]. İki grup arasında görülen dikkat çekici ayrım ise ağız çaplarında görülmektedir[257]. İki grupta yer alan örnekler sert ve yoğun kil yapılarından dolayı ağır bir kütleye sahiptir. Ayrıca parçalarda sağlam kalabilmiş kısımlarına göre oval kesitli derin ve özensiz oluklara sahip kulp yapıları dikkat çekicidir. Genel olarak hemen dudak kenarı üzerinden veya altından başlayan kulpların bağlantı bölümleri geniş tutularak kil yoğun kullanılmıştır. Parçaların birkaçının yüzeyinde dipintolar görülmektedir. Bunlar kırmızı renk tonlarında olup, sağlam kalabilmiş durumlarına göre dipintolar hakkında herhangi bir çıkarım yapılamamıştır **(Görsel 17)**.

Tripolis'te tespit edilen LR 1 tipi amphoralarının buluntu alanlarında ele geçen Sagalassos[258], Foça[259] ve Afrika Kırmızı Astarlı seramiklerine[260] ait masa üstü kabı olarak işlev görmüş olan tabak, kâse ve çanak gibi ithal seramik grupları, Geç Antik Dönem'e tarihlendirilen unguentarium[261] ve oinophoros (matara)[262] buluntuları, MS 4-5. yy.a

[256]Bazı parçaların dudak kenarlarında ve kulp bağlantı kısımlarında hamur kalıntıları, ağız kenarlarında eğrilikler ve boyun yapılarında göçükler görülmektedir. Kaplarda görülen bu kaba görünüm bu tipin diğer kentler tarafından da yoğun şekilde ithal edilmesinden dolayı üreticilerin siparişleri yetiştirme çabasından kaynaklanıyor olmalıdır.
[257]LR 1A olarak değerlendirilen parçaların ağız çaplarında yoğunluğu 8 cm oluştururken, LR 1B olarak değerlendirilen parçalarda 10 cm olan ağız çapı yoğunluktadır.
[258]Ok, 2018a, **a.g.k.,** 264-265, Kat. no. 410, lev.57.
[259]Ok, 2018a, **a.g.k.,** 319, Kat. no.484, lev.67.
[260]Duman, 2016, **a.g.k.,**699-706.
[261]Duman, 2018a, **a.g.k.,**352-358.
[262]Duman, 2018c, **a.g.k.,**667-674.

tarihlendirilen sikke buluntuları[263] ve farklı kentlerdeki karşılaştırma örnekleri[264] dikkate alındığında Tripolis'te LR 1 amphoraları için MS 4. yy.ın ikinci yarısı-6. yy önerilebilir.

3.1.3.2. Late Roman 4 (LR 4)

Late Roman 4 (LR 4) Amphoraları **(Görsel 27, f)**, literatürde "*Gaza Amphoraları*" olarak da bilinmektedir[265] ve farklı araştırmacıların yaptığı tipoloji çalışmalarında; Almagro 54[266], Zemer 49-53[267], Benghazi LR 3[268], Keay 54[269], ve Class 48-49[270] gibi farklı isimlerle de adlandırılmışlardır.

Tipin genel olarak morfolojik özellikleri; halka kulplu, dar gövdeli-silindirik ve uzatılmış boylu olan, ağız kenarı ve omuzlarda genelde hamur kalıntılarının bulunduğu bir tip olarak karşımıza tanımlanmaktadır[271]. Farklı araştırmacıların yaptığı tipoloji

[263]Duman, 2018b, **a.g.k.,**264-269.
[264]Farklı kent merkezlerinde bulunan örnekler, Benghazi'de MS 4-6. yy.a, örnekler için bkz. Riley, 1979, **a.g.k.,** Kat. no. D337-347, Fig. 91; Nicopolis'te MS 6-7. yy.a, örnekler için bkz. P. Reynolds ve E. Pavlidis (2014). Nicopolis (Epirus Vetus): An Early 7th century pottery assemble from the 1 Bishop's house (Grece). *LRCW 4, Vol. I, BAR International Series 2616,I,* s.452. Fig.6, no.3-7, s.459; İskenderiye'de MS 5. yy.a, örnekelr için bkz. A.K. Şenol (2007). A statistical essay on the distribution of ımported amphorae finds of the CEAlex Salvage Excavations. Amphores D'EGYPTE de la Basse Epoque a I'epogue arabe, *CCE 8, Vol. I,* s.67 fig. 1; Antinioopolis'te MS 6. yy.ın sonlarına, örnekler için bkz. J.L. Fournet ve D. Pieri (2008). Les dipinti amphoriques D'Antinoopolis. *Antinoupolis I,* s.211, Fig. 27, no. 3, 5; Marsilya'da MS 6. yy.a, örnekler için bkz. Bonifay-Pieri, 1995, **a.g.k.,**107-109, Fig. 6, no. 41-48, Fig. 7, no. 49-51; Korinth'de MS 7. yy.a, örnekler için bkz. K.W. Slane ve G.D.R. Sanders (2005). Corinth: Late Roman Horizons. *HESPERIA 74,* s.274, Fig. 13, no.4-8; Saraçhane'de MS 7. yy.a, örnekler için bkz. J. Hayes (2003). Hellenistic and Roman pottery deposits from the 'Saranda Kolones'Castle site at Paphos. *BSA 98,* s.492, no. 264, Fig. 25; Ephesos'ta MS 4-7. yy.a, örnekler için bkz. Bezeczky, 2013, **a.g.k.,**158-160, no. 370-374, 627-628, lev. 33, 48; Smyrna Agorası'nda MS 5-7. yy.a, örnekler için bkz. Karcı-Ağlar, 2015, **a.g.k.,**304-317, Kat. no. 291-312; Antandros Yamaç Evler'de MS 5-6. yy.a, örnekler için bkz. R. Aktaş (2018). *Antandros kazısı Yamaç Ev Roma Dönemi seramikleri,* Yayınlanmamış Doktora Tezi, İzmir: Ege Üniversitesi, s.341-351. Kat. no. 617-624; Kekova'da MS 5-7. yy.a, örnekler için bkz. U. Orhan (2018). *Kekova sualtı araştırmalarında tespit edilen amphoralar*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi, s.40-42, Kat. no. 20-21, Fig. 28-26; Myndos'ta MS 4-7. yy.a, örnekler için bkz. Gülsefa, 2015, **a.g.k.,**232,233. Kat. no. 112,113; Tralleis'te MS 4-7. yy.a, örnekler için bkz. Baylan, 2008, **a.g.k.,**115. Kat. no.67; Marmaris Müzesi örnekleri MS 5-6. yy.a, örnekler için bkz. Şenol, 2003, **a.g.k.,**85-88, Kat. no. 29,30; Silifke Müzesi örnekleri MS 5-6. yy.a, örnekler için bkz. E. Alkaç (2013). Silifke Müzesi'nden Doğu Akdeniz üretimi amphoralar, *Akdeniz Uygarlıkları Araştırma Enstitüsü Dergisi, Cedrus I,* s.114. Fig. 9; Taşucu Aslan Eyce Amphora Müzesi örnekleri MS 5. yy.ın sonu-6. yy.a, örnekler için bkz. Şenol, 2009, **a.g.k.,**233. no. 59; Side Müzesi örnekleri MS 5-7. yy.a, tarihlendirilmiştir, örnekler için bkz. Dündar, 2012, **a.g.k.,**45,46, Kat. 5, Fig. 5.
[265]G. Majcherek (1995). Gazan Amphorae: Typology Reconsidered. *Hellenistic and Roman Pottery in the Eastern Mediterranean, advances in scientific studies, the second workshop at Nieborów,* s.168.
[266]M. Almagro (1955). *Las necrópis de Ampurias II,* s.320, Fig. 305.
[267]A.Zemer (1978). *Storage Jars in Ancient Sea trade*, s.61, lev. 18,19.
[268]Riley, 1979, **a.g.k.,**219-223, Fig.92, no. 351-356.
[269]Keay, 1984, **a.g.k.,**278-285, Fig. 121-123.
[270]Peacock-Williams, 1986, **a.g.k.,**196-198, Fig. 115-116.
[271]Riley, 1979, **a.g.k.,**219.

çalışmalarına[272], son olarak Pieri'nin Galya amphoraları üzerine gerçekleştirdiği kapsamlı çalışmada gövde yapılarına göre LR 4A ve LR 4B olmak üzere iki ana tip oluşturulmuş, bu tipleri de gövde yüzeyinde bulunan yivlere, ağız yapılarına, diplerine ve boyutlarına göre, LR 4A grubunu A1-A2**,** LR 4B grubunu ise B1-B2-B3 olmak üzere beş alt gruba ayırarak değerlendirilmiştir[273].

LR 4A olarak nitelendirilen grubun morfolojik özellikleri incelendiğinde; ovoidal ve kısa boylu, boynu olmayan ağız kenarı dışa kalınlaştırılarak belirginleştirilmiş, oval profilli omuzlar üzerinde kulak şeklinde iki yuvarlak kulplu, dış yüzeyinde görülen yivlerin kulp hizasında bulunması, dibinin yuvarlak profilli ve derin yivli olması olarak tanımlanabilir[274]. Gövde yapısına ve kapasitesine göre ikiye ayrılan bu grupta, LR 4A1 olarak adlandırılan tip; neredeyse küresel yapıda bir gövdeye sahiptir ve 40 cm yüksekliğe, 13 litre kapasiteye ve 10-11 cm genişliğinde ağız kenarı çapına sahiptir. LR 4A2 olarak adlandırılan diğer tipte ise gövde silindirik bir haldedir ve omuzlar yumuşatılarak yüksekliği arttırılmış, 50-60 cm civarındadır. 4A1 tipinin kapasitesine göre kapasitesi biraz artmış ve 15-16 litreye çıkmıştır[275].

LR 4B olarak nitelendirilen grubun morfolojik özellikleri incelendiğinde; uzatılmış neredeyse silindirik, puro şeklinde bir gövde, belirgin olmayan omuz, yükseltilmiş dudak kenarıyla oluşan boyun, alta doğru daralan konik dip ve gövde üzerinde görülen yivlerin kulak şeklindeki kulpların alt sınırından itibaren görülmesi olarak tanımlanabilir[276]. Gövde yapısına ve kapasitesine göre üçe ayrılan bu grupta, LR 4B1 olarak adlandırılan tip; LR 4A2 tipinden geçiş formu olarak düşünülmekte olup, 70-80 cm yükseklikte ve daha silindirik bir gövde yapısına, dudak kenarı dışa çıkıntılı, ağız kenarı 10-12 cm arasında[277], dip kısmı konik bir yapıdadır. LR 4B2 olarak adlandırılan tip; gövde daha da yükseltilmiş, omuz biraz daha genişletilmiş, daha dar konik bir tabana sahiptir. Yüzey üzerindeki yivler kulp altında başlar, bazen de göbeğin ortasında daraltılma ve yivlendirme görülmektedir[278]. LR 4B3 olarak adlandırılan tipte ise LR

[272]Andrei Sazanov, LR 4 amphoraları üzerine kapsamlı bir tipoloji çalışması yaparak LR 4 amphoraları için tipoloji problemine katkıda bulunmuştur. Ayrıntılı bilgi için bkz. A. Sazanov (2017). Problémes de typologie et de chronologie. Études Alexandries, *LRCW 5-2*. s.629-650.
[273]Pieri, 2005, **a.g.k.,**101-114, lev. 33-42.
[274]Pieri, 2005, **a.g.k.,**104, Fig. 67,68.
[275]Pieri, 2005, **a.g.k.,**104,105.
[276]Pieri, 2005, **a.g.k.,**105, Fig. 69. Ayrıca Galue örnekleri için bkz. Pieri, 2005, **a.g.k.,**277-282, lev. 37-42.
[277]Majcherek, 1995, **a.g.k.,**168.
[278]Pieri, 2005, **a.g.k.,**105-107, Fig. 69.

4B2'nin taklidi niteliğindedir. Gövde yapısı olarak fark görülmezken, dip kısmı haricinde yüzeyde yivlendirme görülmemektedir[279]. Yaklaşık yüksekliği 80 cm civarındadır[280].

LR 4 amphoralarında görülen kil yapıları her iki alt grupta da aynıdır. Ortak kil yapısına sahip olan bu grupta kil; sert yapılı, kuvars, kalsit ve mika katkılıdır ve bazen örneklerde kireç parçacıkları da bulunmaktadır[281]. Hamur yer yer orta gözenekli bir yapıdadır ve bazı örneklerde fırınlamadan dolayı gri tonlarında bir kil rengi (10 YR 5/1) hâkimken, genel olarak kahverengi tonlarında kil rengi (5 YR 5/6) görülmektedir[282]. Ancak kil bazılarında turuncumsu veya pembemsi bir renk tonu gösterirken kil bileşenleri aynıdır[283].

LR 4 amphoralarının içinde ne taşındığına ilişkin değişik yorumlar bulunmaktadır. Genel yargı antik yazarların bahsettiklerinden yola çıkılarak Gazze'nin ünlü tatlı beyaz şarabının taşındığı yönündedir[284]. Ancak araştırmacıların yaptığı farklı çalışmalarda, söz konusu bu tip amphoraların içinde zeytinyağı ve susam yağının da taşınmış olduğu görüşü hakimdir. Farklı merkezlerden ele geçen örneklerde yapılan analizler ve kalıntılar sonucunda da ikincil kullanıma örnek olarak balık ve buğday (ölçü birimi?) gibi ürünlerin taşınmasında ya da saklanmasında da kullanılmış olduğu tespit edilmiştir. Hatta Korinth'de bir bebek mezarı olarak da kullanım görmüş olması dikkat çekicidir[285].

LR 4 amphoralarının üretim yerine dair yapılan arkeolojik ve petrolojik çalışmalar sonucunda, üretimin Filistin'in güney kıyı sahillerindeki Gazze Bölgesi ve Negev'de olduğu yönünde yoğunlaşmaktadır. Önemli ölçüde üretim yapmış olduğu tespit edilen fırın buluntuları Gazze'nin batısında yer alan Mefalsim ve güneybatısında bulunan Nahal Bohu merkezleridir[286]. Bir başka fırın tespiti ise Gazze'nin 25 km kuzeyinde bulunan Askalon'da yapılan çalışmalarda beş fırın kalıntısının tespit edilmiş olmasıdır[287]. Bir

[279]Pieri, 2005, **a.g.k.,**105-107, Fig. 69.
[280]Majcherek, 1995, **a.g.k.,**169.
[281]Peacock-Williams, 1986, **a.g.k.,**199; Pieri, 2005, **a.g.k.,**101; Bezeczky, 2013, **a.g.k.,**172.
[282]Riley, 1979, **a.g.k.,**220; D. Pieri (2007). Béryte dans le grand commerce méditerranéen (Ve-VIIe s. apr.J.-C.), dans M. Sartre (éd), Productions et échanges dans la Syrie gréco-romaine. *Actes du 2e colloque international sur la Syrie antique (Tours, 12-13 juin 2003), suppl. Topoï, 8,* (Ed:), Basım Yeri: Basım Evi, s.6.
[283]Pieri, 2005, **a.g.k.,**101.
[284]Antik kaynaklarda bahsedilenler için bkz. Pieri, 2005, **a.g.k.,**110-114. Ayrıca Gazze şarabından (*Vinum Gazetum:* Sidonius Apollonaris, *Carmina, 17,5.*) bahseden yazarlar için bkz. Riley, 1979, **a.g.k.,**222.
[285]LR 4 amphoralarının kullanım alanları ve içinde taşınanlar hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. Riley, 1979, **a.g.k.,**222; Majcherek, 1995, **a.g.k.,**163-166; Pieri, 2005, **a.g.k.,**110-114.
[286]Pieri, 2005, **a.g.k.,**109.
[287]Y. Israel (1993). Ashqelon. *ESI, 13,* s.105.

başka görüşte ise Sina'nın kuzey kıyılarında özellikle Pelusium'da üretilmiş olabileceğidir[288].

LR 4 amphoralarının tarihlendirilmesi genel olarak MS 1 yy.-7. yy sonları olarak görülmektedir. Öncü tiplerin MS 1. yy.lardan itibaren görülmeye başladığı ve MS 4-7. yy.larda yoğun bir şekilde ihraç edildiği düşüncesi hâkimdir[289]. Ancak yapılan tipoloji çalışmaları sonucunda oluşturulan alt tiplerin, farklı tarihlemeleri bulunmaktadır. LR 4A grubu için önerilen tarih aralığı MS 4-5. yy iken, LR 4B grubunun ise MS 5-7. yy.ın sonlarında bulunduğu önerilmiştir[290].

Söz konusu LR 4 amphoraları Geç Antik Dönem şarap ticaretinde en çok tercih edilen amphora formlarından biri olarak görülmektedir[291]. Bu yüzden dağılımı genel olarak; Doğu Akdeniz, Kuzey Afrika, Batı Akdeniz, Balkanlar, Karadeniz ve Batı Anadolu gibi birçok bölgede karşımıza çıkmaktadır. Ancak oluşturulan tipolojide görülen farklı tarihlendirmelere göre, her bir tip saydığımız her bölgede bulunmamaktadır[292]. Bu bağlamda örneklerin bulunduğu merkezlerden birkaç örnek verecek olursak, LR 4A tipinin örneklerine Mısır[293], Kıbrıs[294], Kellia[295], Sinai[296], Alexandrie[297], Caesarea Maritima[298], Pella[299], Beyrut[300], Roma[301], İsrail[302] ; LR 4B tipinin örneklerine

[288]S. Snape (1997). Pelusium (South). *CCE, 5*, s.103-108; Pieri, 2007, **a.g.k.,**6.
[289]Şenol-Kerem, 2000, **a.g.k.,**90.
[290]LR 4 amphoralarının tarihlendirme kriterleri için bkz. Pieri, 2005, **a.g.k.,**102-109; Sazanov, 2017, **a.g.k.,**629-650.
[291]J.W. Hayes (2001). Early Christian pottery from Knossos: The 1978-1981 finds from the Knossos medical faculty site, *BSA, 96*, (Ed:), Basım Yeri: Basım Evi, s.276.
[292]LR 4 Amphoralarının dağılımının ayrıntılı çalışması için bkz. Pieri, 2005, **a.g.k.,**104-107.
[293]A.L. Kelley (1976). The pottery of ancient Egypt. *Dynasty I to Roman Times, Royal Ontario Museum.* Toronto, lev.99.4, no.129.
[294]D.F. Williams (1987). Roman amphorae from Kourion, Cyprus. *RDAC,* s.236,237, Fig.4.
[295]F. Bonnet (1983). Poterie, verre, monnaies, décors et incriptions. In R. Kasser. *Survey archéologique des Kellia (Basse-Égypte). Recherches des annés 1981-1983,MSAC,* lev.153, no. 90.
[296]H. Jaritz, S. Favre, G. Nogara ve M. Rodziewicz (1996). *Pelusiumi prospection archéologique et topographique de la région de Tell el-Kana's 1993-1994.* Beiträge zur Ägyptischen Bauforschung und Altertumskunde, s.88,89, Fig.22,23.
[297]Majcherek, 1995, **a.g.k.,**166-168.
[298]J.A. Riley (1975). The pottery from the first session of excavation in the Caesarea Hippodrome. *BASOR, 218*, s.29, Fig.12.
[299]R.T. Smith (1973). *Pella of the Decapolis. I. The 1967 season of the colloge of wooster expendition to Pella.* Londra: Basım Evi, s. lev.29, no.1190.
[300]A. Opait (1996). Aspecte ale vietti economice din provincia Scythia (secole IV-VI p.CH.) Productia ceramicii locale si de import-economical life's aspects in the Scythia Minor province (4th-6th c. A.D.*)*. The local and import ceramics production. *Bibliotheca Thracologica 16,* Bucarest: Basım Evi, s.54,55, lev.9, no.11,12A.
[301]P. Pansabene (1981). Anfore tarde con iserisioni christiane dal Palatino. *Revue d'Études Ligures XLVII*, s.209, Fig.21, no.44.
[302]Zemer, 1978, **a.g.k.,**61, lev.19, no.52,53.

Jerusalem[303], Caesarea Maritima[304], Kellia[305], Bingazi (Berenice)[306], Korinth[307], Argos[308], Ampurias ve Tarragone[309] gibi birçok farklı merkezde ulaşılmaktadır. Roma İmparatorluğu'nun diğer bölgelerindeki kentlerde görülen yoğunluk, Anadolu'da bulan birçok kentte de görülmektedir. Bu bağlamda Anadolu'daki örneklerin bulunduğu kentler arasında; Saraçhane[310], Phokaia[311], Smyrna[312], Efes[313], Bodrum[314], Knidos[315], Patara[316], Kekova[317], Limyra[318], Arykanda[319], Phaselis[320], Perge[321], Side[322], Anemurium[323] ve Elaiusia Sebaste[324] kentleri örnek olarak verilebilir.

Tripolis'te LR 4 amphoralarına ait olduğu tespit edilen 8 parça bulunmuştur. Parçaların hepsi Kutsal Alan olarak adlandırılan alandan bulunmuş olup, çizim ve katalog çalışmaları yapılıp, **Kat. no. 8-28** olarak değerlendirilmiştir. Yapılan kazı çalışmalarında henüz LR 4 amphoralarına ait tam profil veren sağlam bir örnekle karşılaşılmamıştır.

Parçaların sağlam kalabilmiş bölümlerine göre **54** numaralı parça ağız-gövde-kulp, **55** numaralı parça dip-gövde ve **56-61** numaralı parçalar ise kulp-gövde bölümlerinden oluşmaktadır.

---

[303]L.Y. Rahmani (1991). Two Byzantine winepresses in Jerusalem. *Atiqot, 20*, s.103, Fig.14, no.2.
[304]Riley, 1975, **a.g.k.,**32, no.13-15.
[305]P. Ballet (1981). Annexe II: Céramique, Fouilles aux Kellia (7e campagne, avril 1981), *BIFAO, 81*, s.187, lev.38 A.
[306]Riley, 1979, **a.g.k.,**Fig.92, no.351-353.
[307]D.M. Bailey (1983). More groups of Late Roman pottery. *In Ashmunein (1982), OP,* Fig.78.
[308]P. Aupert (1980). *Objets de la vie quotidienne á Argos en 585*. In Études argiennes, Paris, s.441, Fig.46, no.324a.
[309]Keay, 1984, **a.g.k.,**282-285, Fig.121-123.
[310] J.W. Hayes (1992). *Late Roman unguentarium et amphorae*. *Excavations at Saraçhane in İstanbul. II. The Pottery,* Princeton, s.62, Fig.22, no.5.
[311]M. Fırat (2013). Phokaia seramik çöplüğü alanında ele geçen amphoralar, *MAKÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,* 8,s.85.
[312]Karcı-Ağlar, 2015, **a.g.k.,**321-325, Kat. no.318-335.
[313]Bezeczky, 2013, **a.g.k.,**170-172, lev.33, no.376,377, lev.49, no.634,635.
[314]Alpözen vd., 1995, **a.g.k.,**lev.8A.8.
[315]Aslan, 2015, **a.g.k.,**106.
[316]D. Sen (2017). *La Ceramique ProtoByzantine de Lycie: étude du mobilier Hurmanlık Hammam de Patara.* Yayınlanmamış Doktora Tezi, Sorbonne University Paris: Universite Paris, s.268-269, lev.122, no.946-948.
[317]Orhan, 2018, **a.g.k.,**45-49, Fig.32-35.
[318]S. Lemaitre (2007). La Lycie et les echnanges commerciaux dans I'antiquite les donnees du mobilier amphorique, premiers elements de reflexion, *III. Lykia Sempozyumu,* Antalya: Suna-İnan Kıraç Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü, s.399, Fig.12, no.4-5.
[319]A. Yaman (2018). *Arykanda Geç Antik Dönem Mahallesi Seramikleri.* Yayınlanmamış Doktora Tezi. Muğla: Sıtkı Koçman Üniversitesi, s.289-291, lev. 69.
[320]U. Orhan (2017). Phaselis 2016 yılı Güney Limanı amphora buluntuları. *Phaselis, (3)*, s.144,145, Fig. 6.
[321] N. Fırat (1999). *Perge konut alanı konut keramiği.* İstanbul, lev.174-177.
[322]H.S. Alanyalı (2011). 2009 yılı Side Tiyatrosu ve çevresi çalışmaları, *32. KST, 2,* Ankara, s.440.
[323]C. Williams (1989). *Anemurium. The Roman and Early Byzantine Pottery. Cilt 16,*Wetteren, s.99, no.579.
[324]A.F. Ferrazzoli (2010). Economy of Roman Eastern rough Cillicia: Some archaeological indicators. *Bolletino di Archeologia On Line I, Vol. Speciale G/C10/5,* s.47, Fig.42.

Tripolis'te tespit edilen LR 4 amphoralarına ait bu parçaların tipoloji ayrımı ve değerlendirmesi Pieri'nin Galya amphoraları için hazırladığı çalışmada kullandığı LR 4 amphora tipolojisi esas alınarak yapılmıştır.

Tripolis'te değerlendirmeye aldığımız LR 4 amphoralarına ait örneklerin hepsinin LR 4B tipi olduğu tespit edilmiştir. Bu tipte 4B1-B2-B3 gibi görülen alt tiplerin ayrımını yapmak söz konusu Tripolis örnekleri için zordur. Çünkü değerlendirilen 9 parçanın ağız veya dip kısımlarının bulunmayıp sadece kulp-gövde kısmından oluşuyor olması alt tipler hakkında bir ayırım yapmamızı zorlaştırmıştır. Ancak yapılan çalışmada karşılaştırma örnekleri ve tipoloji özelliklerinden yola çıkılarak, değerlendirmeye aldığımız **54-61** numaralı parçaların tümü, LR 4B1 tipine ait olduğunu söyleyebiliriz.

Parçaların morfolojik özellikleri incelendiğinde, **54** numaralı ağız-gövde-kulp parçasında, ağız kenarı üstte hafif yukarı çekilerek yuvarlaklaştırılmış ve kalınlaştırılarak dışta yumuşak bir içbükey kavisle omuza geçilmiştir. Kulplar omuz üzerinde halka kulp şeklinde bağlanmıştır. Omuz üzerinde hamur kalıntıları görülmektedir. 10.2 cm ağız kenarı çapı bulunan parçanın, sağlam kalabilmiş en uç noktasından alınan ölçüye göre 0.8 cm cidar kalınlığına sahiptir. **55** numaralı dip-gövde parçası, konik bir şekilde dibe doğru daralmaktadır ve altta içe hafif girinti yapan düz bir tabana sahiptir. Gövde yüzeyinde keskin geçişlere sahip sık yivler bulunmaktadır. Dip çapı 4.2 cm'dir. Sağlam kalabilmiş en uç noktasından alınan ölçüye göre cidar kalınlığı 1 cm'dir. **56-61** numaralı kulp-gövde parçalarının ortak özelliği kulp bağlantı hizalarında sık aralıklı yivlerin olması ve içte içbükey kavis bulunmasıdır. Söz konusu kulp-gövde parçalarının formun omuz bölümünün olduğu söylenebilir.

Parçaların kil ve astar özellikleri incelendiğinde, tüm parçaların ortak özelliklere sahip kil yapılarının olduğu tespit edilmiştir. Bu bağlamda hamuru sert, yer yer küçük açıklıklar halinde gözenekleri olan, bol miktarda kuvars ve mika, küçük ve büyük taşçık, küçük parçacıklı kireç tanecikli katkılar bulunan kil yapısı görülmektedir. Kil renkleri ise, kahverengi (5 YR 5/6, 5 YR 5/4, 5 YR 6/4, 5 YR 6/6) ve kırmızı (2.5 YR 5/6, 2.5 YR 5/8, 2.5 YR 6/8) tonlarındadır. İç ve dış yüzeyleri genel olarak hamur renginde bir astara sahiptir.

Tripolis'te tespit edilen LR 4 tipi amphoraların buluntu alanlarından ele geçen Sagalassos[325], Foça[326] ve Afrika Kırmızı Astarlı seramiklerine[327] ait masa üstü kabı olarak işlev görmüş olan tabak, kâse ve çanak gibi ithal seramik grupları, Geç Antik Dönem'e tarihlendirilen unguentarium[328] ve oinophoros (matara)[329] buluntuları, MS 4-5. yy.a tarihlendirilen sikke buluntuları[330] ve farklı kentlerdeki karşılaştırma örnekleri[331] dikkate alındığında Tripolis'te bu tip için MS 4. yy- 6. yy.ın başları önerilebilir.

3.1.3.3. Agora M 334

İlk kez Atina Agora'sında ele geçen ve Agora M 334 olarak tanımlanan bu tip[332] **(Görsel 27, g)**, Pieri tarafından Late Roman 9 (LR 9) olarak adlandırılmıştır[333].

Üçgenimsi profilli ağız kısmının hemen altından keskin bir açı yapan dikey yivlere sahip olan kulpları, hemen ağız kenarından başlayarak omuz üzerinde son bulur. Silindirik bir boyun yapısına sahip olan amphoranın gövde yapısı, konik-havuç formunda ve yivlendirilmiştir. İçi boş bir diple son bulur. En çok bulunan ana form bu şekildedir. Ancak üç farklı alt tip olarak tanımlanmaktadır. Diğer alt tiplerden birisi oval bir gövde yapısına ve düz bir dip yapısına sahipken, diğer tip küresel bir gövdeye, basitçe yuvarlatılmış bir dip yapısına ve daha geniş bir ağız çapına sahiptir[334].

Agora M 334 tipi amphoralarda görülen kil özellikleri genel olarak sarımsı kırmızı tonlarında, parlak turuncudur. Bu tipin genel hamur yapısında ise kumlu yapı, siyah tanecik, kalsit, kuvars ve sarı renkli mika katkısı görülmektedir. Kap yüzeyinde ise pembemsi bej veya turuncu bej astar görülür[335]. Beyrut'ta ele geçen örneklerin hamur renkleri soluk turuncu tonlarındadır. Bunun sebebi Akko'da bulunan kil yatakları

[325]Ok, 2018a, **a.g.k.,**264,265, Kat. no.410, lev.57.
[326]Ok, 2018a, **a.g.k.,**319, Kat. no.484, lev.67.
[327]Duman, 2016, **a.g.k.,**699-706.
[328]Duman, 2018a, **a.g.k.,**352-358.
[329]Duman, 2018c, **a.g.k.,**667-674.
[330]Duman, 2018b, **a.g.k.,**264-269.
[331]Diğer kentlerde bulunan benzer örnekler; Saraçhane'de MS 5-6. yy.a, örnekler için bkz. Hayes, 1992, **a.g.k.,**62; Phokaia'da MS 4-5. yy.a, örnekler için bkz. Fırat, 2013, **a.g.k.,**73, 85. no.17; Efes'te MS Geç 5.yy- erken 6. yy.a, örnekler için bkz. Bezeczky 2013, 170-172, lev.33 no.376,377; Knidos'ta MS 6-7. yy.a, örnekler için bkz. Aslan, 2015, **a.g.k.,**109,110, Fig.14,15; Bodrum Müzesi örnekleri MS 4-6. yy.a, örnek için bkz. Alpözen vd., 1995, **a.g.k.,**lev.8A.8.; Arslan Eyce Taşucu Amphora Müzesi örnekleri MS 5-6. yy.a, örnek için bkz. Şenol, 2009, **a.g.k.,**259; İçel Müzesi örnekleri MS 6-7. yy.a tarihlendirilmiştir, örnekler için bkz. Şenol-Kerem, 2000, **a.g.k.,**89,90, no.10.
[332]Robinson, 1959, **a.g.k.,**115, lev.33, M 334.
[333]Pieri, 2005, **a.g.k.,**137,138.
[334]Pieri, 2005, **a.g.k.,**137; M. Ricci (2007). Elaiussa Sebaste: Context, production & commerce, (Elaiussa Sebaste), Çanaki *BYZAS 7*, (Ed: B. Böhlendorf-Arslan, A.O. Uysal-J. Wittw-Orr), s.172,173.
[335]Pieri, 2005, **a.g.k.,**137.

olmalıdır. Uza'da ele geçen örneklerde ise iki farklı kil rengi tespit edilmiştir. Bu renkler, kırmızımsı kahverengi ve açık kahverengi ya da kırmızımsı sarıdır[336].

Kuzey Filistin ve Güney Fenike sınırlarında kalan alanda üretilmiştir. Amphoranın üretimine ilişkin, Lübnan sınırları içerisinde kıyı kenti olan Horvat Masref ve güneyindeki Uza/Tell Ayadiya'da fırınlar bulunmuştur ve bu fırınların şarap ticareti amacıyla amphora üretmiş olabileceği düşünülmüştür. Ayrıca fırınlardan birinin MS 4. yy sonu 5. yy.ın başlarında kullanımın son bulduğu tespit edilmiştir. Fırın alanları dikkate alındığında bu tip yalnızca Güney Fenike'de özellikle Akko sınırlarında üretilmiş olabileceğini düşündürmektedir. Bu yüzden de Beyrut için önerilen bu formun ana üretim merkezinin Akko olduğu söylenebilir[337].

Genel olarak Akdeniz havzasında dağılımı görülen bu tip, Akdeniz'in batı kesiminde Marsilya[338], Arles[339] ve Ravenna[340], Akdeniz'in doğu kesiminde ise Atina[341], Kıbrıs[342], Bodrum[343], Beyrut[344] ve Berenike[345] gibi kentlerde görülmektedir. MS 5. yy.ın başlarından MS 8. yy.ın başlarına kadar kullanım görmüştür[346].

Tripolis'te Agora M 334 tipi amphoralara ait olduğu tespit edilen 10 parça ele geçmiştir. Parçaların hepsinin çizim ve katalog çalışmaları yapılıp, **Kat. no. 62-71** olarak değerlendirilmiştir. Parçalar Kutsal Alan ve Mozaikli Konut Doğu Sokak'tan bulunmuştur. Tripolis'te gerçekleştirilen kazı çalışmalarında henüz tam profile sahip bir örnekle karşılaşılmamıştır.

Parçaların morfolojik özellikleri incelendiğinde, ağız-boyun-kulp bölümlerinin bir kısmının sağlam olarak ele geçtiği **62-66** numaralı parçalara göre, ağız çapları ortalama 7.8-8.4 cm arasında değişmektedir. Parçaların sağlam kalabilmiş en uç

---

[336]P. Reynolds (2005). Levantine Amphorae from Cilicia to Gaza: A Typology and analysis of regional production trends from the 1st to 7th centuries, *LRCW 1,Vol. II, BAR International Series 1340,* (Ed: J. M. Gurt i Esparraguera-J. Buxeda i Garrigñs-M. A. CauOntiveros), s.571.
[337]Reynolds, 2005, **a.g.k.,**571.
[338]D. Pieri, (1998b). Les amphores du puits de la rue du Bon-Jésus. *Fouilles a Marseille Les mobilliers (I^e^-VIIe siécle apr. J.-C.), Etudes Massaliétes,* 5.**a.g.k.,**Fig.200, no.312.
[339]Congés vd., 1991, **a.g.k.,**Fig.9, no.40.
[340]M.L. Stoppioni Piccoli (1983). Le anfore. *Ravenna e il porto di Classe. Venti anni di ricerche archeologiche tra Ravenna e Classe,* Fig.8.15.
[341]Robinson, 1959, **a.g.k.,**lev.33, no.M334.
[342]C. Diederichs (1980). *Salamine de Chypre IX. céramiques hellénistiques, romaines et byzantines.* Paris: Basım Evi, lev.20, no.210.
[343]G.F. Bass (1982). The Pottery. *Yassi Ada I, a Seventh Century Byzantine Shipwreck,* Fig.8.22, no.P80.
[344]P. Reynolds (1999). Pottery production and economic exchange in 2rd centruy Berytus: some prelimanry observations of ceramic trends from quantified ceramic deposits from the Anglo-Lebanese excavations in Beirut, *Berytus 43,* s.61.
[345]Riley, 1979, **a.g.k.,**Fig.93, no.370.
[346]Pieri, 2005, **a.g.k.,**137.

noktalarından alınan ölçülere göre ise cidar kalınlıkları 0.5-0.7 cm aralığındadır. Üstte hafif sivriltilerek yuvarlaklaştırılmış bir ağız kenarına, dışta üçgenimsi bir çıkıntı oluşturan dudak yapısına ve dudak kenarı altından ya da hemen üstünden başlayan kulp yapısına sahiptirler. Ayrıca parçalar arasındaki bir diğer ortak özellik ise üçgenimsi dudak kenarının iç duvarında görülen içbükey kavistir[347]. Bu ayrıntı **62** numaralı parçada belirsiz bir durumda bulunurken, diğer parçalarda belirgin bir şekilde görülmektedir. Kulplarının korunabilmiş kısımlarına göre kalınlıkları 2 cm, genişlikleri ise 3-4 cm civarındadır. Kulpların üst yüzeylerinde çift dikey olukların varlığı **62** ve **63** numaralı parçalarda görülebilmektedir. Dip-gövde bölümlerinin bir kısmının sağlam kalabildiği **67-71** numaralı parçaların dip çapları 2.4-3 cm arasında değişmekte olup, sağlam kalabilmiş en uç noktalarından alınan ölçülere göre cidar kalınlıkları 0.4-0.5 cm arasındadır. Dipler genel olarak alt tabanda dışa doğru hafif çıkıntı yapar ve içi boştur. Gövdeye doğru çıkıldıkça genişleyen parçaların dış yüzeyinde düzensiz yivler görülmektedir.

Parçaların kil özellikleri incelendiğinde, hamurunun sert, ince gözenekli ve kumsu özellikli bir kile sahip oldukları görülmektedir. Kilde katkısı olarak bol miktarda, ince kireç tanecikleri, az miktarda mika, siyah renkli mineral ve çok ince kum tanecikleri görülmektedir. Parçaların hamur renkleri kırmızı tonlarında(2.5 YR 5/8-2.5 YR 6/6) olup, yüzey renklerinin ise yine hamur renkleri ile aynı olduğu görülmüştür.

Tripolis'te tespit edilen Agora M334 tipi amphoraların buluntu alanlarından ele geçen Sagalassos[348], Foça[349] ve Afrika Kırmızı Astarlı seramiklerine[350] ait masa üstü kabı olarak işlev görmüş olan tabak, kâse ve çanak gibi ithal seramik grupları, Geç Antik Dönem'e tarihlendirilen unguentarium[351] ve oinophoros (matara)[352] buluntuları, MS 4-5. yy.a tarihlendirilen sikke buluntuları[353] ve farklı kentlerdeki karşılaştırma örnekleri[354] dikkate alındığında Tripolis'te Agora M 334 tipi için MS 4-5. yy önerilebilir.

---

[347]Kabın iç duvarında görülen bu içbükey kavisin, kapak ya da tıkaç oturtacak bölümü olduğu söylenebilir.
[348]Ok, 2018a, **a.g.k.,** 264,265,Kat. no.410, lev.57.
[349]Ok, 2018a, **a.g.k.,**310-317, lev.65.
[350]Duman, 2016, **a.g.k.,**699-706.
[351]Duman, 2018a, **a.g.k.,**352-358.
[352]Duman, 2018c, **a.g.k.,**667-674.
[353]Duman, 2018b, **a.g.k.,**264-269.
[354]Farklı kent merkezlerinde ele geçen örneklere baktığımızda; Beyrut'ta MS 4. yy.ın başlarına, örnekler için bkz. Reynolds, 2005, **a.g.k.,**572; Ravenna'da MS 5. yy.a, örnekler için bkz. E. Cırelli (2014). Typology and diffusion of amphorae in Ravenna and Classe between The 5th and the 8th centuries *LRCW 4, Vol. I, BAR International Series 2616, (I),* (Ed: Natalia Poulou-Papadimitriou, Eleni Nodarou-Vassilis Kilikoglou), s.543; Atina'da MS 5-6. yy.a, örnekler için bkz. Robinson, 1959, **a.g.k.,**115, lev.33 M334; Kıbrıs'ta MS 5-6. yy.a, örnekler için bkz. Diederichs, 1980, **a.g.k.,**lev.20, no.210; Side Müzesi'nde sergilenmekte olan tam profile sahip örnek MS 5-7. yy aralığına, örnek için bkz. Dündar, 2012, **a.g.k.,**44,45,

3.1.3.4. Late Roman 5 (LR 5)

Literatürde Late Roman 5 (LR 5) olarak bilinen amphora tipi **(Görsel 27, h)**, farklı araştırmacılar tarından Caesarea 1-3[355], Benghazi LR 4[356], Keay LXVI[357], Class 46[358] olarak da adlandırılmıştır.

LR 5 tipinin genel olarak morfolojik özellikleri; torba gövde, ağız kenarına geçişin hemen omuz üzerinden dikey bir şekilde sağlandığı ve omuzlarda halka kulplara sahip, oval dipli, gövde yüzeyi omuzlardan itibaren yivlendirilmiş ve bazı örneklerde beyaz veya sarımsı renkle yapılmış süslemeli olarak tanımlanmıştır[359]. Söz konusu LR 5 amphoraları için en kapsamlı çalışma Pieri'nin Galya amphoraları için oluşturduğu tipoloji değerlendirmesinde karşımıza çıkmaktadır. Pieri oluşturduğu tipolojide LR 5 amphoralarını, boyutlarına ve gövde yapılarına göre beş alt tipe, bu beş alt tipi de ağız yapılarına ve kapasitelerine göre alt tiplere ayırarak incelemiştir[360].

Tip 1 olarak adlandırılan form kapasitesine göre iki alt gruba ayrılmıştır. Tip 1A torba gövdeli, ağız çapı 8-9 cm arasında değişen, gövde ortası yivlendirilmeyip boya ile süslenmiş, kapasitesi ise 10-13 litre arasındadır. Tip 1B'nin gövdesi piriform bir yapıda, ağız çapı 7 cm, kapasitesi ise 6 litredir. Her iki tipte de ortak özellik olarak sayabileceğimiz dış yüzlerinde süslemelerin bulunmasıdır[361]. Tip 2 olarak adlandırılan form, tıpkı Tip 1'de olduğu gibi kapasitelerine ve gövde yapılarına göre iki alt tipe ayrılmıştır. Tip 2A morfolojik yönden Tip 1A'ya benzer, ancak kapasitesi 30 litre civarındadır. Tip 2B ise kapasite olarak tip 2A'nın yarısı kadar, 15 litre civarındadır[362]. Tip 3 olarak adlandırılan form, küresel bir gövde yapısına sahiptir. Gövde yüzeyi omuzlardan itibaren dibe kadar yivlidir ve taban ovaldir. Kapasite olarak 21-23 litre civarında olan bu tipte nadir örneklerin 18-20 litre olduğu görülmüştür[363]. Tip 4 olarak adlandırılan form, morfolojik yönden Tip 3'e göre daha küçük ve basık bir yapıda, yüzeyi yivli ya da yivsiz piriform gövdeli, dip kısmı ise kubbeli tabanda bazen düzleştirilmiştir. Ağız kenarının yapılarına göre 4A-4B-4C-4D olmak üzere dört alt tipe ayrılmıştır. Ancak

---

Fig.3; Kekova Adası'nda ise MS 5-6. yy aralığına tarihlendirilmiştir, örnekler için bkz. E. Aslan ve U. Orhan (2018). Kekova Adası arkeolojik yüzey/ sualtı araştırması 2017-2018, *TINA 10,* s.111, Fig.10.

[355]Riley, 1975, **a.g.k.,**26-31.

[356]Riley, 1979, **a.g.k.,**223.

[357]Keay, 1984, **a.g.k.,**357,358.

[358]Peacock-Williams, 1986, **a.g.k.,**191,192.

[359]Riley, 1979, **a.g.k.,**223; Peacock-Williams, 1986, **a.g.k.,**191.

[360]Pieri'nin oluşturduğu tipoloji için bkz. Pieri, 2005, **a.g.k.,**114-127.

[361]Pieri, 2005, **a.g.k.,**117,118, Fig.76, Type 1, 1A-1B.

[362]Pieri, 2005, **a.g.k.,**118,119, Fig.76, Type 2, 2A-2B; Fig.77.

[363]Pieri, 2005, **a.g.k.,**119-121, Fig.76, Type 3.

bu tiplerde ağız kenarı yapıları dışında morfolojik olarak bir değişiklik görülmemektedir. Genel olarak 7-8,5 litre kapasiteye sahip olan bu tipte, 4B ve 4D olarak adlandırılan tiplerin bazılarında hacimlerinin 10-15 litre olduğu görülmektedir[364]. Tip 5 olarak adlandırılan form, LR 5'in en geç tipi olarak değerlendirilmiştir. Ancak belirli bir tipolojik ayrım yapılamamıştır. Morfolojik olarak büyük gövdelidir ve tabanın dış yüzeyinde çiçek benzeri süslemelerle karakterize edilmiştir[365].

Genel olarak beş ana tipe ayrılan bu amphoraların hamurları sert ve ince gözeneklidir. Kil ve astar özelliklerinde de farklılıklar olduğu tespit edilmiş olsa da genel olarak turuncumsu ve bej renk tonları hakimdir[366]. Tip 1'in kili, turuncu tonlarında renge sahip, çok kumlu, siyah tanecikli mineral, kalsit, kuvars ve bazen altın rengi mika katkılıdır[367]. Tip 2'nin kili, parlak kırmızı tonlarında bir renge sahiptir ancak yüzey rengi koyu gri renktedir ve kil katkısı Tip 1 ile aynı özelliklere sahiptir[368]. Tip 3'ün kili, parlak turuncu ve açık bej tonlarında değişmektedir ve yoğun şekilde kumludur. Kuvars ve kalsit katkıları bulunmaktadır. Dış yüzey her zaman hamur rengiyle aynıdır ve pudralı bir yapıya sahiptir[369]. Tip 4'ün kili pembemsi bej ya da kırmızımsı kahverengi renk tonlarındadır ve kireç tanecikleri katkı olarak görülür[370]. Tip 5 için karakterize edilmiş bir kil yapısı bulunmamaktadır[371].

LR 5 amphoralarının içinde çoğunlukla şarap taşındığı görüşü kabul görse de[372], zeytinyağı, su gibi sıvı maddelerin yanı sıra buğday, yer fıstığı, balık sosu, kurutulmuş meyve gibi gıda maddelerinin de taşınmış olabileceği gibi farklı görüşler bulunmaktadır[373].

---

[364]Pieri, 2005, **a.g.k.,**121-122, Fig.76, Type 4; Fig.79.
[365]Pieri, 2005, **a.g.k.,**122, Fig.76, Type 5.
[366]Riley, 1979, **a.g.k.,**223; Pecock-Williams, 1986, **a.g.k.,**192; M. Bonifay ve F. Villedieu (1989). Importations d'amphores orientales en Gaule (V^{e}-VIIe siécles). *Recherches sur la céramique byzantine. (suppl. Au BCH, XVIII)*, Paris: s.29; Bonifay-Pieri, 1995, **a.g.k.,**112; P. Reynolds (2003). Pottery and the Economy in 8th century Beirut: An Umayyad assemblage from the Roman Imperial bath (Bey 045). *VIIe Congrés International sur la Céramique Médiévale en Méditerranée, Thessaloniki (11-16 Octobre 1999)*, Athens: Basım Evi, s.9; N. Rauh, C. Autret, J. Lund (2013). Amphora design and marketing in antiquity. Kauf, Konsum und Märkte. *Phillippika, Marburger altertumskundliche Abhandlungen 59*, Wiesbaden: Basım Evi, s.161.
[367]Pieri, 2005, **a.g.k.,**116.
[368]Pieri 2005, **a.g.k.,** 119.
[369]Pieri 2005, **a.g.k.,** 120.
[370]Pieri 2005, **a.g.k.,**121.
[371]Pieri 2005, **a.g.k.,** 122.
[372]Riley, 1979, **a.g.k.,**223; Keay, 1984, **a.g.k.,**358; Pecock-Williams, 1986, **a.g.k.,**191.
[373]Pieri, 2005, **a.g.k.,**125.

LR 5 amphoralarının ana üretim bölgesinin Filistin olduğu, ancak görülen farklı tip ve kil özelliklerinden dolayı hem Filistin'de hem de Mısır'da bulunan farklı kent merkezleri tarafından üretildiği ileri sürülmektedir[374].

LR 5 amphoralarının üretim tarihi hakkındaki genel görüş MS 1-8. yy aralığıdır. Torba formlu bu tipin yoğun bir şekilde üretilip ticaretinin gerçekleştirildiği tarih ise MS 4-8. yy.dır[375].

Geç Roma Dönemi'nde, Doğu Akdeniz üretimi en çok dağıtımı yapılan tiplerden biri olan LR 5 amphoralarının[376] dağılım alanları genel olarak; Doğu Akdeniz, Kuzey Afrika, Batı Akdeniz, Balkanlar, Karadeniz ve Batı Anadolu'da tıpkı LR 4 amphoralarında olduğu gibi birçok bölgede karşımıza çıkmaktadır. Bu kentler arasında Atina[377], Ravenna [378], Caesarea[379], Argos[380], Korinth[381], Capidava[382], Sacidava[383], Khios[384], Pella[385], Beyruth[386], Bingazi (Berenice)[387] gibi kentlerin dışında Anadolu'da da Saraçhane[388], Smyrna[389], Myndos[390], Kekova[391], Phaselis[392], Tarsus[393], Bodrum[394] ve Anemurium[395] gibi kentler sayılabilir.

Tripolis'te LR 5 tipi amphoralara ait olduğu tespit edilen 5 parça ele geçmiştir ve parçaların hepsinin çizim ve katalog çalışmaları yapılıp, **Kat. no. 72-76** olarak

---

[374]Riley, 1979, **a.g.k.,**223; Keay, 1984, **a.g.k.,**358; Pecock-Williams, 1986, **a.g.k.,**191; Bonifay-Villedieu 1989, **a.g.k.,**29-31; Bonifay-Pieri 1995, **a.g.k.,**112,113; Reynolds, 2003, **a.g.k.,**9,10; Pieri, 2005, **a.g.k.,**124. Pieri, tipin kökeni hakkında kapsamlı bir araştırma yaparak üretimde bulunan, Judea ve Caesarea kentlerini ana üretim merkezi olarak belirtmiş, Kathisma, Akko, Khirbet Aiyadiya, Celile, Scythopolis (Beisan), Jerash, Pella, Samaria gibi diğer kent merkezlerinde de üretim olduğunu vurgulamıştır. Bkz. Pieri, 2005, **a.g.k.,**124,125.
[375]Pieri 2005, **a.g.k.,** 114-124.
[376]Rauh vd., 2013, **a.g.k.,**161.
[377]Robinson, 1959, **a.g.k.,**68, 115, lev.15,32,K 108,M329-M330.
[378]Stoppioni-Piccoli, 1983, **a.g.k.,**139, no.8.18.
[379]Riley, 1975, **a.g.k.,**Type 1.
[380]Aupert, 1980, **a.g.k.,**439-441, Fig.45, no.321,329.
[381]C.K. Williams, J. MCIntosh, J.E. Fisher (1974). Excavations at Corinth, 1973. *Hesperia, 43,1,* s.32, lev.8, no.50.
[382]C. Scorpan (1976). Origini si linii evolutive in ceramica romano-bizantina (sec. IV-VII) din Spatiul Mediteranean si Pontic. *Pontic, 9,* s.159.
[383]Opait, 1996, **a.g.k.,**209, lev.10, no.1,2.
[384]C.K. Williams ve O.H. Zervos (1983). Corinth 1982: East of the Theater. *Hesperia, 52/1,* lev.11, no.81.
[385]Smith, 1973, **a.g.k.,**232-234.
[386]Opait, 1996, **a.g.k.,**209.
[387]Riley, 1979, **a.g.k.,**223,224, Fig.92, Kat. no.D357-358.
[388]Hayes, 1992, **a.g.k.,**65,66, Fig.48, no.172,173, Type 8.
[389]Karcı-Ağlar, 2015, **a.g.k.,**325-332, Kat. no.336-345.
[390]Gülsefa, 2015, **a.g.k.,**58, Kat. no.120.
[391]Orhan, 2018, **a.g.k.,**50,51, Kat. no.29, Fig.37.
[392]Orhan, 2017, **a.g.k.,**143, Fig.3,4.
[393]N. Baydur (1983). Tarsus-Dönükta kazısı, *1. AST,* s.281, lev.27.
[394]Alpözen vd., 1995, **a.g.k.,**no.1.11.81.
[395]Williams, 1989, **a.g.k.,**Fig.61, no.577.

değerlendirilmiştir. Parçalar, Kutsal Alan olarak adlandırılan yapıda bulunmuştur. Tripolis'te gerçekleştirilen kazı çalışmalarında henüz tam profile sahip bir örnekle karşılaşılmamıştır. **72** numaralı parça ağız-gövde, **73-76** numaralı parçalar ise kulp-gövde kısımlarından oluşmaktadır.

Tripolis'te değerlendirmeye alınan parçalar, Pieri'nin LR 5 amphoraları için oluşturduğu tipoloji çalışması dikkate alarak yapılmıştır. Bu bağlamda morfolojik özellikleri incelendiğinde, 11 cm çapındaki ağız kenarı düzleştirilmiş, dışa doğru kalınlaştırılmıştır. Kısa boyunlu ve boyundan hemen içbükey kavisle geçilen omuzlardan itibaren yivlendirildiği görülmektedir. Boyunda hamur tortularının bulunduğu **72** numaralı parçanın Tip 3'e, aynı zamanda **73-76** numaralı kulp-gövde parçalarının da mevcut durumlarına göre yine Tip 3'e ait olduğu tespit edilmiştir. Söz konusu **72** numaralı parçanın hamuru bej tonlarında (7.5 YR 6/6) bir renge ve sert yapılı, ince gözenekli, kumsu bir kile sahiptir. Kil içeriğinde ise küçük tanecikler halinde kireç parçacıkları, az miktarda mika ve kuvars bulunmaktadır. **74** ve **75** numaralı parçaların dış yüzeylerinde sık aralıklı yivler bulunmaktadır. Parçaların kil renkleri turuncu tonlarındadır (2.5 YR 5/8 - 2.5 YR 6/8) ve hamuru sert, ince gözenekli ve kumsu bir yapıya sahiptir. Siyah renkli kuvars, mika ve küçük tanecikli kireç parçacıkları kil katkısı olarak görülmektedir. **73** ve **76** numaralı parçalarda görülen kil rengi ise kırmızımsı kahverengi tonlarında (5 YR 6/6 – 5 YR 7/6) hamuru sert, ince gözenekli bir yapıda, küçük tanecikli taşçık, kireç ve mika katkılıdır.

Tripolis'te tespit edilen LR 5 tipi amphoraların buluntu alanlarından ele geçen Sagalassos[396], Foça[397] ve Afrika Kırmızı Astarlı seramiklerine[398] ait masa üstü kabı olarak işlev görmüş olan tabak, kâse ve çanak gibi ithal seramik grupları, Geç Antik Dönem'e tarihlendirilen unguentarium[399] ve oinophoros (matara)[400] buluntuları, MS 4-5. yy.a tarihlendirilen sikke buluntuları[401] ve farklı kentlerdeki karşılaştırma örnekleri[402] dikkate alındığında Tripolis'te LR 5 amphoraları için MS 4-5. yy önerilebilir.

[396]Ok, 2018a, **a.g.k.,** 264,265, Kat. no.410, lev.57.
[397]Ok, 2018a, **a.g.k.,**310-317, lev.65.
[398]Duman, 2016, **a.g.k.,**699-706.
[399]Duman, 2018a, **a.g.k.,**352-358.
[400]Duman, 2018c, **a.g.k.,**667-674.
[401]Duman, 2018b, **a.g.k.,**264-269.
[402]Farklı kentlerde bulunan benzer örnekler Smyrna'da MS 5-6. yy.a, örnekler için bkz. Karcı-Ağlar, 2015, **a.g.k.,**325-332, Kat. no.336-345; Myndos'ta MS 6. yy.a, örnekler için bkz. Gülsefa, 2015, **a.g.k.,**58, Kat. no.120; Phaselis'te MS 6-7. yy.a, örnekler için bkz. Orhan, 2017, **a.g.k.,**143, Fig.3,4; Kekova'da MS 6-7. yy.a, örnekler için bkz. Orhan, 2018, **a.g.k.,**50,51, Kat. no.29, Fig.37; Marmaris Müzesi'nde MS 6-8. yy.a,

3.1.3.5. Late Roman 7 (LR 7)

Late Roman 7 (LR7) olarak bilinen bu tip **(Görsel 27, ı)**, farklı araştırmacılar tarafından Egloff 173-177[403], Benghazi Late Roman 6[404], Class 52[405] gibi farklı isimlerle de adlandırılmıştır.

Late Roman 7 (LR 7) amphoralarının morfolojik özellikleri düz ağız, uzun silindirik boyun, konik sivri uçlu bir dip ve havuç formunda bir gövde ile karakterize edilebilir[406]. Ancak araştırmacılar gövde yapısındaki farklılıklardan dolayı LR 7 amphoraları için alt tipler tanımlamışlardır[407]. Bu tanımlamalara göre genel olarak iki alt tipten bahsedilmektedir. Tip A; uzun boyunlu ve keskin omuz hattına sahip dik ağız kenarlı, konik gövdeli ve kalın sivri uçludur. Omuz üzerinde ve gövdede kalın yivler bulunur. Tip B; kısa boyunlu, uzun konik gövdeli, kulplar boyundan omuz üzerine bağlanmış, dip kısmında "*helezon*" yivler bulunur[408].

LR 7 amphoralarının kil özellikleri, Nil siltinden yapılan, çikolata-kahverengi olarak tanımlanan bir renk tonu (7.5 YR 5/4, 10 YR 4/4), hamuru orta sert, pürüzlü olarak tanımlanmıştır. Kil katkısı olarak ise, çoğunlukla kum, taşçık, mika ve kireç tanecikleri görülürken, bazı örneklerde organik (saman-ot) katkıda bulunmaktadır[409]. Bazı örnekler koyu kırmızı bir renkte, hamuru sert yapılı ve ince gözenekli, mika katkılı olarak bulunmaktadır[410]. Ortalama kapasitesi 6 litre civarında olan bu amphoraların Hermopolis örneklerinin bazılarında 3.6 ve 8.6 litre kapasiteye sahip oldukları da görülmüştür[411].

örnekler için bkz. Şenol, 2003, **a.g.k.,**124-127, no.48; Silifke Müzesi'nde MS 6. yy.a tarihlendirilmiştir, örnekler için bkz. Alkaç, 2013, **a.g.k.,**116,117, Fig.12.

[403]Egloff, 1977, **a.g.k.,**114,115.

[404]Riley, 1979, **a.g.k.,**224,225.

[405]Peacock-Williams, 1986, **a.g.k.,**204-207.

[406]R. Tomber ve D. Williams (2000). Egyptian amphorae in Britain and the western provinces. *Britannia, Vol. 31*, s. 45.

[407]Egloff, 1977, **a.g.k.,**115; Peacock-Williams, 1986, **a.g.k.,**206; Empereur-Picon, 1989, **a.g.k.,**244; Hayes, 1992, **a.g.k.,**66; C. Panella (1993). Merci e scambi nel Mediterraneo tardoantico. *Storia di Roma.* 3.2. *I luoghi, le culture*, Turin, s.666; Tomber-Williams, 2000, **a.g.k.,**45.

[408]Riley, 1979, **a.g.k.,**225; Peacock-Williams, 1986, **a.g.k.,**204; Tomber-Williams, 2000, **a.g.k.,**43. Bazı araştırmacılar bu alt tip tanımlarını söz konusu LR 7 Amphoralarının kronolojik tipolojisinin oluşumu için yetersiz bulsalar da ayrımı yapılan bu iki ana tipi esas alarak farklı çalışmalarda bulunmuşlardır. Pieri, 2005, **a.g.k.,**129; D. Dixneuf (2017). Amphores et céramiques communes en Moyenne-Égypte au VIIe siécle apr. J.-C. *LRCW 5-2,* s.950-952.

[409]Riley, 1979, **a.g.k.,**224; Peacock-Williams, 1986, **a.g.k.,**205; G. Majherek (1992). The Late Roman ceramics from the sector "G" (Alexandria 1986-1987). *ÉtTrav 16*, s.105; Tomber-Williams, 2000, **a.g.k.,**41; Pieri, 2005, **a.g.k.,**129. Ayrıca petrolojik analiz sonucu için bkz. Peacock-Williams, 1986, **a.g.k.,**205.

[410]Pieri, 2005, **a.g.k.,**129.

[411]Tomber-Williams, 2000, **a.g.k.,**45; L. Bavay (2007). Les amphores d'une anachrote copte de la montagne Thébaine. *CCE 8,* s.392.

LR 7 amphoralarının içinde ne taşındığına dair ortaya atılan genel görüş şarap olmuştur[412]. Bunun kanıtı olarak ise ele geçen örneklerin iç yüzeylerinde bulunan reçine kalıntıları ve MS 5-6. yy.dan kalma bir papirüste bulunan yazılı kaynak gösterilmektedir[413].

Söz konusu LR 7 amphoralarının üretim bölgesine ilişkin, kil özelliklerinden yola çıkılarak yapılan çalışmalarda, kilinin Orta Mısır ve Nil Vadisi'nde görülen karakteristik silt içeren toprak özellikleri taşıdığı ve bu bağlamda da yapılan atölye çalışmalarında, Oxyrhynchos (Behnasa)[414], Hermoupolis Magna (Ashmunein)[415], Antinoopolis (Şeyh Abada)[416], Akoris (Tehneh El-Gebel), Edfa[417] ve Mariout gibi farklı yerleşimlerde büyük boyutlarda amphora üretim fırınlarının olduğu tespit edilmiş ve bu merkezlerde üretim olduğu söylenmektedir[418]. Bunun dışında kırmızı renkli ve mikalı bir başka kil çeşidi bulunan örneklerin ise olasılıkla aşağı Nubia ve özellikle Kuzey Aswan yerleşimlerinde üretilmiş olabileceğinden bahsedilmektedir[419].

Söz konusu LR 7 amphoralarının dağılımı özellikle Mısır ve İskenderiye'de yoğunlaşmıştır. Kartaca, Benghazi, Nubia, Levant Bölgesi yerleşimleri ve Yunanistan gibi kent merkezlerinin yanı sıra, İtalya, Roma, Güney Fransa, Arles, Ravenna, Marsilya, İspanya gibi batı bölgelerinde bulunan kentlerde de görülmektedir[420]. LR 7 amphoraları genel olarak MS 4. yy.ın sonlarından 7. yy.ın sonlarına kadar üretim görmüştür[421].

Tripolis'te LR 7 olarak tespit edilen toplam 29 parça bulunmaktadır. Bu parçalardan 11 adetinin çizim ve katalog çalışmaları yapılıp **Kat. no. 77-87** olarak değerlendirilmiştir. Parçalar, Mozaikli Konut, Kutsal Alan ve Kemerli Yapı olarak adlandırılan farklı mekanlardan bulunmuştur. Yapılan kazı çalışmalarında forma ait henüz sağlam bir eserle karşılaşılmamıştır.

LR 7 olarak değerlendirdiğimiz parçalardan **77**, **78** ve **79** numaralı parçalar ağız-boyun-kulp, **80-87** numaralı parçalar ise dip-gövde bölümünden oluşmaktadır.

---

[412]Riley, 1979, **a.g.k.,**225; Peacock-Williams, 1986, **a.g.k.,**204; Pieri, 2005, **a.g.k.,**132; Bezeczky, 2013, **a.g.k.,**172.
[413]Riley, 1979, **a.g.k.,**225; Pieri, 2005, **a.g.k.,**132.
[414]Empereur-Picon, 1989, **a.g.k.,**244.
[415]D.M. Bailey (1982). Four froups of Late Roman pottery. *Ashmunein (1981), OP 41*, s.15-17.
[416]P. Ballet, vd. (1991). Artisanat de la céramique dans l'Égypte romaine tardive et byzantine. Prospections d'ateliers de potiers de Minia á Assouan. *CCE 2*, s.136.
[417]Ballet vd., 1991, **a.g.k.,**140.
[418]Tomber-Williams, 2000, **a.g.k.,**45; Pieri, 2005, **a.g.k.,**129.
[419]Pieri, 2005, **a.g.k.,**129.
[420]Peacock-Williams, 1986, **a.g.k.,**204; Tomber-Williams, 2000, **a.g.k.,**46,48; Pieri, 2005, **a.g.k.,**132; Bezeczky, 2013, **a.g.k.,**172.
[421]Peacock-Williams, 1986, **a.g.k.,**204; Pieri, 2005, **a.g.k.,**129; Bezeczky, 2013, **a.g.k.,**172.

Parçaların morfolojik özellikleri incelendiğinde, **77** numaralı parçada, ağız kenarı üstte yuvarlaklaştırılmış ve boyun düz silindirik bir formdadır. Kulplar ağız kenarından bağlanmıştır ve oval kesitlidir. 12 cm ağız çapına sahip olan parçanın büyük bir bölümü kırıktır. **78** ve **79** numaralı parçalarda ağız kenarları üstte yuvarlaklaştırılmış badem şeklinde bir profile sahiptir. İç duvarda içbükey bir kavisle tıpa veya kapak oturtacak bölüm oluşturulmuştur. Düz inen boyun silindirik formdadır. Kulplar ağız kenarından kalın bir bağlantı ile tutturulmuş, boyuna doğru inmektedir. Dip-gövde bölümü sağlam kalabilmiş olan parçalarda görülen farklılıklardan dolayı bazı özellikler sıralanabilir. Bunlardan birincisi **80**, **81** ve **82** numaralı parçalarda, uzun boyutlu yüzeyinde helezon şeklinde düzensiz yivler bulunan içi dolu yapıda bir diptir. Gövdeye geçişte cidar kalınlığı incelir (0.5-0.7 cm) ve gövde başlangıcından itibaren oluk şeklinde yivler görülmektedir. İkinci olarak **83**, **84** ve **85** numaralı parçalarda, dip kısmı kısa ve kalın, içi dolu bir yapıdadır. **83** ve **84** numaralı parçaların yüzeyinde düzensiz helezon şeklinde yivler görülürken, **85** numaralı parçanın yüzeyi düzdür. İlk gruba göre cidar biraz daha kalındır (1.2 cm). Üçüncü olarak, **86** ve **87** numaralı parçalarda, topaç şeklinde bir dip görülmektedir. **86** numaralı parçada altta yuvarlaklaştırılmış oval kesit görülürken, **87** numaralı parça üçgenimsi uzatılmış bir profil sergilemektedir.

Parçaların killerinin genel olarak ortak özelliklere sahip olduğu tespit edilmiştir. Hamur yapılarının orta sertlikte ve yer yer gözenekli olduğu görülmüştür. Genel olarak kahverengi tonlarında (7.5 YR 4/6-5/4-5/6) bir renge sahip olan kilde, kuvars, kireç, küçük boyutlu taşçık ve kum, kil katkısı olarak bulunurken, **78** ve **79** numaralı parçaların kil katkılarında, organik (ot-saman) katkı izleri ve büyük parçacıklar halinde tuğla veya seramik kırıkları gözlemlenmiştir. **80** ve **82** numaralı parçalın kil renklerinde fırınlamadan dolayı gri tonlarında bir renk değişimi takip edilebilir.

Tripolis'te tespit edilen LR 7 tipi amphoraların buluntu alanlarından ele geçen Sagalassos[422], Foça[423] ve Afrika Kırmızı Astarlı seramiklerine[424] ait masa üstü kabı olarak işlev görmüş olan tabak, kâse ve çanak gibi ithal seramik grupları, Geç Antik Dönem'e tarihlendirilen unguentarium[425] ve oinophoros (matara)[426] buluntuları, MS 4-5. yy.a

[422]Ok, 2018a, **a.g.k.,**264-265, Kat. no.410, lev.57.
[423]Ok, 2018a, **a.g.k.,**310-317, lev.65.
[424]Duman, 2016, **a.g.k.,**699-706.
[425]Duman, 2018a, **a.g.k.,**352-358.
[426]Duman, 2018c, **a.g.k.,**667-674.

tarihlendirilen sikke buluntuları[427] ve farklı kentlerdeki karşılaştırma örnekleri[428] dikkate alındığında, Tripolis'te LR 7 amphoraları için MS 4. yy.-7. yy.ın başları önerilebilir.

3.1.4. Karadeniz Üretimi Amphoralar

Karadeniz kökenli amphoralardan biri olan ve Sinop merkezli üretimi saptanan *Kuzmanov 9* tipi amphoralar, yapılan tipoloji araştırmaları sonucunda Tripolis'te de tespit edilmiştir. Tek örnekle temsil edilen Tripolis buluntusu Mozaikli Konut yapısından ele geçmiş olup, **Kat. no. 88** olarak değerlendirilmiştir.

3.1.4.1. Kuzmanov 9

Kuzmanov 9 olarak literatürde yer alan bu amphora tipinin **(Görsel 28, a)** tipolojik olarak değerlendirilmesi hakkında kesin bir tanımlama yapılamamıştır. İlk olarak G. Kuzmanov[429] ve daha sonra da A. Zemer[430] tarafından "havuç biçimli gövdeli" amphoralar olarak tanımlanmıştır. J. Y. Empereur ve M. Picon tarafından "Seleukia 1 no'lu" amphora olarak değerlendirilmiştir[431].

Kuzmanov 9 amphora tipinin morfolojik ve kil özellikleri incelendiğinde, basit ya da makara oluklu ağız yapısına, uzun ve silindirik bir boyuna, boynun alt kısmından omuz üzerine bağlanan kulplara, omuzlardan geniş ve dibe doğru konik bir daralmayla sivri dipli olarak son bulan, havuç formlu gövde yapısına sahip olduğu söylenebilir[432]. Sert bir hamur yapısına sahip olan bu tipin kilinde, mika ve tanecik[433] katkıları görülebilir[434]. Bu tip amphoralarda ne taşındığı hakkında genel bir bilgi olmasa da form ve tip itibariyle zeytinyağı ve şarap taşınmış olması muhtemeldir[435].

---

[427]Duman, 2018b, **a.g.k.,**264-269.
[428]Farklı kent merkezlerinde ele geçen örneklere baktığımızda, Beyrut'ta MS 6-7. yy.a, örnekler için bkz. Reynolds, 2003, **a.g.k.,**732, Fig.1.13-14; Apamea (Suriye)da MS 6-7. yy.a, örnekler için bkz. A. Vokaer (2017). Late Roman amphorae from Apamea, Syria. *LRCW 5-2,* s.783, Fig.5.2-4; Alexandria'da 6-7. yy.a, örnekler için bkz. Majherek, 1992, **a.g.k.,**105,106, Kat. no.58,59; Elauissa Sebaste'de MS 6-7. yy.a, örnekler için bkz. Ricci, 2007, **a.g.k.,**173; Kekova'da MS 6-7. yy.a, örnekler için bkz. Orhan, 2018, **a.g.k.,**52,53, Kat. no.30, Fig.38; Smyrna Agorası'nda MS 4-7. yy.a tarihlendirilmiştir, örnekler için bkz. Karcı-Ağlar, 2015, **a.g.k.,**363-368, Kat. no.351-357.
[429]Kuzmanov, 1973, **a.g.k.,**17.
[430]Zemer, 1978, **a.g.k.,**49.
[431]Empereur-Picon, 1989, **a.g.k.,**232.
[432]Bezeczky, 2005, **a.g.k.,**210.
[433]Monokristal ve polikristal kuvars, demir oksit, bazen volkanik kayaç parçacıkları ve mineraller görülmektedir. Bilgi için bkz. Bezeczky, 2013, **a.g.k.,**176, no.403.
[434]Bezeczky, 2005, **a.g.k.,**210.
[435]Bezeczky, 2005, **a.g.k.,**210.

J. Y. Empereur ve M. Picon, Suriye'deki Seleukeia Pieria atölyesini üretim yeri olarak gösterir[436]. M. Sciallano ve P. Sibella bu amphoraları LR 7 olarak değerlendirmiş[437] ve Mısır'da üretilen Kellia 177 amphoraları ile ilişkilendirmişlerdir[438]. A. Opait ise iki çeşit amphoradan bahsetmektedir ve E- Id grubu bu tiple ilişkilendirilebilir ve Suriye'deki üretimin varlığını kanıt olarak göstermektedir[439]. Y. Garlan ve D. Kassab Tezgör tarafından ise Sinop Demirci atölyelerinde üretildikleri ileri sürülmüştür ve buradaki atölyeyi kanıt olarak göstermiştir[440]. Sinop/Demirci'de bulunan atölyelerde üretilen havuç formlu amphoraların da bu gruba dâhil olduğu söylenebilir[441].

Araştırmacılar tarafından yapılan tipolojik tarihlemelerde Kuzmanov; MS 5-6. yy aralığına[442], Zemer, Empereur ve Picon; MS 3-4. yy aralığına[443], Sciallano ve Sibella; MS 4-7. yy aralığına[444], Y. Garlan ve D. Kassab Tezgör ise 2-4. yy aralığına tarihlemektedir[445]. Bu tip Lübnan, Mısır, Bulgaristan ve Romanya[446] dışında, Anadolu'da; Efes[447], Bodrum[448] ve Tarsus[449] gibi merkezlerde de bulunmaktadır.

Tripolis'te Kuzmanov 9 olarak tespit edilen tek örnek bulunmaktadır ve **Kat. no 88** olarak değerlendirilerek tez kapsamına dahil edilmiştir. Mozaikli Konut yapısından ele geçen örnek yapılan kazı çalışmalarında çok parçalı olarak bulunmuştur. Ancak yapılan restorasyon çalışması ile tek parça haline getirilerek tam profil oluşturulmuştur[450].

---

[436]Empereur-Picon, 1989, **a.g.k.,**232.
[437]M. Sciallano ve P. Sibella (1994). *Amphores. Comment les identifier* ? Aix-en-Provence; P. Sibella (2002). The George McGhee amphora collection at the Alanya Museum, Turkey. *The INA Quarterly, Vol. 29, (suppl. 1)*, s.14, Fig.19. Ayrıca farklı araştırmacılar da LR 7 amphora grubu içerisinde değerlendirmiştir bkz. N. Rauh vd. (2013). Amphora Design and Marketing in Antiquity. *PHILIPPIKA, Marburger altertumskundliche Abhandlungen 59.* (Ed.) J. Hengstl, T. Mattern, R. Rollinger, K. Ruffing, O. Eitthuhn. Harrassowitz Verlag, Wiesbaden s. 179, Im. 12.
[438]Peacock-Williams, 1986, **a.g.k.,**204,205.
[439]Opait, 1996, **a.g.k.,**210.
[440]Y. Garlan ve D. Kassab Tezgör (1996). Prospection d'ateliers d'amphores et de céramiques de Sinope. *Anatolia Antiqua 4*, s.331.
[441]Bezeczky, 2013, **a.g.k.,**176.
[442]Kuzmanov, 1973, **a.g.k.,**17.
[443]Zemer, 1978, **a.g.k.,**49; Empereur-Picon, 1989, **a.g.k.,**232.
[444]Sciallano-Sibella, **a.g.k.,**1994.
[445]Garlan-Kassab Tezgör, 1996, **a.g.k.,**331.
[446]Bezeczky, 2005, **a.g.k.,**210.
[447]Bezeczky, 2005, **a.g.k.,**210, lev.4, no.33,34; Bezeczky, 2013, **a.g.k.,**176, lev.36, no.402,403, lev.48, no.626, lev.56, no.9.
[448]Alpözen vd., 1995, **a.g.k.,**69.
[449] F.F. Jones (1950). The Pottery. *Excavations at Gözlü Kule, Tarsus I, The Hellenistic and Roman Periods,* Princeton University Press, s.278, lev.166, no.831.
[450]Bu tip daha önceki yıllarda Kazı Başkanı tarafından Tripolis amphora buluntuları üzerine yapmış olduğu makale çalışmasında da Kuzmanov 9 olarak ele alınmıştır; değerlendirme için bkz. Duman, 2017b, **a.g.k.,**752,753, Type 5, Fig.5,21.

Parçanın morfolojik özellikleri incelendiğinde; ağız kenarı dudak kenarından dışa çekilerek üçgen formunda kalınlaştırılmış, dudak kenarı üzerinde içbükey kavisle oluk oluşturulmuştur. Genel olarak geniş bir ağız yapısına (8.9 cm), gövdeye doğru genişleyen uzun silindirik bir boyuna sahiptir. Boyundan gövdeye geçiş yumuşaktır. Omuz üzerinde genişleyen form dibe doğru sivrilerek daralmaktır. Boyun ortasından başlayan kulp, dar aralıklıdır ve omuz üzerine bağlanmıştır. Formun genel özelliği olarak omuzlardan gövde altına kadar "havuç" biçiminde bir forma sahip olduğu görülmektedir. Parçanın boyun ortasında ve alt gövdede, muhtemelen hamur daha tam kurumadan oluşan çöküntüler izlenebilmektedir. Kabın, sert, ince gözenekli ve sıkı yapılı bir hamuru vardır. Kili açık kırmızımsı kahverengi (2.5 YR 6/4) tonlarında olup, iç ve dış yüzeyi hamur renginde bırakılmıştır. Kilde, az miktarda mika, bol miktarda ince parçacıklar halinde kireç, kuvars ve büyük-küçük tanecikler halinde demir oksit katkısı görülmektedir. Ayrıca kabın yüzeyinde de demir oksit ve iri kireç parçacıkları yer yer görülebilmektedir. Parçanın hamurunda görülen demir oksit ve büyük parçacıklar halinde görülen kireç katkısı, bu örneğin Sinop merkezli üretilmiş olabileceğini düşündürmektedir[451] **(Görsel 22)**.

Tripolis'te bu tipe ait olan örneğin ele geçtiği alanda ortaya çıkarılan sikke yoğunluğunun MS 4-5. yy.a ait olması[452], yapının kullanım evrelerine dair tespit edilen MS 4-5. yy kalıntıları[453] ve diğer kentlerde görülen karşılaştırma örnekleri dikkate alındığında[454], Tripolis'te Kuzmanov 9 tipi için MS 4-5. yy önerilebilir.

[451]Bu tip aynı zamanda Sinop amphoraları dahilinde Varyant C Snp III-1b'ye karşılık gelmektedir. Örnek için bkz. D. Kassab Tezgör (2009). Typologie des Amphores Sinopeennes Entre le IIe-IIIe s. Et le VIe s. Ap. J.-C. *Les Fouilles et le Materiel de L'atelier Amphorique de Demirci Pres de Sinope, Varia Anatolica XX,* Paris, s. Pl. 19, n.4.

[452]Duman-Baysal, 2014, **a.g.k.,**242-244; Duman-Koçyiğit, 2019, **a.g.k.,**89,136, Fig.124.

[453]Duman-Koçyiğit, 2019, **a.g.k.,**91-95.

[454]Farklı kent merkezlerinde bulunan örnekler; Efes'te MS 4-7. yy.a, örnekler için bkz. Bezeczky, 2013, **a.g.k.,**176, lev. 36, no.402,403, lev.48, no.626, lev.56, no.9; Kelenderis'te MS 5. yy.a, örnekler için bkz. Tekocak-Zoroğlu, 2013, **a.g.k.,**114-116. Fig.10,138; Alanya Müzesi örneği MS 3-4. yy.a, örnek için bkz. Sibella, 2002, **a.g.k.,**14, Fig.19a-c; Sinop örnekleri MS 4. yy.ın ikinci yarısı-5. yy.a, örnekler için bkz. D. Kassab Tezgör, S. Lemaitre, D. Pieri (2003). La collection d'amphores D'İsmail Karakan a Sinop. *Anatolia Antiqua XI,* s.177, lev.IV, Inv.17; Atina örnekleri MS 4. yy.ın ikinci yarısı-5. yy.a, örnekler için bkz. A. Opait (2010). Sinopean, Heraklean and Chersonesan "Carrot" Amphorae. *Ancient Civilizations from Scythia to Siberia, 16, BRILL*, s.113, Fig. s. 11. a, b, c, Inv. no.P31364,125; Beyrut örnekleri MS 5. yy.a tarihlendirilmiştir, örnekler için bkz. P. Reynolds (2010). Aspecte ale vietti economice din provincia Scythia (secole IV-VI p.CH.). Productia ceramicii locale si de import-economical life's aspects in the Scythia Minor province (4th-6th c. A.D.). The local and import ceramics production. *Bibliotheca Thracologica 16,* Bucarest, s.94, Fig.5a.

3.1.5. Adalar-Ege Üretimi Amphoralar

Adalar ve Ege kökenli amphoralardan biri olan ve Samos merkezli üretimi saptanan *Agora M273* tipi amphoralar, yapılan tipoloji araştırmaları sonucunda Tripolis'te de tespit edilmiştir. Parçalar Kemerli Yapı, Agora, Hierapolis Caddesi, Tonozlu Yapı ve Mozaikli Konut gibi farklı kazı alanlarından ele geçmiş olup, **Kat. no. 89-112** olarak değerlendirilmiştir.

3.1.5.1.Agora M 273

Agora M 273 olarak adlandırılan bu tip **(Görsel 28, b)**, farklı araştırmacılar tarafından, Zemer 42[455], Samos Cistren[456], Robinson M 273[457], Opait C III-1[458] ve LR 8[459] olarak da adlandırılmıştır.

Agora M 273 tipi amphoraların genel morfolojik özellikleri, ucu yuvarlatılmış dışa çekik ağız kenarı, dışbükey profilli silindirik boyun, hemen ağız kenarı altından boyuna bağlanıp omuz üzerinde birleştirilen, küçük yassı kulp, yivli silindirik gövde ve alta doğru daralan içi dolu küçük konik kaide olarak tanımlanmaktadır[460]. Kulpun boyun ve omuzdaki bağlantı noktasının iç cidarında parmak izi girintileri bulunabilir[461]. Boyutları 66-68 cm arasında değişmektedir. Gövde çapları 35-42 cm arasındadır[462]. Pieri'nin LR 8 tipi altında değerlendirdiği bu tipin alt tiplerinin olduğu, ancak sadece boyut ve hacimsel olarak farklılıkların bulunduğundan bahsedilir[463].

Tipte görülen kil özellikleri incelendiğinde, koyu kırmızı ve kahverengi-bej ve turuncu gibi farklı kil renkleri, bol mika, siyah renkli kuvars ve açık renkli kalsit kil katkısı olarak görülmektedir[464].

Ege Bölgesi üretimi amphoralar içinde yer alan bu tip, Batı Anadolu'da ve özellikle Samos olmak üzere adaların, üretim merkezi olarak düşünüldüğü[465], form ve kil

[455]Zemer, 1978, **a.g.k.,** 49-51.
[456]D.F. Williams (1990). A note on the petrology of a Samos Cistern type amphora from excavation at the Castello di Udine, *Estratti da Aquieia Nostra 61*, s.296.
[457]Robinson, 1959, **a.g.k.,**109, lev.29, M 273.
[458]Opait, 1996, **a.g.k.,**211.
[459]Pieri, 2005, **a.g.k.,**132-137.
[460]Şenol, 2003, **a.g.k.,**90; Pieri, 2005, **a.g.k.,**133.
[461]A. Opait (2014). The baggy amphora shape: A new fashion? *LRCW 4. Vol. 1*, BAR International Series 2616 (I), s.443.
[462]Opait, 2014, **a.g.k.,**444.
[463]Pieri, 2005, **a.g.k.,**133,134.
[464]Pieri, 2005, **a.g.k.,**132; Opait, 2014, **a.g.k.,**444.
[465]Samos'un üretim merkezi olduğu Karlovassi'de bulunan bir seramik atölyesi sayesinde kanıtlanmıştır; Pieri, 2005, **a.g.k.,**136.

yapısı ile LR 3[466], Ephesos 56[467] amphoraları ile benzerliği nedeniyle ana üretim merkezinin Ege Bölgesi olabileceği öngörülmüştür[468]. MS 4. yy.ın sonuna tarihlendirilen Atina Agorası örneği kırmızımsı hamura sahiptir ve omuz üzerinde bulunan graffitodan hacminin 37.5 (ξέσται) *sextari* (27.3 litre) olduğu saptanmıştır[469]. MS 5. yy başlarına tarihlenen Canosa örneğinin ise 43.5 (ξέσται) *sextari* (32 litre) kapasiteye sahip olduğu belirtilmiştir[470]. Topraickioi'deki örnekler 35, 38 ve 47 (ξέσται) *sextari* (25.5, 27.5 ve 34 litre)[471], Thasos'ta 41.5 (ξέσται) *sextari* (32 litre)[472] olarak saptanmıştır. Yaklaşık 30-40 litre aralığında taşıma kapasitesine sahip olan bu amphoralarda şarap ya da balık ürünlerinin taşındığı düşünülmektedir[473].

Amphoraların dağılım alanları, Akdeniz Bölgesi başta olmak üzere, Tuna Irmağı kıyısında özellikle Romanya'da bulunan merkezlere yoğun olarak ihraç edildiği görülür[474]. Ayrıca Doğu Akdeniz ve Karadeniz Bölgesi, Marsilya, İtalya ve Fransa gibi bölgelerde de dağılımı saptanmıştır[475]. Ege ve Karadeniz Bölgesi'nde MS 3. yy.dan 6. yy.a kadar yaygın olarak görülmektedir[476]. İskenderiye Gabbari Nekropolü'nde ele geçen MS 3.-4. yy örnekleri ise oldukça az sayıdadır[477]. Akdeniz'in batısında çok fazla görülmeyen bu tip, Roma, Conasa, Revenne, Tarragone, Marsilya, Arles gibi bölgelerde ele geçmiştir ve MS 4. yy.ın sonu MS 5. yy.ın ilk yarısına tarihlendirilmiştir[478]. Bu merkezler dışında Yassıada Batığı[479] ve Ampueias Nekropolü'nde ortaya çıkarılan

[466]Pieri, 2005, **a.g.k.,**136.
[467]Ephesos 56 tipi amphoralar için bkz. S. Ladstatter (2008). IV. Funde. *Das Vediusgymnasium in Ephesos FİE XIV/1,* Wien, s.182.
[468]Pieri, 2005, **a.g.k.,**136; Şenol, 2009, **a.g.k.,**155.
[469]Robinson, 1959, **a.g.k.,**109,110, lev.29,58.
[470]Pieri, 2005, **a.g.k.,**137; Şenol, 2009, **a.g.k.,**156.
[471]A. Opait (1991). Cermica. *Fortificatia si asezarea romana tîrzie de la Babadag/Topraichioi. Peuce,* s.216,217.
[472]C. Abadie-Reynal ve J.P. Sodini (1992). *La céramique paléochrétienne de Thasos (Aliki, Delkos, fouilles ancienses),* s.58,59.
[473]A. Opait (2004). "The Eastern Mediterranean Amphorae in the Province of Scythia". *Transport Amphorae and Trade in the Eastern Mediterranean.* Volume 5. Acts of the International Colloquium at the Danish Institute at Athens, (September 26-29, 2002), Atina. s.18; Pieri, Galya'da bulunan örneklerden ve Marsilya, Port-Venders ve Fos örnekleriyle birlikte değerlendirdiğinde bu kapların Vanance Fortunant tarafından bahsedilen, ünlü Samos şarabı için kullanıldığını belirtmektedir; bilgi için bkz. Pieri, 2005, **a.g.k.,**136.
[474]Şenol, 2009, **a.g.k.,**157.
[475]Bezecky, 2013, **a.g.k.,**157.
[476]P. Arthur (1998). Eastern Mediterranean amphorae between 500 and 700: A view from Italy. *Saguí, Lucia, Ceramica in Italli: VI-VII secolo,* Florence, s.166.
[477]Şenol, 2000a, **a.g.k.,**387.
[478]C. Reynaud, M. Bonifay, D. Foy, B. Liou, J.P. Pelleiter, D. Pieri, J. Pournet, Y. Rigoir (1998). Fouilles à Marseille: Les mobiliers (ler-VIIe siécles ap. J.-C.). *Etudes Massalliétes, 5,* s.239. Akdenizde MS 4. ve 5. yy.ın ilk yarısına kadar özellikle Aquillea, Atina, Benghazi, Bodrum, Canossa, Maritima Caesera, Samos, Korinth Ravenna, Marsilya, Roma gibi kent merkezlerinde görülmektedir; Pieri, 2005, **a.g.k.,**133.
[479]Yassıada Batığı'nda ele geçen örnekler MS 4. yüzyıla tarihlendirilmiştir.

örnekler tipin tarihlendirilebilmesi açısından önem taşımaktadır[480]. Genel olarak MS 3. yy.ın ortasından MS 5. yy.a kadar üretim görmüş diyebiliriz.

Tripolis'te yapılan çalışmalarda tespit edilen toplam 51 parçanın bu forma ait olduğu görülmüştür. Parçalardan 24'ünün çizim ve katalog çalışmaları yapılıp **Kat. no. 89-112** olarak değerlendirilmiştir. Kentte yapılan kazı çalışmalarında henüz formun tam profiline rastlanılmamıştır. Değerlendirmeye alınan **89-106** numaralı 18 parça ağız-boyun-kulp bölümünden oluşurken, **107-112** numaralı 6 parça söz konusu formun dip bölümüne aittir. Parçalar Tripolis'te, Kemerli Yapı, Agora, Hierapolis Caddesi Doğu Portik, Tonozlu Yapı, Kutsal Alan ve Mozaikli Konut Doğu Sokak ve Mozaikli Konut Mekân 11 sektörlerinde gerçekleştirilen çalışmalarda bulunmuştur.

Tripolis'te bulunan parçaların morfolojik özellikleri incelendiğinde, ağız çapları ortalama 8.6-14.6 cm aralığında değişmekte olup, kabın sağlam kalabilmiş en uç kısmından alınan cidar kalınlıkları ise 0.6-1.2 cm aralığında değişmektedir. Ancak 0.6 cm olarak tek örnekle temsil edilen **94** numaralı parça cidar kalınlığında görülen ince yapısından dolayı diğer parçalardan ayrılır. Üstte yuvarlaklaştırılarak dışa doğru kalınlaştırılmış bir ağız kenarına, bazı parçalarda dışa taşkın bazılarında ise sadece dışa kalınlaştırılmış bir dudak yapısına, boyun ortasında dışbükey bir kavisle genişletilmiş boyuna sahip olduğu, boyundan gövdeye geçişin yumuşak bir hatla sağlandığı ve kabın omuz üzerinden itibaren genişlemeye başladığı görülmektedir.

Tripolis'te ele geçen örnekler kulp bağlantılarına ve kulp kesitlerine göre farklılıklar göstermektedir[481]. Bu bağlamda kulp kesiti içte ve dışta hafif içbükey yapmış, dikdörtgenimsi bir oval kesite sahip **90, 91, 93** ve **96** numaralı parçaların, kulp yapıları hafif şişkin ve oval kesitli olan diğer 16 parçadan ayrılabilir. Kulp yapılarının yanı sıra örnekler arasında görülen bir diğer farklılık ise dudak kenarı altından boyuna geçiş sırasında görülmektedir. **92**, **93**, **105** ve **106** numaralı parçalarda, ağız kenarından sonra dışbükey bir çıkıntıyla dudak kenarı oluşturulmuş ve dudak kenarının hemen altından derin bir içbükey kavisle boyun kısmına geçiş sağlanmıştır. **89-91** ve **94-104** numaralı parçalarda ise dudak kenarı altından boyuna geçiş keskin bir hatla ya da düz bir geçiş olarak sağlanmıştır. Agora M273 amphora tipine ait olduğu tespit edilen **107-112** numaralı dip-gövde parçalarının morfolojik özellikleri incelendiğinde ise diplerin içi dolu

[480]Şenol, 2000a, **a.g.k.,**194.
[481]Formda görülen kulp yapıları hakkında detaylı bilgi için bkz. Duman, 2017b, **a.g.k.,**750-752, Fig.5, no.18-20.

yapılarak sivri, altta yuvarlaklaştırılmış bir yapıda olduğu görülmektedir. Genel olarak sivri uzatılan bölümün, üstte bittiği noktadan gövdeye geçişten itibaren genişleyerek devam ettiği gözlemlenmektedir. Parçaların sağlam kalabilmiş en uç kısımlarından alınan cidar kalınlıklarının 0.6 cm olduğu görülmektedir. Dip çapları ise 2.3-3.2 cm arasında değişmektedir.

Parçaların kil özellikleri incelendiğinde, hamurunun sert ve ince gözenekli oldukları, kırmızı (2.5 YR 5/8), açık kırmızı (2.5 YR 6/6) ve sarımsı kırmızı (5 YR 5/6) olmak üzere, kırmızı ve tonlarını içeren hamur rengine sahip oldukları tespit edilmiştir. Kil içeriğinde bulunan; mika, kireç, ince taşçık, siyah ve kırmızı renkte mineral parçacıkları kil katkısı olarak görülmektedir. Her bir katkı tüm parçalarda açıkça görülmese de ince kireç katkısı ve mika tüm parçalarda yoğun olarak görülmektedir.

Parçalar üzerinde görülen astarlama sistemi yine hamur rengine yakın bir renkte[482], kabın hamurunda kullanılan kilin seyreltilerek ince bir tabaka şeklinde ya da koyulaştırılarak kalın bir tabaka halinde sürülmesi olarak tanımlanabilir. Bu formda görülen bir diğer özellik ise kabın iç yüzeyinde, kulpun boyun bağlantı kısmının iç cidarında parmak oyuğu bulunmasıdır. Bu detay muhtemelen hamur tam kurumadığı esnada kulpun boyuna bağlantısı sırasında oluşmuş olmalıdır. Parçaların büyük çoğunluğunda pişme kalitesi iyi durumdadır.

Tripolis'te örneklerin bulunduğu alanlarda ele geçen Afrika ve Sagalassos Kırmızı Astarlıları'na ait tabak, kâse ve çanak gibi masa üstü kabı niteliğindeki ithal seramikler[483], çok sayıdaki MS 4-5. yy sikkesi[484] ve diğer kentlerde görülen karşılaştırma örnekleri[485] dikkate alındığında, Tripolis'te Agora M273 tipi için MS 4-5. yy önerilebilir.

---

[482]Değerlendirmeye alınan örnekleri dış yüzey astarına göre de üçe ayırmak mümkündür. **Kat. no. 89, 90, 95, 97, 103** ve **105** olan parçalar sarımsı kırmızı olarak, **Kat. no. 91, 92, 94, 98, 99, 100, 101, 102, 104** ve **106** olan parçalarda kırmızı-açık kırmızı olarak, **Kat. no. 93** olan parçada ise kırmızımsı kahverengi renk tonunda bir astara sahip olduğu görülmektedir.

[483]Duman, 2016, **a.g.k.,**699-706; Ok, 2018a, **a.g.k.,**254-276, T F1-20, lev.53-58.

[484]Duman-Baysal, 2014, **a.g.k.,**636-642; Duman-Baysal, 2016, **a.g.k.,**567-572; Duman-Baysal, 2017, **a.g.k.,**544-546.

[485]Farklı yerleşim merkezlerinde bu forma ait örnekler; Beyrut'ta MS 4. yy- 5. yy.ın başlarına, örnekler için bkz. Reynolds, 2010, **a.g.k.,**109; Gabbari Nekropolü'nde MS Geç 3-4. yy.a, örnekler için bkz. A.K. Şenol (2000b). Amphoras from the necropolis of Gabbari, *Nécropolis 1*, Instıtut Français D'Archéologie Orientale, (ed. Jean-Yves Emperuer – Marie-Dominique Nenna), s.38. Fig.10.31 Tomb B3; Saraçhane'de MS 5. yy.a, örnekler için bkz. Hayes, 1992, **a.g.k.,**Type 2, 62-63, Fig.22.2; Antandros Akropolisi'nde MS 4. yy.ın 2. yarısına, örnekler için bkz. E. Açar (2017). *Antandros nekropolü Geç Roma yerleşimi.* Yayınlanmamış Yüksek Lisan Tezi, İzmir: Ege Üniversitesi, s.122, no.69; Antandros Yamaç Evler'de MS 5. yy.a, örnekler için bkz. Aktaş, 2018, **a.g.k.,** 381, Kat. no.649; Smyrna Agorası'nda MS 5. yy.a, örnekler için bkz. Karcı-Ağlar, 2015, **a.g.k.,**Kat. no.253-256, Çiz. no. 102-106, 113; Myndos'ta MS 5-6. yy.a, örnekler için bkz. Gülsefa, 2015, **a.g.k.,**252, Kat. no.132; Efes'te MS 4-5. yy.a tarihlendirilmiştir, örnekler için bkz. Bezeczky, 2013, **a.g.k.,**156, Type 50, lev.48, 619.

3.1.6. Batı Anadolu Üretimi Amphoralar

Batı Anadolu kökenli amphoralardan olduğu tespit edilen, Ephesos-Halikarnassos-Tralleis-Sardis merkezli *Late Roman 3 (LR 3),* Sardis merkezli *Sardis Tip B* ve Sagalassos merkezli üretimi bulunan *Sagalassos Amphorası*[486] olmak üzere toplam üç farklı tip, yapılan tipoloji araştırmaları sonucunda Tripolis'te de tespit edilmiştir. Late Roman 3 (LR 3) tipi Sütunlu Cadde, Kemerli Yapı, Agora, Kutsal Alan ve Mozaikli Konut yapılarından tespit edilmiş olup, **Kat. no. 113-156** olarak, Sardis Tip B tipi Kemerli Yapı, Hierapolis Caddesi ve Kutsal Alan'dan bulunmuş olup, **Kat. no. 157-183** olarak, Sagalassos tipi ise Hierapolis Caddesi'nden bulunmuş olup **Kat. no. 184** olarak değerlendirilmiştir.

3.1.6.1. Late Roman 3 (LR 3)

Farklı araştırmacılar tarafından, Micaceous Water Jars[487], Ostia III-368[488], Benghazi LRA 10[489], Keay LIV Bis[490], Class 45[491], Augst 55[492] gibi farklı isimler altında da değerlendirilmiştir. Ancak, Roma Erken İmparatorluk Dönemi'nden itibaren görülmeye başlayan ve uzun bir dönemde kullanım gören bu tip, geç varyantlarıyla birlikte Late Roman 3 (LR 3) olarak anılmaya başlamıştır[493] **(Görsel 29, a-b-c)**.

Tipe ait tipolojik gelişim tarihi incelendiğinde, en erken örneklerinde görülen belirgin omuz, MS 2. yy.ın ortası-erken 3. yy.dan itibaren şişkin fusiforma dönüşür[494]. Bir sonraki form daha da incelir. MS 1. yy.da kaidede görülen belirgin dönüş, MS 2. yy.da kaybolarak kaide daralır. MS 4. yy.da kaide boru formuna dönüşür[495]. Akdeniz

[486]Sagalassos Pisidia Bölgesi sınırları içerisinde yer almaktadır. Ancak tek örnekle temsil edilen bu amphora tipinin, bu başlık altında değerlendirmeye alınması uygun görülmüştür.
[487]H. S. Robinson yaptığı çalışmada, bu tipe ait tipoloji evrimini ortaya koymuştur ve bu tipin F 65/66 amphoraları örnek alınarak üretildiğine dikkat çekmektedir. bkz. Robinson, 1959, **a.g.k.,**lev.41, M255, M282, M373.
[488]Panella, 1973, **a.g.k.,**460-462.
[489]J. A. Riley, 1979 ve 1981'de Sidi Khrebish Benghazi ve Kartaca'da yaptığı çalışmalarda bu tip için yayılım alanları ve tarihleme sorunsalıyla ilgili çalışmalarda bulunmuştur. Riley, 1979, **a.g.k.,**229,230. J.A. Riley (1981). The Pottery from Cisterns 1977.1, 1977.2 and 1977.3. *Excavation at Carthage 1977.* Conducted by the University of Michigan: VI. Ann Arbor, s.115.
[490]S. J. Keay yaptığı çalışmada, söz konusu tipi A-C olmak üzere, ağız tiplerine göre bir sınıflandırma yapmıştır. Keay, 1984, **a.g.k.,**286-289.
[491]D. P. S. Peacock-D. F. Williams, 1986 yılında yaptıkları sınıflandırmada amphoraları "Class 45" olarak tasniflemişlerdir ve tip A-B olarak iki sınıfa ayırarak incelemişlerdir. Bkz. Peacock-Williams, 1986, **a.g.k.,**188-190.
[492]Martin-Kilcher, 1994, **a.g.k.,**440,441.
[493]Pieri, 2005, **a.g.k.,**94.
[494]Pieri, 2005, **a.g.k.,**94.
[495]Robinson, 1959, **a.g.k.,**105.

Bölgesi'nden ele geçen MS 3-4. yy örnekleri tek kulplu ve gövde üzerinde spiral yivler bulunur. Bu yivler geç örneklerde daha aralıklı olarak karşımıza çıkmaktadır[496]. Tipte görülen dip kısmı MS 4. yy sonunda ve sonrasında iyice sivrileşerek iç kısmı oyuk olarak yapılmaya başlanır ve ikinci bir kulp eklenir[497]. MS 2. yy ortası-MS erken 3. yy.da görülen kahverengi, siyah renkteki hamur, mika katkılı kil yapısı Doğu Akdeniz'de geniş bir alanda kullanım görmüştür[498].

Form hakkında ilk önemli çalışmayı M. Lang gerçekleştirmiştir[499]. Erken grup olarak değerlendirilen ilk grupta görülen amphoraların profil özellikleri incelendiğinde küçük ağızlı, kısa boyunlu, oval formlu gövde, tek kulplu ve içi boş bir dibe sahip oldukları görülmektedir. Birden fazla kil çeşidi bulunan bu amphoraların farklı atölyeler tarafından üretilmiş olduğunu düşündürmektedir. Bu bağlamda M. Lang Atina Agorası buluntularını değerlendirerek oluşturduğu tipolojide üç farklı hamur tipi tespit etmiştir. Birinci tip hamur, koyu devetüyü renkli ve mikasız bir yapıdadır ve form yüksek kenarlı halka kaideye sahiptir. İkinci tip hamur, açık devetüyü renkli ve mikalı bir yapıdadır. Aynı zamanda form özelliği olarak da astarlı veya astarsız olabildikleri gibi gövdedeki çark izleri ile diğerlerinden ayrılır. Üçüncü tip hamur ise mat kırmızı veya kahverengi renkli ve mikalı bir yapıya sahiptir. Ancak pişmeden dolayı çoğu zaman siyahlaşmaktadır. Form olarak birinci ve ikinci tipin özelliklerini bir arada gösterir[500].

LR 3 amphoraları hakkında en kapsamlı çalışmayı ise D. Pieri gerçekleştirmiştir[501]. Pieri yapmış olduğu çalışmada tipin ilk örnekleri olan tek kulplu olanları, küresel ya da oval gövdeli ve küçük düz dipli olarak tanımlarken, bu örneklerin Robinson'un "*Micaceous water jar"* olarak yaptığı tanımlama dışında[502] "*jug"* tanımlamasının kullanılması gerektiğini savunmuştur[503]. Pieri çalışmasında erken örnekler için herhangi bir sınıflandırmada bulunmazken, geç örnekleri A ve B olmak üzere yüksek kapasiteli ve düşük kapasiteli olarak iki grupta incelemiştir. A tipi örnekleri, 3.7-4.3 cm ağız çapı, küçük ince bant ağızlı, konik boyunlu, geniş oval çift kulplu, verev

[496]Pieri, 2005, **a.g.k.,**94.
[497]Riley, 1979, **a.g.k.,**229.
[498]Pieri, 2005, **a.g.k.,**94.
[499]Lang'ın oluşturduğu tipoloji için bkz. M. Lang (1955). Dated jars of Early imperial times, *Hesperia 24,* s.277,278.
[500]Lang, 1955, 277,278.
[501]Pieri, 2005, **a.g.k.,**94-101.
[502]Robinson, 1959, **a.g.k.,**lev.80.
[503]Pieri, 2005, **a.g.k.,**94.

yivli, fusiform gövde ve sivri dipli, yüksekliği 50-60 cm olarak tanımlamıştır[504]. Bu grup ağız tiplerine göre A1-4 olarak dört alt gruba ayrılmıştır. Tip A1[505]; dışa sarkık ağız yapılı ve MS 5. yy.ın ilk yarısında, Tip A2[506]; üçgen yapılı ağza ve MS 5. yy.ın ikinci yarısı-6. yy.da Tip A3[507] ise üçgen ağız, boru formunda boyuna sahiptir[508]. Tip B olarak sınıflandırılan örnekler, 3.5 cm ağız çapına, Tip A'ya oranla 1-2 litre daha düşük kapasiteye sahip, 40 cm boyutlarında, keskin omuzlu, küçük ince kulpları bulunan, boru formunda gövdeye sahip, küçük bir delikle son bulan uzun sivri dipli olarak tanımlanmıştır[509]. Bu tip diğer A tipinden boyut olarak birbirinden ayrılmaktadır. Genel formuna bakılarak Tip B1-4 olarak dört alt gruba ayrılmıştır. Tip B1[510]; yaklaşık 1 litre kapasiteye sahip, bant ağızlı, konik boyunlu, keskin omuzlu, şişkin gövdeli, tek kulplu, dip tabanda oyuktur ve MS 3. yy.a, Tip B2[511]; yaklaşık 1 litre kapasiteye sahip, konik boyunlu, bikonik gövdelidir. Tip B3[512]; yaklaşık 1.5-2 litre kapasiteye sahip, Tip A1'in minyatürü olarak düşünülmektedir ve üst gövdesi yivli, yarı silindirik formdadır. Tip B4[513]; gövde namlu formunda içi boş ya da dolu dipli ve Tip B3'ün devamı niteliğindedir. Söz konusu tipler genel olarak MS 4-7. yy.lar arasında görülmektedir[514].

LR 3 tipi amphoraların üretimine dair, Mısır'dan Byzantium'a ve Batı Anadolu'dan Ege Adaları'na kadar geniş bir çevrede üretimi olduğu düşünülmektedir. Ancak tipte görülen kil yapısı bu amphoraların Batı Anadolu merkezli kentlerde üretilmiş olabileceği görüşünü güçlendirmiştir[515]. Batı Anadolu'daki merkezler olarak ise Sardis, Halikarnassos, Efes, Magnesia ve Tralleis gibi kentler üretim merkezi olarak gösterilmiştir[516]. Aynı zamanda ağız çaplarının dar olması, iç çeperlerinin zift kaplı olması bu tip amphora içinde şarap ya da en azından sıvı bir maddenin taşınmış olabileceğini düşündürdüğü gibi, üretim merkezinin Batı Anadolu olduğu dikkate alındığında *Tmolos*'un meşhur şarabının taşındığı düşünülmektedir[517]. Sardis ve Efes

[504]Pieri, 2005, **a.g.k.,**95,96.
[505]Pieri, 2005, **a.g.k.,**Fig.57, A1.
[506]Pieri, 2005, **a.g.k.,**Fig.57, A2.
[507]Pieri, 2005, **a.g.k.,**Fig.57, A3-4, Fig.58.
[508]Pieri, 2005, **a.g.k.,**96.
[509]Pieri, 2005, **a.g.k.,**97,98.
[510]Pieri, 2005, **a.g.k.,**98, Fig.61, B1.
[511]Pieri, 2005, **a.g.k.,**98, Fig.61, B2.
[512]Pieri, 2005, **a.g.k.,**98, Fig.61, B3.
[513]Pieri, 2005, **a.g.k.,**98, Fig.61, B4.
[514]Pieri, 2005, **a.g.k.,**97,98.
[515]Peacock-Williams, 1986, **a.g.k.,**188.
[516]Pieri, 2005, **a.g.k.,**100.
[517]Şenol, 2000a, **a.g.k.,**118.

civarında üretim atölyelerinin bulunmasına karşın, tipin hamurunda görülen farklı kil yapıları birden fazla atölyede üretiminin olduğunu düşündürmektedir[518].

Tripolis'te bu tipe ait olduğu tespit edilen toplam 84 parça ele geçmiş olup bu parçalardan 44'ünün çizim ve katalog çalışması yapılıp, **Kat. no. 113-156** olarak değerlendirilmiştir. Değerlendirilen parçaların sağlam kalabilmiş bölümlerine göre 5 tanesi ağız- boyun-kulp bölümünden, 38 tanesi dip-gövde bölümünden, 1 tanesi de gövde bölümünden oluşmaktadır. Parçalar Kemerli Yapı, Agora, Sütunlu Cadde, Kutsal Alan ve Mozaikli Konut yapılarından bulunmuştur. Yapılan kazı çalışmalarında henüz amphoranın tam profil veren sağlam bir örneğine rastlanmamıştır.

Tripolis'te LR 3 amphoraları için üç ayrı tip söz konusudur. LR 3 tipi amphoralar için yapılan tipolojik çalışmalar neticesinde, Pieri'nin yapmış olduğu çalışmada görülen tipolojik ayrımdaki benzerlikler dikkate alınarak değerlendirilen söz konusu amphoralarda, **113-116** numaralı parçalar Tip 1 olarak değerlendirilmiştir. Tek kulplu, 4.6-5.6 cm ağız çapına, dışa sarkıtılmış dudaklı ağız kenarına sahiptir. İki farklı astar görülen bu tipte, beyaz renk astar ve hamur renginde bırakılan astar görülmektedir. Bu tipe ait **118-122** numaralı kaide parçaları ise yüksek ayaklı halka kaideden oluşmaktadır. **117** numaralı parça ise Tip 2 olarak değerlendirilmiştir. Çift kulplu, 3.8 cm ağız çapı, dışa kalınlaştırılmış üçgen bant ağızlıdır. Astar rengi hamur rengindedir. **123-128** numaralı kaide parçaları, yüksek ayaklı, bazılarında dışa kalınlaştırılmış pabuç profilli bazılarında ise konik profilli yapıya sahiptir. **129-156** numaralı parçalar ise Tip 3 olarak değerlendirilmiştir. Daha küçük boyutlarda, dış profilli makara görünümlü, içi boş bir dibe sahip, Lang'ın tanımlamasına göre fırınlamadan dolayı çoğu zaman siyahlaşmış bir hamur yapısı bulunan minyatür boyuttaki örnekler sayılabilir.

Tip 1 olarak değerlendirilen **113-114** numaralı parçalar kendi içinde ağız-dudak-boyun yapılarına göre üç gruba ayrılabilir. **113** ve **114** numaralı parçaların ağız yapısı dışa çekilerek dudak oluşturulmuş ve bu dudağın ortasında geniş bir içbükey kavisle derinlik verilmiştir. **113** numaralı parçanın ağız kenarı üstte yuvarlaklaştırılmış, **114** numaralı parçanın ise ağız kenarı üstte içe yatık düzleştirilmiştir. Her iki parçada da boyun alta doğru konik bir şekilde genişlemektedir. Bu grupta değerlendirilen parçaların tek kulplu olduğu görülmektedir. **115** ve **116** numaralı parçalarda, ağız kenarı üstte yuvarlaklaştırılmış ve dudak kenarı dışa çekilerek sarkıtılmıştır. Dudak kenarı altında

[518]Şenol, 2000a, **a.g.k.,**185.

boyun düz boru şeklinde inmektedir ve omuz başlangıcından itibaren genişlemektedir. Parçaların çift kulplu tipe ait olduğu düşünülebilir. Tip 2 olarak değerlendirilen **117** numaralı parçada ise ağız kenarı üstte yuvarlaklaştırılmış ve dışa kalınlaştırılmış olan dudak kenarı üçgen inmektedir. Dudak kenarı altından alta doğru hafif genişleyen konik boyuna geçilir ve boyun ortasından bağlanan çift kulpa sahiptir.

LR 3 olarak değerlendirmeye alınan dip bölümlerini, morfolojik yapılarına göre Tip 2 ve Tip 3 olarak iki alt gruba, Tip 3 grubunu ise görülen farklılıklardan dolayı iki alt tipe ayırarak inceleyebiliriz. Birinci grup olarak, altta yuvarlaklaştırılmış olan dibin kenarları dışa kalınlaştırılmış pabuç şeklindedir. Altta içe doğru yükseltilmiş, içi boş bir dibe sahiptir. Bu grup altında incelenen toplam 11 parça bulunmaktadır. **118-122** numaralı parçaların tek kulplu LR 3 Tip 1'in dip parçaları olduğu düşünülmektedir. **123-128** numaralı Tip 2'ye ait diğer altı örnekte görülen ortak özellik dip çapının dar olmasıdır. Bu dip parçalarının çift kulplu örneklere ait olduğu düşünülebilir. **120-122** numaralı parçalarda kalın cidarlı duvarlar görülürken, **123-128** numaralı parçalarda ince cidarlı duvarlar görülmektedir. **123-125** numaralı parçalarda yüksek ayak şeklinde altta içe yükseltilmiş, içi boş bir dip görülürken, dip kısmında görülen dışa kalınlaştırılmış pabuç şeklindeki çıkıntıda hafif dışbükey bir görünüm vardır. Gövde yukarı doğru genişleyerek devam etmektedir. **126-128** numaralı parçalarda ise alta doğru daralarak inen konik bir dip kısmı bulunmaktadır. Altta içe doğru yükseltilmiş dar bir delik şeklinde oyuk görülmektedir. Gövde üste doğru düz olarak yükselmektedir ve yüzey yivlendirilmiştir. Tip 3 olarak değerlendirilen **129-155** numaralı parçalarda görülen ortak özellik, cidar kalınlarının ince olmalarıdır. İçi boş dip yapısı ve dibin alt kısmında düğme şeklinde ince bir çıkıntı olmasıyla Tip 1 ve Tip 2'den ayrılır. Dip çapları ise 2-3 cm arasında değişmektedir. Tip 3 grubun ilk alt tipi olarak değerlendirilen **129-138** numaralı parçaların ortak özelliği olarak dip kısımlarının yere bastığı bölümleri ikinci gruba göre daha belirgin hale getirilmiş ve altta, içe doğru hafif yükselttirilerek düğme şeklinde çıkıntı yapılmış olmasıdır. İkinci alt tip olarak değerlendirilen **139-155** numaralı parçalarda görülen ortak özellik ise hepsinin dip kısmında makara şeklinde bir profile sahip olmaları ve dip kısmında görülen düğme şeklindeki çıkıntının daha da belirgin hale getirilmiş olmasıdır. Bir başka özellik ise gövde çıkışlarının neredeyse düz bir şekilde yükselerek devam etmesi olarak görülebilir.

Gövde bölümü sağlam kalabilmiş **156** numaralı parçanın, gövde ortasına doğru genişleyerek çıktığı, dip kısmına doğru ise daralarak indiği görülmektedir. Yüzeyi

yivlendirilmiştir ve gövde dibe yaklaştıkça boru şeklinde bir görünüm alır. Muhtemelen çift kulplu ve makara dibe sahip olan LR 3'ün en geç tipi olan Tip 3'e ait olmalıdır. Aynı zamanda parçanın iç yüzeyinde siyah renkli ince bir tabaka görülmektedir. Bu tabaka muhtemelen kabın geçirgenliğini azaltmak amacıyla kullanılan reçine-zift gibi bir malzemenin kalıntısı olmalıdır **(Görsel 20)**.

Parçalar hamur ve astar özelliklerine göre incelendiğinde; kırmızı tonlarında (2.5 YR 4/6, 2.5 YR 5/4, 2.5 YR 6/8, 5 YR 4/3, 5 YR 5/6, 5 YR 6/3, 5 YR 6/6, 5 YR 6/8, 7.5 YR 6/4, 7.5 YR 6/6), kahverengi tonlarında (2.5 Y 8/2, 2.5 Y 8/2, 7.5 YR 5/2, 7.5 YR 5/3, 10 YR 6/3, 10 YR 7/4, 10 YR 8/4), gri tonlarında (2.5 Y 3/1, 2.5 Y 4/1, 2.5 Y 5/, 2.5 Y 6/1, 7.5 YR 5/1, 10 YR 4/1) ve son olarak **140** numaralı tek bir örnekle temsil edilen pembe renk (7.5 YR 7/4) olmak üzere dört farklı hamur rengi görülmektedir. Genel olarak kırmızı ve kahverengi renk tonlarının ağır bastığı kil dokularındaki bu renk farklılıkları kabın fırınlanma esnasında maruz kaldığı sıcaklıktan kaynaklanıyor olmalıdır. Çünkü değerlendirdiğimiz 29 parçanın hamurlarında gri tonlarında renk değişimi izlenebilmektedir. Bu değişim kapların yüksek ısıda fırınlandığını gösterir. Kil yapılarında görülen bu faklı renk tonları kapların farklı merkezlerde üretilmiş olabileceğini de düşündürmektedir. Kil yapılarında bol miktarda beyaz renkli mika ortak katkı maddesi olarak bulunurken, **116** numaralı parçada ince tanecikli kireç, **114** ve **156** numaralı parçalarda ince tanecikli taşçık ve **125** numaralı parçada ise siyah ve kırmızı renkli kuvars parçacıkları da görülmektedir.

Tripolis'te LR 3 amphora buluntuları, kazı çalışmalarında ele geçtiği alanlar dikkate alındığında 20 parça ile en yoğun buluntu alanını oluşturan Kutsal Alan'da ele geçen örneklerle birlikte, Geç Antik Dönem'e tarihlenen çok sayıdaki unguentarium[519], oinophoros (matara) buluntuları[520], bunun yanında çoğunlukla MS 4-5. yy.a tarihlenen yoğun sikke buluntuları[521], aynı zamanda 16 parça ile ikinci yoğun buluntu alanını oluşturan Kemerli Yapı'da ele geçen ithal seramik gruplarından olan Afrika ve Sagalassos Kırmızı Astarlı seramikleri[522] ve MS 4-5. yy.a tarihlenen yoğun sikke buluntuları[523], Tripolis'te LR 3 tipi amphoraların tarihlendirilmelerinde yol gösterici olmuşlardır. Bunların yanı sıra form özelliklerindeki farklılıklar ve diğer kent

[519]Duman, 2018a, **a.g.k.,**352-358.
[520]Duman, 2018c, **a.g.k.,**667-674.
[521]Duman, 2018b, **a.g.k.,**264-269.
[522]Duman, 2016, **a.g.k.,**699-706; M. Ok (2018b). Tripolis'te bulunan Sagalasssos Kırmızı Astarlı Seramikleri/Sagalassos Red Slip Ware from Tripolis, *Arkhaia Anatolika*, *Vol. 1*, s.31-51.
[523]Duman-Baysal, 2014, **a.g.k.,**636-640.

merkezlerindeki karşılaştırma örnekleri[524] dikkate alındığında, Tripolis'te LR 3 amphoraları için form özelliklerine göre üç farklı tarih; Tip 1 için MS 3-4. yy, Tip 2 için MS 4-5. yy ve son olarak Tip 3 için de MS 5. yy.ın sonları-7. yy.ın başları önerilebilir.

3.1.6.2. Sardis Tip B

Sardis Tip B olarak adlandırılmışlardır (**Görsel 29, d)**. Sardis'te bulunan sektör MMS olarak kodlanan Geç Roma konut alanında yapılan çalışmalar sonucunda iki farklı Geç Roma kuyusu tespit edilmiştir ve açığa çıkarılan bu alanda çok sayıda, Geç Roma dönemine tarihlendirilen seramiklerle karşılaşılmıştır. Bu seramiklerin büyük çoğunluğu amphoralardan oluşmaktadır ve bu amphoraların da yoğunluğu Sardis tip A ve Tip B olarak tespit edilmiş, sayısal olarak yoğunluk ise Tip B grubu olarak belirtilmiştir[525].

Sardis Tip B Amphoraları[526], fusiform gövde yapısına, dışa kalınlaştırılmış dar çaplı ağız kenarına, altta sivriltilmiş bir dibe, dudak kenarı altından omuz üzerine

[524]Farklı kent merkezlerinde ele geçen örneklere baktığımızda, Thasos'ta MS 5-6. yy.a, örnekler için bkz. J.P. Reynal ve A.C. Sodini (1992). *La ceramique Paleochretienne de Thassos (Aliki, Delkos, Fouilles Anciennes)*, Ecole Française D'Atheness, Paris, s.58; Atina'da MS 4-6. yy.a, örnekler için bkz. Robinson, 1959, **a.g.k.,**79, 112, 119; Roma'da MS geç 4-6. yy sonuna, örnekler için bkz. J. Riley (1980). New A light on relations between the Eastern Mediterranean and Carthage in the Vandal and Byzantine Periods: The evidence from the University of Michigan Excavations, *Actes colloque sur la ceramique Carthage, 23-24 Juin 1980*, s.115; Marsilya'da MS 5-6. yy.a, örnekler için bkz. Bonifay-Pieri, 1995, **a.g.k.,** 111,112; Arles'te MS 5. yy.a, örnekler için bkz. Bonifay-Villedieu, 1989, **a.g.k.,** 24; Ampurias'ta MS erken 6. yy.a, örnekler için bkz. Keay, 1984, **a.g.k.,**288,289; Kartaca'da MS 5-6. yy.a, örnekler için bkz. Riley, 1981, **a.g.k.,**115; Benghazi'de MS 6. yy.ın ortalarına, örnekler için bkz. Riley, 1979, **a.g.k.,** 229,230; Gabbari'de 3-4. yy.a, örnekler için bkz. Şenol, 2000b, **a.g.k.,**383,384; Beyrut'ta MS 6. yy. ortasına, örnekler için bkz.; Pieri, 2007, **a.g.k.,**311; Soloi-Pompeiopolis'te MS 2. yy.a, örnekler için bkz. Ferrazzoli, 2008, **a.g.k.,** 43; İçel Müzesi örneği MS 4-6. yy.a, örnekler için bkz. Şenol-Kerem, 2000, **a.g.k.,**100,101; Kekova'da MS 5. yy.a, örnekler için bkz. Orhan, 2018, **a.g.k.,**33; Kadıkalesi/Anaia'da MS 3-5. yy.a , örnekler için bkz. S. Mimaroğlu (2011). Kadıkalesi/Anaia Bizans Dönemi Amphoraları, *Sanat Tarihi Dergisi, Sayı XX,1,* s.69; Myndos'ta MS 1-4. yy.a, örnekler için bkz. Gülsefa, 2015, **a.g.k.,**57; Tralleis'te MS 1-4. yy.a, örnekler için bkz. Baylan, 2008, 13, 28,29; Efes'te MS 4-6. yy.a, örnekler için bkz. Bezeczky, **a.g.k.,** 2013, 164; Smyrna Agorası'nda MS 5-7. yy.a, örnekler için bkz. Karcı-Ağlar, 2015, **a.g.k.,** 93-95; Thyateira'da MS 2. yy sonu-3. yy başlarına, örnekler için bkz. E Maden (2019). *Thyateira Antik Kenti Roma Dönemi Seramikleri (2012-2015 yılları arası),* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Aydın: Adnan Menderes Üniversitesi, s.12-15, Kat. no.1-17; Alexandria Troas'ta MS 4. yy.a, örnekler için bkz. S. Japp (2005). Die lokale keramik production von Kibyra, *RCRF Acta, 39*, no.27,28; Antandros'da MS 5-6. yy.a, örnekler için bkz. Aktaş, 2018, **a.g.k.,**365-370; Yassıada I Batığı'nda MS 7. yy.ın ilk çeyreğine, örnekler için bkz. Keay, 1984, **a.g.k.,** 289; Saraçhane'de MS 4-7. yy aralığına, örnekler için bkz. Hayes, 1992, **a.g.k.,** 63; Sinop'ta MS 5-7. yy.a, örnekler için bkz. Kassab-Tezgör vd., 2003, **a.g.k.,** 181; Kersonessos'ta MS 6. yy sonuna, örnekler için bkz. A. Sazanov (2007). *Les amphores orientales d'epoque Protobyzantine au nord de la mer noire: Chronologie et typologie*, Late Roman coarse wares, cooking wares and amphorae in the Mediterrenean, *Archaeology and Archeometry, Vol. II, BAR International Series 1662 (II),* s.805; Romanya'da MS 5-7. yy.a tarihlendirilmiştir, örnekler için bkz. C. Scorpan (1975). Ceramica Romano-Bizantina de la Sacidava, *Pontica 8*, s.271, lev.II, 3,4,7.

[525]M.L. Rautman (1995). Two Late Roman wells at Sardis. *AASOR 53*, s.80,81, Table 2.

[526]LR 3 tipi amphoralarla ilişkilendirilmiş olan bu tip, yapılan çalışmalar neticesinde form ve hamur yapısındaki farklılıklardan yola çıkılarak Sardis Tip A-B olarak değerlendirilmiştir. Rautman 1995, **a.g.k.,** 42. Hierapolis'te de Sardis Tip B olarak değerlendirilen örnek Menderes Vadisi üretimi olarak değerlendirilmiştir. Bilgi için bkz. L. Toniolo (2019). Materiali ceramici della casa dell'iscrizione dipinta

bağlanan dar aralıklı tek kulplu bir amphora olarak tanımlanmıştır[527]. Amphoraların yüzeyinde çoğu zaman düzensiz yivler bulunurken, iç yüzeyinde düzenli ve keskin hatlı yivler görülmektedir. Tamamen ovalleştirilmiş olan dipten ağız kenarına doğru çıkıldıkça incelen bir cidar yapısına sahiptir[528]. Söz konusu tip ortalama 28 cm yüksekliğe ve 12 cm gövde genişliğine sahiptir[529].

Söz konusu Sardis tip B amphoralarında görülen kil, sert yapılıdır. İnce tanecikli ve büyük parçacıklı bol miktarda mika, küçük tanecikli kireç parçacıkları kil katkısı olarak görülmektedir. Hamur rengi açık kırmızı veya pembe (7.5 YR 7/4 – 5 YR 7/4) ile sarımsı kahverengi (10 YR 5/6–6/6)dir. Ancak, kabın hamur renginde çoğu zaman grileşme görülmektedir. Bu da amphoraların iyi derecede fırınlanmadığını göstermektedir[530].

Sardis Tip B amphoralarında, hangi malın depolandığı ya da ticaretinin yapıldığı hakkında kesin bir yargı yoktur. Ancak kapların iç yüzeylerinde görülen reçine kalıntıları amphoranın şarap, en azından sıvı bir mal için kullanıldığını düşündürmektedir[531] **(Görsel 21)**.

Bu tipin dağılım alanı hakkında bilgi bulunmamaktadır. Yaptığımız literatür taraması sonucunda Hierapolis'te Insula 104 olarak kodlanan konut alanındaki "Boyanmış Yazıtlı Ev" konutunda, sağlama yakın olarak ele geçen tek parça ile benzer bir örneğin temsil edildiği görülmektedir[532]. Bir diğer örnek ise Histria' da bulunmuş olup yüzeyinde dipinto bulunmaktadır[533]. Yine benzer örnekler Scythia'da bulunmuştur[534]. Capidava[535] ve Sucidava[536] kentlerinde de nadir olan örnekler arasında sayılabilir.

Söz konusu amphoranın üretim tarihi hakkında söyleyebileceğimiz en kapsamlı bilgi, Sardis örneklerinin MS 6. yy.ın ortalarına tarihlenen tabakalarda ele geçmiş

nel contesto generale delle abitazioni dell'ınsula, *Hierapolis di Frigia XII, Le Abitazioni Dell'insula 104 a Hierapolis di Frigia*, İstanbul, s.364.

[527]Rautman, 1995, **a.g.k.,**42,80.

[528]Rautman, 1995, **a.g.k.,**42; Opait, 2004b, **a.g.k.,**304.

[529]Opait, 2004b, **a.g.k.,**304.

[530]Rautman, 1995, **a.g.k.,**42.

[531]Rautman, 1995, **a.g.k.,**42.

[532]A.Z. Ruggui ve D. Cottica (2007). Hierapolis di Frigia fra Tarda Antichità ed XI secolo: L'apporto dello Studio degli Spazi domestici nell' Insula 104, *RdA 31,* s.171, Fig.4f; Toniolo, 2019, **a.g.k.,** 371,372, Fig.386,53.

[533]E. Popescu (1994). *Christianitas Daco-Romana: Florigelium Studiorum* Bucureşti, s.389, no.9, Fig.103.

[534]Opait, 2004b, **a.g.k.,**304.

[535]I.C. Opriş (2003). *Ceramica romană târzie şi paleobizantină de la Capidava în contextul descoperirilor de la Dunărea de Jos (sec. IV – VI p. Chr.), editura enciclopedică*. s.65, lev.22 (102).

[536]O. Toropu ve C.M. Tatulea (1987). *Sucidava Celei.* Bucharest, s.134, Fig.43 (6).

olmasıdır[537]. Bir başka tarihleme kıstası ise Hierapolis'te bulunan örnek olmuştur[538]. Söz konusu Hierapolis örneği ise MS 5-6. yy tabakasından[539] ele geçmiştir.

Tripolis'te Sardis Tip B olarak tespit edilen toplam 93 parça bulunmaktadır. Bu parçaların 88'i dip-gövde bölümü, 5'i ise ağız-boyun bölümünden oluşmaktadır. Parçalar içerisinden 5'i ağız-boyun, 22'si dip-gövde bölümünden oluşan 27 parçanın çizim ve katalog çalışması yapılıp **Kat. no. 157-183** olarak değerlendirilmiştir. Parçalar Kutsal Alan, Hierapolis Caddesi, Agora, Kemerli Yapı ve Mozaikli Konut alanlarından bulunmuştur. Yapılan çalışmalarda henüz tam profile sahip bir eserle karşılaşılmamıştır.

Sardis Tip B olarak değerlendirilen **157-161** numaralı ağız-boyun bölümleri sağlam kalmış parçalar[540], ağız ve dudak yapılarına göre üç farklı tipte incelenebilir. Birinci tipi **157-159** numaralı parçalar oluşturmaktadır. Bu tipte ağız kenarı üstte yuvarlaklaştırılmış ve içte hafif üste uzatılmıştır. İki kademe şeklinde ortada geniş bir içbükey kavis yapılarak dışa kalınlaştırılan dudak kenarı altından gövdeye doğru genişleyen konik boyuna geçilmiştir. İkinci tipi, **160** numaralı parça oluşturmaktadır. Söz konusu parçada ağız kenarı üstte yuvarlaklaştırılmış, dudak kenarı dışa kalınlaştırılarak ovalleştirilmiştir. Dudak kenarı altında ikinci bir dışbükey çıkıntı yapılarak iki kademeli bir görünüm oluşturulmuş ve bu ikinci kademenin altından yumuşak bir geçişle gövdeye doğru genişleyen konik boyuna geçiş sağlanmıştır. Üçüncü tipi ise **161** numaralı parça oluşturmaktadır. Bu tipte ağız kenarı üstte yuvarlaklaştırılmış, dudak kenarı dışa kalınlaştırılarak altından derin bir içbükey kavisle ortada keskin bir geçiş olan ikinci kademe oluşturulmuştur. Gövdeye doğru genişleyen konik boyuna geçilir. Söz konusu üç tipte görülen kil özellikleri ise kırmızıdan kahverengiye (5 YR 6/8 - 5 YR 6/4 – 2.5 YR 6/8) iki renk tonundadır. Bol miktarda mika (bazılarında sarı renkli olan mika büyük çoğunda beyazdır) ve kuvars bulunurken bazı parçalarda da ince kireç tanecikleri kil katkısı olarak görülmektedir. Parçaların iç yüzeyleri hamur renginde bırakılmıştır ancak kapların fırınlanması esnasında uğradıkları sıcaklıktan dolayı ton farkları oluşmuştur. Dış yüzey astarında iki farklı renk tonu izlenmektedir. Bunlardan biri kırmızı tonlarında (2.5

[537]Yapılan çalışmalar hakkında daha kapsamlı bilgi için bkz. Rautman, 1995, **a.g.k.,** 37-84.
[538]Söz konusu örneğin çizimi için bkz. Ruggu-Cottica, 2007, **a.g.k.,**171, Fig.4f. Parçanın fotoğrafı için bkz. Toniolo 2019, **a.g.k.,**371,372, Fig.386,53.
[539]Buluntu alanının tarihlemesi için bkz. A.Z. Ruggui (2019). Le Case. Analisi Dello Spazio Architettonico Dall'età Imperiale All'età Mediobizantina. *Hierapolis di Frigia XII*, Le Abitazioni Dell'insula 104a Hierapolis di Frigia, İstanbul, s.59,60.
[540]LR 3 Tip 1 ile benzerlikleri dikkat çekicidir. Bu tipe ait olduğu tespit edilen Smyra Agorası dip örneklerinin, LR 3 olarak değerlendirildiği görülmektedir. Bkz. Karcı-Ağlar, 2015, **a.g.k.,** Kat. no. 196-202.

YR 6/8) yani hamur rengi iken, diğeri ise pembemsi beyaz renk (7.5 YR 8/2) bir astardır. Bu iki farklı astar rengi dip-gövde bölümlerinin sağlam kalabildiği parçalarda da takip edilebilmektedir. Dip-gövde bölümlerinin bir kısmının sağlam kalabildiği **162-183** numaralı parçalar, altta uzatılmış, tabanda yuvarlaklaştırılmış olan ve tutamak görevi olabilecek, içi dolu bir dibe sahiptir. Dip kısmından gövdeye geçişten itibaren genişlemeye başlayan gövde fusiform bir yapıda yükselmektedir. Parçaların dış yüzeylerinde düzensiz yivler bulunurken, iç yüzeylerinde ise keskin hatlara sahip düzenli yivler dikkat çekicidir. Parçalarda görülen kil yapıları yine ağız-boyun parçalarında olduğu gibi bol miktarda mika ve kuvars bulunan, bazılarında ince kireç tanecikleri olan kırmızı (2.5 YR 6/8-5 YR 6/4) tonlarında renge sahiptir. Kapların iç yüzeyleri hamur rengindedir. **172** ve **176** numaralı parçaların iç yüzeylerinde reçine-zift? kalıntıları görülmektedir. Dış yüzeylerinde ise iki farklı astar rengi bulunmaktadır. **168-183** numaralı parçalarda çoğunlukla hamur rengi tonlarında bir astar görülürken, **162-167** numaralı az örnekte ise pembe ya da pembemsi beyaz renkli astar dikkat çekicidir. Söz konusu bu astar çoğu zaman dökülmüş durumdadır.

Tripolis'te tespit edilen Sardis Tip B amphoralarının buluntu alanlarından ele geçen Sagalassos[541], Foça[542] ve Afrika Kırmızı Astarlı seramiklerine[543] ait masa üstü kabı olarak işlev görmüş olan tabak, kâse ve çanak gibi ithal seramik grupları, Geç Antik Dönem'e tarihlendirilen unguentarium[544] ve oinophoros (matara)[545] buluntuları, MS 4-5. yy.a tarihlendirilen sikke buluntuları[546] ve Sardis[547], Hierapolis[548] örnekleriyle olan karşılaştırmalar dikkate alındığında, Tripolis'te bu tip için MS 5 yy-7. yy.ın başları tarih olarak önerilebilir.

[541]Ok, 2018, **a.g.k.,**264-265, Kat. no.410, lev.57.
[542]Ok, 2018, **a.g.k.,**310-317, lev.65.
[543]Duman, 2016, **a.g.k.,**699-706.
[544]Duman, 2018a, **a.g.k.,**352-358.
[545]Duman, 2018c, **a.g.k.,**667-674.
[546]Duman, 2018b, **a.g.k.,**264-269.
[547]Sardis örnekleri için bkz. Rautman, 1995, **a.g.k.,**Fig.8-32, Fig.21-88-90.
[548]Hierapolis örneği için bkz. Ruggui-Cottica, 2007, **a.g.k.,**171, Fig.4f; Toniolo, 2019, **a.g.k.,**371,372, Fig.386,53.

3.1.6.3. Sagalassos Amphoraları

Sagalassos Amphorası **(Görsel 29, e)**, Sagalassos'un 10 farklı kil türünden[549] biri olan ve Fabric 4 olarak adlandırılan yerel kilden üretilmiş amphoralar[550] için kullanılmış olan addır.

Dört farklı alt tipi bulunan Sagalassos Amphoraları için tanımlanan genel form özellikleri; ovoidal gövde, bazen dışa kalınlaştırılmış dudağa sahip ağız kenarı, dar ve kısa boyun, ağız kenarından ya da boyundan omuz üzerine bağlanan kulplar[551], düzleştirilmiş veya hafif içbükey bir taban olarak karşımıza çıkmaktadır[552]. Bu dört alt tipte görülen tekdüzeliğe sahip gövde dışında, ağız kenarı ve kulplardaki farklılıklar sayesinde tipolojik ayrıma olanak sağlamaktadır[553]. Degeest'in oluşturduğu tipoloji[554] üzerine, Poblome vd. tarafından yapılan yeni çalışmalar neticesinde oluşturulan dört alt tip 4P100-4P120-4P130 ve 4P140 olarak adlandırılmıştır[555]. 4P100; burgulu kulplara ve dışa kalınlaştırılmış ya da düz dudak kenarı bulunan ağız yapısına sahiptir. 4P120; üzerinde birden fazla oluk bulunan kulplara ve çeşitlilik gösteren ağız kenarına sahiptir. 4P130; üzerinde tek oluk bulanan kulplara ve çeşitlilik gösteren ağız kenarına sahiptir. 4P140 ise, diğer tiplere göre daha dar bir boyun ve ağız kenarına, daha ince üstte geniş içbükey yapıda kulplara sahiptir[556]. Kapasiteleri ise 12.5-15.6 litre olarak tespit edilmiştir. Yükseklik ve genişlikleri 4P100 tipi için yükseklik 42 cm, omuz çevresi genişlik 30 cm iken, 4P120 için yükseklik 38 cm, genişliği ise 29 cm olarak belirlenmiştir[557].

---

[549]Kil çeşitliliğinde görülen analiz değerlendirmeleri için bkz. R. Degeest (2000). The Common Wares of Sagalassos, *in Studies in Eastern Mediterranean Archaeology (SEMA 3)*, s.78-91.

[550]R. Degeest, R. Ottenburgs, W. Viaene, H. Kucha, D. Laduron, A. Bocquet, M. Waelkens (1997). Characterization of the vommon wares manufactured in Roman Sagalassos an overview, *ACTA, Archaeologica Lovaniensia Monographiae 9, SAGALASSOS IV, Report on the Survey and Excavation Campaigns of 1994 and 1995*, (Ed: J. Poblome ve M. Waelkens), s.526; Degeest, 2000, **a.g.k.** 84; J. Poblome, M. Coremans, P. Bes, K. Romanus, P. Degryse (2008). It is never too late… The Late Roman Initiation of amphora production in the territory of Sagalassos, *EUERGETES. Prof. Dr. Haluk Abbasoğlu'na 65. Yaş Armağanı/Festschrift für Prof. Dr. Haluk Abbasoğlu zum 65. Geburtstag, II. Cilt,* s.1002.

[551]Genel olarak 5-7 cm aralığındaki silindirik dar boyun, 6-13 cm aralığındaki düz, üçgen ve oluklu kenar profilli ağız kenarları bulunur bkz. P. Bes ve L. Vanhecke (2015). Leaf impressions of Styrax officinalis L. and Visit Vinifera L. on Late Roman Sagalassos Amphorae. *HEROM, Journal on Hellenistic and Roman Material Culture, Vol. 4,* s.110.

[552]Poblome vd., 2008, **a.g.k.,**1003; M. Coremans, J. Poblome, P. Bes, M. Waelkens (2009). The quantification of amphorae from Roman Sagalassos, Southwest Turkey. *Analysing Pottery, Processing-Classification-Publication, Tomus, X,* (Ed: B. Horejs-R. Jung-P. Pavúk), s.291.

[553]Coremans vd., 2009, **a.g.k.,** 291; Bes-Vanhecke, 2015, **a.g.k.,**110.

[554]Söz konusu Type 4H110-4H120-4H130-4H140, tipoloji için bkz. Degeest, 2000, **a.g.k.,**160-162, Fig.186-193.

[555]Poblome vd., 2008, **a.g.k.,**1003, Fig.1,1012.

[556]Poblome vd., 2008, **a.g.k.,**1003.

[557]Bes-Vanhecke, 2015, **a.g.k.,**110.

Sagalassos'ta tespit edilen ve Fabric 1-10 arasında numaralandırılan killerden, mutfak ve masa üstü kapları için kullanılan Fabric 1 kilinden sonra yaygın biçimde çoğunlukla amphora üretimi için kullanıldığı tespit edilen Fabric 4 kilinin[558], analizler sonucu ortaya çıkan özellikleri, sert ya da çok sert yapılı, (2.5 R 4/8) kırmızı ile (5 YR 5/6) sarımsı kırmızı arasında değişen bir kil rengi, yoğun miktarda kuvars, donuk beyaz renkli kireç, öğütülmüş seramik parçacıkları, parlak veya sarımsı mika ve kum katkılı hamur olarak tanımlanmaktadır. Yüzey renginin kırmızı (2.5 YR 5/8) ile kırmızımsı sarı (5 YR 6/6) arasında değişen astarının, bazen parlak- kaygan, bazen de pürüzlü olarak bırakıldığı görülmektedir[559].

Sagalassos Amphoraları'nda hangi malların taşındığı hakkında, ele geçen örneklerden yapılan analizler sonucu, şarap, zeytinyağı, ceviz yağı gibi bitkisel yağların yanı sıra bal gibi gıda maddelerinin de taşınmış olabileceği belirlenmiştir[560].

Genel olarak Ağlasun Vadisi kırsal yerleşim ve merkezlerinde üretilmiş olabileceği düşünülen söz konusu tipin yayılım alanları hakkında net bir bilgi verilememektedir. Ancak Sagalassos'un güneybatısında yer alan Bereket Vadisi olarak adlandırılan alanda yapılan yüzey araştırmalarında ele geçen kulp örneklerinin Sagalassos Amphoraları'na ait olabileceği düşünülmektedir[561].

Ana üretim merkezinin kesin olarak saptanamadığı, ancak Ağlasun ve çevresinde bulunan ve muhtemelen Sagalassos olabileceği düşünülen söz konusu Sagalassos Amphoraları, MS 4. yy.ın ikinci yarısından, MS 7. yy.ın ortalarına kadar kullanım görmüştür[562].

Tripolis'te, Sagalassos Amphorası olarak tespit edilen ve tam profil özelliği gösteren tek örnek ele geçmiştir. Parça Hierapolis Caddesi Doğu Portik'ten çok parçalı olarak bulunmuştur. Eksik parçaları bulunan örnek restorasyon çalışmaları sonucunda iki ana parça halinde tam profil verecek duruma getirilmiştir. Çizim e katalog çalışması yapılıp, **Kat. no. 184** olarak değerlendirilmiştir.

Amphoranın genel olarak morfolojik özellikleri incelendiğinde, ağız kenarı üstte yuvarlaklaştırılmış, dudak kenarı dışa çekilerek kalınlaştırılmış üçgenimsi profildedir.

[558]Bes-Vanhecke, 2015, **a.g.k.,**108.
[559]Degeest, 2000, **a.g.k.,**84, Corremans vd. 2010, **a.g.k.,**289.
[560]Bes-Vanhecke, 2015, **a.g.k.,**109.
[561]E. Kaptijn, J. Poblome, H. Vanhaverbeke, J. Bakker, M. Waelkens (2013). Societal changes in the Bereket Valley during the Roman Imperial Period. Results from the Sagalassos territorial archaeological survey 2008 (southwest Turkey), In, *Anatolian Studies,* s.86-88; Bes-Vanhecke, 2015, **a.g.k.,**109.
[562]Poblome vd., 2008, **a.g.k.,**1001,1002; Corremans vd., 2009, **a.g.k.,** 289; Bes-Vanhecke, 2015, **a.g.k.,** 108.

Dudak kenarından boyun üzerine "S" kavisi verilerek ortada daralıp omuza doğru genişleyen boyuna geçilir. Boyundan gövdeye geçiş yumuşaktır ve boyun üzerinde yivler görülmektedir. Ovoid formlu bir gövdeye sahip olan amphoranın gövde ortasında belli aralıklarla yapılmış yivler bulunmaktadır. Boyun ortasından bağlanan oval kesitli ve üstte tek geniş bir içbükey oluk bulunan kulp, omuz altından gövdeye bağlanmıştır. Ağız kenarı çapı 9.4 cm'dir ve dar bir boyuna sahiptir. Cidar kalınlığı 0.5-0.8 cm aralığında değişmektedir. Sağlam olan oval kesitli kulpların kalınlığı 2 cm, genişliği ise 3.9-4 cm'dir. Kabın yüksekliği ise 43 cm'dir.

Parçanın, kil özellikleri incelendiğinde, hamur renginin kırmızı tonlarında (2.5 R 5/8) olduğu görülmektedir. Sert ve ince gözenekli homojen bir yapıda olan hamurda, yoğun miktarda siyah ve sarı renkte kuvars, mika, donuk renkli, ince tanecikli kireç parçacıkları kil katkısı olarak görülmektedir. İç ve dış yüzey astar rengi hamur renginde bırakılmıştır . Dış yüzey hafif pürüzlü pudramsı bir yapıda ve mattır.

Farklı merkezler için karşılaştırma örnekleri bulunamamıştır. Tripolis'te bu form için tarihlendirme önerisi, merkez üretim yeri olan Sagalassos buluntuları ve Hierapolis Caddesi Doğu Portik'ten ele geçen diğer ithal seramik parçaları ve sikke buluntuları değerlendirilerek yapılmıştır. Bu bağlamda amphoranın ele geçtiği alanda bulunan 5. yy.ın ortalarına tarihlendirilen Foça Kırmızı Astarlıları'na ait tabak formu[563] ve yine aynı alandan ele geçen MS 4-6. yy.a tarihlenen sikkeler[564] dikkate alındığında, Tripolis'te Sagalassos Amphorası için, MS 4-6. yy tarih olarak önerilebilir.

3.3. Yerel Amphoralar

Bölgesel çerçevede dağıtımı bulunan ve Yerel Amphoralar olarak değerlendirilen bu grupta *Lykos Vadisi Amphoraları* ve *Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı Amphoraları* bulunmaktadır.

Lykos Vadisi kökenli amphoralardan olduğu tespit edilen, başta Tripolis olmak üzere Laodikeia ve Hierapolis merkezli üretimi olduğu düşünülen, Lykos Vadisi Amhoraları *Tip 1* ve *Tip 2* olarak iki alt tipten oluşmaktadır. Tripolis'te gerçekleştirilen kazı çalışmalarında ortaya çıkarılan hemen hemen her yapıda bulunan parçalar, Tip 1 için **Kat. no. 185-232**, Tip 2 için **Kat. no. 233-304** olarak değerlendirilmiştir.

[563]Ok, 2018a, **a.g.k.,** 315, Kat. no.469, lev.65.
[564]Duman-Baysal, 2016, **a.g.k.,** 567-568.

Menderes Vadisi kökenli amphoralardan olduğu tespit edilen, üretim merkezi hakkında kesin bir saptama yapılamayan, ancak Tripolis'te de üretilmiş olabileceği düşünülen *Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı Amphoraları,* tıpkı Lykos Vadisi Amphoraları gibi kazısı yapılan hemen hemen her yapıda bulunmuş olup, **Kat. no. 305-319** olarak değerlendirilmiştir.

3.3.1. Lykos Vadisi Amphoraları

Lykos Vadisi'nde bulunan kent merkezlerinin ürettiği yerel seramik gruplarından biri olan ve önemli bir grubu oluşturan amphoraların, başta Tripolis[565] olmak üzere Laodikeia[566] ve Hierapolis[567] gibi büyük kentlerde üretilmiş olabileceği düşünülerek[568], Lykos Vadisi Amphoraları olarak adlandırılmışlardır[569].

Bu tip amphoralar için tanımlanan morfolojik özellikler incelendiğinde; gövde, boyun ve kulp yapılarındaki özelliklerin benzer olduğu görülmüştür. Bu bağlamda amphoraların gövdeleri üst yarısında küresel olup, düz ya da bazen içe doğru girinti yapan halka kaideye doğru konikal bir şekilde daralan, yüzeyinin tamamında veya alt yarısına kadar birbirine paralel yivler bulunan, ovoidal formlu olarak tanımlanmıştır. Boyun yapıları geniş ve çoğu zaman ters konik yapıdadır. Yassı veya elips kesitli olan şerit kulplar, geniş aralıklı yay profile sahiptir. Boynun hemen ortasından veya altından başlayarak omuz üzerine bağlanmıştır[570]. Çoğu zaman kulpların hemen altında veya omuz üzerinde, nadiren kaide tabanında kazıma ile yapılmış *graffiti* bulunur[571]. Aynı zamanda bu tip amphoraların bir kısmının kulplarında mühürleme sistemi de görülmektedir[572]. Amphoralar için tanımlanan bu ortak özellikler dışında tip, ağız kenarı ve boyun yapılarında görülen farklı uygulamalardan dolayı araştırmacılar tarafından *Tip 1* ve *Tip 2* olmak üzere iki ana tipe ayrılarak incelenmiştir **(Grafik 7)**.

---

[565]Duman, 2017b, **a.g.k.,** 744-750.
[566]S. Gelichi ve C. Negrelli (2000). Ricognizione del 1999 Laodicea in eta Tardoantica e Bizantina. *Laodicea Di Frigia ı*, Roma, s.157,158; Şimşek, 2013, **a.g.k.,** 141.
[567]D. Cottica (2007). Regio VIII, insula 104: fasi e culture materiale. *Hierapolis di firigia I, Le attivita delle campagne di scavo e restauro 2000-2003,* s.169; Toniolo, 2019, **a.g.k.,** 370.
[568]Üretime dair en önemli verilerden bir tanesi de amhoralarda bulunan mühürlerdir. Lykos Vadisi amphoraları mühürleme sistemi için bkz. C. Şimşek, E. Alkaç, B. Duman (2017). *Laodikeia Çalışmaları 4, Laodikeia amphora mühürleri,* İstanbul, s. ,43-85; Alkaç, 2017, **a.g.k.,** 111-115, Kat. no.2-11.
[569]Şimşek vd,, 2017, **a.g.k.,**.39-42.
[570]Duman, 2017b, **a.g.k.,** 744; Şimşek vd., 2017, **a.g.k.,** 39; Toniolo, 2019, **a.g.k.,** 365,370.
[571]Şimşek vd. 2017, **a.g.k.,** 39; Duman, 2017b, **a.g.k.,** 745; Toniolo, 2019, **a.g.k.,** 365.
[572]Şimşek vd. 2017, **a.g.k.,** 43,44; Toniolo, 2019, **a.g.k.,** 365.

İki ana tipe ayrılarak incelenen söz konusu amphoraların bir diğer ortak özelliği de kil ve astarlarında görülmektedir. Bu tip amphoralarda görülen kil; çoğu zaman sert, az sayıda orta sertlikteki hamuru, iyi pişirilmiş ve ince gözeneklidir. Birden fazla hamur rengi bulunmaktadır ve bunlar; kırmızı, krem ve sarımsı renk tonlarındadır. Kapların fırınlama esnasında uygulanan sıcaklık derecesinden dolayı renk tonlarındaki değişimler dikkate alındığında genel olarak; 2.5 YR 5/6, 2.5 YR 6/8, 5 YR 5/6, 7.5 YR 6/6, 7.5 YR 7/4, 10 YR 8/3 ve 2.5 Y 8/3 gibi farklı tonlardaki hamur renkleri ön plana çıkmaktadır[573]. Hamurlarında görülen kil katkıları ise hemen hemen hepsinde gümüş renkli mika ve taşçık katkısı ön planda olarak bulunur. Bunların yanı sıra birçoğunda altın-gümüş renk mika bir aradayken, kuvars ve kireç parçacıkları da görülebilmektedir[574] **(Tablo 3** ve **Grafik 9)**. Amphoralarda görülen kil ve astar özelliklerinin, yerel üretim olarak değerlendirilebilecek olan pithos, situla, lekane gibi taşıma ve depolama kaplarının yanısıra pişmiş toprak künk ve tuğlarda da görülüyor olması, bu tip amphoraların yerel atölyelerce üretilmiş olabileceğini destekler niteliktedir.

Lykos Vadisi Amphoraları'nın içinde ne taşındığına dair en önemli bilgi Hierapolis'te şarap kalıntıları olduğu tespit edilen parçaların ele geçmiş olmasıdır. Bu bilgiden yola çıkarak şarap ticareti için kullanıldığı düşünülmektedir[575]. Tripolis'te de tortu kalıntıları bulunan parçalar ele geçmiştir **(Görsel 24)**. Aynı zamanda Tripolis Amphoraları için yaptığımız çalışmadan yola çıkarak, zeytinyağı, şarap ve tahıl ürünleri gibi gıda maddelerinin yanı sıra tarımda kullanılmak üzere tohum gibi tarım ürünlerinin de taşınması ve depolanması amacıyla da kullanılmış olmalıdır[576] **(Görsel 23)**. Söz konusu tipin üretim tarihi, içlerinde Tripolis'in[577] de bulunduğu, Hierapolis[578] ve

[573]Hamur ince kesit fotoğrafları ve kil analizleri için bkz. Şimşek vd., 2017, **a.g.k.,** 42, Fig.4; Toniolo, 2019, **a.g.k.,** 501,502, Fig.421,4,6.

[574]Duman, 2017b, **a.g.k.,** 745; Şimşek vd. 2017, **a.g.k.,**42; Toniolo, 2019, **a.g.k.,** 501. Söz konusu amphoralarda görülen kil yapılarında yapılan analizler sonucu kil özelliğinin, yerel üretimlerle karakterize edilebileceği görülmüştür. Genel olarak Menderes Vadisi'nde bulunan Aydın'ın kuzeydoğusundan, Muğla'nın kuzeybatısına uzanan bölgedeki kil yatakları kaynak olarak düşünülmektedir bkz. Toniolo, 2019, **a.g.k.,** 368.

[575]Ruggui-Cottica, 2007, **a.g.k.,** 171; Toniolo, 2019, **a.g.k.,** 369.

[576]Tohum kalıntılarının çıktığı amphora örneği için bkz. Kat. no. 192, Levha 31,

[577]Duman, 2017b, **a.g.k.,** 748,750.

[578]Hierapolis'te ele geçen örnekler daha çok Bizans yapı özelliği gösteren yapılarda bulunmuş olup, MS 5-7. yy genel bir tarih olarak gösterilmiştir bkz. Cottica, 2007, **a.g.k.,** 269; Ruggiu-Cottica, 2007, **a.g.k.,** 171,172; G. Mastronuzzi ve V. Melissano (2007). Le case bizantine sul lato ovest dell'Agora (Regio I), *Hierapolis Frigia I, le Attivita della campagne di scavo e restauro 2000-2003,* s.573; F. Silvestrelli (2007). II Ninfeo dei Tritoni (Regio II): le fasi di eta bizantina e postbizantina. Relazione preliminare delle campagne di scavo 1994-2001. *Hierapolis di Frigia I, Le Attivita Delle Campagne Di Scavo E Restauro 2000-2003,* s.334; C. Polito (2012). Sacci di scavo nell' area del Teatro, *Hierapolis Di Frigia V, Le Attivita Delle Campagne Di Scavo E Restauro 2004-2006,* s.198; Toniolo, 2019, **a.g.k.,** 367,368.

Laodikeia[579] gibi Lykos Vadisi kentlerinde ele geçen buluntulardan yola çıkılarak genel kapsamda MS 5-6. yy önerilmiştir.

Lykos Vadisi Amphoraları tipinin yayılım alanı hakkında kısıtlı bilgilere ulaşılmaktadır. Tripolis, Hierapolis ve Laodikeia gibi üretim ve ticaretin ön planda olduğu kentlerde yoğun olarak bulunuyor olması, söz konusu tipin görülen çerçevede Lykos Vadisi kentleri arasında kısa mesafeli bölgesel nitelikte ticarette kullanılmış olabileceğini düşündürmektedir[580].

Genel özellikleri anlatıldığı gibi olan Lykos Vadisi Amphoraları, farklı araştırmacılar tarafından 2 alt tipe ayrılarak incelenmiştir. Yapılan ayrımda Tip 1, basit ağız kenarlı çoğu zaman ters-konik geniş boyunlu, Tip 2 ise dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, çoğu zaman silindirik geniş boyunlu olarak tanım görmüş ve bazılarında dışa kalınlaştırılmış olan dudak kenarında görülen kademeli oluktan dolayı, Tip 2A ve Tip 2B olarak ayrılmıştır. Tripolis Amphoraları için yapmış olduğumuz çalışmada, Tip 1 amphoraları ağız kenarlarında ve boyun yapılarında tespit edilen farklı uygulamalardan yola çıkılarak Tip 1A ve Tip 1B olarak değerlendirilmiştir. Tip 2 ise araştırmacıların oluşturduğu tipolojiye sadık kalınarak, Tip 2A ve Tip 2B olarak ele alınmıştır **(Görsel 23)**.

3.1.1.1. Tip 1

Tripolis'te Tip 1 olarak tespit edilen toplam 163 parça bulunmaktadır. Söz konusu parçalar içinden 48 adet parçanın çizim ve katalog çalışması yapılıp **Kat. no. 185-232** olarak değerlendirilmiştir. Parçalar kentte kazısı yapılan Mozaikli Konut başta olmak üzere Erken Bizans Kilisesi 2, Sütunlu Cadde, Hierapolis Caddesi, Agora ve Kutsal Alan yapılarında bulunmuştur. **185, 186** ve **205** numaralı parçalar tam profile sahipken, **206** numaralı parça tama yakın durumdadır. Değerlendirmeye alınan diğer parçalar ise bir kısmı sağlam kalabilmiş durumda ele geçmiştir.

Genel olarak morfolojik özellikleri incelendiğinde; ovoid gövde yapısı ve gövde yarısına kadar küresel olan form, tabanda içe doğru yükseltilmiş, ortada düğme şeklinde

[579]Laodikeia'da benzer özelliklere sahip örnekler, MS 4. yy.dan 5. yy.ın ilk çeyreğine kadar kesintisiz kronoloji gösteren Suriye Caddesi'nin kuzey bitişiğindeki portiğin gerisinde yer alan bir dükkânda ele geçmiştir. Aynı zamanda yüzey buluntuları için de MS 7. yy önerilmiştir bkz. Şimşek, 2013, **a.g.k.,** 141; Gelichi-Gegrelli, 2000, **a.g.k.,** 157,158.

[580]Ruggui-Cottica, 2007, **a.g.k.,** 171; Duman, 2017b, **a.g.k.,** 753; Şimşek vd., 2017, **a.g.k.,** 42; Toniolo, 2019, **a.g.k.,** 368.

çıkıntı bulunan halka kaideye doğru daralarak indiği görülmektedir[581]. Kulplar, çoğu zaman boynun bitiş noktasından veya boyun ortasından bağlanarak omuz üzerinde yay yapacak şekilde birleştirilmiş, elips veya yassı kesite sahiptir. Bazı kulpların üstlerinde mühürler bulunabilmektedir[582]. Gövde yüzeyi, bazı örneklerde birbirine paralel oluk şeritlerle tüm yüzeyde ya da gövde alt yarısına kadar yivlendirilmiş olarak görülürken[583], bazılarının gövde yüzeyi yivsiz olarak bulunur[584]. Parçaların ağız kenar çapları genel olarak 7-8.2 cm, kaide çapları ise 9-12 cm arasında değişmektedir. Tam profile sahip **185**, **186** ve **205** numaralı parçalara göre yükseklikleri 53-56 cm olarak belirlenmiştir[585].

Parçaların boyun ve ağız yapılarında farklı uygulamalar tespit edilmiş olup, bu farklılıklardan yola çıkılarak Tip 1 amphoraları, A ve B olmak üzere iki alt tipe ayrılarak incelenebilir. Tip 1A olarak değerlendirilen **185-218** numaralı parçaların, düz ağız yapılı genişletilmiş konik boyunlu olduğu görülmüştür. Tip 1B olarak değerlendirilen **219-225** numaralı parçaların ise düz ağız kenarlı, uzatılmış silindirik boyunlu olduğu görülmüştür. Görülen bu iki farklı boyun yapısı dışında diğer morfolojik özellikleri benzerdir.

Tip 1 olarak gruplandırılan parçalarda görülen kil ve astar özellikleri incelendiğinde, iki farklı kil yapısı olduğu görülmüştür. Birinci kil; hamuru sert ve yer yer orta gözenekli, taşçık katkısının çok olduğu, mikalı ve pudramsı yapıdaki kil dokusudur. **186**, **188**, **189**, **192**, **194**, **195** ve **197** numaralı 7 parçanın kil özellikleri bu tanımlamaya uymaktadır. İkinci kil; hamuru sert ve ince gözenekli, mika katkısının çok olduğu[586], kuvars ve kireç taneciklerinin de bulunabildiği, iyi elenmiş kil dokusudur. **185**, **187**, **190**, **191**, **193**, **196** ve **198-232** numaralı 41 parçanın kil özellikleri bu tanımlamaya uymaktadır. Kil yapılarında görülen bu farklılıklar dışında hamur renkleri her iki kil yapısında da benzerdir. Genel olarak kırmızı, kahverengi ve krem renginin tonları görülmektedir. Ancak **196** numaralı tek örnekte kil rengi diğerlerinden farklı olarak sarımsı bir tona sahiptir[587].

---

[581]Dip kısmı sağlam kalabilmiş parçalar için bkz. Kat. no. 185, 186, 205, 226-132.
[582]Mühür örnekleri için bkz. Alkaç, 2017, **a.g.k.,**119, Fig.11; Şimşek vd., 2017, 50, 67 Kat. no.32, Kat. no.68; Toniolo, 2019, **a.g.k.,**371, Fig.386, no.50, Fig.407, no.225.
[583]bkz Kat. no. 185, 186 ve 205.
[584]bkz Kat. no. 206, 208, 209, 211.
[585]Hierapolis'te sağlam olarak ele geçen bir örneğin 35 litre kapasiteye sahip olduğu öngörülmüştür bkz. Toniolo, 2019, **a.g.k.,**365, 452, Fig.407, no.224.
[586]Mika katkısı altın ve gümüş renklidir. Bazı örneklerde tek başına gümüş renk mika bulunurken, bazılarında ise altın ve gümüş renk mika bir arada bulunmaktadır.
[587] Munsel renk kataloğuna göre renk kodları şu şekildedir; 2.5 YR 5/6-5/8, 5 YR 6/4-6/6-7/4, 7.5 YR 6/4-6/6-6/8-7/4, 10 YR 6/4-7/4-8/3, 2.5 Y 8/2-8/3, 5Y 7/3.

Tipin kent içindeki dağılımında görülen yoğunluk, Mozaikli Konut[588] olarak adlandırılan sivil mimariye ait yapıda karşımıza çıkmaktadır. Erken Bizans Kilisesi 2[589] ve Sütunlu Cadde[590] olarak adlandırılan Geç Roma-Erken Bizans düzenlemelerinin bulunduğu yapılar da tipin yoğun olarak ele geçtiği diğer yapılar olarak görülmektedir. Geç Antik Dönem düzenlemelerinin yoğun olarak görüldüğü bu yapılarda gerçekleştirilen kazı çalışmalarında açığa çıkarılan mimari düzenlemelerdeki MS 4-6. yy özellikleri, Afrika Kırmızı Astarlı ve Sagalassos Kırmızı Astarlıları'na ait ithal masaüstü servis kapları[591], Hierapolis[592] ve Laodikeia[593] gibi kentlerde ele geçen karşılaştırma örnekleri dikkate alındığında, Tripolis'te Tip 1 için MS 4-6. yy tarih olarak önerilebilir.

3.1.1.2. Tip 2

Tripolis'te Tip 2 olarak tespit edilen toplam 435 parça bulunmaktadır. Bu parçalardan 212 adeti Tip 2A, 151 adeti Tip 2B ve 72 adeti de her iki alt tipinde dip kısmı olabilecek durumdaki amphora parçalarından oluşmaktadır. Bu parçalar içinden Tip 2A olarak tam, tama yakın ve kırık profil 38 parça **Kat. no 233-270** olarak değerlendirilmiştir. Tip 2B'de ise 28 parça **Kat. no. 271-298** olarak değerlendirmeye alınmıştır. 6 parça ise söz konusu iki tipinde dip parçaları olup, **Kat. no. 299-304** olarak değerlendirilerek, tez kapsamına dahil edilmiştir. **233-234** numaralı parçalar Tip 2A alt tipine ait olup, tam profil özelliği gösterirken, katalogdaki diğer parçalar söz konusu tipte bir kısmı sağlam kalabilmiş parçalardan oluşmaktadır. Parçalar kentte kazısı yapılan başta

[588]Yapıda gerçekleştirilen kazı çalışmaları ve yapının kullanım evreleri için bkz. Duman-Baysal, 2014, **a.g.k.,** 642-644; Duman-Koçyiğit, 2019, **a.g.k.,** 14-18, 79-100.
[589]Erken Bizans Kilisesi 2 olarak adlandırılan ve sütunlu caddenin doğusunda bulunan bu yapıda gerçekleştirilen kazı çalışmalarında açığa çıkarılan batı pastophorion hücresinde söz konusu Tip 1 ve Tip 2 amphoralarına insitu halde ulaşılmıştır bkz. Duman, 2013, **a.g.k.,** 193, Fig.18,19.
[590]Cadde üzerinde 2007-2009 ve 2012 yıllarında kazı çalışmaları gerçekleştirilmiştir bkz. Erdoğan-Çörtük, 2009, **a.g.k.,** 107-138; Erdoğan, 2011, **a.g.k.,** 328-347; Duman, 2013, **a.g.k.,** 189-192.
[591]Duman, 2016, **a.g.k.,**699-706; Ok, 2018, **a.g.k.,** 254-276, T F1-20, lev.53-58.
[592]Hierapolis'te yoğun buluntu gruplarından birini oluşturmaktadır ve MS 5-7. yy.a tarihlendirilmiştir bkz. Cottica, 2007, **a.g.k.,** 269; Ruggiu-Cottica, 2007, **a.g.k.,** 171,172, Fig.4, g-h; Mastronuzzi-Melissano, 2007, **a.g.k.,** 573; Silvestrelli, 2007, **a.g.k.,** 334; Polito, 2012, **a.g.k.,** 198; Toniolo, 2019, **a.g.k.,** 367,368, Fig.384, Fig.407, no.224.
[593]Şimşek, 2013, **a.g.k.,** 141, Res.175, Res.746.

Kemerli Yapı[594] olmak üzere Mozaikli Konut[595], Erken Bizans Kilisesi 2[596], Sütunlu Cadde[597], Agora[598] ve Tabernae[599] yapılarında bulunmuştur.

Tip 2 olarak tanımlanan amphoraların morfolojik özellikleri incelendiğinde, Tip 1 ile benzer gövde yapısına sahip olduğu görülmektedir. Tip 1'den ayrılan özelliği ise ağız, boyun, kulp ve kaide yapılarında karşımıza çıkmaktadır. Genel olarak ağız kenarları dışa kalınlaştırılarak dudak oluşturulmuştur. Boyun yapıları uzun silindirik ve geniştir. Yassı kesitli, çoğu zaman üstte bir veya birkaç oluk bulunan kulplar, boyun ortasından bağlanıp geniş açılı kemer şeklinde omuz altından birleştirilmiştir. Halka şeklindeki kaide, tabanda içe yükseltilmiş ve düzdür. Genel olarak ağız kenar çapları 6-8.2 cm, kaide çapları ise 9-12 cm arasında değişmektedir. Sağlam kalabilmiş **233** ve **234** numaralı örneklere göre yükseklikleri, 54-55 cm olarak belirlenmiştir. Ancak **258**, **259**, **282**, **288** ve **293** numaralı örneklerde görülen dar ağız kenarı, kısa boyun ve küçük boyutlu oluşu, söz konusu Tip 2 için farklı boyutların olduğunu göstermektedir.

Tip 2 için tanımlanan bu benzer özellikler dışında, ağız kenarlarında görülen basit dışa kalınlaştırılmış ve oluklu dışa kalınlaştırılmış gibi farklı uygulamalardan dolayı A ve B olmak üzere iki alt tipe ayrılmaktadır.

Tip 2A olarak değerlendirilen **233-270** numaralı parçalarda görülen ağız kenarı, basitçe dışa kalınlaştırılmış olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu parçalarda kendi içerisinde bazı farklılıklar içermektedir. Bazı örneklerde ağız kenarı üstte yuvarlaklaştırılmış ve dışa kalınlaştırılmış dudak kenarı yuvarlak profile sahipken[600], bazı örneklerde dışta düz, keskin bir yapıya sahiptir[601]. Bazı örneklerde ise ağız kenarı dışa çekilerek boyun omuza doğru genişlemektedir[602].

Tip 2B olarak değerlendirilen **271-298** numaralı parçalarda görülen ağız kenarı, Tip 2A'da olduğu gibi dışa kalınlaştırılmış, yuvarlak kesitlidir ve dudak kenarı dış yüzeyinde oluk oluşturulmuştur. İki farklı uygulama takip edilebilmektedir. Bazılarında

[594]Duman-Baysal, 2014, **a.g.k.,** 636-640.
[595]Duman-Baysal, 2014, **a.g.k.,** 642-644; Duman - Koçyiğit, 2019, **a.g.k.,** 14-18.
[596]Duman, 2013, **a.g.k.,** 193.
[597]Erdoğan-Çörtük, 2009, **a.g.k.,** 107-138; Erdoğan, 2011, **a.g.k.,** 328-347; Duman, 2013, **a.g.k.,** 189-192.
[598]Duman, 2018b, **a.g.k.,** 261-264.
[599]Duman-Baysal, 2014, **a.g.k.,** 640-642.
[600]Yuvarlak kesitli dudak kenarlı örnekler için bkz. Kat. no. 238, 250, 252, 253, 257, 258, 262, 263, 264.
[601]Dışta düz, keskin yapılı dudak kenarlı örnekler için bkz. Kat. no. 234, 245, 248, 255, 259, 265, 266, 267.
[602]Örnekler için bkz. Kat. no. 268-270.

direk dudak kenarı ortasında oluk bulunurken[603], bazılarında ise dudak kenarı üzerinde tırnak şeklinde bir kademe olarak görülmektedir[604].

Söz konusu Tip 2 amphoralarının kil ve astar özellikleri incelendiğinde, Tip 1 için tanımlanan özelliklerin, Tip 2 için de geçerli olduğunu söyleyebiliriz. Hamur yapıları az örnekte sert ve orta gözeneğe sahipken[605], birçoğunda sert ve ince gözeneklidir. Kil katkısı olarak ise çoğu zaman altın ve gümüş renk mika bir arada bulunurken, taşçık, kuvars ve kireç tanecikleri de görülebilmektedir. Genel olarak hamur renkleri kırmızı, kahverengi ve pembe tonlarında olup, fırınlama esnasında uygulanan sıcaklık, renk tonlarında çeşitliliğe sebep olmuştur[606]. Parçaların iç yüzeyleri hamur rengiyle aynı renkte olup, dış yüzeylerinde genel olarak çok soluk kahverengi (krem) renk hakimdir ve pembe tonlarında[607] astar da görülmektedir[608]. Değerlendirmeye alınan **235**, **267** ve **283** numaralı parçaların dış yüzeylerinin omuz ve kulp bağlantı kısımlarında, **302** numaralı parçanın ise kaide tabanında, kazıma ile yapılmış graffitiler bulunmaktadır. Grekçe harflerden oluşan bu graffitilerde; **235** numaralı parçada "ΠΟ-ΖΗ-ΠΔ", **267** numaralı parçada "ΠΑ", **238** numaralı parçada "Γ(?)φψρ" ve son olarak **302** numaralı parçada ise "ΝΙΚΙ-ΧΔ" yazmaktadır. Graffitilerin anlamları hakkında çıkarım yapılamamıştır.

Tip 2 olarak değerlendirilen parçaların yoğun buluntu alanları, Tip 2A için Kemerli Yapı[609], Tip 2B için ise Mozaikli Konut[610]olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu alanlar dışında Sütunlu Cadde[611], Erken Bizans Kilisesi 2[612] ve hemen hemen kazısı yapılan tüm alanlardan ele geçmiştir. Ancak her iki alt tipin buluntu alanları dikkat çekicidir. Tip 2A kamusal ve dini yapılarda yoğun olarak görülürken, Tip 2B daha çok sivil mimari yapılarda yoğun olarak karşımıza çıkmaktadır. . Geç Antik Dönem düzenlemelerinin yoğun olarak görüldüğü bu yapılarda gerçekleştirilen kazı çalışmalarında açığa çıkarılan mimari düzenlemelerdeki MS 4-6. yy özellikleri, Kemerli Yapı'da ve Mozaikli Konut'ta ele geçen yoğun MS 4-5. yy.a tarihlenen sikke[613], Afrika

[603]Örnekler için bkz. Kat. no. 271-282.
[604]Örnekler için bkz. Kat. no. 283-298.
[605]Bkz. Kat. no. 260-264.
[606]Munsell renk kataloğuna göre renk kodları şu şekildedir; 2.5 YR 6/6, 2.5 YR 7/4, 5 YR 6/4-7/4, 7.5 YR 6/4-6/6, 7.5 YR 7/3-7/4, 7.5 YR 8/3, 10 YR 7/3, 10 YR 8/2-8/3, 2.5 Y 7/3, 2.5 Y 8/2-8/3.
[607]Bkz. Kat. no. 248, 253, 254, 258, 259, 278, 282, 291, 304.
[608]Munsell renk kataloğuna göre renk kodları şu şekildedir; 2.5 YR 6/6, 5 YR 7/4, 7.5 YR 7/4, 10 YR 7/3-7/4, 10 YR 8/2, 2.5 Y 8/2-8/3
[609]Duman-Baysal, 2014, **a.g.k.,** 636-640.
[610]Duman-Baysal, 2014, **a.g.k.,** 642-644; Duman-Koçyiğit, 2019, **a.g.k.,** 14-18.
[611]Duman, 2013, **a.g.k.,** 193.
[612]Erdoğan-Çörtük, 2009, **a.g.k.,**107-138; Erdoğan, 2011, **a.g.k.,** 328-347; Duman, 2013, **a.g.k.,** 189-192.
[613]Duman-Baysal, 2014, **a.g.k.,**638.

ve Sagalassos Kırmızı Astarlıları'na ait ithal masaüstü servis kaplarına ait seramik buluntuları[614] ve diğer amphora grupları dikkate alındığında, Tripolis'te Tip 2 için MS 4-6. yy tarih olarak önerilebilir.

3.3.2. Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı Amphoraları

Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı Amphoraları olarak tanımladığımız bu tip[615], yerel atölyelerce üretimi olduğu düşünülen bölgesel coğrafya sınırları içinde kullanılmış olabilecek amphoralardan oluşmaktadır.

Genel olarak morfolojik özellikleri incelendiğinde, ovoid gövdeli, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, omuzlara doğru daralan, geniş, yivli çan boyunlu, tabana doğru daralan gövde tabanda içe doğru yükseltilmiş halka kaide ile karşılaşılır. Kulplar boyun ortasından bağlanıp omuz üzerine birleştirilmiş yassı kesitli ve üstte çoğu zaman çift olukludur. Bu özellikleri ile Lykos Vadisi Amphorası Tip 1 ve Tip 2 ile benzer özelliklere sahip olduğu görülmektedir. Gövde çapları Lykos Vadisi Amphoraları'ndan daha dardır. Ağız kenarları Lykos Vadisi Amphorası Tip 2 ile ortak özelliklere sahiptir. Dışa kalınlaştırılmış bant ağız kenarı, tıpkı Lykos Vadisi Amphorası Tip 2'de olduğu gibi düz ve oluklu yapılarından dolayı A ve B olarak iki alt tipte incelenebilir. Tip A, basitçe dışa kalınlaştırılmış dudaklı ve üstte yuvarlaklaştırılmış ağız kenarlı olarak görülürken, Tip B'de ise dışa kalınlaştırılmış olan dudak kenarı ortasında veya ağız kenarı yakınında oluk bulunur. Ağız çapları 10-12.8 cm, kaide çapları ise 8-10 cm arasında değişmektedir.

Bu tip amphoralarda görülen kil ve astar özellikleri incelendiğinde, hamur yapılarının sert ve ince gözenekli olduğu, çoğunlukla mika[616] ve kireç parçacıkları katkılı oldukları görülmektedir[617]. Kil renkleri krem ve pembe tonlarındadır[618]. Astar renkleri dış yüzeyde kırmızı tonlarına sahipken, iç yüzeyde yarıya kadar kırmızı, yarıdan sonra hamur

[614]Duman, 2016, **a.g.k.,** 699-706; Ok, 2018a, **a.g.k.,** 254-276, T F1-20, lev.53-58.
[615]Daha önceki yıllarda B. Duman tarafından yapılan bir makale çalışmasında, bu tipe giren amphoralar yerel tip 3 olarak değerlendirilmiştir bkz. Duman, 2017b, **a.g.k.,** 750.
[616]Söz konusu amphoraların hamur yapılarında görülen bol mikalı yapısı LR 3 amphoraları ile benzemektedir.
[617]Tripolis'te bir grup kırmızı astarlı seramikler üzerine yapılan ince kesit analizleri neticesinde, Grup 2 içerisinde değerlendirilen bu tip amphoraların killerinde muskovit (mika) ve karbonat matrisi katkısı olduğu tespit edilmiştir ve minerolojik ve petrografik incelemeler sonucunda muskovit ve nadiren feldspat ve kuvars ile karakterize edilerek Menderes Vadisi kili olarak tanımlanmıştır bkz. B. Semiz, B. Duman, M. Ok (2018). Analytical study of Roman red slip ware from ancient Tripolis (Denizli, Turkey). *ELSEVIER, Measurement 129,* s.534,536, Table 1, KA6. Ayrıca ince kesit fotomigrofları için bkz. Semiz vd., 2018, **a.g.k.,** Fig.4(b).
[618]Munsell renk kataloğuna göre renk kodları; 5 YR 6/4-6/67/3-7/4, 7.5 YR 7/4, 10 YR 7/4.

rengindedir[619]. Parçaların iç yüzeylerinin yarıya kadar dış yüzey astarıyla aynı renkte olması ve yer yer tabana doğru ve tabanda da boya akıntılarının bulunması, söz konusu tipteki amphoraların daldırma tekniği kullanılarak astarlandığını göstermektedir **(Görsel 25)**.

Amphoranın içinde ne taşındığına dair net bir bilgiye ulaşılamamıştır. Lykos Vadisi Amphoraları ile benzer morfolojik özelliklere sahip olduğundan dolayı şarap, zeytinyağı ve tahıl ürünlerinin muhafazası için kullanılmış olabileceğini söyleyebiliriz. Ayrıca ince cidarlı ve kaideye indikçe cidarının daha da incelmesinden dolayı masaüstü amphorası olarak da kullanılmış olabileceğini söyleyebiliriz. Yapılan analoji taramasında üretim ve yayılım alanı hakkında bilgi bulunmamaktadır. Bölgesel nitelikte kullanılmış ve içlerinde Tripolis'inde bulunduğu yerel atölyelerce üretilmiş olabileceği söyleyebiliriz.

Tripolis'te Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı Amphorası olarak toplam 166 parça tespit edilmiştir. Bu parçalar içinden 15'inin çizim ve katalog çalışmaları yapılıp, **Kat. no. 305-319** olarak değerlendirilmiştir. Parçalar kazısı yapılan başta Kemerli Yapı[620] olmak üzere, Mozaikli Konut[621], Agora[622] ve hemen hemen her alanda bulunmuş olup, yapılan kazı çalışmalarında bu tipe ait tam profil özelliklerinin görüldüğü sağlam bir eserle karşılaşılmamıştır.

Tip A ve Tip B olarak iki alt gruba ayrılan parçalardan, **305-310** numaralı parçalar Tip A grubunu oluşturmaktadır. Parçaların morfolojik özellikleri incelendiğinde, dışa kalınlaştırılmış bant dudak kenarlı, omuzlara doğru hafif daralarak inen geniş boyunlu, omuz kısmı sağlam kalabilmiş olan **305-307** numaralı parçalardan yola çıkılarak ovoid, boyundan itibaren dış yüzeyi yivlendirilmiş gövde yapılı, yassı kesitli, üstte çift oluklu, boyun ortasından başlayıp omuz altıda bağlanan kulplu olarak tanımlanabilir. Bu özellikler Tip B olarak değerlendirilen **311-316** numaralı parçalarda da aynı olup, Tip A'dan ayrılan tek özelliği dudak yapılarında görülmektedir. Tip B olan parçalarda görülen dudak kenarlarında, kademe oluşturacak şekilde oluk oluşturulmuştur. **312** numaralı parçadan yola çıkarak, tıpkı Lykos Vadisi Amphoralarında olduğu gibi, bu tipte de kazıma ile yapılmış graffitiler bulunduğu görülmüştür. **312** numaralı parçanın boyun üzerinde kazıma ile yapılmış Grekçe "Λ" harfi bulunmaktadır. **317-319** numaralı kaide

[619]Munsell renk kataloğuna göre renk kodları; 2.5 YR 5/6, 10 R 5/6.
[620]Duman-Baysal, 2014, **a.g.k.,** 636-640.
[621]Duman-Baysal, 2014, **a.g.k.,**642-644; Duman-Koçyiğit, 2019, **a.g.k.,**14-18,79-100.
[622]Duman, 2018b, **a.g.k.,**261-264.

parçalarında görülen özellikler yine Lykos Vadisi Amphoralarının kaide yapılarıyla aynı olup, **317** numaralı parça, tabanda içe doğru hafif yükseltilmiş, düz tabanlıdır ve bu özellik Lykos Vadisi Amphorası Tip 2'nin özelliğini yansıtmaktadır. **318** ve **319** numaralı kaide parçaları ise tabanda içe doğru yükseltilmiş, ortada düğme şeklinde bir çıkıntıyla son bulan özellikte olması, Lykos Vadisi Amphorası Tip 1'in kaide özelliğini yansıtmaktadır. Söz konusu Tip A ve Tip B'nin, Lykos Vadisi amphoraları ile benzer morfolojik özelliklere sahip olması, yerel atölyelerce üretilmiş olabileceğini düşündürmektedir. Aynı zamanda kentte yerel üretim olduğu düşünülen ve bu tip amphoralar ile benzer kil ve astar özelliklerine sahip çok sayıdaki masaüstü günlük kullanım kabının varlığı da bunu kanıtlar niteliktedir.

Değerlendirilen parçaların kil ve astar özellikleri incelendiğinde, kil yapılarının sert ve ince gözenekli olduğu görülmüştür. Yoğun mika katkılı killerinde kireç parçacıkları da izlenebilmektedir. Hamur renkleri krem ve pembe renk tonlarındadır. Dış yüzey astarı genellikle kırmızı tonlarında olup, ince astarlıdır. İç yüzeylerinde belli bir seviyeye kadar izlenen kırmızı astar, kulpun gövdeye bağlantı hizasından itibaren yerini hamur rengine bırakmaktadır. İç yüzeyde tabana doğru boya akıntı izleri de görülmektedir. Parçaların iç yüzey astarında takip edilen bu özellik, yukarıda da değindiğimiz gibi muhtemelen kapların daldırma tekniği kullanılarak astarlanmasından kaynaklanıyor olmalıdır. Amphoralarda görülen kil ve astar özelliklerinin, yerel üretim olarak değerlendirilebilecek olan çanak, kase, lekane gibi günlük kullanım kaplarında da görülüyor olması, bu tip amphoraların yerel atölyelerce üretilmiş olabileceğini destekler niteliktedir.

Tripolis'te Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı Amphoraları olarak değerlendirilen bu tip için yapılan kaynak taramasında benzerlerine ulaşılamaması parçaların üretim tarihi ve yayılım alanı hakkında kesin yargılara ulaşmamızı zorlaştırmıştır. Ancak yoğun buluntu alanlarından olan Kemerli Yapı'da ele geçen farklı amphora tipleri, diğer buluntular ve kullanım evreleri, söz konusu tipin tarihlendirilmesinde yardımcı olmuştur. Bu bağlamda tipin ele geçtiği Kemerli Yapı'da tespit edilen MS 4-5. yy mimari düzenlemeleri, yapıda gerçekleştirilen kazı çalışmalarında tespit edilen MS 4-5. yy sikkeleri[623], Afrika ve Sagalassos Kırmızı Astarlı ithal masa üstü servis kapları[624] ve

[623]Duman-Baysal, 2014, **a.g.k.,**636-640.
[624]Duman, 2016, **a.g.k.,**699-706; Ok, 2018a, **a.g.k.,** 254-276, T F1-20, lev.53-58.

Lykos Vadisi Amphorası Tip 2 grubu dikkate alındığında, Tripolis'te Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı Amphoraları için, MS 4-6. yy tarih olarak önerilebilir.

3.3. Sınıflandırılamayan Amphoralar

Tripolis Amphoraları için oluşturulan tipolojide üretim bölgesi ve kökeni saptanamayan 12 parça bu başlık altında ele alınmıştır. Söz konusu parçaların çizim, katalog çalışmaları yapılıp **Kat. no. 320-331** olarak değerlendirilmiştir. Bu parçalar için yapılan analoji araştırmasında, parçaların herhangi bir karşılığı bulunamayıp, bir köken saptaması yapılamamıştır. Bu yüzden bu grup altında değerlendirilen parçaların genel morfolojik özellikleri ve kil yapıları hakkında bilgiler verilerek sınırlandırılmıştır. Değerlendirmeleri buluntu alanlarına göre yapılarak tarihlendirmeleri söz konusu buluntu alanlarında ele geçen sikke ve diğer seramik grupları dikkate alınarak önerilmiştir.

320, **321** ve **324** numaralı parçalar, Mozaikli Konut olarak adlandırılan yapının mekân 12 alanından insitu olarak ele geçmiştir. **320** numaralı amphora, çok parçalı olarak ele geçmiş ve birleştirilerek tam profil haline getirilmiştir. Amphoranın morfolojik özellikleri, dışa kalınlaştırılmış oval kesitli ağız kenarı, silindirik inen boyun, ovoidal gövde, tabanda düğme şeklinde bir çıkıntı bulunan halka kaide ve boyun ortasından başlayıp omuz üzerine bağlanan, üstte geniş oluk bulunan yassı kesitli, yay profilli tek kulplu olarak tanımlanabilir. Amphoranın yüzeyinde boyundan itibaren oluk şeklinde birbirine paralel yivler bulunur. Amphoranın ağız çapı 6.4 cm, kaidesi 8,4 cm, yüksekliği ise 54.5 cm'dir. Amphoranın kil yapısı sert ve ince gözeneklidir. Kil katkısı olarak bol miktarda mika ve kuvars görülmektedir. Hamur rengi kırmızı tonlarında (2.5 YR 5/8), dış yüzey rengi pembe tonlarında (7.5 YR 7/4) ve iç yüzey rengi ise açık kahverengi tonlarındadır (7.5 YR 6/3). Söz konusu amphoranın benzerlerine ulaşılamamıştır. Ancak LR 3 amphoralarının tek kulplu örnekleri ile form açısından benzemektedir.

321 numaralı amphora da çok parçalı olarak ele geçmiş ve birleştirilerek tam profil haline getirilmiştir. Amphoranın morfolojik özellikleri, ortasında oluk bulunan dudak kenarına sahip dar ağızlı, kısa dar boyunlu, tabanda içe yükseltilmiş düz halka kaideye doğru uzayan torba gövdeli, boyundan başlayarak omuz üzerine bağlanan yassı kesitli kulplu olarak tanımlanabilir. Amphoranın yüzeyinde belli aralıklarla yapılmış oluklar şeklinde birbirine paralel yivler bulunmaktadır. Ağız çapı 5.6 cm, kaide çapı 8.6 cm, yüksekliği ise 65 cm'dir. Amphoranın kili sert ve yer yer orta gözeneklidir. Bol miktarda mika, kuvars ve taşçık kil katkısı olarak görülmektedir. Hamur ve iç yüzey rengi açık

kahverengi tonlarında (7.5 YR 6/4), dış yüzey rengi ise kırmızı tonlarındadır (2.5 YR 6/6). Amphoranın benzerlerine ulaşılamamış olup, yerel üretim çömleklerinde görülen hamur yapısı ile benzer özellikteki hamur yapısından dolayı, yerel üretim olabileceği düşünülebilir.

324 numaralı amphoranın büyük bir kısmı eksik, boyun ortasından itibaren kırıktır. Amphoranın morfolojik özellikleri, dışa kalınlaştırılmış mantar ağızlı, ortada genişletilmiş boyunlu, kulplar boyun ortasından başlar ve yukarı kaldırılmıştır. Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Bol miktar mika ve kuvars kil katkısı olarak görülmektedir. Amphoranın hamur, iç ve dış yüzey renkleri kırmızı tonlarındadır (2.5 YR 6/6). Söz konusu her üç parçayı buluntu alanlarına göre değerlendirdiğimizde, buluntu alanı olan Mozaikli konut mekân 12'de ele geçen eserlerin hepsinin insitu halde bulunduğu görülmüştür. Bu bağlamda bu mekânın bir kiler olarak kullanılmış olduğu ve yapının kullanım evreleri göz önünde bulundurulduğunda[625], yapının üçüncü kullanım evresi olan MS 4. yy.ın ikinci yarısı-MS 5. yy.ın sonu, söz konusu **320**, **321** ve **324** numaralı amphoralar için tarih olarak önerilebilir.

Kutsal Alan'dan ele geçmiş olan **322** ve Hierapolis Caddesi'nden bulunan **323** numaralı parçaların büyük bölümleri kırıktır. Her iki parçada da benzer morfolojik özellikler görülmektedir. Bunlar; üstte içe eğik ağızlı, dışa çekilerek oluşturulan dudak, dudak altından ters konik genişleyen boyun, boyundan direkt gövdeye geçiş ve dudak altından başlayıp omuz üzerinde bağlanan kulp olarak tanımlanabilir. Her iki parçada da sert ve yer yer orta gözenekli bir kil bulunur. Mika ve taşçık, kil katkısı olarak görülmektedir. Hamur, iç ve dış yüzey renkleri kırmızı tonlarındadır (2.5 YR 6/6). Ancak **323** numaralı parçanın fırınlamadan dolayı renk değişimine uğrayarak hamuru ve yüzeyinin siyahlaştığı görülmektedir. **322** numaralı parçanın ağız çapı 10.2 cm, **323** numaralı parçanın ağız çapı ise 7.8 cm'dir. Söz konusu parçaların kökeni ve benzerleri bulunamadığı için buluntu alanlarına göre değerlendirilmiştir. Parçaların ele geçtiği her iki alanda da ele geçen Geç Antik Dönem'e tarihlenen çok sayıdaki unguentarium[626], oinophoros (matara) buluntuları[627], bunun yanında çoğunlukla MS 4-5. yy.a tarihlenen yoğun sikke buluntuları[628], Kutsal Alan'dan ele geçen yoğun Sardis Tip B, Late Roman

[625]Duman – Koçyiğit 2019, **a.g.k.,** 91-96.
[626]Duman 2018a, **a.g.k.,** 352-358.
[627]Duman 2018c, **a.g.k.,** 667-674.
[628]Duman 2018b, **a.g.k.,** 264-269.

7 ve Spatheion 3 grubuna ait amphoralar dikkate alındığında söz konusu **322-323** numaralı parçalar için MS 5-6. yy önerilebilir.

Kemerli Yapı'dan ele geçen **325** numaralı parçanın morfolojik özellikleri, ağız kenarı üstte düzleştirilmiş, dudak kenarı dışa kalınlaştırılmış ve ortada geniş bir içbükey kavisle çift kademeli oluklu, geniş silindirik boyun, boyun ortasından bağlanan kulp olarak tanımlanabilir. Kili sert ve yer yer orta gözeneklidir. Mika ve kireç kil katkısı olarak görülmektedir. Parçanın hamuru, iç ve dış yüzeyi kırmızı tonlarındadır (2.5 YR 6/6). Parçanın ele geçtiği Kemerli Yapı'da bulunan Agora M 273 tipi amphoralar ve yoğun MS 4-5. yy sikkeleri[629] göz önüne alındığında **325** numaralı amphora parçası için MS 4-5. yy önerilebilir.

326-331 numaralı 6 parça, Agora'nın güney oturma basamakları ile sur duvarları arasında kalan dükkân sıralarında bulunan ve Arşiv Odası olarak adlandırılan alanda gerçekleştirilen sondaj çalışmalarında ele geçmiştir. Parçaların büyük bir kısmı kırıktır. Dip ve gövde kısımlarının bir bölümü sağlam kalabilmiştir. Söz konusu amphoraların morfolojik özellikleri, tabanda içe doğru yükseltilmiş ortada düğme şeklinde çıkıntı bulunan dar halka kaide, hafif genişleyerek devam eden uzunca bir gövde (fusiform ?) yapısı olarak tanımlanabilir. Killeri sert ve ince gözeneklidir. Mika, kireç ve kuvars kil katkısı olarak görülmektedir. Hamur, iç ve dış yüzey renkleri, açık kahverengi ve pembe tonlarındadır. (5 YR 6/4, 7.5 YR 6/4, 7.5 YR 7/4). Kaide çapları 4.8-5.6 cm arasında değişmektedir. Parçaların bulunduğu Arşiv Odası sondaj çalışmalarında ele geçen çok sayıdaki erken ve geç dönemlere ait pişmiş toprak bullalar ve MS 2-3. yy.a tarihlendirilen günlük kullanım kapları[630] göz önünde bulundurulduğunda, **326-331** numaralı amphora parçaları için MS 2-3. yy önerilebilir.

[629]Duman – Baysal 2014, **a.g.k.,** 636-640.
[630]Duman – Baysal 2016, **a.g.k.,** 572-573, Resim 13.

SONUÇ

Tripolis, Antik Dönem'de Karia, Lydia ve Phrygia Bölgeleri'nin kesişim noktasına konuşlanmış bir kenttir. Lydia sınırları içerisinde kalan kent, Büyük Menderes (Maiandros) Nehri kenarında bir yamaç kenti olarak karşımıza çıkmaktadır. Kentin güneybatısında Menderes Vadisi, doğusunda ve güneydoğusunda ise Lykos Vadisi'nin verimli, ekilebilir tarım arazilerinin varlığıyla jeopolitik, aynı zamanda Perslerin Kral Yolu olarak bahsettiği yol ağı üzerinde bulunmasıyla da bölgeler arası ticarette önemli bir stratejik konuma sahiptir **(Görsel 1)**. Kentin hem Lykos Vadisi **(Görsel 2)** hem de Menderes Vadisi **(Görsel 3)** kentleri arasında bulunması, siyasi, sosyal, kültürel ve ekonomik açıdan gelişmişlik düzeyini etkilemiştir. Aynı zamanda kentin bu konumu, ithalat ve ihracatta pazar bulmada zorluk çekmediğini gösterir. Bu durum Tripolis'te bulunan sikkelerin darp edildiği kentlerin çokluğuyla da kanıtlanabilir[631] **(Görsel 4)**.

2012-2019 yılları arasında özverili bir şekilde yürütülen kazı-araştırma çalışmaları sayesinde kentin mimari dokusu büyük bir hızla gün yüzüne çıkmaya başlamıştır **(Görsel 11)**. Kentte bulunan, Sütunlu Cadde, Erken Bizans Kilisesi 2, Orpheus Çeşmesi, Mozaikli Konut, Doğu Sokak, Hierapolis Caddesi, Hierapolis Caddesi Doğu Portik, Erken Bizans Kilisesi 4, Kemerli Yapı, Tabernae, Tonozlu Yapı, Agora, Agora Batı Portik, Granarium (kazısı devam ediyor), Podyumlu Yapı, Kutsal Alan (kazısı devam ediyor) ve Anıtsal Çeşme gibi yapılarda kazı çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Aynı zamanda kentin kuzeyinde bulunan kaya mezarlarının birkaçında da kurtarma kazıları yapılmıştır. Tiyatro, Stadion, Büyük Hamam, Tiyatro Hamamı, Erken Bizans Kilisesi 3, sur duvarları vd. kazısı yapılmayan yapıların da varlığı tespit edilmiştir **(Görsel 6)**.

Taşıma ve depolama aracı olarak kullanılan amphoralar, antik dönemin ticaret rotalarını, kentlerin ekonomisini ve üretimini anlamamızı ve yorumlamamızı sağlayan önemli kazı buluntuları arasında yer almaktadır. Tez çalışmamızın konusunu oluşturan amphora buluntuları, Tripolis'te 2012-2019 yılları arasında gerçekleştirilen kazı çalışmalarında açığa çıkarılmıştır. Toplam 1171 parça içerisinden tam, tama yakın ve kırık, profil veren parçalardan oluşan 331 eser değerlendirmeye alınmıştır. Amphora

[631]Yapıda ele geçen çok sayıdaki sikke buluntusu kentteki alışverişin boyutları ve ticari faaliyetler içerisinde bulunan kişilerin memleketleri hakkında önemli bilgiler sunmaktadır. Pergamon, Smyrna, Ephesos, Tralleis, Aphrodisias, Thyateria, Philadelphia, Ptymnessos, Antiokheia ad Maeandrum, Kolossai, Laodikeia, Hierapolis, Antiokheia (Pisidia), Herakleia, Salbake ve Stratonikeia; Tripolis'te bulunan sikkelerin darp edildiği kentlerden bir kısmını oluşturmaktadır. Bkz. Duman 2017a, **a.g.k.,** 7, Fig. 15.

buluntularını incelemeye başladığımızda önceliğimiz, amphora tipolojisini ortaya koymak olmuştur. Bunun ardından elde edilen veriler ışığında kentteki üretim, ticari ilişkiler ve ekonomik yapısı hakkında bilgiler sunmak hedeflenmiştir.

Tripolis amphoraları için oluşturduğumuz tipoloji *ithal, yerel* ve *sınıflandırılamayan* olmak üzere üç ana grup altında toplanmıştır. Bu grupların oluşturulması, söz konusu tiplerin üretim bölgeleri ve ana üretim merkezleri dikkate alınarak yapılmış olup alt gruplar halinde değerlendirilmiştir **(Tablo 1)**. Bu üç ana grubun 66%'sını yerel, 33%'ünü ithal ve 1%'ini ise sınıflandırılamayan amphoralar oluşturmaktadır **(Grafik 1)**. Parçalar için yapılan analoji çalışmaları sonucunda ithal amphora olarak nitelendirilen 14, yerel amphora 3 ve sınıflandırılamayan 6 olmak üzere toplam 23 farklı amphora tipi tespit edilmiştir **(Grafik 2)**.

İthal amphoralar, denizaşırı ve coğrafi olarak Tripolis'e yakın bölgelerde üretimi bulunan amphora tiplerinden, yerel amphoralar ise içlerinde Tripolis'inde bulunduğu Lykos ve Menderes Vadisi bölgelerinde üretimi olduğu düşünülen amphora tiplerinden oluşmaktadır **(Görsel 5)**. Bu amphora tipleri arasında yoğunluk oranına göre sırasıyla ithal; 8% Sardis Tip B, 7% LR 3, 6% LR 1, 4% Agora M 273, 2% Spatheion, 2% LR 7, 1% Afrika 3, 1% LR 4, 1% Agora M 334, 0.40% LR 5, 0.30% Almagro 50, 0.10 % Dressel 30, 0.10 % Sagalassos, 0.10% Kuzmanov 9, yerel; 37% Lykos Vadisi Amphorası Tip 2, 15% Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı Amphora, 14% Lykos Vadisi Amphorası Tip 1 ve son olarak 1% sınıflandırılamayan amphoralar bulunmaktadır **(Grafik 3)**.

Üretim bölgelerine göre sınıflandırarak ele aldığımız amphora tipleri Tripolis'in ticari ilişki içerisinde olduğu bölgeler hakkında bilgi sahibi olmamıza olanak sağlamıştır. Tripolis'te görülen amphora tiplerinin, 0.10%'u Batı Akdeniz, 3.30%'u Kuzey Afrika, 10.40%'ı Doğu Akdeniz, 0.10%'u Karadeniz, 4%'ü Adalar-Ege, 15%'i Batı Anadolu, 51%'i Lykos Vadisi, 15%'i Menderes Vadisi kökenli olduğu saptanmıştır. Bu bağlamda Batı Akdeniz, Kuzey Afrika, Doğu Akdeniz, Karadeniz, Adalar-Ege ve Batı Anadolu gibi farklı bölgelerde bulunan üretim merkezleriyle ticari etkileşim içinde bulunulduğunu söyleyebiliriz. Bu veriler ışığında kent, ihtiyaçlarını öncelikle yerel üretim mallarla karşılanmaya çalışmış, ancak ihtiyaçlar ve tercihler doğrultusunda çoğunlukla, Batı Anadolu coğrafyası üzerinden bu ihtiyaçların giderilmeye çalışıldığı anlaşılmıştır. Doğu Akdeniz ve Kilikia üretimi malların da kentte tercih edildiği, aynı zamanda az da olsa Batı Akdeniz, Kuzey Afrika ve Mısır üretimi malların da bulunduğu görülmüştür. Tripolis'te bulunan amphoralardaki tip çeşitliliğini, iç kentlere yapılan sevkiyatın, Efes

ve Smyrna gibi Ege Limanları üzerinden Batı Anadolu ticaret yollarının kullanılmasıyla ve Tripolis'in de bu ticaret yolu üzerinde konuşlanmış olmasıyla açıklayabiliriz. Denizaşırı mallara ulaşımın kolaylığı, kentteki amphora kullanımının çeşitliliğini arttırmıştır demek doğru olacaktır.

Amphoraları kentteki yoğunluklarına göre ele aldığımızda, sayısal veriler üzerinden bazı çıkarımlar yapmak mümkündür. İthal amphoralardan olan Kuzey Afrika kökenli Spatheion, Doğu Akdeniz kökenli LR 1 ve LR 7, Adalar-Ege kökenli Agora M 273 ve Batı Anadolu kökenli Sardis Tip B ve LR 3 amphoralarının kent içinde ihtiyacı karşılamak amacıyla ticari bir etkinlik boyutunda tercih edildiğini söyleyebiliriz. Batı Akdeniz kökenli Almagro 50, Kuzey Afrika kökenli Dressel 30 ve Afrika 3, Doğu Akdeniz kökenli LR 4, Agora M334 ve LR 5, Karadeniz kökenli Kuzmanov 9 ve Batı Anadolu kökenli Sagalassos tiplerinin ise bireysel tüketime yönelik tercih edildiğini söylemek mümkündür. Yerel amphoralardan olan Lykos Vadisi kökenli Tip 1 ve Tip 2, Menderes Vadisi kökenli Kırmızı Astarlı amphoralar ise daha çok kentin ihtiyacının karşılanmasına yönelik kullanıldığını göstermektedir. Aynı zamanda bu tiplerin yakın çevrede bulunan kentler arasındaki ticarette de kullanıldığını yapılan analoji çalışmaları sonucunda Laodikeia ve Hierapolis'te bulunan örneklerin yoğun olmasından yola çıkarak söylemek mümkündür. Yerel olarak sınıflandırdığımız amphoraların yoğunluğu kentin, şarap, zeytinyağı ve tahıl ürünlerinde[632], kendi üretimini ve nispeten yakın civardaki kentlerin üretimini tercih ettiğini gösterir. Aynı zamanda yerel üretim amphoraların sayısal üstünlüğü, yakın çevredeki kentler arası ticarette talebin yoğun olduğuna işaret etmektedir.

Tespit edilen amphoralar, kentin tarihi süreçteki rolüyle paralellik göstermektedir. Anadolu'daki diğer kentler gibi Tripolis'te de MS 2. yy.da büyük bir imar politikasının uygulandığı, Kutsal Alan, bouleterion, tiyatro, stadion ve hamam yapılarının varlığıyla açıklanabilir. MS 3. yy.dan itibaren Roma'da yaşanan iç savaşlar, taht kavgaları ekonomideki gerilemeye sebep olmuş ve artan vergiler, Anadolu merkezli kentlerin de ekonomik yönden gerilemesinde etkili olmuştur[633]. MS 3-4. yy.daki ekonomik durgunluk, kentleri yerel üretim ürünler kullanmaya yöneltmiştir. I. Theodisius (379-395) Dönemi'nde fiilen ikiye bölünen Roma İmparatorluğu'nun Doğu bölümü, Asia, Suriye

[632]Kentte üretilen ve ihraç edilen ürünleri gösteren en önemli kanıtlar çeşitli meyvelere ait (zeytin, üzüm) çekirdeklerinin ele geçmesiyle açıklanabilir. Bkz. Duman 2018a, **a.g.k., 349.**

[633]E. İznik, (2009), Pagan bir İmparatorluğun Hıristiyan İmparatorluğa dönüşümü: Geç Antikçağ 'da Roma imparatorluğu, *Doğu Batı, Romalılar 1,* sayı: 49, s. 42-44.

ve Mısır gibi tarım ve ticaret geleneğinin olduğu yerler sayesinde ayakta kalmayı başarmış ve MS 3. yy.ın ortası-MS 4. yy.ın ortalarından itibaren ekonominin düzelmesiyle ticari organizasyon tekrar canlanmaya başlamıştır[634]. Bu durumun Tripolis için de geçerli olduğunu söylemek mümkündür.

Kentte Geç Hellenistik-Erken Roma İmparatorluk Dönemi'ne tarihlendirilen kurşun sırlı seramiklerin varlığı, kentin o dönemlerde de diğer kentlerle ticari ilişkiler içerisinde bulunduğunu ve ithalat geçmişinin olduğunu göstermektedir[635]. Ancak tespit ettiğimiz en erken amphoralar, MS 2-3. yy.a tarihlendirilmiştir ve hangi kökene ait olduğunu saptayamadığımız, sınıflandırılamayan amphoralar grubunda bulunan **Kat. no. 326-331** olan amphora dip parçalarından ibarettir. Bu amphora parçalarının tarihlemeleri ise bulunduğu alanda ele geçen bullalar (pişmiş toprak mühür)[636] sayesinde olmuştur. MS 3-4. yy aralığına tarihleyebileceğimiz Batı Akdeniz kökenli Almagro 50, tek örnekle temsil edilen Kuzey Afrika kökenli Dressel 30 ve az sayıda Batı Anadolu kökenli LR 3 amphoralarının erken örnekleri bulunmaktadır. Kentin Geç Hellenistik-Erken Roma İmparatorluk Dönemi'ne ait amphora tipleri hakkında kısıtlı verilere ulaşılmış olsa da ilerleyen yıllarda gerçekleştirilen kazı ve sondaj çalışmaları, bu dönemlere ait amphora tipolojisinin çeşitlenmesini sağlayabilir.

Kentte MS 4. yy.dan itibaren mimari yapılarda görülen yeni düzenlemeler, imar faaliyetlerinin yeniden başladığını göstermektedir. Bu artışı üretimde ve ticari faaliyetlerde de takip etmekteyiz. Kazı çalışmalarında ele geçen sikkeler, ithal ve yerel üretim günlük kullanım kapları ve amphoralardaki tip çeşitliliğinin artışı, MS 4.yy.dan itibaren başlamıştır.

MS 4-5. yy aralığından itibaren kentte amphora kullanımında hızlı bir artış takip edilmektedir **(Tablo 2)**. Bu tarihlerde daha çok yerel üretim amphoralar ön planda olsa da ithal amphora kullanımının da MS 4-5. yy.dan itibaren artış gösterdiği gözlemlenmiştir. Denizaşırı coğrafyalarda bulunan kentlerin üretimi olan amphoraların kullanılmış olması bunun en büyük kanıtıdır.

Adalar ve Ege kökenli Agora M 273 tipi 4% görülürken, Kuzey Afrika kökenli Spatheion ve Afrika 3 tipi 3%'tür[637]. Batı Akdeniz kökenli Almagro 50 ve Karadeniz

[634]Karcı-Ağlar 2015, **a.g.k.,** 478.
[635]Kurşun Sırlı seramikler için bkz. Ok, 2018a, **a.g.k.,** 113-132.
[636]Duman – Baysal, 2016, **a.g.k.,** 573, Res. 13.
[637]Aynı tarih aralıklarında günlük kullanım kabı olarak kullanılan Afrika Kırmızı Astarlıları'nda da artış görülmektedir. Bkz. Duman 2016, **a.g.k.,** 699-706; Ok 2018a, **a.g.k.,** 277-309.

kökenli Kuzmanov 9 tipleri ise 0.10% gibi küçük bir oranda bulunur. Doğu Akdeniz kökenli Agora M 334, LR 1, LR 4, LR 5 ve LR 7 tipleri ise 10.40% oranındadır. MS 5-6. yy.da yine yerel üretim amphoraların yoğunluğu söz konusudur. Ancak bu tarihler arasında MS 4-5. yy.da olduğundan farklı olarak, daha çok Doğu Akdeniz-Kilikia ve Batı Anadolu üretimi amphoraların kullanımına bir eğilim olduğu söylenebilir. Kuzey Afrika ürünlerinin de geç örnekleri az da olsa kullanılmaya devam etmiştir. Doğu Akdeniz kökenli LR 1, LR 4, ve LR 5 amphoralarının oranı 7.40% iken, Batı Anadolu kökenli, LR 3, Sardis Tip B ve Sagalassos amphoralarının oranı 15.10%'dur[638]. Kuzey Afrika kökenli Spatheion tipi ise 2% oranında bulunmaktadır. MS 6. yy-7. yy.ın başlarında ise Doğu Akdeniz kökenli LR 7, Spatheion, LR 3 ve Sardis Tip B amphoraları kullanılmaya devam etmiştir. Yerel üretim amphoralarda Lykos Vadisi kökenli Tip 1 ve Tip 2, 51%, Menderes Vadisi kökenli Kırmızı Astarlı amphoralar ise 15% oranında olup, MS 4-6. yy.lar arasında en çok kullanılan tipler olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu verilerden yola çıkarak kentin, MS 4-5. yy.lar arasında öncelikle yerel üretim malların kullanımına yöneldiğini söyleyebiliriz. Bunun dışında aynı yüzyıllarda ticari rotanın Adalar-Ege, Kuzey Afrika ve Doğu Akdeniz-Kilikia coğrafyası olduğu, MS 5-6. yy.lardan itibaren Doğu Akdeniz-Kilikia coğrafyasıyla beraber Batı Anadolu coğrafyasına kaydığı anlaşılmaktadır. MS 6-7. yy.ın başlarında ise Batı Anadolu coğrafyası ön plandadır ve az da olsa Doğu Akdeniz coğrafyasıyla da ticari ilişkiler devam etmiştir. İthal malların kullanımının yanında yerel üretim malların da kullanılmaya devam ettiği ve kentte üst sıralarda ilgi gördüğünü söylememiz mümkündür.

Amphoralar kentte kazısı yapılan hemen hemen her yapıdan ele geçmiştir **(Görsel 12)**. Mekanlar arası amphora buluntu yoğunluğunun sırasıyla; 38% Kemerli Yapı, 21% Kutsal Alan, 10% Mozaikli Konut, 10% Mozaikli Konut Doğu Sokak, 9% Sütunlu Cadde, 4% Agora, 2% Hierapolis Caddesi, 2% Hierapolis Caddesi Doğu Portik, 2% Tabernae, 1% Agora Batı Portik, 1% Podyumlu Yapı, 1% Erken Bizans Kilisesi 2, 0.70% Tonozlu Yapı ve 0.30% ile Anıtsal Çeşme olduğu görülmüştür **(Grafik 4** ve **Grafik 5)**. Amphora tiplerinin kent içindeki dağılımına baktığımızda **(Grafik 6)**, Kemerli Yapı, Kutsal Alan ve Mozaikli Konut yapılarındaki yoğunluk dikkat çekicidir. Ayrıca Erken Bizans Kilisesi 2'de insitu halde bulunan yerel üretim amphoralar, önemli kontekst buluntulardır. Söz

[638]Kentte MS 3. Yy.ın ikinci yarısından itibaren görülmeye başlayan Sagalassos Kırmızı Astarlıları'na ait günlük kullanım kaplarının MS 4. Yy.dan itibaren yoğunlaştığı görülmektedir. Bkz. Ok, 2018a, **a.g.k.,** 254-276.

konusu yapıların tarihsel süreçteki kullanım evrelerine dair kalıntı ve buluntular, amphoraların tarihlendirilmelerine yardımcı olacak bilgiler sunduğu gibi amphoraların yapılarla olan ilişkileri de yapının kullanım amacıyla ilgili görüşler ortaya koymaktadır.

Kapalı Pazar yeri olduğu düşünülen Kemerli Yapı'daki (agora) **(Görsel 7** ve **Görsel 13)** amphora tip dağılımına baktığımızda, amphora çeşitliliğinin oldukça fazla olduğu görülmektedir. Burada bulunan en yoğun tipin Lykos Vadisi Amphorası Tip 2 olduğu ve Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı Amphoraları'nın da ikinci yoğun amphora buluntu grubunu oluşturduğu tespit edilmiştir. Bunlar dışında Agora M 273 ve LR 3 amphoraları da aynı oranda üçüncü yoğun grubu oluşturmaktadır. Dördüncü sırada ise Lykos Vadisi Amphorası Tip 1 grubu yer almaktadır. Afrika 3, Almagro 50, Spatheion, LR 7, Sardis Tip B amphoraları da bu yapıda az sayılarda ele geçen diğer amphora tipleridir. Dressel 30 tipi ise tek örnekle sadece bu yapıdan bulunmuştur. Kazı çalışmalarında ele geçen MS 4-6. yy sikkeleri, ithal ve yerel üretim günlük kullanım kapları, oinophoros (matara) pozitifleri ve kalıpları[639], kandiller ve kandil kalıpları[640], unguentariumlar[641], işlenmiş, yarı işlenmiş ve ham kemikler, demir cürufları, camlar, ithal ve yerel üretim servis kaplarıyla beraber değerlendirdiğimizde, yapının hem üretim hem depolama hem de satış alanı olarak kullanıldığını söyleyebiliriz[642].

Kutsal Alan'da gerçekleştirilen kazı çalışmalarında ele geçen küçük buluntular ve özellikle MS 4-5. yy sikkeleri, insitu halde bulunan mimari yıkıntılar, alanın MS 494 depremiyle yıkıldıktan sonra asıl işlevini kaybetmesinden sonra kullanılmadığını göstermektedir[643] **(Görsel 9** ve **Görsel 15)**. Yapının kuzeyinde ve batısında bulunan portiklerde gerçekleştirilen kazı çalışmalarında ele geçen amphora tiplerine baktığımızda, ithal amphora sınıfında değerlendiğimiz tiplerin yoğun olduğu görülmüştür. Özellikle minyatür amphora diyebileceğimiz ve içinde özel olarak üretilmiş şarap veya zeytinyağının? taşındığı bilinen, Spatheion 3, LR 3-Tip 3, Sardis Tip B amphoralarının yoğun olarak bulunması dikkat çekicidir. Diğer LR 1, LR 4, Agora M 334, LR 5, LR 7 gibi büyük boyutlu tipler de hemen hemen aynı yoğunluğa sahiptir. Bu alandaki amphora çeşitliğinin fazla olması, belki de yapının hemen kuzeyinde bulunan ve henüz kazısının yapılmadığı Erken Bizans Kilisesi 3 yapısıyla açıklanabilir.

[639]Duman 2018c, **a.g.k.,** 667-674.
[640]Duman 2017a, **a.g.k.,** 8, Fig. 13.
[641]Duman, 2018a, **a.g.k.,**352-358.
[642]Duman – Baysal 2014, **a.g.k.,** 639-640.
[643]Duman 2018b, **a.g.k.,** 264-269.

Kamu yapılarından olan ve dini bir amaç için kullanım gören Erken Bizans Kilisesi 2'nin batı pastaphorion hücresinde bulunan amphoralar, insitu halde ele geçmiştir **(Görsel 8** ve **Görsel 14)** . Burada ele geçen amphoralar yerel olarak sınıflandırdığımız Lykos Vadisi Tip 1 ve Tip 2, Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı Amphoraları'ndan oluşmaktadır. Öyle ki kentin dini mekanlarından biri olan kilisede dini ayinler için kullanılmak üzere odada muhafaza edilen şarabın yerel üretim malı olduğu görülmektedir.

Bir kısmının açığa çıkarıldığı, kentteki sivil yapılardan biri olan Mozaikli Konut'taki kazı çalışmalarında[644] **(Görsel 10** ve **Görsel 16)** ele geçen amphora buluntularına baktığımızda, yerel üretim amphora tiplerinin yoğun olarak bulunduğu görülmektedir. İthal amphora tiplerinden olan LR 1 amphoraları da azımsanamayacak derecede bulunurken, Spatheion 1, Afrika 3B, LR 7, Kuzmanov 9, Agora M 273, LR 3 amphoralarının da az oranda bulunduğu saptanmıştır. Özellikle yapının güney terasında bulunan ve Mekân 8, 11 ve 12 olarak adlandırılan odalardan yoğun şekilde amphora çıkması bu odaların, depo/kiler olarak kullanılmış olacağına işaret etmektedir. Sivil bir yapıdan yerel üretimin yanında, ithal amphora çeşitliliğinin de fazla olması, kent üretimi dışında gıda tüketiminde bireysel tercihlere yönelik dışarıdan da malların tercih edilmesi, yapıda yaşayanların refah düzeyinin yüksek olduğunu düşündürmektedir. Ayrıca depo/kiler alanlarındaki yoğun amphora buluntuları da bunu kanıtlar niteliktedir.

Bu yapılar dışında kentin cadde ve sokaklarında bulunan amphoraların, bulundukları alanda olma sebebini, kentin yamaç kenti olmasından dolayı alüvyonların getirdiği akıntı toprakla birikmesiyle oluşan karışık tabaka ile açıklayabiliriz.

Son olarak incelenen amphora buluntularından yola çıkarak kentin hem denizaşırı hem de bölgesel kentlerle önemli derecede ticari ilişkiler içinde olduğu anlaşılmıştır. MS 4. yy.dan itibaren gözlemlenen amphora kullanımındaki artışın MS 7. yy.ın başlarına kadar sürdüğü görülmüştür. Ticari rotanın sınırlı bölgelerle kalmadığı, Batı Akdeniz'den Kuzey Afrika'ya, Doğu Akdeniz'den Karadeniz'e ve Batı Anadolu'ya kadar geniş bir coğrafyayla etkileşim kurulduğu saptanmıştır. Yerel üretimin kentte ihtiyacı karşılayacak seviyede olduğu ve hatta bölgesel kentler arasında ihraç edildiği de söylenebilir. İthal ürünlerin kullanılmasını ise ihtiyaçlar doğrultusunda ticari bir organizasyon boyutunda

[644]Yapının ve çevresindeki alanın stratigrafik planı için bkz. Duman – Koçyiğit 2019, **a.g.k.,** s.78, Fig. 108.

tercih edildiğinden, ayrıca bireysel olarak refah seviyesi yüksek kişiler tarafından da tercih edilmiş olduğundan bahsedebiliriz.

Tripolis antik kenti buluntularından yola çıkarak oluşturduğumuz bu çalışma, eldeki verilerle kentin amphora kullanımındaki popülasyonunu şekillendirmiş olsa da ileriki yıllarda gerçekleştirilen kazı ve sondaj çalışmalarında elde edilecek yeni veriler farklı sonuçlara da ulaşmamıza olanak sağlayacaktır.

KATALOG

Almagro 50

Kat. No.: 1

(Çiz: Levha 1, Foto: Levha 55)

Kaz. Env. No.: TR.13.KA.4633

Buluntu Yeri: Kemerli Yapı

Buluntu Seviyesi: 184.65-184.46 m

Ölçüler: A.Ç: 12.2 cm **C.K:** 1.1 cm **K.K:** 3.5 cm **K.G:** 4.6 cm **Y:** 5.3 cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 8/4 (pink)

Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 8/4 (pink)

İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 8/4 (pink)

Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika, çok ince kum, ince kireç ve kırmızı mineral katkılıdır.

Tip: Almagro 50A

Tanım: Amphora ağız-kulp parçası. Kulpun üst kısmında dikdörtgen mühür formu içerisinde "*OATM*" mührü okunmaktadır.

Tarih: MS 3. yy.ın ikinci yarısı-5. yy.ın başları

Benzerleri: *Bezeczky 2013, 179, Pl. 37 no. 414; Ferrazzoli 2008, 46, Fig. 39; Mayet, 2001, 279, Fig.1, n. 2; Viegas 2008, 498, fig.5, n. 5-6; Andreo 2016, 327, fig. 4, 02334, 328.*

Kat. No.: 2

(Çiz: Levha 1, Foto: Levha 55)

Kaz. Env. No.: TR.13.KA.4501

Buluntu Yeri: Kemerli Yapı

Buluntu Seviyesi: 184.65-184.46 m

Ölçüler: C.K: 0.9 cm **Y:** 11.7cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 8/4 (pink)

Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 8/4 (pink)

İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 8/4 (pink)

Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika, çok ince kum, ince kireç ve kırmızı mineral katkılıdır.

Tip: Almagro 50A

Tanım: Amphora dip-gövde parçası.

Tarih: MS 3. yy.ın ikinci yarısı-5. yy.ın başları

Benzerleri: *Bezeczky 2013, 179, Pl. 37 no. 414; Ferrazzoli 2008, 46, Fig. 39; Mayet, 2001, 279, Fig.1, n. 2; Viegas 2008, 498, fig.5, n. 5-6; Andreo 2016, 327, fig. 4, 02334, 328.*

Kat. No.: 3

(Çiz: Levha 1, Foto: Levha 55)

Kaz. Env. No.: TR.15.PY.66

Buluntu Yeri: Podyumlu Yapı

Buluntu Seviyesi: 190.33-187.95 m

Ölçüler: A.Ç: 12.2 cm (içten) **C.K:** 1 cm **K.K:** 3.5 cm **K.G:** 4.6 cm **Y:** 5.8 cm

Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (reddish yellow)

Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)

İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 8/2 (pinkish white)

Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, beyaz ve sarı renkli mika, çok ince kum, ince kireç ve kırmızı mineral katkılıdır.

Tip: Almagro 50B

Tanım: Amphora ağız-kulp parçası.

Tarih: MS 3. yy.ın ikinci yarısı-5. yy.ın başları

Benzerleri: *Bezeczky 2013, 179, Pl. 37 no. 414; Ferrazzoli 2008, 46, Fig. 39; Mayet, 2001, 279, Fig.1, n. 2; Viegas 2008, 498, fig.5, n. 5-6; Andreo 2016, 327, fig. 4, 02334, 328.*

Dressel 30

Kat. No.: 4

(Çiz: Levha 2, Foto: Levha 56)

Kaz. Env. No.: TR.13.KA.4573

Buluntu Yeri: Kemerli Yapı

Buluntu Seviyesi: 184.75-184.60 m

Ölçüler: A.Ç: - **C.K:** 0.9 cm **K.K:** 2.9 cm **K.G:** 4.7 cm **Y:** 12.5 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (light red)

Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)

İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 7/4 (light reddish brown)

Hamur Tanımı: Sert yapılı, ince gözenekli, sıkı dokuludur. Bol miktarda küçük tanecikler halinde gümüş renk mika ve ince elenmiş kum, ince tanecikli kireç ve siyah mineral katkılıdır. Hamur renginde fırınlamadan kaynaklanan kırmızı tonlarında renk değişimi görülmektedir.

Tip: Dressel 30

Tanım: Amphora boyun-gövde kulp parçası

Tarihleme: MS 3. yy.ın ortaları -4. yy

Benzerleri: *Bezeczky 2013, 181-182, Plate 47, No. 617; Karcı-Ağlar 2015, 395-397, Kat. No. 421-422; Robinson 1959, 68, Plate 15, K 109; Riley 1979, 195-197, Kat. No. 247-255, Fig. 84-85.*

Afrika 3

Kat. No.: 5

(Çiz: Levha 2, Foto: Levha 56)

Kaz. Env. No.: TR.13.KA.5155

Buluntu Yeri: Kemerli Yapı

Buluntu Seviyesi: 185.40-185.15 m

Ölçüler: C.K: 1 cm **Y:** 17.5 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (light red)

Dış Yüzey Rengi: 2.5 Y 8/2 (pale Brown)

İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/8 (light red)

Hamur Tanımı: Sert yapılı, ince gözeneklidir. Bol miktarda kireç ve kum katkılıdır.

Tip: Afrika 3B

Tanım: Amphora dip-gövde parçası

Tarih: MS 4. yy.ın ortaları-5. yy.ın başları

Benzerleri: *Williams – Carreras 1995, 248, fig. 3.13-14,18; Bonifay – Pieri 1995, 95-96, Fig. 1.1; Bonifay-Piton*

2008, 589-590, fig. 2. 9-12; Bonifay 2016, 602 fig. 95. 20-22; Bonifay vd. 2017, 845-846, Fig. 4-Fig. 5; Aslan 2015, 345, Kat. no. 31-32; Şen-Yıldırım 2012, 160-170, Kat. no. 2-6, Şek. 1. 2-6; Gülsefa 2015, 50-51, Kat. no. 99; Karcı-Ağlar 2015, 383-385, Kat. no. 378-383.

Kat. No.: 6
(Çiz: Levha 2, Foto: Levha 56)
Kaz. Env. No.: TR.14.ARS2.81
Buluntu Yeri: Hierapolis Caddesi
Buluntu Seviyesi: 186.34-185.93 m
Ölçüler: C.K: 0.8 cm **Y:** 13.9 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 4/8 (red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red), yer yer siyahlaşma mevcut.
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, ince gözeneklidir. Bol miktarda kireç ve az miktarda mika katkısı bulunmaktadır.
Tip: Afrika 3B
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 4. yy.ın ortaları-5. yy.ın başları
Benzerleri: *Williams – Carreras 1995, 248, fig. 3.13-14,18; Bonifay – Pieri 1995, 95-96, Fig. 1.1; Bonifay-Piton 2008, 589-590, fig. 2. 9-12; Bonifay 2016, 602 fig. 95. 20-22; Bonifay vd. 2017, 845-846, Fig. 4-Fig. 5; Aslan 2015, 345, Kat. no. 31-32; Şen-Yıldırım 2012, 160-170, Kat. no. 2-6, Şek. 1. 2-6; Gülsefa 2015, 50-51, Kat. no. 99; Karcı-Ağlar 2015, 383-385, Kat. no. 378-383.*
Kat. No.: 7
(Çiz: Levha 2, Foto: Levha 56)
Kaz. Env. No.: TR.19.MK.M9.214
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 9
Buluntu Seviyesi: 179.01-178.10 m
Ölçüler: C.K: 1.7 cm **Y:** 8 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 Y 8/2 (pale Brown)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/8 (light red)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, ince gözeneklidir. Bol miktarda kireç ve kum katkılıdır.
Tip: Afrika 3B
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 4. yy.ın ortaları-5. yy.ın başları
Benzerleri: *Williams – Carreras 1995, 248, fig. 3.13-14,18; Bonifay – Pieri 1995, 95-96, Fig. 1.1; Bonifay-Piton 2008, 589-590, fig. 2. 9-12; Bonifay 2016, 602 fig. 95. 20-22; Bonifay vd. 2017, 845-846, Fig. 4-Fig. 5; Aslan 2015, 345, Kat. no. 31-32; Şen-Yıldırım 2012, 160-170, Kat. no. 2-6, Şek. 1. 2-6; Gülsefa 2015, 50-51, Kat. no. 99; Karcı-Ağlar 2015, 383-385, Kat. no. 378-383.*

Spatheion 1A
Kat. No.: 8
(Çiz: Levha 3, Foto: Levha 57)

Kaz. Env. No.: TR.19.MK.M8.17
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 8
Buluntu Seviyesi:178.15-177.45 m
Ölçüler: A.Ç: 11 cm **C.K:** 0.9 cm **K.K:** 1.3 cm **K.G:** 2.3 cm **Y:** 26.2 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (red)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/8 (red)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, ince gözenekli, bol miktarda kireç katkılıdır.
Tip: Spatheion 1A
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde parçası
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Dündar 2012, 44-45, Fig.2; Bonifay – Pieri 1995, 97. 96, Fig. 1, 2-4; Karcı-Ağlar 2015, 411, Kat. no. 384.*

Kat. No.: 9
(Çiz: Levha 3, Foto: Levha 57)
Kaz. Env. No.: TR.19.MKDS.80
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Doğu Sokak
Buluntu Seviyesi: 180.21-178.95 m
Ölçüler: A.Ç: 12 cm **C.K:** 0.8 cm **K.K:** 1.6 cm **K.G:** 2.9 cm **Y:** 8.5 cm
Hamur Rengi: 2.5 Y 8/3 (pale brown)-5 YR 7/6 (reddish yellow)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 Y 8/2 (pale brown)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 8/3 (pink)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, ince gözenekli, kireç ve siyah renkli kuvars katkılıdır.
Tip: Spatheion 1A
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Bonifay – Piéri 1995, 97. 96, Fig. 1, 2-4; Pensabene 1981, fig. 8, n 7; Karcı-Ağlar 2015, 413-414, Kat. no. 387.*

Kat. No.: 10
(Çiz: Levha 3, Foto: Levha 57)
Kaz. Env. No.: TR.18.MKDS.604
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Doğu Sokak
Buluntu Seviyesi: 182.80-182.10 m
Ölçüler: A.Ç: 11.6 cm **C.K:** 0.7 cm **Y:** 6.5 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale Brown)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, ince gözenekli, kireç ve siyah renkli kuvars katkılıdır.
Tip: Spatheion 1A
Tanım: Amphora ağız-boyun parçası
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Bonifay – Pieri 1995, 97. 96, Fig. 1, 2-4*

Kat. No.: 11
(Çiz: Levha 3, Foto: Levha 57)
Kaz. Env. No.: TR.18.MKDS.846
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Doğu Sokak
Buluntu Seviyesi: 182.01-181.48 m
Ölçüler: A.Ç: 12.6 cm **C.K:** 1 cm **Y:** 4.3 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (red)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 8/3 (pink)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/8 (red)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, ince gözenekli, iri taneli kireç katkılıdır.
Tip: Spatheion 1A
Tanım: Amphora ağız-boyun parçası.
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Bonifay – Pieri 1995, 97. 96, Fig. 1, 2-4; Santamaria 1995, Pl. VII; Karcı-Ağlar 2015, 414-415, Kat. no. 389.*

Kat. No.: 12
(Çiz: Levha 3, Foto: Levha 57)
Kaz. Env. No.: TR. 19.MKDS.35
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Doğu Sokak
Buluntu Seviyesi: 180.21-178.68 m
Ölçüler: C.K: 0.7 cm **Y:** 5.5 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 Y 8/2 (pale brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, yer yer ince gözenekli, kuvars ve kireç katkılıdır.
Tip: Spatheion 1A
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Bonifay – Piéri 1995, 97. 96, Fig. 1, 2-4.*

Spatheion 2B
Kat. No.: 13
(Çiz: Levha 4, Foto: Levha 58)
Kaz. Env. No.: TR.12.SC.661
Buluntu Yeri: Sütunlu Cadde
Buluntu Seviyesi: 184.73-183.89 m
Ölçüler: A.Ç: 6.2 cm **C.K:** 0.5 cm **K.K:** - **K.G:** - **Y:** 5.8 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 Y 8/2 (pale brown)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, yer yer ince gözenekli, kuvars ve kireç katkılıdır.
Tip: Spatheion 2B
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde kulp parçası.
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Bes – Poblome 2017, 331, Fig.12.9a-b; Ladstätter 2000, Pl. 29; Bailey 1998, Pl. 76; Gülsefa 2015, 48-50, Kat. no. 97.*

Kat. No.: 14
(Çiz: Levha 4, Foto: Levha 58)

Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.424
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 190.69-189.58 m
Ölçüler: A.Ç: 6.4 cm **C.K:** 0.9 cm **K.K:** 1 cm **K.G:** 2.1 cm **Y:** 6.3 cm
Hamur Rengi: 2.5 Y 8/2 (pale brown)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 Y 8/2 (pale brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/6 (reddish yellow)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, yer yer ince gözenekli, kuvars ve kireç katkılıdır.
Tip: Spatheion 2B
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde kulp parçası.
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Bes – Poblome 2017, 331, Fig.12.9a-b; Ladstätter 2000, Pl. 29; Bailey 1998, Pl. 76; Gülsefa 2015, 48-50, Kat. no. 97.*

Spatheion 3A
Kat. No.: 15
(Çiz: Levha 4, Foto: Levha 58)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.464
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 189.59-188.77 m
Ölçüler: A.Ç: 6.4 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:** 1.1 cm **K.G:** 1.8 cm **Y:** 12.3 cm
Hamur Rengi: 10 YR 7/3 (very pale brown)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 Y 8/2 **(**pale brown)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/8 (light red)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, yer yer ince gözenekli, kuvars ve kireç katkılıdır. Fırınlamadan dolayı kabın iç cidarından dışa doğru cidar ortasına kadar 2.5 YR 6/8 light red renk değişimi görülmektedir.
Tip: Spatheion 3A
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde kulp parçası.
Tarih: MS 5-6. yy
Benzerleri: *Bonifay – Pieri 1995, 97. 96, Fig. 1, 5-6; Karcı-Ağlar 2015, 416-417, Kat. no. 392.*

Kat. No.: 16
(Çiz: Levha 4, Foto: Levha 58)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.144
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 191.85-190.33 m
Ölçüler: A.Ç: 5.4 cm **C.K:** 0.8 cm **K.K:** 1.2 cm **K.G:** 1.8 cm **Y:** 9.2 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 **(**light red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı, mika ve kireç, ince kum katkılıdır.
Tip: Spatheion 3A
Tanım: Amphora ağı-boyun-gövde-kulp parçası
Tarih: MS 5-6. yy
Benzerleri: *Bonifay – Pieri 1995, 97. 96, Fig. 1, 5-6.*

Kat. No.: 17
(Çiz: Levha 4, Foto: Levha 58)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.93
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 190.38-189.55 m
Ölçüler: A.Ç: 5.2 cm **C.K:** 0.8 cm **K.K:** 1.3 cm **K.G:** 1.9 cm **Y:** 7.9 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, yer yer ince gözenekli, kuvars ve kireç katkılıdır.
Tip: Spatheion 3A
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde kulp parçası.
Tarih: MS 5-6. yy
Benzerleri: *Bonifay – Pieri 1995, 97. 96, Fig. 1, 5-6.*

Kat. No.: 18
(Çiz: Levha 4, Foto: Levha 58)
Kaz. Env. No.: TR.16.DABP.510
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 190.91-190.00 m
Ölçüler: A.Ç: 5.4 cm **C.K:** 0.7 cm **K.K:** **K.G:** **Y:** 5 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, ince gözenekli, kuvars ve kireç katkılıdır.
Tip: Spatheion 3A
Tanım: Amphora ağız-gövde kulp parçası.
Tarih: MS 5-6. yy
Benzerleri: *Bonifay – Pieri 1995, 97. 96, Fig. 1, 5-6.*

Kat. No.: 19
(Çiz: Levha 4, Foto: Levha 58)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.635
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 190.62-189.05 m
Ölçüler: A.Ç: 6.2 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:** **- K.G:** **-** **Y:** 5.1 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 Y 8/2 (pale brown)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, yer yer ince gözenekli, kuvars ve kireç katkılıdır.
Tip: Spatheion 3A
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde kulp parçası.
Tarih: MS 5-6. yy
Benzerleri: *Bonifay – Pieri 1995, 97. 96, Fig. 1, 5-6.*

Kat. No.: 20
(Çiz: Levha 5, Foto: Levha 59)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.1248
Buluntu Yeri: Kutsal Alan

Buluntu Seviyesi:190.28-189.55 m
Ölçüler: A.Ç: 5.2 cm **C.K:** 0.5 cm **K.K:** - **K.G:** - **Y:** 5 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 8/2 (pinkish White)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 8/2 (pinkish White)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, yer yer ince gözenekli, kuvars ve kireç katkılıdır.
Tip: Spatheion 3A
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde kulp parçası.
Tarih: MS 5-6. yy
Benzerleri: *Bonifay – Pieri 1995, 97. 96, Fig. 1, 4.*

Kat. No.: 21
(Çiz: Levha 5, Foto: Levha 59)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.1254
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 190.28-189.55 m
Ölçüler: A.Ç: 7.6 cm **C.K:** 0.8 cm **K.K:** 1.1 cm **K.G:** 2 cm **Y:** 6.1 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 5 YR 5/3 (reddish brown)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 5/3 (reddish brown)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, yer yer ince gözenekli, kuvars ve kireç katkılıdır.
Tip: Spatheion 3A
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde kulp parçası.
Tarih: MS 5-6. yy
Benzerleri: *Bonifay – Pieri 1995, 97. 96, Fig. 1, 5-6; Mackensen – El-Bialy 2006, 188, Fig. 12,2.*

Kat. No.: 22
(Çiz: Levha 5, Foto: Levha 59)
Kaz. Env. No.: TR.15.HCDP.152
Buluntu Yeri: Hierapolis Caddesi Doğu Portik
Buluntu Seviyesi: 186.31-186.06 m
Ölçüler: D.Ç: 2 cm **C.K:** 0.7 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/8 (light red)
Hamur tanımı: Sert yapılı, yer yer ince gözenekli, kırmızı ve siyah renkli kuvars, ince tanecikli kireç katkılı.
Tip: Spatheion 3A
Tanımı: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 5-6. yy
Benzerleri: *Bonifay – Pieri 1995, 97. 96, Fig. 1, 5-6; Karcı-Ağlar 2015, 417, Kat. no. 393.*

Kat. No.: 23
(Çiz: Levha 5, Foto: Levha 59)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.526
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 191.36-190.67 m
Ölçüler: D.Ç: 1.4 cm **C.K:** 0.5 cm

Hamur Rengi: 10 YR 7/4 (very pale brown)

Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 very pale brown

İç Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)

Hamur tanımı: Sert yapılı, yer yer ince gözenekli, kırmızı ve siyah renkli kuvars, ince tanecikli kireç katkılı.

Tip: Spatheion 3A

Tanımı: Amphora dip-gövde parçası.

Tarih: MS 5-6. yy

Benzerleri: *Bonifay – Pieri 1995, 97. 96, Fig. 1, 5-6; Karcı-Ağlar 2015, 417, Kat. no. 393; Mackensen – El-Bialy 2006, 188, Fig. 12,2.*

Kat. No.: 24

(Çiz: Levha 5, Foto: Levha 59)

Kaz. Env. No.: TR.16.DABP.745

Buluntu Yeri: Kutsal Alan

Buluntu Seviyesi: 190.91-190.00 m

Ölçüler: D.Ç: 1 cm **C.K:** 0.4 cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)

Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)

İç Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)

Hamur tanımı: Sert yapılı, yer yer ince gözenekli, kırmızı ve siyah renkli kuvars, ince tanecikli kireç katkılı.

Tip: Spatheion 3A

Tanımı: Amphora dip-gövde parçası

Tarih: MS 5-6. yy

Benzerleri: *Bonifay – Pieri 1995, 97. 96, Fig. 1, 5-6; Karcı-Ağlar 2015, 417, Kat. no. 393; Mackensen – El-Bialy 2006, 188, Fig. 12,2.*

Spatheion 3B

Kat. No.: 25

(Çiz: Levha 5, Foto: Levha 59)

Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.87

Buluntu Yeri: Kutsal Alan

Buluntu Seviyesi: 190.38-189.55 m

Ölçüler: D.Ç: 2 cm **C.K:** 0.4 cm

Hamur Rengi: 5 Y 7/2 (light gray)

Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 8/2 (pinkish White)

İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 8/2 (pinkish White)

Hamur tanımı: Sert yapılı, yer yer ince gözenekli, kırmızı ve siyah renkli kuvars, ince tanecikli kireç katkılı.

Tip: Spatheion 3B

Tanımı: Amphora dip-gövde parçası

Tarih: MS 5-6. yy

Benzerleri: *Bass – van Doorninck 1982, fig. 8.18; Mackensen – El-Bialy 2006, 188, Fig. 12,2.*

Kat. No.: 26

(Çiz: Levha 5, Foto: Levha 59)

Kaz. Env. No.: TR.16.DABP.430

Buluntu Yeri: Kutsal Alan

Buluntu Seviyesi: 188.53-188.41 m

Ölçüler: D.Ç: 1.6 cm **C.K:** 0.4 cm
Hamur Rengi: 5 Y 8/2 (pale brown)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 Y 8/1 (White)
İç Yüzey Rengi: 5 Y 8/2 (pale brown)
Hamur tanımı: Sert yapılı, yer yer ince gözenekli, kırmızı ve siyah renkli kuvars, ince tanecikli kireç katkılı.
Tip: Spatheion 3B
Tanımı: Amphora dip-gövde parçası
Tanım: MS 5-6. yy
Benzerleri: *Bass – van Doorninck 1982, fig. 8.18; Mackensen – El-Bialy 2006, 188, Fig. 12,2*

Spatheion 3C
Kat. No.: 27
(Çiz: Levha 6, Foto: Levha 60)
Kaz. Env. No.: TR.12.SC.ARS1.01
Buluntu Yeri: Sütunlu Cadde, Ara Sokak 1
Buluntu Seviyesi: 185.94-185.91 m
Ölçüler: A.Ç: 4.5 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:** 1 cm **K.G:** 1.5 cm **Y:** 15.8 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (reddish yellow)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/3 (pink)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/6 (reddish yellow)
Hamur Tanımı: Set yapılı, ince gözenekli, kuvars ve kireç katkılıdır.
Tip: Spatheion 3C
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde kulp parçası.
Tarih: MS 5-6. yy
Benzerleri: *Aslan 2015, 114, Fig. 23, Fig.2-18-23; Riley 1979, 226-227, cat. D 364 Fig. 92, 364.*

Kat. No.: 28
(Çiz: Levha 6, Foto: Levha 60)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.1255
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 190.28-189.55 m
Ölçüler: A.Ç: 6.4 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:- K.G:-**
Hamur Rengi: 2.5 Y 8/2 (pale brown)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 Y 8/2 (pale brown)
İç Yüzey Rengi: 2.5 Y 8/2 (pale brown)
Hamur tanımı: Sert yapılı, yer yer ince gözenekli, kuvars ve kireç katkılıdır. Fırınlamadan kaynaklanan hamur renginde kırmızı tonlarında değişim.
Tip: Spatheion 3C
Tanımı: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 5-6. yy
Benzerleri: *Aslan 2015, 114, Fig. 23, Fig.2-18-23; Riley 1979, 226-227, cat. D 362, Fig. 92, 362.*

Late Roman 1A (LR 1A)
Kat. No.: 29
(Çiz: Levha 7, Foto: Levha 61)
Kaz. Env. No.: TR.16.DABP.426
Buluntu Yeri: Kutsal Alan

Buluntu Seviyesi: 188.53-188.41m
Ölçüler: A.Ç: 8 cm **C.K:** 0.7 cm **K.K:** 2.5 cm **K.G:** 3 cm **Y:** 9.1 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (reddish yellow)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika, bol miktarda siyah ve kırmızı renkte kuvars, az miktarda ince taşçık ve bol miktarda kireç katkılıdır.
Tip: LR 1-A
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4. yy.ın ikinci yarısı-6. yy
Benzerleri: *Pieri 2005, 253, Pl. 13 n 1; Keay 1984, 274, Fig. 117, 11.*

Kat. No.: 30
(Çiz: Levha 7, Foto: Levha 61)
Kaz. Env. No.: TR.19.MKDS.102
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Doğu Sokak
Buluntu Seviyesi: 180.21-178.95 m
Ölçüler: A.Ç: 8 cm **C.K:** 0.8 cm **K.K:** 2.7 cm **K.G:** 3 cm **Y:** 6 cm
Hamur Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı dokulu, ince gözeneklidir. Mika, ince elenmiş kum, siyah mineral katkılıdır.
Tip: LR 1-A
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4. yy.ın ikinci yarısı-6. yy
Benzerleri: *Pieri 2005, 251, Pl. 11 n 8-9.*

Kat. No.: 31
(Çiz: Levha 7, Foto: Levha 61)
Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M11.58
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 11
Buluntu Seviyesi: 179.93-179.43 m
Ölçüler: A.Ç: 8 cm **C.K:** 0.8 cm **K.K:** **K.G:** **Y:** 8.8 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 7/4 (light reddish brown)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 7/4 (light reddish brown)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika ve bol miktarda siyah kuvars katkılıdır.
Tip: LR 1-A
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4. yy.ın ikinci yarısı-6. yy
Benzerleri: *Pieri 2005, 247, Pl. 7 n 3.*

Kat. No.: 32
(Çiz: Levha 7, Foto: Levha 61)
Kaz. Env. No.: TR.19.MKDS.104
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Doğu Sokak
Buluntu Seviyesi: 180.21-178.95 m
Ölçüler: A.Ç: 8 cm **C.K:** 1.4 cm **K.K:** - **K.G:** - **Y:** 7.7 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/6 (reddish yellow)
Dış Yüzey Rengi: 5 YR 7/6 (reddish yellow)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 7/6 (reddish yellow)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı dokulu, ince gözeneklidir. Mika, ince elenmiş kum, ince kireç tanecikleri, siyah mineral ve ince taşçık katkılıdır.
Tip: LR 1-A
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4. yy.ın ikinci yarısı-6. yy
Benzerleri: *Pieri 2005, 247, Pl. 7 n 3.*

Kat. No.: 33
(Çiz: Levha 7, Foto: Levha 61)
Kaz. Env. No.: TR.15.HC.121
Buluntu Yeri: Hierapolis Caddesi
Buluntu Seviyesi: 186.77-186.27 m
Ölçüler: A.Ç: 8 cm **C.K:** 0.8 cm **K.K:** 2.6 cm **K.G:** 3.5 cm **Y:** 9.9 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 4/6 (red)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 4/6 (red)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika, bol miktarda kireç ve siyah kuvars katkılıdır.
Tip: LR 1-A
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4. yy.ın ikinci yarısı-6. yy
Benzerleri: *Pieri 2005, 251, Pl. 11 n 1.*

Kat. No.: 34
(Çiz: Levha 7, Foto: Levha 61)
Kaz. Env. No.: TR.12.SC.745
Buluntu Yeri: Sütunlu Cadde
Buluntu Seviyesi: 184.43-184.13 m
Ölçüler: A.Ç: 7 cm **C.K:** 0.9 cm **K.K:** **K.G:** **Y:** 8.7 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 4/8 (red)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 4/8 (light red)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika, kireç ve bol miktarda siyah kuvars katkılıdır.
Tip: LR 1-A
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası
Tarih: MS 4. yy.ın ikinci yarısı-6. yy
Benzerleri: *Pieri 2005, 250, Pl. 10 n 3.*

Late Roman 1B (LR1B)

Kat. No.: 35

(Çiz: Levha 8, Foto: Levha 62)

Kaz. Env. No.: TR.15.HCDP.351

Buluntu Yeri: Hierapolis Caddesi Doğu Portik

Buluntu Seviyesi: 180.43-188.29 m

Ölçüler: A.Ç: 12 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:** - **K.G:** - **Y:** 10.2 cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)

Dış Yüzey Rengi: 5 YR 7/4 (pink)

İç Yüzey Rengi: 5 YR 7/4 (pink)

Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı dokulu, ince gözeneklidir. Mika, ince elenmiş kum, siyah mineral ve ince taşçık katkılıdır.

Tip: LR 1-B

Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.

Tarih: MS 4. yy.ın ikinci yarısı-6. yy

Benzerleri: *Bonifay – Pieri 1995, 107, Fig. 6, 43; Pieri 2005, 258, Pl. 18, 3.*

Kat. No.: 36

(Çiz: Levha 8, Foto: Levha 62)

Kaz. Env. No.: TR.16.DABP.456

Buluntu Yeri: Kutsal Alan

Buluntu Seviyesi: 190.91-189.93 m

Ölçüler: A.Ç: 10cm **C.K:** 0.7cm **K.K:** - **K.G:** - **Y:** 10 cm

Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (reddish yellow)

Dış Yüzey Rengi: 5 YR 7/4 (pink)

İç Yüzey Rengi: 5 YR 7/6 (reddish yellow)

Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika, bol miktarda kireç ve siyah mineral katkılıdır.

Tip: LR 1-B

Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.

Tarih: MS 4. yy.ın ikinci yarısı-6. yy

Benzerleri: *Bonifay – Pieri 1995, 107, Fig. 6, 43; Pieri 2005, 258, Pl. 18, 3.*

Kat. No.: 37

(Çiz: Levha 8, Foto: Levha 62)

Kaz. Env. No.: TR.18.MKDS.21

Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Doğu Sokak

Buluntu Seviyesi: 180.95-179.99 m

Ölçüler: A.Ç: 10 cm **C.K:** 0.7 cm **K.K:** - **K.G:** - **Y:** 9.2 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/4 (light reddish brown)

Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/4 (light reddish brown)

İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/4 (light reddish brown)

Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika, ince taşçık, kireç ve bol miktarda siyah kuvars katkılıdır.

Tip: MS 4. yy.ın ikinci yarısı-6. yy

Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.

Tarih: MS 5-6. yy

Benzerleri: *Bonifay – Pieri 1995, 107, Fig. 6, 43; Pieri 2005, 258, Pl. 18, 3.*

Kat. No.: 38
(Çiz: Levha 8, Foto: Levha 62)
Kaz. Env. No.: TR.19.MK.M9.184
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 9
Buluntu Seviyesi: 178.10-177.78 m
Ölçüler: A.Ç: 10 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:** 2.6 cm **K.G:** 3.6 cm **Y:** 9 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/6 (reddish yellow)
Dış Yüzey Rengi: 5 YR 7/6 (reddish yellow)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 7/6 (reddish yellow)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı dokulu, ince gözeneklidir. Mika, ince elenmiş kum, kırmızı ve siyah mineral, bol miktarda ince kireç tanecikleri, ince taşçık katkılıdır.
Tip: LR 1-B
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4. yy.ın ikinci yarısı-6. yy
Benzerleri: *Bonifay – Pieri 1995, 107, Fig. 6, 43; Pieri 2005, 258, Pl. 18, 3.*

Kat. No.: 39
(Çiz: Levha 8, Foto: Levha 62)
Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M9.11
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 11
Buluntu Seviyesi: Zemin üzeri Tuğlalı alan (Fırın?)
Ölçüler: A.Ç: 10.6 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:** - **K.G:** - **Y:** 9.7 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 5 YR 7/4 (pink)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 7/4 (pink)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika, taşçık ve kireç katkılıdır.
Tip: LR 1-B
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4. yy.ın ikinci yarısı-6. yy
Benzerleri: *Keay 1984, 274, Fig. 117, 10; Pieri 2005, 256, Pl. 16, 1.*

Kat. No.: 40
(Çiz: Levha 8, Foto: Levha 62)
Kaz. Env. No.: TR.12.SC.753
Buluntu Yeri: Sütunlu Cadde
Buluntu Seviyesi: 185.02-184.65 m
Ölçüler: A.Ç: 9 cm **C.K:** 0.9 cm **K.K:** 3 cm **K.G:** 3.2 cm **Y:** 11.1 cm
Hamur Rengi: 5 YR 5/6 (yellowish red)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 7/6 (reddish yellow)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, bol miktarda mika, siyah

mineral, küçük boyutlu taşçık ve kireç katkılıdır.

Tip: LR 1-B

Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.

Tarih: MS 4. yy.ın ikinci yarısı-6. yy

Benzerleri: *Keay 1984, 273-274, Fig. 116, 12, Fig. 117, 3; Pieri 2005, 256, Pl. 16, 4.*

Kat. No.: 41

(Çiz: Levha 8, Foto: Levha 62)

Kaz. Env. No.: TR.16.DABP.427

Buluntu Yeri: Kutsal Alan

Buluntu Seviyesi: 188.53-188.41 m

Ölçüler: A.Ç: 9 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:** **K.G:** **Y:** 10.2 cm

Hamur Rengi: 5 YR 5/6 (yellowish red)

Dış Yüzey Rengi: 5 YR 7/6 (reddish yellow)

İç Yüzey Rengi: 5 YR 7/6 (reddish yellow)

Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika, çok az miktarda ince taşçık, bol miktarda siyah kuvars katkılıdır.

Tip: LR 1-B

Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.

Tarih: MS 4. yy.ın ikinci yarısı-6. yy

Benzerleri: *Pieri 2005, 253, Pl. 13, 1.*

Kat. No.: 42

(Çiz: Levha 9, Foto: Levha 63)

Kaz. Env. No.: TR.18.MKDS.33

Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Doğu Sokak

Buluntu Seviyesi: 179.96-179.44 m

Ölçüler: A.Ç: 11 cm **C.K:** 1.1 cm **K.K:** 2.8 cm **K.G:** 3.4 cm **Y:** 8.5 cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 8/2 (pinkish White)

Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 8/2 (pinkish White)

İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 8/2 (pinkish White)

Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika, kireç ve bol miktarda siyah kuvars katkılıdır.

Tip: LR 1-B

Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.

Tarih: MS 4. yy.ın ikinci yarısı-6. yy

Benzerleri: *Pieri 2005, 257, Pl. 17. 1.*

Kat. No.: 43

(Çiz: Levha 9, Foto: Levha 63)

Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.653

Buluntu Yeri: Kutsal Alan

Buluntu Seviyesi: 190.71-188.96 m

Ölçüler: A.Ç: 10 cm **C.K:** 0.6 cm

K.K: - **K.G:** - **Y:** 10 cm

Hamur Rengi: 5 YR 5/6 (yellowish red)

Dış Yüzey Rengi: 5 YR 7/6 (reddish yellow)

İç Yüzey Rengi: 5 YR 7/6 (reddish yellow)

Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı dokulu, ince gözeneklidir. Mika, ince elenmiş kum, siyah mineral ve ince taşçık katkılıdır.

Tip: LR 1-B

Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.

Tarih: MS 4. yy.ın ikinci yarısı-6. yy

Benzerleri: *Pieri 2005, 256, Pl. 16, 4.*

Kat. No.: 44

(Çiz: Levha 9, Foto: Levha 63)

Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M11.78

Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 11

Buluntu Seviyesi: 179.46-178.95 m

Ölçüler: A.Ç: 10 cm **C.K:** 1 cm **K.K:** 2.3 cm **K.G:** 2.8 cm **Y:** 9 cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 8/2 (pinkish White)

Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 8/2 (pinkish White)

İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 8/2 (pinkish White**)**

Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika, kireç ve bol miktarda siyah kuvars katkılıdır.

Tip: LR 1-B

Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.

Tarih: MS 4. yy.ın ikinci yarısı-6. yy

Benzerleri: *Pieri 2005, 257, Pl. 17, 5-6.*

Kat. No.: 45

(Çiz: Levha 9, Foto: Levha 63)

Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.147

Buluntu Yeri: Kutsal Alan

Buluntu Seviyesi: 191.85-190.33 m

Ölçüler: A.Ç: 9 cm **C.K:** 0.8 cm **K.K:** 2.9 cm **K.G:** 3.3 cm **Y:** 8.9 cm

Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (reddish yellow)

Dış Yüzey Rengi: 5 YR 7/6 (reddish yellow)

İç Yüzey Rengi: 5 YR 7/6 (reddish yellow)

Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, bol miktarda mika, az miktarda ince taşçık, kireç ve bol miktarda siyah kuvars katkılıdır. Hamur renginde fırınlamadan kaynaklanan gri tonlarında değişim gözlenmektedir.

Tip: LR 1-B

Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.

Tarih: MS 4. yy.ın ikinci yarısı-6. yy

Benzerleri: *Pieri 2005, 257, Pl. 17, 5-6.*

Kat. No.: 46

(Çiz: Levha 9, Foto: Levha 63)

Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.146

Buluntu Yeri: Kutsal Alan

Buluntu Seviyesi: 191.85-190.33 m

Ölçüler: A.Ç: 9 cm **C.K:** 0.7 cm **K.K:** - **K.G:** - **Y:** 7.4 cm
Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (reddish yellow)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 8/4 (pink)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 8/4 (pink)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı dokulu, ince gözeneklidir. Mika, ince elenmiş kum, siyah mineral, ince kireç tanecikleri ve ince taşçık katkılıdır.
Tip: LR 1-B
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4. yy.ın ikinci yarısı-6. yy
Benzerleri: *Pieri 2005, 251, Pl. 11, 5.*

Kat. No.: 47
(Çiz: Levha 9, Foto: Levha 63)
Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M11.123
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 11
Buluntu Seviyesi: 178.95-178.57 m
Ölçüler: A.Ç: 10 cm **C.K:** 0.4 cm **K.K:** 2.7 cm **K.G:** 3.2 cm **Y:** 9.3 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 5 YR 7/4 (pink)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 7/4 (pink)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika, taşçık, kireç ve siyah kuvars katkılıdır.
Tip: LR 1-B
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4. yy.ın ikinci yarısı-6. yy
Benzerleri: *Karcı-Ağlar 2015, 311-312, Kat. no. 302.*

Kat. No.: 48
(Çiz: Levha 10, Foto: Levha 64)
Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M11.59
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 11
Buluntu Seviyesi: 179.53-179.43 m
Ölçüler: A.Ç: 9 cm **C.K:** 0.4 cm **K.K:** 2.4 cm **K.G:** 3.1 cm **Y:** 10.5 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/3 (pink)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 7/4 (pink)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, az miktarda mika, az miktarda taşçık, kireç ve siyah kuvars katkılıdır.
Tip: LR 1-B
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4. yy.ın ikinci yarısı-6. yy
Benzerleri: *Pieri 2005, 257, Pl. 17. 1; Keay 1984, 277, 273, Fig. 116, 3, 7, Fig. 120, 1-3-5-8.*

Kat. No.: 49
(Çiz: Levha 10, Foto: Levha 64)
Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M11.219
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 11
Buluntu Seviyesi: 179.29-178.83 m

Ölçüler: A.Ç: 10 cm **C.K:** 0.5 cm **K.K:** - **K.G:** - **Y:** 11.5 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 7/4 (light reddish brown)

Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 7/4 (light reddish brown)

İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 7/4 (light reddish brown)

Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika, ince taşçık, kireç ve bol miktarda siyah kuvars katkılıdır.

Tip: LR 1-B

Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.

Tarih: MS 4. yy.ın ikinci yarısı-6. yy

Benzerleri: *Pieri 2005, 257, Pl. 17. 1; Keay 1984, 273, 277, Fig. 116, 3, 7, Fig. 120, 1-3-5-8.*

Kat. No.: 50

(Çiz: Levha 10, Foto: Levha 64)

Kaz. Env. No.: TR.16.DABS.43

Buluntu Yeri: Kutsal Alan

Buluntu Seviyesi: 188.82-188.28 m

Ölçüler: A.Ç: 9 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:** - **K.G:** - **Y:** 9.4 cm

Hamur Rengi: 10 YR 7/4 (very pale brown)

Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)

İç Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)

Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı dokulu, ince gözeneklidir. Mika, ince elenmiş kum, kırmızı ve siyah mineral katkılıdır.

Tip: LR 1-B

Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.

Tarih: MS 4. yy.ın ikinci yarısı-6. yy

Benzerleri: *Keay 1984, 273, 277, Fig. 116, 3, 7, Fig. 120, 1-3-5-8.*

Kat. No.: 51

(Çiz: Levha 10, Foto: Levha 64)

Kaz. Env. No.: TR.19.MK.M9.153

Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 9

Buluntu Seviyesi: 178.55-177.80 m

Ölçüler: A.Ç: 12 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:** 2.7 cm **K.G:** 3.2 cm **Y:** 10.3 cm

Hamur Rengi: 5 YR 7/6 (reddish yellow)

Dış Yüzey Rengi: 5 YR 7/6 (reddish yellow)

İç Yüzey Rengi: 5 YR 7/6 (reddish yellow)

Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı dokulu, ince gözeneklidir. Mika, ince elenmiş kum, siyah mineral ve ince taşçık katkılıdır.

Tip: LR 1-B

Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.

Tarih: MS 4. yy.ın ikinci yarısı-6. yy

Benzerleri: *Pieri 2005, 251, Pl. 11, 1.*

Kat. No.: 52
(Çiz: Levha 10, Foto: Levha 64)
Kaz. Env. No.: TR.19.MK.M9.186
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 9
Buluntu Seviyesi: 178.10-177.78 m
Ölçüler: A.Ç: 9 cm **C.K:** 0.8 cm **K.K:** 2.5 cm **K.G:** 3 cm **Y:** 7.8 cm
Hamur Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı dokulu, ince gözeneklidir. Mika, ince elenmiş kum, siyah mineral ve ince taşçık katkılıdır.
Tip: LR 1-B
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4. yy.ın ikinci yarısı-6. yy
Benzerleri: *Keay 1984, 277, Fig. 120, 1-3-5-8.*

Kat. No.: 53
(Çiz: Levha 10, Foto: Levha 64)
Kaz. Env. No.: TR.19.MKDS.54
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Doğu Sokak
Buluntu Seviyesi: 179.86-178.56 m
Ölçüler: A.Ç: 10 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:** 2.4 cm **K.G:** 3.2 cm **Y:** 6.3 cm
Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (reddish yellow)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 8/4 (pink)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 8/4 (pink)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı dokulu, ince gözeneklidir. Mika, ince elenmiş kum, ince kireç tanecikleri, siyah mineral ve ince taşçık katkılıdır.
Tip: LR 1-B
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4. yy.ın ikinci yarısı-6. yy
Benzerleri: *Keay 1984, 277, Fig. 120, 1-3-5-8.*

Late Roman 4B (LR 4B)
Kat. No.: 54
(Çiz: Levha 11, Foto: Levha 65)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.52
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 191.36-190.67 m
Ölçüler: A.Ç: 10.2 cm **C.K:** 0.8 cm **K.K:** 2.2 cm **K.G:** 2.7 cm **Y:** 11.6 cm
Hamur Rengi: 5 YR 5/6 (yellowish red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 5/6 (yellowish red)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, yer yer orta gözeneklidir. Bol miktarda mika ve kuvars, küçük ve orta büyüklükte taşçık, küçük tanecikli kireç katkılıdır.

Tip: LR 4-B
Tanım: Amphora ağız-gövde-kulp parçası
Tarih: MS 4. yy- 6. yy.ın başları
Benzerleri: *Pieri 2005, 280, Pl. 40, 12.*

Kat. No.: 55
(Çiz: Levha 11, Foto: Levha 65)
Kaz. Env. No.: TR.16.DABP.395
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 190.91-189.93 m
Ölçüler: D.Ç: 4.2 cm **C.K:** 1 cm **Y:** 8.5 cm
Hamur Rengi: 5 YR 5/6 (yellowish red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 5/6 (yellowish red)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, yer yer orta gözeneklidir. Bol miktarda mika ve kuvars, küçük ve orta büyüklükte taşçık, küçük tanecikli kireç katkılıdır.
Tip: LR 4-B
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 4. yy- 6. yy.ın başları
Benzerleri: *Pieri 2005, 278, Pl. 38, 4; Karcı-Ağlar 2015, 347-348, Kat. no. 325.*

Kat. No.: 56
(Çiz: Levha 11, Foto: Levha 65)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.483
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi:188.81-188.37 m
Ölçüler: C.K: 0.9 cm **K.K:** 2 cm **K.G:** 3.6 cm **Y:** 12.6 cm
Hamur Rengi: 5 YR 5/4 (reddish brown)
Dış Yüzey Rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 5/3 (reddish brown)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, yer yer orta gözeneklidir. Bol miktarda mika ve kuvars, küçük ve orta büyüklükte taşçık, küçük tanecikli kireç katkılıdır.
Tip: LR 4-B
Tanım: Amphora gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4. yy- 6. yy.ın başları
Benzerleri: *Pieri 2005, 275, Pl. 35, 1-3.*

Kat. No.: 57
(Çiz: Levha 11, Foto: Levha 65)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.507
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 188.68-188.41 m
Ölçüler: C.K: 0.7 cm **K.K:** 2.3 cm **K.G:** 3.6 cm **Y:** 9.2 cm
Hamur Rengi: 5 YR 5/6 (yellowish red)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 5/6 (yellowish red)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, yer yer orta gözeneklidir. Bol miktarda mika ve kuvars, küçük ve orta büyüklükte taşçık, küçük tanecikli kireç katkılıdır.
Tip: LR 4-B

Tanım: Amphora gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4. yy- 6. yy.ın başları
Benzerleri: *Pieri 2005, 277, Pl. 37, 1-3.*

Kat. No.: 58
(Çiz: Levha 11, Foto: Levha 65)
Kaz. Env. No.: TR.16.DABP.207
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi:189.93-189.23 m
Ölçüler: C.K: 1 cm **K.K:** 2 cm **K.G:** 3.5 cm **Y:** 9.1 cm
Hamur Rengi: 5 YR 5/6 (yellowish red)
Dış Yüzey Rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown)
İç Yüzey Rengi: 10 YR 6/4 (light yellowish brown)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, yer yer orta gözeneklidir. Bol miktarda mika ve kuvars, küçük ve orta büyüklükte taşçık, küçük tanecikli kireç katkılıdır.
Tip: LR 4-B
Tanım: Amphora gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4. yy- 6. yy.ın başları
Benzerleri: *Pieri 2005, 277, Pl. 37, 1-3.*

Kat. No.: 59
(Çiz: Levha 11, Foto: Levha 65)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.411
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 190.69-189.58 m
Ölçüler: C.K: 0.8 cm **K.K:** 1.8 cm **K.G:** 3.7 cm **Y:** 8.6 cm
Hamur Rengi: 5 YR 5/6 (yellowish red)
Dış Yüzey Rengi: 5 YR 7/4 (pink)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, yer yer orta gözeneklidir. Bol miktarda mika ve kuvars, küçük ve orta büyüklükte taşçık, küçük tanecikli kireç katkılıdır.
Tip: LR 4-B
Tanım: Amphora gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4. yy- 6. yy.ın başları
Benzerleri: *Pieri 2005, 277, Pl. 37, 1-3.*

Kat. No.: 60
(Çiz: Levha 11, Foto: Levha 65)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.1247
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 190.28-189.55 m
Ölçüler: C.K: 0.7 cm **K.K:** 1.2 cm **K.G:** 2.3 cm **Y:** 7.8 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, yer yer orta gözeneklidir. Bol miktarda mika ve kuvars, küçük ve orta büyüklükte taşçık, küçük tanecikli kireç katkılıdır.
Tip: LR 4-B
Tanım: Amphora gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4. yy- 6. yy.ın başları
Benzerleri: *Pieri 2005, 277, Pl. 37, 1-3.*

Kat. No.: 61
(Çiz: Levha 11, Foto: Levha 65)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.1225
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi:189.42-188.45 m
Ölçüler: C.K: 1 cm **K.K:** 2 cm **K.G:** 3.3 cm **Y:** 7.6 cm
Hamur Rengi: 5 YR 5/6 (yellowish red)
Dış Yüzey Rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, yer yer orta gözeneklidir. Bol miktarda mika ve kuvars, küçük ve orta büyüklükte taşçık, küçük tanecikli kireç katkılıdır.
Tip: LR 4-B
Tanım: Amphora gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4. yy- 6. yy.ın başları
Benzerleri: *Pieri 2005, 277, Pl. 37, 1-3.*

Agora M334
Kat. No.: 62
(Çiz: Levha 12, Foto: Levha 66)
Kaz. Env. No.: TR.18.MKDS.1548
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Doğu Sokak
Buluntu Seviyesi: 180.35-178.95 m
Ölçüler: A.Ç: 8.4 cm **C.K:** 0.7 cm **K.K:** 2 cm **K.G:** 3.5 cm **Y:** 4 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, az miktarda mika, siyah kuvars katkılıdır.
Tip: Agora M334
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Robinson 1959, 115, Pl. 33 M334; Diederichs 1980, pl. 20 n. 210; Dündar 2012, 44-45, Fig. 3; Aslan – Orhan 2018, 111, fig. 10; Reynolds 2008, Fig. 2; f-g; Congés – Leguillox 1991, fig. 9 n. 40; Stoppioni Piccoli 1983, fig. 8.15;*

Kat. No.: 63
(Çiz: Levha 12, Foto: Levha 66)
Kaz. Env. No.: TR.16.DABP.363
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 188.93-188.42 m
Ölçüler: A.Ç: 7.8 cm **C.K:** 0.5 cm **K.K:** 2.2 cm **K.G:** 3.4 cm **Y:** 5.1 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika, ince taşçık ve kireç katkılıdır.
Tip: Agora M334
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası
Tarih: MS 4-5. yy

Benzerleri: *Robinson 1959, 115, Pl. 33 M334; Diederichs 1980, pl. 20 n. 210; Dündar 2012, 44-45, Fig. 3; Aslan – Orhan 2018, 111, fig. 10.*

Kat. No.: 64
(Çiz: Levha 12, Foto: Levha 66)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.563
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 189.29-188.64 m
Ölçüler: A.Ç: 8.2 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:** 1.8 cm **K.G:** 3.8 cm **Y:** 5.1 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, az miktarda mika, siyah kuvars ve ince kireç katkılıdır.
Tip: Agora M334
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Robinson 1959, 115, Pl. 33 M334; Diederichs 1980, pl. 20 n. 210; Dündar 2012, 44-45, Fig. 3; Aslan – Orhan 2018, 111, fig. 10; Congés – Leguillox 1991, fig. 9 n. 40; Stoppioni Piccoli 1983, fig. 8.15;*

Kat. No.: 65
(Çiz: Levha 12, Foto: Levha 66)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.487
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 188.81-188.57 m
Ölçüler: A.Ç: 7.8 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:** - **K.G:** - **Y:** 5.1 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika ve siyah kuvars katkılıdır.
Tip: Agora M334
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Robinson 1959, 115, Pl. 33 M334; Diederichs 1980, pl. 20 n. 210; Dündar 2012, 44-45, Fig. 3; Aslan – Orhan 2018, 111, fig. 10; Reynolds 2008, Fig. 2; f-g.*

Kat. No.: 66
(Çiz: Levha 12, Foto: Levha 66)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.545
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 188.68-188.41 m
Ölçüler: A.Ç: 8.2 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:** **K.G:** - **Y:** 5.2 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika, ince taşçık ve kireç katkılıdır.
Tip: Agora M334

Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası

Tarih: MS 4-5. yy

Benzerleri: *Robinson 1959, 115, Pl. 33 M334; Diederichs 1980, pl. 20 n. 210; Dündar 2012, 44-45, Fig. 3; Aslan – Orhan 2018, 111, fig. 10; Reynolds 2008, Fig. 2; f-g.*

Kat. No.: 67

(Çiz: Levha 12, Foto: Levha 66)

Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.1090

Buluntu Yeri: Kutsal Alan

Buluntu Seviyesi: 190.69-189.58 m

Ölçüler: D.Ç.: 3 cm **C.K:** 0.5 cm **Y:** 3.3 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (red)

Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)

İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)

Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika, ince taşçık ve kireç katkılıdır.

Tip: Agora M334-dip

Tanım: Amphora dip-gövde parçası

Tarih: MS 4-5. yy

Benzerleri: *Pieri 2005, 295, Pl. 55, 3-4.*

Kat. No.: 68

(Çiz: Levha 12, Foto: Levha 66)

Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.1044

Buluntu Yeri: Kutsal Alan

Buluntu Seviyesi: 189.43-188.75 m

Ölçüler: D.Ç.: 2.4 cm **C.K:** 0.5 cm **Y:** 3.7 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (red)

Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)

İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)

Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika, ince taşçık ve kireç katkılıdır.

Tip: Agora M334-dip

Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası

Tarih: MS 4-5. yy

Benzerleri: *Pieri 2005, 295, Pl. 55, 3-4.*

Kat. No.: 69

(Çiz: Levha 12, Foto: Levha 66)

Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.1085

Buluntu Yeri: Kutsal Alan

Buluntu Seviyesi: 189.43-188.75 m

Ölçüler: D.Ç.: 2.8 cm **C.K:** 0.4 cm **Y:** 4.2 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (red)

Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)

İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)

Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika, ince taşçık ve kireç katkılıdır.

Tip: Agora M334-dip

Tanım: Amphora dip-gövde parçası

Tarih: MS 4-5. yy

Benzerleri: *Pieri 2005, 295, Pl. 55, 3-4.*

Kat. No.: 70
(Çiz: Levha 12, Foto: Levha 66)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.1099
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 190.69-189.58 m
Ölçüler: D.Ç.: 2.6 cm **C.K:** 0.4 cm **Y:** 3.5 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika, ince taşçık ve kireç katkılıdır.
Tip: Agora M334-dip
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Pieri 2005, 295, Pl. 55, 3-4.*

Kat. No.: 71
(Çiz: Levha 12, Foto: Levha 66)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.1041
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 188.68-188.41 m
Ölçüler: D.Ç.: 2.4 cm **C.K:** 0.4 cm **Y:** 2.3 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika, ince taşçık ve kireç katkılıdır.
Tip: Agora M334-dip
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Pieri 2005, 295, Pl. 55, 3-4.*

Late Roman 5 (LR 5)
Kat. No.: 72
(Çiz: Levha 13, Foto: Levha 67)
Kaz. Env. No.: TR.16.DABP.95
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 189.34-188.82 m
Ölçüler: A.Ç: 11 cm **C.K:** 0.8 cm **Y:** 5.5 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (reddish yellow)
Dış Yüzey Rengi: 10YR 8/2 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 10YR 8/2 (very pale brown)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, ince gözeneklidir. Bol miktarda küçük tanecikli kireç, az miktarda mika, siyah mineral ve kuvars katkılıdır.
Tip: LR 5
Tanım: Amphora ağız-gövde parçası
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Bonifay – Pieri 1995, 113, Fig. 10, 70-71; Pieri 2005, 285, Pl. 45, 2-5.*

Kat. No.: 73
(Çiz: Levha 13, Foto: Levha 67)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.506
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi:188.68-188.41 m

Ölçüler: C.K: 1.2 cm **K.K:** 2.2 cm **K.G:** 3.4 cm **Y:** 10.3 cm

Hamur Rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown)

Dış Yüzey Rengi: 5 YR 7/6 (reddish yellow)

İç Yüzey Rengi: 5 YR 6/6 (reddish yellow)

Hamur Tanımı: Sert yapılı, yer yer orta gözeneklidir. Bol miktarda mika ve kuvars, küçük ve orta büyüklükte taşçık, küçük tanecikli kireç katkılıdır.

Tip: LR 5

Tanım: Amphora gövde-kulp parçası.

Tarih: MS 4-5. yy

Benzerleri: *Riley 1979, 223-224, Fig. 92, Kat. no. D357-358; Hayes 1992, 65-66, Fig. 48 n. 172-173 Type 8; Karcı-Ağlar 2015, 325-332, Kat. no. 336-345; Gülsefa 2015, 58, Kat. no. 120; Orhan 2018, 50-51, Kat. no. 29, Fig. 37; Orhan 2017, 143, Fig. 3-4; Baydur 1983, 281, Pl. 27; Alpözen vd. 1995, n. 1.11.81; Williams 1989, Fig.61 n. 577.*

Kat. No.: 74

(Çiz: Levha 13, Foto: Levha 67)

Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.823

Buluntu Yeri: Kutsal Alan

Buluntu Seviyesi: 189.42-188.45 m

Ölçüler: C.K: 0.8 cm **K.K:** 2.3 cm **K.G:** 3 cm **Y:** 8.6 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (light red)

Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/8 (light red)

İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/8 (light red)

Hamur Tanımı: Sert yapılı, yer yer orta gözeneklidir. Bol miktarda mika ve kuvars, küçük ve orta büyüklükte taşçık, küçük tanecikli kireç katkılıdır.

Tip: LR 5

Tanım: Amphora gövde-kulp parçası.

Tarih: MS 4-5. yy

Benzerleri: *Riley 1979, 223-224, Fig. 92, Kat. no. D357-358; Hayes 1992, 65-66, Fig. 48 n. 172-173 Type 8; Karcı-Ağlar 2015, 325-332, Kat. no. 336-345; Gülsefa 2015, 58, Kat. no. 120; Orhan 2018, 50-51, Kat. no. 29, Fig. 37; Orhan 2017, 143, Fig. 3-4; Baydur 1983, 281, Pl. 27; Alpözen vd. 1995, n. 1.11.81; Williams 1989, Fig.61 n. 577.*

Kat. No.: 75

(Çiz: Levha 13, Foto: Levha 67)

Kaz. Env. No.: TR.16.DABP.46

Buluntu Yeri: Kutsal Alan

Buluntu Seviyesi: 188.82-188.28 m

Ölçüler: C.K: 0.7 cm **K.K:** 2 cm **K.G:** 2.9 cm **Y:** 8 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (light red)

Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 7/6 (light red)

İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 7/4 (light reddish brown)

Hamur Tanımı: Sert yapılı, yer yer orta gözeneklidir. Bol miktarda mika ve

kuvars, küçük ve orta büyüklükte taşçık, küçük tanecikli kireç katkılıdır.

Tip: LR 5

Tanım: Amphora gövde-kulp parçası.

Tarih: MS 4-5. yy

Benzerleri: *Riley 1979, 223-224, Fig. 92, Kat. no. D357-358; Hayes 1992, 65-66, Fig. 48 n. 172-173 Type 8; Karcı-Ağlar 2015, 325-332, Kat. no. 336-345; Gülsefa 2015, 58, Kat. no. 120; Orhan 2018, 50-51, Kat. no. 29, Fig. 37; Orhan 2017, 143, Fig. 3-4; Baydur 1983, 281, Pl. 27; Alpözen vd. 1995, n. 1.11.81; Williams 1989, Fig.61 n. 577.*

Kat. No.: 76

(Çiz: Levha 13, Foto: Levha 67)

Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.412

Buluntu Yeri: Kutsal Alan

Buluntu Seviyesi: 190.69-189.58 m

Ölçüler: C.K: 1 cm **K.K:** 1.7 cm **K.G:** 3.2 cm **Y:** 7.9 cm

Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (reddish yellow)

Dış Yüzey Rengi: 5 YR 8/3 (pink)

İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)

Hamur Tanımı: Sert yapılı, yer yer orta gözeneklidir. Bol miktarda mika ve kuvars, küçük ve orta büyüklükte taşçık, küçük tanecikli kireç katkılıdır.

Tip: LR 5

Tanım: Amphora gövde-kulp parçası.

Tarih: MS 4-5. yy

Benzerleri: *Riley 1979, 223-224, Fig. 92, Kat. no. D357-358; Hayes 1992, 65-66, Fig. 48 n. 172-173 Type 8; Karcı-Ağlar 2015, 325-332, Kat. no. 336-345; Gülsefa 2015, 58, Kat. no. 120; Orhan 2018, 50-51, Kat. no. 29, Fig. 37; Orhan 2017, 143, Fig. 3-4; Baydur 1983, 281, Pl. 27; Alpözen vd. 1995, n. 1.11.81; Williams 1989, Fig.61 n. 577.*

Late Roman 7 (LR 7)

Kat. No.: 77

(Çiz: Levha 13, Foto: Levha 67)

Kaz. Env. No.: TR.16.DABP.132

Buluntu Yeri: Kutsal Alan

Buluntu Seviyesi: 188.30-187.92 m

Ölçüler: A.Ç: 12 cm **C.K:** 1.1 cm **K.K:** 2.2 cm **K.G:** 3.1 cm **Y:** 4.4 cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 4/6 (strong brown)

Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 5/4 (brown)

İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 5/4 (brown)

Hamur Tanımı: Orta sert yapılı, ince gözeneklidir. Kuvars, mika, kum ve kireç katkılıdır.

Tip: LR 7

Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.

Tarih: MS 4. yy.-7. yy.ın başları

Benzerleri: *Reynolds 2003, 732, Fig. 1.13-14; Vokaer 2017, 783, Fig. 5.2-4; Majherek 1992, 105-106, Cat. no. 58-59;*

Ricci 2007, 173; Orhan 2018, 52-53, Kat. no. 30, Fig.38; Karcı-Ağlar 2015, 363-368, Kat. no. 351-357.

Kat. No.: 78
(Çiz: Levha 13, Foto: Levha 67)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.15
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 190.50-189.43 m
Ölçüler: A.Ç: 12 cm **C.K:** 0.7 cm **K.K:** 1.3 cm **K.G:** 2.7 cm **Y:** 8 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 5/6 (strong Brown)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 5/4 (brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 5/4 (brown)
Hamur Tanımı: Orta sert yapılı, orta gözeneklidir. Kireç, kuvars, mika, iri ve küçük boyutlu taşçık, organik (bitki), tuğla parçacıkları katkılıdır.
Tip: LR 7
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4. yy.-7. yy.ın başları
Benzerleri: *Reynolds 2003, 732, Fig. 1.13-14; Vokaer 2017, 783, Fig. 5.2-4; Majherek 1992, 105-106, Cat. no. 58-59; Ricci 2007, 173; Orhan 2018, 52-53, Kat. no. 30, Fig.38; Karcı-Ağlar 2015, 363-368, Kat. no. 351-357.*

Kat. No.: 79
(Çiz: Levha 13, Foto: Levha 67)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.165
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 189.43-188.75 m
Ölçüler: A.Ç: 12 cm **C.K:** 0.9 cm **K.K:** 2.2 cm **K.G:** 2.5 cm **Y:**8.1 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 4/6 (strong brown)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 5/4 (brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 5/4 (brown)
Hamur Tanımı: Orta sert yapılı, orta gözeneklidir. Kireç, kuvars, mika, iri ve küçük boyutlu taşçık, organik (bitki), tuğla parçacıkları katkılıdır.
Tip: LR 7
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4. yy.-7. yy.ın başları
Benzerleri: *Reynolds 2003, 732, Fig. 1.13-14; Vokaer 2017, 783, Fig. 5.2-4; Majherek 1992, 105-106, Cat. no. 58-59; Ricci 2007, 173; Orhan 2018, 52-53, Kat. no. 30, Fig.38; Karcı-Ağlar 2015, 363-368, Kat. no. 351-357.*

Kat. No.: 80
(Çiz: Levha 14, Foto: Levha 68)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.242
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 191.36-190.01 m
Ölçüler: C.K: 0.5 cm **Y:** 14.5 cm
Hamur Rengi: 10 YR 6/2 (light brownish gray)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 5/4 (Brown)

İç Yüzey Rengi: 10 YR 6/2 (light brownish gray)

Hamur Tanımı: Orta sert yapılı, ince gözeneklidir. Kuvars, mika ve kireç katkılıdır. Hamurda ve iç yüzeyinde yoğun şekilde grileşme mevcuttur.

Tip: LR 7

Tanım: Amphora dip-gövde parçası

Tarih: MS 4. yy.-7. yy.ın başları

Benzerleri: *Reynolds 2003, 732, Fig. 1.13-14; Vokaer 2017, 783, Fig. 5.2-4; Majherek 1992, 105-106, Cat. no. 58-59; Ricci 2007, 173; Orhan 2018, 52-53, Kat. no. 30, Fig.38; Karcı-Ağlar 2015, 363-368, Kat. no. 351-357.*

Kat. No.: 81

(Çiz: Levha 14, Foto: Levha 68)

Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.201

Buluntu Yeri: Kutsal Alan

Buluntu Seviyesi: 191.36-190.67 m

Ölçüler: C.K: 0.7 cm **Y:** 13.7 cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 5/6 (strong Brown)

Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)

İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 5/2 (brown)

Hamur Tanımı: Orta sert yapılı, ince gözeneklidir. Bol miktarda kuvars, mika ve kireç katkılıdır. İç astarda yoğun grileşme mevcuttur.

Tip: LR 7

Tanım: Amphora dip-gövde parçası

Tarih: MS 4. yy.-7. yy.ın başları

Benzerleri: *Reynolds 2003, 732, Fig. 1.13-14; Vokaer 2017, 783, Fig. 5.2-4; Majherek 1992, 105-106, Cat. no. 58-59; Ricci 2007, 173; Orhan 2018, 52-53, Kat. no. 30, Fig.38; Karcı-Ağlar 2015, 363-368, Kat. no. 351-357.*

Kat. No.: 82

(Çiz: Levha 14, Foto: Levha 68)

Kaz. Env. No.: TR.16.DABP.451

Buluntu Yeri: Kutsal Alan

Buluntu Seviyesi: 190.91-189.93 m

Ölçüler: C.K: 0.7 cm **Y:** 12.5 cm

Hamur Rengi: 10 YR 3/2 (very dark grayish brown)

Dış Yüzey Rengi: 10 YR 4/2 (dark grayish brown)

İç Yüzey Rengi: 10 YR 3/2 (very dark grayish brown)

Hamur Tanımı: Orta sert yapılı, ince gözeneklidir. Kuvars, kireç ve küçük tanecikli taşçık, mika, kum katkılıdır. Hamurda ve iç yüzeyde yoğun şekilde grileşme mevcut.

Tip: LR 7

Tanım: Amphora dip-gövde parçası

Tarih: MS 4. yy.-7. yy.ın başları

Benzerleri: *Reynolds 2003, 732, Fig. 1.13-14; Vokaer 2017, 783, Fig. 5.2-4; Majherek 1992, 105-106, Cat. no. 58-59; Ricci 2007, 173; Orhan 2018, 52-53,*

Kat. no. 30, Fig.38; Karcı-Ağlar 2015, 363-368, Kat. no. 351-357.

Kat. No.: 83
(Çiz: Levha 14, Foto: Levha 68)
Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M8.09
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 8
Buluntu Seviyesi: 179.56-179.26 m
Ölçüler: C.K: 1.2 cm **Y:** 8.5 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 4/6 (strong Brown)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/4 (light Brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 4/6 (strong Brown)
Hamur Tanımı: Orta sert yapılı, ince gözeneklidir. Kuvars, kireç, taşçık ve mika katkılıdır.
Tip: LR 7
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 4. yy.-7. yy.ın başları
Benzerleri: *Reynolds 2003, 732, Fig. 1.13-14; Vokaer 2017, 783, Fig. 5.2-4; Majherek 1992, 105-106, Cat. no. 58-59; Ricci 2007, 173; Orhan 2018, 52-53, Kat. no. 30, Fig.38; Karcı-Ağlar 2015, 363-368, Kat. no. 351-357.*

Kat. No.: 84
(Çiz: Levha 14, Foto: Levha 68)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.5048
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 185.60-185.40 m
Ölçüler: C.K: 1.2 cm **Y:** 8.1 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 4/6 (strong Brown)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/4 (light Brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 4/6 (strong Brown)
Hamur Tanımı: Orta sert yapılı, ince gözeneklidir. Bol miktarda kuvars, mika ve kireç katkılıdır.
Tip: LR 7
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 4. yy.-7. yy.ın başları
Benzerleri: *Reynolds 2003, 732, Fig. 1.13-14; Vokaer 2017, 783, Fig. 5.2-4; Majherek 1992, 105-106, Cat. no. 58-59; Ricci 2007, 173; Orhan 2018, 52-53, Kat. no. 30, Fig.38; Karcı-Ağlar 2015, 363-368, Kat. no. 351-357.*

Kat. No.: 85
(Çiz: Levha 14, Foto: Levha 68)
Kaz. Env. No.: TR.16.DABP.406
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 188.93-188.42 m
Ölçüler: C.K: 1 cm **Y:** 7.2 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 5/6 (strong Brown)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/4 (light Brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 5/6 (strong Brown)

Hamur Tanımı: Orta sert yapılı, ince gözeneklidir. Bol miktarda kuvars, kireç, kum ve mika katkılıdır.
Tip: LR 7
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 4. yy.-7. yy.ın başları
Benzerleri: *Reynolds 2003, 732, Fig. 1.13-14; Vokaer 2017, 783, Fig. 5.2-4; Majherek 1992, 105-106, Cat. no. 58-59; Ricci 2007, 173; Orhan 2018, 52-53, Kat. no. 30, Fig.38; Karcı-Ağlar 2015, 363-368, Kat. no. 351-357.*

Kat. No.: 86
(Çiz: Levha 14, Foto: Levha 68)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.195
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 191.36-190.67 m
Ölçüler: C.K: 0.8 cm **Y:** 10.3 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 4/4 (Brown)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/4 (light Brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 4/4 (Brown)
Hamur Tanımı: Orta sert yapılı, ince gözeneklidir. Bol miktarda kuvars, kireç, ince tanecikli taşçık ve mika katkılıdır.
Tip: LR 7
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 4. yy.-7. yy.ın başları
Benzerleri: *Reynolds 2003, 732, Fig. 1.13-14; Vokaer 2017, 783, Fig. 5.2-4; Majherek 1992, 105-106, Cat. no. 58-59; Ricci 2007, 173; Orhan 2018, 52-53, Kat. no. 30, Fig.38; Karcı-Ağlar 2015, 363-368, Kat. no. 351-357.*

Kat. No.: 87
(Çiz: Levha 14, Foto: Levha 68)
Kaz. Env. No.: TR.18.MKDS.661
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Doğu Sokak
Buluntu Seviyesi: 182.80-182.10 m
Ölçüler: C.K: 0.8 cm **Y:** 10 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 5/4 (Brown)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/4 (light Brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 5/4 (Brown)
Hamur Tanımı: Orta sert yapılı, ince gözeneklidir. Bol miktarda kuvars, ince tanecikli taşçık ve mika katkılıdır. Hamurda kırmızılaşma mevcuttur.
Tip: LR 7
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 4. yy.-7. yy.ın başları
Benzerleri: *Reynolds 2003, 732, Fig. 1.13-14; Vokaer 2017, 783, Fig. 5.2-4; Majherek 1992, 105-106, Cat. no. 58-59; Ricci 2007, 173; Orhan 2018, 52-53, Kat. no. 30, Fig.38; Karcı-Ağlar 2015, 363-368, Kat. no. 351-357.*

Kuzmanov 9
Kat. No.: 88
(Çiz: Levha 15, Foto: Levha 69)
Kaz. Env. No.: TR.13.7S/8H-G.PT.10
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut

Buluntu Seviyesi: 180.25m
Ölçüler: A.Ç: 8.9 cm **C.K:** 0.8-1.2 cm **K.K:** 2.4 cm **K.G:** 3 cm **Y:** 65 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/4 (light reddish brown)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/4 (light reddish brown)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/4 (light reddish brown)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, az miktarda mika, bol miktarda ince ve orta büyüklükte kireç, kuvars ve iri taneli demir oksit katkılıdır.
Tip: Kuzmanov IX
Tanım: Çok parçalı olarak ele geçen eser, parçalar birleştirilerek tam form haline getirilmiştir.
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Bezeczky 2013, 176, Pl. 36, no. 402-403, Pl. 48 no. 626, Pl. 56 no. 9; Tekocak – Zoroğlu 2013, 114-116. Fig 10, 138; Sibella 2002, 14, fig. 19a-c; Kassab Tezgör vd. 2003, 177, Pl. IV, Inv. 17; Opait 2010, 113, Fig s. 11. a, b, c, Inv. no. P 31364, 125; Reynolds 2010, 94, fig. 5a.*

Agora M273
Kat. No.: 89
(Çiz: Levha 16, Foto: Levha 70)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.2475
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 184.73-184.68 m
Ölçüler: A.Ç: 12.2 cm **C.K:** 0.7 cm **K.K:** 2.1 cm **K.G:** 3.1 cm **Y:** 13 cm
Hamur Rengi: 5 YR 5/6 (yellowish red)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika ve kireç katkılıdır.
Tip: Agora M273
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Pieri 2005, 291, Pl. 51, 2.*

Kat. No.: 90
(Çiz: Levha 16, Foto: Levha 70)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.4916
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 184.54-184.30 m
Ölçüler: A.Ç: 9.8 cm **C.K:** 0.9 cm **K.K:** 2.2 cm **K.G:** 3.5 cm **Y:** 13.1 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 5 YR 5/6 (reddish yellow)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, kireç katkılıdır.
Tip: Agora M273
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Pieri 2005, 291, Pl. 51, 2.*

Kat. No.: 91
(Çiz: Levha 16, Foto: Levha 70)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.2621
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 185.11-184.92 m
Ölçüler: A.Ç: 11.8 cm **C.K:** 0.8 cm **K.K:** 2 cm **K.G:** 3.2 cm **Y:** 12.9 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/8 (red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/8 (red)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, bol miktarda mika, ince taşçık ve kireç katkılıdır.
Tip: Agora M273
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Pieri 2005, 294, Pl. 54*.

Kat. No.: 92
(Çiz: Levha 16, Foto: Levha 70)
Kaz. Env. No.: TR13.KA.4418
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 184.90-184.70 m
Ölçüler: A.Ç: 12 cm **C.K:** 1 cm **K.K:** 2.1 cm **K.G:** 3.4 cm **Y:** 14.9 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika, taşçık ve kireç katkılıdır.
Tip: Agora M273
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Pieri 2005, 294, Pl. 54*.

Kat. No.: 93
(Çiz: Levha 16, Foto: Levha 70)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.5342
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 184.66-184.62 m
Ölçüler: A.Ç: 12 cm **C.K:** 1 cm **K.K:** 1.9 cm **K.G:** 3.4 cm **Y:** 13.6 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, bol miktarda mika, ince kireç çok ince taşçık ve kırmızı kuvars katkılıdır. Hamur renginde fırınlamadan kaynaklanan gri tonlarında değişim gözlenmektedir.
Tip: Agora M273
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Pieri 2005, 294, Pl. 54*.

Kat. No.: 94
(Çiz: Levha 16, Foto: Levha 70)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.1164
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 187.15-186.00 m

Ölçüler: A.Ç: 10.4 cm **C.K:** 0.9 cm **K.K:** 1.2 cm **K.G:** 2.6 cm **Y:** 10.1 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (red)
Dış Yüzey Rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown**)**
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, bol miktarda mika ve az miktarda kireç katkılıdır.
Tip: Agora M273
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Pieri 2005, 294, Pl. 54*.

Kat. No.: 95
(Çiz: Levha 17, Foto: Levha 71)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.5090
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 184.60-184.40 m
Ölçüler: A.Ç: 11.8 cm **C.K:** 0.9 cm **K.K:** 1.9 cm **K.G:** 3.8 cm **Y:** 10 cm
Hamur Rengi: 5 YR 5/6 (yellowish red)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika, bol miktarda ince kireç, siyah ve kırmızı renkte mineral ve ince taşçık katkılıdır.
Tip: Agora M273
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Opait 2014, 450, Fig. 25.*

Kat. No.: 96
(Çiz: Levha 17, Foto: Levha 71)
Kaz. Env. No.: TR.18.MKDS.12
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Doğu Sokak
Buluntu Seviyesi: 180.21-178.68 m
Ölçüler: A.Ç: 8.6 cm **C.K:** 0.9 cm **K.K:** 1.5 cm **K.G:** 2.6 cm **Y:** 8 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (red)
Dış Yüzey Rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown**)**
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, bol miktarda mika ve az miktarda kireç katkılıdır.
Tip: Agora M273
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Pieri 2005, 294, Pl. 54*; *Opait 2014,448, Figs. 16-17.*

Kat. No.: 97
(Çiz: Levha 17, Foto: Levha 71)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.4264
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 184.68-184.55 m
Ölçüler: A.Ç: 13 cm **C.K:** 1.2 cm **K.K:** - **K.G:** - **Y:** 9.6 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika katkılıdır
Tip: Agora M273
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Pieri 2005, 294, Pl. 54*; *Opait 2014,448, Figs. 16-17.*

Kat. No.: 98
(Çiz: Levha 17, Foto: Levha 71)
Kaz. Env. No.: TR.14.TY.25
Buluntu Yeri: Tonozlu Yapı
Buluntu Seviyesi: 184.76-184.44 m
Ölçüler: A.Ç: 11.8 cm **C.K:** 1.1 cm **K.K: - K.G: - Y:** 6.2 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, bol mika katkılıdır.
Tip: Agora M273
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Pieri 2005, 294, Pl. 54.*

Kat. No.: 99
(Çiz: Levha 17, Foto: Levha 71)
Kaz. Env. No.: TR.14.GRA.116
Buluntu Yeri: Agora
Buluntu Seviyesi: 184.22-183.57 m
Ölçüler: A.Ç: 11.8 cm **C.K:** 0.9 cm **K.K:** 2.1 cm **K.G:** 3.3 cm **Y:** 9 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika, bol miktarda ince kireç, siyah ve kırmızı renkte mineral ve ince taşçık katkılıdır.
Tip: Agora M273
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Pieri 2005, 294, Pl. 54.*

Kat. No.: 100
(Çiz: Levha 17, Foto: Levha 71)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.3066
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 185.25-185.07 m
Ölçüler: A.Ç: 12.6 cm **C.K:** 0.7 cm **K.K:** 1.8 **K.G:** 3.1 cm **Y:** 7.3 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika katkılıdır.
Tip: Agora M273
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-5. yy

Benzerleri: *Pieri 2005, 294, Pl. 54.*

Kat. No.: 101
(Çiz: Levha 18, Foto: Levha 72)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.1951
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 188.53-186.20 m
Ölçüler: A.Ç: 9 cm **C.K:** 0.8 cm **K.K:** 1.9 cm **K.G:** 3.1 cm **Y:** 11.5 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/4 (light reddish brown)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/4 (reddish brown)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika ve az miktarda kireç katkılıdır.
Tip: Agora M273
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Opait 2014, 450, Fig. 25; Şenol 2000b, 38. Fig. 10.31*

Kat. No.: 102
(Çiz: Levha 18, Foto: Levha 72)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.1587
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 186.00-185.80 m
Ölçüler: A.Ç: 8.8 cm **C.K:** 0.7 cm **K.K:** -
K.G: - **Y:** 9.4 cm
Hamur Rengi: 5 YR 5/6 (yellowish red)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika katkılıdır.
Tip: Agora M273
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Opait 2014, 450, Fig. 25.*

Kat. No.: 103
(Çiz: Levha 18, Foto: Levha 72)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.2434
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 185.12-184.91 m
Ölçüler: A.Ç: 9.6 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:** 1.9 cm **K.G:** 4 cm **Y:** 6.4 cm
Hamur Rengi: 5 YR 5/6 (yellowish red)
Dış Yüzey Rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika katkılıdır.
Tip: Agora M273
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Opait 2014, 450, Fig. 25.*

Kat. No.: 104
(Çiz: Levha 18, Foto: Levha 72)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.2180
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 185.00-184.80 m
Ölçüler: A.Ç: 9.2 cm **C.K:** 0.7 cm **K.K:** 2.3 **K.G:** 3.2 **Y:** 12.1 cm
Hamur Rengi: 5 YR 5/6 (yellowish red)
Dış Yüzey Rengi: 5 YR 5/4 (reddish brown)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 5/4 (reddish brown)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika katkılıdır.
Tip: Agora M273
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Opait 2014, 450, Fig. 25.*

Kat. No.: 105
(Çiz: Levha 18, Foto: Levha 72)
Kaz. Env. No.: TR.18.MKDS.256
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Doğu Sokak
Buluntu Seviyesi: 183.07-182.05 m
Ölçüler: A.Ç: 14.6 cm **C.K:** 1.1 cm **K.K:** - **K.G:** - **Y:** 6.9 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 10 R 6/6 (light red)
İç Yüzey Rengi: 10 R 6/6 (light red)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, sarı renkli mika, ince taşçık ve siyah kuvars katkılıdır.
Tip: Agora M273
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Opait 2014, 450, Figs. 26-27.*

Kat. No.: 106
(Çiz: Levha 18, Foto: Levha 72)
Kaz. Env. No.: TR.14.HCDP.17
Buluntu Yeri: Hierapolis Caddesi Doğu Portik
Buluntu Seviyesi: 186.23-185.97 m
Ölçüler: A.Ç: 11.2 cm **C.K:** 0.7 cm **K.K:-K.G:- Y:** 5.8 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 8/3 (pink)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika, bol miktarda ince kireç, katkılıdır.
Tip: Agora M273
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Opait 2014, 450, Figs. 26-27.*

Kat. No.: 107
(Çiz: Levha 19, Foto: Levha 73)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.2785
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 184.94-184.68 m
Ölçüler: D.Ç: 3 cm **C.K:** 0.6 cm **Y:** 10.8 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika, ince taşçık ve siyah kuvars katkılıdır.
Tip: Agora M273
Tanım: Amphora dip-gövde parçası.
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Pieri 2005, 293, Pl. 53, 5.*

Kat. No.: 108
(Çiz: Levha 19, Foto: Levha 73)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.3573
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 185.95-185.83 m
Ölçüler: D.Ç: 2.3 cm **C.K:** 0.6 cm **Y:** 8.1 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika, ince taşçık ve siyah kuvars katkılıdır.
Tip: Agora M273
Tanım: Amphora dip-gövde parçası.
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Pieri 2005, 289, Pl. 49, 2.*

Kat. No.: 109
(Çiz: Levha 19, Foto: Levha 73)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.4958
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 187.10-186.60 m
Ölçüler: D.Ç: 2.8 cm **C.K:** 0.6 cm **Y:** 8.6 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika, ince taşçık ve siyah kuvars katkılıdır.
Tip: Agora M273
Tanım: Amphora dip-gövde parçası.
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Pieri 2005, 289, Pl. 49, 2.*

Kat. No.: 110
(Çiz: Levha 19, Foto: Levha 73)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.4178
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 186.37-185.80 m
Ölçüler: D.Ç: 3.2 cm **C.K:** 0.6 cm **Y:** 10.4 cm
Hamur Rengi: 5 YR 5/6 (yellowish red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 5/6 (yellowish red)

Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika, ince taşçık ve siyah kuvars katkılıdır.
Tip: Agora M273
Tanım: Amphora dip-gövde parçası.
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Pieri 2005, 293, Pl. 53, 1.*

Kat. No.: 111
(Çiz: Levha 19, Foto: Levha 73)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.48
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 185.76-184.05 m
Ölçüler: D.Ç: 2.9 cm **C.K:** 0.6 cm **Y:** 6.4 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika, ince taşçık ve siyah kuvars katkılıdır.
Tip: Agora M273
Tanım: Amphora dip-gövde parçası.
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Pieri 2005, 293, Pl. 53, 3.*

Kat. No.: 112
(Çiz: Levha 19, Foto: Levha 73)
Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M11.99
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 11 **Buluntu Seviyesi:** 179.46-178.95 m
Ölçüler: D.Ç: 2.8 cm **C.K:** 0.6 cm **Y:** 5.8 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (red)
Dış Yüzey Rengi: (2.5 YR 5/6 red)
İç Yüzey Rengi: (2.5 YR 5/6 red)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika, ince taşçık ve siyah kuvars katkılıdır.
Tip: Agora M273
Tanım: Amphora dip-gövde parçası.
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Pieri 2005, 293, Pl. 53, 3.*

Late Roman 3 (LR 3)
Kat. No.: 113
(Çiz: Levha 20, Foto: Levha 74)
Kaz. Env. No.: TR.16.DABP.129
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 188.30-178.92 m
Ölçüler: A.Ç: 5.6 cm **C.K:** 0.5 cm **Y:** 10 cm
Hamur Rengi: 5 YR 6/8 (reddish yellow)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 6/6 (reddish yellow)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı ve ince gözeneklidir. Bol miktarda mika katkılıdır.
Tip: LR 3-Tip 1
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası
Tarih: MS 3-4. yy

Benzerleri: *Rautman 1995, 48, Fig. 8., 1.13; Lewit 2015, 155, Fig. 5; Karcı – Ağlar 2015, 194-195, Kat. no. 161.*

Kat. No.: 114
(Çiz: Levha 20, Foto: Levha 74)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.02
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 190.50-189.43 m
Ölçüler: A.Ç: 4.6 cm **C.K:** 0.3 cm **Y:** 6.5 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı ve ince gözeneklidir. Bol miktarda beyaz renk mika küçük tanecikli taşçık katkılıdır.
Tip: LR 3-Tip 1
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 3-4. yy
Benzerleri: *Rautman 1995, 48, Fig. 8., 1.13; Lewit 2015, 155, Fig. 5; Karcı – Ağlar 2015, 166-167, Kat. no. 105.*

Kat. No.: 115
(Çiz: Levha 20, Foto: Levha 74)
Kaz. Env. No.: TR.12.SC.144
Buluntu Yeri: Sütunlu Cadde
Buluntu Seviyesi: 185.83-185.05 m
Ölçüler: A.Ç: 4.9 cm **C.K:** 0.3 cm **Y:** 8.1 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 light red
Dış Yüzey Rengi: 5 YR 8/2 (pinkish White**)**
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/8 (light red)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı ve ince gözeneklidir. Bol miktarda mika katkılıdır.
Tip: LR 3-Tip 1
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası
Tarih: MS 3-4. yy
Benzerleri: *Karcı-Ağlar 2015, 165-166, Kat. no. 103.*

Kat. No.: 116
(Çiz: Levha 20, Foto: Levha 74)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.430
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 189.59-188.77 m
Ölçüler: A.Ç: 4.9 cm **C.K:** 0.3 cm **Y:** 7.2 cm
Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (reddish yellow)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika, ince tanecikli kireç katkılıdır.
Tip: LR 3-Tip 1
Tanım: Amphora ağız-boyun parçası.

Tarih: MS 3-4. yy

Benzerleri: *Karcı-Ağlar 2015, 165-166, Kat. no. 103.*

Kat. No.: 117

(Çiz: Levha 20, Foto: Levha 74)

Kaz. Env. No.: TR.19.KA.A.12

Buluntu Yeri: Kutsal Alan

Buluntu Seviyesi: 188.33-188.16 m (zemin)

Ölçüler: A.Ç: 3.8 cm **C.K:** 0.8 cm **K.K:** - **K.G:** - **Y:** 8 cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (reddish yellow)

Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink**)**

İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/6 (reddish yellow)

Hamur Tanımı: Sert yapılı, ince gözenekli, bol miktarda küçük tanecikli gümüş mika katkılıdır.

Tip: LR 3-Tip 2

Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası

Tarih: MS 4-5. yy

Benzerleri: *Pieri 2005, 269, Pl. 29, 6; Karcı-Ağlar 2015, 212-213, Kat. no. 195.*

Kat. No.: 118

(Çiz: Levha 21, Foto: Levha 75)

Kaz. Env. No.: TR.13.KA.4390

Buluntu Yeri: Kemerli Yapı

Buluntu Seviyesi: 184.32-184.20 m

Ölçüler: D.Ç: 4.6 cm **C.K:** 0.6 cm **Y:** 5.7 cm

Hamur Rengi: 2.5 Y 3/1 (very dark gray)

Dış Yüzey Rengi: 2.5 Y 4/1 (dark gray)

İç Yüzey Rengi: 2.5 Y 5/1 (gray)

Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika katkılıdır.

Tip: LR 3-Tip 1

Tanım: Amphora dip-gövde parçası

Tarih: MS 3-4. yy

Benzerleri: *Baylan 2008, 127, Kat. no. 79; Karcı-Ağlar 2015, 125-126, Kat. no. 35.*

Kat. No.: 119

(Çiz: Levha 21, Foto: Levha 75)

Kaz. Env. No.: TR.19.MK.M8.58

Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 8

Buluntu Seviyesi: 178.79-178.18 m

Ölçüler: D.Ç: 4.2 cm **C.K:** 0.5 cm **Y:** 3 cm

Hamur Rengi: 5 YR 5/6 (yellowish red)

Dış Yüzey Rengi: 10 YR 7/3 (very pale brown)

İç Yüzey Rengi: 5 YR 5/6 (yellowish red)

Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika katkılıdır.

Tip: LR 3-Tip 1

Tanım: Amphora dip-gövde parçası

Tarih: MS 3-4. yy

Benzerleri: *Karcı-Ağlar 2015, 131-132, Kat. no. 46.*

Kat. No.: 120

(Çiz: Levha 21, Foto: Levha 75)

Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M13.27

Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 13

Buluntu Seviyesi: 178.01-177.57 m

Ölçüler: D.Ç: 3.2 cm **C.K:** 0.5 cm **Y:** 3.3 cm

Hamur Rengi: 5 YR 5/6 (yellowish red)

Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/6 (reddish yellow)

İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/6 (reddish yellow)

Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika katkılıdır.

Tip: LR 3-Tip 1

Tanım: Amphora dip-gövde parçası

Tarih: MS 3-4. yy

Benzerleri: *Karcı-Ağlar 2015, 132-133, Kat. no. 47.*

Kat. No.: 121

(Çiz: Levha 21, Foto: Levha 75)

Kaz. Env. No.: TR.14.GRA.36

Buluntu Yeri: Agora

Buluntu Seviyesi: 183.45-183.05 m

Ölçüler: D.Ç: 3.8 cm **C.K:** 0.6 cm **Y:** 5.9 cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 5/4 (brown)

Dış Yüzey Rengi:7.5 YR 6/4 (light brown)

İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)

Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika katkılıdır.

Tip: LR 3-Tip 1

Tanım: Amphora dip-gövde parçası

Tarih: MS 3-4. yy

Benzerleri: *Baylan 2008, 178, Kat. no. 130.*

Kat. No.: 122

(Çiz: Levha 21, Foto: Levha 75)

Kaz. Env. No.: TR.13.KA.2660

Buluntu Yeri: Kemerli Yapı

Buluntu Seviyesi: 185.70-185.47 m

Ölçüler: D.Ç: 2.7 cm **C.K:** 0.7 cm **Y:** 5.3 cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 5/6 (yellowish brown)

Dış Yüzey Rengi: 10 YR 6/3 (pale brown**)**

İç Yüzey Rengi: 5 YR 6/6 reddish yellow

Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika katkılıdır.

Tip: LR 3-Tip 1

Tanım: Amphora dip-gövde parçası

Tarih: MS 3-4. yy

Benzerleri: *Baylan 2008, 174, Kat. no. 126.*

Kat. No.: 123
(Çiz: Levha 21, Foto: Levha 75)
Kaz. Env. No.: TR.14.GRA.16
Buluntu Yeri: Agora
Buluntu Seviyesi: 180.09-185.96 m
Ölçüler: D.Ç: 3.6 cm **C.K:** 0.4 cm **Y:** 5.4 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 5/1 (gray)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/6 (reddish yellow)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 5/1 (gray)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı ve ince gözeneklidir. Bol miktarda mika katkılıdır.
Tip: LR 3-Tip 2
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Palamutçu 2014, 73, K14, Lev. XIV, Fig. 26 K14.*

Kat. No.: 124
(Çiz: Levha 21, Foto: Levha 75)
Kaz. Env. No.: TR.12.SC.209
Buluntu Yeri: Sütunlu Cadde
Buluntu Seviyesi: 185.28-184.85 m
Ölçüler: D.Ç: 2.6 cm **C.K:** 0.4 cm **Y:** 7.2 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 4/6 (red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/4 (light reddish brown)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/4 (light reddish brown)
Hamur Tanımı: Sert, sıkı yapılı, ince gözenekli kil yapısı, bol miktarda küçük tanecikler halinde beyaz mika katkılıdır.
Tip: LR 3-Tip 2
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Palamutçu 2014, 92, K63, Lev. XXXV, Fig 99.*

Kat. No.: 125
(Çiz: Levha 21, Foto: Levha 75)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.2455
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 185.70-185.48 m
Ölçüler: K.Ç: 2.2 cm **C.K:** 0.5 cm **Y:** 6 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 5 YR 7/6 (reddish yellow)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/8 (light red)
Hamur Tanımı: Sert, sıkı dokulu, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika, siyah ve kırmızı renkli mineral katkılıdır.
Tip: LR 3-Tip 2
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Palamutçu 2014, 91, K60, Lev. XXXIV, Fig. 96.*

Kat. No.: 126
(Çiz: Levha 21, Foto: Levha 75)
Kaz. Env. No.: TR.16.DABP.206
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 189.93-189.23 m
Ölçüler: D.Ç: 1.8 cm **C.K:** 0.4 cm **Y:** 6.8 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 4/6 (red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/4 (light reddish brown)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/4 (light reddish brown)
Hamur Tanımı: Sert, sıkı yapılı, ince gözenekli kil yapısı, bol miktarda küçük tanecikler halinde beyaz mika katkılıdır.
Tip: LR 3-Tip 2
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Karcı-Ağlar 2015, 219-220, Kat. no. 205.*

Kat. No.: 127
(Çiz: Levha 21, Foto: Levha 75)
Kaz. Env. No.: TR.16.DABP.115
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 189.34-188.82 m
Ölçüler: D.Ç: 2 cm **C.K:** 0.5 cm **Y:** 6.7 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 4/6 (red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/4 (light reddish brown)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/4 (light reddish brown)
Hamur Tanımı: Sert, sıkı yapılı, ince gözenekli kil yapısı, bol miktarda küçük tanecikler halinde beyaz mika katkılıdır.
Tip: LR 3-Tip 2
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Karcı-Ağlar 2015, 219-220, Kat. no. 205.*

Kat. No.: 128
(Çiz: Levha 21, Foto: Levha 75)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.4991
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 187.70-187.40 m
Ölçüler: D.Ç: 2.2 cm **C.K:** 0.4 cm **Y:** 6.8 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 4/6 (red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/4 (light reddish brown)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/4 (light reddish brown)
Hamur Tanımı: Sert, sıkı yapılı, ince gözenekli kil yapısı, bol miktarda küçük tanecikler halinde beyaz mika katkılıdır.
Tip: LR 3-Tip 2
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: *Karcı-Ağlar 2015, 220, Kat. no. 206.*

Kat. No.: 129
(Çiz: Levha 22, Foto: Levha 76)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.2281

Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 185.70-185.50 m
Ölçüler: D.Ç: 2.8 cm **C.K:** 0.7 cm **Y:** 10.5 cm
Hamur Rengi: 2.5 Y 6/1 (gray)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 Y 3/1 (very dark gray)
İç Yüzey Rengi: 2.5 Y 7/2 (light gray)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika katkılıdır.
Tip: LR 3-Tip 3
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 5. yy.ın sonları - 7. yy.ın başları.
Benzerleri: *Karcı-Ağlar 2015, 183, Kat. no. 139-140.*

Kat. No.: 130
(Çiz: Levha 22, Foto: Levha 76)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.4327
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 185.03-184.90 m
Ölçüler: D.Ç: 2.6 cm **C.K:** 0.5 cm **Y:** 8.3 cm
Hamur Rengi: 2.5 Y 6/1 (gray)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 Y 3/1 (very dark gray)
İç Yüzey Rengi: 2.5 Y 7/2 (light gray)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika katkılıdır.
Tip: LR 3-Tip 3
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 5. yy.ın sonları - 7. yy.ın başları.
Benzerleri: *Karcı-Ağlar 2015, 183, Kat. no. 139-140.*

Kat. No.: 131
(Çiz: Levha 22, Foto: Levha 76)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.3014
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 185.31-185.12 m
Ölçüler: D.Ç: 2.6 cm **C.K:** 0.6 cm **Y:** 11.2 cm
Hamur Rengi: 2.5 Y 6/1 (gray)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 Y 3/1 (very dark gray)
İç Yüzey Rengi: 2.5 Y 7/2 (light gray)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika katkılıdır.
Tip: LR 3-Tip 3
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 5. yy.ın sonları - 7. yy.ın başları.
Benzerleri: *Karcı-Ağlar 2015, 183, Kat. no. 139-140.*

Kat. No.: 132
(Çiz: Levha 22, Foto: Levha 76)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.3060
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 185.61-185.38 m

Ölçüler: D.Ç: 3.4 cm **C.K:** 0.7 cm **Y:** 5.5 cm
Hamur Rengi: 2.5 Y 8/2 (pale brown)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 Y 3/1 (very dark gray)
İç Yüzey Rengi: 2.5 Y 7/1 (light gray)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika katkılıdır.
Tip: LR 3-Tip 3
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 5. yy.ın sonları - 7. yy.ın başları.
Benzerleri: *Karcı-Ağlar 2015, 183, Kat. no. 139-140.*

Kat. No.: 133
(Çiz: Levha 22, Foto: Levha 76)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.4726
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 184.75-184.60 m
Ölçüler: D.Ç: 2.6 cm **C.K:** 0.7 cm **Y:** 5.6 cm
Hamur Rengi: 10 YR 7/4 (very pale brown)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 5/8 (yellowish brown)
İç Yüzey Rengi: 10 YR 7/4 (very pale brown)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika katkılıdır.
Tip: LR 3-Tip 3
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 5. yy.ın sonları - 7. yy.ın başları.
Benzerleri: *Karcı-Ağlar 2015, 183, Kat. no. 139-140.*

Kat. No.: 134
(Çiz: Levha 22, Foto: Levha 76)
Kaz. Env. No.: TR.12.SC.197
Buluntu Yeri: Sütunlu Cadde
Buluntu Seviyesi: 185.53-185.05 m
Ölçüler: D.Ç: 2.2 cm **C.K:** 0.6 cm **Y:** 4.9 cm
Hamur Rengi: 2.5 Y 3/1 (very dark gray)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 Y 4/1 (dark gray)
İç Yüzey Rengi: 2.5 Y 5/1 (gray)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika katkılıdır.
Tip: LR 3-Tip 3
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 5. yy.ın sonları - 7. yy.ın başları.
Benzerleri: *Karcı-Ağlar 2015, 178-179, Kat. no. 130; Maden 2019, 62, Kat. no. 6.*

Kat. No.: 135
(Çiz: Levha 22, Foto: Levha 76)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.4067
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 184.75-184.44 m

Ölçüler: D.Ç: 2.4 cm **C.K:** 0.5 cm **Y:** 7.5 cm

Hamur Rengi: 2.5 Y 6/1 (gray)

Dış Yüzey Rengi: 2.5 Y 3/1 (very dark gray)

İç Yüzey Rengi: 2.5 Y 7/2 (light gray)

Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika katkılıdır.

Tip: LR 3-Tip 3

Tanım: Amphora dip-gövde parçası

Tarih: MS 5. yy.ın sonları - 7. yy.ın başları.

Benzerleri: *Maden 2019, 62, Kat. no. 6.*

Kat. No.: 136

(Çiz: Levha 22, Foto: Levha 76)

Kaz. Env. No.: TR.18.MKDS.1193

Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Doğu Sokak

Buluntu Seviyesi: 180.34-179.75 m

Ölçüler: D.Ç: 2.6 cm **C.K:** 0.6 cm **Y:** 7.2 cm

Hamur Rengi: 2.5 Y 3/1 (very dark gray)

Dış Yüzey Rengi: 2.5 Y 4/1 (dark gray)

İç Yüzey Rengi: 2.5 Y 4/1 (dark gray)

Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika katkılıdır.

Tip: LR 3-Tip 3

Tanım: Amphora dip-gövde parçası

Tarih: MS 5. yy.ın sonları - 7. yy.ın başları.

Benzerleri: *Maden 2019, 62, Kat. no. 6.*

Kat. No.: 137

(Çiz: Levha 22, Foto: Levha 76)

Kaz. Env. No.: TR.13.KA.2724

Buluntu Yeri: Kemerli Yapı

Buluntu Seviyesi: 184.91-184.75 m

Ölçüler: D.Ç: 2.6 cm **C.K:** 0.5 cm **Y:** 6.2 cm

Hamur Rengi: 2.5 Y 4/1 (dark gray)

Dış Yüzey Rengi: 2.5 Y 4/1 (dark gray)

İç Yüzey Rengi: 2.5 Y 7/2 (light gray)

Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika katkılıdır.

Tip: LR 3-Tip 3

Tanım: Amphora dip-gövde parçası

Tarih: MS 5. yy.ın sonları - 7. yy.ın başları.

Benzerleri: *Maden 2019, 61, Kat. no. 5.*

Kat. No.: 138

(Çiz: Levha 23, Foto: Levha 77)

Kaz. Env. No.: TR.KA.A.001

Buluntu Yeri: Kutsal Alan

Buluntu Seviyesi: -

Ölçüler: D.Ç: 3 cm **C.K:** 0.6 cm **Y:** 13.3 cm

Hamur Rengi: 2.5 Y 3/1 (very dark gray)

Dış Yüzey Rengi: 2.5 Y 4/1 (dark gray)

İç Yüzey Rengi: 2.5 Y 5/1 (gray)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika katkılıdır.
Tip: LR 3-Tip 3
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 5. yy.ın sonları - 7. yy.ın başları.
Benzerleri: *Karcı-Ağlar 2015, 182-183, Kat. no. 138.*

Kat. No.: 139
(Çiz: Levha 23, Foto: Levha 77)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.900
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 190.38-189.55 m
Ölçüler: D.Ç: 2 cm **C.K:** 0.4 cm **Y:** 5.6 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 5/2 (brown)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 5/1 (gray)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 5/2 (brown)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı ve ince gözeneklidir. Bol miktarda mika katkılıdır.
Tip: LR 3-Tip 3
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 5. yy.ın sonları - 7. yy.ın başları.
Benzerleri: *Karcı-Ağlar 2015, 180, Kat. no. 133.*

Kat. No.: 140
(Çiz: Levha 23, Foto: Levha 77)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.671
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 191.30-189.58 m
Ölçüler: D.Ç: 2.2 cm **C.K:** 0.4 cm **Y:** 5.6 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 8/2 (pinkish White)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı ve ince gözeneklidir. Bol miktarda mika katkılıdır.
Tip: LR 3-Tip 3
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 5. yy.ın sonları - 7. yy.ın başları.
Benzerleri: *Karcı-Ağlar 2015, 180, Kat. no. 133.*

Kat. No.: 141
(Çiz: Levha 23, Foto: Levha 77)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.5173
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 184.20-184.05 m
Ölçüler: D.Ç: 2.2 cm **C.K:** 0.3 cm **Y:** 4.2 cm
Hamur Rengi: 10 YR 8/4 (very pale brown)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)

İç Yüzey Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)

Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı ve ince gözeneklidir. Bol miktarda mika katkılıdır.

Tip: LR 3-Tip 3

Tanım: Amphora dip-gövde parçası

Tarih: MS 5. yy.ın sonları - 7. yy.ın başları.

Benzerleri: *Karcı-Ağlar 2015, 180, Kat. no. 133.*

Kat. No.: 142

(Çiz: Levha 23, Foto: Levha 77)

Kaz. Env. No.: TR.16.DABP.68

Buluntu Yeri: Kutsal Alan

Buluntu Seviyesi: 188.82-188.28 m

Ölçüler: D.Ç: 2 cm **C.K:** 0.5 cm **Y:** 4.4 cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 5/3 (brown)

Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 4/1 (dark gray)

İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 5/3 (brown)

Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı ve ince gözeneklidir. Bol miktarda mika katkılıdır.

Tip: LR 3-Tip 3

Tanım: Amphora dip-gövde parçası

Tarih: MS 5. yy.ın sonları - 7. yy.ın başları.

Benzerleri: *Karcı-Ağlar 2015, 180, Kat. no. 133.*

Kat. No.: 143

(Çiz: Levha 23, Foto: Levha 77)

Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.1138

Buluntu Yeri: Kutsal Alan

Buluntu Seviyesi: 190.50-189.43 m

Ölçüler: D.Ç: 1.9 cm **C.K:** 0.5 cm **Y:** 7.7 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/4 (reddish brown)

Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/1 (reddish gray)

İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/4 (reddish brown)

Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı ve ince gözeneklidir. Bol miktarda mika katkılıdır.

Tip: LR 3-Tip 3

Tanım: Amphora dip-gövde parçası

Tarih: MS 5. yy.ın sonları - 7. yy.ın başları.

Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 144

(Çiz: Levha 23, Foto: Levha 77)

Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.1084

Buluntu Yeri: Kutsal Alan

Buluntu Seviyesi: 189.43-188.75 m

Ölçüler: D.Ç: 1.9 cm **C.K:** 0.5 cm **Y:** 7.3 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/4 (reddish brown)

Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/1 (reddish gray)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/4 (reddish brown)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı ve ince gözeneklidir. Bol miktarda mika katkılıdır.
Tip: LR 3-Tip 3
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 5. yy.ın sonları - 7. yy.ın başları.
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 145
(Çiz: Levha 23, Foto: Levha 77)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.935
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 191.85-190.33 m
Ölçüler: D.Ç: 2.4 cm **C.K:** 0.5 cm **Y:** 6.7 cm
Hamur Rengi: 10 YR 4/1 (dark gray)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 4/1 (dark gray)
İç Yüzey Rengi: 10 YR 4/1 (dark gray)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı ve ince gözeneklidir. Bol miktarda mika katkılıdır.
Tip: LR 3-Tip 3
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 5. yy.ın sonları - 7. yy.ın başları.
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 146
(Çiz: Levha 23, Foto: Levha 77)
Kaz. Env. No.: TR.16.DABP.398
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 190.91-189.93 m
Ölçüler: D.Ç: 2 cm **C.K:** 0.4 cm **Y:** 4.7 cm
Hamur Rengi: 5 YR 5/4 (reddish brown)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 5/2 (brown)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 5/4 (reddish brown)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı ve ince gözeneklidir. Bol miktarda mika katkılıdır.
Tip: LR 3-Tip 3
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 5. yy.ın sonları - 7. yy.ın başları.
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 147
(Çiz: Levha 24, Foto: Levha 78)
Kaz. Env. No.: TR.16.DABP.753
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 190.91-190.00 m
Ölçüler: D.Ç: 1.6 cm **C.K:** 0.5 cm **Y:** 7.8 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 5/3 (brown)

Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 5/1 (gray)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 5/3 (brown)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı ve ince gözeneklidir. Mika katkılıdır
Tip: LR 3-Tip 3
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 5. yy.ın sonları - 7. yy.ın başları.
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 148
(Çiz: Levha 24, Foto: Levha 78)
Kaz. Env. No.: TR.16.DABP.153
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 189.90-188.72 m
Ölçüler: D.Ç: 2.2 cm **C.K:** 0.5 cm **Y:** 7.7 cm
Hamur Rengi: 5 YR 6/3 (light reddish brown)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 5/2 (brown)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 6/3 (light reddish brown)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika katkılıdır.
Tip: LR 3-Tip 3
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 5. yy.ın sonları - 7. yy.ın başları.
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 149
(Çiz: Levha 24, Foto: Levha 78)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.1133
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 190.50-189.43 m
Ölçüler: D.Ç: 2.2 cm **C.K:** 0.3 cm **Y:** 6 cm
Hamur Rengi: 10 YR 4/1 (dark gray)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 4/1 (dark gray)
İç Yüzey Rengi: 10 YR 4/1 (dark gray)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı ve ince gözeneklidir. Bol miktarda mika katkılıdır.
Tip: LR 3-Tip 3
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 5. yy.ın sonları - 7. yy.ın başları.
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 150
(Çiz: Levha 24, Foto: Levha 78)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.264
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 190.43-189.02 m
Ölçüler: D.Ç: 2.4 cm **C.K:** 0.6 cm **Y:** 3.5 cm
Hamur Rengi: 2.5 Y 5/2 (grayish brown)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 6/3 (pale brown)

İç Yüzey Rengi: 2.5 Y 3/1 (very dark gray)

Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika katkılıdır.

Tip: LR 3-Tip 3

Tanım: Amphora dip-gövde parçası

Tarih: MS 5. yy.ın sonları - 7. yy.ın başları.

Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 151

(Çiz: Levha 24, Foto: Levha 78)

Kaz. Env. No.: TR.16.DABP.618

Buluntu Yeri: Kutsal Alan

Buluntu Seviyesi: 189.93-189.23 m

Ölçüler: D.Ç: 2.2 cm **C.K:** 0.5 cm **Y:** 6 cm

Hamur Rengi: 5 YR 4/3 (reddish brown)

Dış Yüzey Rengi: 5 YR 5/1 (gray)

İç Yüzey Rengi: 5 YR 4/3 (reddish brown)

Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı ve ince gözeneklidir. Bol miktarda mika katkılıdır.

Tip: LR 3-Tip 3

Tanım: Amphora dip-gövde parçası

Tarih: MS 5. yy.ın sonları - 7. yy.ın başları.

Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 152

(Çiz: Levha 24, Foto: Levha 78)

Kaz. Env. No.: TR.13.KA.4176

Buluntu Yeri: Kemerli Yapı

Buluntu Seviyesi: 185.33-185.17 m

Ölçüler: D.Ç: 2.4 cm **C.K:** 0.5 cm **Y:** 6.2 cm

Hamur Rengi: 2.5 Y 4/1 (dark gray)

Dış Yüzey Rengi: 2.5 Y 3/1 (very dark gray)

İç Yüzey Rengi: 2.5 Y 5/1 (gray)

Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika katkılıdır.

Tip: LR 3-Tip 3

Tanım: Amphora dip-gövde parçası

Tarih: MS 5. yy.ın sonları - 7. yy.ın başları.

Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 153

(Çiz: Levha 24, Foto: Levha 78)

Kaz. Env. No.: TR.13.KA.3293

Buluntu Yeri: Kemerli Yapı

Buluntu Seviyesi: 186.08-185.89 m

Ölçüler: D.Ç: 2.2 cm **C.K:** 2.2 cm **Y:** 6.5 cm

Hamur Rengi: 10 YR 6/3 (pale brown)

Dış Yüzey Rengi: 10 YR 4/1 (dark gray)

İç Yüzey Rengi: 10 YR 6/3 (pale brown)

Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı ve ince gözeneklidir. Bol miktarda mika katkılıdır.
Tip: LR 3-Tip 3
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 5. yy.ın sonları - 7. yy.ın başları.
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 154
(Çiz: Levha 24, Foto: Levha 78)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.2207
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 185.00-184.80 m
Ölçüler: D.Ç: 2.2 cm **C.K:** 0.4 cm **Y:** 7.5 cm
Hamur Rengi: 2.5 Y 4/1 (dark gray)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 Y 4/1 (dark gray)
İç Yüzey Rengi: 2.5 Y 4/1 (dark gray)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika katkılıdır.
Tip: LR 3-Tip 3
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 5. yy.ın sonları - 7. yy.ın başları.
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: A155
(Çiz: Levha 24, Foto: Levha 78)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.482
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 190.38-189.55 m
Ölçüler: D.Ç: 2 cm **C.K:** 0.4 cm **Y:** 7.4 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 5/3 (brown)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 4/1 (dark gray)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 5/3 (brown)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı ve ince gözeneklidir. Bol miktarda mika katkılıdır.
Tip: LR 3-Tip 3
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 5. yy.ın sonları - 7. yy.ın başları.
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 156
(Çiz: Levha 24, Foto: Levha 78)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.3525
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 186.10-185.94 m
Ölçüler: C.K: 0.5 cm **Y:** 15 cm
Hamur Rengi: 2.5 Y 4/1 (dark gray)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 Y 5/1 (gray)
İç Yüzey Rengi: 2.5 Y 5/1 (gray)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika ve elenmiş küçük tanecikli taşçık katkılıdır.
Tip: LR 3-Tip 3
Tanım: Amphora gövde parçası

Tarih: MS 5. yy.ın sonları - 7. yy.ın başları.

Benzerleri: *Palamutçu 2014, 89, K55, Lev. XXXIII, Fig. 91.*

Sardis Tip B

Kat. No.: 157

(Çiz: Levha 25, Foto: Levha 79)

Kaz. Env. No.: TR.14.HCDP.44

Buluntu Yeri: Hierapolis Caddesi Doğu Portik

Buluntu Seviyesi: 187.69-185.64 m

Ölçüler: A.Ç: 4.6 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:** - **K.G:** - **Y:** 9.2 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (light red)

Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)

İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/8 (light red)

Hamur Tanımı: Sert yapılı, ince gözenekli, bol miktarda küçük tanecikli gümüş mika ve kireç katkılıdır.

Tip: Sardis Tip B

Tanım: Amphora ağız-boyun parçası.

Tarih: MS 5 yy-7. yy.ın başları

Benzerleri: *Rautman 1995, 67, Fig. 21. 2.88, 2.90.*

Kat. No.: 158

(Çiz: Levha 25, Foto: Levha 79)

Kaz. Env. No.: TR.13.KA.3382

Buluntu Yeri: Kemerli Yapı

Buluntu Seviyesi: 187.72-186.66 m

Ölçüler: A.Ç: 4.6 cm **C.K:** 0.5 cm **K.K:** - **K.G:** - **Y:** 4.8 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)

Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 8/2 (pinkish White)

İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)

Hamur Tanımı: Sert yapılı, ince gözenekli, bol miktarda küçük tanecikli gümüş mika ve taşçık katkılıdır.

Tip: Sardis Tip B

Tanım: Amphora ağız-boyun parçası.

Tarih: MS 5 yy-7. yy.ın başları

Benzerleri: : *Rautman 1995, 67, Fig. 21. 2.88, 2.90.*

Kat. No.: 159

(Çiz: Levha 25, Foto: Levha 79)

Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.1209

Buluntu Yeri: Kutsal Alan

Buluntu Seviyesi: 189.42-188.45 m

Ölçüler: A.Ç: 4.6 cm **C.K:** 0.5 cm **K.K:** - **K.G:** - **Y:** 3.7 cm

Hamur Rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown)

Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 8/2 (pinkish White)

İç Yüzey Rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown)

Hamur Tanımı: Sert yapılı, ince gözenekli, bol miktarda küçük tanecikli gümüş mika ve kireç katkılıdır.

Tip: Sardis Tip B

Tanım: Amphora ağız-boyun parçası.

Tarih: MS 5 yy-7. yy.ın başları

Benzerleri: : *Rautman 1995, 67, Fig. 21. 2.88, 2.90.*

Kat. No.: 160
(Çiz: Levha 25, Foto: Levha 79)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.284
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 189.29-188.68 m
Ölçüler: A.Ç: 4.6 cm **C.K:** 0.5 cm **K.K:** - **K.G:** - **Y:** 3.7 cm
Hamur Rengi: 5 YR 6/4 light reddish brown
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 8/2 pinkish White
İç Yüzey Rengi: 5 YR 6/4 light reddish brown
Hamur Tanımı: Sert yapılı, ince gözenekli, bol miktarda küçük tanecikli gümüş mika ve kireç katkılıdır.
Tip: Sardis Tip B
Tanım: Amphora ağız-boyun parçası.
Tarih: MS 5 yy-7. yy.ın başları
Benzerleri: : *Rautman 1995, 48, Fig. 8. 1.30, 1.31.*

Kat. No.: 161
(Çiz: Levha 25, Foto: Levha 79)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.429
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 189.59-188.77 m
Ölçüler: A.Ç: 4.9 cm **C.K:** 0.4 cm **Y:** 4.8 cm
Hamur Rengi: 5 YR 6/8 (reddish yellow)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 8/2 (pinkish White)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 6/6 (reddish yellow)
Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, sıkı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika katkılıdır.
Tip: Sardis Tip B
Tanım: Amphora ağız-boyun parçası.
Tarih: MS 5 yy-7. yy.ın başları
Benzerleri: *Rautman 1995, 67, Fig. 21. 2.88, 2.90.*

Kat. No.: 162
(Çiz: Levha 25, Foto: Levha 79)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.481
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 188.81-188.37 m
Ölçüler: C.K: 0.6 cm **Y:** 15.7 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (pinkish white)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika ve kuvars, ince tanecikli kireç bulunmaktadır.
Tip: Sardis Tip B
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 5 yy-7. yy.ın başları

Benzerleri: *Rautman 1995, 67, Fig. 21. 2.88, 2.89, 2.90; Ruggui – Cottica 2007, 171, fig. 4f; Toniolo 2019, 371-372, fig. 386,53.*

Kat. No.: 163
(Çiz: Levha 25, Foto: Levha 79)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.1237
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 190.28-189.55 m
Ölçüler: C.K: 0.6 cm **Y:** 10.8 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (pinkish white)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika ve kuvars, ince tanecikli kireç bulunmaktadır.
Tip: Sardis Tip B
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 5 yy-7. yy.ın başları
Benzerleri: *Rautman 1995, 67, Fig. 21. 2.88, 2.89, 2.90; Ruggui – Cottica 2007, 171, fig. 4f; Toniolo 2019, 371-372, fig. 386,53*; *Karcı-Ağalar 2015, 213-214, Kat. no. 196-197.*

Kat. No.: 164
(Çiz: Levha 25, Foto: Levha 79)
Kaz. Env. No.: TR.16.DABP.253
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 189.93-189.23 m
Ölçüler: C.K: 0.8 cm **Y:** 11 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (pinkish white)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika ve kuvars, ince tanecikli kireç bulunmaktadır.
Tip: Sardis Tip B
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 5 yy-7. yy.ın başları
Benzerleri: *Rautman 1995, 67, Fig. 21. 2.88, 2.89, 2.90; Ruggui – Cottica 2007, 171, fig. 4f; Toniolo 2019, 371-372, fig. 386,53*; *Karcı-Ağalar 2015, 213-214, Kat. no. 196-197.*

Kat. No.: 165
(Çiz: Levha 25, Foto: Levha 79)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.5013
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 186.46-186.26 m
Ölçüler: C.K: 0.6 cm **Y:** 10.7 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 8/3 (pink)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika ve kuvars katkılıdır.
Tip: Sardis Tip B
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 5 yy-7. yy.ın başları

Benzerleri: *Rautman 1995, 67, Fig. 21. 2.88, 2.89, 2.90; Ruggui – Cottica 2007, 171, fig. 4f; Toniolo 2019, 371-372, fig. 386,53*; *Karcı-Ağalar 2015, 213-214, Kat. no. 196-197.*

Kat. No.: A166
(Çiz: Levha 25, Foto: Levha 79)
Kaz. Env. No.: TR.16.DABP.252
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 189.93-189.23 m
Ölçüler: C.K: 1.1 cm **Y:** 8.3 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (pinkish white)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, ince gözeneklidir.
Tip: Sardis Tip B
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 5 yy-7. yy.ın başları
Benzerleri: *Rautman 1995, 67, Fig. 21. 2.88, 2.89, 2.90; Ruggui – Cottica 2007, 171, fig. 4f; Toniolo 2019, 371-372, fig. 386,53*; *Karcı-Ağalar 2015, 213-214, Kat. no. 196-197.*

Kat. No.: 167
(Çiz: Levha 25, Foto: Levha 79)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.209
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 189.55-188.87 m
Ölçüler: C.K: 0.7 cm **Y:** 11 cm
Hamur Rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown)
Dış Yüzey Rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika ve kuvars, ince tanecikli kireç bulunmaktadır.
Tip: Sardis Tip B
Tanım: Amphora dip-gövde parçası.
Tarih: MS 5 yy-7. yy.ın başları
Benzerleri: *Rautman 1995, 67, Fig. 21. 2.88, 2.89, 2.90; Ruggui – Cottica 2007, 171, fig. 4f; Toniolo 2019, 371-372, fig. 386,53*; *Karcı-Ağalar 2015, 213-214, Kat. no. 196-197.*

Kat. No.: 168
(Çiz: Levha 26, Foto: Levha 80)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.375
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 189.50-188.74 m
Ölçüler: C.K: 1 cm **Y:** 14.9 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/4 (light reddish brown)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 7/4 (light reddish brown)

Hamur Tanımı: Sert yapılı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika ve kuvars katkılıdır.
Tip: Sardis Tip B
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 5 yy-7. yy.ın başları
Benzerleri: *Rautman 1995, 67, Fig. 21. 2.88, 2.89, 2.90; Ruggui – Cottica 2007, 171, fig. 4f; Toniolo 2019, 371-372, fig. 386,53*; *Karcı-Ağalar 2015, 215, Kat. no. 199.*

Kat. No.: 169
(Çiz: Levha 26, Foto: Levha 80)
Kaz. Env. No.: TR.16.DABP.235
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 190.91-189.93 m
Ölçüler: C.K: 0.9 cm **Y:** 13.8 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika ve kuvars, ince tanecikli kireç katkılıdır.
Tip: Sardis Tip B
Tanım: Amphora dip-gövde parçası.
Tarih: MS 5 yy-7. yy.ın başları
Benzerleri: *Rautman 1995, 67, Fig. 21. 2.88, 2.89, 2.90; Ruggui – Cottica 2007, 171, fig. 4f; Toniolo 2019, 371-372, fig. 386,53*; *Karcı-Ağalar 2015, 215, Kat. no. 199.*

Kat. No.: 170
(Çiz: Levha 26, Foto: Levha 80)
Kaz. Env. No.: TR.15.HCDP.11
Buluntu Yeri: Hierapolis Caddesi Doğu Portik
Buluntu Seviyesi: 187.67-186.75 m
Ölçüler: C.K: 0.8 cm **Y:** 13 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika ve kuvars, ince tanecikli kireç bulunmaktadır.
Tip: Sardis Tip B
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 5 yy-7. yy.ın başları
Benzerleri: *Rautman 1995, 67, Fig. 21. 2.88, 2.89, 2.90; Ruggui – Cottica 2007, 171, fig. 4f; Toniolo 2019, 371-372, fig. 386,53*; *Karcı-Ağalar 2015, 215, Kat. no. 199.*

Kat. No.: 171
(Çiz: Levha 26, Foto: Levha 80)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.467
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 189.59-188.77 m
Ölçüler: C.K: 1 cm **Y:** 17.2 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)

Hamur Tanımı: Sert yapılı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika ve kuvars, ince tanecikli kireç bulunmaktadır.
Tip: Sardis Tip B
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 5 yy-7. yy.ın başları
Benzerleri: *Rautman 1995, 67, Fig. 21. 2.88, 2.89, 2.90; Ruggui – Cottica 2007, 171, fig. 4f; Toniolo 2019, 371-372, fig. 386,53. Karcı-Ağalar 2015, 216-217, Kat. no. 201.*

Kat. No.: 172
(Çiz: Levha 26, Foto: Levha 80)
Kaz. Env. No.: TR.15.HCDP.271
Buluntu Yeri: Hierapolis Caddesi Doğu Portik
Buluntu Seviyesi: 187.15-186.80 m
Ölçüler: C.K: 0.7 cm **Y:** 17.4 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika ve kuvars, ince kireç tanecikleri bulunmaktadır.
Tip: Sardis Tip B
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 5 yy-7. yy.ın başları
Benzerleri: *Rautman 1995, 67, Fig. 21. 2.88, 2.89, 2.90; Ruggui – Cottica 2007, 171, fig. 4f; Toniolo 2019, 371-372, fig. 386,53*; *Karcı-Ağalar 2015, 216-217, Kat. no. 201.*

Kat. No.: 173
(Çiz: Levha 26, Foto: Levha 80)
Kaz. Env. No.: TR.16.DABP.238
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 190.91-189.93 m
Ölçüler: C.K: 0.7 cm **Y:** 17.3 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika ve kuvars katkılıdır.
Tip: Sardis Tip B
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 5 yy-7. yy.ın başları
Benzerleri: *Rautman 1995, 67, Fig. 21. 2.88, 2.89, 2.90; Ruggui – Cottica 2007, 171, fig. 4f; Toniolo 2019, 371-372, fig. 386,53*; *Karcı-Ağalar 2015, 216-217, Kat. no. 201.*

Kat. No.: 174
(Çiz: Levha 26, Foto: Levha 80)
Kaz. Env. No.: TR.16.DABP.237
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 190.91-189.93 m
Ölçüler: C.K: 0.8 cm **Y:** 15.5 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)

Hamur Tanımı: Sert yapılı, ince gözenekli, bol miktarda mika ve kuvars, ince tanecikli kireç bulunmaktadır.
Tip: Sardis Tip B
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 5 yy-7. yy.ın başları
Benzerleri: *Rautman 1995, 67, Fig. 21. 2.88, 2.89, 2.90; Ruggui – Cottica 2007, 171, fig. 4f; Toniolo 2019, 371-372, fig. 386,53*; *Karcı-Ağalar 2015, 216-217, Kat. no. 201.*

Kat. No.: 175
(Çiz: Levha 26, Foto: Levha 80)
Kaz. Env. No.: TR.16.DABP.471
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 190.91-189.93 m
Ölçüler: C.K: 1.2 cm **Y:** 11.5 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika ve kuvars, ince tanecikli kireç katkılıdır.
Tip: Sardis Tip B
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 5 yy-7. yy.ın başları
Benzerleri: *Rautman 1995, 67, Fig. 21. 2.88, 2.89, 2.90; Ruggui – Cottica 2007, 171, fig. 4f; Toniolo 2019, 371-372, fig. 386,53*; *Karcı-Ağalar 2015, 216-217, Kat. no. 201.*

Kat. No.: 176
(Çiz: Levha 26, Foto: Levha 80)
Kaz. Env. No.: TR.16.DABP.474
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 190.91-189.93 m
Ölçüler: C.K: 0.8 cm **Y:** 12.9 cm
Hamur Rengi: 5 YR 5/3 (reddish brown)
Dış Yüzey Rengi: 5 YR 5/3 (reddish brown)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 5/3 (reddish brown)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika ve kuvars katkılıdır
Tip: Sardis Tip B
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 5 yy-7. yy.ın başları
Benzerleri: *Rautman 1995, 67, Fig. 21. 2.88, 2.89, 2.90; Ruggui – Cottica 2007, 171, fig. 4f; Toniolo 2019, 371-372, fig. 386,53*; *Karcı-Ağalar 2015, 216-217, Kat. no. 201.*

Kat. No.: 177
(Çiz: Levha 27, Foto: Levha 81)
Kaz. Env. No.: TR.15.HCDP.288
Buluntu Yeri: Hierapolis Caddesi Doğu Portik
Buluntu Seviyesi: 188.90-188.45 m

Ölçüler: C.K: 0.8 cm **Y:** 10.7 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika ve kuvars katkılıdır.
Tip: Sardis Tip B
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 5 yy-7. yy.ın başları
Benzerleri: *Rautman 1995, 67, Fig. 21. 2.88, 2.89, 2.90; Ruggui – Cottica 2007, 171, fig. 4f; Toniolo 2019, 371-372, fig. 386,53*; *Karcı-Ağalar 2015, 216-217, Kat. no. 201.*

Kat. No.: 178
(Çiz: Levha 27, Foto: Levha 81)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.54
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 191.36-190.67 m
Ölçüler: C.K: 0.8 cm **Y:** 11.5 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika ve kuvars, az miktarda ince tanecikli kireç bulunmaktadır.
Tip: Sardis Tip B
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 5 yy-7. yy.ın başları
Benzerleri: *Rautman 1995, 67, Fig. 21. 2.88, 2.89, 2.90; Ruggui – Cottica 2007, 171, fig. 4f; Toniolo 2019, 371-372, fig. 386,53*; *Karcı-Ağalar 2015, 216-217, Kat. no. 201.*

Kat. No.: 179
(Çiz: Levha 27, Foto: Levha 81)
Kaz. Env. No.: TR.16.DABP.298
Buluntu Yeri: Kutsal Alan Batı Portik
Buluntu Seviyesi: 190.14-188.93 m
Ölçüler: C.K: 1 cm **Y:** 10.9 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 8/3 (pink)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika ve kuvars katkılıdır.
Tip: Sardis Tip B
Tanım: Amphora dip-gövde parçası.
Tarih: MS 5 yy-7. yy.ın başları
Benzerleri: *Rautman 1995, 67, Fig. 21. 2.88, 2.89, 2.90; Ruggui – Cottica 2007, 171, fig. 4f; Toniolo 2019, 371-372, fig. 386,53*; *Karcı-Ağalar 2015, 216-217, Kat. no. 201.*

Kat. No.: 180
(Çiz: Levha 27, Foto: Levha 81)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.243
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 191.36-190.01 m
Ölçüler: C.K: 1 cm **Y:** 13.3 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika ve kuvars, ince tanecikli kireç katkılıdır. **(içte reçine var)**
Tip: Sardis Tip B
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 5 yy-7. yy.ın başları
Benzerleri: *Rautman 1995, 67, Fig. 21. 2.88, 2.89, 2.90; Ruggui – Cottica 2007, 171, fig. 4f; Toniolo 2019, 371-372, fig. 386,53*; *Karcı-Ağalar 2015, 216-217, Kat. no. 201.*

Kat. No.: 181
(Çiz: Levha 27, Foto: Levha 81)
Kaz. Env. No.: TR.15.HCDP.51
Buluntu Yeri: Hierapolis Caddesi Doğu Portik
Buluntu Seviyesi: 186.03-185.71 m
Ölçüler: C.K: 0.9 cm **Y:** 12.2 cm
Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (reddish yellow)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 8/3 (pink)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 6/6 (reddish yellow)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika ve kuvars katkılıdır.
Tip: Sardis Tip B
Tanım: Amphora dip-gövde parçası
Tarih: MS 5 yy-7. yy.ın başları
Benzerleri: *Rautman 1995, 67, Fig. 21. 2.88, 2.89, 2.90; Ruggui – Cottica 2007, 171, fig. 4f; Toniolo 2019, 371-372, fig. 386,53*; *Karcı-Ağalar 2015, 216-217, Kat. no. 201.*

Kat. No.: 182
(Çiz: Levha 27, Foto: Levha 81)
Kaz. Env. No.: TR.16.DABP.473
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 190.91-189.93 m
Ölçüler: C.K: 1 cm **Y:** 15.9 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Hamur Tanımı: Sert yapılı, ince gözenekli, bol miktarda mika ve kuvars, ince tanecikli kireç bulunmaktadır.
Tip: Sardis Tip B
Tanım: Amphora dip-gövde parçası.
Tarih: MS 5 yy-7. yy.ın başları
Benzerleri: *Rautman 1995, 67, Fig. 21. 2.88, 2.89, 2.90; Ruggui – Cottica 2007, 171, fig. 4f; Toniolo 2019, 371-372, fig. 386,53*; *Karcı-Ağalar 2015, 216-217, Kat. no. 201.*

Kat. No.: 183
(Çiz: Levha 27, Foto: Levha 81)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.145
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 191.85-190.33 m

Ölçüler: C.K: 1.1 cm **Y:** 14.2 cm

Hamur Rengi: 5 YR 6/8 (reddish yellow)

Dış Yüzey Rengi: 5 YR 6/6 (reddish yellow)

İç Yüzey Rengi: 5 YR 6/6 (reddish yellow)

Hamur Tanımı: Sert yapılı, ince gözeneklidir. Bol miktarda mika ve kuvars katkılıdır.

Tip: Sardis Tip B

Tanım: Amphora dip-gövde parçası

Tarih: MS 5 yy-7. yy.ın başları

Benzerleri: *Rautman 1995, 67, Fig. 21. 2.88, 2.89, 2.90; Ruggui – Cottica 2007, 171, fig. 4f; Toniolo 2019, 371-372, fig. 386,53*; *Karcı-Ağalar 2015, 216-217, Kat. no. 201.*

Sagalassos Amphorası

Kat. No.: 184

(Çiz: Levha 28, Foto: Levha 82)

Kaz. Env. No.: TR.15.HCDP.001

Buluntu Yeri: Hierapolis Caddesi Doğu Portik

Buluntu Seviyesi: -

Ölçüler: A.Ç: 9.4 cm **C.K: 0.5**-0.8 cm **K.K:** 2 cm **K.G:** 3.9 cm **Y:** 43 cm

Hamur Rengi: 2.5 R 5/8 (red)

Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/8 (red)

İç Yüzey Rengi: 2.5 R 5/8 (red)

Hamur Tanımı: Hamur sert yapılı, ince gözenekli, mika, ince tanecikli kireç ve bol miktarda kuvars katkılıdır.

Tip: Sagalassos Amphorası

Tanım: Tam profil veren, ağı-boyun-gövde-kulp ve dip-gövde olmak üzere iki ana parçadan oluşan, eksik parçaları bulunan amphora.

Tarih: MS 4-6. yy

Benzerleri: *Degeest 2000, 380, Fig. 190-191; Pobleme vd. 2008, 1012, Fig. 1. 4P130.*

Lykos Vadisi Amphorası Tip 1A

Kat. No.: 185

(Çiz: Levha 29, Foto: Levha 83)

Kaz. Env. No.: TR.12.SC.PT.22

Buluntu Yeri: Sütunlu Cadde, Erken Bizans Kilisesi 2

Buluntu Seviyesi: 184.30 m

Ölçüler: A.Ç: 6.6 cm **K.Ç:** 9.2 cm **C.K:** 0.9 cm **K.K:** 1.9 cm **K.G:** 4.4 cm **Y:** 54 cm

Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (reddish yellow)

Dış Yüzey Rengi: 5 YR 6/6 (reddish yellow)

İç Yüzey Rengi: 5 YR 6/6 (reddish yellow)

Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Bol miktarda altın-gümüş mika katkılıdır.

Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1

Tanım: Tam profile sahip sağlam amphora.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Toniolo 2019, 452, Fig. 407.225.*

Kat. No.: 186
(Çiz: Levha 29, Foto: Levha 83)
Kaz. Env. No.: TR.12.SC.PT.24
Buluntu Yeri: Sütunlu Cadde, Erken Bizans Kilisesi 2
Buluntu Seviyesi: 184.30 m
Ölçüler: A.Ç: 7.8 cm **K.Ç:** 9.8 cm **C.K:** 0.7 cm **K.K:** 2.3 cm **K.G:** 4.8 cm **Y:** 53.5 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8.2 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve Yer yer orta gözeneklidir. Mika ve taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Tam profile sahip eksik parçaları bulunan amphora.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Şimşek 2013, 503, Res.746; Toniolo 2019, 366, Fig. 384.40.*

Kat. No.: 187
(Çiz: Levha 30, Foto: Levha 84)
Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M13.77
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 13
Buluntu Seviyesi: 179.39-178.83 m
Ölçüler: A.Ç: 7 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:-** **K.G:-** **Y:** 9.2 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Hamur Tanımı: Hamur sert ve ince gözeneklidir. Sarı renkli mika ve taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Toniolo 2019, 452, Fig. 407.225.*

Kat. No.: 188
(Çiz: Levha 30, Foto: Levha 84)
Kaz. Env. No.: TR.12.EBK2.14
Buluntu Yeri: Erken Bizans Kilisesi 2
Buluntu Seviyesi: 183.86-183.83 m
Ölçüler: A.Ç: 7.8 cm **C.K:** 0.9 **K.K:-** **K.G:-** **Y:** 9.4 cm
Hamur Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 2.5 Y 7/3 (pale brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve Yer yer orta gözeneklidir. Mika ve taşçık katkılıdır.

Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Toniolo 2019, 452, Fig. 407.225.*

Kat. No.: 189
(Çiz: Levha 30, Foto: Levha 84)
Kaz. Env. No.: TR.18.MKDS.1428
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Doğu Sokak
Buluntu Seviyesi: 178.92-178.51 m
Ölçüler: A.Ç: 7.8 cm **C.K:** 1 cm **K.K:- K.G:- Y:** 8.8 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 5 YR 7/4 (pink)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve Yer yer orta gözeneklidir. Mika ve taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Toniolo 2019, 452, Fig. 407.225.*

Kat. No.: 190
(Çiz: Levha 30, Foto: Levha 84)
Kaz. Env. No.: TR.13.7S / 8H.G -F. MK 4. 27
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 4
Buluntu Seviyesi: 183.05-181.91 m
Ölçüler: A.Ç: 7.4 cm **C.K:** 0.8 cm **K.K:** 2.3 cm **K.G:** 4 cm **Y:** 8.8 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (reddish yellow)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/6 (reddish yellow)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/6 (reddish yellow)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Amphora ağız-boyun-omuz-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Toniolo 2019, 452, Fig. 407.225.*

Kat. No.: 191
(Çiz: Levha 30, Foto: Levha 84)
Kaz. Env. No.: TR.18.MKDS.692
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Doğu Sokak
Buluntu Seviyesi: 182.75-182.02 m
Ölçüler: A.Ç: 7.8 cm **C.K:** 0.7 cm **K.K:- K.G:- Y:** 9.6 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Altın renkli mika ve taşçık katkılıdır.

Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Amphora ağız-boyun-omuz-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Toniolo 2019, 452, Fig. 407.225.*

Kat. No.: 192
(Çiz: Levha 30, Foto: Levha 84)
Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M11.216
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 11
Buluntu Seviyesi: 179.29-178.33 m
Ölçüler: A.Ç: 7.8 cm **C.K:** 0.9 cm **K.K:** 2.6 cm **K.G:** 4.3 cm **Y:** 9.5 cm
Hamur Rengi: : 5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 5 YR 7/4 (pink)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 7/4 (pink)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve yer yer orta gözeneklidir. Bol miktarda altın renk mika, taşçık ve orta büyüklükte kireç parçacıkları katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Amphora ağız-boyun-omuz-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Toniolo 2019, 452, Fig. 407.225.*

Kat. No.: 193
(Çiz: Levha 30, Foto: Levha 84)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.5337
Buluntu Yeri: Kemerli Agora
Buluntu Seviyesi: 184.30-184.20 m
Ölçüler: A.Ç: 8 cm **C.K:** 0.8 cm **K.K:- K.G:- Y:** 9.3 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (red)
Dış Yüzey Rengi: 5 YR 7/4 (pink)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/8 (red)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Bol miktarda altın ve gümüş renk mika, taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Amphora ağız-boyun-omuz-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Toniolo 2019, 452, Fig. 407.225.*

Kat. No.: 194
(Çiz: Levha 30, Foto: Levha 84)
Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M11.239
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 11
Buluntu Seviyesi: 178.83-178.60 m
Ölçüler: A.Ç: 7.8 cm **C.K:** 0.9 cm **K.K:** 2.5 cm **K.G:** 5.3 cm **Y:** 8.4 cm
Hamur Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve yer yer orta gözeneklidir. Mika, taşçık ve kireç katkılıdır.

Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Toniolo 2019, 452, Fig. 407.225.*

Kat. No.: 195
(Çiz: Levha 30, Foto: Levha 84)
Kaz. Env. No.: TR.19.MK.M9.264
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 9
Buluntu Seviyesi: 177.97-177.80 m
Ölçüler: A.Ç: 8.2 cm **C.K:** 1 cm **K.K:-** **K.G:- Y:** 8.7 cm
Hamur Rengi: 2.5 Y 8/3 (pale brown)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 Y 8/3 (pale brown)
İç Yüzey Rengi: 2.5 Y 8/3 (pale brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve yer yer orta gözeneklidir. Altın ve gümüş renkte mika, bol miktarda taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Toniolo 2019, 452, Fig. 407.225.*

Kat. No.: 196
(Çiz: Levha 31, Foto: Levha 85)
Kaz. Env. No.: TR.19.MKDS.265
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Doğu Sokak
Buluntu Seviyesi: 178.78-178.12 m
Ölçüler: A.Ç: 8 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:** 2.4 cm **K.G:** 4.5 cm **Y:** 11.2 cm
Hamur Rengi: 5 Y 7/3 (pale yellow)
Dış Yüzey Rengi: 5 Y 7/3 (pale yellow)
İç Yüzey Rengi: 5 Y 7/3 (pale yellow)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika, taşçık ve kuvars katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Amphora ağız-boyun-omuz-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Toniolo 2019, 452, Fig. 407.225.*

Kat. No.: 197
(Çiz: Levha 31, Foto: Levha 85)
Kaz. Env. No.: TR.18.MKDS.22
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Doğu Sokak
Buluntu Seviyesi: 180.95-179.99 m
Ölçüler: A.Ç: 7.8 cm **C.K:** 0.8 cm **K.K:** 2.6 cm **K.G:** 4.6 cm **Y:** 8.5 cm
Hamur Rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown)
Dış Yüzey Rengi: 5 YR 7/4 (pink)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 7/4 (pink)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve yer yer orta gözeneklidir. Altın renk mika ve taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1

Tanım: Amphora ağız-boyun-omuz-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Toniolo 2019, 452, Fig. 407.225.*

Kat. No.: 198
(Çiz: Levha 31, Foto: Levha 85)
Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M9.15
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 9
Buluntu Seviyesi: Tuğla zemin üzeri
Ölçüler: A.Ç: 8.2 cm **C.K:** 0.8 cm **K.K:** 2.3 cm **K.G:** 5.2 cm **Y:** 8.2 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 **(**very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 **(**very pale brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Altın renk mika ve taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Toniolo 2019, 366, Fig.384. 44.*

Kat. No.: 199
(Çiz: Levha 31, Foto: Levha 85)
Kaz. Env. No.: TR.19.MK.M9.232
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 9
Buluntu Seviyesi: 179.57-178.11 m
Ölçüler: A.Ç: 7.6 cm **C.K:** 0.7 cm **K.K:**- **K.G:**- **Y:** 9 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika, taşçık ve kuvars katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Toniolo 2019, 366, Fig.384. 44.*

Kat. No.: 200
(Çiz: Levha 31, Foto: Levha 85)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.203
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 191.36-190.67 m
Ölçüler: A.Ç: 7.6 cm **C.K:** 0.5 cm **K.K:** 1.9 cm **K.G:** 4 cm **Y:** 10 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 7/4 (pink)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Bol miktarda altın ve gümüş renk mika, kuvars katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Amphora ağız-boyun-omuz-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy

Benzerleri: *Toniolo 2019, 366, Fig.384. 44.*

Kat. No.: 201
(Çiz: Levha 31, Foto: Levha 85)
Kaz. Env. No.: TR.14.KA.Y.02
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: Yüzey
Ölçüler: A.Ç: 6.4 cm **C.K:** 0.9 cm **K.K:** 2 cm **K.G:** 3.4 cm **Y:** 7.9 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Bol miktarda altın ve gümüş renk mika, iri boyutlu kireç katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Amphora ağız-boyun-omuz-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Toniolo 2019, 366, Fig.384. 44.*

Kat. No.: 202
(Çiz: Levha 31, Foto: Levha 85)
Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M12.58
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 12
Buluntu Seviyesi: 177.97-177.71 m
Ölçüler: A.Ç: 7.2 cm **C.K:** 0.8 cm **K.K:** 2 cm **K.G:** 4.5 cm **Y:** 8.7 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Altın renk mika, taşçık ve kuvars katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Toniolo 2019, 366, Fig.384. 44.*

Kat. No.: 203
(Çiz: Levha 31, Foto: Levha 85)
Kaz. Env. No.: TR.13.7S/8H.G.MK2.31
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 2
Buluntu Seviyesi: 180.61-180.39 m
Ölçüler: A.Ç: 7.6 cm **C.K:** 0.7 cm **K.K:** 2.1 cm **K.G:** 4.3 cm **Y:** 8.5 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Altın renk mika, taşçık ve kuvars katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Toniolo 2019, 366, Fig.384. 44.*

Kat. No.: 204
(Çiz: Levha 31, Foto: Levha 85)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.472
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 188.81-188.37 m
Ölçüler: A.Ç: 7.6 cm **C.K:** 0.7 cm **K.K:** 2.3 cm **K.G:** 4.7 cm **Y:** 9.4 cm
Hamur Rengi: 2.5 Y 8/2 (pale brown)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 Y 8/2 (pale brown)
İç Yüzey Rengi: 2.5 Y 8/2 (pale brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Toniolo 2019, 366, Fig.384. 39.*

Kat. No.: 205
(Çiz: Levha 32, Foto: Levha 86)
Kaz. Env. No.: TR.19.MK.M12.001
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 12
Buluntu Seviyesi: 178.31-177.79 m
Ölçüler: A.Ç: 7.4 cm **K.Ç:** 8.9 cm **C.K:** 0.9 cm **K.K:** 2.1 cm **K.G:** 4.5 cm **Y:** 56 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Bol miktarda altın ve gümüş renk mika, taşçık ve kuvars katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Tam profile sahip eksik parçaları bulunan amphora.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Mastronuzzi – Melissana 2007, 574, Fig. 44-45; Şimşek vd. 2017, 50-51, Kat. no. 32, 34.*

Kat. No.: 206
(Çiz: Levha 32, Foto: Levha 86)
Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M8.135
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 8
Buluntu Seviyesi: 178.00-177.80 m
Ölçüler: A.Ç: 8.2 cm **C.K:** 0.9 cm **K.K:** 2 cm **K.G:** 4.7 cm **Y:** 50 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (reddish yellow)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/8 (reddish yellow)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/6 (reddish yellow)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Bol miktarda altın ve gümüş renk mika, kireç parçacıkları katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Tama yakın kaide bölümü eksik amphora parçası.
Tarih: MS 4-6. yy

Benzerleri: *Mastronuzzi – Melissana 2007, 574, Fig. 44-45; Şimşek vd. 2017, 50-51, Kat. no. 32, 34.*

Kat. No.: 207
(Çiz: Levha 33, Foto: Levha 87)
Kaz. Env. No.:TR.13.7S/8H.G.F.AY.06
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Apsisli Yapı
Buluntu Seviyesi: 182.92-181.97 m
Ölçüler: A.Ç: 8 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:** 1.9 cm **K.G:** 3.9 cm **Y:** 32.9 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (reddish yellow)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/3 (pink)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/3 (pink)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Mastronuzzi – Melissana 2007, 574, Fig. 44-45; Şimşek vd. 2017, 67, Kat. no. 68; Toniolo 2019, 468, Fig. 411. 254.*

Kat. No.: 208
(Çiz: Levha 33, Foto: Levha 87)
Kaz. Env. No.: TR.18.MKDS.73
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Doğu Sokak
Buluntu Seviyesi: 182.10-181.10 m
Ölçüler: A.Ç: 7.8 cm **C.K:** 0.5 cm **K.K:** 2.3 cm **K.G:** 4.6 cm **Y:** 15.2 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/8 (light red)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Bol miktarda altın renk mika, taşçık ve kireç katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Mastronuzzi – Melissana 2007, 574, Fig. 44-45; Şimşek vd. 2017, 67, Kat. no. 68; Toniolo 2019, 468, Fig. 411. 254.*

Kat. No.: 209
(Çiz: Levha 33, Foto: Levha 87)
Kaz. Env. No.: TR.15.HCDP.94
Buluntu Yeri: Hierapolis Caddesi Doğu Portik
Buluntu Seviyesi: 185.71-185.58 m
Ölçüler: A.Ç: 8 cm **C.K:** 0.9 cm **K.K:** 2.5 cm **K.G:** 4 cm **Y:** 20.4 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 5 YR 7/4 (pink)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 7/4 (pink)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Bol miktarda altın renk mika, taşçık ve iri kireç parçacıkları katkılıdır.

Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Mastronuzzi – Melissana 2007, 574, Fig. 44-45; Şimşek vd. 2017, 76, Kat. no. 91.*

Kat. No.: 210
(Çiz: Levha 33, Foto: Levha 87)
Kaz. Env. No.: TR.12.EBK2.15
Buluntu Yeri: Erken Bizans Kilisesi 2
Buluntu Seviyesi: 183.86-183.83 m
Ölçüler: A.Ç: 8 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:** 2 cm **K.G:** 4 cm **Y:** 17 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (reddish yellow)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 8/1 (white)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Mastronuzzi – Melissana 2007, 574, Fig. 44-45; Şimşek vd. 2017, 67, Kat. no. 68; Toniolo 2019, 468, Fig. 411. 254.*

Kat. No.: 211
(Çiz: Levha 33, Foto: Levha 87)
Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M8.133
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 8
Buluntu Seviyesi: 178.00-177.80 m
Ölçüler: A.Ç: 7.4 cm **C.K:** 0.7 cm **K.K:** 2.3 cm **K.G:** 5.1 cm **Y:** 19.2 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (reddish yellow)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 7/4 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/6 (reddish yellow)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Altın ve gümüş renk mika, kireç ve kuvars katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Mastronuzzi – Melissana 2007, 574, Fig. 44-45; Şimşek vd. 2017, 67, Kat. no. 68; Toniolo 2019, 468, Fig. 411. 254.*

Kat. No.: 212
(Çiz: Levha 34, Foto: Levha 88)
Kaz. Env. No.: TR.12.EBK2.10
Buluntu Yeri: Erken Bizans Kilisesi 2
Buluntu Seviyesi: 183.86-183.83 m
Ölçüler: A.Ç: 7.8 cm **C.K:** 0.8 cm **K.K:** 2.5 cm **K.G:** 4.4 cm **Y:** 16.9 cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (reddish yellow**)**

Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)

İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)

Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Bol miktarda altın ve gümüş ren mika, taşçık katkılıdır.

Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1

Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.

Tarih: MS 4-6. yy

Benzerleri: *Mastronuzzi – Melissana 2007, 574, Fig. 44-45; Toniolo 2019, 468, Fig. 411. 254.*

Kat. No.: 213

(Çiz: Levha 34, Foto: Levha 88)

Kaz. Env. No.: TR.16.DABP.511

Buluntu Yeri: Kutsal Alan

Buluntu Seviyesi: 190.91-190.00 m

Ölçüler: A.Ç: 8 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:** 2 cm **K.G:** 3.9 cm **Y:** 10.5 cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 6/8 (reddish yellow)

Dış Yüzey Rengi: 10 YR 7/4 (very pale brown)

İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/8 (light red)

Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Bol miktarda mika, taşçık ve kireç parçacıkları katkılıdır.

Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1

Tanım: Amphora ağız-boyun-omuz-kulp parçası.

Tarih: MS 4-6. yy

Benzerleri: *Mastronuzzi – Melissana 2007, 574, Fig. 44-45; Toniolo 2019, 468, Fig. 411. 254.*

Kat. No.: 214

(Çiz: Levha 34, Foto: Levha 88)

Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M12.36

Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 12

Buluntu Seviyesi: 178.19-177.97 m

Ölçüler: A.Ç: 7.6 cm **C.K:** 0.7 cm **K.K:** 2.7 cm **K.G:** 3.7 cm **Y:** 8.2 cm

Hamur Rengi: 5 YR 7/4 (pink)

Dış Yüzey Rengi: 5 YR 7/4 (pink)

İç Yüzey Rengi: 5 YR 7/4 (pink)

Hamur Tanımı: Hamuru sert ve orta gözeneklidir. Mika katkılıdır.

Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1

Tanım: Amphora ağız-boyun-omuz-kulp parçası.

Tarih: MS 5-6. yy

Benzerleri: *Mastronuzzi – Melissana 2007, 574, Fig. 44-45; Toniolo 2019, 468, Fig. 411. 254.*

Kat. No.: 215

(Çiz: Levha 34, Foto: Levha 88)

Kaz. Env. No.: TR.19.MK.M8.121

Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 8

Buluntu Seviyesi: 177.75-177.58 m

Ölçüler: A.Ç: 7.6 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:** 1.8 cm **K.G:** 4.6 cm **Y:** 16.5 cm

Hamur Rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown)
Dış Yüzey Rengi: 5 YR 8/2 (pinkish white)
İç Yüzey Rengi: 5YR 6/4 (light reddish brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Bol miktarda mika, taşçık ve kuvars katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Mastronuzzi – Melissana 2007, 574, Fig. 44-45; Toniolo 2019, 468, Fig. 411. 254.*

Kat. No.: 216
(Çiz: Levha 34, Foto: Levha 88)
Kaz. Env. No.: TR.12.EBK2.11
Buluntu Yeri: Erken Bizans Kilisesi 2
Buluntu Seviyesi: 183.86-183.83 m
Ölçüler: A.Ç: 7.8 cm **C.K:** 0.7 cm **K.K:** 2.1 cm **K.G:** 4.2 cm **Y:** 11.6 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (reddish yellow)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika, taşçık ve kuvars katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Amphora ağız-boyun-omuz-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Mastronuzzi – Melissana 2007, 574, Fig. 44-45; Toniolo 2019, 468, Fig. 411. 254.*

Kat. No.: 217
(Çiz: Levha 34, Foto: Levha 88)
Kaz. Env. No.: TR.19.MK.M9.40
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 9
Buluntu Seviyesi: 179.67-177.77 m
Ölçüler: A.Ç: 7.2 cm **C.K:** 0.5 cm **K.K:** 2.4 cm **K.G:** 4.4 cm **Y:** 10.8 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika, taşçık, kuvars ve kireç parçacıkları katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Amphora ağız-boyun-omuz-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Mastronuzzi – Melissana 2007, 574, Fig. 44-45; Toniolo 2019, 468, Fig. 411. 254.*

Kat. No.: 218
(Çiz: Levha 34, Foto: Levha 88)
Kaz. Env. No.: TR.19.MK.M9.71
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 9
Buluntu Seviyesi: 179.67-177.77 m
Ölçüler: A.Ç: 8 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:-** **K.G:- Y:** 10.5 cm
Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (reddish yellow)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 8/2 (pinkish white)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 6/6 (reddish yellow)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve kuvars katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Mastronuzzi – Melissana 2007, 574, Fig. 44-45; Toniolo 2019, 468, Fig. 411. 254.*

Lykos Vadisi Amphorası Tip 1B
Kat. No.: A219
(Çiz: Levha 35, Foto: Levha 89)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.19
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 190.50-188.12 m
Ölçüler: A.Ç: 7.2 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:** 2.1 cm **K.G:** 3.3 cm **Y:** 15.5 cm
Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (reddish yellow)
Dış Yüzey Rengi: 5 YR 6/6 (reddish yellow)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 6/6 (reddish yellow)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Altın renk mika, taşçık ve kireç katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Mastronuzzi – Melissana 2007, 574, Fig. 44-45; Toniolo 2019, 468, Fig. 411.254.*

Kat. No.: 220
(Çiz: Levha 35, Foto: Levha 89)
Kaz. Env. No.: TR.16.DABP.249
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 190.91-189.93 m
Ölçüler: A.Ç: 9 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:** 2.6 cm **K.G:** 3.9 cm **Y:** 12.5 cm
Hamur Rengi: 10 YR 6/4 (light yellowish brown)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 7/4 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 10 YR 7/4 (very pale brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Altın ve gümüş renk mika, taşçık ve kireç parçacıkları katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1

Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası

Tarih: MS 4-6. yy

Benzerleri: *Mastronuzzi – Melissana 2007, 574, Fig. 44-45; Toniolo 2019, 366, 473, Fig. 384. 43; Fig. 414.290.*

Kat. No.: 221

(Çiz: Levha 35, Foto: Levha 89)

Kaz. Env. No.: TR.16.DABP.457

Buluntu Yeri: Kutsal Alan

Buluntu Seviyesi: 190.91-189.93 m

Ölçüler: A.Ç: 8 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:** 2.2 cm **K.G:** 4 cm **Y:** 25.8 cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (reddish yellow)

Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)

İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/6 (reddish yellow)

Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika, taşçık kuvars ve kireç parçacıkları katkılıdır.

Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1

Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası

Tarih: MS 4-6. yy

Benzerleri: *Mastronuzzi – Melissana 2007, 574, Fig. 44-45; Toniolo 2019, 366, 473, Fig. 384. 43; Fig. 414.290.*

Kat. No.: 222

(Çiz: Levha 35, Foto: Levha 89)

Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.148

Buluntu Yeri: Kutsal Alan

Buluntu Seviyesi: 189.43-188.75 m

Ölçüler: A.Ç: 8.2 cm **C.K:** 0.5 cm **K.K:** 1.8 cm **K.G:** 3.5 cm **Y:** 11.4 cm

Hamur Rengi: 10 YR 6/4 (light yellowish brown)

Dış Yüzey Rengi: 10 YR 6/3 (pale brown)

İç Yüzey Rengi: 10 YR 6/4 (light yellowish brown)

Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Bol miktarda altın ve gümüş renk mika, kuvars ve kireç parçacıkları katkılıdır.

Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1

Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası

Tarih: MS 4-6. yy

Benzerleri: *Mastronuzzi – Melissana 2007, 574, Fig. 44-45; Toniolo 2019, 366, 473, Fig. 384. 43; Fig. 414.290.*

Kat. No.: 223

(Çiz: Levha 35, Foto: Levha 89)

Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.189

Buluntu Yeri: Kutsal Alan

Buluntu Seviyesi: 189.43-188.75 m

Ölçüler: A.Ç: 7.8 cm **C.K:** 0.7 cm **K.K:** 2.3 cm **K.G:** 3.4 cm **Y:** 12 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)

Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Altın ve gümüş renk mika, taşçık ve kireç parçacıkları katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Amphora ağız-boyun-omuz-kulp parçası
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Mastronuzzi – Melissana 2007, 574, Fig. 44-45; Şimşek vd. 2017, 76, Kat. no. 91; Toniolo 2019, 366, 473, Fig. 384. 43; Fig. 414.290.*

Kat. No.: 224
(Çiz: Levha 35, Foto: Levha 89)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.1249
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 190.28-189.55 m
Ölçüler: A.Ç: 8.4 cm **C.K:** 0.9 cm **K.K:** 2 cm **K.G:** 4 cm **Y:** 10.3 cm
Hamur Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/4 (light reddish brown)
İç Yüzey Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Altın ve gümüş renk mika, taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Mastronuzzi – Melissana 2007, 574, Fig. 44-45; Toniolo 2019, 366, 473, Fig. 384. 40; Fig. 414.290.*

Kat. No.: 225
(Çiz: Levha 35, Foto: Levha 89)
Kaz. Env. No.: TR.14.ABP.72
Buluntu Yeri: Agora Batı Portik
Buluntu Seviyesi: 186.39-186.18 m
Ölçüler: A.Ç: 8.4 cm **C.K:** 1 cm **K.K:** 2 cm **K.G:** 4 cm **Y:** 13 cm
Hamur Rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown)
Dış Yüzey Rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve orta gözeneklidir. Bol miktarda altın ve gümüş renk mika, taşçık ve kireç parçacıkları katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Amphora ağız-boyun-omuz-kulp parçası
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Lykos Vadisi Amphorası Tip 1A-B
Kat. No.: 226
(Çiz: Levha 36, Foto: Levha 90)
Kaz. Env. No.: TR.18.MKDS.133

Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Doğu Sokak
Buluntu Seviyesi: 182.66-181.68 m
Ölçüler: K.Ç: 9.6 cm **C.K:** 0.9 cm **Y:** 26.5 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (reddish yellow)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/3 (pink)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/6 (reddish yellow)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Altı ve gümüş renk mika, kuvars ve kireç tanecikleri katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Amphora dip-gövde parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Toniolo 2019, 452, Fig. 407. 224.*

Kat. No.: 227
(Çiz: Levha 36, Foto: Levha 90)
Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M13.60
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 13
Buluntu Seviyesi: 178.35-178.01 m
Ölçüler: K.Ç: 9 cm **C.K:** 0.5 cm **Y:** 4.5 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (reddish yellow)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/3 (pink)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/6 (reddish yellow)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Bol miktarda gümüş renk mika ve kuvars katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Amphora dip-gövde parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Toniolo 2019, 452, Fig. 407. 224.*

Kat. No.: 228
(Çiz: Levha 36, Foto: Levha 90)
Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M13.40
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 13
Buluntu Seviyesi: 178.35-178.01 m
Ölçüler: K.Ç: 10.2 cm **C.K:** 0.6 cm **Y:** 6 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 8/3 (pink)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika, kuvars ve kireç parçacıkları katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Amphora dip-gövde parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Toniolo 2019, 452, Fig. 407. 224.*

Kat. No.: A229
(Çiz: Levha 36, Foto: Levha 90)
Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M12.60

Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 12
Buluntu Seviyesi: 177.97-177.71 m
Ölçüler: K.Ç: 9 cm **C.K:** 0.8 cm **Y:** 4.5 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
Dış Yüzey Rengi: 5 YR 7/3 (pink)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Bol miktarda gümüş renk mika ve kireç parçacıkları katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Amphora dip-gövde parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Toniolo 2019, 466, Fig. 409. 247.*

Kat. No.: 230
(Çiz: Levha 36, Foto: Levha 90)
Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.573
Buluntu Yeri: Kutsal Alan
Buluntu Seviyesi: 189.29-188.64 m
Ölçüler: K.Ç: 11 cm **C.K:** 0.6 cm **Y:** 5.5 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
Dış Yüzey Rengi: 5 YR 7/3 (pink)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Bol miktarda gümüş renk mika ve kireç parçacıkları katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Amphora dip-gövde parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Toniolo 2019, 466, Fig. 409. 247.*

Kat. No.: 231
(Çiz: Levha 36, Foto: Levha 90)
Kaz. Env. No.: TR.12.SC.527
Buluntu Yeri: Sütunlu Cadde
Buluntu Seviyesi: 184.92-184.04
Ölçüler: K.Ç: 11 cm **C.K:** 0.6 cm **Y:** 3.6 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 8/2 (pinkish white)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika, kuvars ve kireç parçacıkları katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1
Tanım: Amphora dip-gövde parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Toniolo 2019, 466, Fig. 409. 247.*

Kat. No.: 232
(Çiz: Levha 36, Foto: Levha 90)
Kaz. Env. No.: TR.15.HCDP.80
Buluntu Yeri: Hierapolis Caddesi
Buluntu Seviyesi: 186.17-185.79 m
Ölçüler: K.Ç: 12 cm **C.K:** 0.7 cm **Y:** 7.2 cm
Hamur Rengi: 10 YR 7/4 (very pale brown)

Dış Yüzey Rengi: 10 YR 7/3 (very pale brown)

İç Yüzey Rengi: 10 YR 7/4 (very pale brown)

Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika, kuvars ve kireç parçacıkları katkılıdır.

Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 1

Tanım:

Tarih: MS 4-6. yy

Benzerleri: *Toniolo 2019, 466, Fig. 409. 247.*

Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A

Kat. No.: 233

(Çiz: Levha 37, Foto: Levha 91)

Kaz. Env. No.: TR.12.SC.PT.23

Buluntu Yeri: Sütunlu Cadde (Erken Bizans Kilisesi 2)

Buluntu Seviyesi: 184.22 m

Ölçüler: A.Ç: 7.2 cm **K.Ç:** 10 cm **C.K:** 0.9 cm **K.K:** 2.4 cm **K.G:** 5.7 cm **Y:** 55 cm

Hamur Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)

Dış Yüzey Rengi: 2.5 Y 8/2 (pale brown)

İç Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)

Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve taşçık katkılıdır.

Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A

Tanım: Tam profile sahip eksik parçaları bulunan amphora.

Tarih: MS 4-6. yy

Benzerleri: *Şimşek vd. 2017, 84, Kat. no. 107.*

Kat. No.: 234

(Çiz: Levha 37, Foto: Levha 91)

Kaz. Env. No.: TR.13.MB.PT.10

Buluntu Yeri: Tabernae (Oda 1, Mekân B)

Buluntu Seviyesi: 186.14 m

Ölçüler: A.Ç: 6.6 cm **K.Ç:** 12 cm **C.K:** 1 cm **K.K:** 2 cm **K.G:** 5.4 cm **Y:** 54 cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (reddish yellow)

Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/6 (reddish yellow)

İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/6 (reddish yellow)

Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve kuvars katkılıdır.

Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A

Tanım: Tam profile sahip sağlam amphora.

Tarih: MS 4-6. yy

Benzerleri: *Silvestrelli 2007, 346-347, Kat. no. 1, Fig. 11.1.*

Kat. No.: 235

(Çiz: Levha 38, Foto: Levha 92)

Kaz. Env. No.: TR.13.KA.3454

Buluntu Yeri: Kemerli Yapı

Buluntu Seviyesi: 185.55-185.31 m

Ölçüler: A.Ç: 7 cm **C.K:** 0.9 cm **K.K:** 2.2 cm **K.G:** 5.5 cm **Y:** 26 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 7/3 (very pale brown**)**
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve kuvars katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Şimşek vd. 2017, 84, Kat. no. 107.*

Kat. No.: 236
(Çiz: Levha 38, Foto: Levha 92)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.2762
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 185.12-184.41 m
Ölçüler: A.Ç: 7.8 cm **C.K:** 0.7 cm **K.K:** 2.2 cm **K.G:** 5.4 cm **Y:** 16.3 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/3 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 7/3 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/3 (pink)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika, kuvars ve taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Şimşek vd. 2017, 84, Kat. no. 107.*

Kat. No.: 237
(Çiz: Levha 38, Foto: Levha 92)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.5023
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 186.89-186.46 m
Ölçüler: A.Ç: 7.2 cm **C.K:** 0.7 cm **K.K:** 2.4 cm **K.G:** 5.4 cm **Y:** 16 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 7/4 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 10 YR 7/4 (very pale brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve kireç parçacıkları katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Şimşek vd. 2017, 84, Kat. no. 107.*

Kat. No.: 238
(Çiz: Levha 38, Foto: Levha 92)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.2521
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 184.85 -184.59 m
Ölçüler: A.Ç: 7.4 cm **C.K:** 0.7 cm **K.K:** 2 cm **K.G:** 5.3 cm **Y:** 15.5 cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 7/3 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika, taşçık ve kireç parçacıkları katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Şimşek vd. 2017, 84, Kat. no. 107.*

Kat. No.: 239
(Çiz: Levha 38, Foto: Levha 92)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.3453
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 185.55-185.31 m
Ölçüler: A.Ç: 7.4 cm **C.K:** 1 cm **K.K:** 1.9 cm **K.G:** 5.4 cm **Y:** 16 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 7/3)very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/3 (light brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Şimşek vd. 2017, 84, Kat. no. 107.*

Kat. No.: 240
(Çiz: Levha 38, Foto: Levha 92)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.2074
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 185.00-184.80 m
Ölçüler: A.Ç: 7.4 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:** 2.4 cm **K.G:** 5.8 cm **Y:** 17 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 7/3 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Şimşek vd. 2017, 84, Kat. no. 107.*

Kat. No.: 241
(Çiz: Levha 38, Foto: Levha 92)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.3787
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 187.27-186.62 m
Ölçüler: A.Ç: 7.4 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:** 2.2 cm **K.G:** 5.2 cm **Y:** 17.5 cm
Hamur Rengi: 10 YR 7/3 (very pale brown)

Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 7/3 (light reddish brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve Taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Şimşek vd. 2017, 84, Kat. no. 107.*

Kat. No.: 242
(Çiz: Levha 39, Foto: Levha 93)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.3788
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 186.00-185.60 m
Ölçüler: A.Ç: 7.2 cm **C.K:** 0.8 cm **K.K:** 1.8 cm **K.G:** 5.7 cm **Y:** 15 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 7/3 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 10 YR 7/3 (very pale brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Şimşek vd. 2017, 84, Kat. no. 107.*

Kat. No.: 243
(Çiz: Levha 39, Foto: Levha 93)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.3684
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 186.10-185.78 m
Ölçüler: A.Ç: 7.4 cm **C.K:** 0.5 cm **K.K:** 2.1 cm **K.G:** 5.1 cm **Y:** 17.6 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 7/3 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Şimşek vd. 2017, 84, Kat. no. 107.*

Kat. No.: 244
(Çiz: Levha 39, Foto: Levha 93)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.4098
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 184.75-184.44 m
Ölçüler: A.Ç: 8 cm **C.K:** 0.8 cm **K.K:** 2.4 cm **K.G:** 5.4 cm **Y:** 16.5 cm
Hamur Rengi: 10 YR 7/4 (very pale brown)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 10 YR 7/4 (very pale brown)

Hamur Tanımı: Hamuru sert v ince gözeneklidir. Mika ve taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Şimşek vd. 2017, 84, Kat. no. 107; Toniolo 2019, 472, Fig. 413. 284.*

Kat. No.: 245
(Çiz: Levha 39, Foto: Levha 93)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.3026
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 186.14-186.00 m
Ölçüler: A.Ç: 7.2 cm **C.K:** 0.7 cm **K.K:** 2.2 cm **K.G:** 4.9 cm **Y:** 16.1 cm
Hamur Rengi: 10 YR 7/3 (very pale brown)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 7/3 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 10 YR 7/3 (very pale brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Şimşek vd. 2017, 84, Kat. no. 107; Toniolo 2019, 472, Fig. 413. 284.*

Kat. No.: 246
(Çiz: Levha 39, Foto: Levha 93)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.2330
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 185.31 -185.07 m
Ölçüler: A.Ç: C.K: K.K: K.G: Y:
Hamur Rengi: 10 YR 8/3 very pale brown
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/3 very pale brown
İç Yüzey Rengi: 10 YR 8/3 very pale brown
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Şimşek vd. 2017, 84, Kat. no. 107.*

Kat. No.: 247
(Çiz: Levha 39, Foto: Levha 93)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.3783
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 185.90-185.65 m
Ölçüler: A.Ç: 8.2 cm **C.K:** 0.8 cm **K.K:** 2.4 cm **K.G:** 5.1 cm **Y:** 17 cm
Hamur Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)

İç Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)

Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve taşçık katkılıdır.

Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A

Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.

Tarih: MS 4-6. yy

Benzerleri: *Şimşek vd. 2017, 84, Kat. no. 107.*

Kat. No.: 248

(Çiz: Levha 39, Foto: Levha 93)

Kaz. Env. No.: TR.19.MK.M11.67

Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 11

Buluntu Seviyesi: 177.92-177.61 m

Ölçüler: A.Ç: 7.4 cm **C.K:** 0.8 cm **K.K:** 2.1 cm **K.G:** 4.1 cm **Y:** 17 cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)

Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)

İç Yüzey Rengi: 2.5 Y 6/3 (light yellowish brown)

Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Bol miktarda altın ve gümüş renk mika, taşçık ve kuvars katkılıdır.

Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A

Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.

Tarih: MS 4-6. yy

Benzerleri: *Şimşek vd. 2017, 84, Kat. no. 107.*

Kat. No.: 249

(Çiz: Levha 39, Foto: Levha 93)

Kaz. Env. No.: TR.13.KA.2907

Buluntu Yeri: Kemerli Yapı

Buluntu Seviyesi: 185.11-184.92 m

Ölçüler: A.Ç: 6.8 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:** 1.7 cm **K.G:** 4.5 cm **Y:** 14 cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 7/3 (pink)

Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)

İç Yüzey Rengi: 10 YR 7/3 (very pale brown)

Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve taşçık katkılıdır.

Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A

Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.

Tarih: MS 4-6. yy

Benzerleri: *Şimşek vd. 2017, 84, Kat. no. 107.*

Kat. No.: 250

(Çiz: Levha 40, Foto: Levha 94)

Kaz. Env. No.: TR.13.KA.2372

Buluntu Yeri: Kemerli Yapı

Buluntu Seviyesi: 185.31-185.07 m

Ölçüler: A.Ç: 7.8 cm **C.K:** 0.9 cm **K.K:** 1.8 cm **K.G:** 5.4 cm **Y:** 16 cm

Hamur Rengi: 2.5 Y 8/2 (pale brown)

Dış Yüzey Rengi: 2.5 Y 8/3 (pale brown)

İç Yüzey Rengi: 2.5 Y 8/3 (pale brown)

Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve kireç katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Silvestrelli 2007, 346-347, Kat. no. 1, Fig. 11.1.*

Kat. No.: 251
(Çiz: Levha 40, Foto: Levha 94)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.1996
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 185.85-185.55 m
Ölçüler: A.Ç: 7 cm **C.K:** 0.9 cm **K.K:** 1.7 cm **K.G:** 4.6 cm **Y:** 14.9 cm
Hamur Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Şimşek vd. 2017, 84, Kat. no. 107.*

Kat. No.: 252
(Çiz: Levha 40, Foto: Levha 94)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.3455
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 187.19-186.10 m
Ölçüler: A.Ç: 7.2 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:** 2.2 cm **K.G:** 4 cm **Y:** 15.2 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 7/3 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Şimşek vd. 2017, 84, Kat. no. 107; Toniolo 2019, 472, Fig. 413. 284.*

Kat. No.: 253
(Çiz: Levha 40, Foto: Levha 94)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.5279
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 184.85-184.55 m
Ölçüler: A.Ç: 6.8 cm **C.K:** 0.7 cm **K.K:** 1.5 cm **K.G:** 4.2 cm **Y:** 14 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)

Hamur Tanımı: Hamuru sert ve orta gözeneklidir. Mika, taşçık ve kireç parçacıkları katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Silvestrelli 2007, 346-347, Kat. no. 1, Fig. 11.1.*

Kat. No.: 254
(Çiz: Levha 40, Foto: Levha 94)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.2768
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 185.12-184.41 m
Ölçüler: A.Ç: 6.4 cm **C.K:** 0.8 cm **K.K:** 1.8 cm **K.G:** 3.9 cm **Y:** 14.7 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve kuvars katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Silvestrelli 2007, 346-347, Kat. no. 1, Fig. 11.1.*

Kat. No.: 255
(Çiz: Levha 40, Foto: Levha 94)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.4317
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 184.90-184.66 m
Ölçüler: A.Ç: 7.5 cm **C.K:** 0.7 cm **K.K:** 2.1 cm **K.G:** 5.5 cm **Y:** 18.2 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve orta gözeneklidir. Altın ve gümüş renk mika, taşçık ve kireç parçacıkları katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Silvestrelli 2007, 346-347, Kat. no. 1, Fig. 11.1.*

Kat. No.: 256
(Çiz: Levha 40, Foto: Levha 94)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.2371
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 185.31 -185.07 m
Ölçüler: A.Ç: 7 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:** 1.4 cm **K.G:** 4.2 cm **Y:** 12 cm
Hamur Rengi: 10 YR 7/3 (very pale brown)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 7/3 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 10 YR 6/3 (pale brown)

Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Şimşek vd. 2017, 84, Kat. no. 107.*

Kat. No.: 257
(Çiz: Levha 40, Foto: Levha 94)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.5335
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 184.62-184.42 m
Ölçüler: A.Ç: 7.2 cm **C.K:** 1 cm **K.K:** 1.8 cm **K.G:** 5.8 cm **Y:** 17.8 cm
Hamur Rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Altın ve gümüş renk mika, taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerlerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 258
(Çiz: Levha 41, Foto: Levha 95)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.3064
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 185.61-185.38
Ölçüler: A.Ç: 6.2 cm **C.K:** 0.7 cm **K.K:** 2.1 cm **K.G:** 4.3 cm **Y:** 11.9 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Şimşek vd. 2017, 84, Kat. no. 107; Toniolo 2019, 472, Fig. 413. 284.*

Kat. No.: 259
(Çiz: Levha 41, Foto: Levha 95)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.2742
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 185.61-185.38 m
Ölçüler: A.Ç: 6 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:** 1.8 cm **K.G:** 4.3 cm **Y:** 12 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve taşçık katkılıdır.

Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 260
(Çiz: Levha 41, Foto: Levha 95)
Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M9.13
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 9
Buluntu Seviyesi: Tuğla zemin üzeri
Ölçüler: A.Ç: 7.4 cm **C.K:** 0.9 cm **K.K:** 2.2 cm **K.G:** 5 cm **Y:** 14.9 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 **(**very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 **(**very pale brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve yer yer orta gözeneklidir. Altın ve gümüş renk mika, taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Şimşek vd. 2017, 84, Kat. no. 107.*

Kat. No.: 261
(Çiz: Levha 41, Foto: Levha 95)
Kaz. Env. No.: TR.12.EBK2.12
Buluntu Yeri: Erken Bizans Kilisesi 2
Buluntu Seviyesi: 183.86-183.83 m
Ölçüler: A.Ç: 9 cm **C.K:** 1 cm **K.K:** 2.4 cm **K.G:** 4.6 cm **Y:** 17.8 cm
Hamur Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve yer yer orta gözeneklidir. Mika ve taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Şimşek 2013, 141, Res. 175* (en alt sırada, en sağdaki parça)

Kat. No.: 262
(Çiz: Levha 41, Foto: Levha 95)
Kaz. Env. No.: TR.19.MK.M8.124
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 8
Buluntu Seviyesi: 177.75-177.58 m
Ölçüler: A.Ç: 7 cm **C.K:** 0.8 cm **K.K:** 2.2 cm **K.G:** 4.8 cm **Y:** 8.8 cm
Hamur Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)

Hamur Tanımı: Hamuru sert ve yer yer orta gözeneklidir. Mika ve taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Şimşek 2013, 141, Res. 175* (orta sırada, en soldaki parça)

Kat. No.: 263
(Çiz: Levha 41, Foto: Levha 95)
Kaz. Env. No.: TR.19.MK.M11.62
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 11
Buluntu Seviyesi: 177.92-177.61 m
Ölçüler: A.Ç: 7 cm **C.K:** 0.9 cm **K.K:** 2.4 cm **K.G:- Y:** 9 cm
Hamur Rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve yer yer orta gözeneklidir. Mika ve bol miktarda taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Şimşek 2013, 141, Res. 175* (orta sırada, en soldaki parça)

Kat. No.: 264
(Çiz: Levha 41, Foto: Levha 95)
Kaz. Env. No.: TR.19.MK.M9.233
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 9
Buluntu Seviyesi: 179.57-178.11 m
Ölçüler: A.Ç: 7.4 cm **C.K:** 0.7 cm **K.K:- K.G:- Y:** 8.3 cm
Hamur Rengi: 2.5 Y 8/2 (pale brown)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 Y 8/2 (pale brown)
İç Yüzey Rengi: 2.5 Y 8/2 (pale brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve yer yer orta gözeneklidir. Mika ve taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Şimşek 2013, 141, Res. 175* (orta sırada, en soldaki parça)

Kat. No.: 265
(Çiz: Levha 41, Foto: Levha 95)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.3451
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 188.39-187.19 m
Ölçüler: A.Ç: 7.8 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:** 1.7 cm **K.G:** 5.2 cm **Y:** 12.5 cm
Hamur Rengi: 2.5 Y 7/3 pale brown
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 7/3 very pale brown
İç Yüzey Rengi: 10 YR 6/3 pale brown

Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A
Tanım: Amphora ağız-boyun-omuz-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: *Silvestrelli 2007, 346-347, Kat. no. 1, Fig. 11.1.*

Kat. No.: 266
(Çiz: Levha 41, Foto: Levha 95)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.5087
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 184.80-184.60 m
Ölçüler: A.Ç: 6 cm **C.K:** 1 cm **K.K:-** **K.G:- Y:** 10 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 7/3 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 267
(Çiz: Levha 42, Foto: Levha 96)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.679
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 186.00-185.60 m
Ölçüler: A.Ç: 8 cm **C.K:** 0.9 cm **K.K:** 2.1 cm **K.G:** 4.4 cm **Y:** 25.3 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 7/3 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve kireç parçacıkları katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 268
(Çiz: Levha 42, Foto: Levha 96)
Kaz. Env. No.: TR.14.GRA.287
Buluntu Yeri: Agora
Buluntu Seviyesi: 183.88-183.63 m
Ölçüler: A.Ç: 9 cm **C.K:** 0.8 cm **K.K:** 2.1 cm **K.G:- Y:** 12.3 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 7/3 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)

Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve kireç parçacıkları katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 269
(Çiz: Levha 42, Foto: Levha 96)
Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M8.27
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 8
Buluntu Seviyesi: 179.00-178.79 m
Ölçüler: A.Ç: 8.6 cm **C.K:** 0.8 cm **K.K:** 2.2 cm **K.G:** 5.9 cm **Y:** 10.3 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 pink (pembe)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve kireç parçacıkları katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 270
(Çiz: Levha 42, Foto: Levha 96)
Kaz. Env. No.: TR.18.MKDS.1375
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Doğu Sokak
Buluntu Seviyesi: 179.29-178.92 m
Ölçüler: A.Ç: 8.6 cm **C.K:** 0.7 cm **K.K:** - **K.G:** - **Y:** 10.5 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 8/3 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 8/3 (pink)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2A
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Lykos Vadisi Amphorası Tip 2B
Kat. No.: 271
(Çiz: Levha 43, Foto: Levha 97)
Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M11.43
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 11
Buluntu Seviyesi: 177.80-177.65 m
Ölçüler: A.Ç: 7.8 cm **C.K:** 0.9 cm **K.K:** 2.5 cm **K.G:** 5.2 cm **Y:** 22.3 cm
Hamur Rengi: 10 YR 7/4 (very pale brown)

Dış Yüzey Rengi: 2.5 Y 8/2 **(**pale brown)
İç Yüzey Rengi: 10 YR 7/4 (very pale brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Altın ve gümüş renk mika, bol miktarda taşçık ve kuvars katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2B
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 272
(Çiz: Levha 43, Foto: Levha 97)
Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M11.280
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 11
Buluntu Seviyesi: 177.90-177.69 m
Ölçüler: A.Ç: 7.8 cm **C.K:** 0.8 cm **K.K:** 2.3 cm **K.G:** 5.4 cm **Y:** 15.4 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink**)**
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 **(**pink)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve bol miktarda taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2B
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 273
(Çiz: Levha 43, Foto: Levha 97)
Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M11.192
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 11
Buluntu Seviyesi: 177.92-177.58 m
Ölçüler: A.Ç: 8 cm **C.K:** 1.1 cm **K.K:** 2.1 cm **K.G:** 5.4 cm **Y:** 15.1 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Bol miktarda altın renk mika ve taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2B
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 274
(Çiz: Levha 43, Foto: Levha 97)
Kaz. Env. No.: TR.19.MK.M8.121
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 8
Buluntu Seviyesi: 177.75-177.58 m
Ölçüler: A.Ç: 7.8 cm **C.K:** 0.8 cm **K.K:** 2.3 cm **K.G:** 5.3 cm **Y:** 15.9 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)

Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Bol miktarda altın ve gümüş renk mika, taşçık ve kuvars katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2B
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 275
(Çiz: Levha 44, Foto: Levha 98)
Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M11.179
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 11
Buluntu Seviyesi: 178.07-177.82 m
Ölçüler: A.Ç: 7.6 cm **C.K:** 0.5 cm **K.K:** 2.4 cm **K.G:** 5.3 cm **Y:** 8.1 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Bol miktarda altın ve gümüş renk mika, taşçık ve kuvars katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2B
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 276
(Çiz: Levha 44, Foto: Levha 98)
Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M11.180
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 11
Buluntu Seviyesi: 178.07-177.82 m
Ölçüler: A.Ç: 8 cm **C.K:** 0.7 cm **K.K:** 2.6 cm **K.G:** 5.8 cm **Y:** 8.5
Hamur Rengi: 2.5 YR 7/4 (light reddish brown)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Bol miktarda altın renk mika ve taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2B
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 277
(Çiz: Levha 44, Foto: Levha 98)
Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M8.49
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 8
Buluntu Seviyesi: 178.59-178.34 m

Ölçüler: A.Ç: 8 cm **C.K:** 0.9 cm **K.K:** 2.5 cm **K.G:** 5.7 cm **Y:** 9.2 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Bol miktarda altın ve gümüş renk mika, taşçık ve kuvars katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2B
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 278
(Çiz: Levha 44, Foto: Levha 98)
Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M11.178
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 11
Buluntu Seviyesi: 178.07-177.82 m
Ölçüler: A.Ç: 8 cm **C.K:** 0.9 cm **K.K:** 2.2 cm **K.G:** 5.6 cm **Y:** 9 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 8/3 **(**pink)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 7/4 (pink)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Bol miktarda altın ve gümüş renk mika, taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2B
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 279
(Çiz: Levha 44, Foto: Levha 98)
Kaz. Env. No.: TR.19.MK.M8.126
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 8
Buluntu Seviyesi: 177.75-177.58 m
Ölçüler: A.Ç: 7.8 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:** 2.5 cm **K.G:** 6 cm **Y:** 9.4 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/6 (reddish yellow)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 Y 8/2 (pale brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/6 (reddish yellow)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Altın ve gümüş renk mika, taşçık ve kuvars katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2B
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 280
(Çiz: Levha 44, Foto: Levha 98)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.3795
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı

Buluntu Seviyesi: 186.84-186.06 m
Ölçüler: A.Ç: 7.3 cm **C.K:** 0.8 cm **K.K:** 2.1 cm **K.G:** 5 cm **Y:** 8.5 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 7/4 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2B
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 281
(Çiz: Levha 44, Foto: Levha 98)
Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M8.134
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 8
Buluntu Seviyesi: 178.00-177.80 m
Ölçüler: A.Ç: 7.6 cm **C.K:** 0.7 cm **K.K:** 2.4 cm **K.G:** 5.6 cm **Y:** 8.2 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Altın ve gümüş renk mika, taşçık ve kireç parçacıkları katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2B
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 282
(Çiz: Levha 44, Foto: Levha 98)
Kaz. Env. No.: TR.12.SC.754
Buluntu Yeri: Sütunlu Cadde
Buluntu Seviyesi: 184.40-183.86 m
Ölçüler: A.Ç: 7 cm **C.K:** 0.8 cm **K.K:- K.G:- Y:** 7.1 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 **(**pink)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 **(**pink)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 **(**pink)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2B
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 283
(Çiz: Levha 45, Foto: Levha 99)
Kaz. Env. No.: TR.19.MK.M8.123
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 8
Buluntu Seviyesi: 177.75-177.58 m
Ölçüler: A.Ç: 7.6 cm **C.K:** 0.7 cm **K.K:** 2.1 cm **K.G:** 5.4 cm **Y:** 14.6 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)

Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Altın ve gümüş renk mika, taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2B
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 284
(Çiz: Levha 45, Foto: Levha 99)
Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M11.41
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 11
Buluntu Seviyesi: 177.80-177.65 m
Ölçüler: A.Ç: 8 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:** 2.1 cm **K.G:** 5.1 cm **Y:** 8.8 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/4 (pink**)**
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 7/4 (pink)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2B
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 285
(Çiz: Levha 45, Foto: Levha 99)
Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M9.15
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 9
Buluntu Seviyesi: Tuğla zemin üzeri
Ölçüler: A.Ç: 8.2 cm **C.K:** 0.8 cm **K.K:** 2.3 cm **K.G:** 5.2 cm **Y:** 8.2 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 **(**very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 **(**very pale brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Altın renk mika ve taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2B
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 286
(Çiz: Levha 45, Foto: Levha 99)
Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M8.80
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 8
Buluntu Seviyesi: 177.81-177.53 m
Ölçüler: A.Ç: 7.8 cm **C.K:** 0.9 cm **K.K:** 2.4 cm **K.G:** 5.4 cm **Y:** 9 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 7/4 (light reddish brown)
Dış Yüzey Rengi: 10YR 8/3 (very pale brown)

İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 7/4 (light reddish brown)

Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Bol miktarda altın renk mika, taşçık, kuvars ve kireç parçacıkları katkılıdır.

Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2B

Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.

Tarih: MS 4-6. yy

Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 287

(Çiz: Levha 45, Foto: Levha 99)

Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M8.132

Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 8

Buluntu Seviyesi: 178.00-177.80 m

Ölçüler: A.Ç: 7.6 cm **C.K:** 0.7 cm **K.K:** 2.4 cm **K.G:** 5.6 cm **Y:** 11.1 cm

Hamur Rengi: 10 YR 7/4 (very pale brown)

Dış Yüzey Rengi: 10 YR 7/3 (very pale brown)

İç Yüzey Rengi: 10 YR 7/4 (very pale brown)

Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Altın ve gümüş renk mika, taşçık, kuvars ve kireç parçacıkları katkılıdır.

Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2B

Tanım: Amphora ağız-boyun-omuz-kulp parçası.

Tarih: MS 4-6. yy

Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 288

(Çiz: Levha 45, Foto: Levha 99)

Kaz. Env. No.: TR.12.SC.351

Buluntu Yeri: Sütunlu Cadde

Buluntu Seviyesi: 184.73-184.46 m

Ölçüler: A.Ç: 6.9 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:- K.G:- Y:** 8 cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)

Dış Yüzey Rengi: 2.5 Y 8/2 (pale brown)

İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)

Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika, taşçık ve kireç parçacıkları katkılıdır.

Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2B

Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.

Tarih: MS 4-6. yy

Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 289

(Çiz: Levha 45, Foto: Levha 99)

Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M13.47

Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 13

Buluntu Seviyesi: 178.35-178.01 m

Ölçüler: A.Ç: 8 cm **C.K:** 1 cm **K.K:- K.G:- Y:** 8.4 cm

Hamur Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve orta gözeneklidir. Mika, taşçık ve kireç parçacıkları katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2B
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 290
(Çiz: Levha 46, Foto: Levha 100)
Kaz. Env. No.: TR.18.MKDS.1022
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Doğu Sokak
Buluntu Seviyesi: 181.52-181.28 m
Ölçüler: A.Ç: 8.2 cm **C.K:** 0.7 cm **K.K:** 2.6 cm **K.G:** 5.1 cm **Y:** 14.5 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Bol miktarda altın renkli mika, taşçık ve kireç tanecikleri katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2B
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 291
(Çiz: Levha 46, Foto: Levha 100)
Kaz. Env. No.: TR.13.7S/8H.G.MK1.69
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut
Buluntu Seviyesi: 181.15-180.75 m
Ölçüler: A.Ç: 7.4 cm **C.K:** 1 cm **K.K:** 2.2 cm **K.G:** 4.5 cm **Y:** 14.5 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Bol miktarda mika, taşçık, kuvars ve kireç tanecikleri katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2B
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 292
(Çiz: Levha 46, Foto: Levha 100)
Kaz. Env. No.: TR.19.MK.M8.125
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 8
Buluntu Seviyesi: 177.75-177.58 m
Ölçüler: A.Ç: 7.4 cm **C.K:** 0.8 cm **K.K:** 2.5 cm **K.G:** 6.1 cm **Y:** 8.9 cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Altın ve gümüş renk mika, kuvars, taşçık ve kireç tanecikleri katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2B
Tanım: Amphora ağız-boyun-omuz-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 293
(Çiz: Levha 46, Foto: Levha 100)
Kaz. Env. No.: TR.18.MKDS.1122
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Doğu Sokak
Buluntu Seviyesi: 180.34-179.54 m
Ölçüler: A.Ç: 6 cm **C.K:** 0.8 cm **K.K:** 1.7 cm **K.G:** 3.9 cm **Y:** 7.3 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Bol miktarda altın renk mika ve taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2B
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 294
(Çiz: Levha 46, Foto: Levha 100)
Kaz. Env. No.: TR.13.7S/8H.52
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut
Buluntu Seviyesi: 180.67-180.42 m
Ölçüler: A.Ç: 7.4 cm **C.K:** 0.8 cm **K.K:** 2.2 cm **K.G:** 4.5 cm **Y:** 15.5 cm
Hamur Rengi: 10 YR 7/3 (very pale brown)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2B
Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 295
(Çiz: Levha 46, Foto: Levha 100)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.3703
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 187.01-186.56 m
Ölçüler: A.Ç: 7.9 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:** 2.2 cm **K.G:** 4.8 cm **Y:** 9.3 cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 7/3 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 10 YR 7/3 (very pale brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2B
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 296
(Çiz: Levha 46, Foto: Levha 100)
Kaz. Env. No.: TR.18.MKDS.1359
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Doğu Sokak
Buluntu Seviyesi: 180.35-178.95 m
Ölçüler: A.Ç: 8cm **C.K:** 0.9 cm **K.K:** 2.4 cm **K.G:** 5.7 cm **Y:** 9.5 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika, taşçık ve kireç parçacıkları katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2B
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında amphoranın benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 297
(Çiz: Levha 46, Foto: Levha 100)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.3652
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 187.01-186.56 m
Ölçüler: A.Ç: 7.1 cm **C.K:** 0.8 cm **K.K:** 1.6 cm **K.G:** 4.1 cm **Y:** 8.9 cm
Hamur Rengi: 2.5 Y 8/3 (pale brown)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 7/3 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 2.5 Y 8/3 (pale brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2B
Tanım: Amphora ağız-boyun-omuz-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 298
(Çiz: Levha 46, Foto: Levha 100)
Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M11.32
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 11
Buluntu Seviyesi: 178.26-178.05 m
Ölçüler: A.Ç: 8 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:** 2 cm **K.G:** 5.5 cm **Y:** 8.7 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 8/3 (pink)

Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (very pale brown)

İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 8/3 (pink)

Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve taşçık katkılıdır.

Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2B

Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.

Tarih: MS 4-6. yy

Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 299

(Çiz: Levha 47, Foto: Levha 101)

Kaz. Env. No.: TR.14.GRA.296

Buluntu Yeri: Agora

Buluntu Seviyesi: 184.18 m

Ölçüler: K.Ç: 10.2 cm **C.K:** 1.3 cm **Y:** 37 cm

Hamur Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)

Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)

İç Yüzey Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)

Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve taşçık katkılıdır.

Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2

Tanım: Amphora dip-gövde parçası.

Tarih: MS 4-6. yy

Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 300

(Çiz: Levha 47, Foto: Levha 101)

Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M11.138

Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 11

Buluntu Seviyesi: 178.57-178.07 m

Ölçüler: K.Ç: 11 cm **C.K:** 0.8 cm **Y:** 12.5 cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 8/3 (pink)

Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/4 (very pale brown)

İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 8/3 (pink)

Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve kuvars katkılıdır.

Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2

Tanım: Amphora dip-gövde parçası.

Tarih: MS 4-6. yy

Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 301

(Çiz: Levha 47, Foto: Levha 101)

Kaz. Env. No.: TR.13.KA.2297

Buluntu Yeri: Kemerli Yapı

Buluntu Seviyesi: 185.25-185.07 m

Ölçüler: K.Ç: 11.8 cm **C.K:** 0.6 cm **Y:** 5.5 cm

Hamur Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)

Dış Yüzey Rengi: 10 YR 7/3 (very pale brown)

İç Yüzey Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)

Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Altın ve gümüş renk mika, taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2
Tanım: Amphora dip-gövde parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 302
(Çiz: Levha 47, Foto: Levha 101)
Kaz. Env. No.: TR.19.MK.M8.104
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 8
Buluntu Seviyesi: 177.75-177.58 m
Ölçüler: K.Ç: 10 cm **C.K:** 0.7 cm **Y:** 6.5 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (reddish yellow)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 Y 8/2 (pale brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika, taşçık, kuvars ve kireç tanecikleri katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2
Tanım: Amphora dip-gövde parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 303
(Çiz: Levha 47, Foto: Levha 101)
Kaz. Env. No.: TR.19.MK.M8.105
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 8
Buluntu Seviyesi: 177.75-177.58 m
Ölçüler: K.Ç: 9.2 cm **C.K:** 0.7 cm **Y:** 6.1 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 10 YR 8/3 (very pale brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve bol miktarda taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2
Tanım: Amphora dip-gövde parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 304
(Çiz: Levha 47, Foto: Levha 101)
Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M11.40
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 11
Buluntu Seviyesi: 178.05-177.80 m
Ölçüler: K.Ç: 10 cm **C.K:** 0.6 cm **Y:** 3 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 5 YR 7/4 (pink)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 7/4 (pink)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Altın ve gümüş renk mika, taşçık katkılıdır.
Tip: Lykos Vadisi Amphorası Tip 2

Tanım: Amphora dip-gövde parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı Amphoraları
Kat. No.: 305
(Çiz: Levha 48, Foto: Levha 102)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.3391
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 188.13-187.83 m
Ölçüler: A.Ç: 12.2 cm **C.K:** 0.5 cm **K.K:** 1.7 cm **K.G:** 3.4 cm **Y:** 15 cm
Hamur Rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown)
Dış Yüzey Rengi: 10 R 4/6 (red)
İç Yüzey Rengi: 10 R 4/6 (red)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve kireç parçacıkları katkılıdır.
Tip: Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı Amphorası
Tanım: Amphora ağız-boyun-omuz-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 306
(Çiz: Levha 48, Foto: Levha 102)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.2540
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 185.00-184.72 m
Ölçüler: A.Ç: 10.4 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:** 1.8 cm **K.G:** 3.9 cm **Y:** 15.1 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve kireç parçacıkları katkılıdır.
Tip: Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı Amphorası
Tanım: Amphora ağız-boyun-omuz-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 307
(Çiz: Levha 48, Foto: Levha 102)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.2741
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 184.78-184.68 m
Ölçüler: A.Ç: 12.1 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:** - **K.G:** - **Y:** 12.5 cm
Hamur Rengi: 10 YR 7/4 (very pale brown)
Dış Yüzey Rengi: 10 YR 7/4 (very pale brown)
İç Yüzey Rengi: 10 YR 7/4 (very pale brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve kireç parçacıkları katkılıdır.

Tip: Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı Amphorası

Tanım: Amphora ağız-boyun-omuz-kulp parçası.

Tarih: MS 4-6. yy

Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 308

(Çiz: Levha 48, Foto: Levha 102)

Kaz. Env. No.: TR.13.KA.2788

Buluntu Yeri: Kemerli Yapı

Buluntu Seviyesi: 184.94-184.68 m

Ölçüler: A.Ç: 11.8 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:** 1.8 cm **K.G:** 4.7 cm **Y:** 8.8 cm

Hamur Rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown)

Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)

İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)

Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve kireç parçacıkları katkılıdır.

Tip: Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı Amphorası

Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.

Tarih: MS 4-6. yy

Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 309

(Çiz: Levha 48, Foto: Levha 102)

Kaz. Env. No.: TR.13.KA.2158

Buluntu Yeri: Kemerli Yapı m

Buluntu Seviyesi: 185.00-184.84

Ölçüler: A.Ç: 12.2 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:** 1.3 cm **K.G:** 4 cm **Y:** 9.5 cm

Hamur Rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown)

Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)

İç Yüzey Rengi: 10 R 4/6 (red)

Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve kireç parçacıkları katkılıdır.

Tip: Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı Amphorası

Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.

Tarih: MS 4-6. yy

Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 310

(Çiz: Levha 48, Foto: Levha 102)

Kaz. Env. No.: TR.13.KA.4084

Buluntu Yeri: Kemerli Yapı

Buluntu Seviyesi: 186.37-185.80 m

Ölçüler: A.Ç: 12.4 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:**- **K.G:**- **Y:** 10 cm

Hamur Rengi: 10 YR 7/4 (very pale brown)

Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)

İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)

Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve kireç parçacıkları katkılıdır.

Tip: Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı Amphorası

Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.

Tarih: MS 4-6. yy

Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 311

(Çiz: Levha 49, Foto: Levha 103)

Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M11.253

Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 11

Buluntu Seviyesi: 177.91 m

Ölçüler: A.Ç: 12.2 cm **C.K:** 0.7 cm **K.K:** 1.4 cm **K.G:** 4.3 cm **Y:** 18 cm

Hamur Rengi: 5 YR 7/3 (pink)

Dış Yüzey Rengi: 10 YR 5/8 (red)

İç Yüzey Rengi: 10 YR 5/8 (red)

Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Altın renk mika ve kireç parçacıkları katkılıdır.

Tip: Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı Amphorası

Tanım: Amphora ağız-boyun-gövde-kulp parçası.

Tarih: MS 4-6. yy

Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 312

(Çiz: Levha 49, Foto: Levha 103)

Kaz. Env. No.: TR.13.KA.3690

Buluntu Yeri: Kemerli Yapı

Buluntu Seviyesi: 186.77-186.54 m

Ölçüler: A.Ç: 10.4 cm **C.K:** 0.9 cm **K.K:- K.G:- Y:** 11.3 cm

Hamur Rengi: 5 YR 7/4 (pink)

Dış Yüzey Rengi: 10 R 5/6 (red)

İç Yüzey Rengi: 10 R 5/6 (red)

Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve kireç parçacıkları katkılıdır.

Tip: Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı Amphorası

Tanım: Amphora ağız-boyun-omuz-kulp parçası.

Tarih: MS 4-6. yy

Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 313

(Çiz: Levha 49, Foto: Levha 103)

Kaz. Env. No.: TR.13.KA.5050

Buluntu Yeri: Kemerli Yapı

Buluntu Seviyesi: 186.20-186.06 m

Ölçüler: A.Ç: 10.8 cm **C.K:** 0.5 cm **K.K:** 1.4 cm **K.G:** 4.4 cm **Y:** 8.3 cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)

Dış Yüzey Rengi: 10 R 5/6 (red)

İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)

Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve kireç parçacıkları katkılıdır.

Tip: Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı Amphorası

Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynaklarda amphoranın benzerlerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 314
(Çiz: Levha 49, Foto: Levha 103)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.5047
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi:185.60-185.40 m
Ölçüler: A.Ç: 10 cm **C.K:** 1 cm **K.K:- K.G:- Y:** 8.1 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
Dış Yüzey Rengi: 10 R 5/6 (red)
İç Yüzey Rengi: 10 R 5/6 (red)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve kireç parçacıkları katkılıdır.
Tip: Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı Amphorası
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 315
(Çiz: Levha 49, Foto: Levha 103)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.4086
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 186.37-185.80 m
Ölçüler: A.Ç: 10.4 cm **C.K:** 0.6 cm **K.K:- K.G:- Y:** 8.3 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 10 R 5/6 (red)
İç Yüzey Rengi: 10 R 5/6 (red)
Hamur Tanımı:
Tip: Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı Amphorası
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 316
(Çiz: Levha 49, Foto: Levha 103)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.2188
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 185.00-184.80 m
Ölçüler: A.Ç: 12.8 cm **C.K:** 0.4 cm **K.K:- K.G:- Y:** 8.2 cm
Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (reddish yellow)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika, kireç, kuvars ve taşçık parçacıkları katkılıdır.
Tip: Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı Amphorası
Tanım: Amphora ağız-boyun parçası.
Tarih: MS 4-6. yy

Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 317
(Çiz: Levha 50, Foto: Levha 104)
Kaz. Env. No.: TR.14.GRA.276
Buluntu Yeri: Agora
Buluntu Seviyesi: 183.88-183.63 m
Ölçüler: K.Ç: 10.2 cm **C.K:** 0.6 cm **Y:** 8.4 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 10 R 5/6 (red)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Bol miktarda mika katkılıdır.
Tip: Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı Amphorası
Tanım: Amphora kaide-gövde parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 318
(Çiz: Levha 50, Foto: Levha 104)
Kaz. Env. No.: TR.18.MKDS.1308
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Doğu Sokak
Buluntu Seviyesi: 180.35-178.95 m
Ölçüler: K.Ç: 9 cm **C.K:** 0.6 cm **Y:** 4.9 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
İç Yüzey Rengi: 10 R 5/6 (red)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Bol miktarda mika katkılıdır.
Tip: Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı Amphorası
Tanım: Amphora kaide-gövde parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 319
(Çiz: Levha 50, Foto: Levha 104)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.3669
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 185.90-185.72 m
Ölçüler: K.Ç: 9.2 cm **C.K:** 0.5 cm **Y:** 3.5 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 10 R 5/6 (red)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Bol miktarda mika katkılıdır.
Tip: Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı Amphorası
Tanım: Amphora kaide-gövde parçası.
Tarih: MS 4-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Sınıflandırılamayanlar

Kat. No.: 320

(Çiz: Levha 51, Foto: Levha 105)

Kaz. Env. No.: TR.19.MK.M12.PT.02

Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 12

Buluntu Seviyesi: 177.95 m

Ölçüler: A.Ç: 6.4 cm **K.Ç:** 8.4 cm **C.K:** 1.1 cm **K.K:** 2.1 cm **K.G:** 5 cm **Y:** 54.5 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (red)

Dış Yüzey Rengi: 7.5 7/4 (pink)

İç Yüzey Rengi: 7.5 6/3 (light brown)

Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Bol miktarda mika ve kuvars katkılıdır.

Tip: Kökeni belirsiz.

Tanım: Çok parçalı olarak ele geçmiş tam profile sahip amphora.

Tarih: MS 4. yy.ın sonu-MS 5. yy.ın başları

Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 321

(Çiz: Levha 52, Foto: Levha 106)

Kaz. Env. No.: TR.19.MK.M12.PT.05

Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 12

Buluntu Seviyesi: 177.95 m

Ölçüler: A.Ç: 5.6 cm **K.Ç:** 8.6 cm **C.K:** 1 cm **K.K:** 1.5 cm **K.G:** 3.4 cm **Y:** 65 cm

Hamur Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)

Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)

İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)

Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Bol miktarda mika, kuvars ve taşçık katkılıdır.

Tip: Kökeni belirsiz.

Tanım: Çok parçalı olarak ele geçmiş, tam profile sahip amphora.

Tarih: MS 4. yy.ın sonu-MS 5. yy.ın başları

Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 322

(Çiz: Levha 53, Foto: Levha 107)

Kaz. Env. No.: TR.16.DAKP.1040

Buluntu Yeri: Kutsal Alan

Buluntu Seviyesi: 188.68-188.41 m

Ölçüler: A.Ç: 10.2 cm **C.K:** 0.9 cm **K.K:** 2 cm **K.G:** 5.3 cm **Y:** 18 cm

Hamur Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)

Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)

İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 5/6 (red)

Hamur Tanımı: Hamuru sert ve yer yer orta gözeneklidir. Atın ve gümüş renk mika, taşçık ve kireç katkılıdır.

Tip: Kökeni belirsiz.

Tanım: Amphora ağız-boyun-omuz-kulp parçası.

Tarih: MS 5-6. yy

Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 323
(Çiz: Levha 53, Foto: Levha 107)
Kaz. Env. No.: TR.14.HC.89
Buluntu Yeri: Hierapolis Caddesi
Buluntu Seviyesi: 185.02-184.07 m
Ölçüler: A.Ç: 7.8 cm **C.K:** 0.7 cm **K.K:**- **K.G:**- **Y:** 12.1 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 (red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (red)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve yer yer orta gözeneklidir. Mika ve taşçık katkılıdır.
Tip: Kökeni belirsiz.
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 5-6. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 324
(Çiz: Levha 53, Foto: Levha 107)
Kaz. Env. No.: TR.18.MK.M12.40
Buluntu Yeri: Mozaikli Konut Mekân 12
Buluntu Seviyesi: 178.19-177.97 m
Ölçüler: A.Ç: 6.8 cm **C.K:** 1 cm **K.K:** 2 cm **K.G:** 5.3 cm **Y:** 8.7 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Bol miktarda mika ve kuvars katkılıdır.
Tip: Kökeni belirsiz.
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4. yy.ın sonu-MS 5. yy.ın başları
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 325
(Çiz: Levha 53, Foto: Levha 107)
Kaz. Env. No.: TR.13.KA.3732
Buluntu Yeri: Kemerli Yapı
Buluntu Seviyesi: 186.84-186.06 m
Ölçüler: A.Ç: 15 cm **C.K:** 1.1 cm **K.K:** **K.G:** **Y:** 10.9 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Dış Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
İç Yüzey Rengi: 2.5 YR 6/6 (light red)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve yer yer orta gözeneklidir. Mika ve kireç katkılıdır.
Tip: Kökeni belirsiz.
Tanım: Amphora ağız-boyun-kulp parçası.
Tarih: MS 4-5. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 326
(Çiz: Levha 54, Foto: Levha 108)
Kaz. Env. No.: TR.14.GRA.46
Buluntu Yeri: Agora
Buluntu Seviyesi: 184.42-184.25 m
Ölçüler: K.Ç: 5.6 cm **C.K:** 0.8 cm **Y:** 12.7 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 7/4 (pink)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika, taşçık ve kuvars katkılıdır.
Tip: Kökeni belirsiz.
Tanım: Amphora dip-gövde parçası.
Tarih: MS 2-3. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 327
(Çiz: Levha 54, Foto: Levha 108)
Kaz. Env. No.: TR.14.GRA.47
Buluntu Yeri: Agora
Buluntu Seviyesi: 184.42-184.25 m
Ölçüler: K.Ç: 5.6 cm **C.K:** 0.8 cm **Y:** 9.8 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika, kuvars ve kireç katkılıdır.
Tip: Kökeni belirsiz.
Tanım: Amphora dip-gövde parçası.
Tarih: MS 2-3. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 328
(Çiz: Levha 54, Foto: Levha 108)
Kaz. Env. No.: TR.14.GRA.57
Buluntu Yeri: Agora
Buluntu Seviyesi: 184.49-184.28 m
Ölçüler: K.Ç: 5.2 cm **C.K:** 0.7 cm **Y:** 3 cm
Hamur Rengi: 5 YR 6/4 (light brown)
Dış Yüzey Rengi: 5 YR 6/4 (light brown)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 6/4 (light brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika, taşçık ve kireç katkılıdır.
Tip: Kökeni belirsiz.
Tanım: Amphora dip-gövde parçası.
Tarih: MS 2-3. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 329
(Çiz: Levha 54, Foto: Levha 108)
Kaz. Env. No.: TR.14.GRA.48
Buluntu Yeri: Agora

Buluntu Seviyesi: 184.42-184.25 m
Ölçüler: K.Ç: 4.8 cm **C.K:** 0.6 cm **Y:** 6.4 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
İç Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika, kuvars ve kireç katkılıdır.
Tip: Kökeni belirsiz.
Tanım: Amphora dip-gövde parçası.
Tarih: MS 2-3. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 330
(Çiz: Levha 54, Foto: Levha 108)
Kaz. Env. No.: TR.14.GRA.45
Buluntu Yeri: Agora
Buluntu Seviyesi: 184.42-184.25
Ölçüler: K.Ç: 4.8 cm **C.K:** 0.9 cm **Y:** 15.4 cm
Hamur Rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve kireç katkılıdır.
Tip: Kökeni belirsiz.
Tanım: Amphora dip-gövde parçası.
Tarih: MS 2-3. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

Kat. No.: 331
(Çiz: Levha 54, Foto: Levha 108)
Kaz. Env. No.: TR.14.GRA.44
Buluntu Yeri: Agora
Buluntu Seviyesi: 184.42-184.25 m
Ölçüler: K.Ç: 5 cm **C.K:** 1.1 cm **Y:** 19 cm
Hamur Rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown)
Dış Yüzey Rengi: 7.5 YR 6/4 (light brown)
İç Yüzey Rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown)
Hamur Tanımı: Hamuru sert ve ince gözeneklidir. Mika ve kireç katkılıdır.
Tip: Kökeni belirsiz.
Tanım: Amphora dip-gövde parçası.
Tarih: MS 2-3. yy
Benzerleri: Kaynak taramasında benzerine ulaşılamamıştır.

KAYNAKÇA

Antik Kaynaklar

A ristoph. (= Aristophanes). *Kadınlar Mecliste*. Çev. Y. Güleryüz. Ankara (2016).

A ristoph. (= Aristophanes). *Barış Oyunları*, Çev. A. Erhat, S. Eyuboğlu, İstanbul, (1975).

Hdt. (= Herodotos, *Historiae*) Kullanılan Metin ve Çeviri: *Herodot Tarihi*. Çev..: M. Ökmen – A. Erhat. İstanbul (1983).

Hier. *Synek.* (= Hierokles, *Synekdemos*) Kullanılan Metin ve Çeviri: *Le Synekdèmos d'Hiéroklès et l'opuscule géographique de Georges de Chypre.* With an English translation by E. Honigmann. Brussels (1839).

Homer. (=Homeros). *İlyada*. Çev. A. Erhat – A. Kadir, Can Yayınları: İstanbul, (2005).

Homer. (=Homeros). *Odysseia*. Çev. A. Erhat – A. Kadir, Can Yayınları: İstanbul, (2005).

Ksen. Anab. (= Ksenophon, Anabasis). Kullanılan Metin ve Çeviri: *Anabasis, -On Binler'in Dönüşü-,* Çev. A. Çokona, (2015).

Plin. *nat.* (= G. Plinius Secundus "Yaşlı", *Naturalis Historia*) Kullanılan Metin ve Ceviri: *Pliny Natural History*. With an English translation by H. R. Rackham, W. H. S. Jones, D. E. Eichholz, I-X. Cambridge, Mass.-London 1938-1971 (The Loeb Classical Library).

Plutarch. (= Plutarkhos) *L*ives: In Eleven Volumes (with an English translation by B. Perrin) Y.2. Cambridge: Harvard University Press, (Loeb Classical Library), (1998).

Ptol. *geogr*. (= Claudios Ptolemaios, *Geographika Hyphegegis*) Kullanılan Metin: *Claudii Ptolemaei Geographia* (lib. 1-3). Ed. K. Muller. Paris 1883. *Claudii Ptolemaei Geographia* (lib. 4-8). Ed. C. F. A. Nobbe III. Leipzig 1845. Reprinted in Hildesheim, (1966).

Strab. (=Strabon, *Coğrafya)*. Cev.: A. Pekman. İstanbul, (2000).

Modern Kaynaklar

Abadie-Reynal, C., Sodini, J. P. (1992). *La céramique paléochrétienne de Thasos (Aliki, Delkos, fouilles ancienses)*. Paris.

Açar, E. (2017). *Antandros Nekropolü Geç Roma Yerleşimi.* Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Klasik Arkeoloji Anabilim Dalı (Yayınlanmamış Yüksek Lisan Tezi). İzmir.

Akkaş, İ. (2015). *Parion Arkaik, Klasik ve Hellenistik Dönem Amphoraları,* Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji Anabilim Dalı, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Erzurum.

Aktaş, R. (2018). *Antandros Kazısı Yamaç Ev Roma Dönemi Seramikleri*. Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Klasik Arkeoloji Anabilim Dalı (Yayınlanmamış Doktora Tezi), İzmir.

Alanyalı, H. S. (2011). "2009 Yılı Side Tiyatrosu ve Çevresi Çalışmaları.", *32. KST, 2. Cilt,* Ankara, 436-452.

Alkaç, E. (2012). "Korykos (Kilikia) Yüzey Araştırmalarında Bulunan LR1 Amphoraları". *OLBA* XX, 323-344.

Alkaç, E. (2013). "Silifke Müzesi'nden Doğu Akdeniz Üretimi Amphoralar". *Cedrus I,* 107.124.

Alkaç, E. (2017). "Tripolis ad Maeandrum Kazısı Geç Roma Dönemi Amphora Mühürleri". *Tripolis Araştırmaları I,* İstanbul, 111-120.

Almagro, M. (1955*). Las necrópis de Ampurias II.* Barcelona.

Alpözen, O. (1975). "Bodrum Müzesi ticari amphoraları", *Türk Arkeoloji Dergisi XXII, 2*, 5-32.

Alpözen, T. O., Berkaya, B., Özdaş, H. (1995). "Bodrum Sualtı Arkeoloji Müzesi Ticari Amphoraları", *Eski Çağda Akdeniz Ticareti-Bodrum,* Bodrum Sualtı Arkeoloji Müzesi Yayınları II, 1-125.

Andreo, F. C. (2016). “Escolletes 1. Lusitanian Amphorae and Late Roman Maritime Trade in the Iberian Southeast”. *Lusitanian Amphorae: Production and Distribution.* Roman and Late Antique Mediterranean Pottery 10, 323-332.

Arthur, P. (1998). “Eastern Mediterranean amphorae between 500 and 700: A view from Italy”. *Saguí, Lucia, Ceramica in Italli: VI-VII secolo,* Florence, 157-184.

Asal, R. (2010). *Yenikapı Marmaray ve Metro Kurtarma Kazıları Buluntuları Işığında İstanbul’un Roma ve Bizans Dönemi Deniz Ticareti”.* Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Klasik Arkeoloji Anabilim Dalı (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Edirne.

Aslan, E. (2015). “Kekova Adası 2012-2013 Yılı Sualtı Araştırmalarında Bulunan Amphoraların Tipolojik Değerlendirmesi”. *Olba XXIII*, Mersin, 321-369.

Aslan, E., Orhan, U. (2018). “Kekova Adası Arkeolojik Yüzey/ Sualtı Araştırması 2017-2018” *TINA 10*, s. 101-117.

Atik, N., Erdem, Z. K. (2003). “Denizli-Buldan Arkeolojik Kültür Varlıkları Envanter Çalışması, 2002 Yılı Raporu (Levha 1-25)”, *TUBA* Kültür Envanteri Dergisi, 2/2, 2003, 1-16.

Atik, N., Erdem, Z. K. (2004). “Buldan (Denizli) Arkeolojik Kültür Varlıkları Envanteri 2001-2003 Yılı Saptamalarının Değerlendirilmesi”, *TUBA* Kültür Envanteri Dergisi, *2*, 9-39.

Atila, C. (2004). “Antik Kaynaklar ve Kazı Buluntuları Işığında Amphoraların Kullanım Alanları”. *KUBABA*, Arkeoloji – Sanat Tarihi – Tarih Dergisi, Yıl:1, Sayı:3, 33-36.

Aupert, P. (1980). “Objets de la vie quotidienne á Argos en 585”. In *Études argiennes.* Paris, 438-442.

Bailey, D. M. (1982). “Four Groups of Late Roman Pottery”. *Ashmunein (1981), OP* 41, 11-39.

Bailey, D. M. (1983). “More Groups of Late Roman Pottery”. *In Ashmunein (1982), OP,* 46, 26-52.

Bakirtzis, C.H., (1989) “Byzantine Amphora” *BCH* XVIII,73-77.

Ballet, P. (1981). "Annexe II: Céramique" *Fouilles aux Kellia (7e campagne, avril 1981), BIFAO,* 81, 186-188.

Ballet, P., Mahmoud, F., Vichy, M., Picon, M. (1991). "Artisanat de la céramique dans l'Égypte romaine tardive et byzantine. Prospections d'ateliers de potiers de Minia á Assouan". *CCE* 2, 129-143.

Bass, G. F. (1982). "The Pottery". *Yassi Ada I, a Seventh Century Byzantine Shipwreck.* 155-188.

Bavay, L. (2007). "Les amphores d'une anachrote copte de la Montagne Thébaine". *CCE 8,* 389-399.

Baydur, N. (1983). "Tarsus – Dönükta Kazısı". *AST, 1,* 133-137.

Baylan, S. (2008). *2006-2007 Tralleis Kazılarında Ele Geçen Amphoralar*. Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Ana Bilim Dalı, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Aydın.

Beltran, L. M. (1970). *Las ánforas romanas en España*, Zaragosa.

Bennett, E. L. (2016). "Lınear B-Abel. Notes on the Transcription of the Mycenaen Ideograms", *MINOS* Revista de Filofogia Egea, Vol.8, s. 63-99.

Bertoldi, T. (2012). *Guida alle anfore romane di età imperiale.* Forme, impasti e distribuzione. Vol II, Roma.

Bes, P. and Vanhecke, L. (2015). "Leaf Impressions of Styrax Officinalis L. and Visit Vinifera L. on Late Roman Sagalassos Amphorae". *HEROM, Journal on Hellenistic and Roman Material Culture, Volume 4,* pp. 107-166.

Bes, P., Poblome, J. (2017). "Urban Thespiai: the Late Hellenistic to Late Roman pottery". *Boeotia Project,* Volume II: The city of Thespiai, Chapter 12, 317-349.

Bezeczky, T. (2005). "Late Roman amphorae from the Tetragonos-Agora in Ephesus". *Spatantike und Mittelalterliche Keramik aus Ephesos Achaologische Forschungen.* Band 13, 203-230.

Bezeczky, T. (2013). The Amphorae Of Roman Ephesus. Forschungen In Ephesos XV/1, (ed. P. Scherrer, R. Sauer), Österreıchıschen Archaologıschen Instıtut In Wıen.

Blumer, F. Imhoof (1897), *Lydische Stadtmünzen*, 1897.

Bonifay, M. (2004). *Etudes sur la céramique romaine tardive d'Afrique*, BAR IS 1301, Oxford.

Bonifay, M. (2005). "Observations Sur la Typologie des Amphores Africaines de L'Antiquité Tardive". *LRCW I,* BAR International Series 1340, 451-472.

Bonifay, M. (2010). "Avancées dans I'étude des céramiques africaines de I'Antiquité tardive (IIIe-VIIe s.)". *Κεραμικη Τησ υστερησ αρχαιοτητασ απο τον ελλαδικο χωρο* (3ος-7ος αι. μ.Χ.), Επιστημονίκή Συνάντηση (Θεσσαλονίκη, 2006). Thessalonique, 37-64.

Bonifay, M. (2016). "Amphores de I'Afrique romaine: Nouvelles avancées sur la production, la typo-chronologie et le contenu". *Monografías Ex Officana Hispana III, AMphorae ex Hispania: paisajes de producción y consumo,* Edt. R. Járrega, P. Berni, ICAC, 595-611.

Bonifay – Villedieu, M. – F. (1989). "Importations d'amphores Orientales en Gaule (V^{e}-VIIe siécles)" *Recherches sur la céramique Byzantine, (ed. V. Déroche and J.-M. Spieser), BCH supplements, 18*, pp. 17-46., Paris.

Bonifay, M., Pieri, D. (1995). "Amphores du Ve au VIIe s. A Marseille : nouvelles données sur la typologie et le contenu. *JRA*, 8, 94-120.

Bonifay, M., Piton, J. (2008). "Amphores africaines du musée d'Arles (Bouches-du-Rhône)". *Archéologies de Provence et d'ailleurs*. Mélanges offerts à Gaëtan Congés Gérard Sauzade. *BAP*. Supplément 5. Éditions de I'APA, 585-595.

Bonifay, M., Capelli, C., Şenol, A. K. (2017). "Amphores africaines tardives à Alexandria". *LRCW 5-2*. Archaeology and archaeometry. Centre d'Études Alexandrines, 845-857.

Bonnet, F. (1983). "Poterie, verre, monnaies, décors et incriptions". In R. Kasser. *Survey archéologique des Kellia (Basse-Égypte). Recherches des annés 1981-1983, MSAC,* 47-57.

Cankardeş-Şenol, G. (2009). "Antik Dönemde Amphora Kullanımı", *Taşucu Arslan Eyce Amphora Müzesi* (Edt.) Kaan Şenol, 7-23.

Cankardeş-Şenol, G. (2015). "Smyrna Kazılarında ele geçen amphora mühürleri: İlk Gözlemler". *Smyrna/İzmir Kazı ve Araştırmaları 1. Çalıştay Bildirileri.* İzmir, 233-242.

Ceylan, A. (1995). "Tripolis Sütunlu Cadde'sinde Yapılan Kazı ve Temizlik Çalışmaları", *MKKS* 5, Ankara, 159-170.

Chandler, R. (1817). *Travels in Asia Minor and Greece*, Oxford, At The Clarendon Press.

Cirelli, E. (2014). "Typology And Diffusion of Amphorae in Ravenna and Classe Between The 5th and the 8th Centuries" *LRCW 4*, (Edit. By Natalia Poulou-Papadimitriou, Eleni Nodarou and Vassilis Kilikoglou) Volume I, BAR International Series 2616 (I), 541-552.

Congés, G., Leguilloux, M., Brien-Poitevin, F. (1991). "Un dépotoir de I'Antiquité tardive dans le quartier de I'Esplanade ä Arles. *RAN*, 24, 201-234.

Corremans, M., Poblome, J., Bes, P., Waelkens, M. (2009). "The quantification of amphorae from Roman Sagalassos, Southwest Turkey". *Analysing Pottery, Processing-Classification-Publication, Tomus X*, (edt.) B. Horejs – R. Jung – P. Pavúk, pp. 285-303.

Cottica, D. (2007). "Regio VIII, insula 104: fasi e culture materiale". *Hierapolis di Firigia I, Le Attivita Delle Campagne Di Scavo E Restauro 2000-2003,* 257-278.

Degeest, R. (2000). "The Common Wares of Sagalassos". (Ed. by M. Waelkens), *SEMA* 3, Brepols, Turnhout.

Degeest, R., Ottenburgs, R., Viaene, W., Kucha, H., Laduron, D., Bocquet, A., Waelkes, M. (1997). "Characterization of the Common Wares Manufactured in Roman Sagalassos an Overview*", ACTA, Archaeologica Lovaniensia Monographiae 9,SAGALASSOS IV,* Report on the Survey and Excavation Campaigns of 1994 and 1995, (edt.) J. Poblome and M. Waelkens, pp. 519-531.

Demestica, S., Michaelides, D. (2001). "The Excavation of a Late Roman 1 Amphora Kiln in Paphos". *La céramique byzantine et proto-islamique en Syrie-Jordanie (IVe-VIIIe siécles apr. J.-C.),* actes du colloque (Amman, 3-56 décembre 1994). BAH 159, Beyrouth, 289-296.

Derda, T. (1992). *Inscriptions with the formula « θεου χάρις κέρδος » on Late Roman amphorae*, "*Zeitschrift fur Papyrologie und Epigraphik"*, 94, 135-152.

Diederichs, C. (1980). *Salamine de Chypre.* IX. *Céramiques hellénistiques, romaines et byzantines.* Paris.

Dixneuf, D. (2017). "Amphores et céramiques communes en Moyenne-Égypte au VIIe siécle apr. J.-C". *LRCW 5-2,* 947-962.

Doğer, E. (1988). *Klazomenai Arkaik Dönem ticari amphoraları,* Yayınlanmamış Doktora Tezi, İzmir: Ege Üniversitesi.

Doğer, E. (1991). *Antik Çağda Amphoralar*, Sergi Yayınevi, İzmir.

Duman, B. (2013). "Son Arkeolojik Araştırmalar ve Yeni Bulgular Işığında Tripolis ad Maeandrum". *Cedrus* I, 179-200.

Duman, B. (2014a). "A Group of local production Middle Byzantine Period Pottery from Tripolis: Micaceous White Painted Ware", *Anatolia Antiqua* XXII, 225-234.

Duman, B. (2014b). "Tripolis Antik Kenti 2012 yılı Kazı ve Restorasyon Çalışmaları Ön Raporu", *Türkiye Felsefe Kurumu Seminerler Dizisi,* 16, 41- 58.

Duman, B. (2015). "Tripolis'teki Geç Bizans Kalesi", *Mustafa Büyükkolancı'ya Armağan, Essays in Honour of Mustafa Büyükkolancı*, Ed. C. Şimşek, B. Duman, E. Konakçı, 229-245.

Duman, B. (2016). "African Red Slip Ware in Lydian Tripolis". *RCRF ACTA* 44, 699-706.

Duman, B. (2017a). "Tripolis'in Yeri, Önemi ve Kısa Tarihi", *Tripolis ad Maeandrum I, Tripolis Araştırmaları*, (Ed. B. Duman), İstanbul, 1-16.

Duman, B. (2017b). "A typo-chronological table of Late Roman amphorae from Lydian Tripolis". *LRCW 5-2,* 743-756.

Duman, B. (2018a). "Geç Antik Çağ'da Lydia Tripolis'i (MS 4. yy'dan Sasani Tahribatı'na Kadar)". *Geç Antik Çağ'da Lykos Vadisi ve Çevresi,* Laodikeia Çalışmaları Ek Yayın Dizisi 1, 343-368.

Duman, B. (2018b). “Tripolis 2016 Yılı Kazı, Koruma ve Onarım Çalışmaları”, *KST* 39-1, 261-284.

Duman, B. (2018c). “The First Evidence of Round Oinophoros Workshop in Late Roman Tripolis”. *RCRF ACTA 45*, 667-674.

Duman, B. (2019). “Tripolis 2017 Kazı ve Restorasyon Çalışmaları”. *KST,* 40/1, Bursa, 325-344.

Duman, B., Baysal, H. H. (2014). “Tripolis 2. Sezon Kazı ve Restorasyon Raporu: 2013”, *Uluslararası Kazı, Araştırma ve Arkeometri Sempozyumu* 36, Ankara, 36/2, 633-650.

Duman, B., Baysal, H. H. (2016)., “Tripolis Ad Maeandrum 2014 Yılı Kazı, Onarım ve Koruma Çalışmaları”, *KST* 37/1, Ankara, 563-584.

Duman, B., Baysal, H. H., (2017). “Tripolis 2105 Yılı Kazı, Koruma ve Onarım Çalışmaları”, *KST* 38/2, Ankara, 539-562.

Duman, B., Koçyiğit, O. (2019). *Geç Antik Dönem Konut Kalıntıları ve Buluntuları. Tripolis ad Maeandrum II*, İstanbul.

Dündar, E. (2012). “A Group of Amphorae from Side Museum and a New Type of Amphora: The Lycian Amphora?”. *AA 1*. Halbband, 43-61.

Egloff, M. (1977). *Kellia. La poterie copte. Quatre siécles d’artisanat et d’échanges en Basse-Égypte. Recherches suisses d’archéologie copte,* Genéve.

Empereur, J. Y., Picon, M. (1989). “Les régions de production d’amphores impériales en Méditerranée orientale”. *Amphores romaines et historie économique: dix ans de recherche*, actes du colloque de Sienne (22-24 mai 1986), Roma, 223-248.

Erdoğan, A. (2011). ”Tripolis 2008-2009 Yılı Kazıları”. *KST* 32/3, Ankara, 328-347.

Erdoğan, A., Çörtük, U. (2009).”Tripolis Kazısı 2007 Yılı Çalışmaları”, *KST* 30, 4, 107-138.

Ferrazzoli, A. F. (2008). “Economy of Roman Eastern Rough Cilicia: Some Archaeological Indicators”. XVII International Congress of Classical Archaeology, Roma (22-26 Sept. 2008), 39-50.

Ferrazzoli, A. F. (2010). "Economy of Roman Eastern Rough Cillicia: Some Archaeological Indicators". *Bolletino di Archeologia On Line I,* Volume Speciale G/C10/5, 39-50.

Fırat, M. (2013). "Phokaia Seramik Çöplüğü Alanı'nda Ele Geçen Amphoralar". *MAKÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 8,* 69-85.

Fırat, N. (1999). *Perge Konut Alanı Konut Keramiği,* İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi ve Arkeoloji Anabilim Dalı, Klasik Arkeoloji Bilim Dalı (Yayınlanmamış Doktora Tezi), İstanbul.

Fournet, J-L., Pieri, D. (2008). "Les Dipinti Amphoriques D'Antinoopolis". *Antinoupolis I,* 175-216.

Garlan, Y., Kassab-Tezgör, D. (1996). "Prospection d'ateliers d'amphores et de céramiques de Sinope". *Anatolia Antiqua* 4, 325-334.

Gelichi, S., Negrelli, C. (2000). "Ricognizione del 1999 Laodicea in Eta Tardoantica e Bizantina". *Laodicea Di Frigia ı,* Roma, 2000, 125-164.

Ghalia, T., Bonifay, M., Capelli, C. (2005). "L'atelier de Sidi-Zahruni: Misse en Evidence d'une Production d'amphores de I'antiquité Tardive sur le Territoire de la Cité de napolis (Nabeul, Tunusie)". *LRCW 1,* 495-507.

Grace, V. (1979). Amphoras and the Ancient Wine Trade, Excavations of the Athenian Agora Picture Book: No:6, Princeton.

Greatrex, G. (2018). "The Impact on Asia Minor of the Persian Invasions in the Early Seventh Century, Erken VII. Yüzyılda Sasani İşgallerinin Anadolu'ya Etkileri", *Geç Antik Çağ'da Lykos Vadisi ve Çevresi*, Laodikeia Çalışmaları Ek Yayın Dizisi 1, Ed. C. Şimşek-T. Kaçar, İstanbul,13-26.

Gülsefa, G. (2015). *2006-2013 Myndos Kazılarında Ele Geçen Amphoralar ve Amphora Mühür Buluntuları*, Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Anabilim Dalı, Arkeoloji Bilim Dalı, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Bursa.

Habicht, C. (1975). "New Evidence on the Province of Asia". *JRS 65,* 64- 91.

Hamilton, W. I. (1837). “Extracts from Notes Made on a Journey in Asia Minor in 1836”, *Journal of the Royal Geographical Society of London* 7, 34-61.

Hayes, J. Y. (1992). *Excavations at Saraçhane in İstanbul*, Volume 2: The Pottery, s. 61-82.

Hayes, J. W. (2001). “Early Christian Pottery from Knossos: The 1978-1981 Finds from the Knossos Medical Faculty Site”. *BSA*, 96, 431-454.

Hayes, J. (2003). Hellenistic and Roman pottery deposits from the ‘Saranda Kolones’Castle site at Paphos. *BSA 98*, s.492, no. 264, Fig. 25.

Honigmann, E. (1949). “Le cubiculaire Urbicius”, *Revue des études byzantines*, tome 7, 47-50.

Israel, Y. (1993). Ashqelon. *ESI*, 13, 100-105.

İznik, E., (2009). “Pagan bir İmparatorluğun Hıristiyan İmparatorluğa dönüşümü: Geç Antikçağ ’da Roma imparatorluğu”, *Doğu Batı, Romalılar 1,* saıy: 49, s. 41-76.

Jaritz, H., Favre, S., Nogara, G., Rodziewicz, M. (1996). *Pelusiumi Prospection archéologique et topographique de la région de Tell el-Kana’s 1993-1994.* Beiträge zur Ägyptischen Bauforschung und Altertumskunde. 13. Stuttgart.

Japp, S. (2005). “Die Lokale Keramik production von Kibyra” *RCRF Acta*, 39, s. 237-241.

Jones, F. F. (1950). “The Pottery”. *Excavations at Gözlü Kule, Tarsus I, The Hellenistic and Roman Periods,* Princeton University Press, 149-296.

Kaptijn, E., Poblome, J., Vanhaverbeke, H., Bakker, J., Waelkens, M. (2013). “Societal Changes in the Bereket Valley during the Roman Imperial Period. Results from the Sagalassos Territorial Archaeological Survey 2008 (southwest Turkey)” In, *Anatolian Studies,* pp. 75-95.

Karcı-Ağlar, G., (2015). *Smyrna Agorası’nda Ele Geçen Ticari Amphoralar*, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Anabilim Dalı (Yayınlanmamış Doktora Tezi), İzmir.

Kassab Tezgör, D. (2009). "Typologie des Amphores Sinopeennes Entre le IIe-IIIe s. Et le VIe s. Ap. J.-C." *Les Fouilles et le Materiel de L'atelier Amphorique de Demirci Pres de Sinope, Varia Anatolica XX,* Paris, 121-209.

Kassab-Tezgör, D., Lemaitre, S., Pieri, D. (2003). "La Collection D'Amphores D'İsmail Karakan a Sinop". *Anatolia Antiqua* XI, 169-200.

Katzev, M. L. (1969). *The Kyreneia Shipwreck, Expedition* 11, Winter, 55-59.

Keay, S. J. (1984). *Late Roman Amphorae in the Western Mediterranean. A Typology and Economic Study: The Catalan Evidence.* BAR Int. Series 196, 1-2, Oxford.

Kelley, A. L. (1976). "The Pottery of Ancient Egypt". *Dynasty I to Roman Times, Royal Ontario Museum.* Toronto.

Koehler, G. C. (1986). "Handling of Greek transport amphoras", (Ed. J.-Y. Empereur and Y. Garlan), *BCH, Suppl. XIII*, Paris, pp. 49–67.

Konakçı, E. (2017). "Prehistorik Tripolis: Akkaya (Yenice) ve Hamambükü Höyük", Ed. Bahadır Duman, *Tripolis Araştırmaları* 1, 23-46.

Kerem, F. (1999). *İçel Müzesinden Bir Grup Amphora*, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara.

Kuzmanov, G. (1973). "Typologie et chronologie des amphores de la haute époque byzantine". *ArcheologijaSof* 15-, 1, 14-21.

Laborde, L. De. (1838). *Voyage de la Syrie et de I'Asie Mineure,* Paris.

Ladstätter, S., (2000). *Die materielle Kultur der Spätantike in den Ostalpen. Eine Fallstudie am Beispiel der Wstlichen Doppelkirchenanlage auf dem Hemmaberg.* Vienne, Österreichischen Akademie der Wissenschaften, (Mitteilungen der prähistorischen Kommission, 35). 2 vol.

Ladstätter, S. (2008). "IV. Funde". *Das Vediusgymnasium in Ephesos FİE XIV/1,* Wien.

Lahi, B. (2009). Amfora transporti të shekujve 3 - 1 pr. kr. në Shqipëri, Qendra e Studimeve Albanologjike, Inst. İ Arkeologjisë, Tiranë.

Lang, M. (1955). "Dated jars of Early imperial times", *Hesperia 24*, s.277-285.

Laporte, J. P. (1980). “Les amphores de Tubusuctu et I’huile de Maurétanie césarienne”. *Bulletin archéologique du Comité des travaux historiques et scientifiques,* 131-157.

Lemaitre, S. (2007). “La Lycie et les echnanges commerciaux dans I’antiquite les donnees du mobilier amphorique, premiers elements de reflexion”. *III. Lykia Sempozyumu.* Suna-İnan Kıraç Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü, Antalya, 174-180.

Lund, J. (1993). “The Land of the Paphan Aphrodite”. Vol. 2, *Studies in the Mediterranean Archaeology*, Vol. CIV: 2, 118-138.

Mackensen, M. et M. El-Bialy (2006) : “The Late Roman Fort at Nag el-Hagar near Kom Ombo in the Province of Thebaïs (Upper Egypt). Report on the first season of the Egyptian-Swiss Joint Mission”, *MDAI(K),* 62, 161-195.

Maden, E. (2019). *Thyateira Antik Kenti Roma Dönemi Seramikleri (2012-2015 Yılları Arası).* Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Anabilim Dalı (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Aydın.

Majcherek, G. (1992). “The Late Roman Ceramics from the Sector “G” (Alexandria 1986-1987)”. *ÉtTrav* 16, 82-117.

Majcherek, G. (1995). Gazan Amphorae: Typology Reconsidered. *Hellenistic and Roman Pottery in the Eastern Mediterranean, Advances in Scientific Studies, The Second Workshop at Nieborów.* 163-178.

Majcherek, G. (2017). “African Amphorae in the East a View From Alexandria”. *HEROM,* Volume 6, Issue 2, 205,234.

Manacorda, D. (1977). “Ambiente XVI. Anfore”. *Ostia IV. Le Terme del Nuotatore. Scavo dell’ambiente XVI e del’-l’area XXV, Studi miscellanei* 23, 116-266.

Martin-Kilcher, S. (1994). *Die römischen Amphoren aus Augst und Kaiseraugst. Ein Beitrag zur römischen Handels- und Kulturgeschichte,* 2. *Die Amphoren für Wein ,Fischsauce, Südfrüchte (Gruppen 2-24) und Gesamtauswertung,* 3. *Archäologische und naturwissenschaftliche Tonbestimmungen* (mit Beiträgen von G. Thierrin-Michael, A. Desbat, M. Picon, A. Schmitt), Augst, Band 7.

Mastronuzzi, G., Melissino, V. (2007). “Le case bizantine sul lato ovest dell’Agora (Regio I), *Hierapolis Frigia I, Le Attivita Della Campagne Di Scavo E Restauro 2000-2003,* 541-582.

Mayet, F. (2001). “Les amphores lusitaniennes.” *Céramiques Hellénistiques et Romaines III*: 277-293.

Mazou, L. (2017). “Nouvelles données sur les amphores d’Afrique vers la Cyrénaique et I’Égypte”. *LRCW 5-2*. Archaeology and archaeometry. Centre d’Études Alexandrines, 881-896.

Meyza, H., Baginska, D. (2013). “Roman Amphorae from the Polish Excavations at Ne a Paphos, Maloutena”. *The Tarnasport Amphorae and Trade of Cypru, Gösta Enborn Monograps,* Volume 3, 134-153.

Mimaroğlu, S. (2011). “Kadıkalesi/Anaia Bizans Dönemi Amphoraları”, Sanat Tarihi Dergisi, Sayı XX/1, s. 63-92.

Moretti, L. (1979). “Epigraphica: 18. A proposito di Apollonia al Meandro”. *RdFiCla* 107, 3 , 295-300.

Ok, M. (2018a). *Tripolis Hellenistik ve Roma Dönemi Seramiği.* Pamukkale Üniversitesi, Arkeoloji Enstitüsü, Arkeoloji Anabilim Dalı, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Denizli.

Ok, M. (2018b). “Tripolis’te Bulunan Sagalassos Kırmızı Astarlı Seramikleri / Sagalassos Red Slip Ware from Tripolis”. *Arkhaia Anatolika.* Anadolu Arkeolojisi Araştırmaları Dergisi, Volume 1, 31-51.

Opait, A. (1991). “Cermica”. *Fortificatia si asezarea romana tîrzie de la Babadag/Topraichioi. Peuce,* 10, 211-261.

Opait, A. (1996). “Aspecte ale vietti economice din provincia Scythia (secole IV-VI p. CH.)” *Productia ceramicii locale si de import-Economical life’s aspects in the Scythia Minor province (4th-6th c. A.D.).* The local and import ceramics production. Bibliotheca Thracologica 16, Bucarest.

Opait, A. (2004a). “Aspects of economic life in the province of Scythia (4-6 centuries AD)”. *Local and İmported ceramic production, BAR* international series, 1274.

Opait, A. (2004b). “The Eastern Mediterranean Amphorae in the Province of Scythia”. *Transport Amphorae and Trade in the Eastern Mediterranean.* Volume 5. Acts of the International Colloquium at the Danish Institute at Athens, (September 26-29, 2002), Atina, 293-308.

Opait, A. (2007). “From Dressel 24 to LR 2?” *LRCW* 2, 627-643.

Opait, A. (2010). “Sinopean, Heraklean and Chersonesan “Carrot” Amphorae”. *Ancient Civilizations from Scythia to Siberia,* 16, BRILL, 371-401, 552-556.

Opait, A. (2014). “The Baggy Amphora Shape: A New Fashion?”. *LRCW 4.* Volume 1, BAR International Series 2616 (I).

Opriş, I. C. (2003). *Ceramica romană târzie şi paleobizantină de la Capidava în contextul descoperirilor de la Dunărea de Jos (sec. IV – VI p. Chr.).* editura enciclopedică.

Orhan, U. (2017). “Phaselis 2016 Yılı Güney Limanı Amphora Buluntuları”. *Phaselis (3).* 141-148.

Orhan, U., (2018). Kekova Sualtı Araştırmalarında Tespit Edilen Amphoralar, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Anabilim Dalı, Klasik Arkeoloji Bilim Dalı, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Konya.

Palamutçu, S. (2014). *Ephesos Liman Alanı’ndan Ele Geçen LR 3 Tipi Amphoralar.* Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Anabilim Dalı (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Aydın.

Palaima, T.G. (2011). “*Scrıbes, Scrıbal Hands and Palaeography*”, A Companion to Linear B Mycenaean Greek Texts and Their World, (edt.) Y. Duhoux – A. M. Davie, Peeters, Louvaın-La-Neuve – Walpole, Ma.

Panella, C. (1973). “Apunti su un gruppo di anfore della prima, media e tarda età Imperiale1. *Ostia* III, 460-633.

Panella, C. (1977). “Anfore Tripolitane a Pompeii”. *L’Instrumentum Domesticum di Ercolano e Pompei nella Prima Età Imperiale*, Rome, 135-149.

Panella, C. (1993). “Merci e scambi nel Mediterraneo tardoantico. *Storia di Roma.* 3.2. *I luoghi, le culture.* Turin, 613-697.

Panella, C. (2001). “Le amphore di età imperiale nel Mediterraneo occidentale”. *Céramiques hellénistiques et romaines* III, Paris, 177-275.

Pansabene, P. (1981). “Anfore tarde con iserisioni christiane dal Palatino”. *Revue d’Études Ligures XLVII.*

Peacock, D. P. S. and Williams, D. F. (1986). *Amphorae and the Roman Economy: An Introductory Guide.* Londra.

Peacock, D. P. S., Bejaoui, F., Belazreg, N. (1989). “Roman Amphora Production in the Sahel Region of Tunisia”. *Amphores remaines et histoire économique.* Dix ans de recherche. Actes du colloque de Sienne (22-24 mai 1986), Roma, 179-222.

Pieri, D. (1998a). “Les importations d’amphores orientales en Gaule méridionale durant I’Antiquité tardive et le Haut Moyen Âge (IVe-VIIe siécle aprés J.-C.). Typologie, chronologie et contenu”. *SFECAG*, actes du congrés d’Istres (21-24 mai 1998), Marseille, 97-106.

Pieri, D. (1998b). “Les amphores du puits de la rue du Bon-Jésus”. *Fouilles a Marseille Les mobilliers (I^{e}-VIIe siécle apr. J.-C.), Etudes Massaliétes,* 5. 231-242.

Pieri, D. (2005). *Le commerce du vin Oriental a L’Epoque Byzantine (Ve-VIIe siecle), Le Temoignage des Amphoras en Gaule*, Beyrouth.

Pieri, D. (2007). “Béryte dans le Grand commerce méditerranéen (Ve-VIIe s. apr.J.-C.)”, dans M. Sartre (éd), Productions et échanges dans la Syrie gréco-romaine. *Actes du 2e colloque international sur la Syrie antique* (Tours, 12-13 juin 2003), suppl. Topoï, 8, s. 297-327.

Poblome, J., Corremans, M., Bes, P., Romanus, K., Degryse, P. (2008). “It is never too late… The Late Roman Initiation of Amphora Production in the Territory of Sagalassos”, *EUERGETES. Prof. Dr. Haluk Abbasoğlu’na 65. Yaş Armağanı/Festschrift für Prof. Dr. Haluk Abbasoğlu zum 65. Geburtstag, II. Cilt,* pp. 1001-1012.

Polito, C. (2012). “Sacci di scavo nell’ area del Teatro”, *Hierapolis Di Frigia V, Le Attivita Delle Campagne Di Scavo E Restauro 2004-2006,* 177-206.

Pomeroy, S. B., Burstein, S. M., Donlan, W., Roberts, J. T. (2004). *A Bief History of Ancient Greece: Politics, Society, and Culture*, New York, Oxford.

Popescu, E. (1994). *Christianitas Daco-Romana: Florigelium Studiorum* (Bucureşti).

Pulak, C. (1991). "Uluburun (Kaş) Sualtı Kazısı: 1989 Kampanyası", *KST* XII, 293-310.

Rahmani, L. Y. (1991). "Two Byzantine Winepresses in Jerusalem. *Atiqot*, 20, 95-110.

Ramsay, W. M. (1887). "Antiquities of Southern Phrygia and the Border Lands (I)". *The American Journal of Archaeology and of the History of the Fine Arts* Vol. 3, 3/4, 344-368.

Ramsay, W. M. (1895). *The Cities And Bishoprics Of Phyrgia: Being an Essay Of The Local History of Phyrgia from the earliest Times to the Turkish Conquest,* Vol. 1, 1, *The Lycos Valley and South-Western Phrygia.* Oxford.

Rauh, N., Autret, C., Lund, J. (2013). "Amphora Design and Marketing in Antiquity". *PHILIPPIKA, Marburger altertumskundliche Abhandlungen 59.* (Ed.) J. Hengstl, T. Mattern, R. Rollinger, K. Ruffing, O. Eitthuhn. Harrassowitz Verlag, Wiesbaden, 145-181.

Rautman, M. L. (1995). "Two Late Roman Wells at Sardis". *AASOR* 53, 37-84.

Reynal – Sodini, A. C. – J. P. (1992). "*La Ceramique Paleochretienne De Thassos (Aliki, Delkos, Fouilles Anciennes)*", Ecole Française D'Atheness. 52-70, Paris.

Reynolds, P. (1993). *Settlement and Pottery in the Vinalopo Valley (Alicante, Spain): AD 400-700.* BAR Int. Series 588, Oxford.

Reynolds, P. (2003). "Pottery and the Economy in 8th Century Beirut: An Umayyad Assemblage From the Roman Imperial Bath (Bey 045)". *VIIe Congrés International sur la Céramique Médiévale en Méditerranée,* Thessaloniki (11-16 Octobre 1999),Athens, 725-734.

Reynolds, P. (2005). "Levantine Amphorae from Cilicia to Gaza: A Typology and Analysis of Regional Production Trends from the 1st to 7th centuries", *LRCW 1*, Volume II, Ed.: J. M. Gurt i Esparraguera, J. Buxeda i Garrigñs, M. A. Cau Ontiveros, BAR International Series 1340, 563-611.

Reynolds, P. (2010). “Trade Networks of the East, 3rd to 7th Centuries: The View from Beirut (Lebanon) and Butrint (Albania) (Fine Wares, Amphorae and Kitchen Wares)”, *LRCW 3: Late Roman Coarse Wares, Cooking Wares and Amphorae in the Mediterranean, Bar International Series,* 2185 (I) 89-114, 2010.

Reynolds, P., Palvidis, E. (2014). “Nicopolis (Epirus Vetus): An Early 7th Century Pottery Assemble From The 1 Bishop’s House (Grece)”. *LRCW* 4, Volume I, BAR International Series 2616 (I), 451-467.

Ricci, M. (2007). “Elaiussa Sebaste: Context, production & commerce, (Elaiussa Sebaste)”, Çanaki *BYZAS 7*, ed. B. Böhlendorf-Arslan, A. O. Uysal-J. Wittw-Orr., 169-180.

Riley, J. A. (1975). “The Pottery from the First Session of Excavation in the Caesarea Hippodrome”. *BASOR,* 218, 26-63.

Riley, J. A. (1979). “*Excavations at Sidi Khrebish Benghazi (Berenice), The Coarse Pottery*”, (Ed. J.A. Lloyd), vol. II, Supplements to Libya Antiqua, V. II, Tripoli.

Riley, J. (1980). “New Light on Relations Between the Eastern Mediterranean and Carthage in the Vandal and Byzantine Periods: The Evidence from the University of Michigan Excavations”, *Actes colloque sur la ceramique Carthage,* 23-24 Juin 1980, 111-122.

Riley, J. A. (1981). “The Pottery from Cisterns 1977.1, 1977.2 and 1977.3.” *Excavation at Carthage 1977.* Conducted by the University of Michigan. VI. Ann Arbor, 85-122.

Robert, L. J. (1954). *La Carie II: Histoire et Geographie Historiquele plateau de Tabai et ses environs*. Paris.

Robert, L. J. (1983). “Documents d’Asie Minure”, *BCH* 107, 1, 497-599.

Robinson, H. S. (1959). *Pottery of the Roman Period: Chronology, The Athenian Agora,* vol. 5, New Jersey.

Ruggiu, A. Z. (2019). “Le Case. Analisi Dello Spazio Architettonico Dall’età Imperiale All’età Mediobizantina”. *Hierapolis di Frigia* XII, Le Abitazioni Dell’insula104a Hierapolis di Frigia, İstanbul, 25-143.

Ruggiu, A. z., Cottica, D. (2007). “I’apporto dello studio deglispazi domestici nell’insula 104 in Rivista Di Archeologia”. *Hierapolis di Frigia fra tarda antichità e XI secola:, vol. XXXI,* 139-189.

Santamaria, C. (1995). *L’épave Dramont E à Saint-Raphaël (Ve s. Ap. J.-C.).* Paris, CNRS, (*Archaeonautica,* 13).

Sazanov, A. (2007). “*Les Amphores Orientales D’Epoque Protobyzantine Au Nord De La Mer Noire: Chronologie Et Typologie”,* Late Roman Coarse Wares, Cooking Wares and Amphorae in the Mediterrenean, Archaeology and Archeometry, Volume II, BAR International Series 1662 (II), s. 803-815.

Sazanov, A. (2017). “Problémes de typologie et de chronologie”. *LRCW 5-2.* Études Alexandries, 629-650.

Sciallano, M., Sibella, P. (1994). *Amphores. Comment les identifier* ? Aix-en-Provence.

Scorpan, C. (1975). “Ceramica Romano-Bizantina de la Sacidava” *Pontica 8,* s. 263-313.

Scorpan, C. (1976). “Origini si linii evolutive in ceramica romano-bizantina (sec. IV-VII) din Spatiul Mediteranean si Pontic”. *Pontic,* 9, 155-185.

Semiz, B., Duman, B., Ok, M. (2018). “Analytical study of Roman red slip ware from ancient Tripolis (Denizli, Turkey)”. *ELSEVIER,* Measurement 129, 530-541.

Sen, D. (2017). *La Ceramique Protobyzantine de Lycie: etude du mobilier Hurmalık Hamam de Patara*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Sorbonne Üniveritesi. Sorbonne.

Sibella, P. (2002). “The George McGhee Amphora Collection at the Alanya Museum, Turkey”. *The INA Quarterly* vol. 29, (suppl. 1) 3-19.

Silvestrelli, F. (2007). “II Ninfeo dei Tritoni (Regio II): le fasi di eta bizantina e postbizantina. Relazione preliminare delle campagne di scavo 1994-2001”. *Hierapolis di Frigia I, Le Attivita Delle Campagne Di Scavo E Restauro 2000-2003,* 333-358.

Slane, K. W., Sanders, G. D. R. (2005). "Corinth: Late Roman Horizons". *HESPERIA* 74, 243-297.

Smith T. (1678). *Remarks upon the manners, religion and government of the Turks: together with a survey of the seven churches of Asia, as they now lye in their ruines, and a brief description of Constantinople,* London, 1678.

Smith, R. T. (1973). *Pella of the Decapolis. I. The 1967 Season of the Colloge of Wooster Expendition to Pella.* Londra.

Snape, S. (1997). "Pelusium (South)". *CCE, 5,* s.103-108.

Stoppioni-Piccoli, M. L. (1983). "Le anfore". *Ravenna e il porto di Classe. Venti anni di ricerche archeologiche tra Ravenna e Classe.* 130.146.

Şen-Yıldırım, D. (2012). "Hurmanlık Hamamı Buluntuları ışığında Patara'nın Geç Roma- Erken Bizans Dönemi Kuzey Afrika Kökenli Seramikleri". *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi.* Cilt 12, Sayı 4, 151-171.

Şenol, A. K. (2000a). İskenderiye Kazılarında Ele Geçen Amphoralar Işığında Kentin Roma Dönemi Şarap, Zeytinyağı, Salamura Balık ve Sos Ticareti, Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Klasik Arkeoloji Anabilim Dalı, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), İzmir.

Şenol, A. K., (2000b). "Amphoras from the necropolis of Gabbari", *Nécropolis 1*, Instıtut Français D'Archéologie Orientale, (ed. Jean-Yves Emperuer – Marie-Dominique Nenna), s. 369-396.

Şenol, A. K. (2003). *Marmaris Müzesi Ticari Amphoraları.* Ankara.

Şenol, A. K. (2007). "A Statistical Essay on the Distribution of Imported Amphorae Finds of the CEAlex Salvage Excavations". Amphores D'EGYPTE de la Basse Epoque a I'epogue arabe, *CCE* 8 Vol. I, 57-75.

Şenol, A. K. (2009). *Taşucu Aslan Eyce Amphora Müzesi.* Mersin.

Şenol, A.K., Kerem, F. (2000). "İçel Müzesinde Bulunan Bir Grup Amphora", *OLBA III,* s. 83-114, Mersin.

Şenol, A. K., Alkaç, E. (2017). "The rediscovery of an LR 1 workshop in Cilicia and the presence of LRA 1 in Alexandria in the Light of new evidence". *LRCW* 5 Vol. II, 831-844.

Şimşek, C. (2007). *Laodikeia.* (Laodikeia ad Lycum), İstanbul.

Şimşek, C. (2013). *Laodiceia.* (Laodikeia ad Lycum), Laodikeia Çalışmaları 2, İstanbul.

Şimşek, C., Alkaç, E., Duman, B. (2017). *Laodikeia Çalışmaları 4, Laodikeia Amphora Mühürleri,* İstanbul.

Tekocak, M., Zoroğlu, K. L. (2013). "Kelenderis'te Bulunan Bir Grup Roma Dönemi Ticari Amphorası ve Düşündürdükleri". *Olba,* 21, 97-140.

Thonemann, P. (2011). *The Meander Valley. A Historical Geography Antiquity to Byzantium.* Cambridge, Oxford.

Tomber, R., Williams, D. (2000). "Egyptian Amphorae in Britain and the Western Provinces". *Britannia,* Vol. 31, 41-54.

Toniolo,L. (2019) " Materiali ceramici della casa dell'iscrizione dipinta nel contesto generale delle abitazioni dell'ınsula", *Hierapolis di Frigia XII, Le Abitazioni Dell'insula 104 a Hierapolis di Frigia*, İstanbul, 351-531.

Toropu, O., Tatulea, C. M. (1987). *Sucidava Celei.* Bucharest.

Van Alfen, P. G., (1996). "New Light on the 7th c. Yassi Ada Shipwreck: Capacities and Standard Sizes of LRA 1 Amphoras". *JRA,* 9, 189-213.

Viegas, C. (2008). "Amphora Imports in southern Lusitania (Algarve): recent evidence from urban sites: the town of Balsa". *Rei Cretaria Romanae Foutores Acta,* 493-504.

Vokaer, A. (2017). "Late Roman amphorae from Apamea, Syria". *LRCW 5-2,* 779-803.

Yalçın, Ü., Pulak, C., Slotta R. (2006). Uluburun Gemisi 3000 Yıl Önce Dünya Ticareti (Edt.), "Eser Kataloğu", 583, no.80-81.

Yaman, A. (2018). *Arykanda Geç Antik Dönem Mahallesi Seramikleri.* (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Anabilim Dalı, Muğla.

Zemer, A. (1978). *Storage Jars in Ancient Sea Trade.* Haifa.

Will, E.L. (1982). "*Greco-İtalik Amphoras*", Hesperia 51-3, 338-356.

Williams, C. (1989). *Anemurium. The Roman and Early Byzantine Pottery.* Cilt 16. Wetteren.

Williams, C. K., MCIntosh, J., Fisher, J. E. (1974). "Excavations at Corinth, 1973". *Hesperia*, 43/1, 1-76.

Williams, C. K. – Zervos, O. H. (1983). "Corinth 1982: East of the Theater". *Hesperia,* 52/1, 1-47.

Williams, D. F. (1987). "Roman Amphorae from Kourion, Cyprus". *RDAC*, 135-238.

Williams, D. F. (1990). "A Note on the Petrology of a *Samos Cistren* Type Amphora from Excavations at the Castello di Udine". *Aquileia Nostra,* 61, 296.

Williams, D., Carreras, C. (1995). "North African Amphorae in Roman Britain: a Re-appraisal". *Britannia,* Vol. 26, Society fort he Promotion of Roman Studies, 231-252.

Woodworth, M., Bernal, D., Bonifay, M., Garnier, N., Keay, S., Pecci, A., Poblome, J, Pollard, M., Richez, F., Wilson, A., (2015). "The content of African Keay 25 / Africana 3 amphorae: initial results of the CORONAM Project". *ArchaeoAnalytics*. Chromatography and DNA analysis in archaeology. 42-57.

İnternet Kaynakları

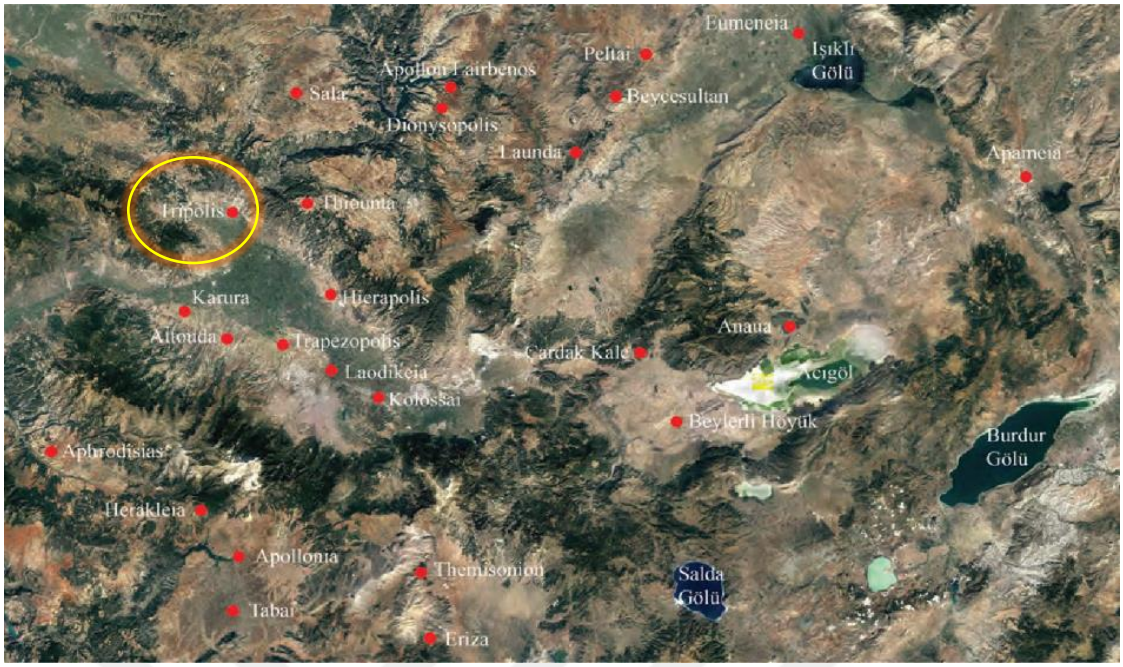
https://archaeologydataservice.ac.uk/ Erişim tarihi: 06.04.2020

EKLER

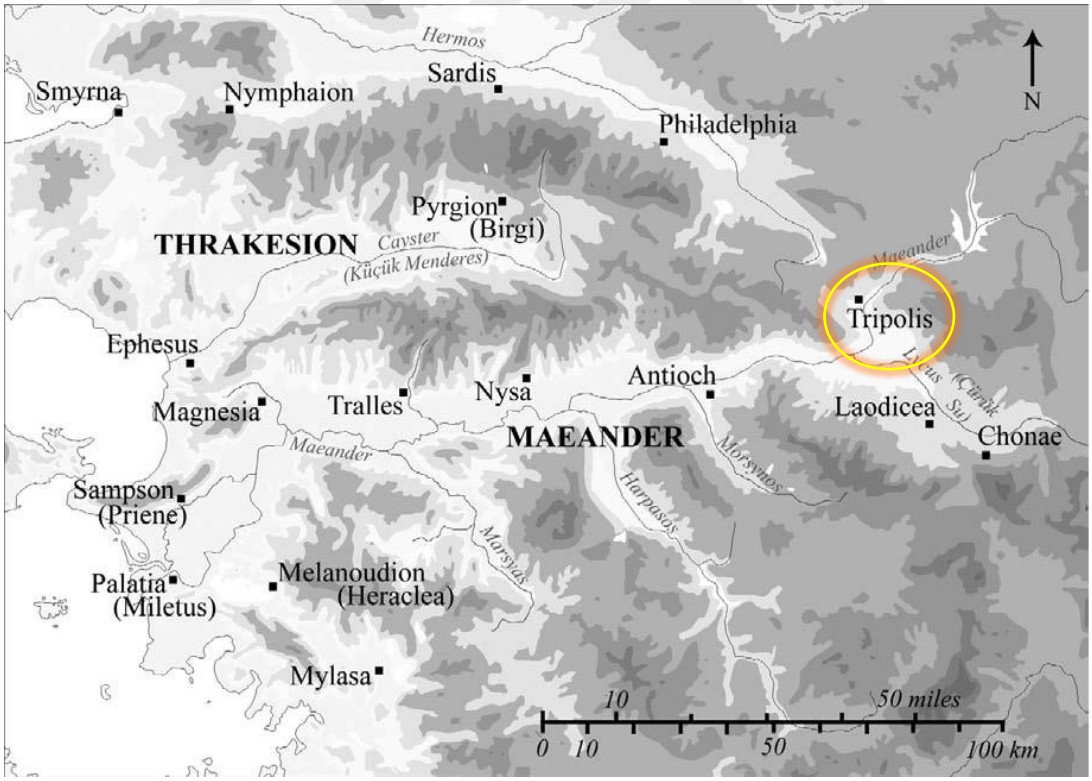
EK-1: Görseller

Görsel 1: *Batı Anadolu haritası üzerinde kentin konumunu ve Roma ticaret yollarını gösteren harita (Tripolis kazı arşivi)*

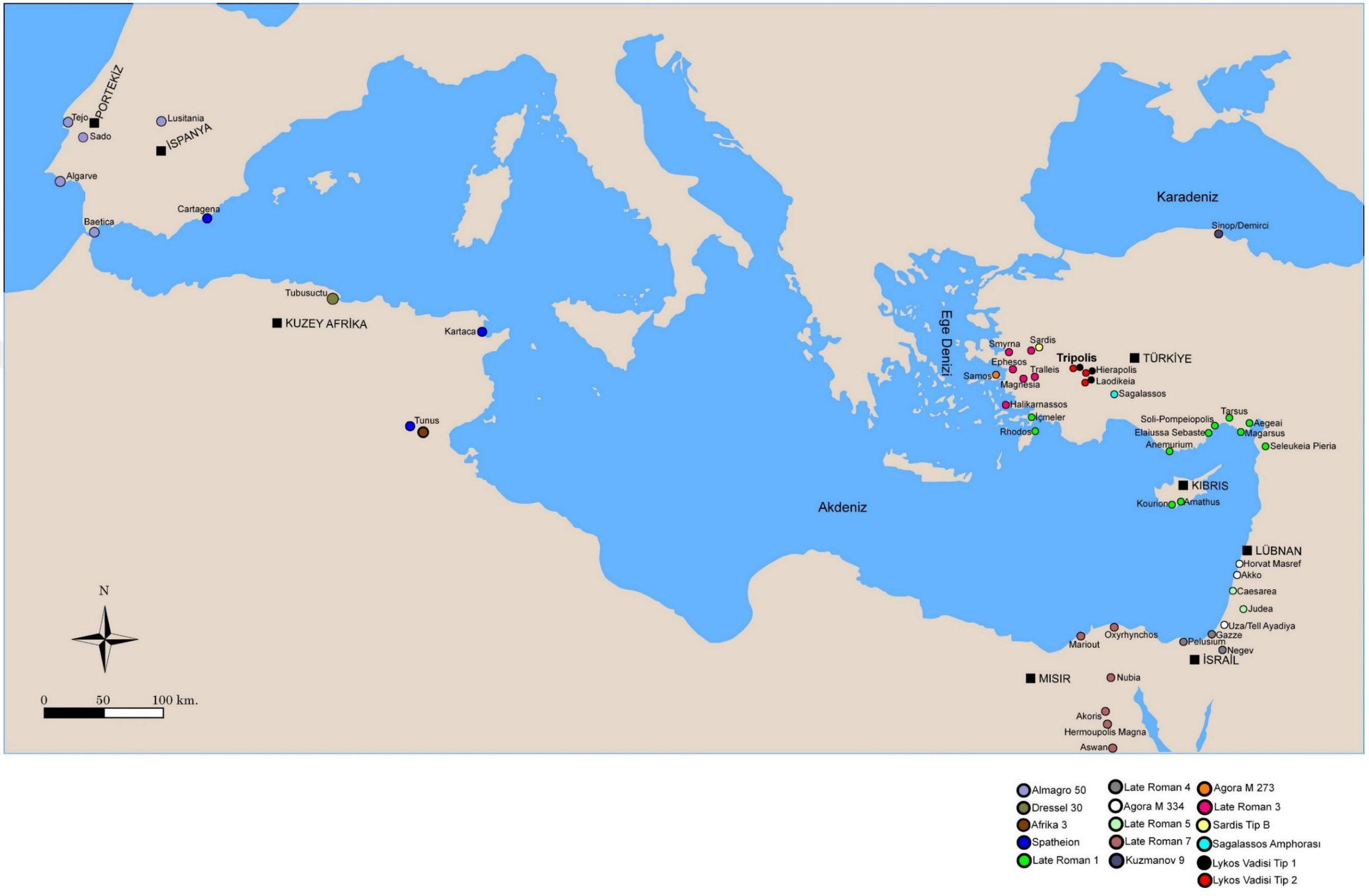
Görsel 2: *Uydu fotoğrafı üzerinde Lykos Vadisi kentleri (Şimşek vd. 2017,* ***a.g.k.,****6, Harita 2)*

Görsel 3: *Menderes Vadisi aşağı havza antik kentleri haritası (P. Thonemann, (2011). The Meander Valley. A Historical Geography Antiquity to Byzantium. Cambridge, Oxford, s. 6, Map 2)*

Görsel 4: *Tripolis'te bulunan sikkelerin darp edildiği kentler ve Antik Dönem yol güzergahı (Duman 2017a,* ***a.g.k.,*** *9, Fig. 15)*

Görsel 5: *Tripolis amphora tiplerinin ana üretim bölgeleri ve merkez kentlerini gösteren harita (Harita çizimi tarafımca yapılmıştır)*

Görsel 6: *Tripolis antik kenti hava fotoğrafı üzerinde yapı isimleri (Tripolis kazı arşivi)*

Görsel 7: *Kemerli Yapı'nın üst-ön cepheden ve içeriden görünümü (Tripolis kazı arşivi)*

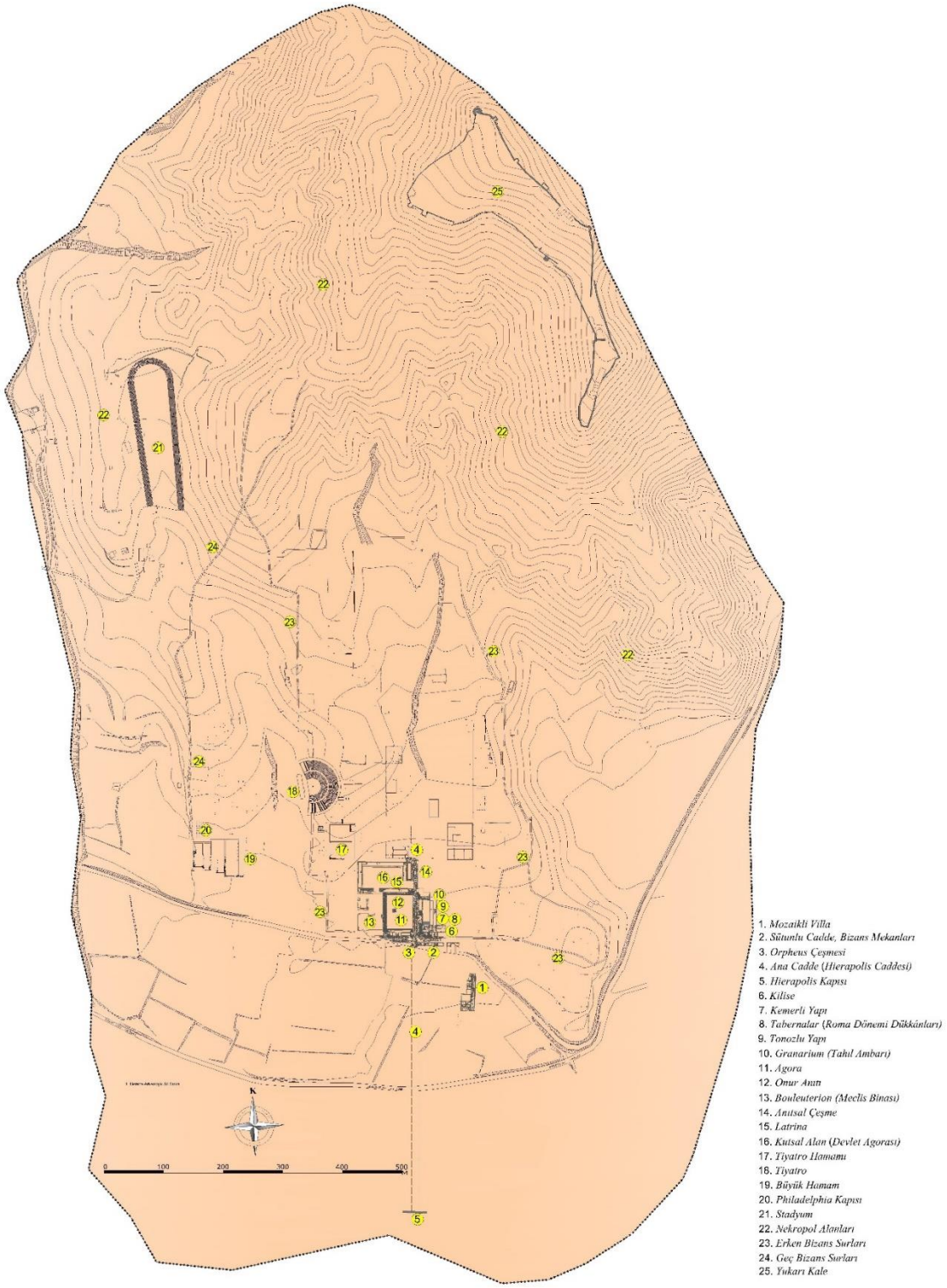
Görsel 8: *Erken Bizans Kilisesi 2, yapı kalıntıları ve batı pastaphorion odasında insitu halde açığa çıkarılan Lykos Vadisi Amphoraları Tip 1 ve Tip 2 (Tripolis kazı arşivi)*

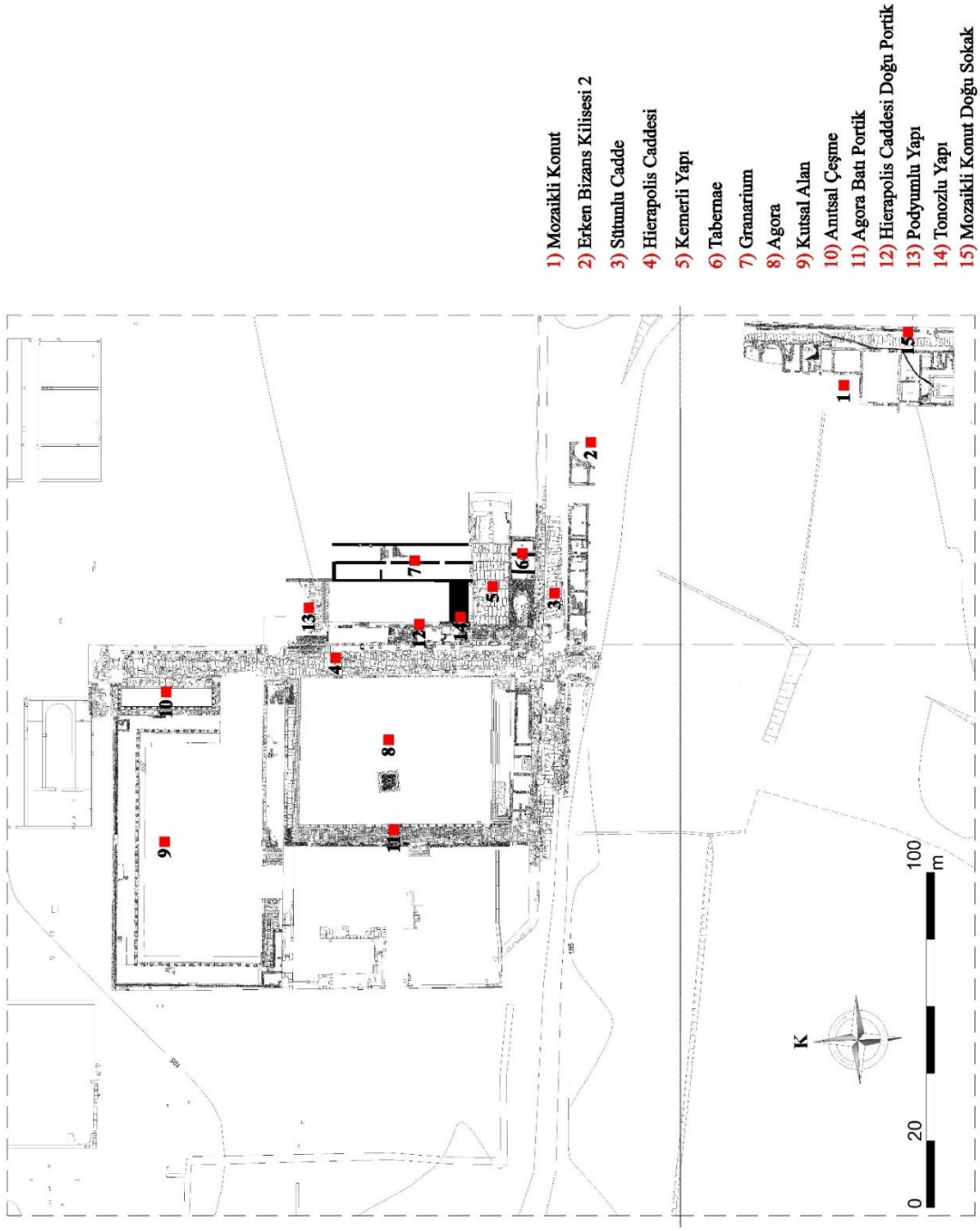
Görsel 9: *Kutsal Alan doğudan batıya görünümü (Tripolis kazı arşivi)*

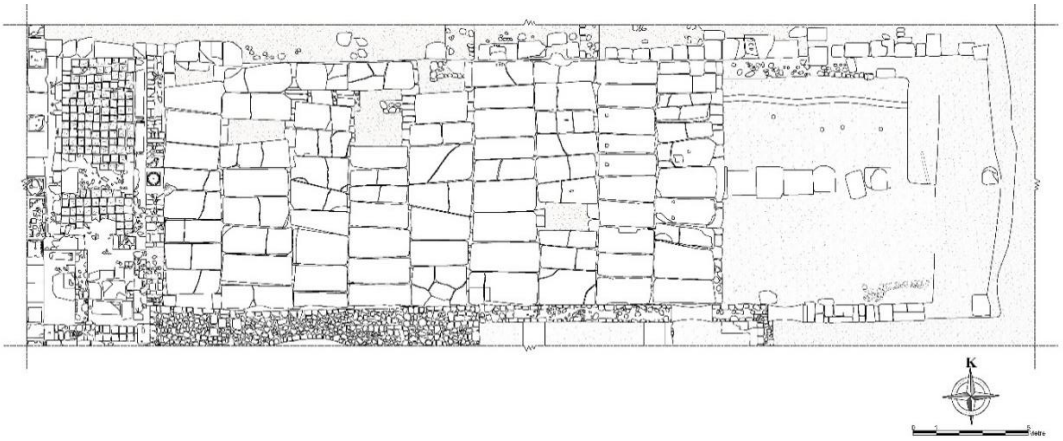
Görsel 10: *Mozaikli Konut havadan ve güneyden kuzeye görünümü (Tripolis kazı arşivi)*

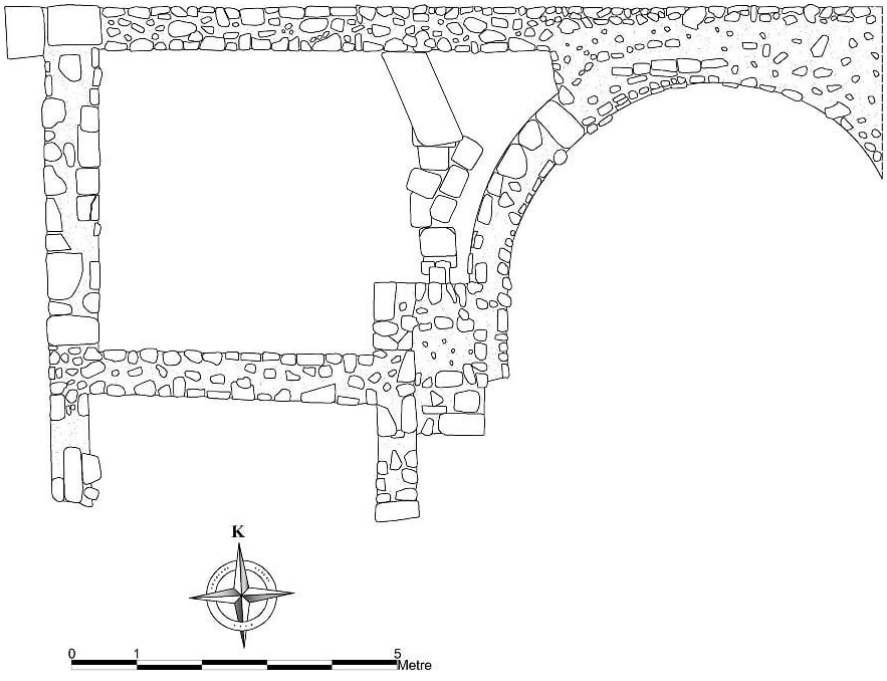
Görsel 11: *Tripolis kent planı (Tripolis kazı arşivi)*

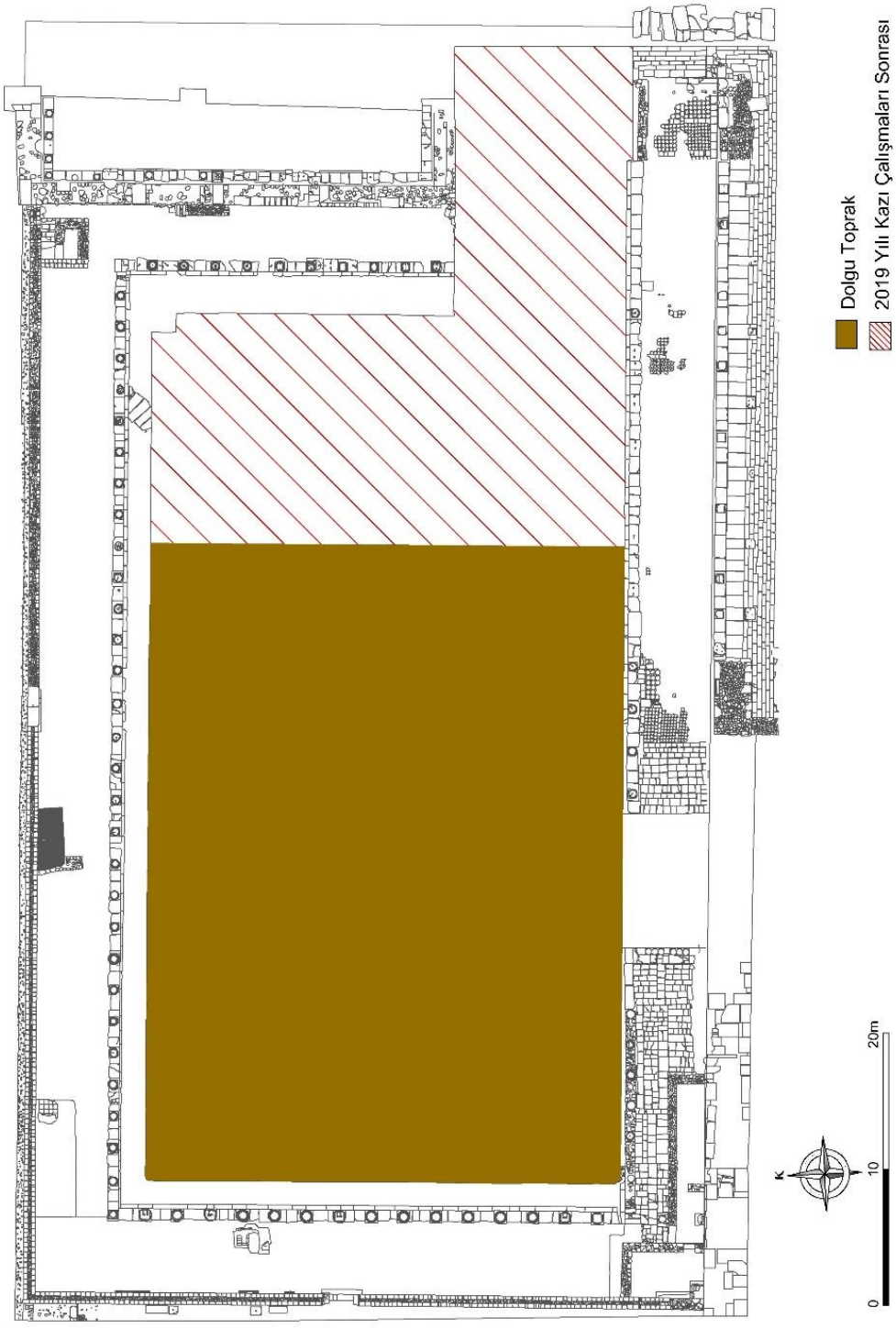
Görsel 12: *Kent planı üzerinde amphora buluntu alanları (Tripolis kazı arşiv)*

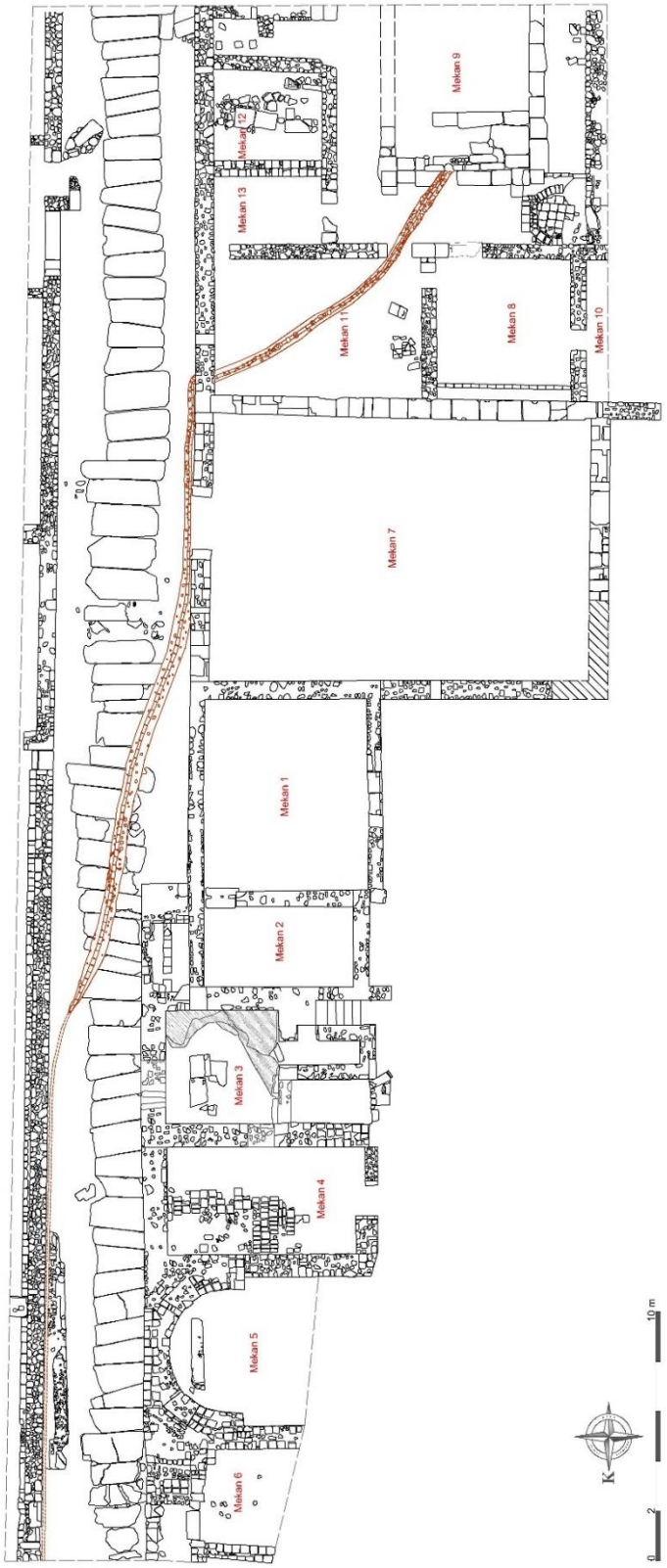
Görsel 13: *Kemerli Yapı planı (Tripolis kazı arşivi)*

Görsel 14: *Erken Bizans Kilisesi 2 planı (Tripolis kazı arşivi)*

Görsel 15: *Kutsal Alan planı (Tripolis kazı arşivi)*

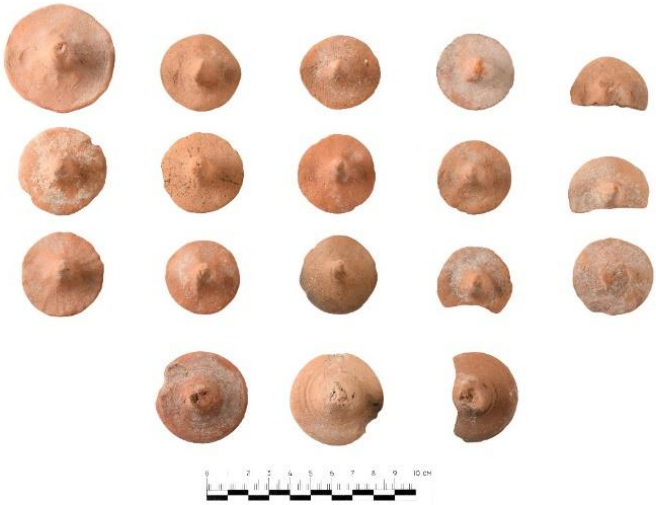
Görsel 16: *Mozaikli Konut ve Doğu Sokak planı (Tripolis kazı arşivi)*

Görsel 17: *Tripolis kazı çalışmalarında bulunan "dipinto"lu LR 1 amphoralarına ait gövde parçaları (Tripolis kazı arşivi)*

Görsel 18: ***Kat. no. 44*** *olan tıpalı LR 1 amphora örneği (Tripolis kazı arşivi)*

Görsel 19: *Spatheion 3 tipi amphoralara ait tıpa buluntuları (Tripolis kazı arşivi)*

Görsel 20: ***Kat. no. 56*** *olan LR 3 amphorasının iç yüzeyinde bulunan reçine kalıntısı (Tripolis kazı arşivi)*

Görsel 21: ***Kat. no.*** *162 olan Sardis Tip B amphorasının iç yüzeyinde bulunan reçine kalıntısı (Tripolis kazı arşivi)*

Görsel 22: ***Kat. no. 88*** *olan Kuzmanov 9 amphorasında bulunan demir oksit katkısının detayı (Tripolis kazı arşivi)*

Görsel 23: ***Kat. no. 192*** *olan Lykos Vadisi Amphorası Tip 1'in içinden ele geçen Fiğ (Vicia sativa) tohumu kalıntıları (Tripolis kazı arşivi)*

Görsel 24: *Lykos Vadisi Amphorası Tip 1-Tip 2 (?)'ye ait gövde parçalarının iç yüzeylerinde bulunan (şarap, zeytinyağı ?) tortu kalıntıları (Tripolis kazı arşivi)*

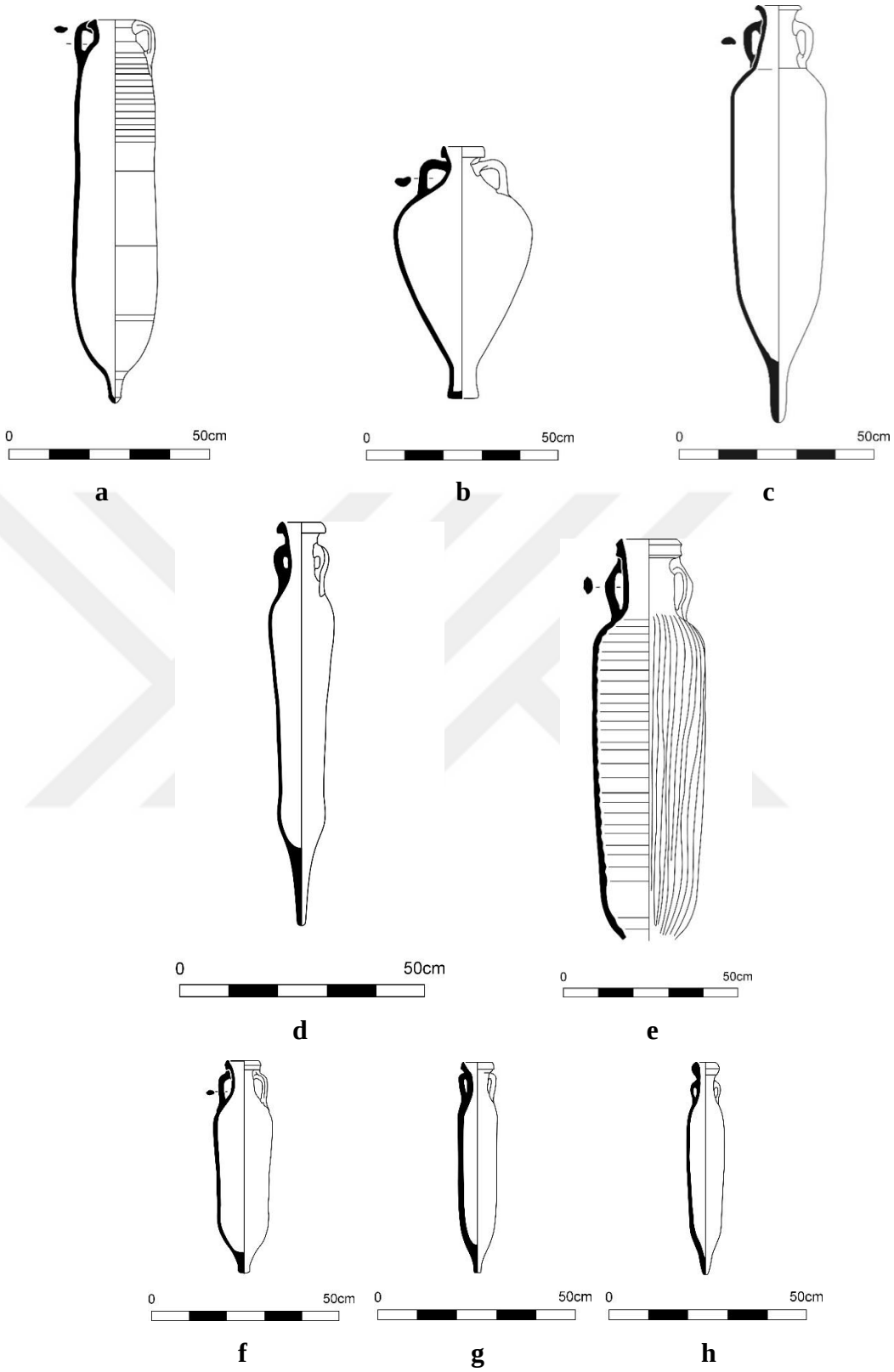

a

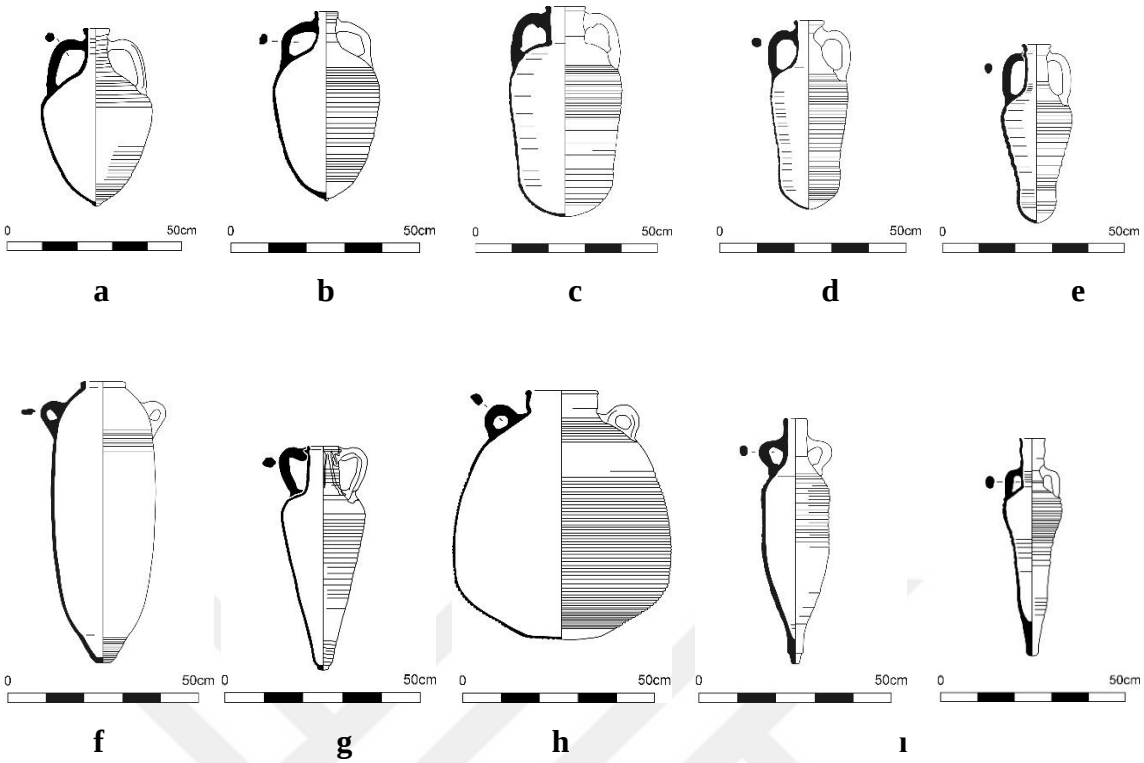

b

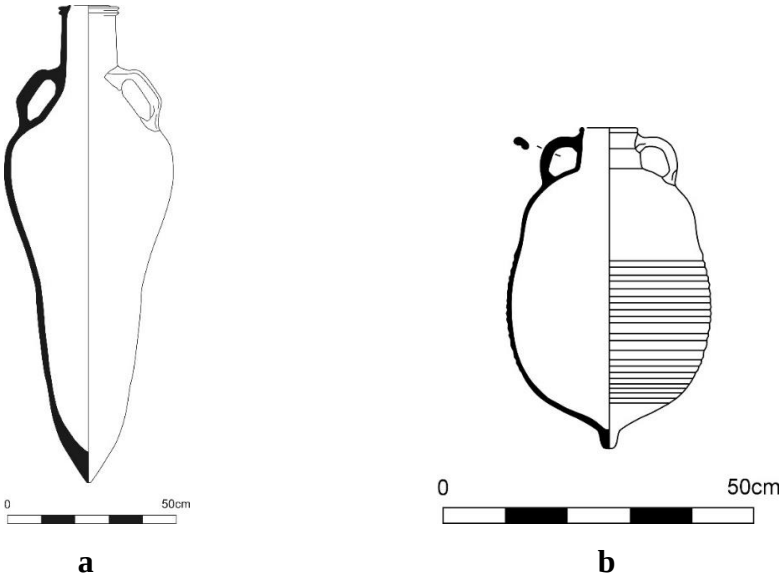
Görsel 25: ***Kat. no. 310 (a)*** *ve* ***311 (b)*** *olan Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı Amphoralarının daldırma tekniği ile astarlandığını gösteren iç yüzeylerdeki boya akıntıları (Tripolis kazı arşivi)*

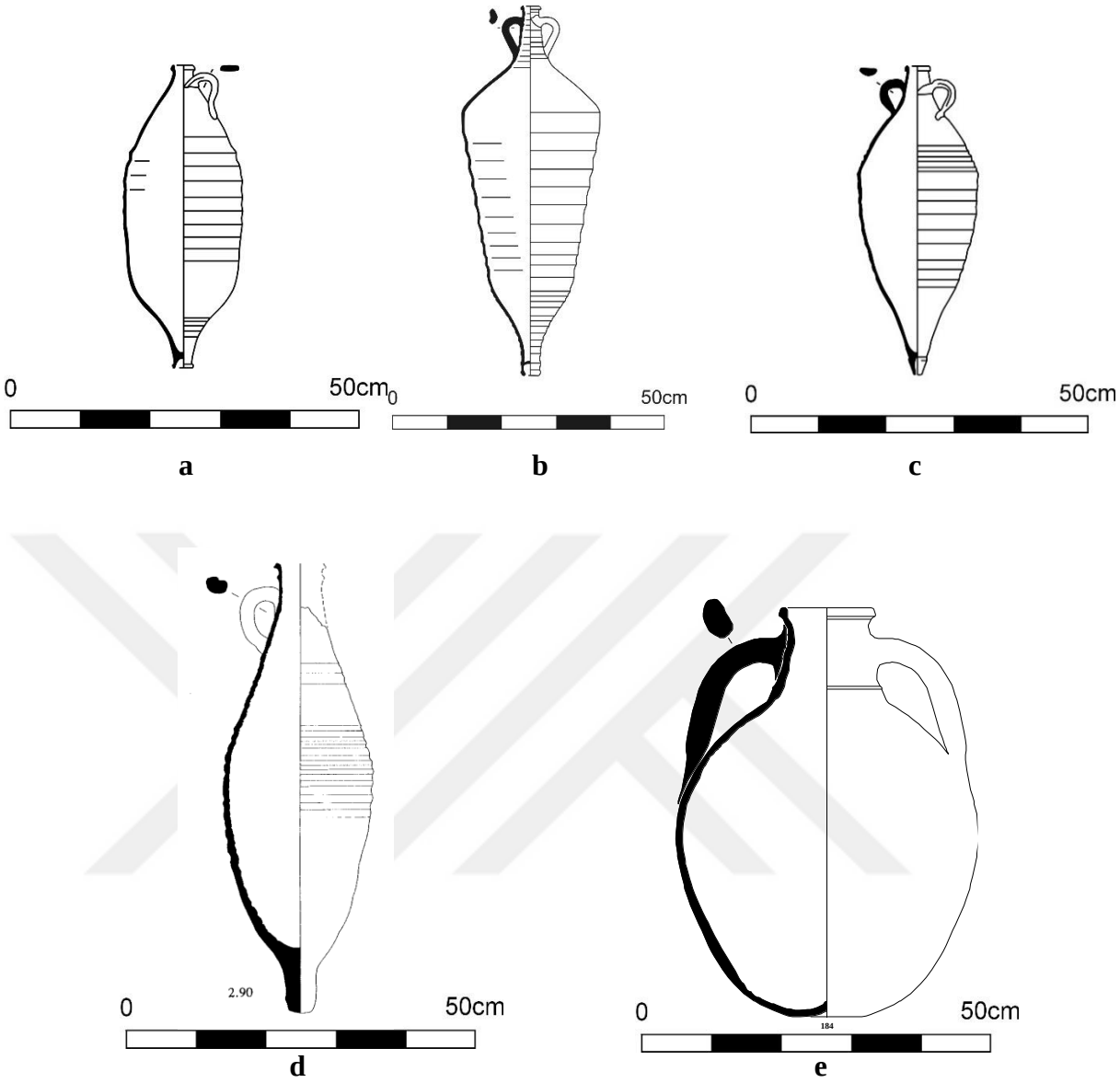
Görsel 26: *Batı Akdeniz üretimi amphora, Almagro 50 (**a**); Kuzey Afrika üretimi amphoralar, Dressel 30 (**b**), Afrika 3B (**c**), Spatheion 1 (**d**), Spatheion 2 (**e**), Spatheion 3 (**f**, **g**, **h**) (https://archaeologydataservice.ac.uk/ Erişim tarihi: 06.04.2020)*

Görsel 27: *Doğu Akdeniz üretimi amphoralar, LR 1A-B (**a-e**); LR 4 (**f**); Agora M 334 (**g**); LR 5 (**h**); LR 7 (**ı**) (https://archaeologydataservice.ac.uk/ Erişim tarihi: 06.04.2020)*

Görsel 28: *Karadeniz üretimi amphora, Kuzmanov 9 (**a**), Adalar ve Ege üretimi amphora, Agora M 273 (**b**) (https://archaeologydataservice.ac.uk/ Erişim tarihi: 06.04.2020)*

Görsel 29: *Batı Anadolu üretimi amphoralar, LR 3 (**a-c**); Sardis Tip B (**d**); Sagalassos (**e**) (https://archaeologydataservice.ac.uk/ Erişim tarihi: 06.04.2020)*

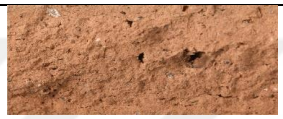
EK-2: Tablolar ve Grafikler

	Üretim Bölgesi	Tip	Ana Üretim Merkezi	Buluntu Sayısı	Yüzdelik Oranı	Toplam
İthal Amphoralar	Batı Akdeniz	Almagro 50	İspanya-Portekiz	**3**	**0.10%**	**0.10%**
	Kuzey Afrika	Dressel 30	Tubusuctu	**1**	**0.30%**	**3.30%**
		Afrika 3	Tunus	**10**	**1%**	
		Spatheion	Tunus-Kartaca	**23**	**2%**	
	Doğu Akdeniz	Late Roman 1	Kilikya-Kıbrıs-Kuzey Suriye	**75**	**6%**	**10.40%**
		Late Roman 4	Güney Filistin	**8**	**1%**	
		Agora M334	Kuzey Filistin-Güney Fenike	**10**	**1%**	
		Late Roman 5	Filistin-Mısır	**5**	**0.40%**	
		Late Roman 7	Mısır	**29**	**2%**	
	Karadeniz	Kuzmanov 9	Sinop	**1**	**0.10%**	**0.10%**
	Adalar ve Ege	Agora M273	Samos	**51**	**4%**	**4%**
	Batı Anadolu	Late Roman 3	Efes-Tralleis-Sardis-Halikarnassos	**84**	**7%**	**15.10%**
		Sardis Tip B	Sardis	**93**	**8%**	
		Sagalassos	Sagalassos	**1**	**0.10%**	
Yerel Amphoralar	Lykos Vadisi	Tip 1	Tripolis Hierapolis Laodikeia	**163**	**14%**	**51%**
		Tip 2	Tripolis Hierapolis Laodikeia	**434**	**37%**	
	Menderes Vadisi	Kırmızı Astarlı	?	**178**	**15%**	**15%**
Sınıflandırılamayanlar	?	?	?	**12**	**%1**	**1%**

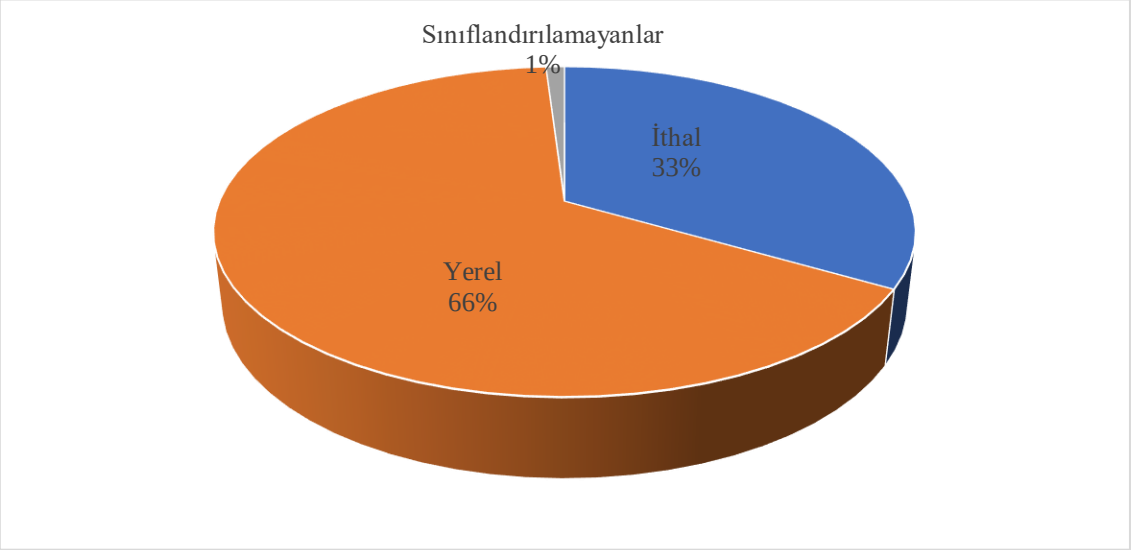
Tablo 1: *Üretim bölgelerine göre amphora tiplerinin kentteki sayısal ve yüzdelik oran tablosu*

	Tarih				
Amphora Tipleri	MS 2-3. yy	MS 3-4. yy	MS 4-5. yy	MS 5-6. yy	MS 6-7. Yy.ın başları
Almagro 50		√	√		
Dressel 30		√			
Afrika 3			√		
Spatheion			√	√	
LR 1			√	√	
LR 4			√	√	
Agora M334			√		
LR 5			√		
LR 7			√	√	√
Kuzmanov 9			√		
Agora M 273			√		
LR 3		√	√	√	√
Sardis Tip B				√	√
Sagalassos			√	√	
Lykos Vadisi Amphorası Tip 1			√	√	
Lykos Vadisi Amphorası Tip 2			√	√	
Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı Amphoraları			√	√	
Sınıflandırılamayanlar	√		√	√	

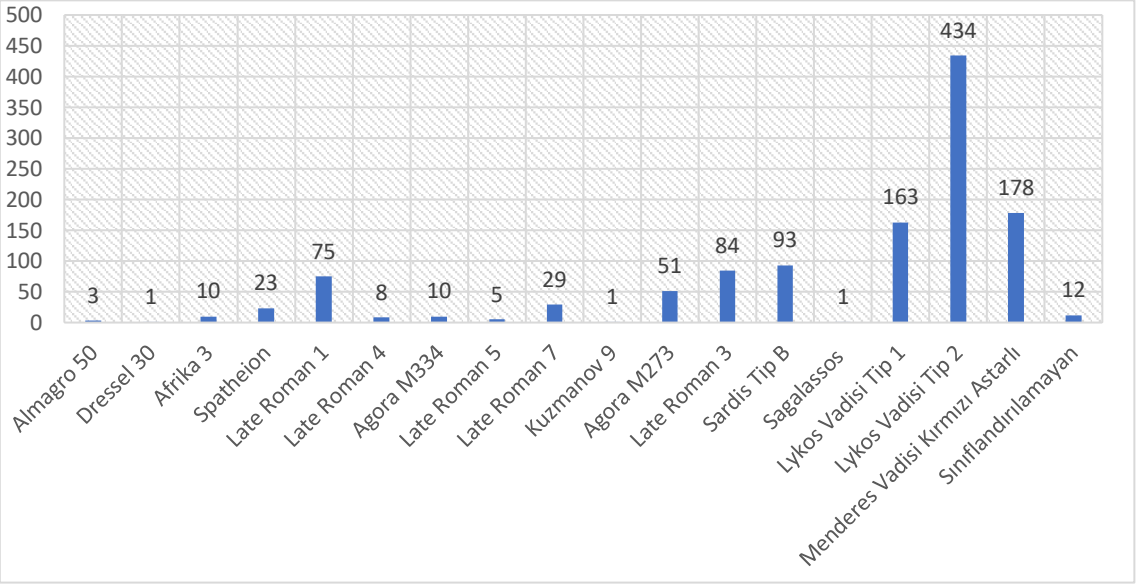
Tablo 2: *Tripolis amphora tiplerinin yüzyıllara göre dağılım tablosu*

Üretim Bölgesi	Amphora Tipi	Kat. no.	Hamur Kesit Fotoğrafı	Hamur Rengi	Hamur Katkı Maddeleri
Lykos Vadisi	Tip 1	194		10 YR 8/3 (çok soluk kahverengi)	Mika, taşçık ve kireç
		208		2.5 YR 6/8 (light red)	Altın renk mika, taşçık ve kireç
		221		7.5 YR 6/6 (reddish yellow)	Mika, taşçık, kuvars ve kireç
		206		7.5 YR 6/6 (reddish yellow)	Altın-gümüş renk mika ve kireç
	Tip 2	248		7.5 YR 6/4 (light brown)	Altın-gümüş renk mika, taşçık ve kuvars
		236		7.5 YR 7/3 (pink)	Mika, kuvars ve taşçık
		271		10 YR 7/4 (very pale brown)	Altın-gümüş renk mika, taşçık ve kuvars
Menderes Vadisi	Kırmızı Astarlı Amphoralar	316		5 YR 6/6 (reddish yellow)	Mika, kireç, kuvars ve taşçık
		311		5 YR 7/3 (pink)	Altın renk mika ve kireç

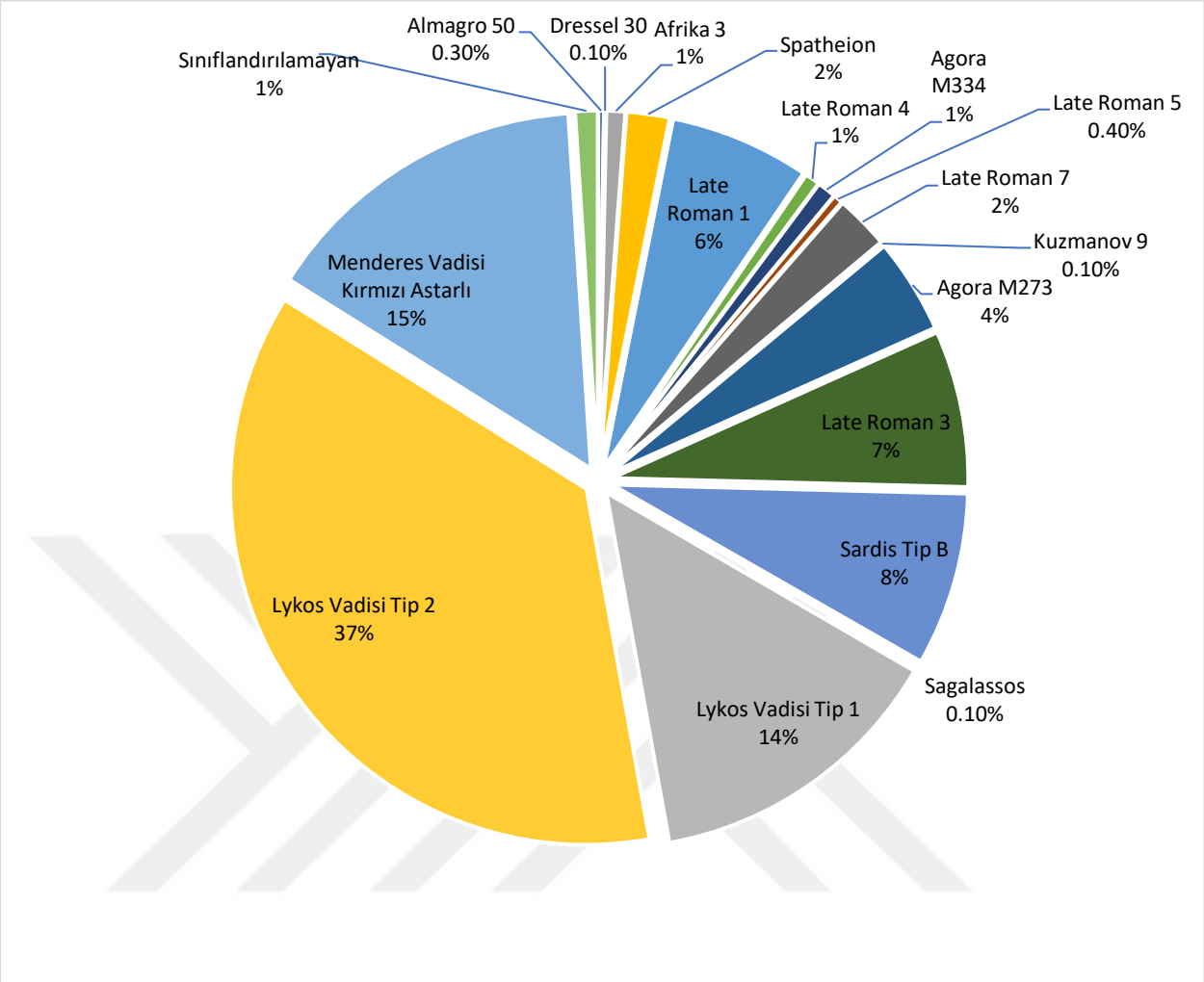
Tablo 3: *Yerel üretim amphoralarından bazı örneklerin hamur kesit fotoğrafları, hamur renkleri ve katkı maddelerini gösteren tablo*

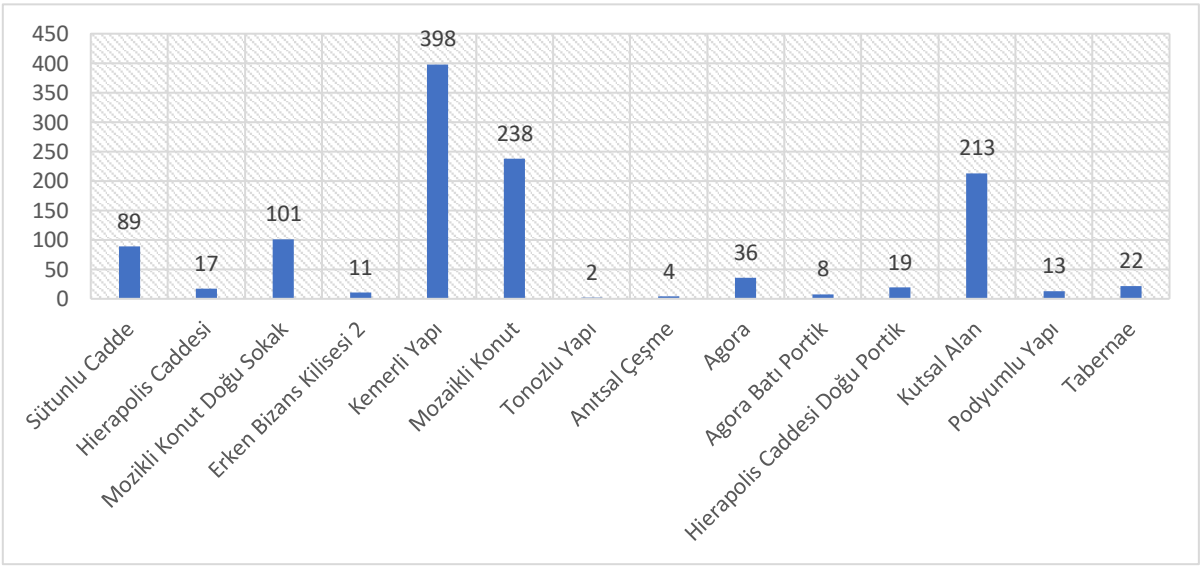
Grafik 1: *İthal, yerel ve sınıflandırılamayan amphora gruplarının kentteki yoğunluğunu gösteren yüzdelik oran grafiği*

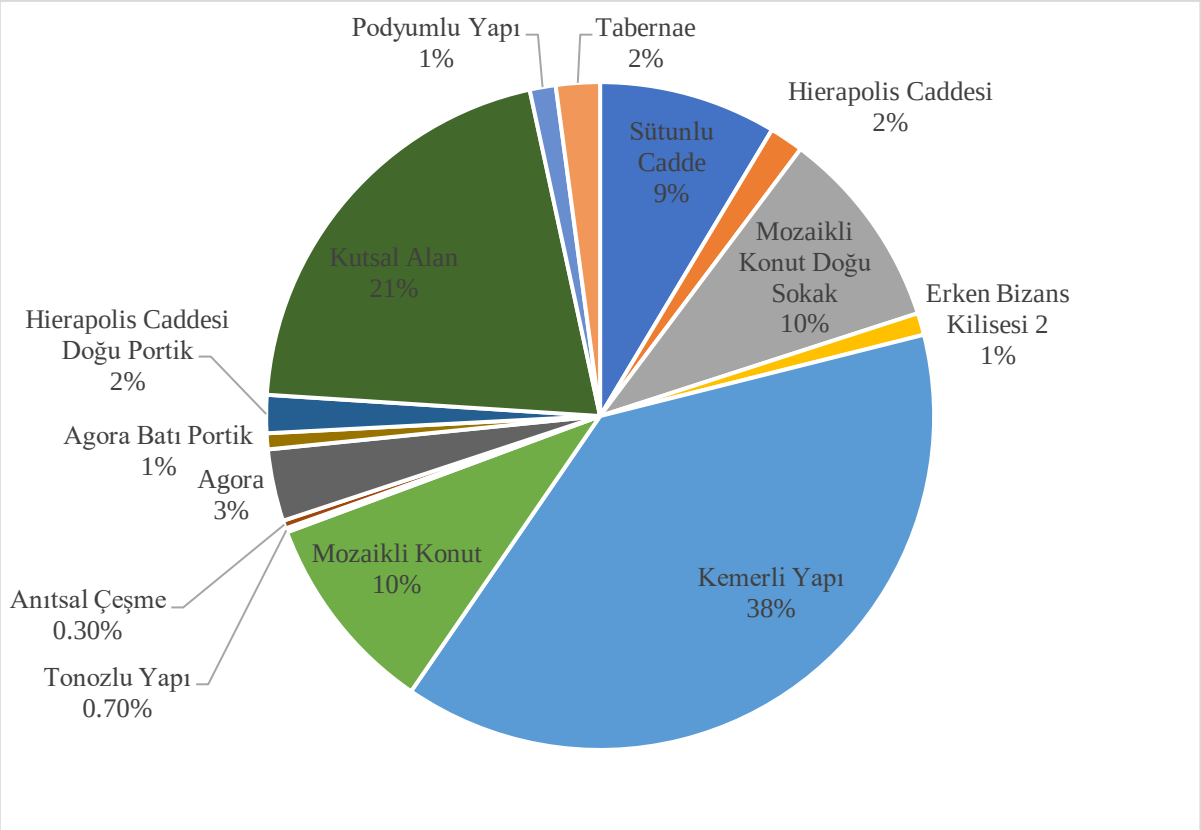
Grafik 2: *Tripolis amphora formlarının sayısal değer grafiği*

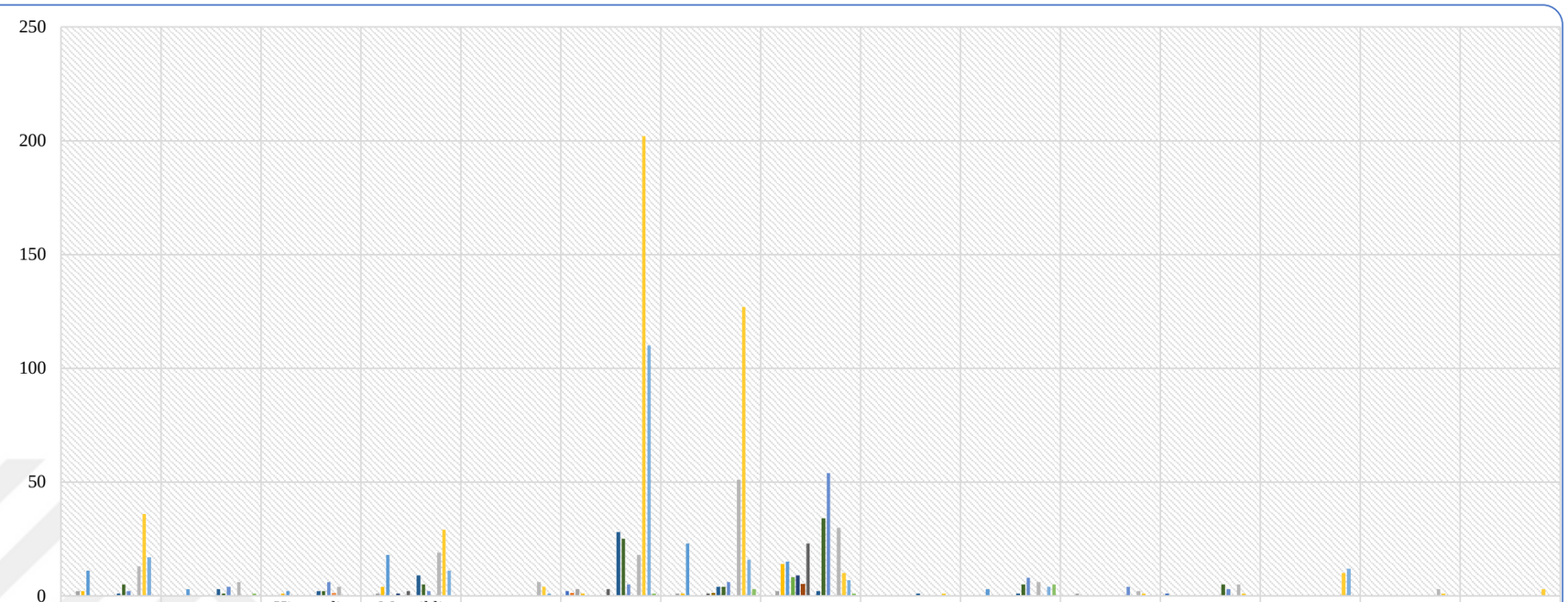
Grafik 3: *Tripolis amphora formlarının sayısal değerlere göre yüzdelik oran grafiği*

Grafik 4: *Amphoraların buluntu alanlarına göre sayısal değer grafiği*

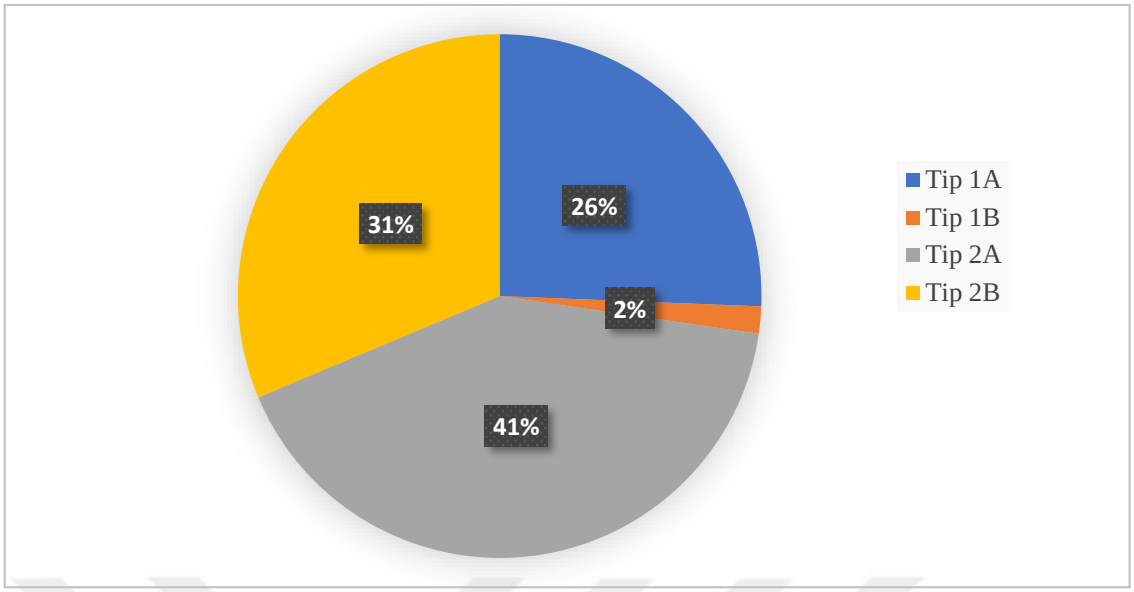

Grafik 5: *Amphoraların buluntu alanlarına göre sayısal değerlerinin yüzdelik oran grafiği*

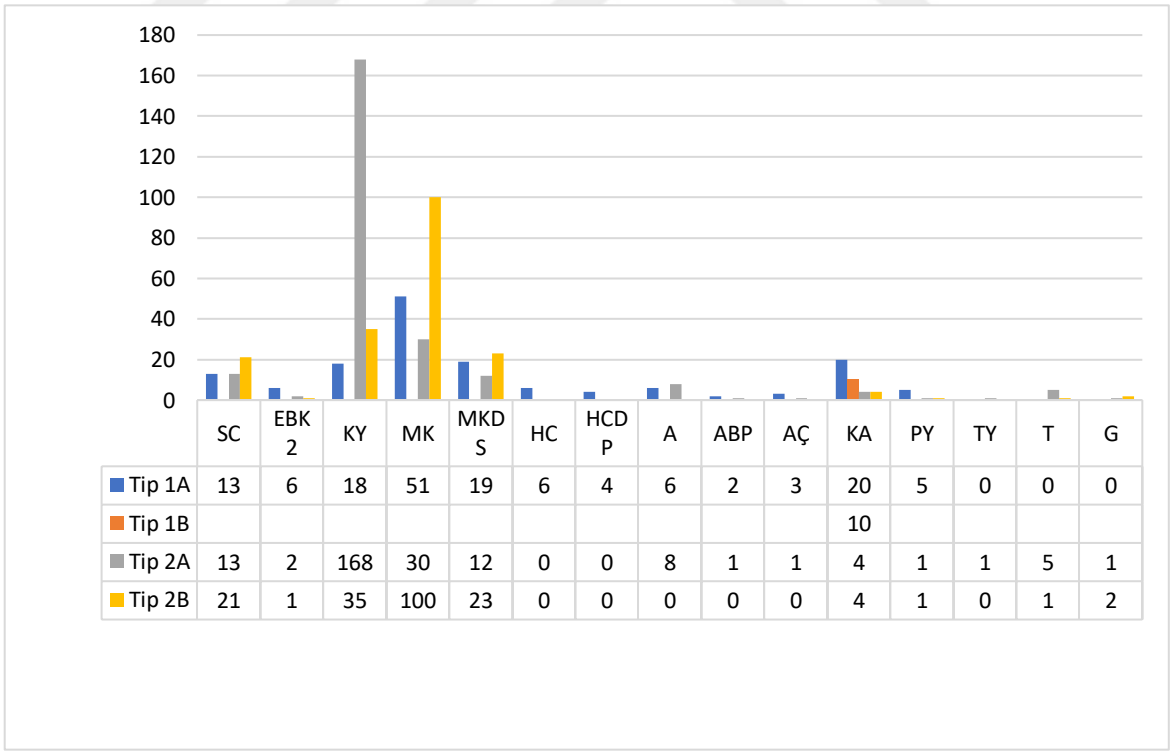

	Sütunlu Cadde	Hierapolis Caddesi	Hierapolis Caddesi Doğu Portik	Mozaikli Konut Doğu Sokak	Erken Bizans Kilisesi 2	Kemerli Yapı	Mozaikli Konut	Kutsal Alan	Tonozlu Yapı	Agora	Agora Batı Portik	Podyumlu Yapı	Tabernae	Anıtsa Çeşme	Granarium
Alnmagro 50						2						1			
Dressel 30						1									
Afrika 3	2			1		3	1	2			1				
Spatheion	2		1	4		1	1	14							
Late Roman 1	11	3	2	18			23	15		3					
Late Roman 4								8							
Agora M334				1				9							
Late Roman 5								5							
Late Roman 7				2		3	1	23							
Kuzmanov 9							1								
Agora M273	1	3	2	9		28	4	2	1	1					
Late Roman 3	5	1	2	5		25	4	34		5		5			
Sardis Tip B	2	4	6	2		5	6	54		8	4	3			
Sagalassos			1												
Lykos Vadisi Tip 1	13	6	4	19	6	18	51	30		6	2	5		3	
Lykos Vadisi Tip 2	36			29	4	202	127	10	1		1	1	10	1	3
Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı	17			11	1	110	16	7		4			12		
Sınıflandırılamayanlar		1				1	3	1		5					

Grafik 6: *Tripolis amphora tiplerinin buluntu alanlarına göre yoğunluk grafiği*

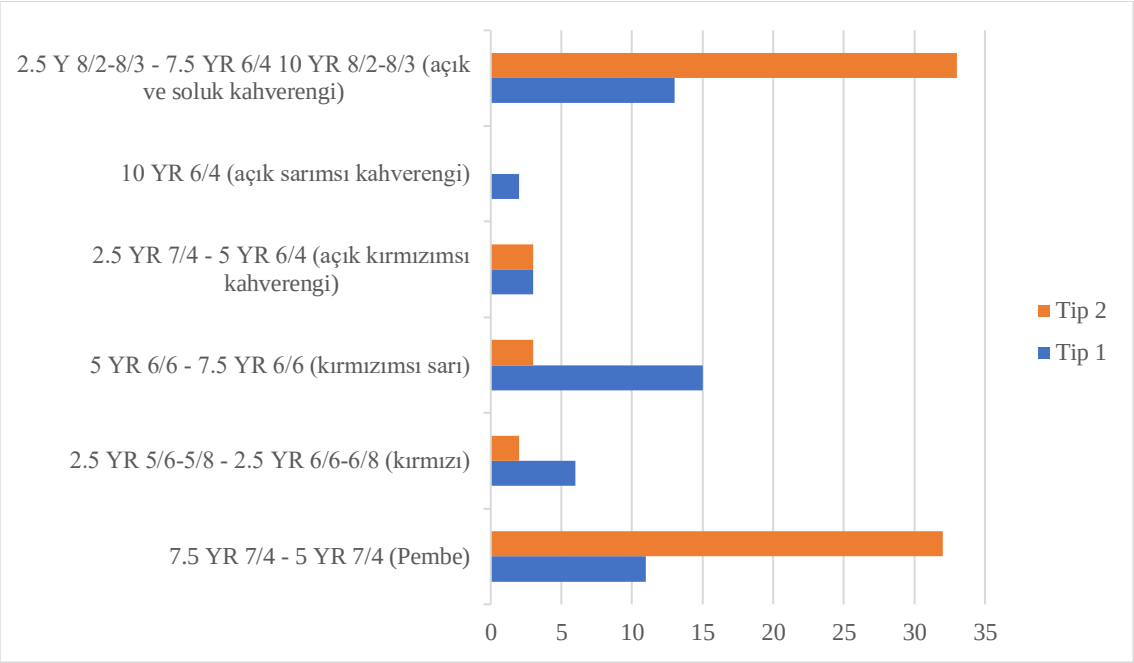

Grafik 7: *Lykos Vadisi Amphoraları'nın yoğunluk grafiği*

	SC	EBK 2	KY	MK	MKD S	HC	HCD P	A	ABP	AÇ	KA	PY	TY	T	G
Tip 1A	13	6	18	51	19	6	4	6	2	3	20	5	0	0	0
Tip 1B											10				
Tip 2A	13	2	168	30	12	0	0	8	1	1	4	1	1	5	1
Tip 2B	21	1	35	100	23	0	0	0	0	0	4	1	0	1	2

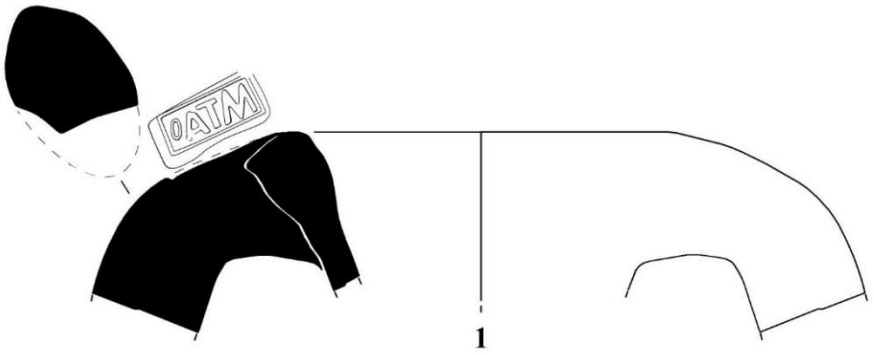
Grafik 8: *Lykos Vadisi Amphoraları'nın buluntu alanlarına göre dağılım grafiği*

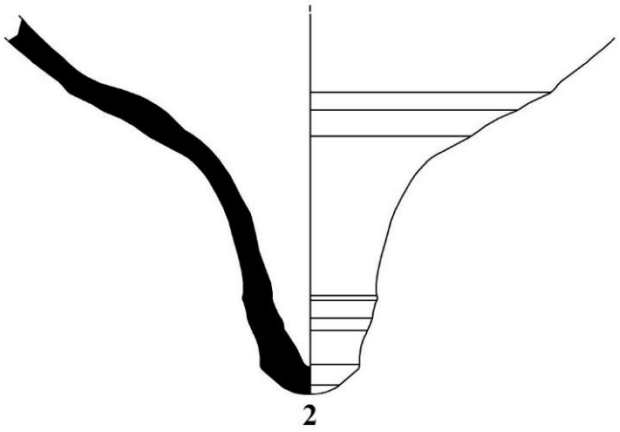
Grafik 9: *Lykos Vadisi Amphoralarının hamur rengi yoğunluk grafiği*

EK-3: Levhalar

Almagro 50A **LEVHA 1**

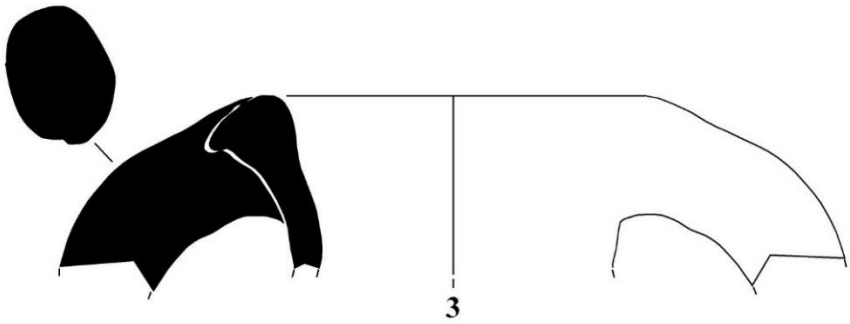

1

2

Almagro 50B

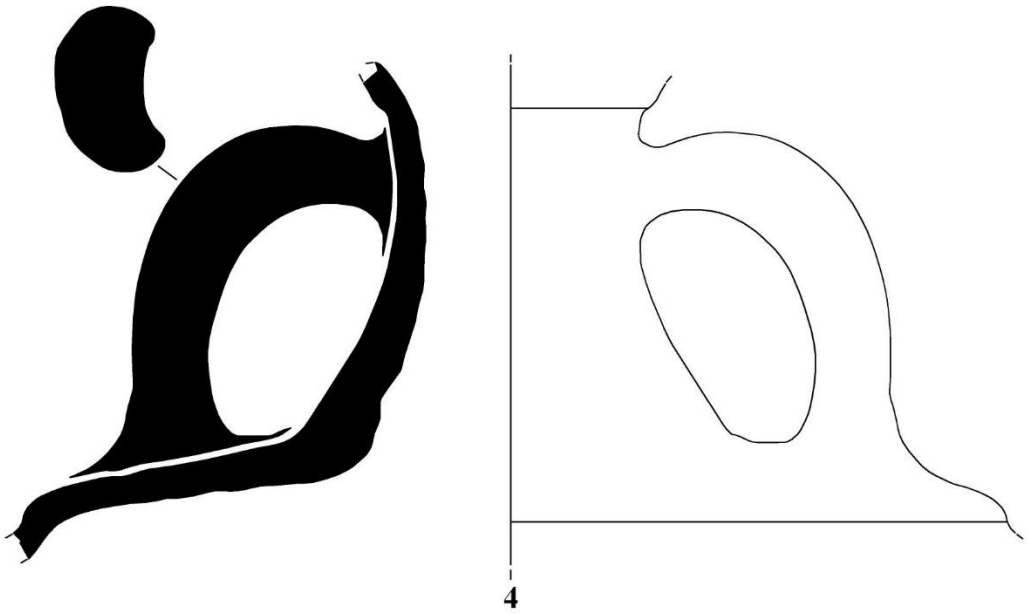

3

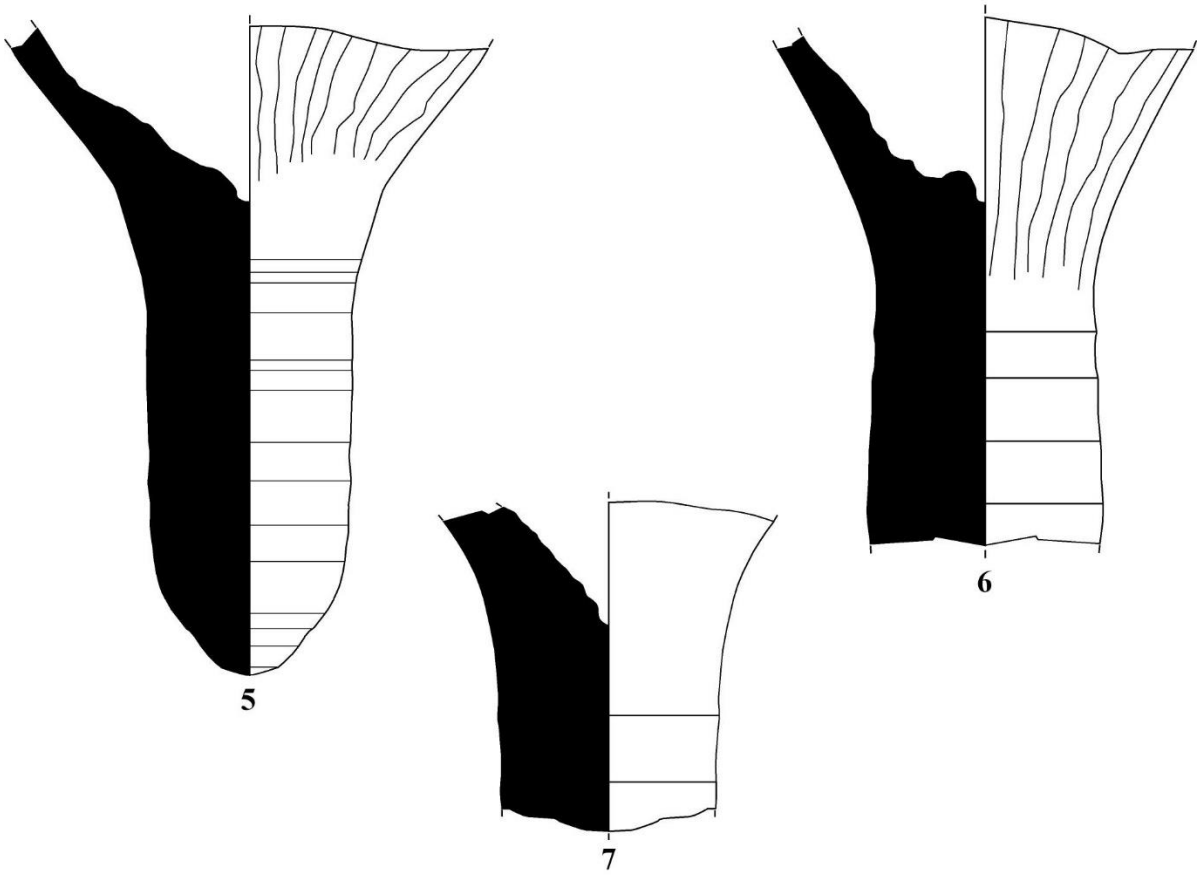
Dressel 30

LEVHA 2

4

Afrika 3

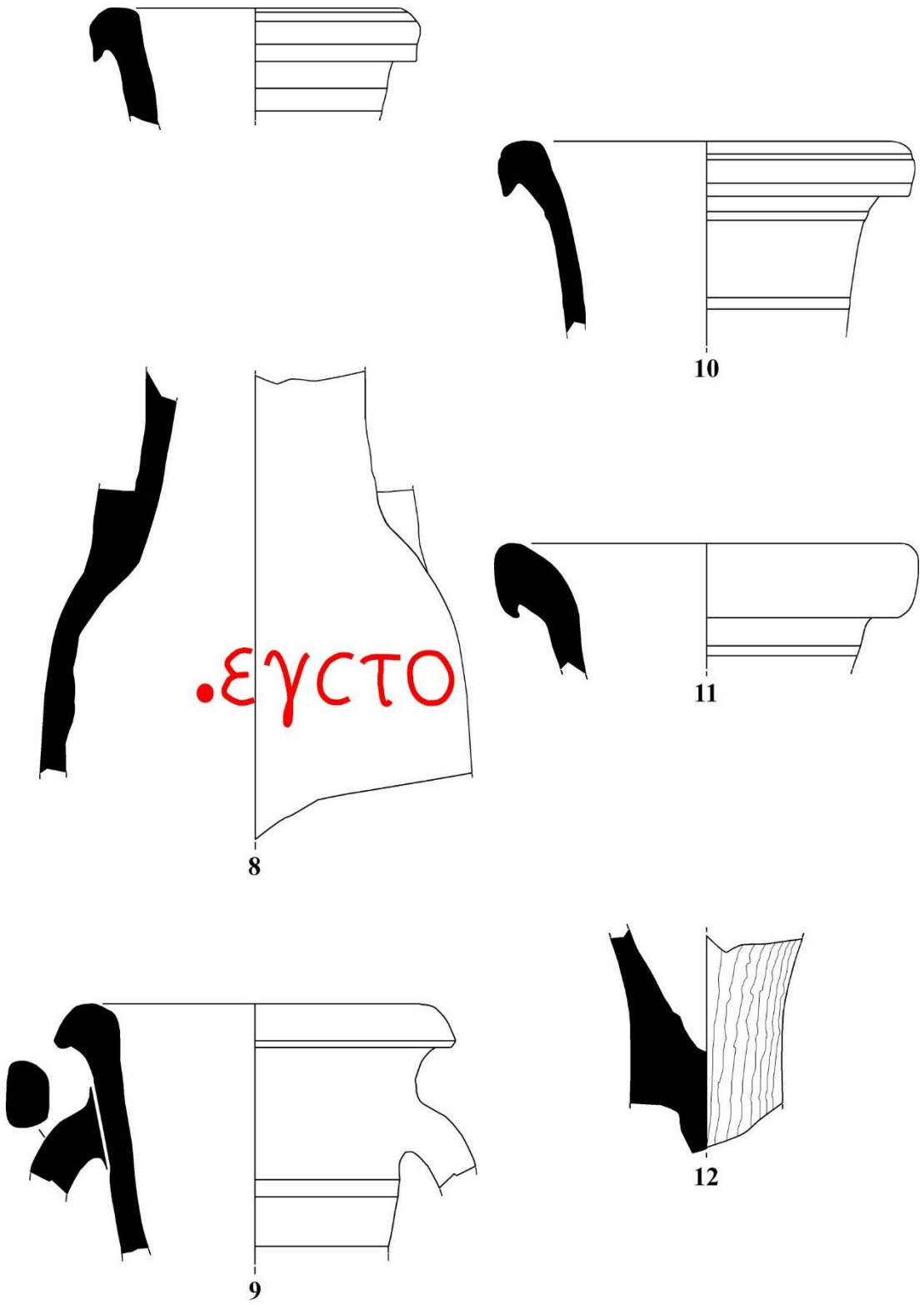

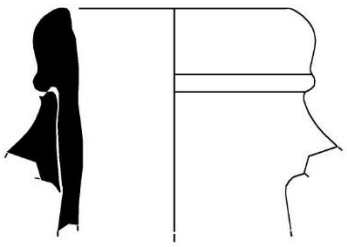
5

6

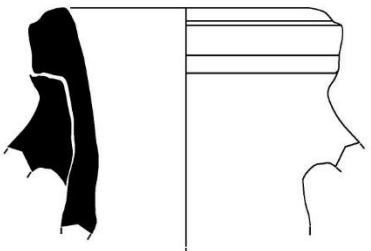
7

0 5 10 cm

•ΕγCΤΟ
8
9
10
11
12
0
5
10 cm

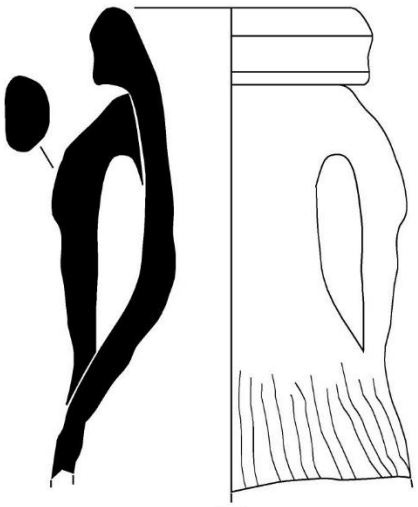

13

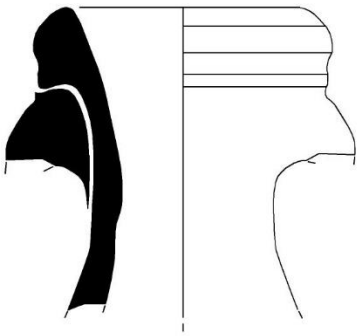

14

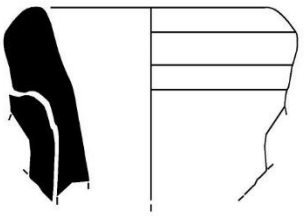
Spatheion 3A

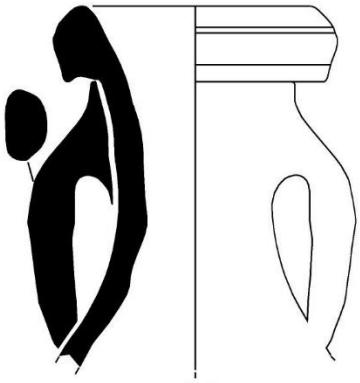
15

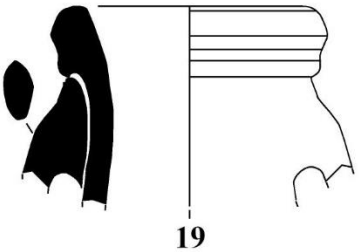
17

18

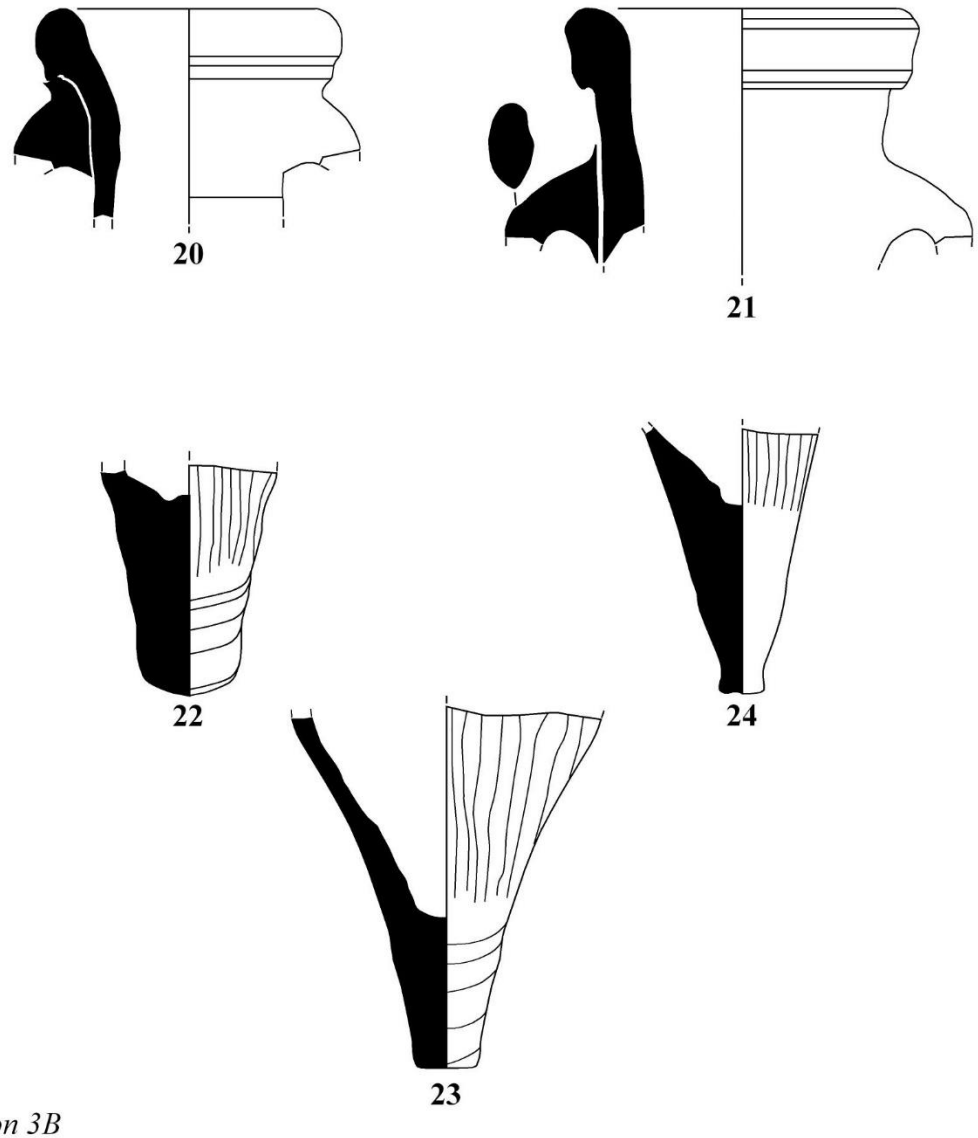

16

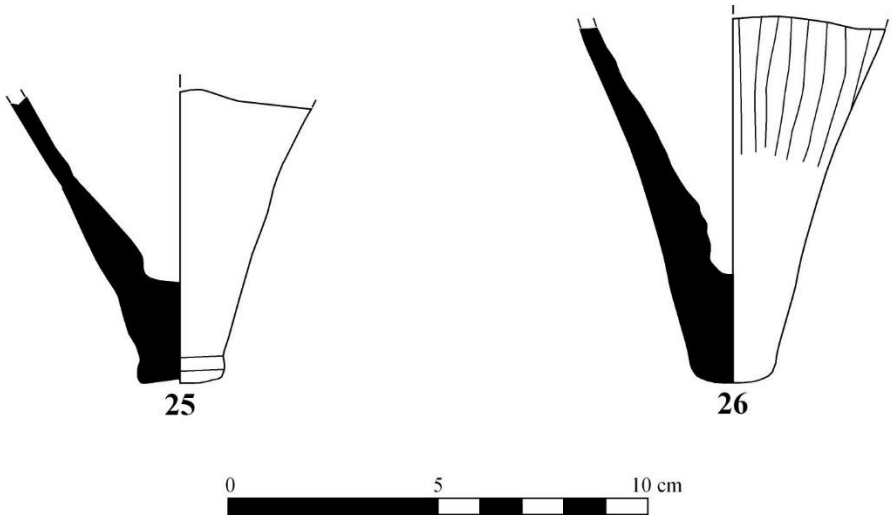

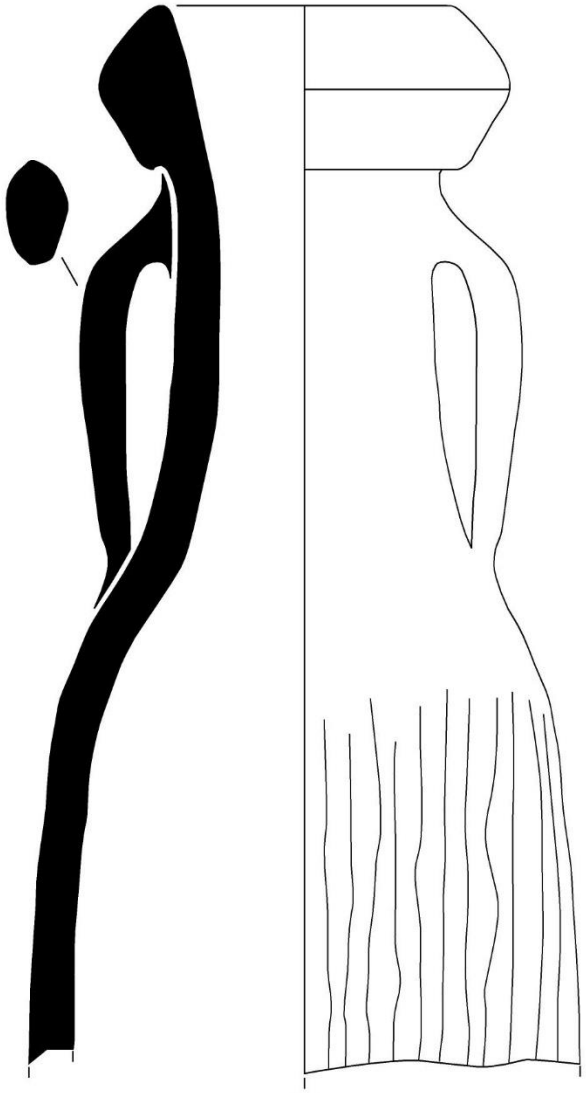
19

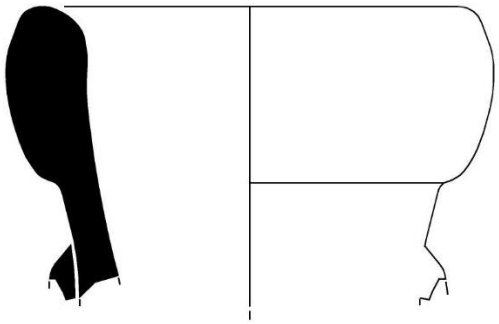

Spatheion 3B

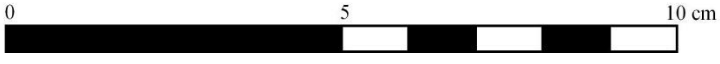

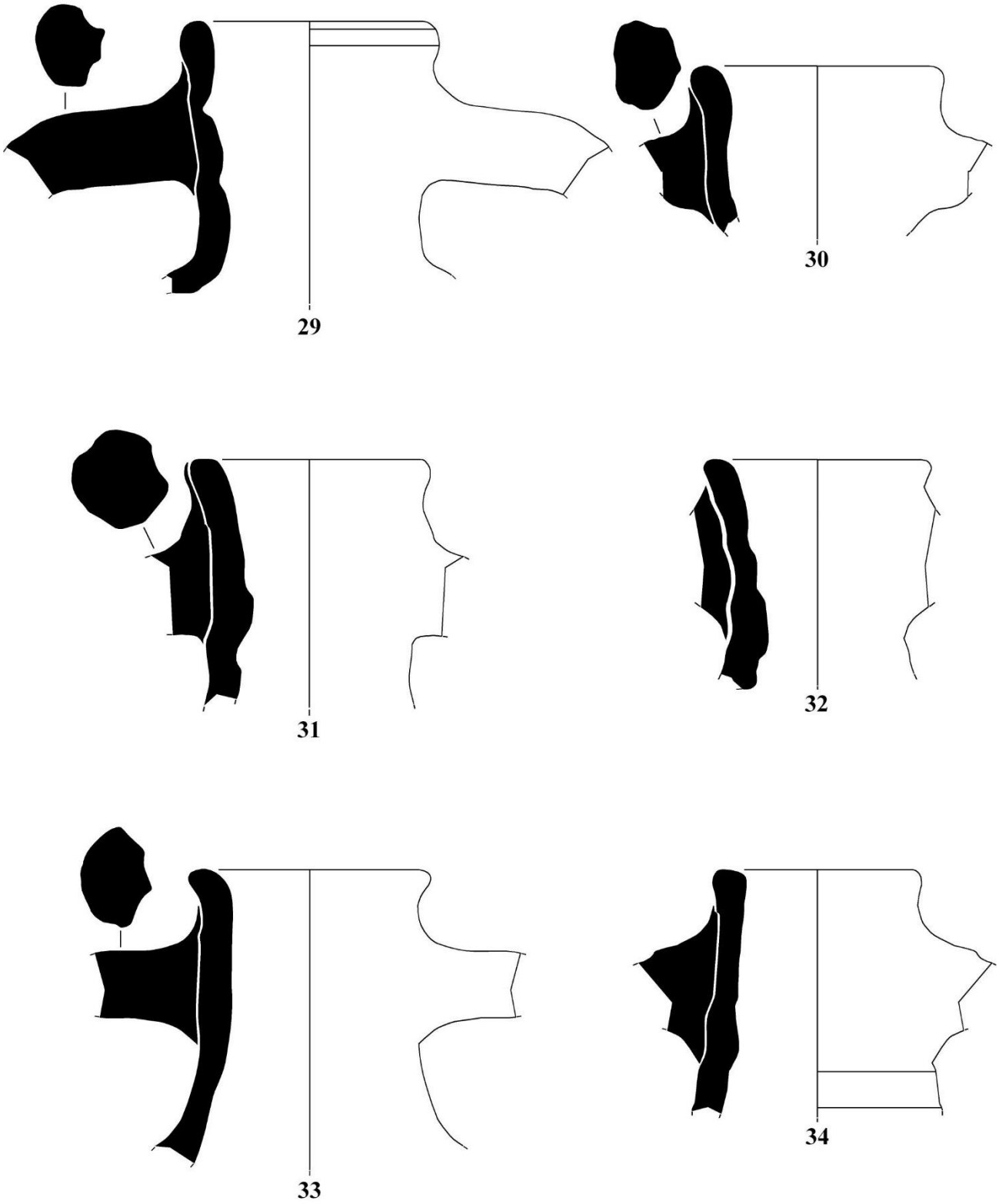

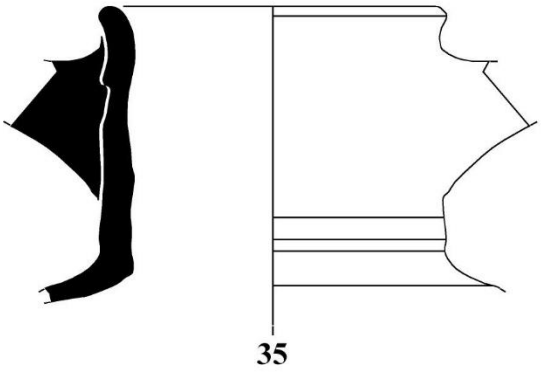
27

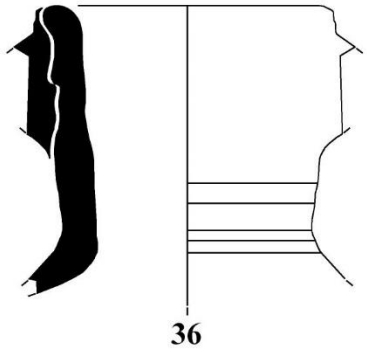
28

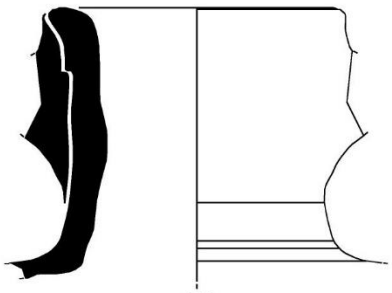

29
30
31
32
33
34
0
5
10 cm

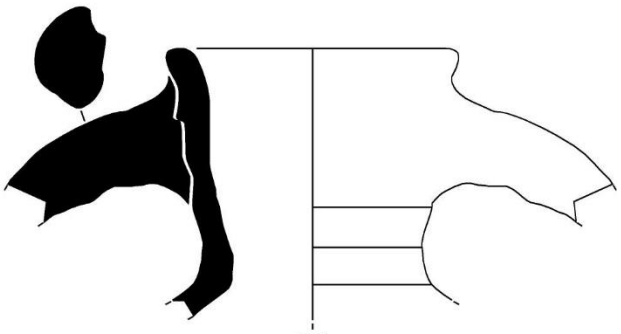
35

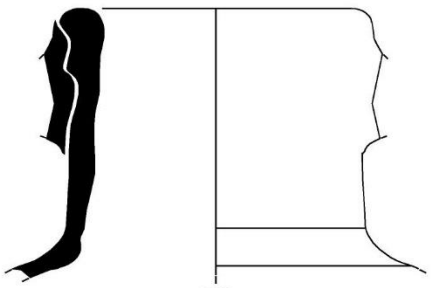
36

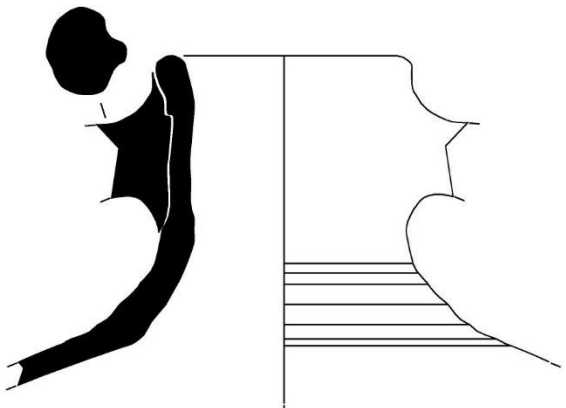
37

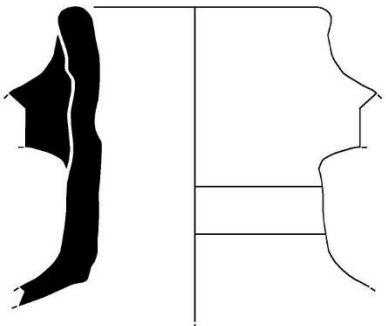
38

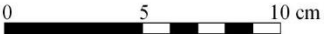
39

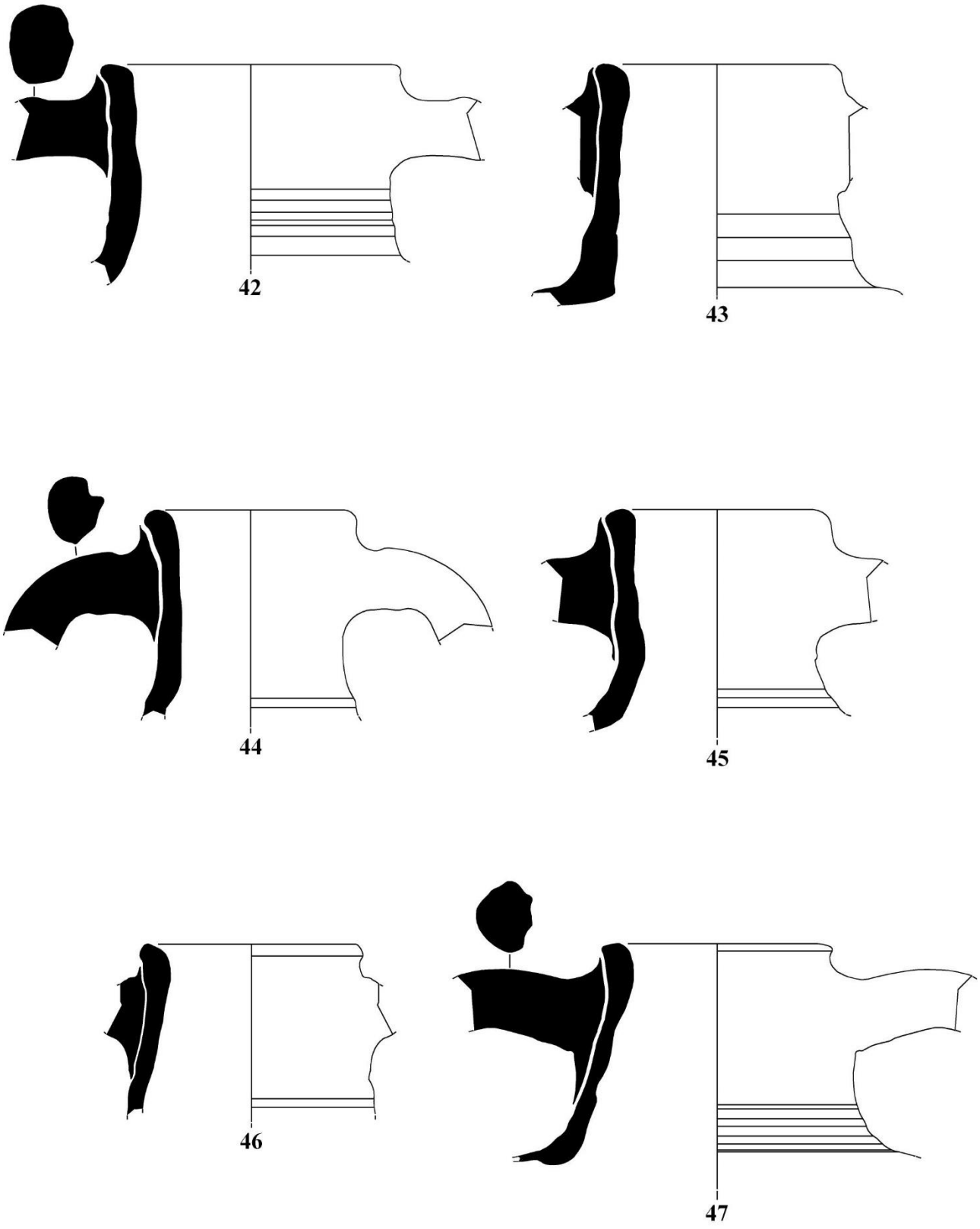

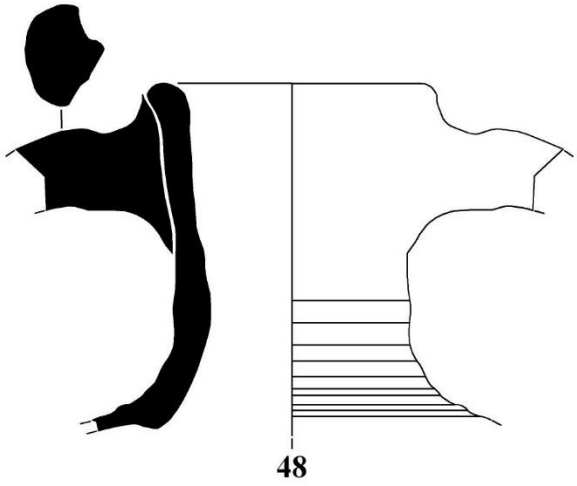
40

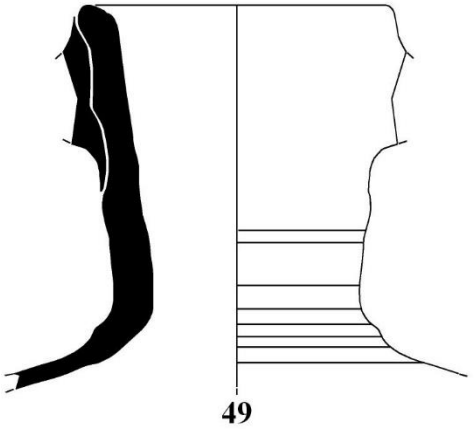
41

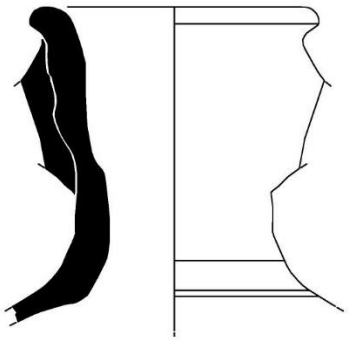

42
43
44
45
46
47
0
5
10 cm

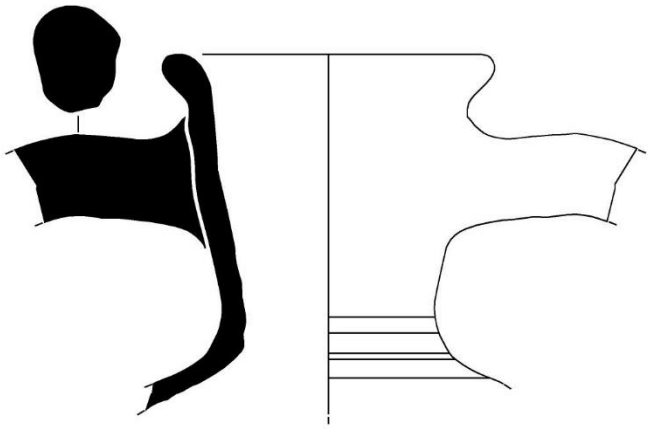
48

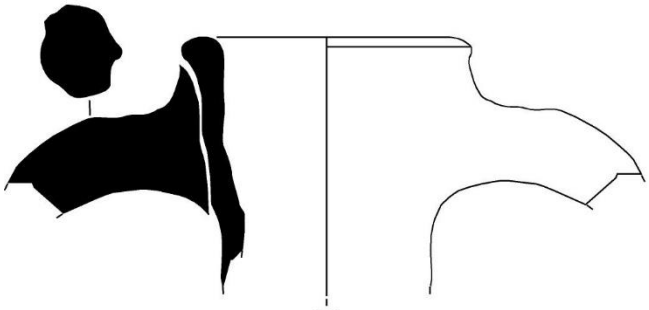
49

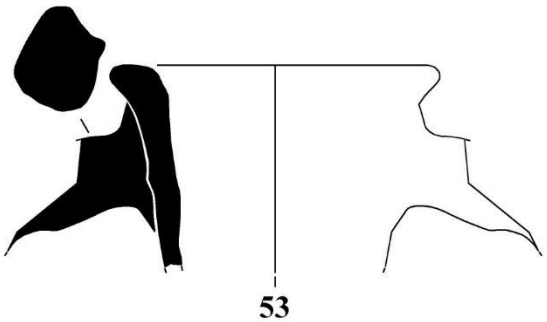
50

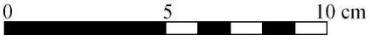
51

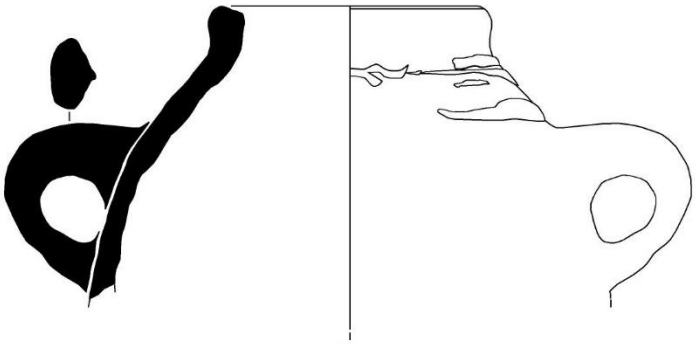

52

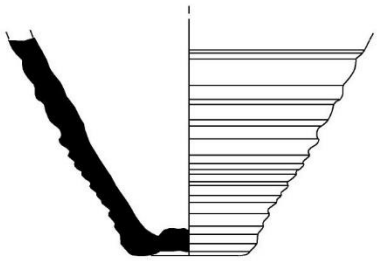

53

54

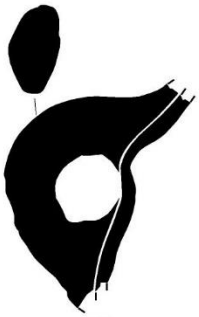
55

56

57

58

59

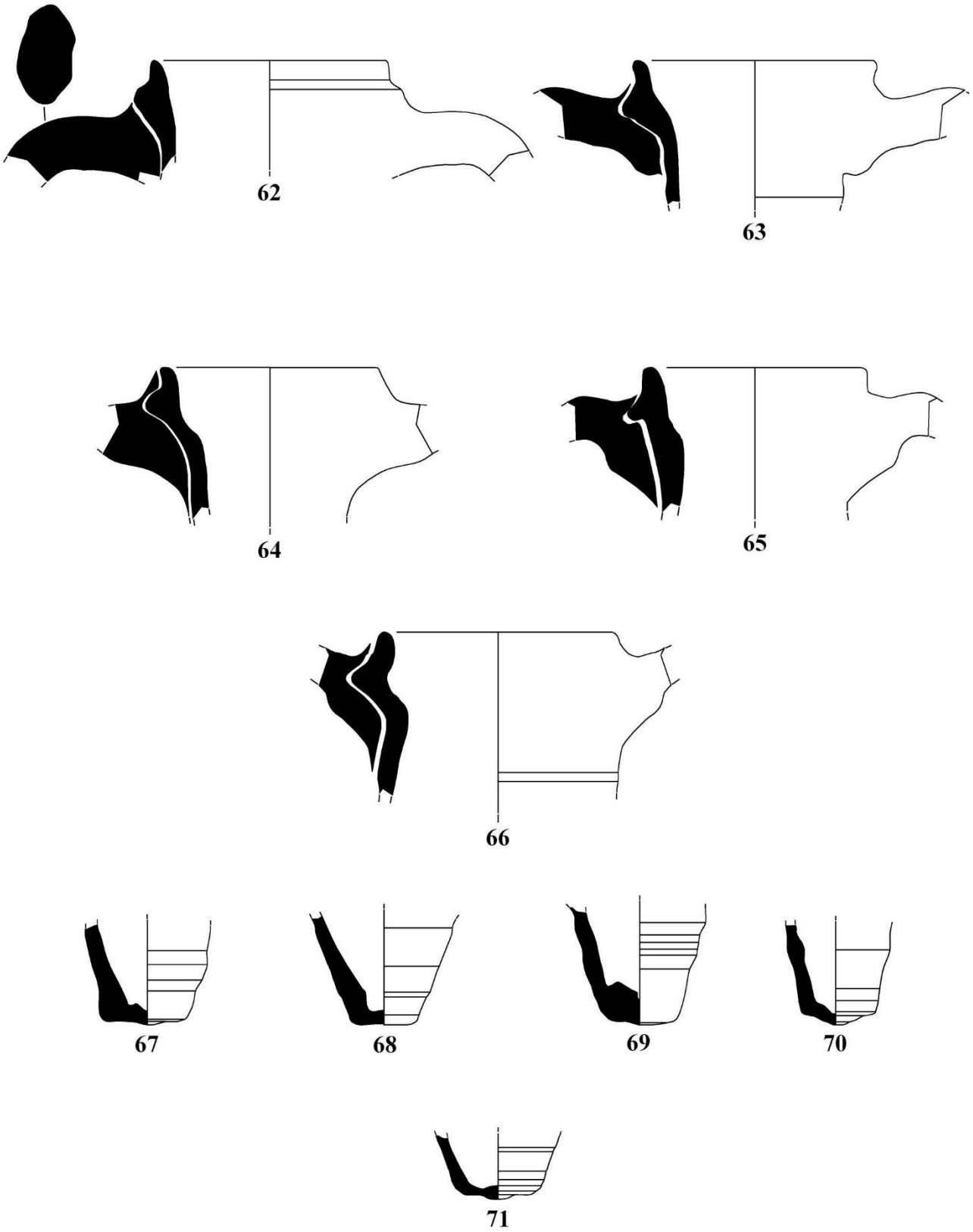

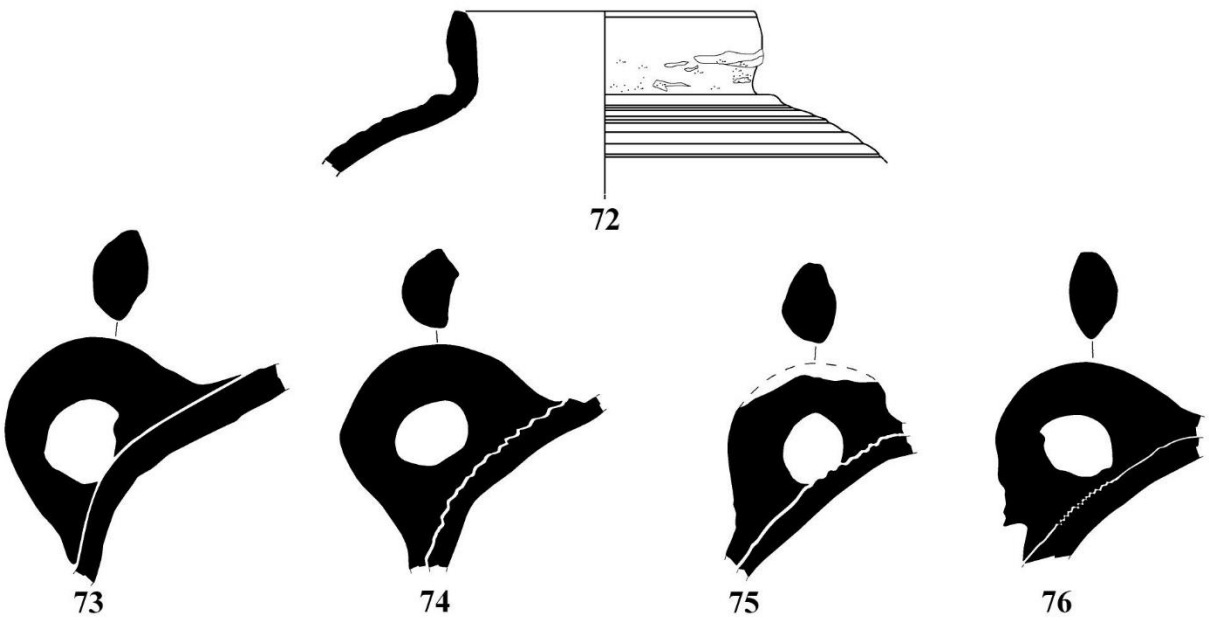
60

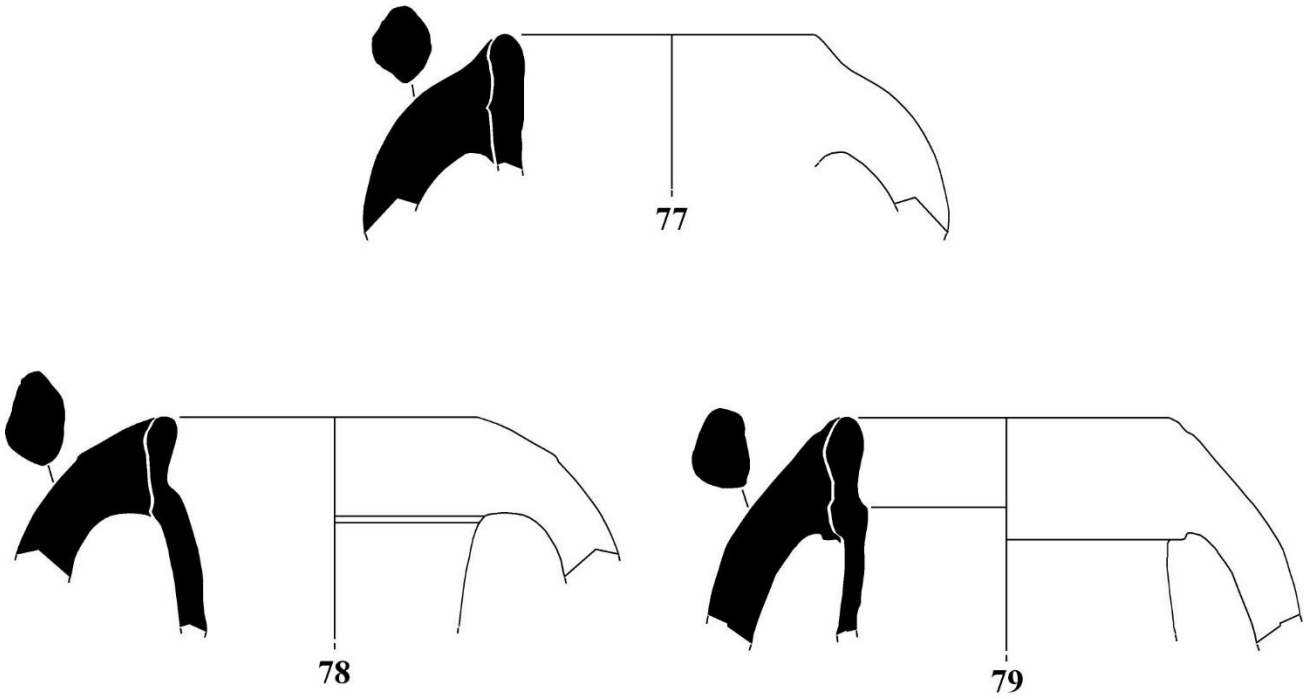
61

0 5 10 cm

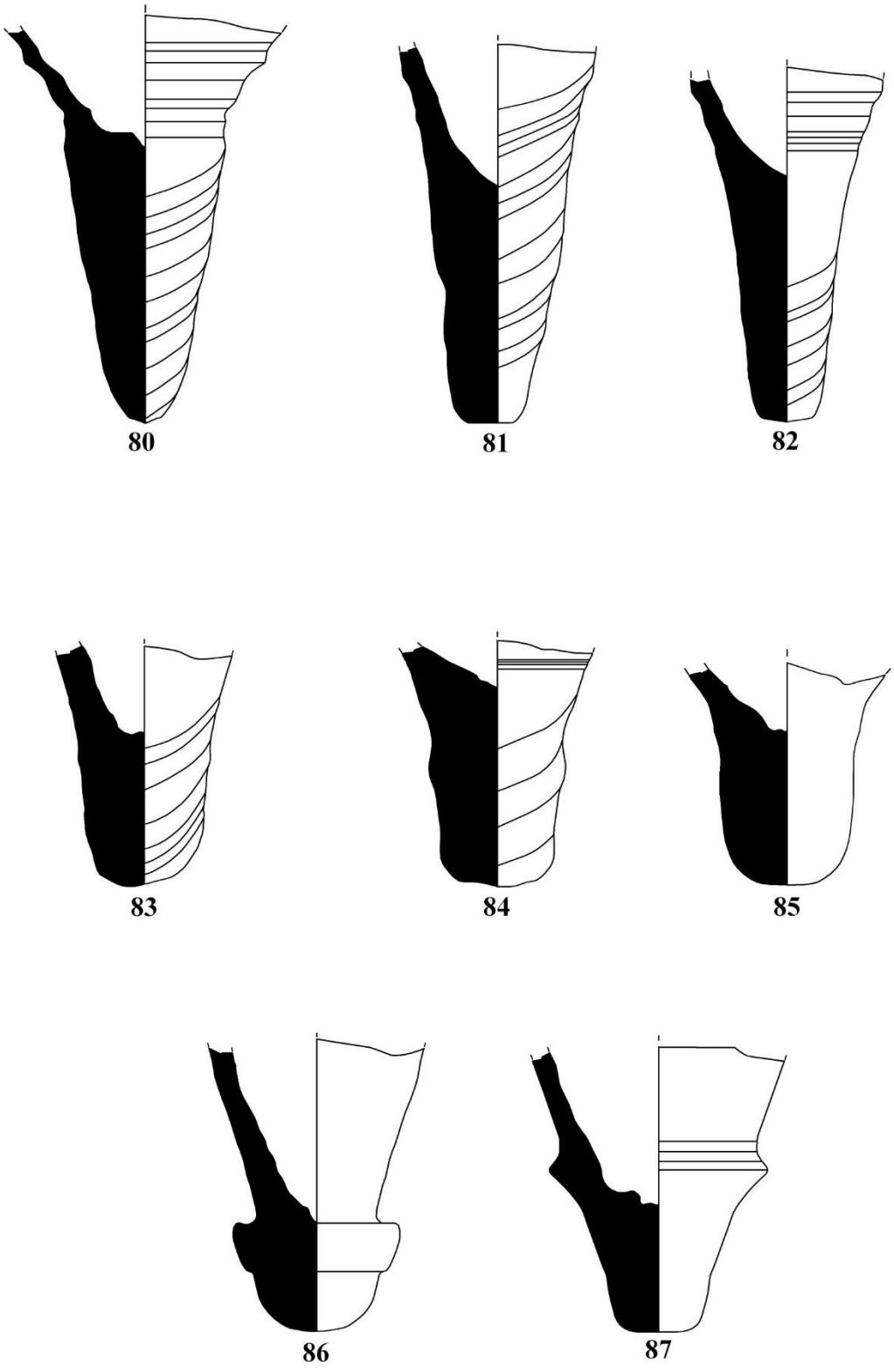

62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
0
5
10 cm

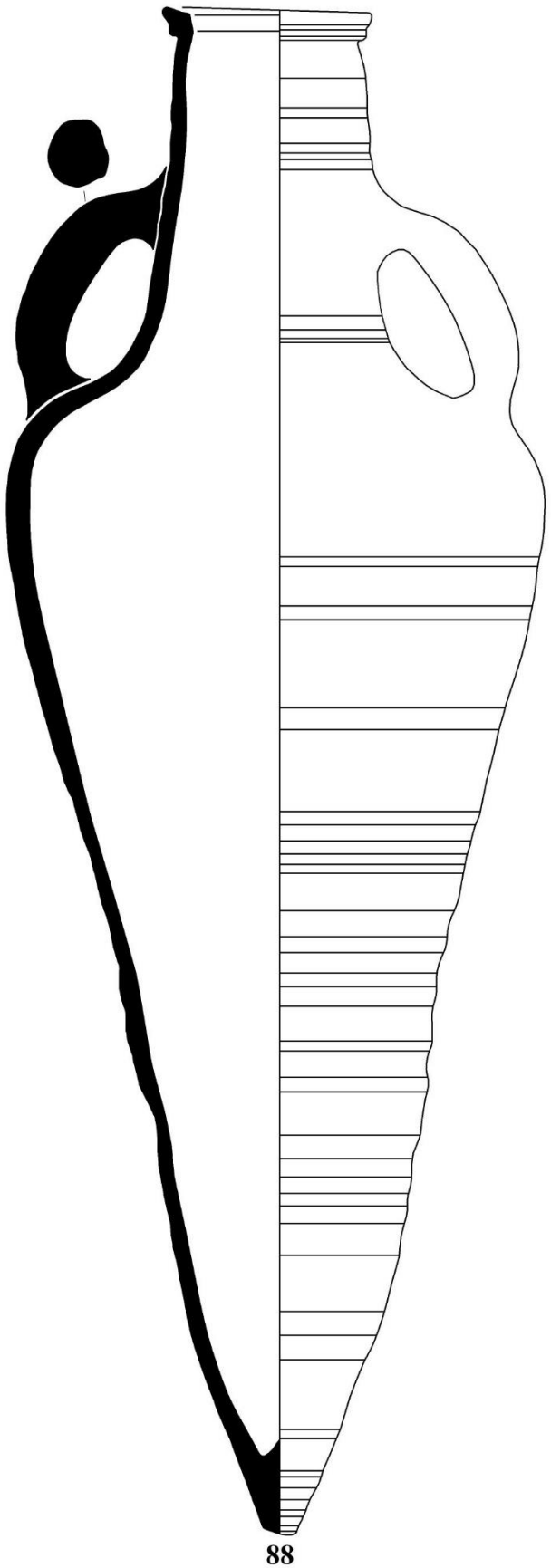

LATE ROMAN 7 (LR 7)

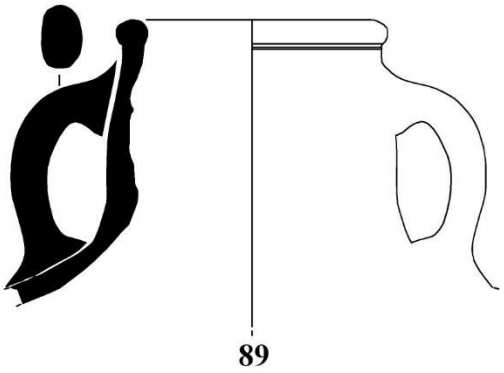

80
81
82
83
84
85
86
87
0
5
10 cm

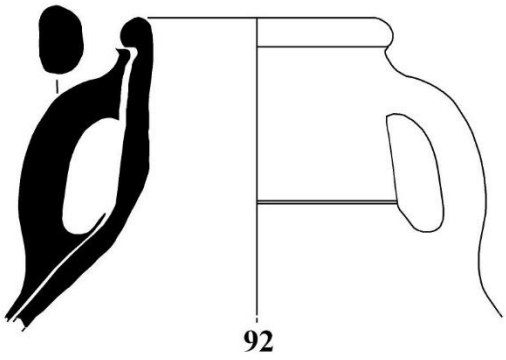

88

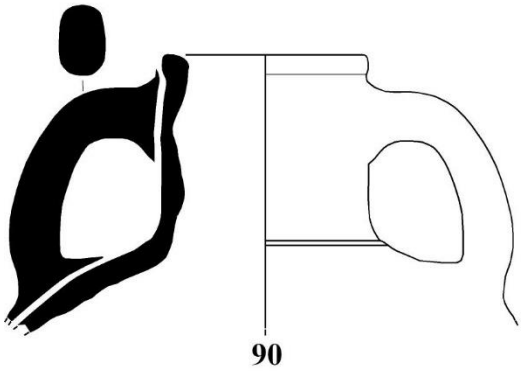
0 5 10 cm

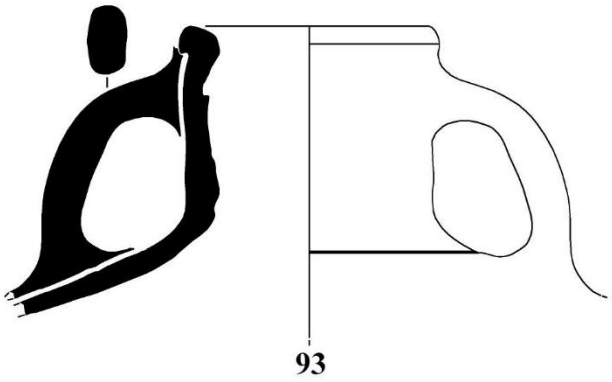
89

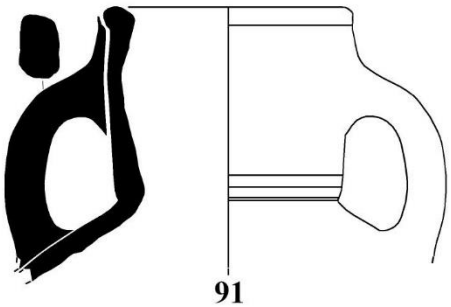
92

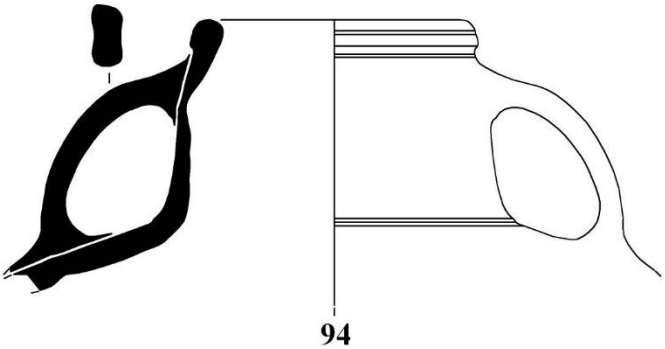
90

93

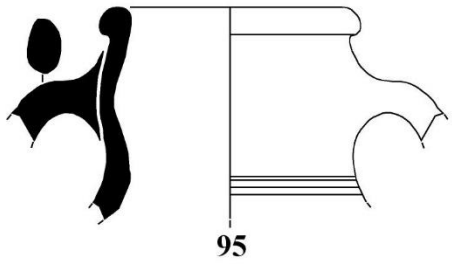

91

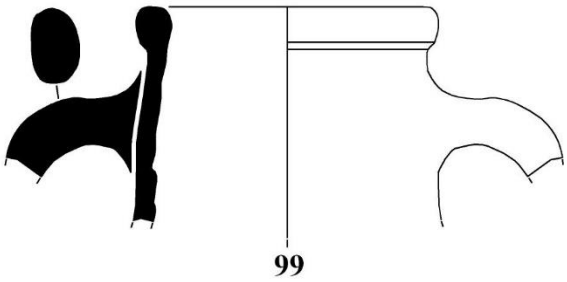

94

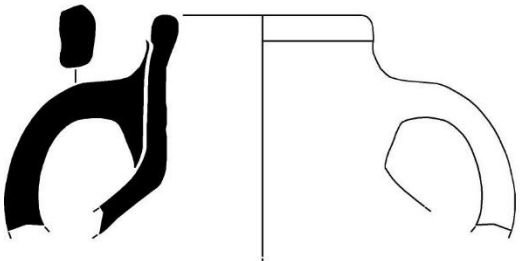
0 5 10 cm

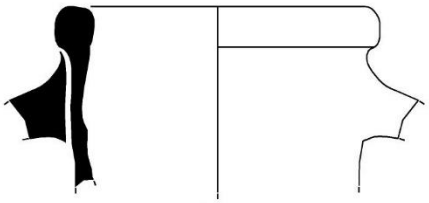
95

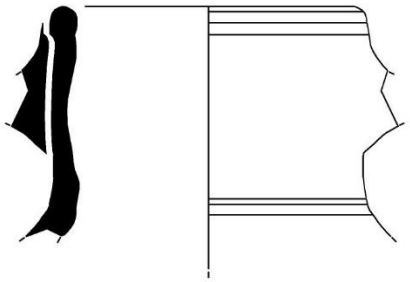
99

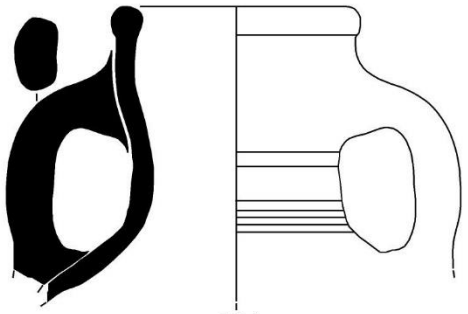
96

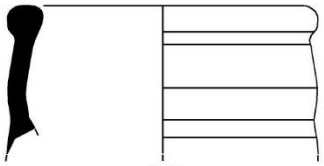
100

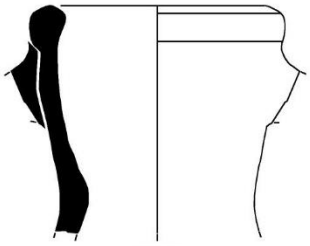
97

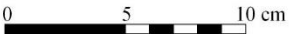
101

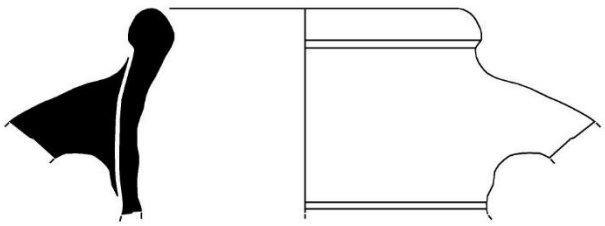

98

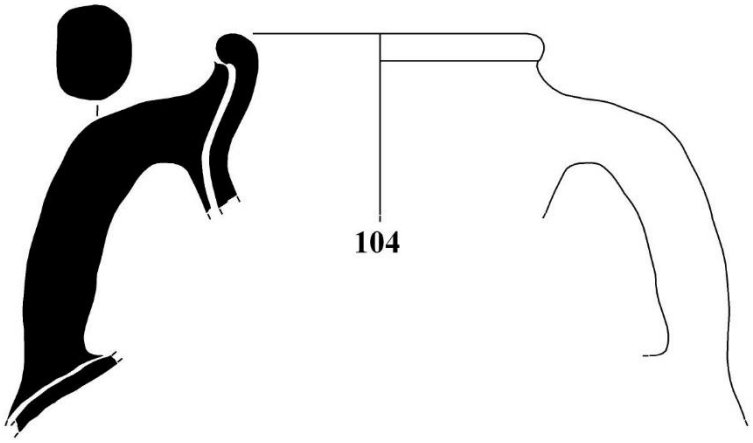

102

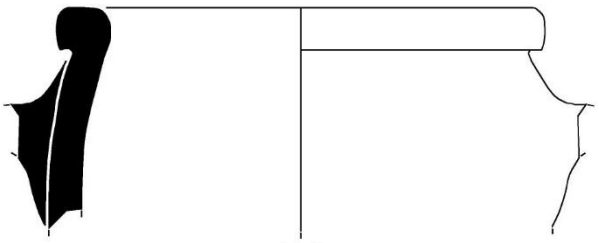

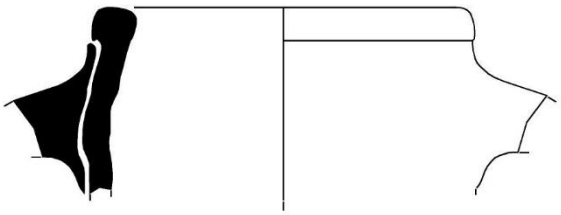
103

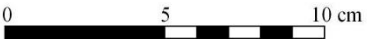
104

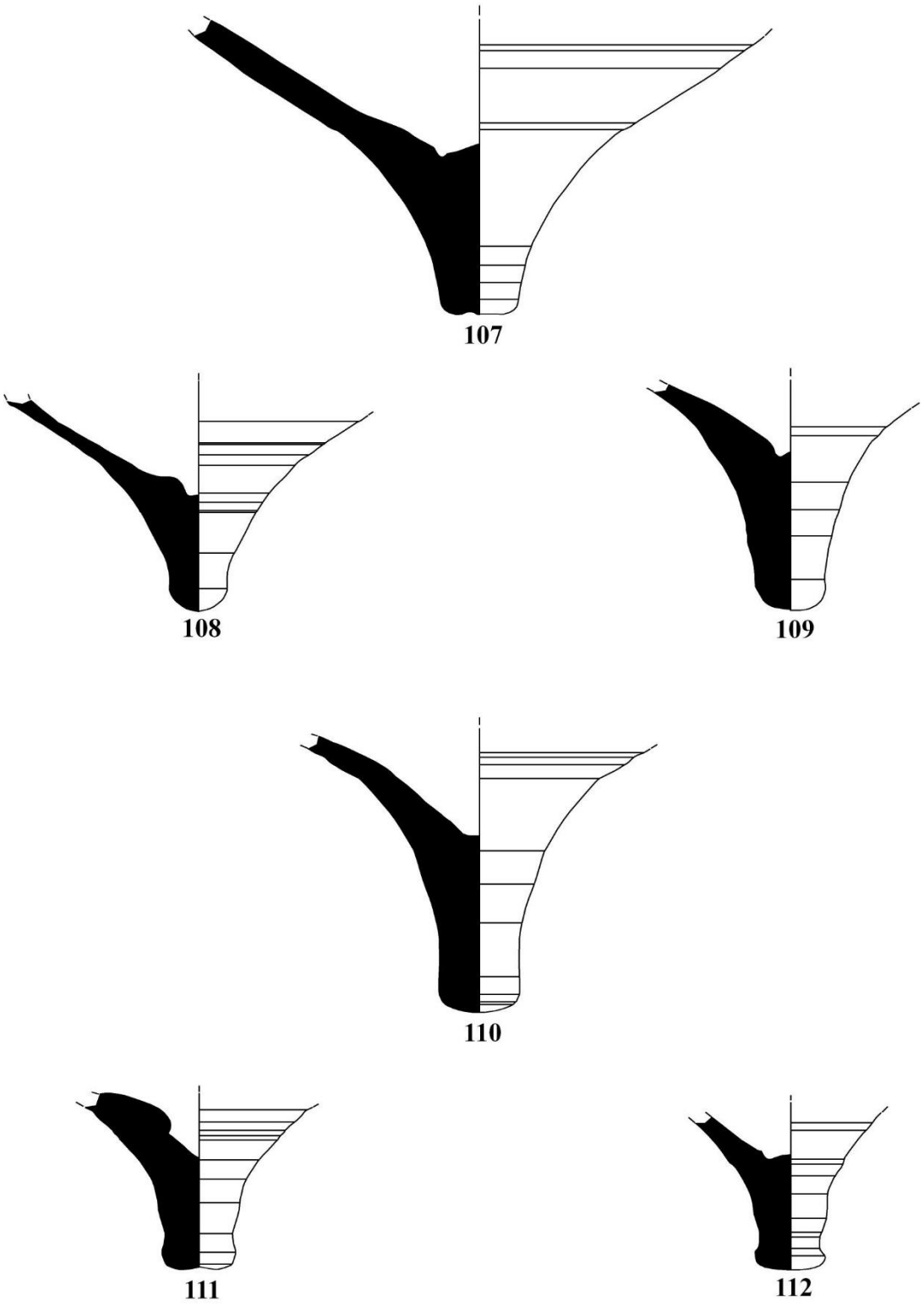

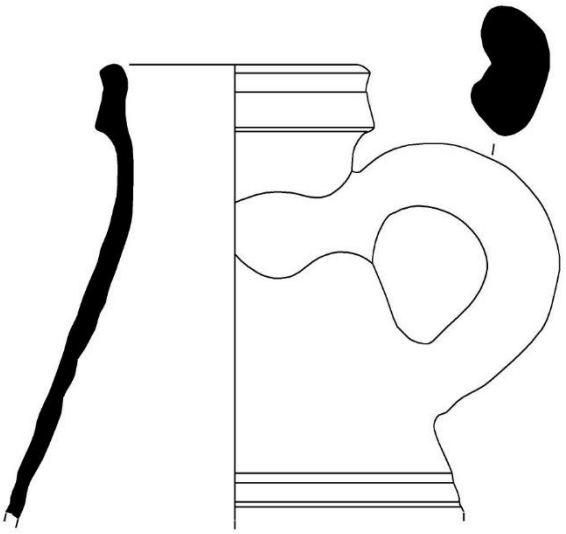
105

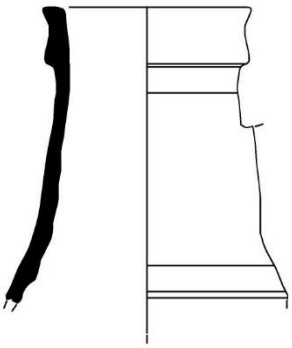
106

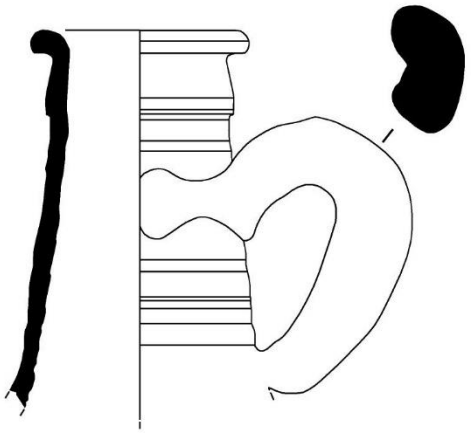

107
108
109
110
111
112
0
5
10 cm

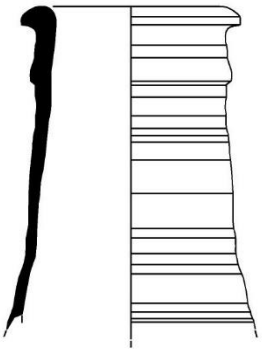
113

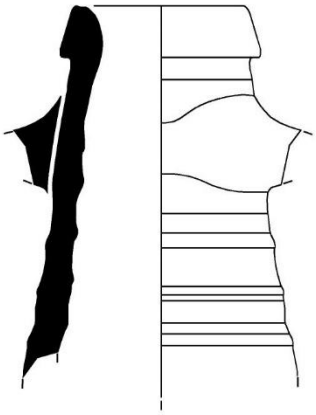
114

115

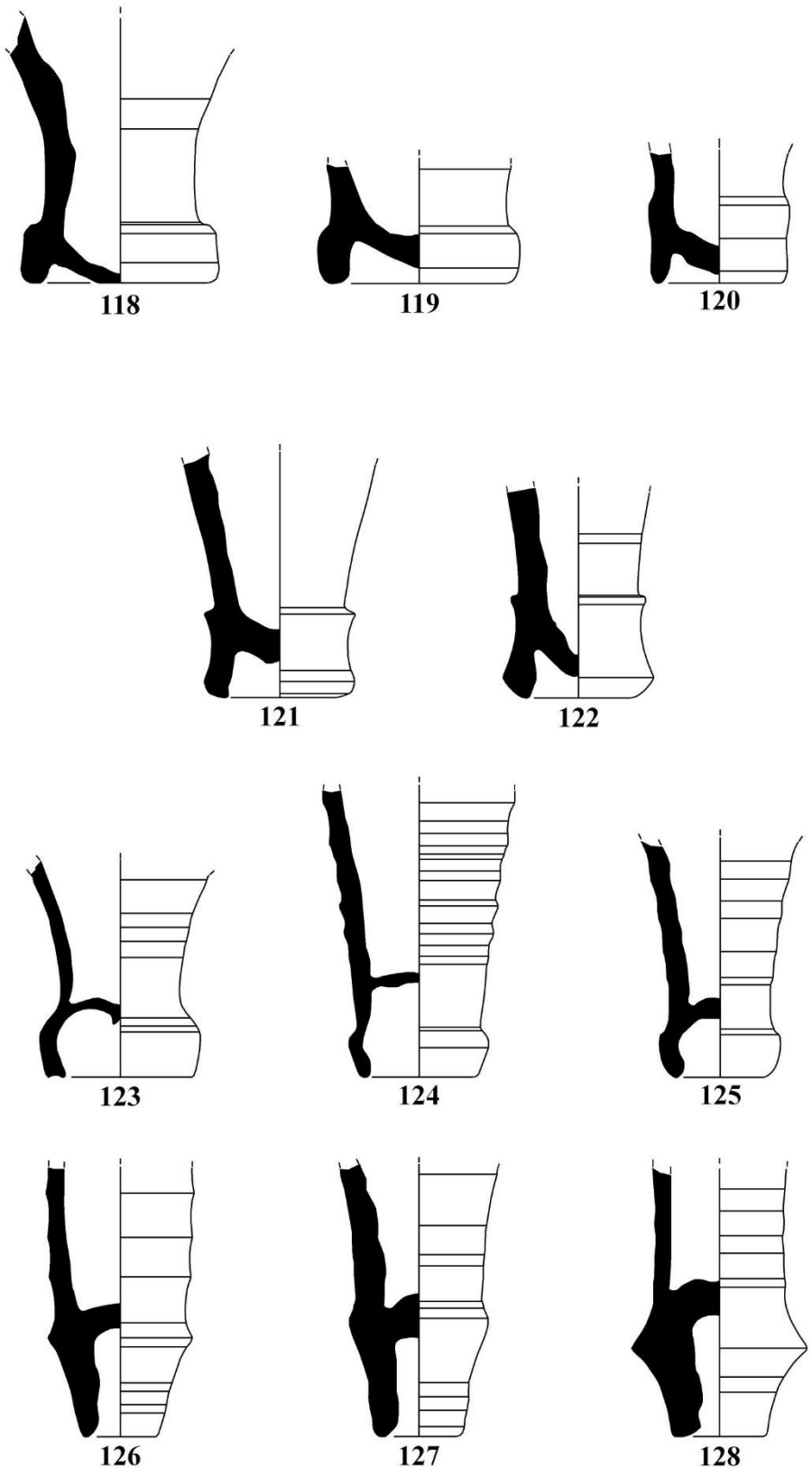

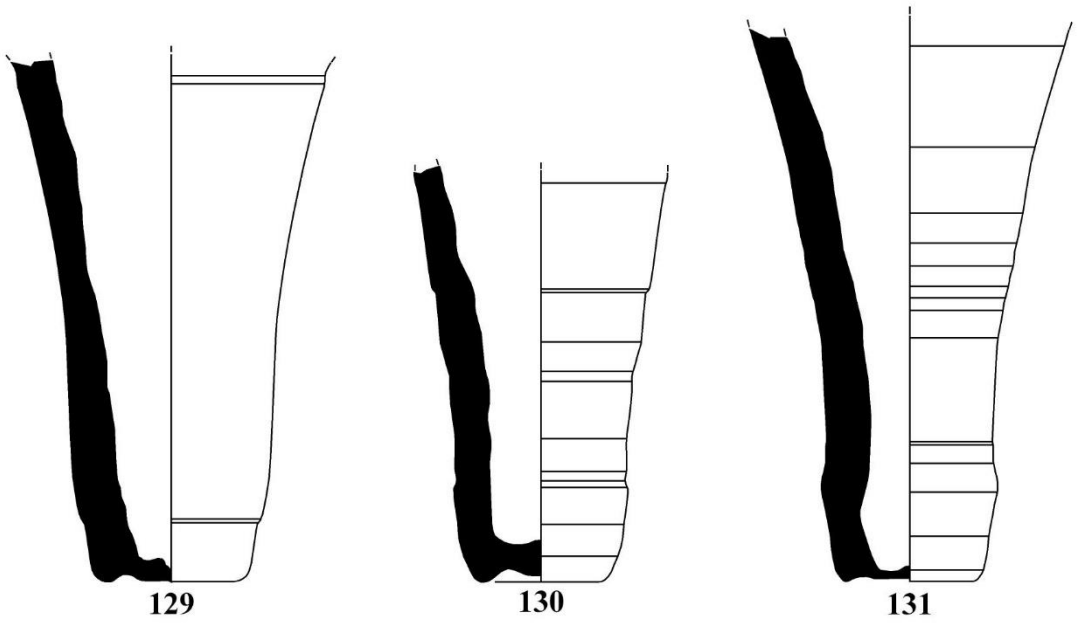
116

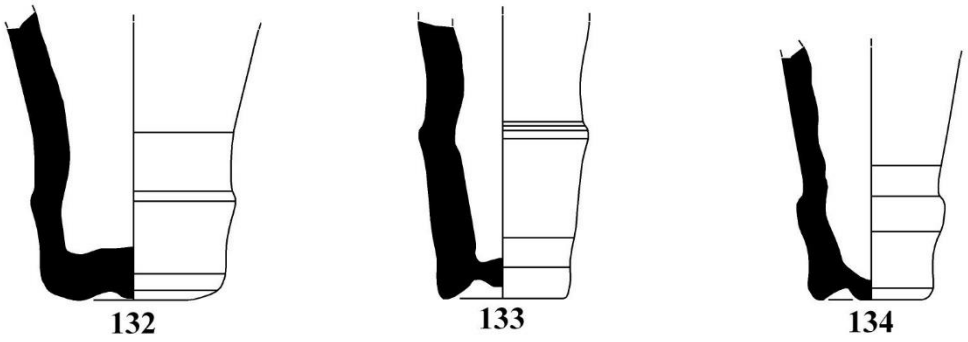
117

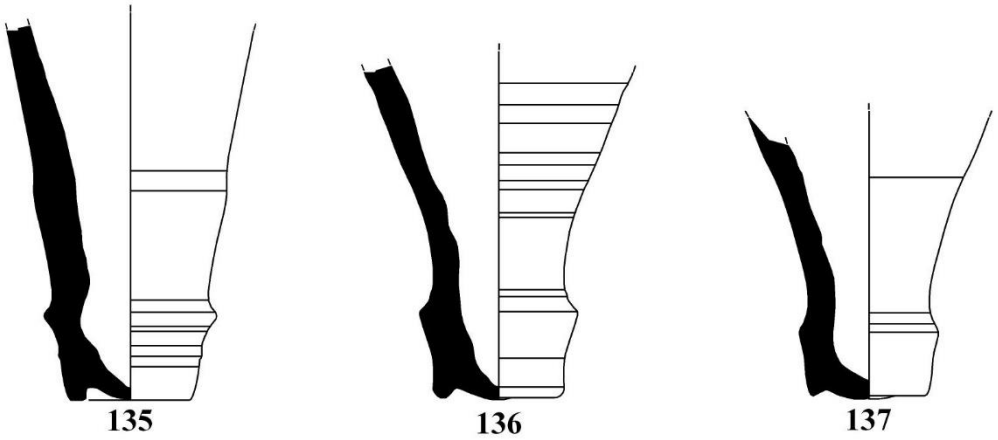

118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
0
5
10 cm

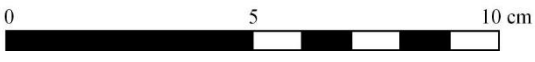
129 **130** **131**

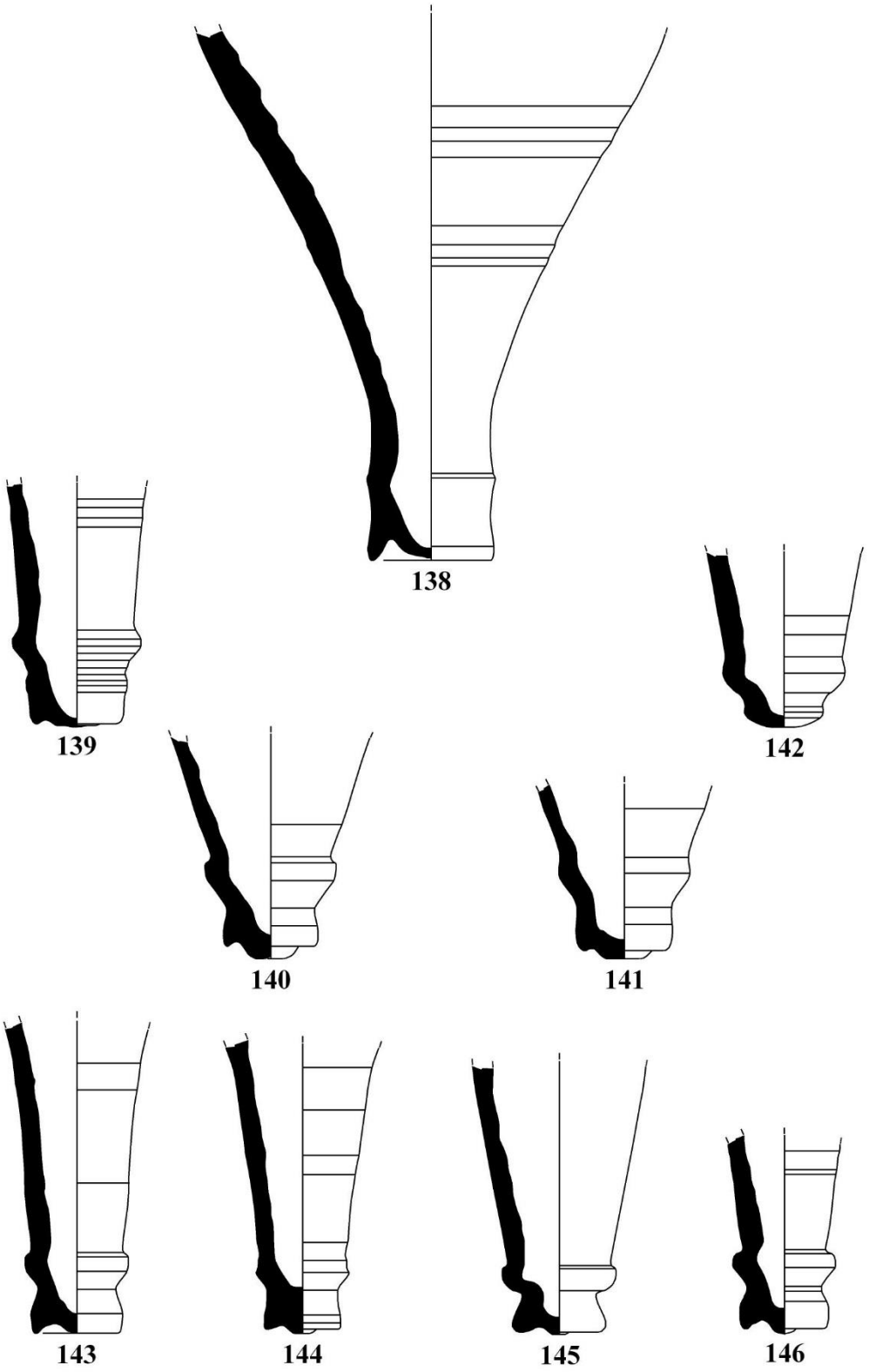

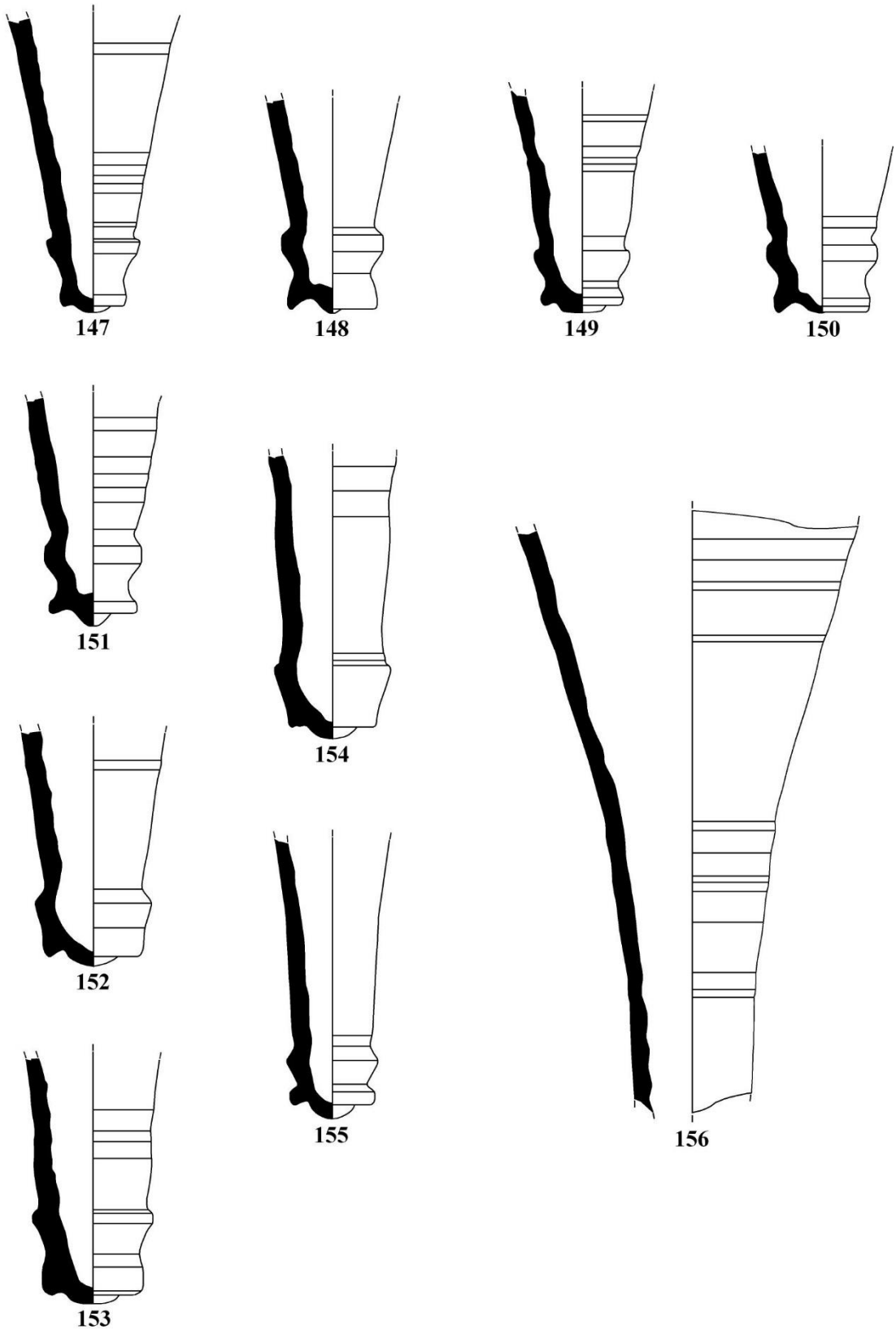
132 **133** **134**

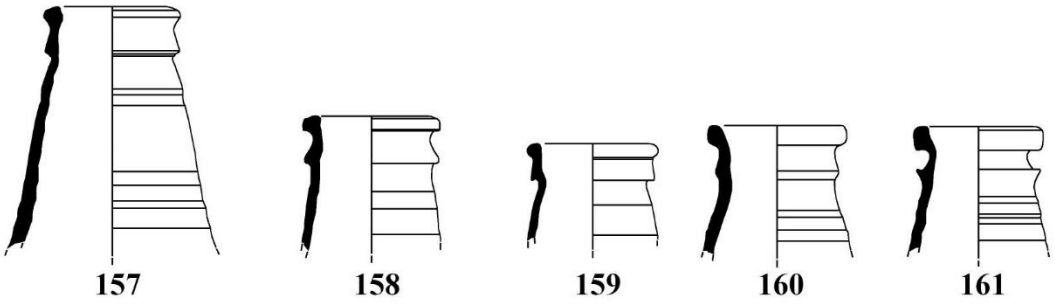

135 **136** **137**

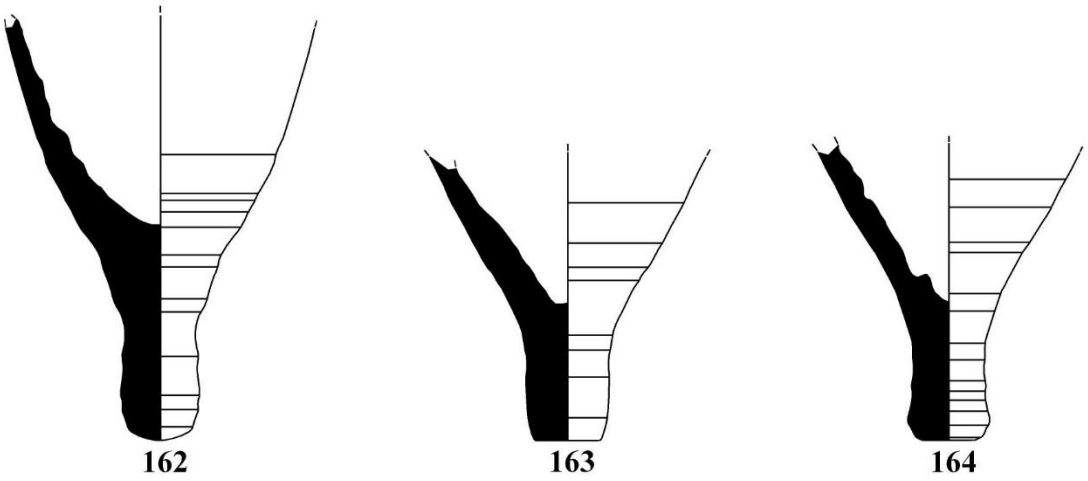

138
139
142
140
141
143
144
145
146
0
5
10 cm

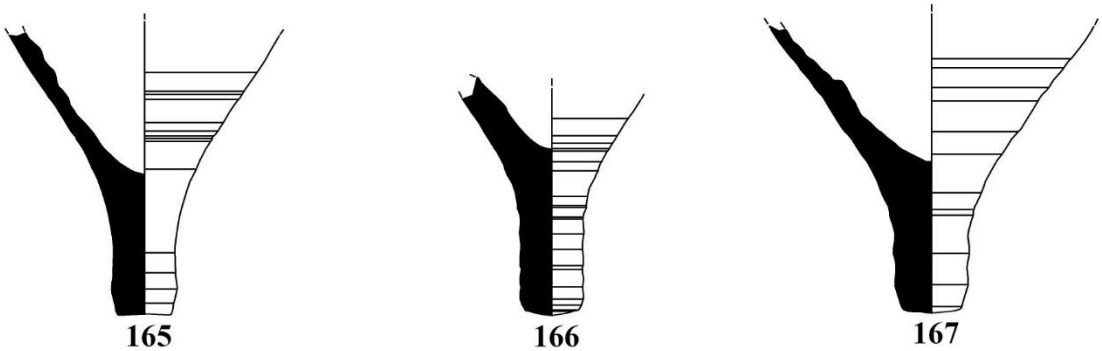

147
148
149
150
151
154
156
152
155
153
0
5
10 cm

157 **158** **159** **160** **161**

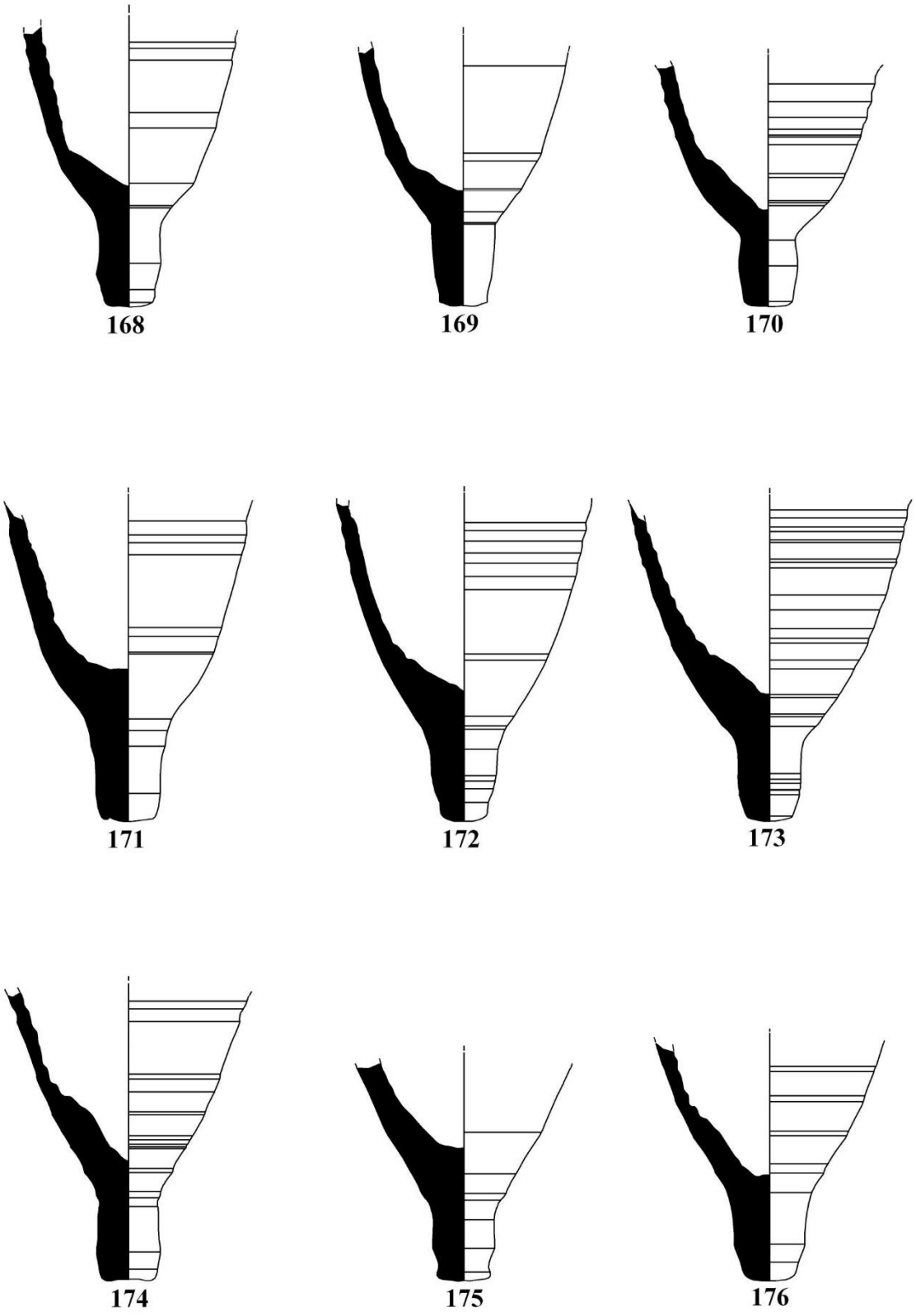

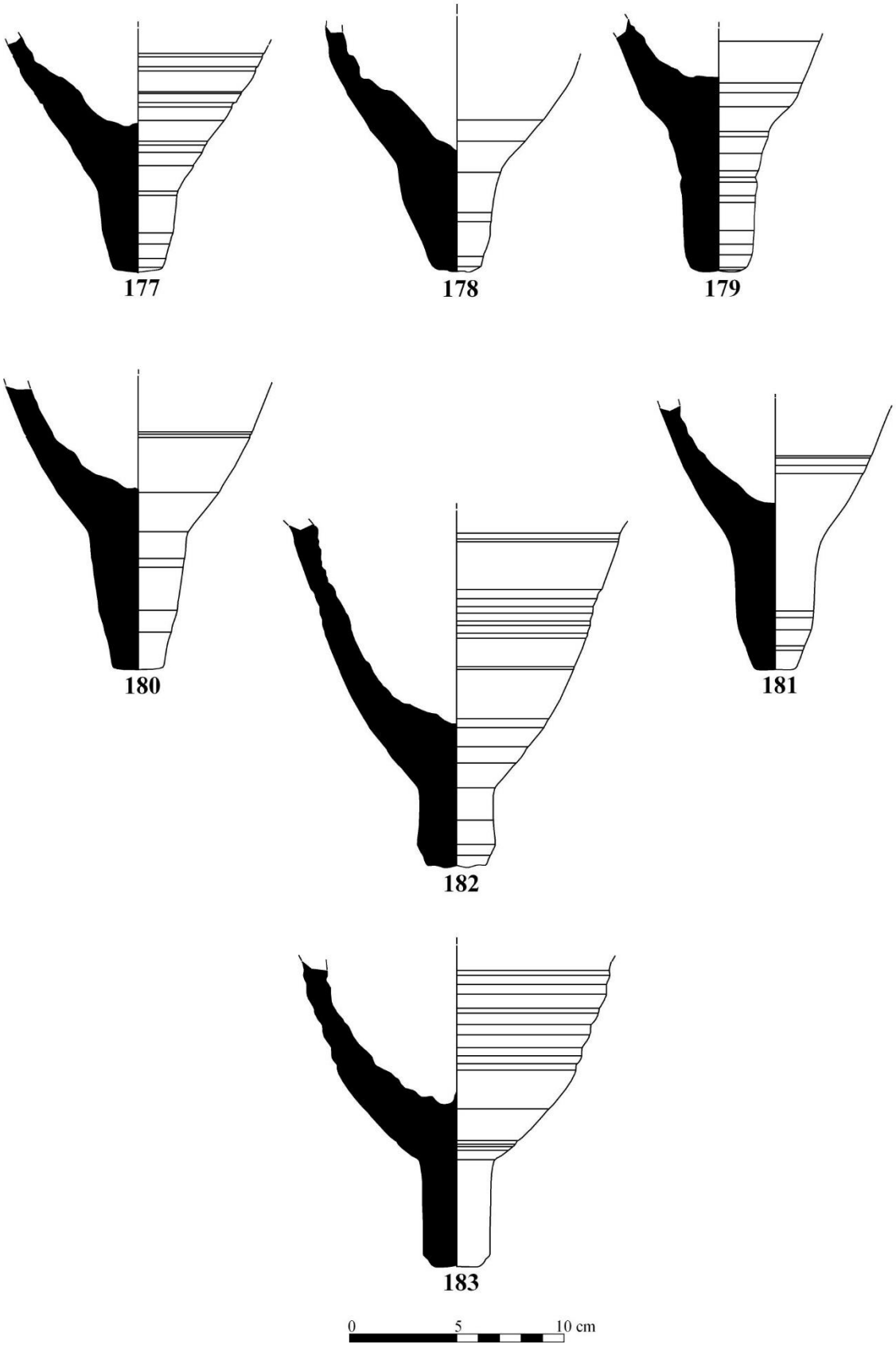
162 **163** **164**

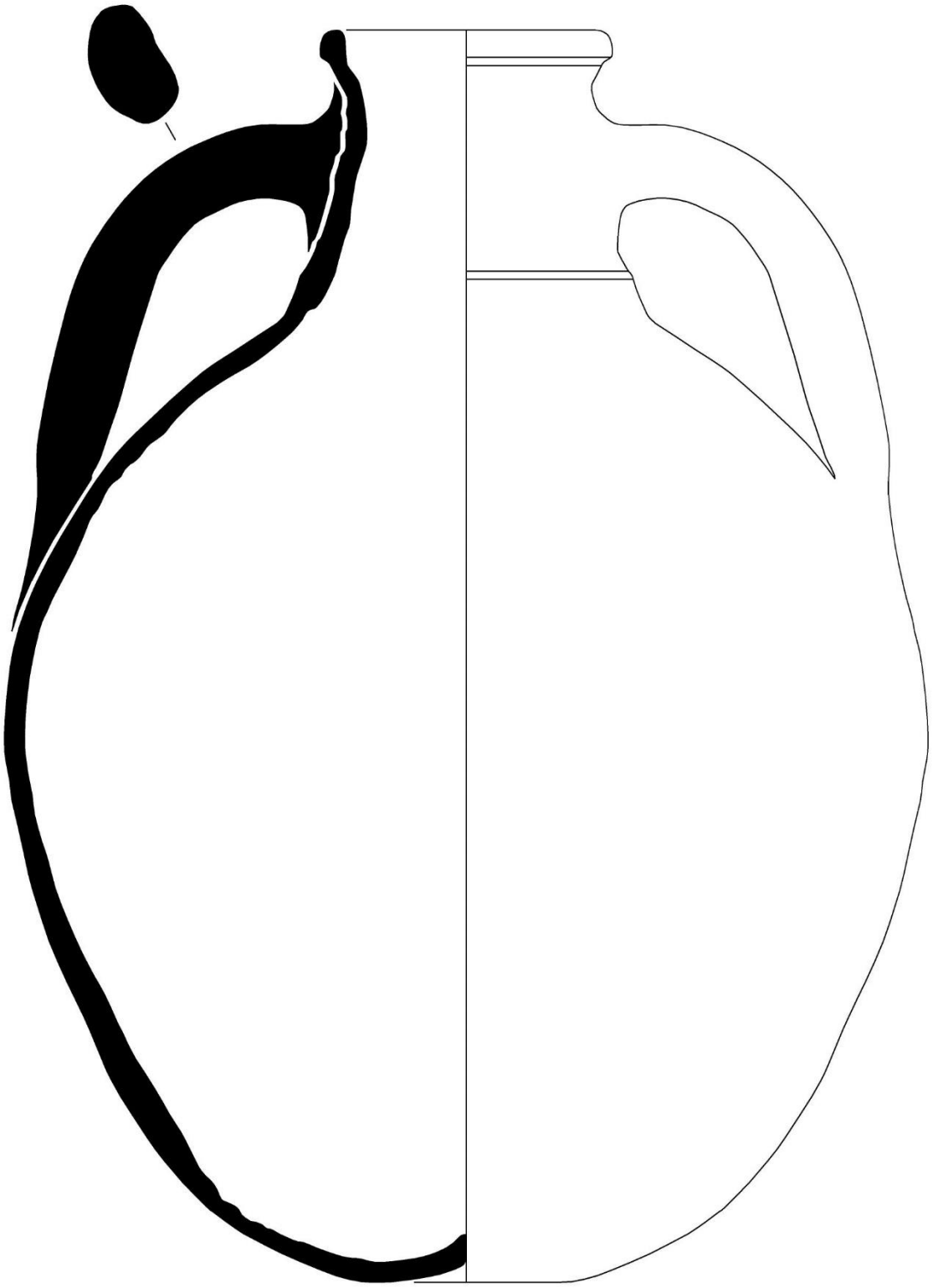

165 **166** **167**

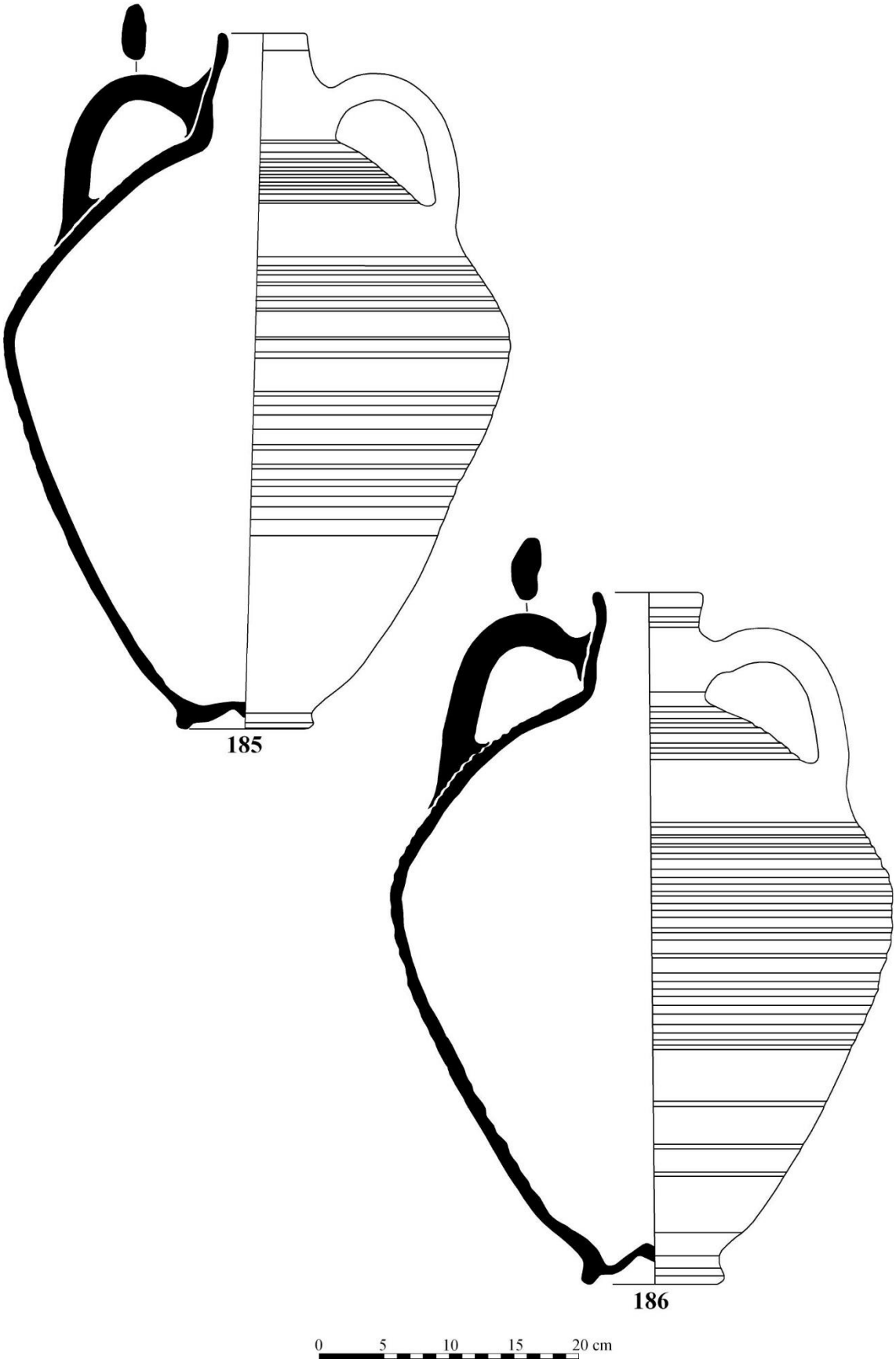

168
169
170
171
172
173
174
175
176
0
5
10 cm

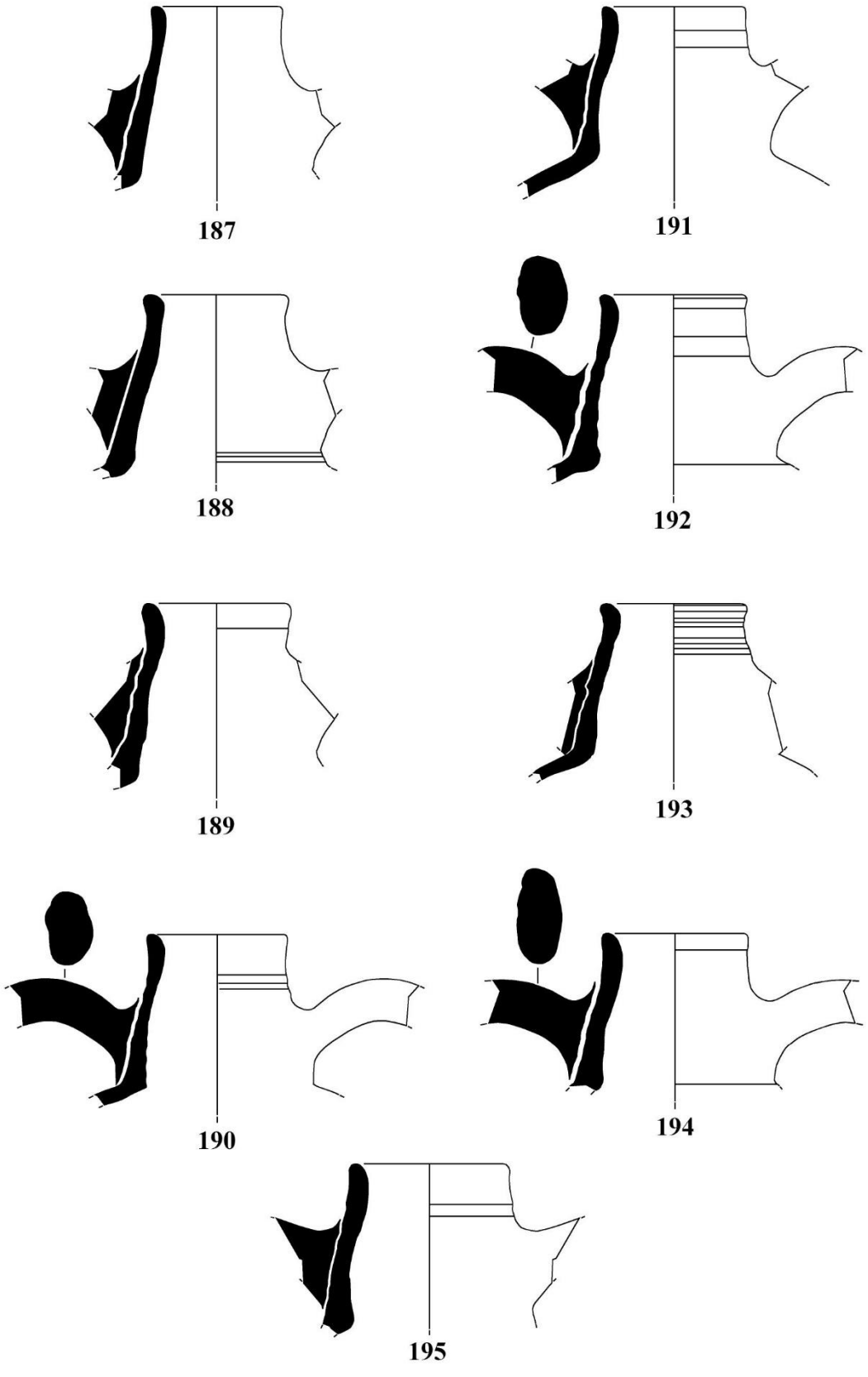

177
178
179
180
181
182
183
0
5
10 cm

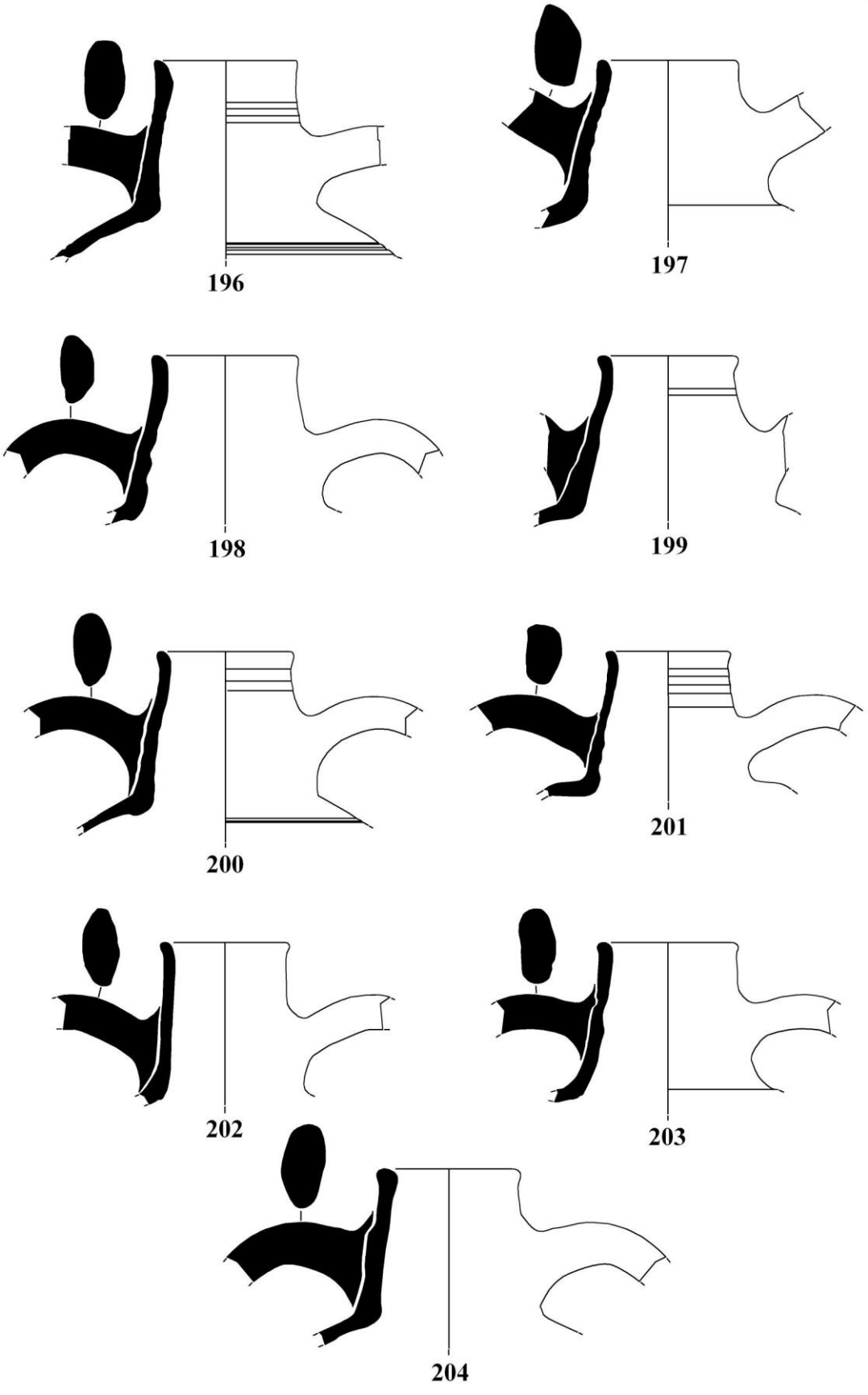

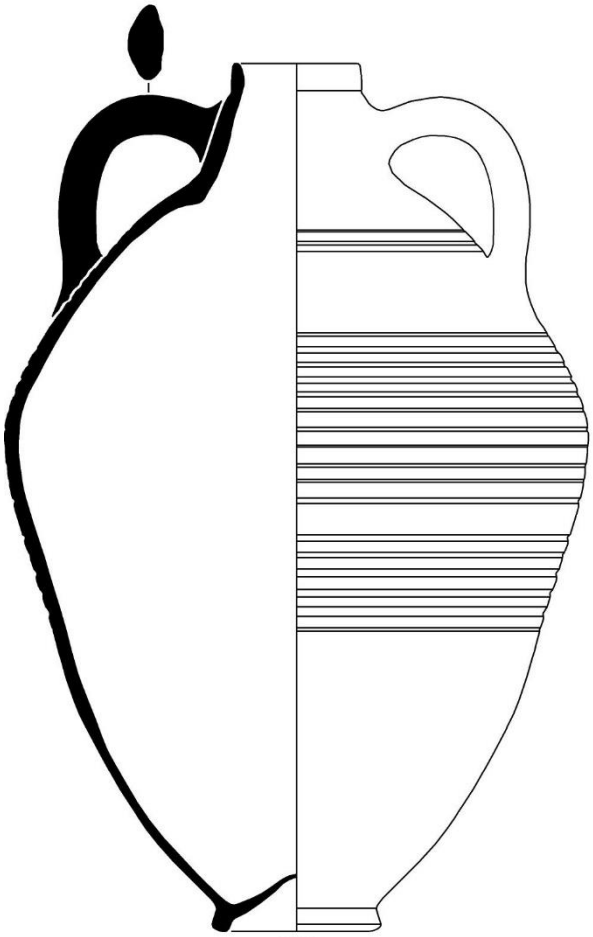
184

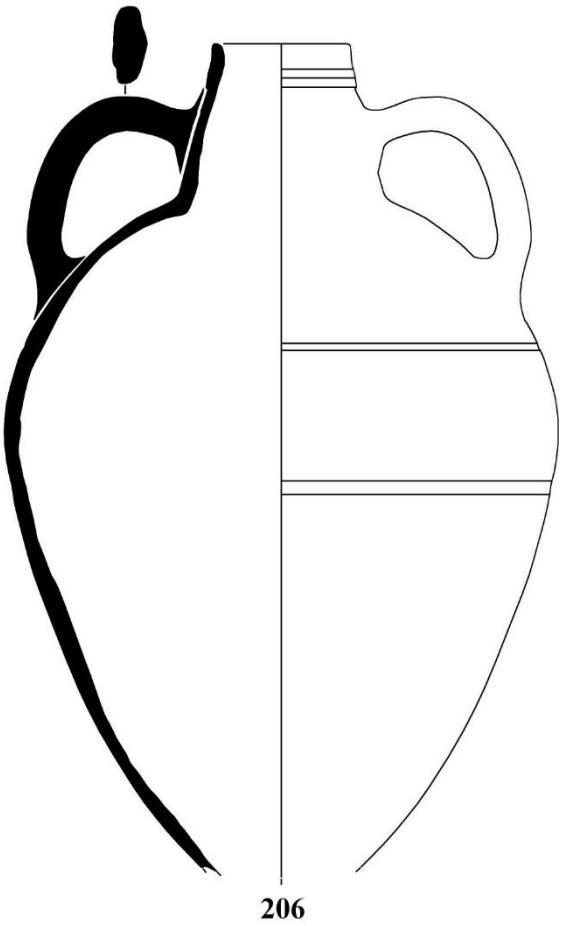

185
186
0 5 10 15 20 cm

187
191
188
192
189
193
190
194
195
0
5
10 cm

196
197
198
199
200
201
202
203
204
0
5
10 cm

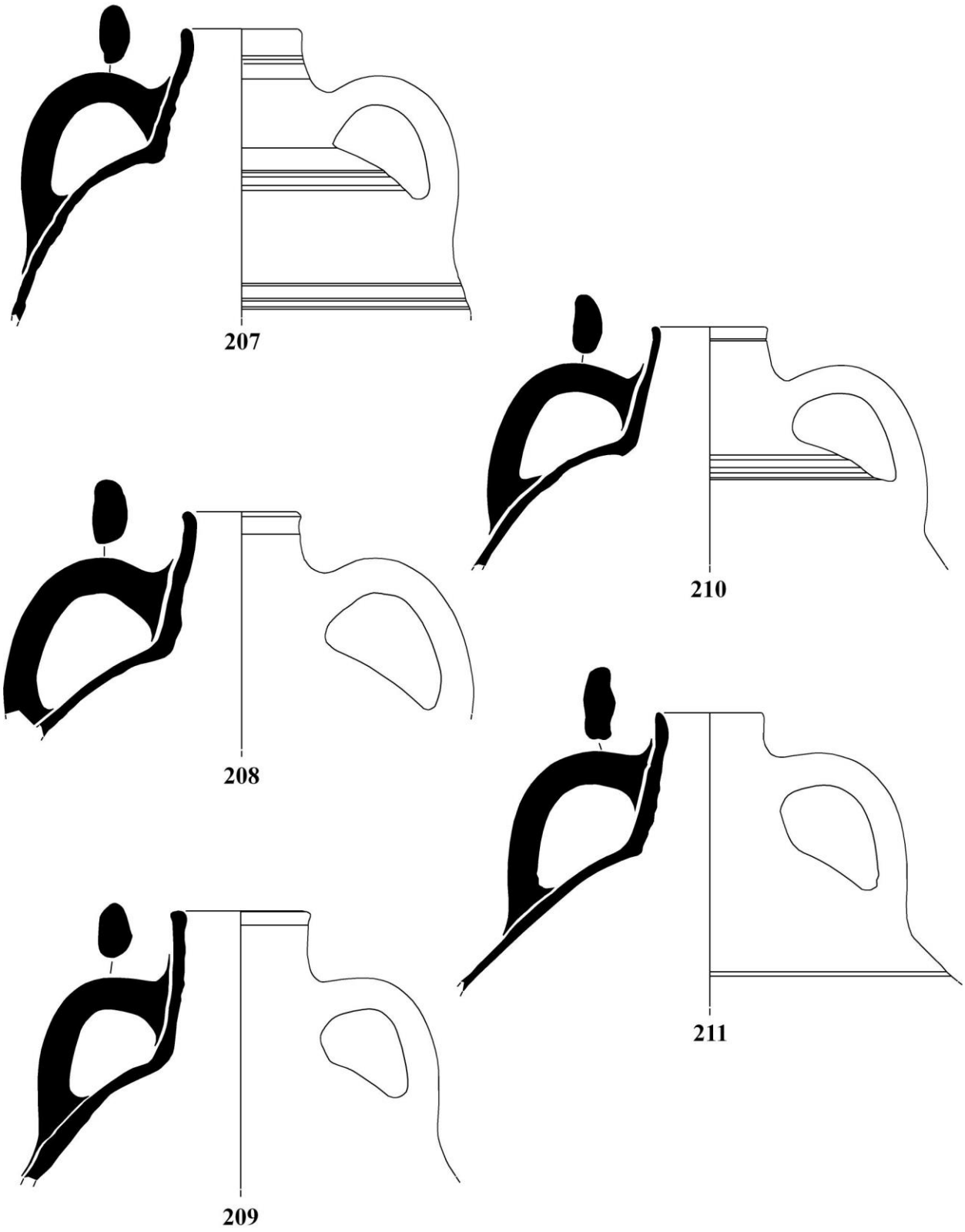

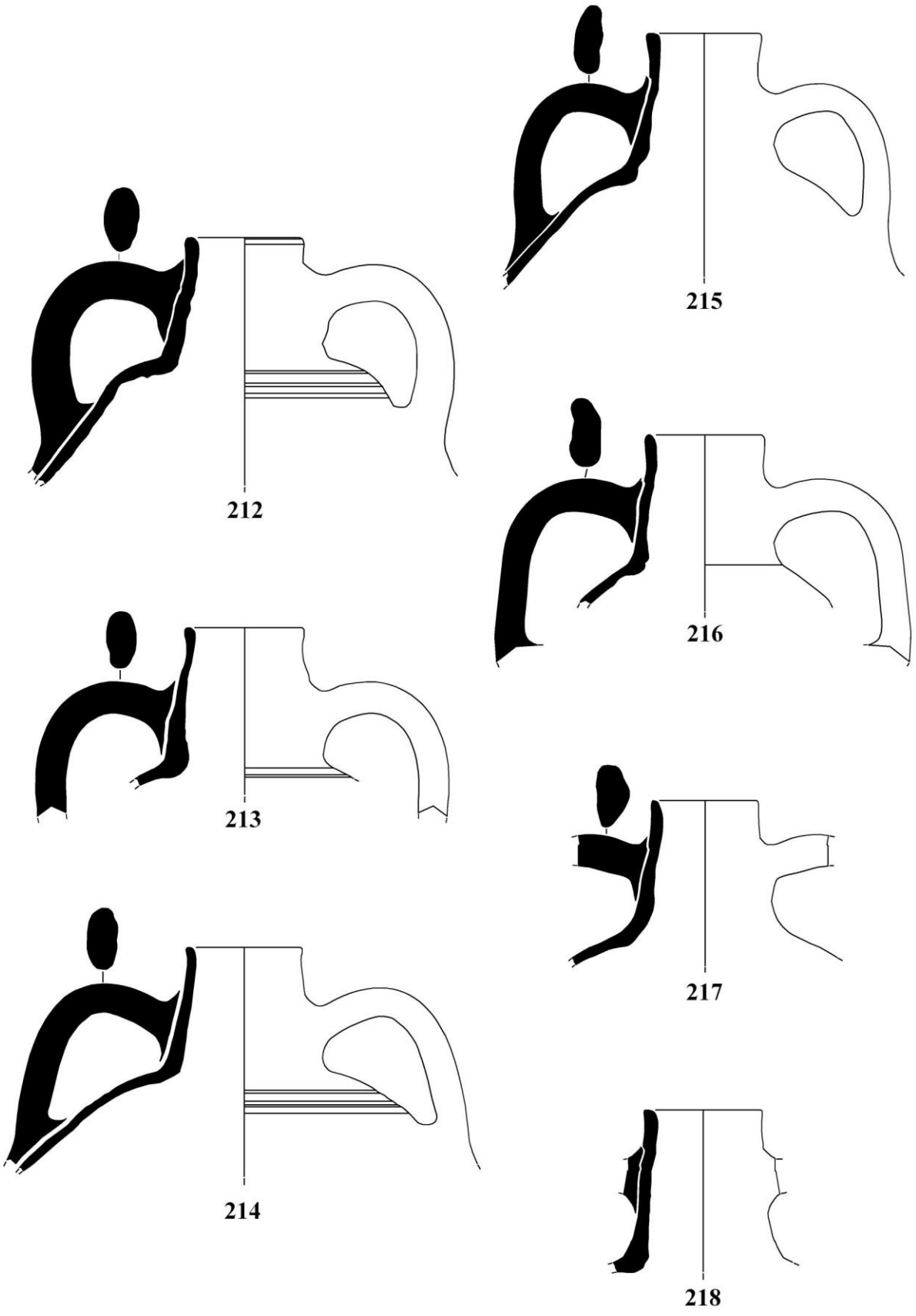
205

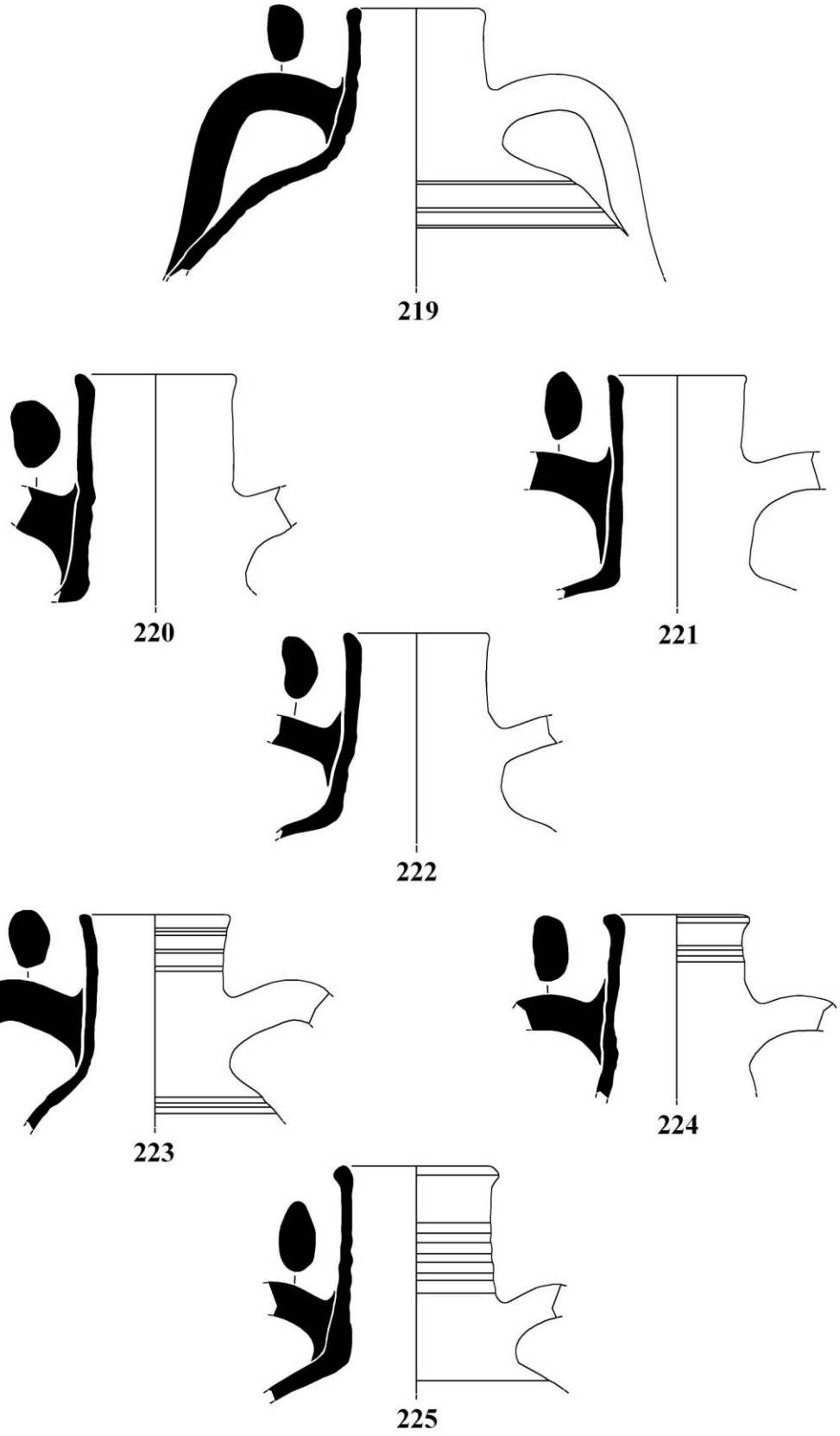

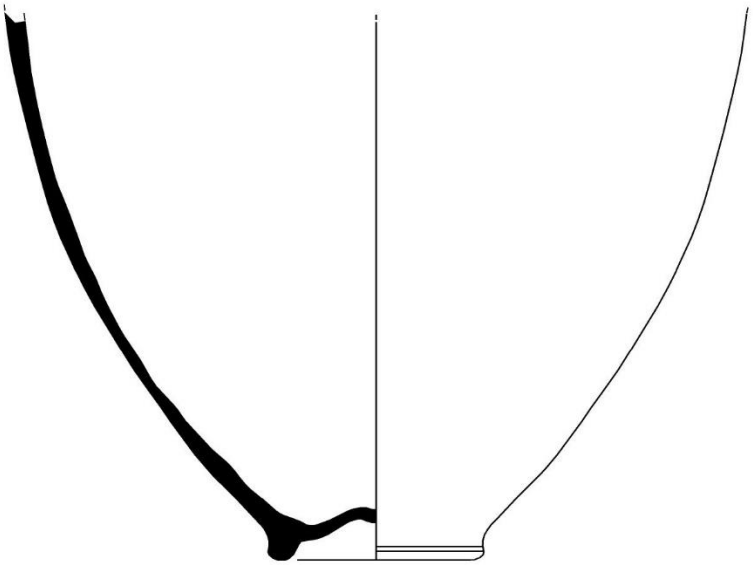
206

207
210
208
211
209
0 5 10 15 20 cm

212
213
214
215
216
217
218
0 5 10 15 20 cm

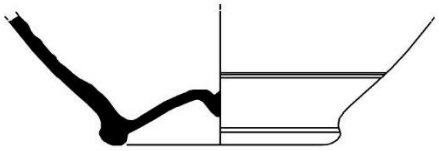

219
220
221
222
223
224
225
0 5 10 15 20 cm

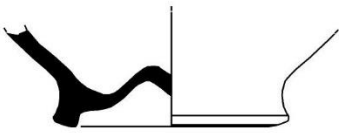
226

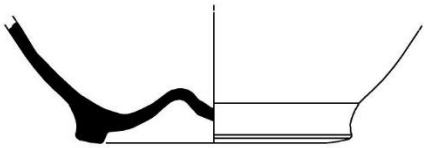
227

228

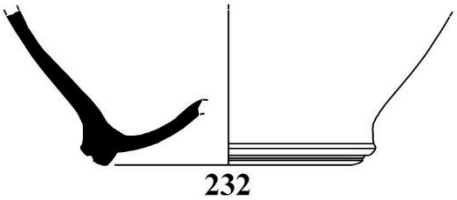
229

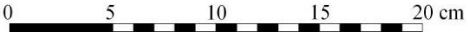
230

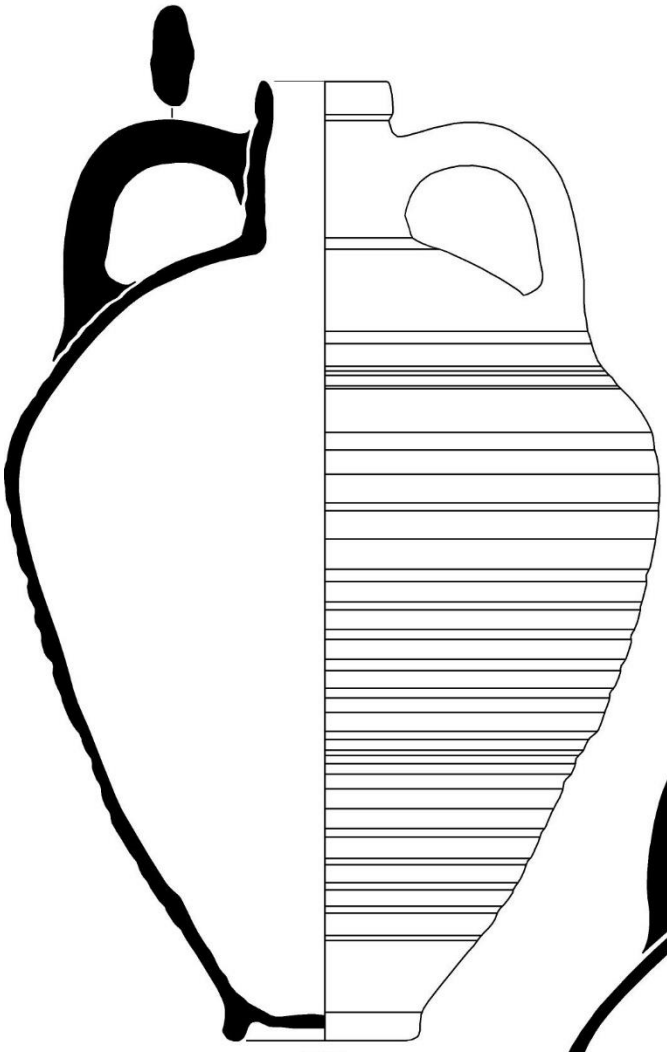

231

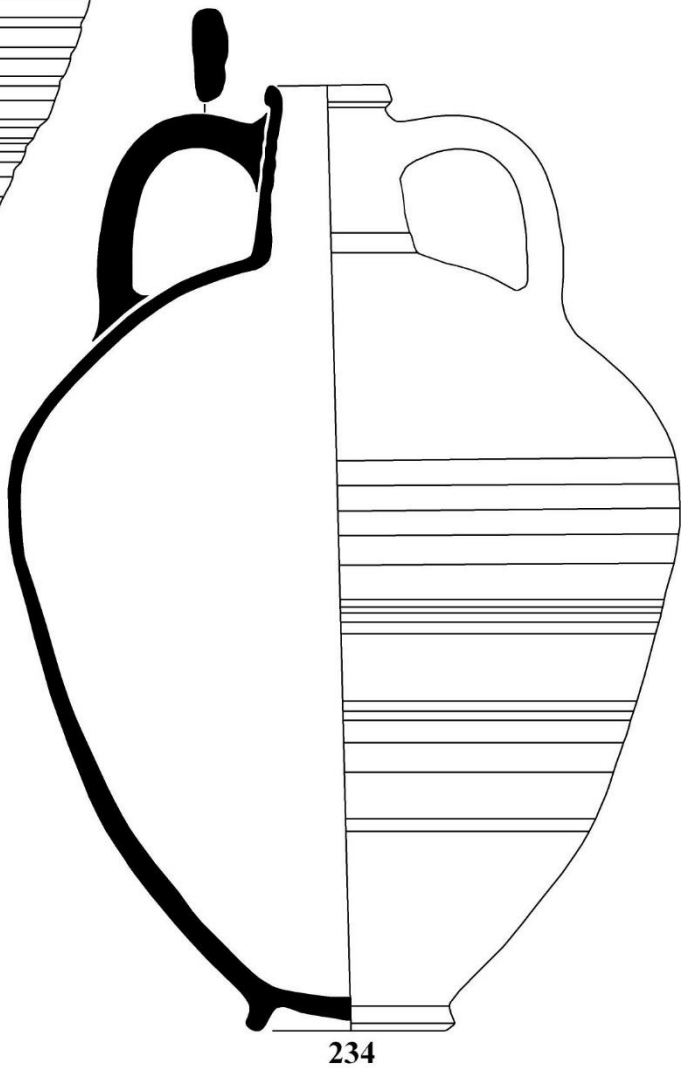

232

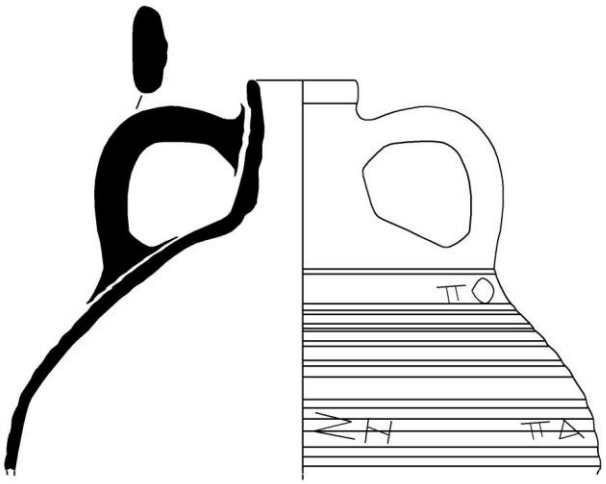

233

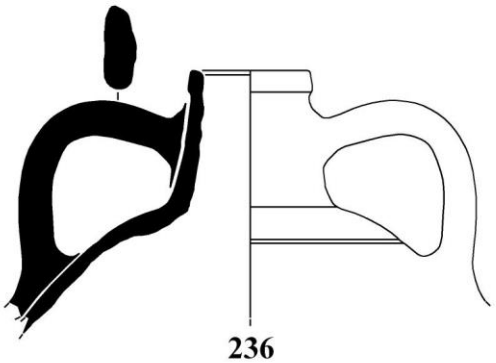

234

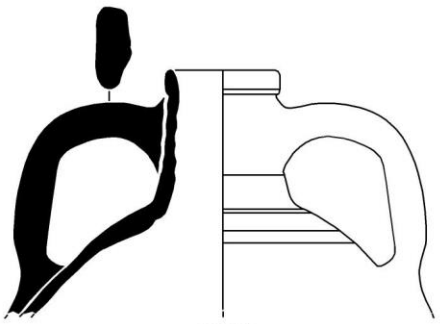
0 5 10 15 20 cm

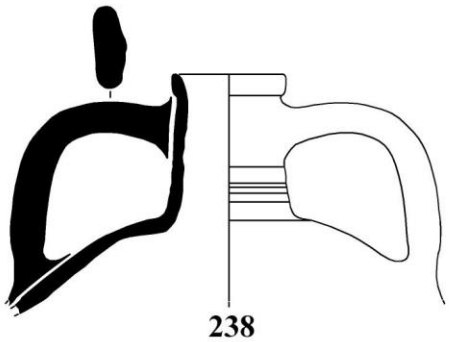
235

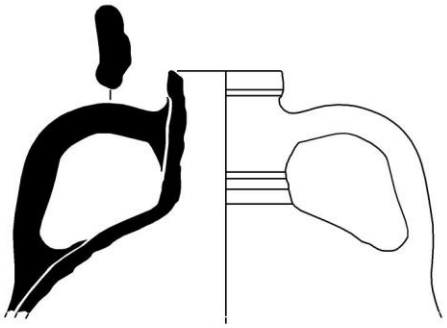
236

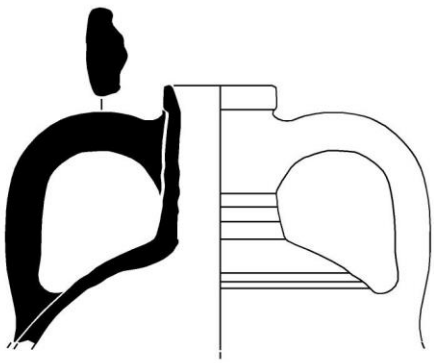
237

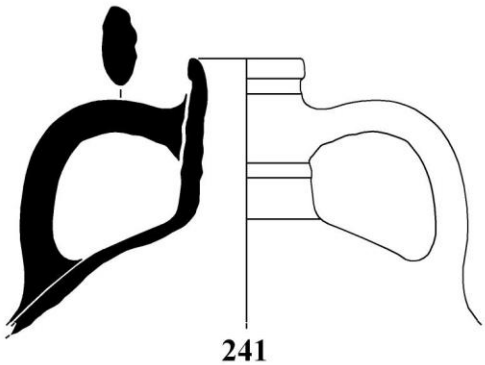
238

239

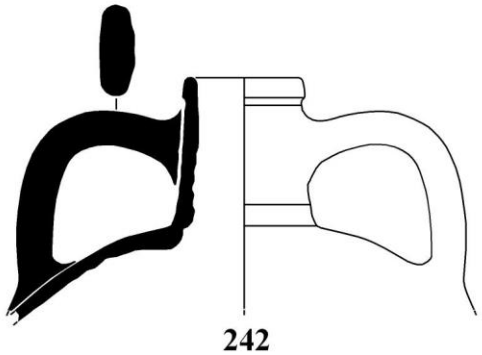

240

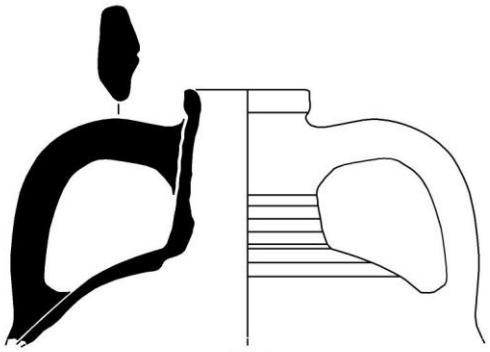

241

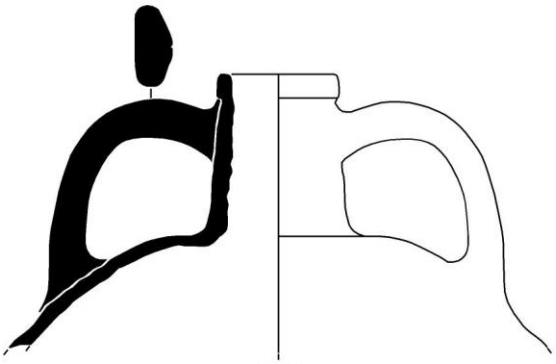

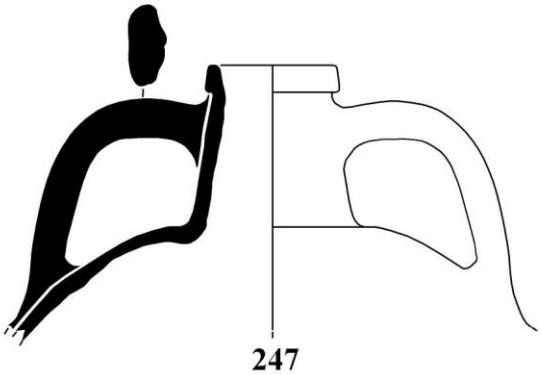
242

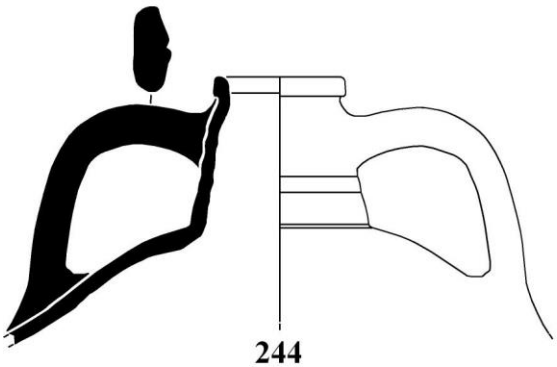
246

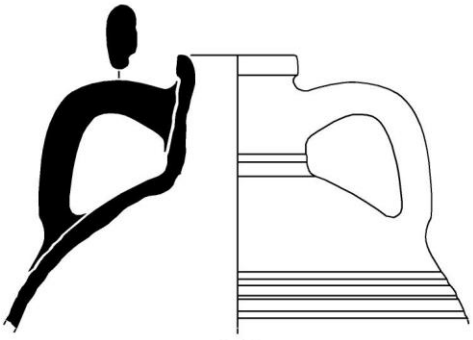
243

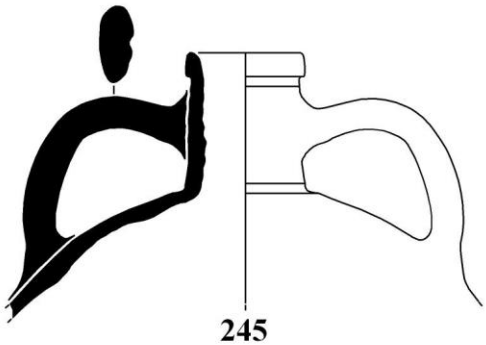
247

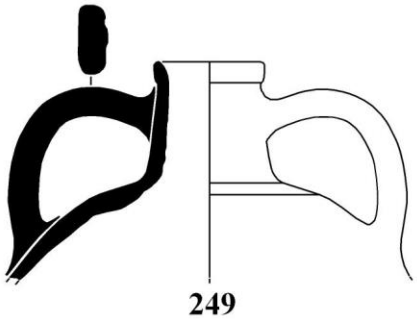
244

248

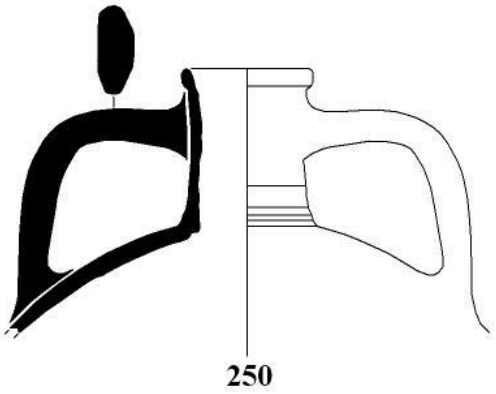

245

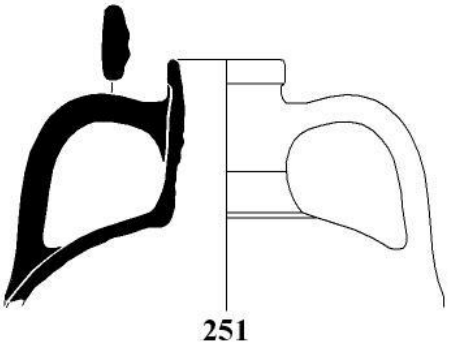

249

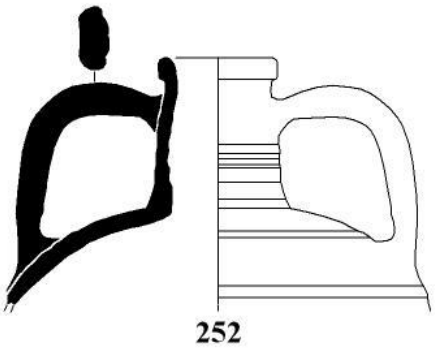
0 5 10 15 20 cm

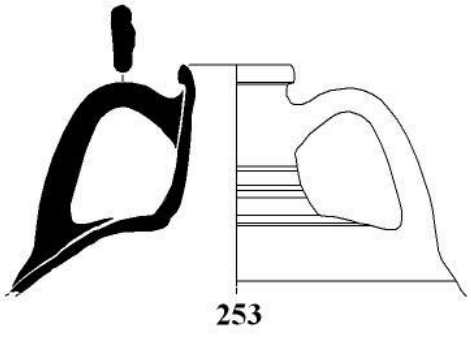
250

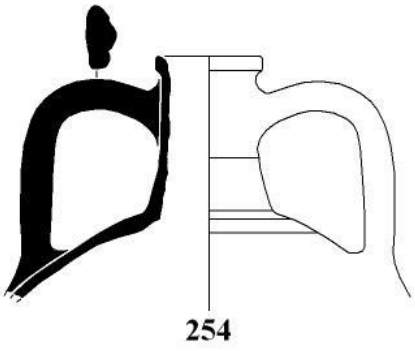
251

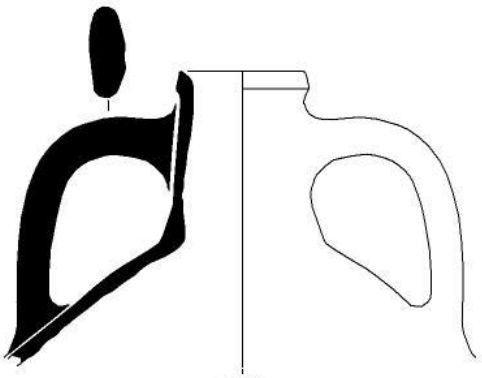
252

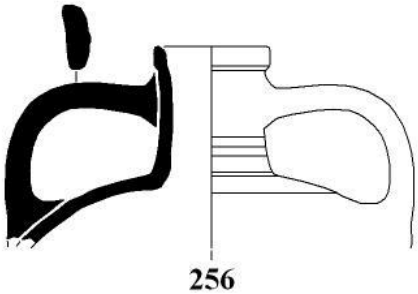
253

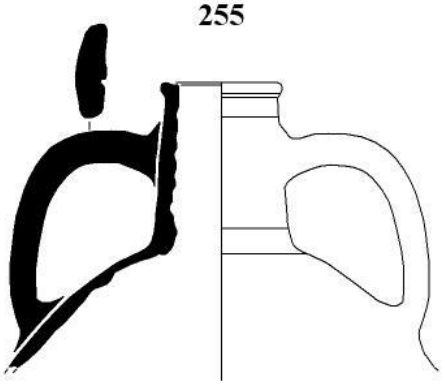
254

255

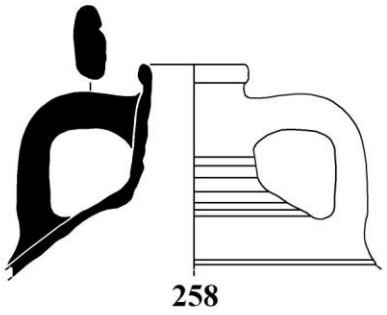

256

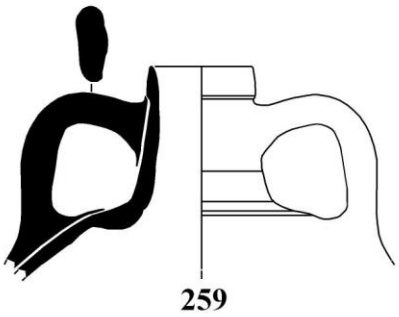

257

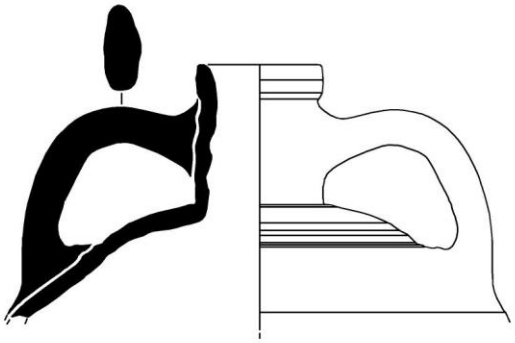

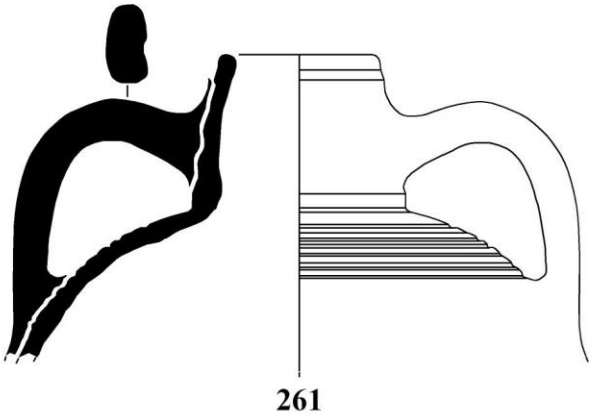
258

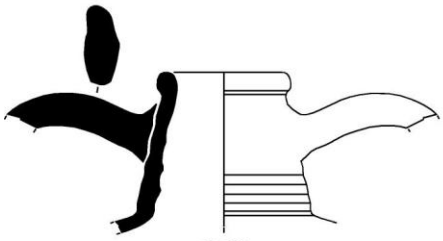
259

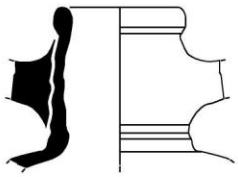
260

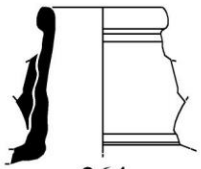
261

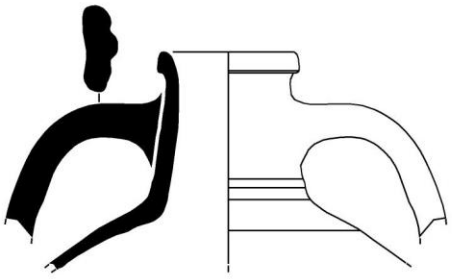
262

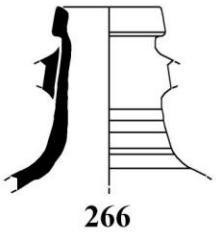
263

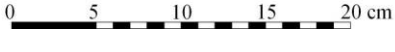
264

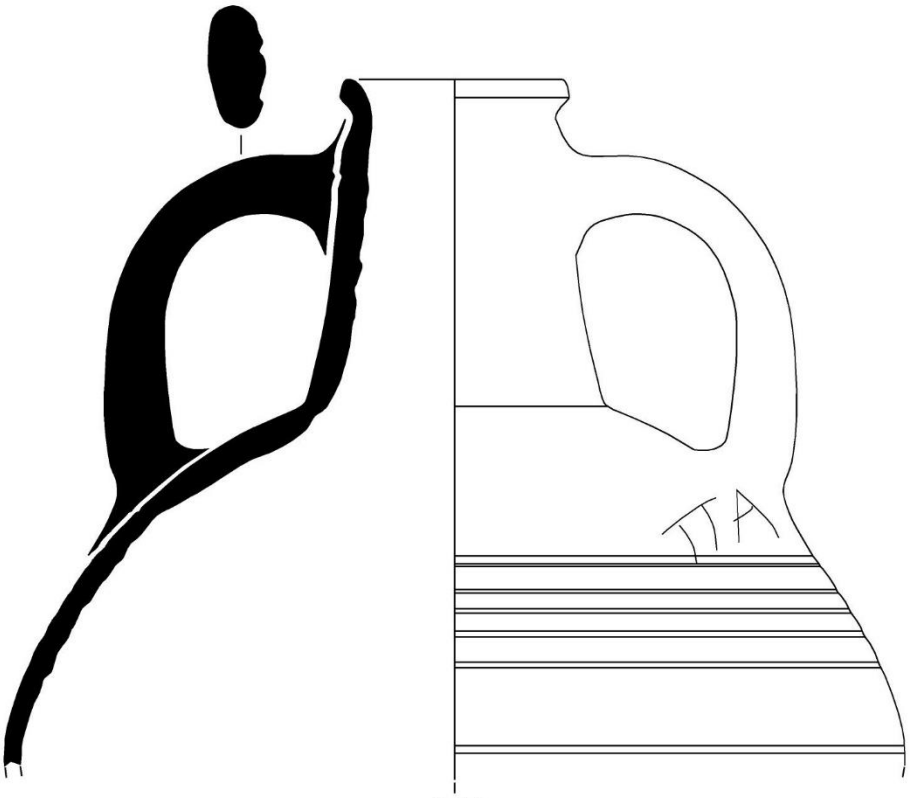

265

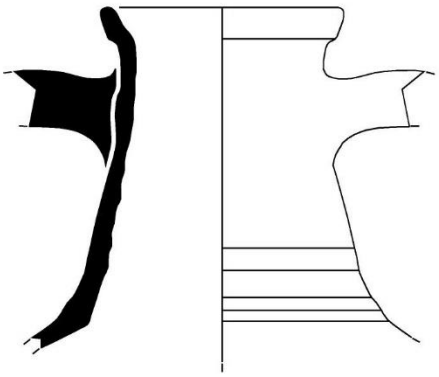

266

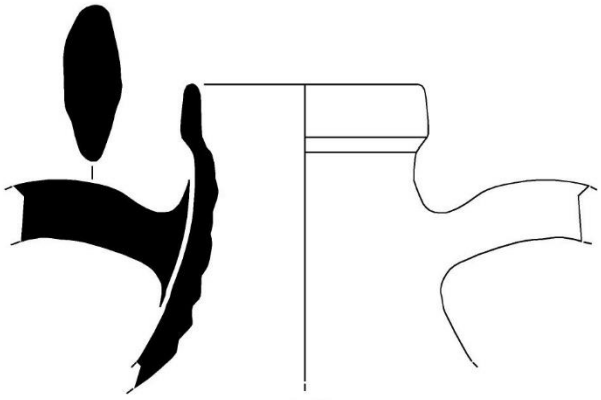

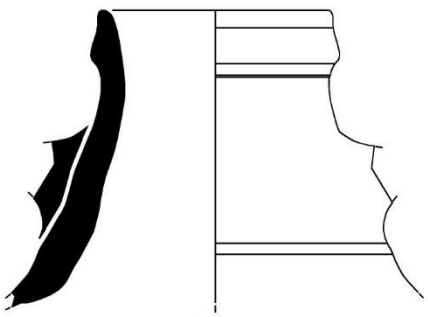
267

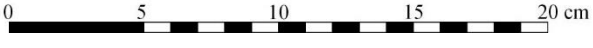
268

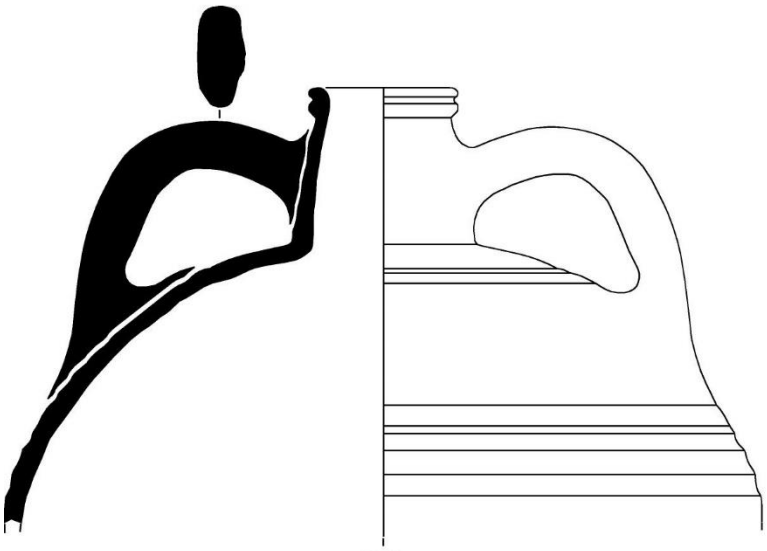

269

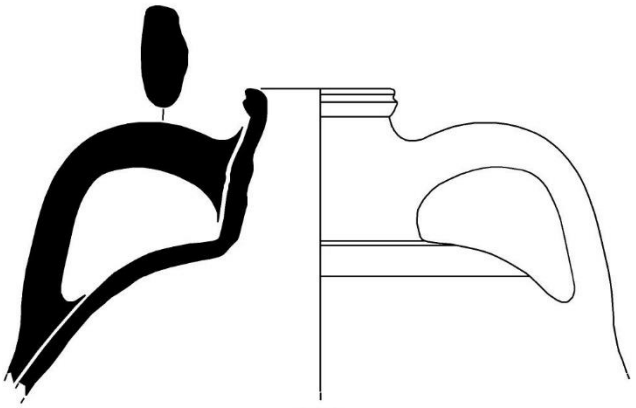

270

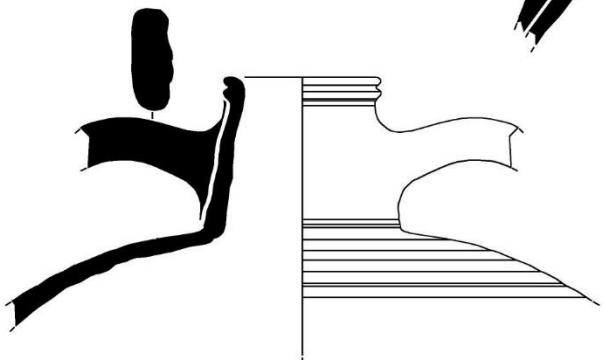

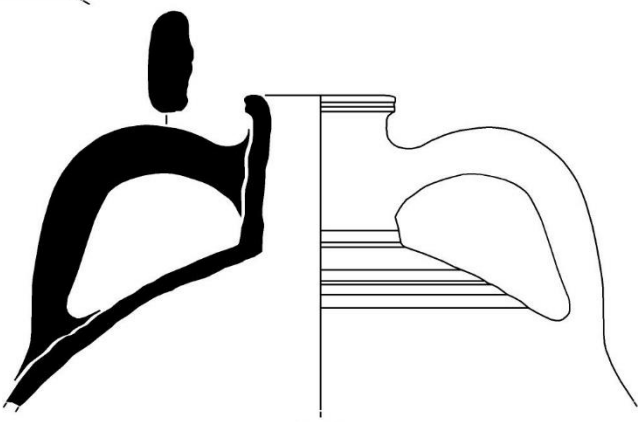
271

272

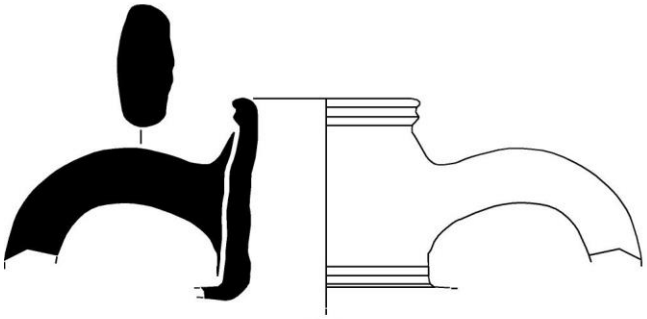

273

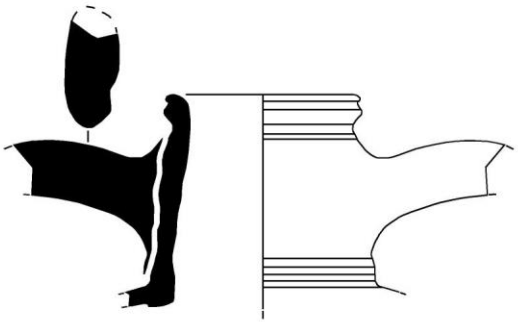

274

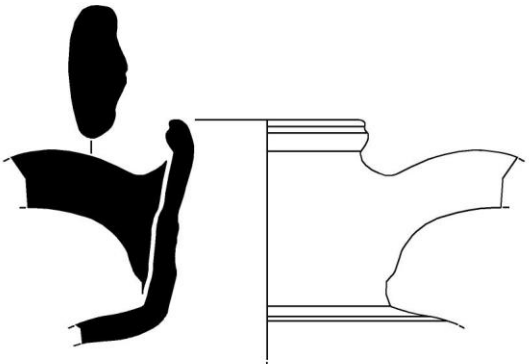
0 5 10 15 20 cm

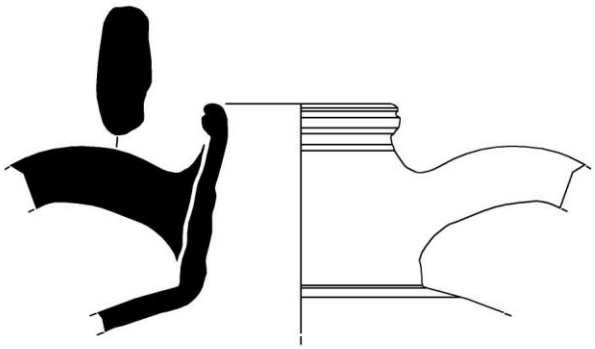
275

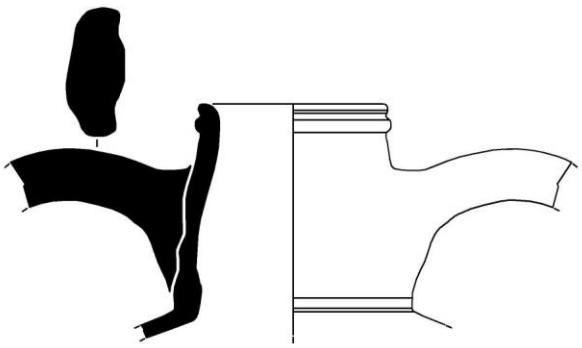
276

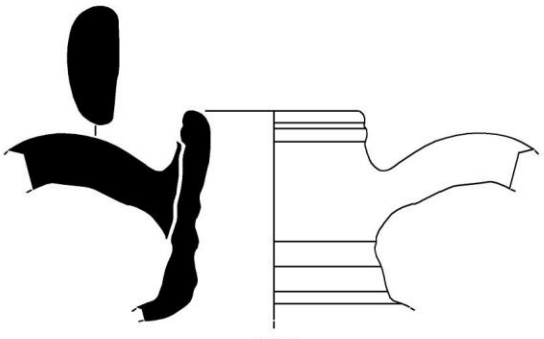
277

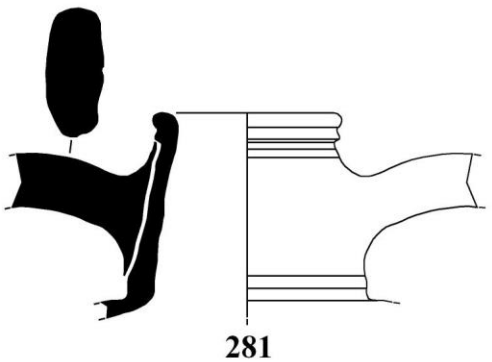
278

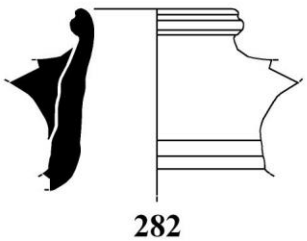
279

280

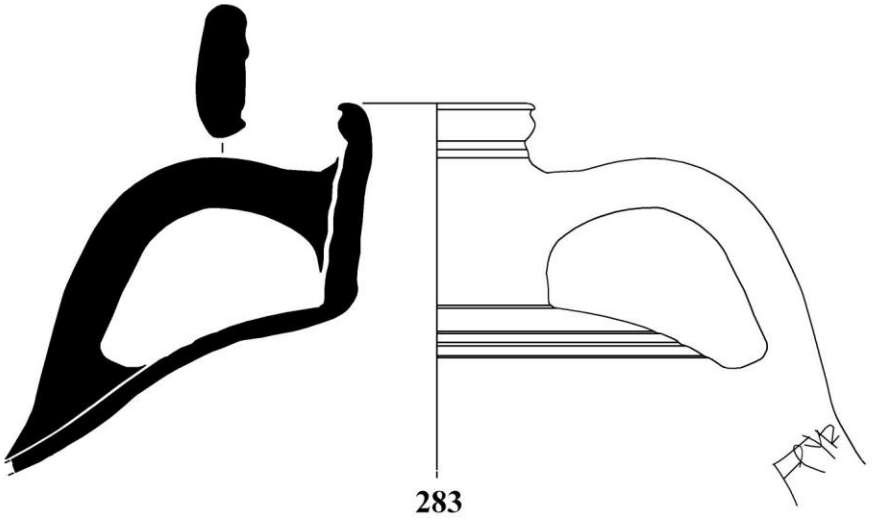

281

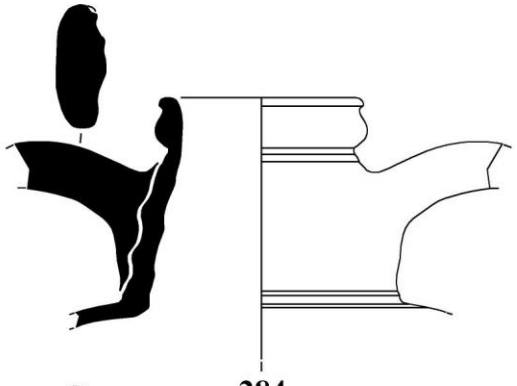

282

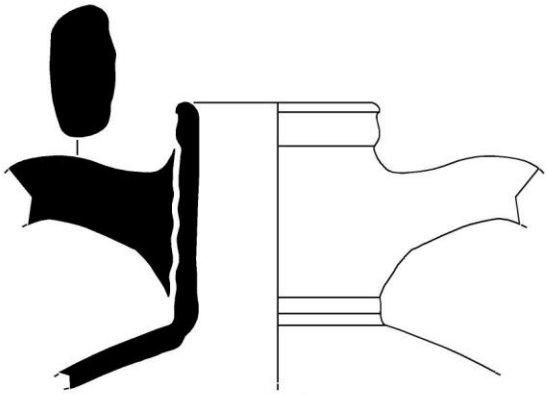
0 5 10 15 20 cm

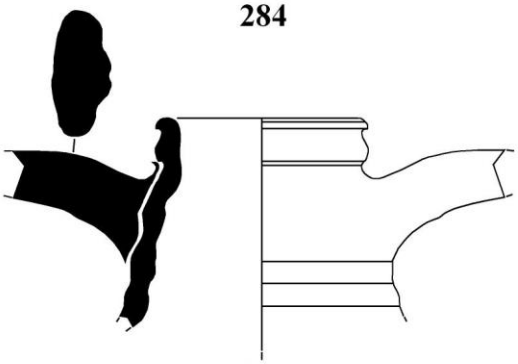
283

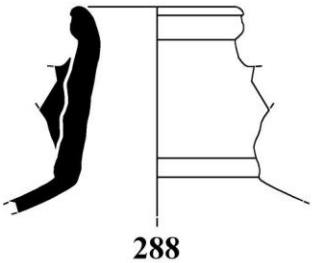
284

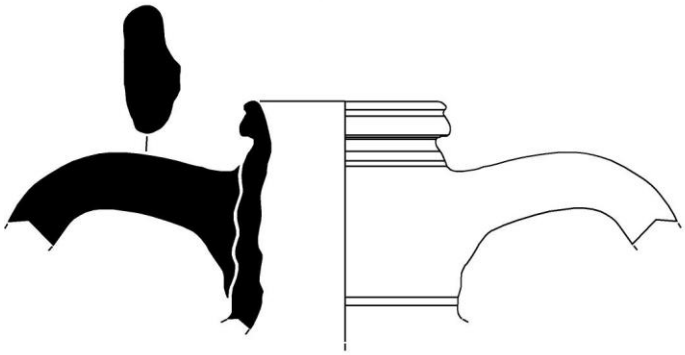
287

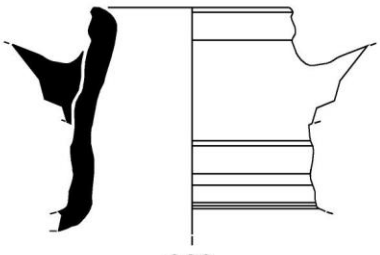
285

288

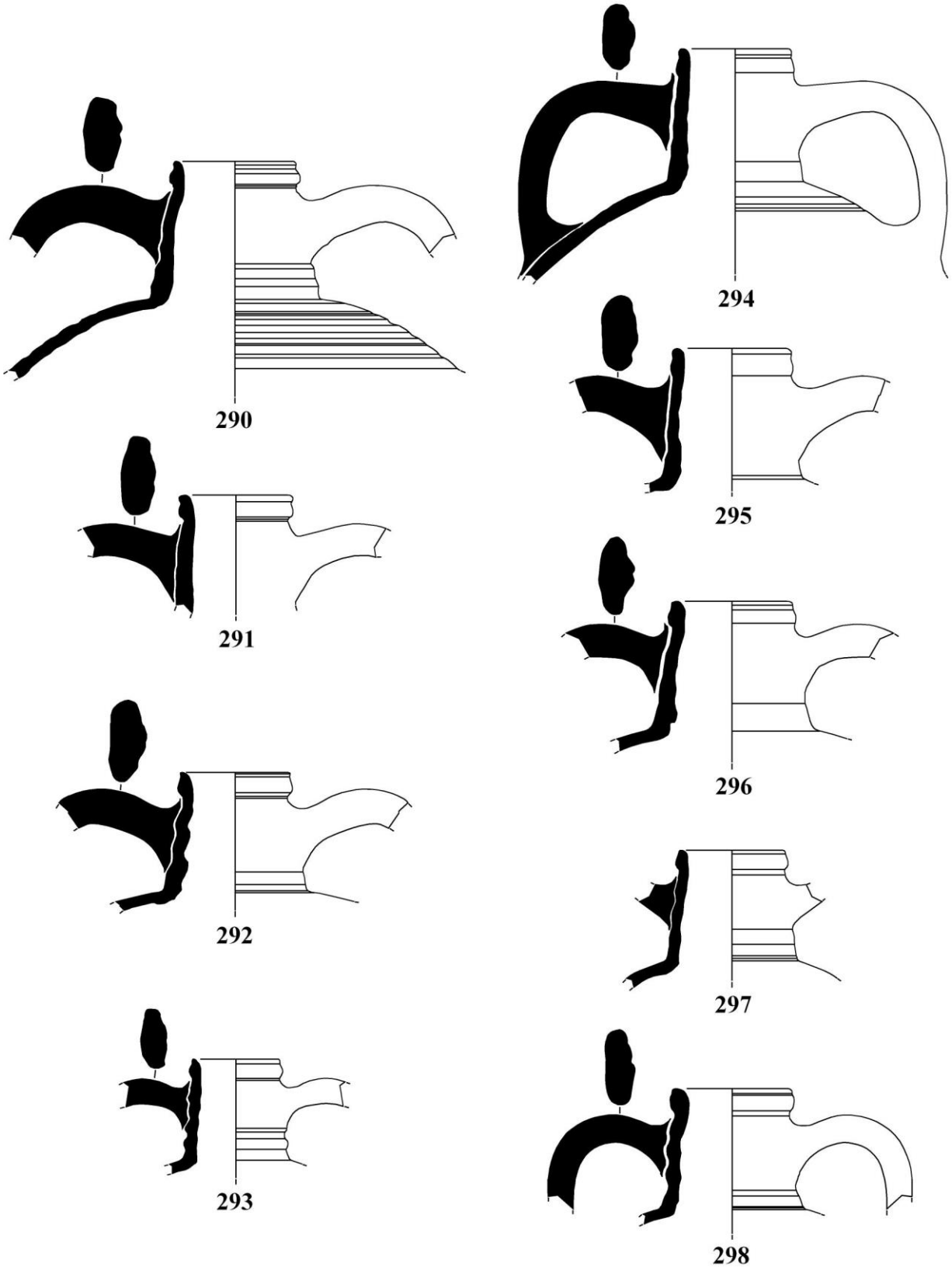

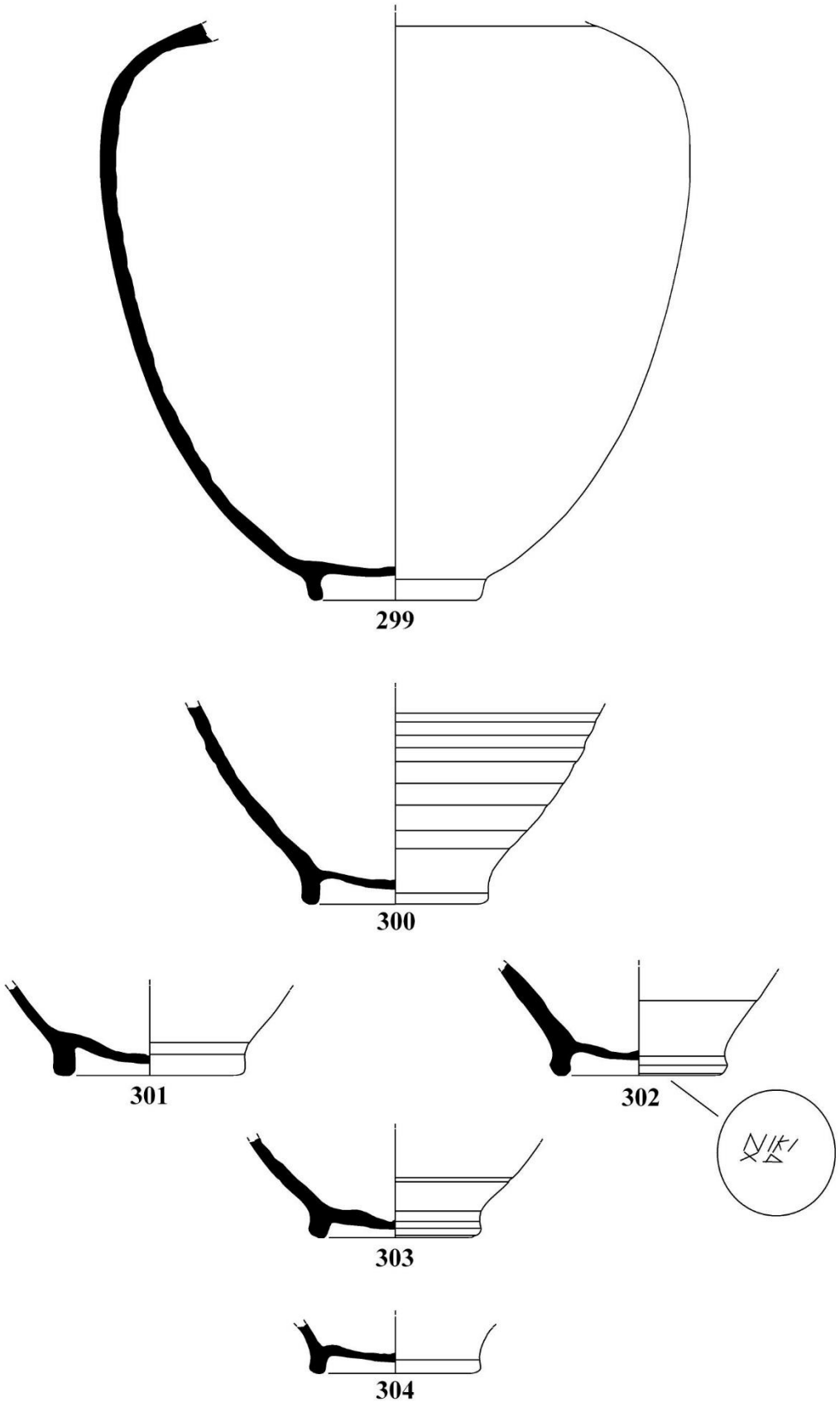
286

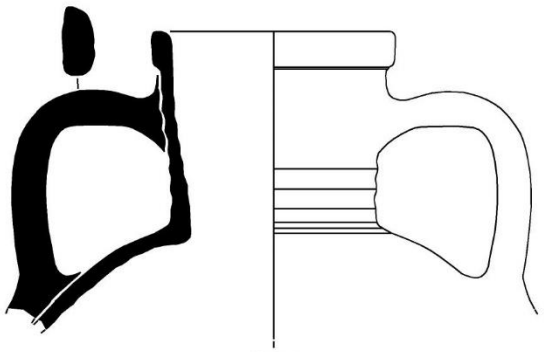

289

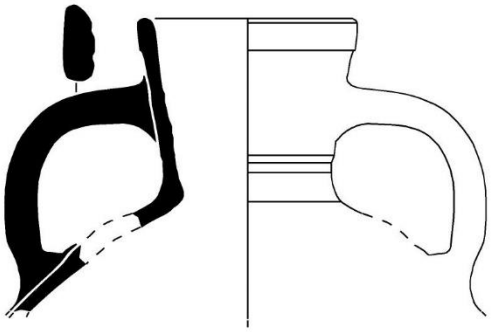
0 5 10 15 20 cm

290
291
292
293
294
295
296
297
298
0 5 10 15 20 cm

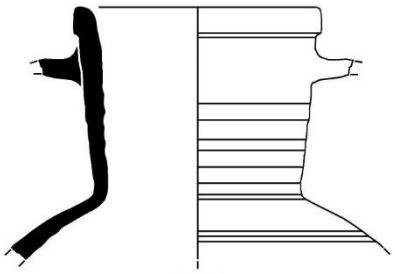

299
300
301
302
303
304
0 5 10 15 20 cm

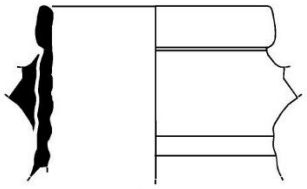
305

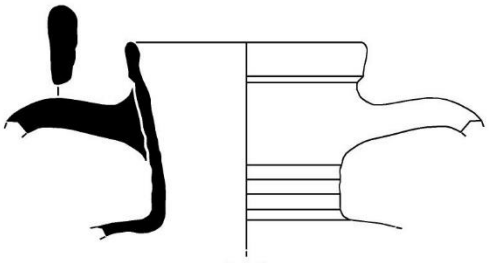
306

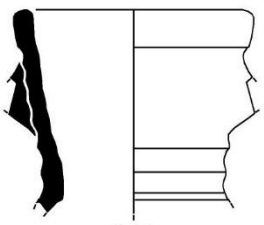
307

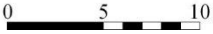
308

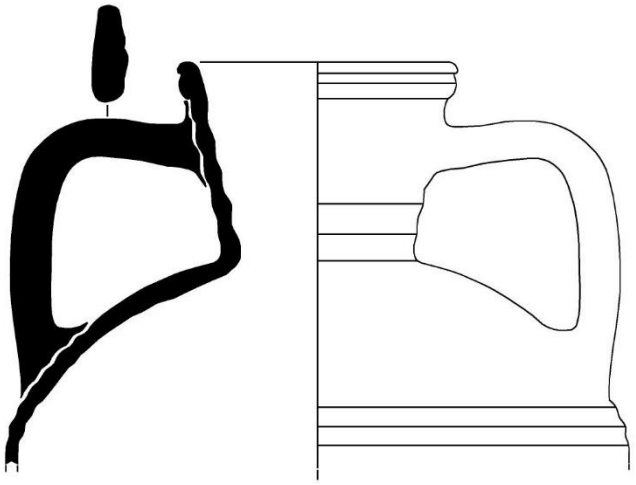

309

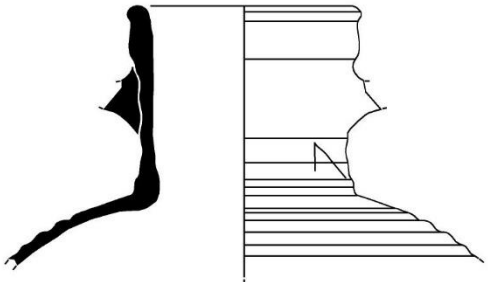

310

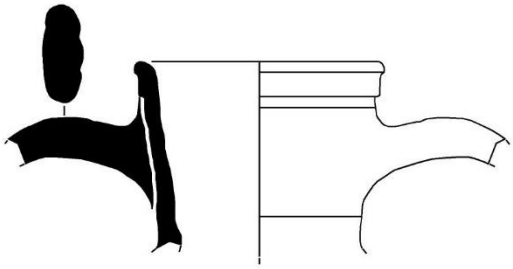

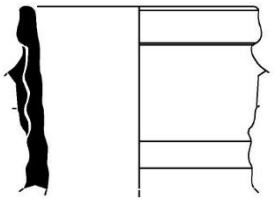
311

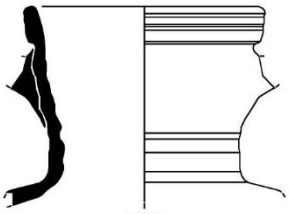
312

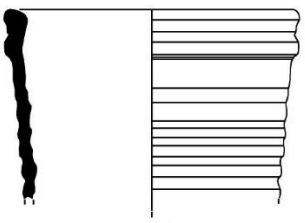
313

314

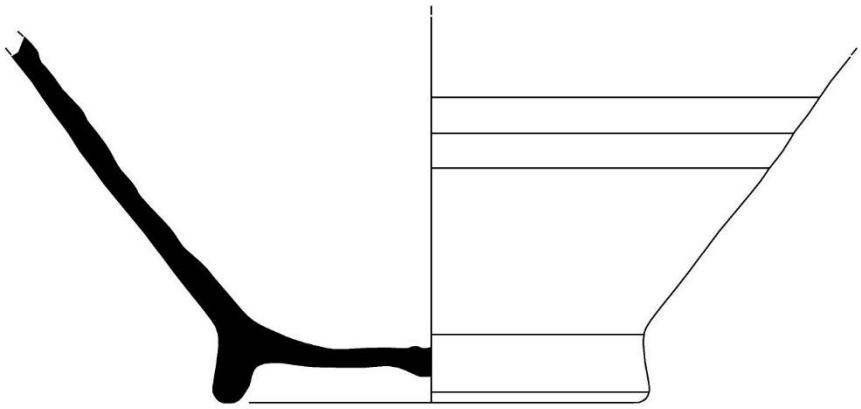

315

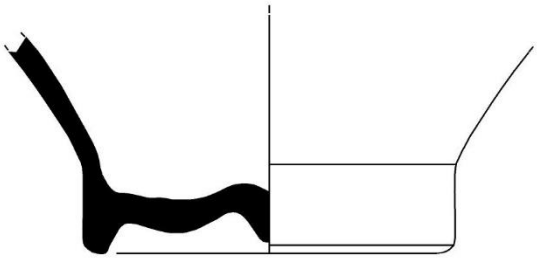

316

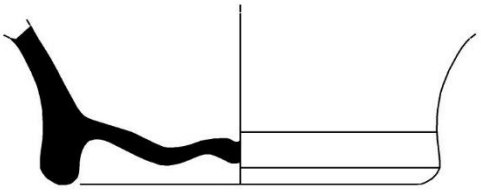

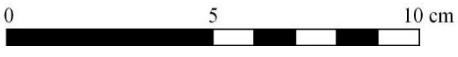
317

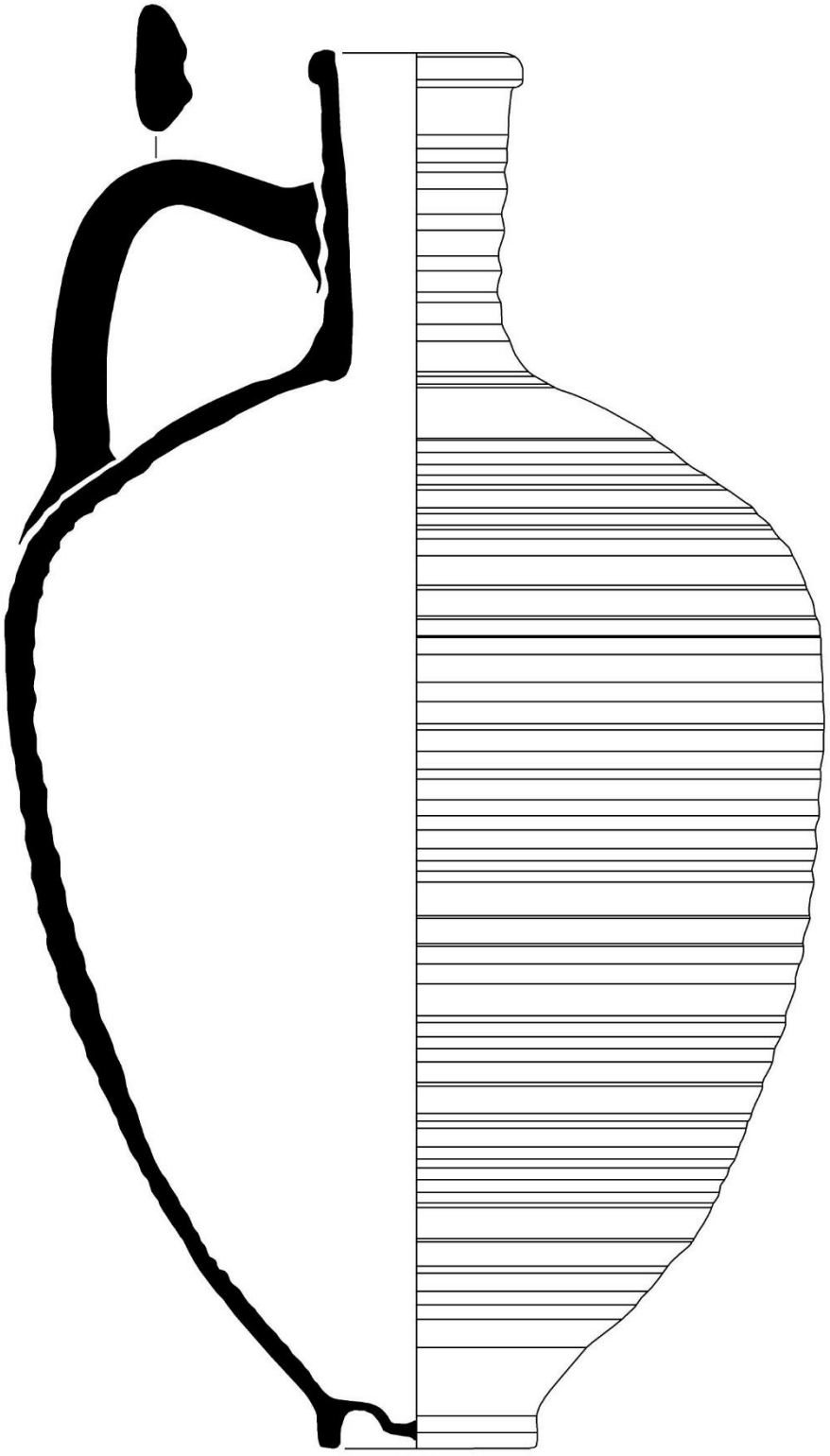

318

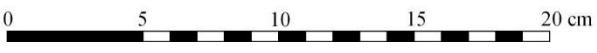

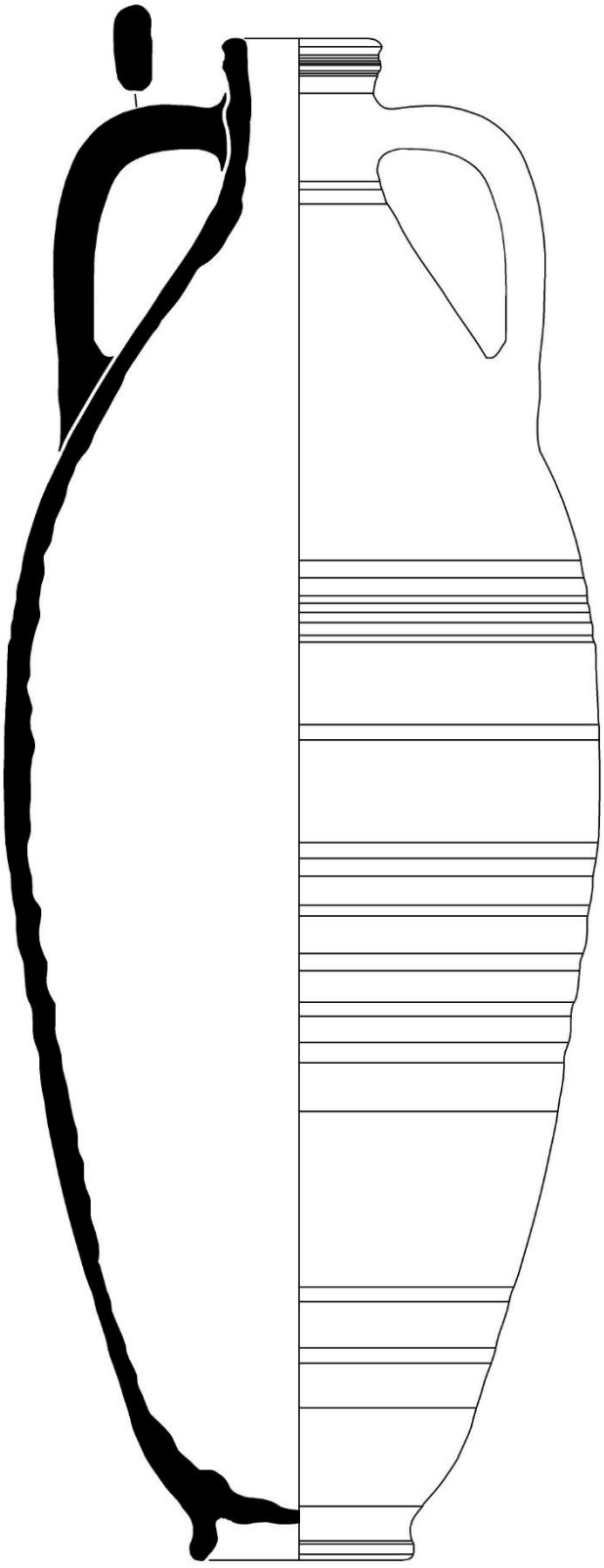
319

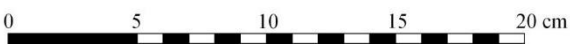

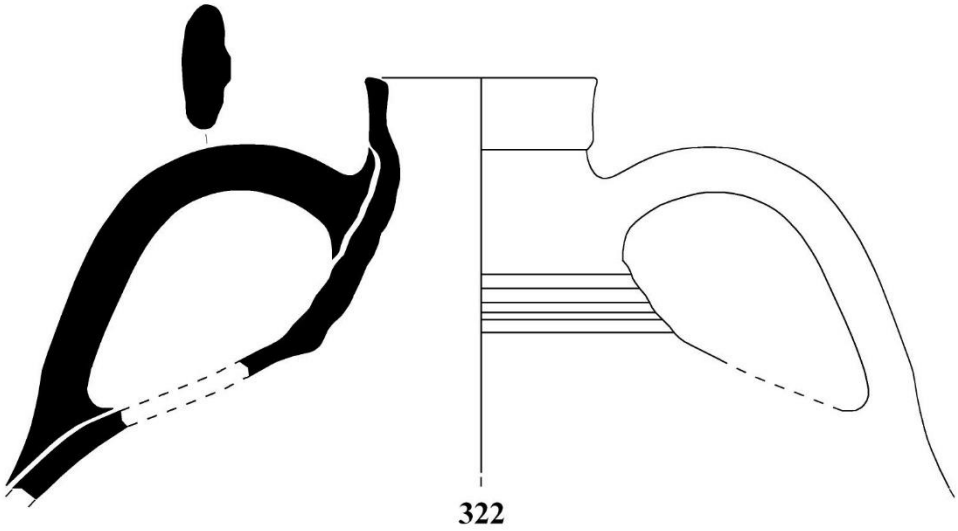
320

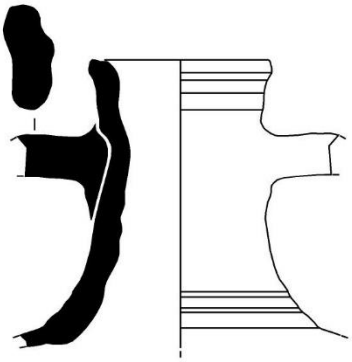

321

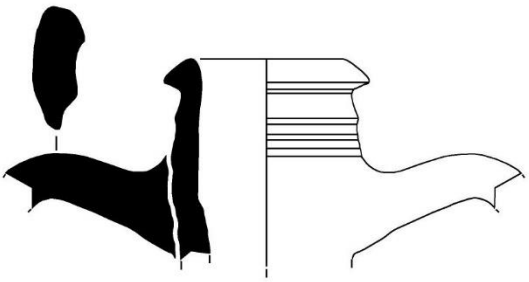

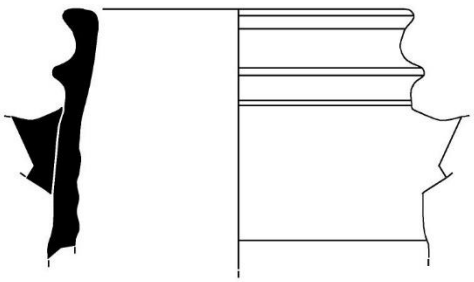
322

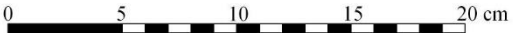
323

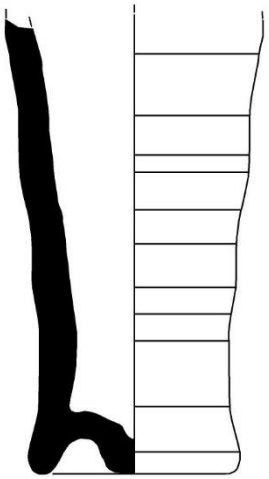

324

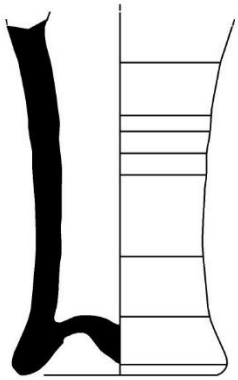

325

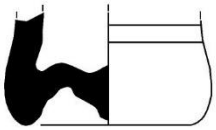

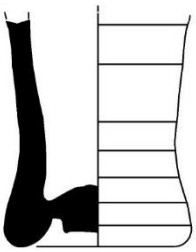
326

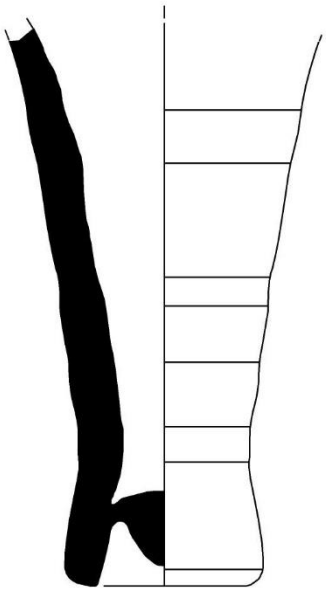
327

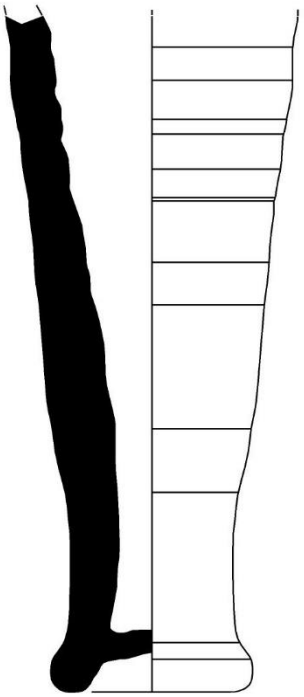
328

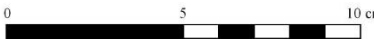
329

330

331

1

2

Almagro 50 B

3

0 5 10 cm

4

Afrika 3

5

6

7

0 5 10 cm

9

8

10

11

12

0 5 10 cm

13

14

Spatheion 3A

15

17

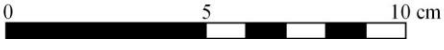
18

16

19

20

21

22

23

24

Spatheion 3B

25

26

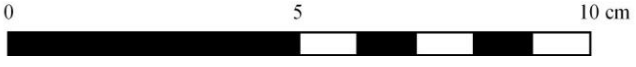

27

28

29

30

31

32

33

34

0 5 10 cm

35

36

37

38

39

40

41

0 5 10 cm

42

43

44

45

46

47

0 5 10 cm

48

49

50

51

52

53

0 5 10 cm

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73 **74** **75** **76**

LATE ROMAN 7 (LR 7)

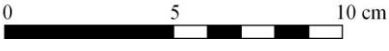
77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

0 5 10 cm

88

0 5 10 cm

89

92

90

93

91

94

0 5 10 cm

95

99

96

100

97

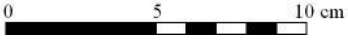
101

98

102

103

104

105

106

0 5 10 cm

107

108

109

110

111

112

0 5 10 cm

113

114

115

116

117

118

119

120

121

122

123

124

125

126

127

128

129

130

131

132

133

134

135

136

137

138
139
142
140
141
143
144
145
146
0
5
10 cm

147

148

149

150

151

154

156

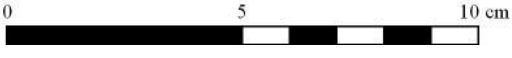
152

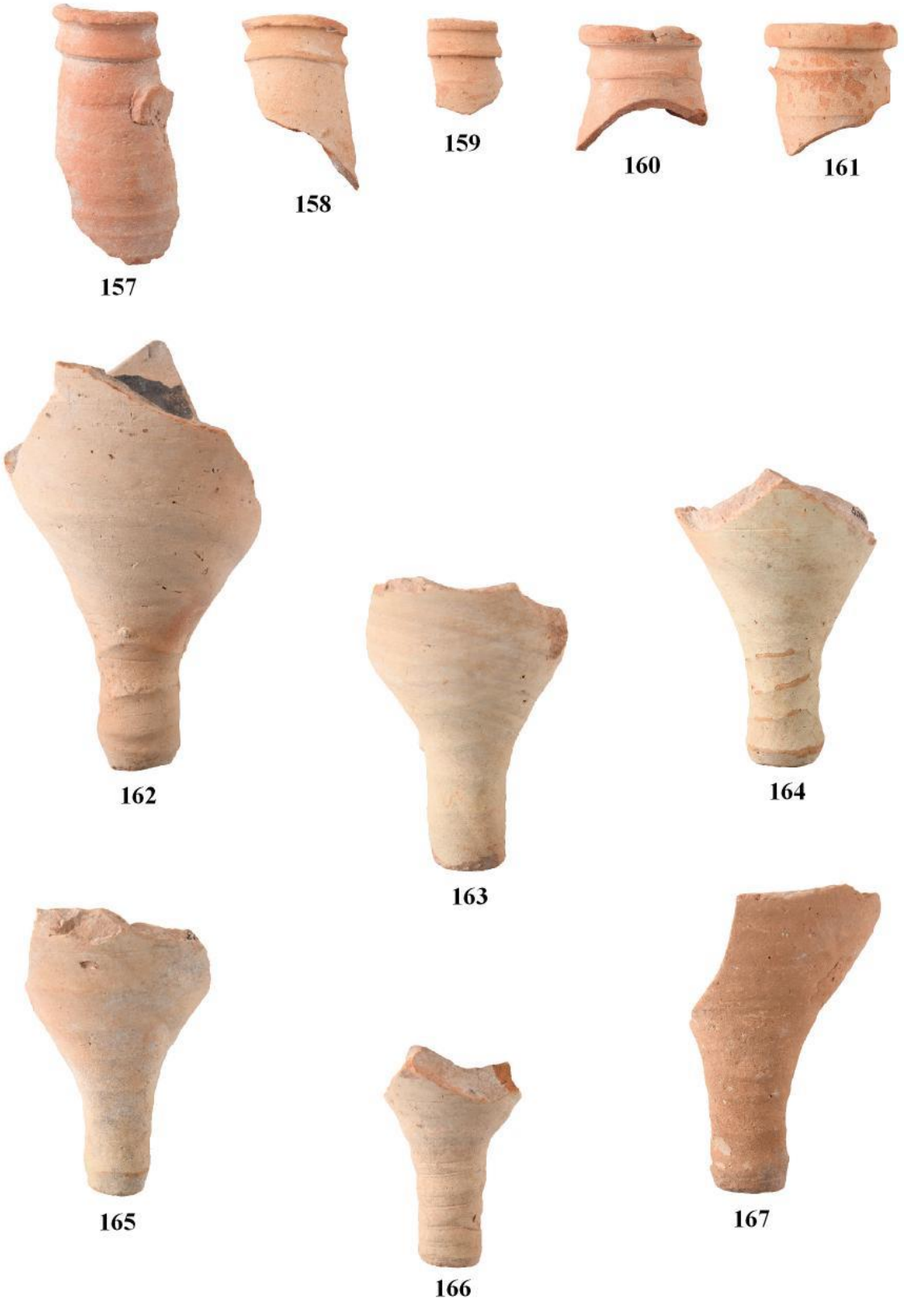

155

153

157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
0
5
10 cm

168

169

170

171

172

173

174

175

176

0 5 10 cm

177

178

179

180

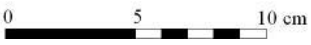
182

181

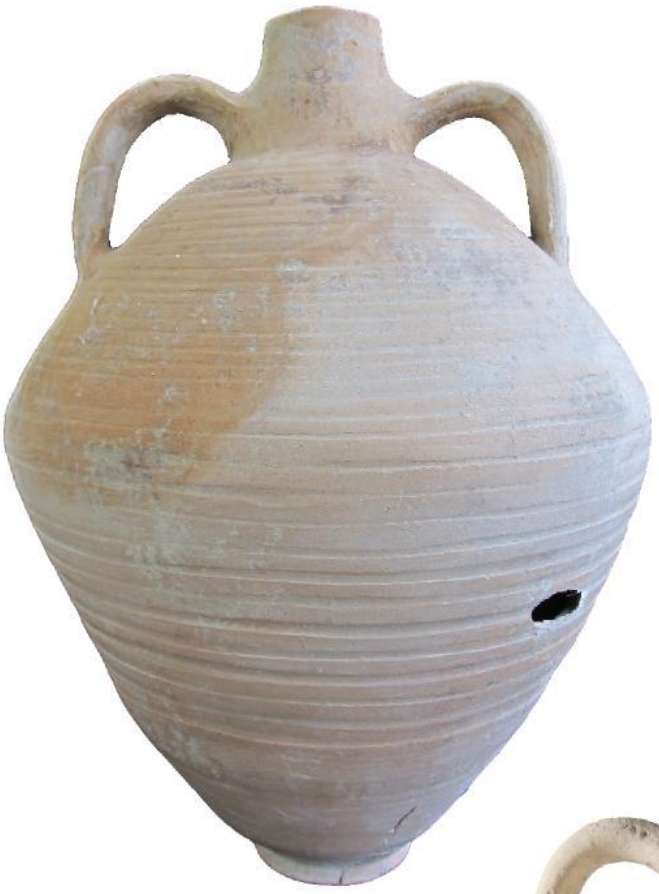

183

0 5 10 cm

185

186

0 5 10 15 20 cm

187

191

188

192

189

193

190

194

195

196

197

198

199

200

201

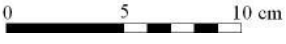
202

203

204

205

206

0 5 10 15 20 cm

207

210

208

211

209

215

212

216

213

217

214

218

219

220

221

222

223

224

225

226

227

228

229

230

231

232

233

234

0 5 10 15 20 cm

235

236

237

238

239

240

241

0 5 10 15 20 cm

242

246

243

247

244

248

245

249

0 5 10 15 20 cm

250

251

252

253

254

255

256

257

258

259

260

261

262

263

264

265

266

0 5 10 15 20 cm

267

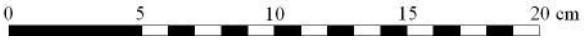
268

269

270

271

272

273

274

0 5 10 15 20 cm

275

276

277

278

279

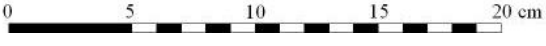
280

281

282

283

284

287

285

288

286

289

290

294

295

291

296

292

297

293

298

299

300

301

303

302

304

305

306

307

308

309

310

0 5 10 cm

311

312

313

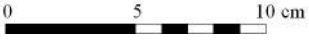
314

315

316

317

318

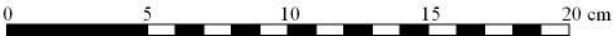

319

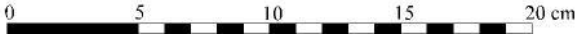

320

321

322

323

324

325

326

327

328

329

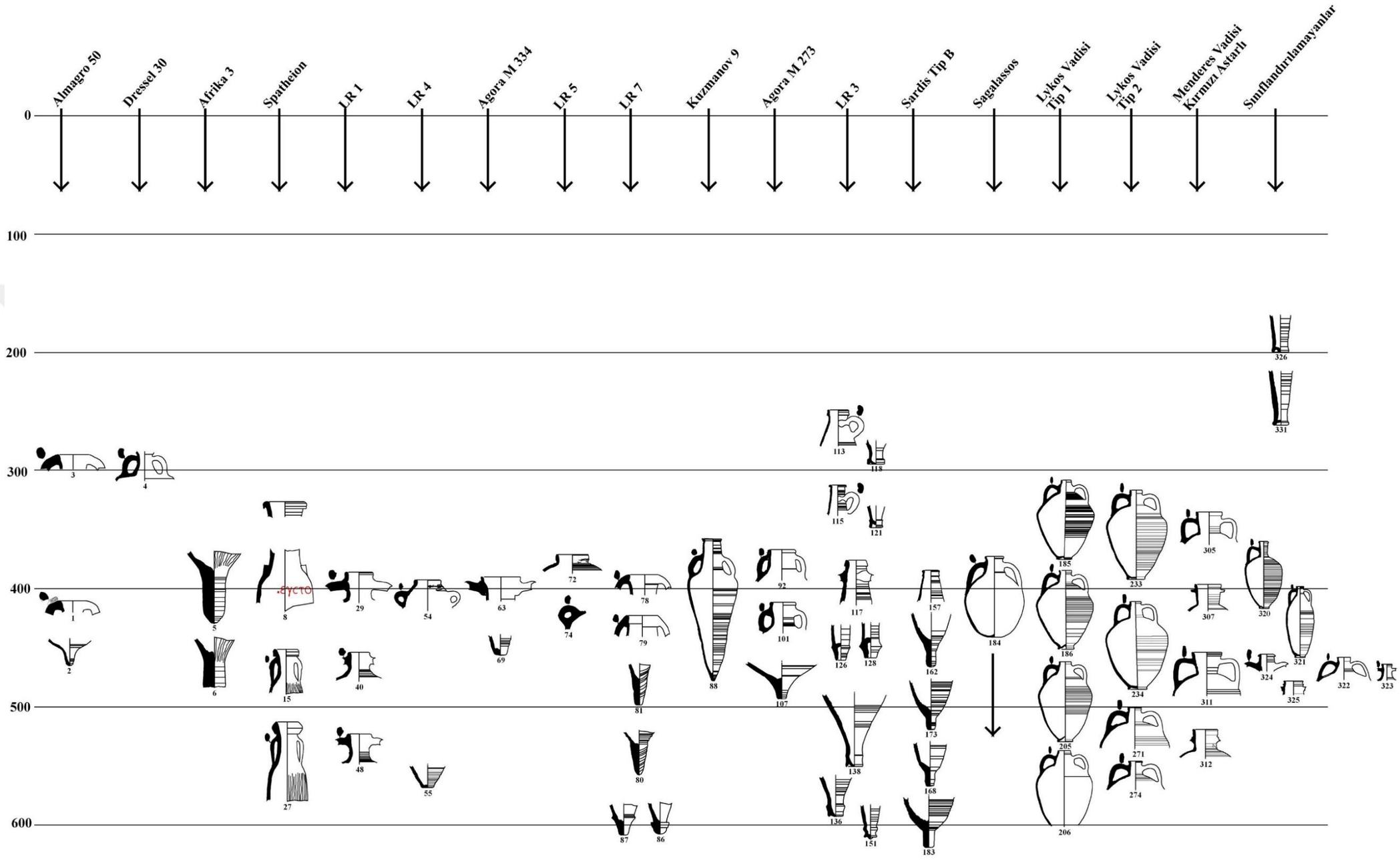

330

331

Almagro 50
Dressel 30
Afrika 3
Spatheion
LR 1
LR 4
Agora M 334
LR 5
LR 7
Kuzmanov 9
Agora M 273
LR 3
Sardis Tip B
Sagalassos
Lykos Vadisi Tip 1
Lykos Vadisi Tip 2
Menderes Vadisi Kırmızı Astarlı
Sınıflandırılamayanlar
0
100
200
300
400
500
600
.αγιστο

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı: Serkan KATIRANCI
Doğum Tarihi: 25.09.1992
Doğum Yeri: Kızılcahamam/ANKARA
Mesleği: Arkeolog
Yabancı Dil: İngilizce (A1)
E-mail: serkankatiranci20@gmail.com

EĞİTİM BİLGİLERİ

- **Yüksek Lisans,** 2017-2020, Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Klasik Arkeoloji Bilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı
- **Lisans,** 2013-2017, Pamukkale Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Klasik Arkeoloji Bölümü
- **Lise,** 2007-2011, Kızılcahamam Lisesi, Türkçe-Matematik Alanı

MESLEKİ DENEYİM

- **2017-halen,** Doç. Dr. Bahadır Duman başkanlığında *Denizli-Tripolis Kazıları* (Arkeolog) (Antik Dönem seramik buluntularının çizim, belgelendirme ve tarihlendirme çalışmaları)
- **2015-2017,** Doç. Dr. Bahadır Duman başkanlığında *Denizli-Tripolis Kazıları* (Stajyer) (Antik Dönem seramik buluntularının çizim, belgelendirme ve tarihlendirme çalışmaları)

YETKİNLİKLER

- Macromedia Freehand MXa, Adobe Illustrator CSS tasarım ve çizim programlarının kullanımı
- File Marker ve Microsoft Office programlarının kullanımı